

ONTWERP STRUCTUURVISIE INFRASTRUCTUUR EN RUIMTE

**ONTWERPWIJZIGING BESLUIT ALGEMENE REGELS
RUIMTELIJKE ORDENING**

PLAN MILIEUEFFECTRAPPORT

Nota van Antwoord

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING & LEESWIJZER	3
1 HOOFDLIJNEN ZIENSWIJZEN EN REACTIES	4
2 OVERZICHT VAN ALLE ZIENSWIJZEN EN REACTIES	7
Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte	7
A1. Algemeen	7
A2. Vertrouwen is de basis	28
A3. Bestuurlijke Samenwerking	43
A4. Internationale aspecten	48
B. Ontwikkelingen, opgaven en ambities	56
C1. Internationaal bereikbare stedelijke regio's met concentraties van topsectoren	79
C2. Ruimte voor energievoorziening	137
C3. Buisleidingen	192
C4. Ondergrond	195
D1. Bereikbaarheid algemeen	201
D2. Bereikbaarheidsindicator	226
D3. Weg	231
D4. Openbaar vervoer en spoor	257
D5. Vaarwegen	290
D6. Beter Benutten	302
E1. Milieukwaliteit	305
E2. Waterveiligheid en zoetwatervoorziening	313
E3. Nationale Landschappen en Rijksbufferzones	339
E4. Internationale unieke cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten	357
E5. Natuur	366
E6. Ruimte voor militaire activiteiten	391
F. Goed systeem van Ruimtelijke Ordening	394
G. Gebiedsgericht	405
H. Verantwoording en monitoring	427
I. Realisatieparagraaf	434
J. Bijlagen	439
K. Kaarten	445
Ontwerpwijziging Besluit algemene regels ruimtelijke ordening	457
L1. Algemeen	457
L2. Rijksvaarwegen	465
L3. Hoofdwegen en hoofdspoorwegen	468
L4. Elektriciteitsvoorziening	475
L5. Buisleidingen	481
L6. Ecologische Hoofdstructuur (EHS)	486
L7. Primaire waterkeringen	496
L8. IJsselmeergebied	498
L9. BRO-wijziging	504
L10. Rivieruitbreiding	507
Plan MER	510
M. Algemeen	510
3 INDEX ZIENSWIJZEN	518
AFKORTINGENLIJST	532

INLEIDING & LEESWIJZER

In juni 2011 heeft de Minister van Infrastructuur en Milieu de ontwerp Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) gepresenteerd. In de ontwerp Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte geeft de Rijksoverheid haar visie op de ruimtelijke en mobiliteitsopgaven voor Nederland richting 2040 en op de manier waarop zij hiermee om zal gaan. Daarmee biedt het een kader voor beslissingen die de Rijksoverheid in de periode tot 2028 wil nemen, om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig te houden. In de structuurvisie maakt het Rijk helder welke nationale belangen zij heeft in het ruimtelijk en mobiliteitsdomein en welke instrumenten voor deze belangen door het Rijk worden ingezet. De huidige financiële kaders zijn randvoorwaardelijk voor de concrete invulling van de rijksambities. Verschillende nationale belangen kennen een juridische doorwerking welke zijn opgenomen in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro, ook bekend als AMvB Ruimte), die met de structuurvisie naar de Tweede Kamer is verzonden.

Zienswijzeperiode

Op woensdag 3 augustus 2011 is de openbare kennisgeving van de ontwerpstructuurvisie in de Staatscourant, het Financieel Dagblad, NRC Handelsblad, Volkskrant, Metro en de Telegraaf gepubliceerd. De termijn voor het naar voren brengen van zienswijzen op het voornemen was van 3 augustus tot en met 13 september 2011. Alle stukken zijn tevens met begeleidende brief verstuurd naar provincies, gemeenten, maatschappelijke organisaties, buitenlandse overheden in België en Duitsland en de besturen van de BES-eilanden.

Informatiebijeenkomsten

Tijdens de zienswijzeperiode heeft het Ministerie van Infrastructuur en Milieu een vijftal informatiebijeenkomsten georganiseerd, waarbij specialisten van het ministerie een toelichting hebben gegeven op de voorliggende documenten. De bijeenkomsten vonden plaats in Zwolle, Haarlem, Den Haag, Eindhoven en Groningen.

Reactie op zienswijzen

Op de SVIR en de Ontwerpwijziging Barro zijn in totaal 258 zienswijzen bij het Ministerie van Infrastructuur en Milieu binnengekomen. Alle indieners hebben een ontvangstbevestiging ontvangen en krijgen de Nota van Antwoord toegezonden.

In deze Nota van Antwoord is de reactie van het bevoegd gezag (reactie) op de ingebrachte zienswijzen aangegeven. Bij elke zienswijze wordt vermeld of en op welke manier de zienswijze doorwerkt in de SVIR of de Ontwerpwijziging Barro. Alleen de zienswijzen die betrekking hebben op de documenten die ter inzage hebben gelegen, zijn in deze Nota van Antwoord verwerkt. Dat betekent dat onderdelen van zienswijzen niet behandeld kunnen zijn.

Opbouw Nota van Antwoord

De ingediende zienswijzen zijn ondergebracht in tabellen op basis van een hoofdstuk in de SVIR, een nationaal belang of een artikel in de ontwerpwijziging Barro. De Nota van Antwoord is opgebouwd als volgt. Hoofdstuk 1 is een thematische samenvatting van de zienswijzen met daarbij de hoofdlijn van de doorwerking in de SVIR of de Ontwerpwijziging Barro. In hoofdstuk 2 zijn de tabellen opgenomen met daarin alle individuele zienswijzen, de reactie van het bevoegd gezag en de doorwerking in de SVIR of de Ontwerpwijziging Barro. In hoofdstuk 3 is een alfabetische index opgenomen van de indieners. Daarbij wordt vermeld dat in het kader van de Wet Bescherming Persoonsgegevens alle natuurlijke personen (particulieren), de aanhef 'vertrouwelijk' hebben gekregen. Dit om hun persoonsgegevens te beschermen.

1 HOOFDLIJNEN ZIENSWIJZEN EN REACTIES

In dit hoofdstuk is een samenvatting van de hoofdlijnen van de zienswijzen en een eerste blik op de doorwerking daarvan weergegeven. Feitelijke correcties naar aanleiding van de zienswijzen zijn hier niet opgesomd. In hoofdstuk 2 is per zienswijze de individuele reactie te vinden.

Hoofdlijn zienswijzen

De algemene lijn van deregulering en decentralisatie, een selectief aantal Rijksbelangen, meer overlaten aan decentrale overheden, 'je gaat erover of niet' en het zo dicht mogelijk neerleggen bij de burger wordt veelal ondersteund. De verwachting is dat door de beleidsruimte die provincies en gemeenten krijgen meer regionaal maatwerk mogelijk zal zijn en de bestuurlijke drukte zal afnemen. De nieuwe rol- en taakverdeling tussen de verschillende overheden staat helder beschreven maar kent onvolkomenheden met het Bestuursakkoord Water en het Onderhandelingsakkoord decentralisatie Natuur. Ook is meer toelichting nodig op de taakverdeling tussen het Rijk en decentrale overheden in de regionale samenhang tussen ruimtelijke ontwikkeling en mobiliteit.

Het uitgangspunt van 'vertrouwen is de basis' en het verminderen van toezicht roept veel zienswijzen op. Men is er niet zeker van of gemeenten en provincies er bij regio- of provinciegrensoverschrijdende opgaven uit zullen komen en of zij de 'groene' waarden goed zullen behouden. Daarom wordt een blijvende coördinerende rol op het vlak van de ruimtelijke ordening met bijpassend toezicht van het Rijk gevraagd. Het Rijk zou een rol moeten blijven vervullen bij de programmering van verstedelijking en het beschermen van het landschap door bijvoorbeeld het behouden van Nationale Landschappen en Rijksbufferzones.

De geïdentificeerde opgaven in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte worden onderschreven. Slechts enkele opgaven (landelijk gebied, drinkwater) of sectoren (landbouw, toerisme, recreatie) worden gemist. Ook zijn er vragen over de samenhang tussen de belangen.

De keuze van het Rijk om zich te richten op versterking van het vestigingsklimaat in de stedelijke regio's wordt breed gedragen. Daarbij wordt opgemerkt dat het begrip vestigingsklimaat en de rol van het Rijk breder moet worden gezien. Erkenning wordt gevraagd voor belangrijke vestigingsfactoren als het aanbod van recreatief aantrekkelijke groengebieden, de aanwezigheid van natuur en landschap, bereikbaarheid van stedelijke regio's en stedelijke voorzieningen.

Ondersteuning is er ook voor focus op de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren. Daarbij wordt opgemerkt dat de onderbouwing van de keuze voor de topsectoren en daarnaast het belang van stedelijke regio's in het algemeen voor de economie sterker kan. Ook wordt gevraagd om andere plaatsen in het land toe te voegen en nieuwe 'valleys' en 'ports' op te nemen (zoals Seed Valley Enkhuizen, Blue Port Urk of Dryport in Zuidoost Drenthe). Daarnaast bestaat vraag naar verduidelijking over de status van regio's die zijn aangemerkt als main-, brain- en greenports en valleys.

Wat mobiliteit betreft gaan zienswijzen met name over het opnemen van projecten (wegen, vaarwegen, openbaar vervoer) en het ontbreken van beprijzing. De gekozen achterlandverbindingen vragen om een toelichting. De onderbouwing en consequenties van de ruimtelijke reserveringen voor wegbreedingen in zowel de SVIR als de ontwerpwijziging Barro vragen om een toelichting. Partijen vragen om een rijksverantwoordelijkheid voor rust- en overnachtingsplaatsen voor vrachtauto's of om juridische verankering van het basisrecreatietoerwaartnet.

Bij het onderwerp windenergie vragen zienswijzen om de criteria waarop de kansrijke gebieden voor grootschalige windenergie zijn aangewezen en waarom alleen voor windenergie ruimtelijk beleid wordt gevoerd. Sommigen zijn het oneens met concrete (al in ontwikkeling zijnde) windparken. Daarnaast is er bezwaar tegen kernenergie. Ten aanzien van water wordt door insprekers gevraagd om het belang van zoet- en drinkwater steviger te verankeren in de structuurvisie en klimaatbestendigheid nader in te vullen. Over zoetwatervoorziening zijn opmerkingen gemaakt over de wijze waarop dit geformuleerd is in de SVIR en de locaties die daarvoor op de kaart staan.

Daarnaast zijn er bedenkingen geuit tegen de uitwerking van het regime voor de herijkte Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en het schrappen van de Robuuste Verbindingen als onderdeel van de herijkte EHS. De vraag die gesteld wordt is of natuur nog voldoende geborgd is in het ruimtelijke rijksbeleid.

Er wordt gevraagd om de ladder voor duurzame verstedelijking steviger juridisch te borgen of er steviger toezicht op te houden. Daarnaast wordt gevraagd om treden aan de ladder toe te voegen, bijvoorbeeld het bouwen aansluitend op bestaande bebouwing, inpassing en het meewegen van water- en landschapsaspecten. Ook wordt door enkele partijen de zorg geuit dat de ladder voor vertraging zal zorgen bij ruimtelijke plannen.

Ook zijn er zienswijzen op de infrastructuurautoriteit, de rollen en taken ten aanzien van het openbaar vervoer en het opnemen van het kernnet voor goederenvervoer (verbindingen en knooppunten) van het topteam Logistiek.

De zienswijzen op de ontwerpwijziging Barro zijn veelal operationeel van aard, met name bij de reserveringszones. Gevraagd wordt bijvoorbeeld wat er wel en niet kan, waarom tracés al dan niet zijn opgenomen, wanneer het regime en gebied rond militaire radarverstoring beschikbaar is, wat in het IJsselmeer binnen en buiten de aangewezen hectares valt en of zandwinning wel of niet mogelijk is. Ook zijn zienswijzen ingediend ten aanzien van de reserveringen voor rivierverruiming van de Maas.

Verwerking van de zienswijzen

Bovenstaande zienswijzen leiden er toe dat in de definitieve SVIR en de ontwerpwijziging Barro vooral omissies, criteria, ontbrekende opgaven of onderbouwingen worden aangevuld en discrepanties worden opgelost. Ook wordt de internationale context en de belangen in Caribisch Nederland verduidelijkt. Projecten (zoals voor verbetering van de bereikbaarheid) worden, gelet op de aard van het document, niet opgenomen in de SVIR.

In de definitieve SVIR zal meer aandacht zijn voor de brede opgaven voor het vestigingsklimaat en de rol van het Rijk hierbij, gekoppeld aan opnemen van de Bedrijfslevenbrief in de SVIR. Hierbij zal ook de rol van de stedelijke regio's voor de ruimtelijk-economische structuur in zijn algemeenheid sterker worden benadrukt. De MIRT-werkwijze als kader voor het afwegen van nationale belangen en projecten met decentrale belangen en projecten, vanuit ieders eigen verantwoordelijkheid, zal hierbij meer aandacht krijgen.

Inmiddels zijn door de Topteams adviezen uitgebracht over de topsectorenaanpak. De SVIR zal hiermee in lijn worden gebracht. Greenport Venlo en Maintenance Valley zullen op de kaarten worden toegevoegd.

De ontwerpwijziging Barro zal voor een heldere uitvoering op enkele punten worden aangescherpt of meer toegelicht. De ontwerpwijziging Barro wordt aangepast om zandwinning in het IJsselmeer mogelijk te maken.

2 OVERZICHT VAN ALLE ZIENSWIJZEN EN REACTIES

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

A1. Algemeen

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
006 - 02	Nederlandse Genootschap van Insprekers	Alle provincies, eventueel na samenvoeging, moeten alle streekplannen na vaststelling van de SVIR integraal herzien.	Provinciale structuurvisies (voorheen streekplannen) zijn gekoppeld aan een termijn. Na die termijn moet de structuurvisie worden herzien. Het is echter niet wettelijk verplicht om provinciale plannen te herzien na een nieuwe rijkskader. Het staat provincies vrij om eerder dan de gestelde termijn structuurvisies te herzien.	Geen.
012 - 26	Vertrouwelijk	Ruimtelijke Hoofdstructuur: Voor een integrale aanpak is een zekere theorievorming vereist, bijvoorbeeld op thema's als afstemming verstedelijking - infrastructuur; fietsgebruik stimuleren; wat is duurzaam?; parallellen tussen werkelijkheden; oproep gestuurd openbaar vervoer en de voorkeuren van bewoners, bedrijven en kantoren. Op deze thema's zijn nationale ruimtelijke studies gewenst.	Voor een aantal onderwerpen werkt het Rijk aan het (ondersteunen van) het vergroten en delen van kennis, waaronder kennis ten aanzien van fietsbeleid, duurzame bereikbaarheid, duurzame gebiedsontwikkeling en ruimte en economie. De afstemming tussen verstedelijking en infrastructuur en bouwen voor de vraag worden aan de MIRT tafel en in concrete projecten verder uitgewerkt.	Geen.
018 - 01	Vertrouwelijk	Advies is om voor de Woonvisie een zienswijzenprocedure te organiseren. Ga na of de minister van Volkshuisvesting dit ook voornemens is.	De woonvisie is een beleidsdocument waarvoor een zienswijzeprocedure niet verplicht is. Daarnaast zijn de ruimtelijke aspecten van de woonvisie verankerd in de SVIR.	Geen.
020 - 01	RIO Nuevo!	Maak een koppeling met modernere media op internet, om het verhaal te vertellen en enthousiasme te creëren voor de toekomst van	De vastgestelde SVIR wordt digitaal beschikbaar gemaakt via www.ruimtelijkeplannen.nl .	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		ruimtelijke ordening in Nederland.		
020 - 06	RIO Nuevo!	Resultaatgerichtheid ontbreekt.	De afrekenbare resultaten voor deze SVIR staan benoemd in de realisatieparagraaf.	Geen.
022 - 01	Stichting Das en Boom	De ter inzage legging komt te vroeg. Indien het deelbestuursakkoord anders gaat uitpakken dan door het Rijk voorzien heeft er een onjuist uitgangspunt ten grondslag gelegen aan SVIR en AMvB. Dan ontwerp SVIR en AMvB opnieuw ter inzage leggen.	Het Onderhandelingsakkoord decentralisatie Natuur is nu door de betrokken partijen gesloten. Op basis daarvan wordt de SVIR en toelichting bij de Ontwerpwijziging Barro eventueel aangepast. Gelet op de marginale wijzigingen, hoeven zij niet nogmaals ter inzage gelegd te worden.	De SVIR en toelichting van de Ontwerpwijziging Barro wordt aangepast op basis van de afspraken in het Onderhandelingsakkoord decentralisatie Natuur.
025 - 01	Hoogheemraadschap van Delfland	Geef per nationaal belang inzicht in de taken, rollen en instrumenten die het Rijk op zich neemt en de inzet van het Rijk om dat belang te bewerkstelligen	In hoofdstuk 3 is de rol en taak van het Rijk per nationaal belang beschreven. In de realisatieparagraaf staan per nationaal belang de instrumenten uitgewerkt.	Geen.
025 - 07	Hoogheemraadschap van Delfland	Nationaal belang 9 draagt niet alleen bij aan hoofddoel 3 (leefbaar en veilig), maar ook aan het vergroten van de concurrentiekracht (hoofddoel 1)	Onder een goed vestigingsklimaat valt inderdaad ook het nationale belang van water. Echter, gekozen is om dit belang onder rijksdoel 3 te hangen, omdat het hier primair hoort.	Geen.
026 - 01	Vertrouwelijk	In de gemeente Steenwijkerland bezit participant een perceel in een gebied waar plannen zijn voor nieuwe bestemmingen. Het nieuwe gebruik is in strijd met het vigerende bestemmingsplan uit 1983 en natuurbeleid. Mogelijkerwijs raakt participant het perceel kwijt zonder recht op schadevergoeding.	Bestemmingsplanwijzigingen, inclusief daaraan verbonden gevolgen, zijn een verantwoordelijkheid van de betreffende gemeente. Dat geldt ook voor planschade die ontstaat door een wijziging van een bestemmingsplan. Herzieningen van bestemmingsplannen zijn gebonden aan de rijkskaders die ondermeer zijn opgenomen in het Barro, en aan provinciale kaders zoals de provinciale verordening. Participant dient zijn zienswijze daarom kenbaar te maken bij de gemeente Steenwijkerland.	Geen.
028 - 20	Vereniging van Leidingeigenaren in	Geef een totaaloverzicht van structuurvisies die op dit moment in de maak zijn.	De structuurvisies die in de maak zijn op rijksniveau staan in de realisatieparagraaf.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
	Nederland			
032 - 01	Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland	De sturingsfilosofie van de SVIR wordt niet consequent uitgewerkt in de SVIR zelf en in andere rijkstrajecten zoals de Woonvisie, de uitwerking van de TOPsectoren en de Plattelandsontwikkeling in relatie tot de EHS. Bewaak de integraliteit van de SVIR en zorg voor een ruimtelijk consistent rijksbeleid.	Naar mening van het Rijk wordt de sturingsfilosofie van de SVIR voor alle ruimtelijke en mobiliteitsonderwerpen consequent doorgevoerd. Voor onderwerpen buiten de ruimtelijke of mobiliteitscontext kunnen een andere sturingsfilosofie hanteren.	Geen.
032 - 39	Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland	Geef aan wat bereikt moet worden met een forfaitaire bijdrage en hoe het verkenningstraject/onderzoek zal worden aangepakt.	In dit onderzoek wordt gekeken of het mogelijk is om twee soorten grondexploitatiekosten te vervangen door een forfaitaire bijdrage. Het betreft dan de bestaande mogelijkheden voor bijdragen aan de bovenplanse kosten in een exploitatieplan en de bijdragen aan ruimtelijke ontwikkeling in een overeenkomst. Uitgangspunt is dat de opbrengst van de forfaitaire bijdrage voor de gemeente overeenkomt met de opbrengst van de kostensoorten die het vervangt. Het onderzoek moet antwoord geven op de vraag hoe hoog de huidige opbrengst is van deze twee soorten grondexploitatiekosten, zodat kan worden vastgesteld hoe hoog het forfait moet zijn.	Geen.
032 - 40	Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland	Er wordt vanuit gegaan dat een wettelijke grondslag voor provinciaal medebewind op korte termijn aanwezig zal zijn als gevolg van het wetsvoorstel tot wijziging van de Wet ruimtelijke ordening en enige andere wetten.	Dit voorstel tot wetwijziging wordt momenteel behandeld door de Tweede Kamer. Indien de Tweede Kamer instemt zal deze worden behandeld door de Eerste Kamer..	Geen.
053 - 01	Vertrouwelijk	Beleidsvorming gaat richting totalitair beleid, zonder inspraak met alleen ruimte voor de willekeur van bovenbazen. Gemeenten en provincie moeten dit rapport volgen, waarbij bestaande bestemmingsplannen,	Op de SVIR, welke in overleg met provincies en gemeenten is opgesteld, heeft iedereen een zienswijze kunnen indienen. Die zijn beoordeeld en indien nodig verwerkt. Provincies en gemeenten stellen hun eigen plannen op, binnen	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		democratisch vastgesteld, op de helling gaan.	de nationale kaders in ondermeer het Barro.	
056 - 06	Vertrouwelijk	Voorlichting door de nationale overheid naar de bevolking in de betrokken gebieden schiet schandalig te kort. Mensen worden geconfronteerd met plannen die al achter de coulissen zijn voorbereid en worden pas bij de besluitvorming betrokken in een laat stadium.	In de aanpak die het Rijk voorstaat met ontwikkelingen voortkomend uit de SVIR, hoort ook vroegtijdige betrokkenheid van de bevolking. Deze werkwijze conform Sneller en Beter is ook vastgelegd in paragraaf 3.5.	Geen.
062 - 11	G32-Stedennetwerk	Samenhang tussen ruimtelijke opgaven ontbreekt, omdat ze te sectoraal worden opgepakt. De SVIR gaat terug van MIRT naar MIT.	In de SVIR zijn 13 nationale belangen genoemd die elkaar onderling beïnvloeden en die gelijkwaardig zijn aan elkaar. Bij ruimtelijke ontwikkelingen zal altijd een zorgvuldige en integrale afweging tussen de verschillende belangen moeten worden gemaakt. In de SVIR kan deze integrale benadering explicieter worden benoemd.	In hoofdstuk 3 wordt de integrale aanpak verduidelijkt.
062 - 12	G32-Stedennetwerk	Een duidelijke relatie met de Woonvisie van het Ministerie van BZK ontbreekt.	In paragraaf 5.1 is de relatie met de woonvisie van de minister van BZK beschreven.	Geen.
062 - 16	G32-Stedennetwerk	Aandacht wordt gevraagd voor integratie van wet- en regelgeving, regelruimte en experimenteerruimte. Dit is nodig om een robuuste structuur in stedelijke regio's te faciliteren. Eenvoudig Beter is alvast een goede stap.	De noodzaak tot integratie en vereenvoudiging van wet- en regelgeving wordt gedeeld. Naast het programma Eenvoudig Beter, draagt ook het permanent maken van de Crisis- en Herstelwet hier aan bij.	Geen.
065 - 06	Vertrouwelijk	In totaal is de SVIR geen visionair document maar een boekhouders document. De bekende oude wijn in nieuwe zakken. Ook in de onderliggende documentatie staat niets nieuws.	In de SVIR worden vooral op de terreinen van verstedelijking, groen en bereikbaarheid nieuwe keuzes gemaakt. Daarnaast is er aandacht voor nieuwe opgaven zoals klimaatverandering en energietransitie.	Geen.
073 - 01	Stichting Milieuzorg Zeist e.o.	Een echte integrale visie met duidelijke kaders en op basis van analyse en evaluatie (MNP en PBL) ontbreekt.	De SVIR is opgesteld op basis van rapporten en analyses van CPB en PBL. Ook de onlangs verschenen Ruimtelijke Verkenning 2011 van het	De cijfers uit de Ruimtelijke Verkenning 2011 worden opgenomen in de SVIR.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			PBL is hierbij meegenomen.	
073 - 05	Stichting Milieuzorg Zeist e.o.	Volg expliciet de lagenbenadering in de SVIR.	In de SVIR zijn 13 nationale belangen genoemd die evenwichtig recht doen aan de belangen en de dynamiek van de ondergrond, netwerken en occupatie. Deze 13 nationale belangen zijn gelijkwaardig aan elkaar. Bij ruimtelijke ontwikkelingen zal altijd een zorgvuldige en integrale afweging tussen de verschillende belangen moeten worden gemaakt.	Geen.
080 - 05	Nederlandse Vereniging van Makelaars o.g. en vastgoeddeskundigen	Gemeenten houden te krampachtig vast aan grondexploitatie, waardoor er niets meer wordt ontwikkeld. Ander systeem zou waarschijnlijk voor meer dynamiek kunnen zorgen.	De te hanteren systematiek voor ontwikkelingen is een keuze van gemeenten. In overleg met provincies en gemeenten worden nieuwe verdienmodellen onderzocht. In de toelichting op de Woonvisie staat aangegeven dat het Rijk wil stimuleren dat gemeenten een bewustere afweging maken tussen actief of faciliterend grondbeleid.	Geen.
080 - 08	Nederlandse Vereniging van Makelaars o.g. en vastgoeddeskundigen	Zorg voor meer flexibiliteit in bestemmingsplannen, zodat er steeds ruimte blijft voor onvoorziene, maar gewenste ontwikkelingen.	De huidige wetgeving staat niet in de weg dat gemeenten bij bestemmingsplannen voorzien in ruime planologische mogelijkheden en flexibiliteit. In de praktijk vormen de risico's op planschade en de behoefte aan rechtszekerheid echter wel belemmeringen voor gemeenten om al te ruime planologische gebruiksmogelijkheden te bieden.	Geen.
083 - 31	Samenwerkingsverband Noord-Nederland	Indien de Afsluitdijk deel uitmaakt van het gebied Waddenzee als bedoeld in de PKB Waddenzee en als bedoeld in artikel 2.5.3. van de AMvB Ruimte sluit dit het bouwen van een duurzaamheidscentrum uit. Dit wordt niet wenselijk geacht.	Het gebied dat in deze vraag wordt bedoeld, is verbeeld op bijlage 4 bij het Barro. Een meer gedetailleerde weergave is te vinden op www.ruimtelijkeplannen.nl . Het gebied Waddenzee reikt tot de buitenteen van de Afsluitdijk en de Afsluitdijk zelf behoort dus niet tot het gebied. Wel moet rekening worden gehouden met het 'behoud van het unieke open	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			landschap', uit de hoofddoelstelling van het Waddenzeebeleid.	
087 - 01	Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie	De SVIR legt een sterke nadruk op economische waarden. Dit mag niet leiden tot het in de verdrinking komen van zachte waarden.	In de SVIR is er gekozen voor vier accenten: concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig. Voor alle vier worden nationale belangen benoemt.	Geen.
087 - 07	Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie	Het Rijk moet instrumenten realiseren die nieuwe verdienmodellen mogelijk maken. Van die te ontwikkelen nieuwe verdienmodellen zouden beheer, ontwikkeling en beleefbaarheid (inclusief toegankelijkheid) van het landelijk gebied integraal onderdeel moeten uitmaken.	Het Rijk is bezig het omgevingsrecht te herzien. Daarnaast onderzoekt het Rijk samen met decentrale overheden en marktpartijen nieuwe verdienmodellen en allianties. Het ruimtelijk beleid voor het landelijke gebied is een verantwoordelijkheid van provincies.	Geen.
088 - 07	Deltalinqs	Ontwikkel het instrument van koepelvergunningen.	Alternatieven die zorgen voor een vereenvoudiging van de wet- en regelgeving worden onderzocht in het programma Eenvoudig Beter.	Geen.
090 - 12	Kamer van Koophandel Rotterdam	Breidt de SVIR uit met een tijdsplanning voor de te behalen doelen en een praktisch overzicht van de afbakening van bevoegdheden.	Elk jaar maakt het Rijk ter behartiging van de eigen belangen een planning en prioritering, afhankelijk van de op dat moment benodigde acties, in de beleidsagenda's van de diverse ministeries. De SVIR is het beleidskader voor die keuzes, maar niet de plek om nu al voor de lange termijn een planning te maken. Het Rijk perkt bevoegdheden van andere overheden slechts in voor zover het behartigen van nationale belangen daarom vraagt. Deze inperking is voor de ruimtelijke nationale belangen terug te vinden in de categorie kaders van de realisatieparagraaf van de SVIR.	Geen.
095 - 01	College van Burgemeester en Wethouders van gemeente Voorst	Hef de civiele laagvliegroue tussen Deventer, Voorst en Zutphen op. Dit omdat recreatief gebruik van Natura2000 gebied hiermee wordt	De SVIR gaat niet over civiele laagvliegroutes, maar enkel over militaire laagvliegroutes.	Geen

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		verstoord en de route niet noodzakelijk geacht wordt voor luchtvaart.		
096 - 12	College van Burgemeester en Wethouders van gemeente Doetinchem	Voeg richtinggevende uitspraken op het vlak van deregulering toe: waar kan soepeler met regels omgegaan worden en waar niet?	De mogelijkheden voor eenvoudigere wet- en regelgeving wordt onderzocht in het programma Eenvoudig Beter. Een overzicht in de SVIR is daarmee niet op zijn plaats.	Geen.
098 - 05	Kontakt Milieubeheer Zaanstreek	Problematisch is dat niet het maatschappelijk belang maar het bedrijfsleven voorop staat.	In de SVIR worden alle nationale belangen in kaart gebracht, ook de maatschappelijke (voor zover ruimtelijk relevant).	Geen.
098 - 10	Kontakt Milieubeheer Zaanstreek	Keer de prioriteit van nationaal belang 1: excellent en internationaal bereikbaar vestigingsklimaat en het belang 13: zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke plannen om.	De nationale belangen kennen geen prioritering. Alle belangen zijn gelijkwaardig. Daarom is het omdraaien van beide belangen niet nodig.	Geen.
099 - 02	De Wereldbazar OG b.v.	Hou bij uitwerking van de plannen rekening met de projecten van de indiener en de economische regionale belangen die hiermee behartigd kunnen worden en om bemiddeling van het Rijk om gezamenlijk een toekomstige planschade te voorkomen.	Bij de planvorming op bestemmingsplanniveau worden alle belanghebbenden vroegtijdig betrokken. Het Rijk bemiddelt niet tussen burgers en gemeenten bij conflicten over bestemmingsplannen.	Geen.
102 - 01	Gedeputeerde Staten provincie Limburg	De verschillende thema's worden in de SVIR vrij sectoraal ingestoken waardoor de kracht van het ruimtelijk beleid, namelijk de versterking van de samenhang (bijvoorbeeld via integrale gebiedsontwikkeling) niet optimaal wordt benut.	In de SVIR zijn 13 nationale belangen genoemd die elkaar onderling beïnvloeden en die gelijkwaardig zijn aan elkaar. Bij ruimtelijke ontwikkelingen zal altijd een zorgvuldige en integrale afweging tussen de verschillende belangen moeten worden gemaakt. In de SVIR kan deze integrale benadering explicieter worden benoemd.	In hoofdstuk 3 wordt de integrale aanpak verduidelijkt.
102 - 20	Gedeputeerde Staten provincie Limburg	Beperk het onderzoek naar een forfaitaire bijdrage voor bovenplanse kosten niet tot de forfaitaire bijdrage maar betrek dit ook op andere (bestaande of nieuwe) vormen van kostenverevening.	Andere vormen van kostenverevening zijn niet aan de orde omdat het Rijk vasthoudt aan het huidige systeem van kostenverhaal.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
102 - 21	Gedeputeerde Staten provincie Limburg	Bij een forfaitaire bijdrage voor bovenplanse kosten is het risico dat het accent van kostenverhaal als het ware verschuift van de anterieure fase (flexibel, maatwerk) naar de posterieure fase (rigide, star). Dit is niet in overeenstemming met de bedoeling van de wetgever dat de grondexploitiewet vooral een stok achter de deur zou moeten zijn.	Het beeld dat een forfaitaire bijdrage het kostenverhaal rigide en star maakt wordt niet gedeeld. De forfaitaire bijdrage is juist bedoeld om de onderhandelingen in de anterieure fase te versnellen en onduidelijkheid over de toelaatbaarheid van deze bijdragen weg te nemen.	Geen.
102 - 26	Gedeputeerde Staten provincie Limburg	In de samenvatting wordt gesteld dat het Rijk dáár investeert waar de nationale economie er het meest bij gebaat is, in de stedelijke regio's van Amsterdam, Rotterdam en Eindhoven. Deze forse inperking is niet in lijn met de hoofdtekst. Graag aanpassen.	Deze zinsnede is inderdaad niet geheel in lijn met de uitspraken onder nationaal belang 1.	De samenvatting wordt in lijn gebracht met de hoofdtekst.
108 - 07	Stichting Oude Kern Rijsoord	In tegenstelling tot de aanbevelingen van de Commissie Elverding is uw structuurvisie abstract en geeft deze geen duidelijke ontwikkelingen aan. Wel opent de SVIR deuren voor mogelijke grote ruimtelijke ontwikkelingen, zonder dat duidelijk is welke ontwikkelingen dat zijn. Op die manier worden ontwikkelingen mogelijk gemaakt (zoals de aanleg van bedrijventerrein Nieuw-Reijerwaard), zonder dat één burger hier nog maar een serieuze inspraak heeft kunnen doen.	De SVIR schetst de ontwikkelingen en opgaven waar Nederland voor staat. Daarnaast schetst het de nationale belangen die het heeft op weg naar het oplossen van die opgaven. De oplossingen en uitwerkingen daarvan worden gemaakt in de planvorming. Op al deze plannen zijn er nog zienswijzen van burgers mogelijk.	Geen.
108 - 08	Stichting Oude Kern Rijsoord	De aanleg van bedrijventerrein Nieuw-Reijerwaard is een planologische misser omdat: een logistiek bedrijventerrein goed bereikbaar moet zijn, maar er zijn problemen met de bereikbaarheid aan de oostzijde van Rotterdam; de locatie onlogisch en duur is omdat glastuinbouw moet worden verplaatst; de aanleg leidt tot onaanvaardbare	Het bedrijventerreinen Nieuw-Reijerwaard is geen nationale opgave meer in de SVIR. Daarnaast is de planning en locatie van bedrijventerreinen een decentrale taak.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		milieueffecten.		
114 - 09	TenneT TSO B.V.	SVIR geeft geen duidelijkheid over weging van belangen ten opzichte van elkaar. Neem dit in afwegingskader op.	In paragraaf 3.5 is beschreven welke integrale aanpak het Rijk wil volgen. Inderdaad kan hier scherper worden benoemd hoe de belangenafweging ten opzichte van elkaar gaat gebeuren.	In hoofdstuk 3 wordt de integrale aanpak verduidelijkt.
114 - 10	TenneT TSO B.V.	Verzoekt bij opstellen van nieuwe toetsingsmethode radarverstoring rekening te houden met nieuwe en bestaande hoogspanningsverbindingen.	Bij de nieuwe toetsingsmethode voor radarverstoring is er meer ruimte en flexibiliteit mogelijk.	In de nota van toelichting bij de ontwerpwijziging Barro wordt tekst over stapeling toegevoegd.
114 - 14	TenneT TSO B.V.	Gaat er vanuit dat aanpassingen in SVIR en Structuurvisie Buisleidingen elkaar wederzijds beïnvloeden.	De SVIR en Rijksstructuurvisie Buisleidingen zijn met elkaar in overeenstemming.	Geen.
116 - 04	Interprovinciaal Overleg	Onderzoek naar forfaitaire bijdrage voor bovenplanse kosten niet beperken tot forfaitaire bijdragen, maar ook betrekken op andere vormen van kostenverevening. Voorstel om in onderzoek ook effecten van rolverdeling en wijze van inning van forfaitaire bijdrage op de bestedingsafwegingen van regionale of lokale ruimtelijke investeringen te betrekken.	In technische zin wordt het kostenverhaal geoptimaliseerd door het onderzoeken van een forfaitaire bijdrage voor bovenplanse kosten als vervanging van de bestaande mogelijkheden voor bijdragen aan bovenplanse kosten in een exploitatieplan en de bijdragen aan ruimtelijke ontwikkeling in een overeenkomst. Die kosten leiden in de praktijk tot onduidelijkheid en vertraging. De rolverdeling hierbij is een afweging op decentraal niveau.	Geen.
136 - 01	BügelHajema Adviseurs b.v.	Indiener vindt dat de SVIR 'oud beleid' is en biedt met de zienswijze een alternatief beleidskader.	In de SVIR worden vooral op de terreinen van verstedelijking, groen en bereikbaarheid nieuwe keuzes gemaakt. Daarnaast zet de SVIR bepaald rijksbeleid door. Daarmee bevat de SVIR dus ook 'oud beleid'. In de SVIR worden vooral op de terreinen van verstedelijking, groen en bereikbaarheid nieuwe keuzes gemaakt. Daarnaast is er aandacht voor nieuwe opgaven	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			zoals klimaatverandering en energietransitie.	
140 - 05	Bestuurlijk Platform Zuidvleugel	De SVIR is onvoldoende duidelijk over de bijdragen (in de vorm van fiscaliteit, regelgeving, ruimtelijke keuzes op nationaal niveau, investeringen in o.a. rijksinfrastructuur) die het Rijk in het kader van een excellent vestigingsklimaat in het vooruitzicht stelt.	De topteam hebben hun agenda's gepresenteerd aan het Rijk. Het Rijk heeft hierop gereageerd middels de Bedrijfslevenbrief. Op basis hiervan wordt bekeken welke bijdrage het Rijk levert aan een excellent vestigingsklimaat. Samen met decentrale overheden wordt de uitwerking hiervan verder opgepakt.	In de definitieve SVIR wordt de Bedrijfslevenbrief verwerkt.
144 - 04	Metropoolregio Amsterdam	Gevaar bij de gerichtheid op nationale hoofdstructuur is dat investeringen niet in samenspraak en samenhang met de regionale agenda's wordt opgesteld en daardoor minder rendement oplevert.	Het Rijk maakt helder in de SVIR waar het over gaat (nationale belangen). In het MIRT-overleg tussen Rijk en regio en de MIRT gebiedsagenda's wordt juist de afstemming tussen deze nationale belangen en decentrale belangen geborgd.	In hoofdstuk 3 wordt de relatie tussen nationale en regionale belangen verduidelijkt.
144 - 06	Metropoolregio Amsterdam	In de SVIR ontbreekt een integraal ruimtelijk economisch afwegingskader dat ruimtelijke en economische ontwikkelingen zo goed mogelijk op elkaar laat inspelen en daarmee bepaalt waar en in welke sectoren de investeringen terecht moeten komen om een maximaal effect te bewerkstelligen.	Ruimtelijke kwaliteit bestaat uit de elementen belevingswaarde, toekomstwaarde en gebruikswaarde. Gebruikswaarde maakt altijd deel uit van een goede ordening. Het Rijk erkent dat ook de belevingswaarde van de leefomgeving belangrijk voor mensen is, en daarom bijdraagt aan een goed vestigingsklimaat. Tegelijkertijd erkent het Rijk dat belevingswaarde niet met algemene, objectieve indicatoren vast te stellen of te plannen is, omdat deze per definitie van plek tot plek en voor verschillende gebruikers verschilt. Het Rijk voegt "belevingswaarde" toe aan nationaal belang 13.	Belevingswaarde wordt toegevoegd aan nationaal belang 13.
144 - 15	Metropoolregio Amsterdam	Ontbrekend evenwicht tussen economische kracht en opbrengsten uit de regio en de baten die bij de regio terecht komen.	Het Rijk kiest er voor om de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren te versterken. Juist daar zit de economische kracht. Vanuit het verlengde infrafonds krijgen bereikbaarheidsopgaven in de stedelijke regio's	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			rondom de mainports, brainport en greenports en hun achterlandverbindingen prioriteit.	
144 - 20	Metropoolregio Amsterdam	Het Rijk moet haar verantwoordelijkheid nemen als het gaat om aanpassen wet- en regelgeving voor het geleidelijk afwaarderen van leegstaande kantoren.	De programmering van verstedelijking wordt overgelaten aan provincies en (samenwerkende) gemeenten. Enkel in de regio's Amsterdam c.a. en Rotterdam c.a. maakt het Rijk hier nog afspraken over. Daarnaast wil het Rijk door opname van de ladder voor duurzame verstedelijking, zorgvuldig ruimtegebruik stimuleren en zorgen voor een balans tussen vraag en aanbod.	Geen.
144 - 33	Metropoolregio Amsterdam	Verzoek om een verantwoord instrumentarium voor milieuruimte c.q. milieubelasting verder te onderzoeken.	Het Rijk is van mening dat met het opstellen van Milieueffectrapporten en het uitvoeren van Maatschappelijke Kosten Baten Analyses (waarin ook milieuaspecten bij de afweging meegenomen worden) er voldoende instrumentarium aanwezig is.	Geen.
148 - 22	Havenbedrijf Rotterdam N.V.	Indiener rekent erop dat het Rijk voorstellen die indiener momenteel samen met de gemeente Rotterdam opstelt voor een vereenvoudiging en stroomlijning van het omgevingsrecht zal ondersteunen, daaraan in de praktijk ruimte wil bieden en mogelijke barrières in wet- en regelgeving wil wegnemen.	Voorstellen van partijen voor vereenvoudiging en stroomlijning van wet- en regelgeving worden beoordeeld in het kader van het programma Eenvoudig Beter.	Geen.
154 - 07	Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Brabant	Het verzoek om de voetnoten vanaf nummer 19 correct te nummeren.	Geconstateerd is dat de nummering van de voetnoten niet klopt.	Door de hele SVIR wordt de nummering van de voetnoten aangepast.
155 - 01	Stichting Natuur & Milieu	De structuurvisie geeft een hele smalle interpretatie van de nieuwe Wro en gebruikt de mogelijkheden die deze wet biedt onvoldoende.	De sturingsfilosofie van de SVIR is volledig conform de nieuwe Wro.	Geen.
155 - 06	Stichting Natuur & Milieu	Voor een goede werking van de Omgevingswet moeten doelen voor de	De doelen voor de leefomgeving zijn de 13 nationale belangen die zijn vastgelegd in de	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		leefomgeving helder zijn vastgesteld. De minister verwijst daarbij naar de SVIR. Een dergelijk toetsingskader ontbreekt echter in de SVIR.	SVIR. Voor de acties ter borging van die belangen verwijst de SVIR naar de realisatieparagraaf.	
156 - 01	Federatie Welstand	Het schrappen van ruimtelijke kwaliteit als doel van beleid heeft repercussies voor de inspanningen en legitimiteit van het beleid van de medeoverheden voor ruimtelijke kwaliteit.	Ruimtelijke kwaliteit is een factor van betekenis voor het vestigingsmilieu en wordt geleverd door goed regionaal maatwerk. Dat regionale maatwerk kan alleen geleverd worden door provincies en gemeenten.	Deze notie ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit wordt opgenomen in hoofdstuk 1.
160 - 09	Vereniging van Nederlandse Gemeenten	Wij verzoeken u een paragraaf juridische en financiële consequenties in de SVIR op te nemen.	In de uitvoeringsparagraaf van de SVIR staan de juridische instrumenten beschreven welke nieuw worden ingezet of worden aangepast. De financiële consequenties van de ontwerp SVIR staan in de brief 'Prioritering investeringen Mobiliteit en Water' welke op 14 juni 2011 naar de Tweede Kamer is verstuurd.	Geen.
160 - 20	Vereniging van Nederlandse Gemeenten	Wij willen u in overweging geven om ook de betaalbaarheid van ruimtelijke ordening expliciet als nationaal ruimtelijk belang in de structuurvisie vast te leggen. Het kabinet dient ons inziens daarbij in ieder geval keuzes te maken aangaande de samenwerking tussen overheden en de markt, de werking van de grondmarkt, de rol en de betrokkenheid van overheden daarbij en de instrumenten van grondbeleid die noodzakelijk worden geacht vanuit de gedachte van een goed systeem van ruimtelijke ordening zoals het Rijk dat voorstaat.	Het Rijk ontwikkelt samen met decentrale overheden en marktpartijen alternatieve vormen van financiering en nieuwe verdienmodellen die het bereiken van de ruimtelijke doelen kunnen bevorderen. Het Rijk houdt hierbij wel vast aan het huidige systeem van kostenverhaal. Daarnaast staat in de toelichting op de Woonvisie aangegeven dat het gewenst is dat gemeenten een bewustere afweging maken tussen actief en faciliterend grondbeleid.	Geen.
172 - 02	Overleg Samenwerkingsorganen Openluchtrecreatie	Het opstellen van de SVIR heeft in nauw overleg met overheidsinstanties en maatschappelijke organisaties plaatsgevonden. De 25 leden van het Overleg Samenwerkingsorganen Openluchtrecreatie	Bij het opstellen van de SVIR en plan MER is met een breed palet aan organisaties overleg gevoerd. Gelet op de hoeveelheid organisaties is er voor gekozen deze geabstraheerd te benoemen.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		(OSO) verzoeken opgenomen te worden in de lijst van overheden waarmee in contact getreden wordt over inhoud en proces van de SVIR.		
177 - 05	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Haarlemmermeer	Op welke wijze verhouden de SVIR en SMASH zich tot elkaar? Op welke wijze werken de beleidsuitgangspunten uit de SVIR en ander nationaal en regionaal beleid door in SMASH?	De SVIR is de kapstok voor andere rijksstructuurvisies met ruimtelijke aspecten. SMASH gaat dus uit van het rijksbeleid zoals beschreven in de SVIR.	Geen.
180 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Heerde	SVIR gaat in op verschillende aspecten van beleid, maar behandelt deze niet in samenhang. Kans op synergie wordt zo niet benut.	In paragraaf 3.5 is beschreven welke integrale aanpak het Rijk wil volgen. Inderdaad kan hier scherper worden benoemd hoe de belangenafweging ten opzichte van elkaar gaat gebeuren.	In hoofdstuk 3 wordt de integrale aanpak verduidelijkt.
185 - 01	Studio Hartzema BV.	Een Randstadplan is gewenst.	Het Rijk kiest er expliciet voor om een structuurvisie te maken voor heel Nederland en niet specifiek voor een regio.	Geen.
190 - 04	Rover	Inspraakperiode niet meer in zomervakantie laten vallen.	De stukken die de zienswijzeprocedure doorliepen waren sinds 1 juli beschikbaar. De zienswijzeprocedure is zo gepland dat alle landsdelen voldoende kans hadden om de stukken te lezen en zienswijzen in te dienen.	Geen.
192 - 01	Onafhankelijke Nijmeegse Partij	Het is geen goed idee als het kabinet helemaal geen bemoeienis meer heeft met de thema's Ruimtelijke Ordening en Mobiliteit.	Het Rijk heeft nog zeker een rol in het ruimtelijk en mobiliteitsdomein. Dat zijn de 13 nationale belangen welke zijn geformuleerd in de ontwerp-SVIR.	Geen.
192 - 19	Onafhankelijke Nijmeegse Partij	Verzocht wordt om de PBL- en KiM-monitor actief aan de 12 Provinciale Staten en aan de Gemeenteraden van de economische topregio's te sturen.	De te ontwikkelen monitor gaat primair over de ambities en nationale belangen. Het stuk wordt dan ook gedeeld met de Tweede Kamer. Voor overige partijen is het stuk digitaal beschikbaar.	Geen.
192 - 29	Onafhankelijke Nijmeegse Partij	Het is geen goede zaak om de procedure van ter inzage tijdens de zomervakantie te laten plaatsvinden.	De stukken die de zienswijzeprocedure doorliepen waren sinds 1 juli beschikbaar. De zienswijzeprocedure is zo gepland dat alle landsdelen voldoende kans hadden om de	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			stukken te lezen en zienswijzen in te dienen.	
192 - 30	Onafhankelijke Nijmeegse Partij	Naast de hoofdlijnen van de zienswijzen dienen ook de zienswijzen zelf naar het parlement gezonden te worden.	Het parlement ontvangt een overzicht van alle zienswijzen en het antwoord van het Rijk daarop.	Geen.
192 - 31	Onafhankelijke Nijmeegse Partij	Mag het parlement alleen adviseren, of neemt het parlement het besluit tot vaststelling van de Structuurvisie?	Het besluit tot vaststelling van de SVIR wordt genomen door de minister van Infrastructuur en Milieu. Dit doet zij na overleg met de Tweede Kamer. De Tweede Kamer heeft de mogelijkheid om de minister door middel van motie op te roepen om zaken te herzien.	Geen.
192 - 32	Onafhankelijke Nijmeegse Partij	Graag wordt van de voorzitter van de Tweede Kamer, mw. Verbeet, en de voorzitter van de Senaat, dhr. de Graaf vernomen wanneer de ontwerp-Structuurvisie in behandeling wordt genomen.	De SVIR is in behandeling genomen door de Tweede Kamer. In november is hierover een Nota Overleg met de Vaste Kamercommissie Infrastructuur en Milieu.	Geen.
192 - 33	Onafhankelijke Nijmeegse Partij	Verzocht wordt om de gedachtewisselingen die in de verslagen staan van de 5 gehouden informatiebijeenkomsten in het kader van de ontwerp-Structuurvisie, op te nemen in de Nota van Antwoord.	De vijf regionale bijeenkomsten hadden een informatief doel. Het was niet mogelijk om op die bijeenkomsten zienswijzen in te dienen. Daarom staat er in de nota van antwoord hiervan dus ook geen verslag.	Geen.
193 - 06	Gemeentewerken Rotterdam	In SVIR worden meerdere belangen genoemd die kunnen conflicteren. Door wie wordt bepaald welk belang prevaleert? Op basis van welke afweging?	In de SVIR zijn 13 nationale belangen genoemd die elkaar onderling beïnvloeden en die gelijkwaardig zijn aan elkaar. Bij ruimtelijke ontwikkelingen zal altijd een zorgvuldige en integrale afweging tussen de verschillende belangen moeten worden gemaakt. In de SVIR kan deze integrale benadering en de wijze waarop deze afweging - in overleg met andere betrokkenen - wordt gemaakt, explicieter worden benoemd.	In hoofdstuk 3 wordt verduidelijkt hoe wordt omgegaan de met nationale belangen onderling.
194 - 01	Federatieve Onafhankelijke Partijen Gelderland	Graag zien wij toegezegd dat er geen zaken meer van deze importantie gedurende de zomervakantie ter inzage worden gelegd.	De stukken die de zienswijzeprocedure doorliepen waren sinds 1 juli beschikbaar. De zienswijzeprocedure is zo gepland dat alle	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			landsdelen voldoende kans hadden om de stukken te lezen en zienswijzen in te dienen.	
194 - 02	Federatieve Onafhankelijke Partijen Gelderland	Kan de inspectie aangeven hoe ver de 56 Gelderse gemeenten zijn met de verplichting om een Structuurvisie te hebben ? En is het mogelijk om deze ergens centraal ter beschikking te stellen ?	Op www.digitaleplannen.nl worden alle structuurvisies digitaal uitwisselbaar gemaakt. Daar is ook zichtbaar hoeveel Gelderse gemeenten al een structuurvisie hebben.	Geen.
194 - 03	Federatieve Onafhankelijke Partijen Gelderland	Heeft het Rijk c.q. Provincie instrumenten om gemeenten te dwingen een Structuurvisie ex art. 2.1 WRO vast te stellen ? Bent u met ons van mening dat dit wel verstandig zou zijn om deze instrumenten te hebben ? Kan dit of in de WRO of in de Barro worden verankerd ?	Elke overheid dient op basis van de Wro een structuurvisie voor hun hele grondgebied vast te stellen. Dit biedt voor overheden de mogelijkheid om strategische keuzes te maken voor hun grondgebied, die zij kunnen combineren met een verordening voor gewenste ruimtelijke regelgeving. Als een provincie ervoor kiest om aan de verplichting van de Wro tot het hebben van een structuurvisie anders te voldoen, wordt de weg van het opleggen van een sanctie niet gezien als effectief.	Geen.
194 - 04	Federatieve Onafhankelijke Partijen Gelderland	Het vorige kabinet heeft een tussenevaluatie en een toekomstagenda over de Nota Ruimte doen verschijnen. Kunt u in uw besluit op de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte ingaan op deze beide stukken ?	De conclusies uit de tussenevaluatie van de Nota Ruimte en de toekomstagenda, zijn beide verwerkt in de keuzes en opgaven in de ontwerp-SVIR.	Geen.
194 - 07	Federatieve Onafhankelijke Partijen Gelderland	We willen graag inzicht in de MIRT-Gebiedsagenda en algemene inspraak voor iedereen op deze documenten vragen.	De MIRT-gebiedsagenda is digitaal beschikbaar via www.rijksoverheid.nl . Aangezien het geen document met beleidskeuzes is, is hier ook geen inspraak op mogelijk.	Geen.
194 - 09	Federatieve Onafhankelijke Partijen Gelderland	De veranderde context van gebiedsontwikkeling (instorten vastgoedwereld, leegstand) vraagt om heroverweging van gebiedsontwikkelingen als de huidige plannen voor Waalfront in Nijmegen.	Provincies en gemeenten zullen zelf moeten afwegen in hoe zij omgaan met bestaande gebiedsontwikkelingen in relatie tot de afname van de vraag. Specifiek voor Waalfront is er overleg tussen Rijk en regio over decentralisatie van dit project.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
194 - 18	Federatieve Onafhankelijke Partijen Gelderland	We moeten omschakelen van tot op achter de komma geplande gebiedsontwikkelingen naar gebieden die aansluiten op de lokale identiteit, met een eigen en toekomstgericht karakter: van geplande ruimtelijke ontwikkeling naar organisch gegroeide gebiedsontwikkeling. Daarbij hoort ook het inpassen van industriële monumenten.	Deze beweging wil het Rijk juist in zetten door meer los te laten en ruimte te bieden voor regionaal maatwerk door provincies en gemeenten.	Geen.
194 - 19	Federatieve Onafhankelijke Partijen Gelderland	In de toekomst moet gebiedsontwikkeling niet meer uitgaan van geforceerde functiescheidingen maar een samengaan van wonen, werken, ontspannen, cultuur en vrije tijd en ruimte bieden aan creativiteit en tijdelijke invullingen.	Gebiedsontwikkeling is er juist op gericht om niet sectorale opgaven te realiseren, maar om integraal een gebied aan te pakken. Integraliteit is daarmee de kern van gebiedsontwikkeling.	Geen.
194 - 20	Federatieve Onafhankelijke Partijen Gelderland	In de toekomst moet bij gebiedsontwikkelingen de (toekomstige) gebruiker worden betrokken bij het proces en de kans krijgen mee te ontwikkelen: bouwen en vertrouwen op het ondernemerschap van burgers en ondernemers	Ook voor gebiedsontwikkelingen geldt dat vroegtijdige participatie van burgers en maatschappelijke partijen noodzakelijk is om te komen tot een optimale situatie.	Geen.
199 - 01	Het Groene Hart Brabant	De in de samenvatting gegeven beschrijving geeft geen analyse van de huidige ruimtelijk toestand van ons land. Daardoor blijft verborgen dat de ruimtelijke ordening op belangrijke punten heeft gefaald.	In hoofdstuk 2 van de SVIR staat de analyse van de huidige ruimtelijke toestand van Nederland.	Geen.
199 - 05	Het Groene Hart Brabant	Wil de SVIR een brede maatschappelijke acceptatie en doorwerking krijgen dan zal een fundamentele herziening van de relatie tussen de overheid en haar burgers daarvan onderdeel dienen uit te maken.	Het goed laten doorwerken van de SVIR is een taak van decentrale overheden. Daarbij hoort ook een goede uitleg van het Rijk over beleidskeuzes voor het creëren van draagvlak.	Geen.
199 - 20	Het Groene Hart Brabant	Waar en bij wie kan een betrokken burger/belanghebbende terecht om een ontspoorde ruimtelijke planvorming	Belanghebbenden kunnen zienswijzen indienen op ruimtelijke plannen. De politieke keuzes die elke overheidslaag maakt worden alleen door de	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		gecorrigeerd te krijgen? Indiener geeft aan dat burger/belanghebbende niet terecht kan bij gemeenteraad, bestuursrechter en Raad van State	controleerende organen (Staten-Generaal, provinciale staten of gemeenteraad) beoordeeld.	
199 - 22	Het Groene Hart Brabant	Als de Raamwet omgevingsrecht niet meer wordt dan een technocratisch verhaal met louter procedurele regelingen t.b.v. de gewenste stroomlijning, dan verandert er feitelijk niets aan de huidige beroerde ruimtelijke ordeningspraktijk.	De raamwet omgevingsrecht moet er voor zorgen dat alle wetten in het ruimtelijke domein dezelfde procedurele eisen stellen. De integratie van alle wetten in een omgevingswet is de vervolgstap.	Geen.
201 - 04	VNO NCW	Snelle uitwerking in concrete plannen en voorstellen van de diverse goede voornemens (PPS, omgevingswet etc.) uit de SVIR.	De uitwerking van de SVIR wordt in verschillende acties opgepakt (zie realisatieparagraaf). Dit gebeurt zo snel mogelijk en zo zorgvuldig mogelijk.	Geen.
201 - 08	VNO NCW	Rijk en provincies moeten daadwerkelijk hun bevoegdheden en de daarbij behorende instrumenten van de Wro en AMvB Ruimte benutten.	Met het Barro benut het Rijk de mogelijkheid die de Wro biedt om zijn belangen waar dat gewenst en nodig is in regelgeving te borgen. De inzet van andere instrumenten die de Wro biedt zal het Rijk alleen inzetten wanneer daar aanleiding voor is. De provincies hebben op basis van de Wro hun eigen instrumentarium ter beschikking.	Geen.
201 - 15	VNO NCW	De integrale omgevingswet moet leiden tot ook minder onderzoekslasten voor het bedrijfsleven. Dubbel en onnodig (duur) onderzoek moet worden voorkomen door het hanteren van vuistregels in de wet.	Alternatieven die zorgen voor een vereenvoudiging van de wet- en regelgeving worden onderzocht in het programma Eenvoudig Beter. Daarbij wordt er naar gestreefd om de wet- en regelgeving in het fysieke domein zo veel mogelijk te vereenvoudigen zonder afbreuk te doen aan de nagestreefde kwaliteiten.	Geen.
201 - 20	VNO NCW	Provincies dienen vanuit hun regierol te bewaken dat bedrijven voldoende (milieu)ruimte behouden.	Ook provincies zullen de ambitie hebben om een goede balans tussen milieu en economische ontwikkeling na te streven.	Geen.
202 - 02	Stichting Landschapsmanifest	Laat het begrip ruimtelijke kwaliteit niet los, want dat werkt verrommeling van het	De afstemming tussen verstedelijking en groen is een taak van de provincies. Het is aan	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		landschap in de hand.	provincies om hier ook ruimtelijke kwaliteit bij te betrekken.	
203 - 02	Gedeputeerde Staten van provincie Gelderland	Wij vragen om naast de integratie van beleid ook voor het organiseren van integrale uitvoering, inclusief integrale inzet van middelen.	De integrale inzet van middelen wordt nagestreefd door in het MIRT-overleg alle onderwerpen bij elkaar te brengen.	Geen.
210 - 05	Erfgoedvereniging Heemschut	Wat wordt vanuit het Rijk de inzet bij het komen tot afspraken, nu er geen eigen duidelijk visie van het Rijk ligt?	De inzet voor het Rijk om te komen tot afspraken ligt bestuurlijk in het MIRT met de MIRT-gebiedsagenda's als gezamenlijk product waar de belangen van Rijk en regio s amen komen.	Geen.
216 - 09	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Middelburg	Er wordt verzocht om de zoektocht naar alternatieve financieringsmogelijkheden en verdienmodellen versneld uit te voeren, opdat betrokkene kan starten met herstructureringsprojecten.	Voor herstructureringsprojecten zijn primair gemeenten verantwoordelijk. Zij kunnen hun bestaande instrumentarium daar voor in zetten. Het zoeken naar eventuele vormen van alternatieve financiering is een proces dat samen met de decentrale overheden wordt opgepakt in het kader van de gezamenlijke agenda "wonen en leefbaarheid".	Geen.
223 - 01	Vertrouwelijk	Gebruikte begrippen als 'concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig' zijn niet zodanig geformuleerd dat zij gebruikt kunnen worden voor het beschrijven van transparant beleid, waarvan de uitkomsten geschikt zijn om intersubjectief te toetsen.	De begrippen zijn gebruikt om de essentie van de rijksdoelstellingen en ambities weer te geven. Niet om monitoring op te baseren.	Geen.
223 - 02	Vertrouwelijk	Wat wil het Rijk in het algemeen doen?	Het Rijk wil in het algemeen zorgen dat Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig wordt. Dit doet zij door 13 nationale belangen vast te leggen en meer ruimte te geven aan andere overheden.	Geen.
223 - 04	Vertrouwelijk	Er wordt niet geïnventariseerd wat de voor- en nadelen van het oude beleid zijn in vergelijking met de voor- en nadelen van het voorgestelde nieuwe beleid.	In de aanloop naar de keuzes zijn er analyses gemaakt van waar meer ruimte aan decentrale overheden kan worden gegeven. Op basis hiervan zijn de keuzes in de SVIR gemaakt.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR. Ontwerpwijziging Barro</u>
223 - 05	Vertrouwelijk	Verwijzingen naar het woud van regels en daardoor onbestuurbaar worden van de samenleving zijn niet overtuigend in het bewijs dat die regels vereenvoudigd c.q. afgeschaft zouden moeten worden.	Het vereenvoudigen van wet- en regelgeving maakt dat er meer eenvoud en helderheid komt. Dit geeft meer ruimte aan burgers en bedrijven om te ondernemen.	Geen.
223 - 06	Vertrouwelijk	Er wordt niet aangegeven wie naar verwachting de voordelen van het nieuwe beleid ten deel van vallen en wie de nadelen en waarom dat zo zou moeten zijn.	Het Rijk kiest er voor meer ruimte te geven aan ontwikkelingen van burgers en bedrijven. Deze keuze is gemaakt vanuit de ontwikkelingen en opgaven die er aan komen en wie daar het beste de oplossingen voor kan leveren. Het PlanMER horende bij de SVIR brengt de effecten van de beleidskeuzes in beeld.	Geen.
223 - 07	Vertrouwelijk	Het nieuwe beleid beschermt ons niet tegen kwalijke gevolgen van globalisering: chaos door te weinig regulering dan wel projecten op een onverantwoord grote schaal.	Het Rijk kiest er voor om meer ruimte te geven aan decentrale overheden, burgers en bedrijven om hun eigen keuzes te maken. Daarnaast wil het Rijk door opname van de ladder voor duurzame verstedelijking, zorgvuldig ruimtegebruik stimuleren.	Geen.
223 - 08	Vertrouwelijk	Onduidelijke verantwoording van de verhouding tussen grote investeringen in grootschalige projecten en kleine investeringen in kleinschalige projecten.	De verantwoording voor projecten wordt per project gedaan en niet in de SVIR.	Geen.
223 - 09	Vertrouwelijk	Hoe wordt 'toekomstbestendig beleid' gedefinieerd?	Toekomstbestendig beleid betekent dat het beleid moet zorgen dat ambities gehaald kunnen worden, maar dat het tevens flexibel is om in te spelen op onzekere omstandigheden en onvoorziene ontwikkelingen.	Geen.
223 - 25	Vertrouwelijk	Wegens het gebruik van vage termen waarvan het verband met kwantitatieve grootheden niet duidelijk is, is de gepresenteerde visie niet geschikt om bruikbare verwachtingen te formuleren.	Op basis van de in de SVIR geformuleerde visie en ambitie heeft het Rijk helder geformuleerd waarvoor zij aan de lat staat. Andere overheden en partijen zullen op basis hiervan zelf hun eigen keuzes moeten maken.	Geen.
229 - 09	VNO NCW West	Indiener vraagt nadrukkelijk om via de Wro of	In het Barro liggen de kaders vast waarbinnen	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		de AMvB Ruimte kaders te formuleren waarin regio's dienen te opereren.	de andere overheden kunnen opereren. Die kaders worden opgesteld aan de hand van de 13 nationale belangen. De Wro adresseert naast gemeente en provincie geen andere overheden, maar ook regio's zijn gehouden aan deze kaders omdat zij als verlengd lokaal bestuur hun bevoegdheden ontlene aan deze overheden.	
229 - 13	VNO NCW West	Er moet meer maatwerk mogelijk zijn voor bedrijven die zich verder willen ontwikkelen in gebieden als het Groene Hart en de Hoeksche Waard, mits ze tegemoet komen aan duurzame inpassing.	De voorwaarden waaraan bedrijven moeten voldoen in het Groene Hart of de Hoeksche Waard zijn afhankelijk van de kaders die provincies stellen. Het Rijk heeft haar beleid hierop geschrapt.	Geen.
230 - 09	Unie van Waterschappen	De lagenbenadering zou als afwegingskader in de SVIR meegenomen moeten worden. Het gaat dan om de relatie tussen de occupatielaag (ruimtegebruik) en de fysieke ondergrondlagen waarvan het watersysteem deel uit maakt. (Aandachtspunt samenvatting: 'Waterveiligheid en de beschikbaarheid van voldoende zoetwater heeft ruimte nodig en stelt eisen aan de stedelijke en andere ruimtelijke ontwikkelingen')	In de SVIR zijn 13 nationale belangen genoemd die evenwichtig recht doen aan de belangen en de dynamiek van de ondergrond, netwerken en occupatie. Deze 13 nationale belangen zijn gelijkwaardig aan elkaar. Bij ruimtelijke ontwikkelingen zal altijd een zorgvuldige en integrale afweging tussen de verschillende belangen moeten worden gemaakt.	In hoofdstuk 3 wordt de integrale aanpak verduidelijkt.
230 - 22	Unie van Waterschappen	Doordat de SVIR is opgesteld met enkel het Rijksbelang als uitgangspunt, kunnen partijen op het verkeerde been worden gezet. Zo kan het lijken alsof de integrale benadering uit het oog is verloren en kan de indruk worden gewekt dat bij ruimtelijke ontwikkelingen het Rijk alleen nog aandacht heeft voor waterveiligheid en zoetwater.	In de SVIR zijn 13 nationale belangen genoemd die elkaar onderling beïnvloeden en die gelijkwaardig zijn aan elkaar. Bij ruimtelijke ontwikkelingen zal altijd een zorgvuldige en integrale afweging tussen de verschillende belangen moeten worden gemaakt. In de SVIR kan deze integrale benadering explicieter worden benoemd.	In hoofdstuk 3 wordt de integrale aanpak verduidelijkt.
230 - 23	Unie van Waterschappen	De waterschapstaak is in beperkende zin beschreven. Passage ('De taak van het Waterschap...op beheer en uitvoering gerichte keuzes'.) vervangen door p11, 3e alinea van	De passage moet inderdaad aansluiten op het bestuursakkoord Water.	De passage in hoofdstuk 2 wordt aangepast.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		het bestuursakkoord Water ('De waterschappen zijn organisaties van functioneel bestuur...hebben gerealiseerd'.)		
230 - 32	Unie van Waterschappen	Tekstsuggestie Bovenplanse kosten: 'Uitgaven voor groen, landschap, parken, natuur, herstructurering en water komen in ieder geval hiervoor in aanmerking. (water toevoegen)	De hier opgesomde beleidsterreinen vormen geen limitatieve lijst.	Geen.
240 - 06	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Westland	Kabinet wordt gevraagd om bedrijven in Rotterdamse haven te stimuleren de CO2-levering aan de tuinbouw te vergroten en de EU-regelgeving op het gebied van emissierechten aan te passen.	De SVIR gaat over de ruimtelijk en mobiliteitsaspecten van het beleid. Het stimuleren van CO2-levering aan de tuinbouw is geen ruimtelijk vraagstuk.	Geen.
247 - 06	Regionaal Overleg Midden-Brabant	Voor een aantal onderwerpen zal later een visie worden opgesteld (o.a. wind op land, wonen). De gevolgen van de huidige integrale visie op deze thematische onderwerpen en andersom kunnen wij nu niet beoordelen. Wij veronderstellen dat wij daartoe, ook in het licht van integrale visievorming, de mogelijkheid krijgen om hierover een zienswijze in te dienen.	De SVIR is de kapstok voor andere rijksstructuurvisies met ruimtelijke aspecten. Voor de Rijksstructuurvisie 'Wind op land' zal separaat nog een zienswijzeprocedure worden gevolgd. De Woonvisie is reeds vastgesteld.	Geen.
248 - 07	Regio FoodValley	In de structuurvisie ontstaat het beeld dat een goede ruimtelijke ordening (RO) niet meer expliciet wordt beschouwd als sturingsinstrument voor de geleiding van de mobiliteit. Eerder lijkt het dat de taak van RO zich meer verengt tot faciliteren van ruimtelijke vragen (meer inpassend dan strategisch sturend). De Regio Foodvalley vraagt zich af of dit beeld terecht is.	In de SVIR wordt juist gestreefd naar een koppeling tussen ruimtelijke ordening en mobiliteit, waarbij beide elkaar beïnvloeden. Door de opgaven integraal op te pakken wordt zorgvuldig omgegaan met de ruimte en wordt bestaande infrastructuur optimaal benut. De ladder voor duurzame verstedelijking geeft hier uitvoering aan.	Geen.
249 - 04	Kamer van Koophandel Limburg	Een regionale doorvertaling van de structuurvisie in een uitvoeringsprogramma is essentieel.	De beleidsmatige doorvertaling van de SVIR zal plaatsvinden in de MIRT-gebiedsagenda's.	Geen.

A2. Vertrouwen is de basis

Nummer	Organisatie	Zienswijze	Reactie	Doorwerking in SVIR. Ontwerpwijziging Barro
012 - 03	Vertrouwelijk	"Vertrouwen is de basis". Terecht. Dat is al jaren zo. Toch is het geen reden dat het Rijk het initiatief van de ruimtelijke ordening overlaat aan provincie en gemeente.	Het initiatief van de ruimtelijke ordening ligt sinds de nieuwe Wet ruimtelijke ordening als bij gemeenten en provincies. In de SVIR is die keuze nadrukkelijker gemaakt door meer ruimte te geven en minder nationale belangen op te nemen.	Geen.
012 - 11	Vertrouwelijk	Bezwaar tegen sturingsfilosofie om de regie van ruimtelijke inrichting aan de provincies en gemeenten over te laten. Europese beleid stelt dat er moet worden toegezien op een evenwichtige concurrentievermogen van de Europese Ruimte. Voor de verwezenlijking van dit doel kan het onderdeel Ruimte niet op nationaal niveau verweesd worden.	Op nationaal niveau wordt er gezorgd voor een goed systeem van ruimtelijke ordening, ook met als doel een evenwichtig concurrentievermogen is. Provincies zijn daarbij prima in staat om de regie te voeren over de ruimtelijke ordening. Zij kunnen dat maatwerk bieden wat nodig is met de toenemende ruimtelijke verschillen in Nederland.	Geen.
016 - 01	Engelen Marketing	'Het Rijk gaat zo min mogelijk op de stoel van provincies en gemeenten zitten' wordt gezien als ramp. Het is politieke gemakzucht om ruimtelijke ordening aan gemeenten over te laten die niet in staat blijken te zijn over eigen gemeentegrenzen heen te denken.	Met de nieuwe Wet ruimtelijke ordening is er voor gekozen om de ruimtelijke ordening op het laagste schaalniveau neer te leggen. Voor de zaken die gemeentegrenzen overstijgen, is het aan provincies om toe te zien of hier een goede afweging plaats vindt.	Geen.
023 - 02	Stichting Comité Doesbrug	Concreet zou het goed zijn om: a) Centraal te sturen waar het woord nationaal gebruikt wordt. Maak geen hol begrip van dit woord. b) Helder te zijn welke taken overgedragen worden aan provincies en welke aan gemeenten. c) Geen taken over te dragen zonder zorgvuldige en transparante besluitvorming alsmede de handhaving expliciet te regelen en ook financieel mogelijk te maken. d) Te blijven sturen op de zogenaamde "zachte waarden".	Hoe het Rijk stuurt over waar het over gaat, staat in de realisatieparagraaf. Daarnaast kan het Rijk alleen aangegeven welke taken komen te vervallen. Het is aan provincies en gemeenten om te kiezen of ze deze oppakken. In bijlage 2 is transparant gemaakt welke taken dat zijn. Voor zover het 'zachte waarden' zijn van nationaal belang, zijn deze opgenomen in belang 10 en 11.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
031 - 01	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente 's-Hertogenbosch	De decentralisatie van het ruimtelijk beleid kan alleen geëffectueerd worden als de decentralisatie ook gepaard gaat met het vergroten van de mogelijkheden om onze eigen financiële regimes te voeren en meer publieke middelen ingezet kunnen worden voor ruimtelijke ontwikkelingen. Middelen als ISV moeten daarom niet geschrapt worden.	Er vindt geen decentralisatie maar deregulering plaats van taken. Provincies en gemeenten hebben zelf de mogelijkheid om losgelaten taken van het Rijk over te nemen, binnen hun eigen financiële kaders en juridische en organisatorische mogelijkheden. Gedecentraliseerde taken (bijvoorbeeld natuur of verkeer en vervoer) worden bevoegdheden en middelen ter beschikking gesteld.	Geen.
032 - 08	Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland	Verzoek om bij de uitvoering van de SVIR per opgave te bezien welke partijen vanuit rol en bevoegdheden in de regie en uitvoering geëigend zijn en het beginsel van maximaal twee bestuurslagen pragmatisch te hanteren.	Eens dat bij de uitvoering van de SVIR in wisselende samenstellingen wordt gewerkt afhankelijk van de opgaven.	Geen.
033 - 08	Vereniging Regio Water	Zorg bij decentralisatie voor bijbehorende middelen.	Het is aan provincies en gemeenten om binnen hun bestaande financiële kaders te bepalen welke van de rijkstaken die losgelaten worden, zij oppakken. Gedecentraliseerde taken (bijvoorbeeld natuur) worden bevoegdheden en middelen ter beschikking gesteld.	Geen.
035 - 01	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Raalte	Een vereenvoudiging en integrale afstemming van diverse wetgeving, zoals de Wro en WABO, zijn absolute voorwaarden om de ruimtelijke ordeningstaken op decentraal niveau goed uit te voeren. Wij vragen u deze aspecten nader uit te werken.	Eens met het feit dat verdergaande vereenvoudiging en afstemming van diverse wetgeving noodzakelijk is. De uitwerking hiervan vindt plaats in het programma Eenvoudig Beter.	Geen.
058 - 05	Algemene Vereniging voor Natuurbescherming	Lagere overheden moeten voldoende budget en menskracht krijgen voor gedecentraliseerde taken.	Er vindt geen decentralisatie maar deregulering plaats van taken. Provincies en gemeenten hebben zelf de mogelijkheid om losgelaten taken van het Rijk over te nemen, binnen hun eigen financiële kaders en juridische en organisatorische mogelijkheden. Gedecentraliseerde taken (bijvoorbeeld natuur)	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			worden bevoegdheden en middelen ter beschikking gesteld.	
061 - 03	Vereniging Platform Lichthinder	De afstemming van de verstedelijking en groene ruimte op regionale schaal leidt tot een landschappelijke verrommeling (voornamelijk bedrijventerreinen en woonwijken) met vaak overbodige, overdadige en niet doelmatige verlichting en lichthinder tot gevolg.	De afstemming tussen verstedelijking en groen is een kerntaak van provincies. Zij kunnen hier samen met gemeenten het beste maatwerk voor leveren. Daarnaast wil het Rijk door opname van de ladder voor duurzame verstedelijking in het Bro, zorgvuldig ruimtegebruik stimuleren.	Geen.
062 - 01	G32-Stedennetwerk	De Rijksrol wordt te zeer teruggedrongen. Tot de systeemverantwoordelijkheid van het Rijk behoort naar ons idee ook het bemiddelen in zaken waar er verschillen van mening blijven tussen provincies en gemeenten.	De rol van het Rijk is het zorgen voor een goed systeem van ruimtelijke ordening en het benoemen de nationale belangen. Binnen dat systeem heeft het Rijk voldoende doorzettingsmacht geregeld voor hogere regelgeving en hoeft het Rijk geen 'scheidsrechter' te zijn tussen andere overheden.	Geen.
062 - 03	G32-Stedennetwerk	De steden en stedelijke regio's moeten, vanuit hun kennis en ervaring, in staat gesteld worden om hun eigen (regionale) keuzes te kunnen maken. Niet altijd is dit recht voorbehouden aan de provincies.	Het is aan gemeenten op regionale schaal om keuzes te maken. De provincie heeft op het (inter)regionale niveau een sectoroverstijgende en verbindende rol.	Geen.
062 - 04	G32-Stedennetwerk	Decentralisatie van taken en verantwoordelijkheden zonder financiële middelen kan leiden tot een te gering volume aan publieke investeringen, waardoor private financiering eveneens achter blijft. En daarmee verdwijnt de multiplier die de economie weer een impuls kan geven.	Er vindt geen decentralisatie maar deregulering plaats van taken. Provincies en gemeenten hebben zelf de mogelijkheid om losgelaten taken van het Rijk over te nemen, binnen hun eigen financiële kaders en juridische en organisatorische mogelijkheden. Aansluiting bij wensen van de markt maakt wel dat ontwikkelingen sneller van de grond kunnen komen. Daarbij is relevant dat het Rijk langjarig investeert in nieuwe infrastructuur via het Infrastructuurfonds. Tot en met 2028 gaat het totaal om een bedrag van circa € 65 mld.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			(exclusief middelen voor beheer en onderhoud). Waar taken worden gedecentraliseerd (bijvoorbeeld natuur) worden bevoegdheden en middelen ter beschikking gesteld.	
062 - 13	G32-Stedennetwerk	Het Rijk laat verstedelijkingsbeleid voor gebieden buiten de topregio's los. In combinatie met verdere inperking van het investeringsvermogen van gemeentes en afroming van het vermogen van de corporaties, zal dit vrijwel zeker leiden tot verdere vraaguitval rond stedelijke ontwikkelingsopgaven buiten de topregio's. Afstemming tussen het ruimtelijk en het woningmarktbeleid is daarom meer dan gewenst.	De ruimtelijke aspecten van het woonbeleid zijn vastgelegd in de SVIR. Concreet betekent dit dat voor de regio's Amsterdam c.a. en Rotterdam c.a. er afspraken over verstedelijking/ woningbouw worden gemaakt. Voor de overige stedelijke regio's is het aan (samenwerkende) gemeenten en provincies.	Geen.
070 - 07	Stadsregio's kader Verkeer en Vervoer	Decentrale overheden worden onvoldoende in staat gesteld om hun nieuwe verantwoordelijkheden optimaal in te vullen. SkVV sluit aan bij het pleidooi van de landelijke adviesraden om de decentralisatie van rijkstaken gepaard te laten gaan met adequate financiering op regionaal niveau.	Er vindt geen decentralisatie maar deregulering plaats van taken. Provincies en gemeenten hebben zelf de mogelijkheid om losgelaten taken van het Rijk over te nemen, binnen hun eigen financiële kaders en juridische en organisatorische mogelijkheden. Waar taken worden gedecentraliseerd (bijvoorbeeld natuur) worden bevoegdheden en middelen ter beschikking gesteld.	Geen.
073 - 04	Stichting Milieuzorg Zeist e.o.	Het Rijk neemt onvoldoende verantwoordelijkheid en verschuilt zich achter 'vertrouwen' in de lagere overheden. Daarnaast geeft zij zich onvoldoende rekenschap van effecten van ontwikkelingen die ze wel wil faciliteren. Het Rijk moet regie nemen, zodat lagere overheden, binnen de kaders en desgewenst samen met het Rijk tot	Voor de onderwerpen die van nationaal belang zijn neemt het Rijk haar verantwoordelijkheid. De acties die ze daarvoor doet staan in de realisatieparagraaf. Dat zijn, naast het stelsel van wet en regelgeving dat het Rijk biedt, de kaders voor de decentrale overheden. Het Rijk is van mening dat de provincie de beste laag is om de regie in het ruimtelijk domein te voeren.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		duurzame oplossingen komen.		
081 - 01	Noordvleugel Utrecht	Verzoek om het zorgvuldig faciliteren van decentrale overheden bij de decentralisatie van taken en bevoegdheden zodat decentrale overheden deze goed kunnen vervullen. Daarbij gaat het zowel om het instrumentarium als om (regionale zeggenschap over) inzet van financiële middelen.	Er vindt geen decentralisatie maar deregulering plaats van taken. Provincies en gemeenten hebben zelf de mogelijkheid om losgelaten taken van het Rijk over te nemen, binnen hun eigen financiële kaders en juridische en organisatorische mogelijkheden.	Geen.
081 - 19	Noordvleugel Utrecht	Het komt nu aan op de uitvoering en daar willen wij graag met u vorm aan geven. Wij vragen u om vaart te maken met de ontwikkeling van de instrumenten die nodig zijn voor de uitvoering.	Het Rijk is van mening dat er voldoende instrumenten voor provincies en gemeenten op het gebied van de ruimtelijke ordening en mobiliteit zijn.	Geen.
087 - 03	Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie	Het Rijk moet kwaliteitscriteria meegeven bij decentralisatie van beleid en haar verantwoordelijkheid nemen voor het realiseren van instrumenten die nieuwe verdienmodellen mogelijk maken.	Indien er sprake is van decentralisatie (zoals bij natuur) dan worden hierover heldere afspraken gemaakt. Voor de overige zaken vindt er vooral deregulering plaats. Dit betekent dat provincies en gemeenten moeten bekijken of zij deze taken overnemen. Samen met decentrale overheden en marktpartijen ontwikkelt het Rijk alternatieve financieringsvormen, nieuwe verdienmodellen en mogelijkheden van nieuwe allianties. Deze actie is opgenomen in de realisatieparagraaf onder belang 13.	Geen.
088 - 06	Deltalinqs	Regierol Rijk ten behoeve van het realiseren van een level playing field op het gebied van ontwikkelingen woon- en natuurgebieden dient scherper gedefinieerd te worden.	Het Rijk is van mening dat op het gebied van wonen en natuur er sprake moet zijn van regionaal maatwerk door provincies en gemeenten.	Geen.
089 - 03	Staatsbosbeheer	Uitvoering van ruimtelijk beleid is de verantwoordelijkheid van provincies, echter de rol van het Rijk is die van hoeder en	Het Rijk is en blijft verantwoordelijk voor het systeem van goede ruimtelijke ordening. Voor wat betreft cultuurlandschap kiest het Rijk er	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		ambassadeur van het Nederlands cultuurlandschap.	voor enkel de internationaal unieke cultuurlandschappen te beschermen (UNESCO). Hiervan is het dan ook hoeder en ambassadeur.	
096 - 14	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Doetinchem	Bij het decentraliseren van taken verwachten wij wel dat de Rijksoverheid daarvoor Rijksbijdragen beschikbaar stelt.	Er vindt geen decentralisatie maar deregulering plaats van taken. Provincies en gemeenten hebben zelf de mogelijkheid om losgelaten taken van het Rijk over te nemen, binnen hun eigen financiële kaders en juridische en organisatorische mogelijkheden.	Geen.
098 - 02	Kontakt Milieubeheer Zaanstreek	Voor het wegvallen van regelgeving komt de basis van 'vertrouwen' in de plaats, dit is een wankel basis.	Het Rijk ziet geen grond om ervan uit te gaan dat vertrouwen in de decentrale overheden misplaatst is op het punt van de ruimtelijke borging van de nationale belangen.	Geen.
118 - 01	LTO Nederland	SVIR geeft geen duidelijke invulling aan 'centraal wat moet', in het bijzonder voor de aandacht van het Rijk voor het landelijk gebied. Indien er vindt dat de economische ontwikkelingsruimte voor de agrarische sector in het landelijk gebied meer aandacht verdient en stelt dat het maar zeer de vraag is of ieder Rijkssturing hierop achterwege kan blijven.	De invulling van wat er op Rijksniveau moet gebeuren is gedaan door het benoemen van 13 nationale belangen, met daarbij een realisatieparagraaf. Daarbij is gekozen om de economische ontwikkeling van het landelijk gebied niet als nationaal belang te benoemen, maar over te laten aan provincies en gemeenten.	Geen.
120 - 01	Natuur en Milieu Federatie Flevoland	Decentrale overheden zijn in staat om de regie bij uitvoering van ruimtelijke projecten op zich te nemen, maar dat niet kunnen zonder de kaders van het Rijk. Vertrouwen op doorwerking van nationale belangen in plannen van provincie en gemeenten is risicovol. De Rijksoverheid moet ordenend optreden en de handhaving goed regelen.	De kaders waarbinnen de decentrale overheden moeten opereren zijn de 13 nationale belangen. Daarmee treedt het Rijk ordenend op. Ook vertrouwt het Rijk er op dat provincies en gemeenten deze belangen laten doorwerken in hun plannen. Het Rijk ziet geen aanleiding om dit vertrouwen als risicovol te beschouwen. Daarnaast is het aan provincies en gemeenten zijn om zelf hun eigen belangen te benoemen.	Geen.
138 - 02	Nationaal Programma Herbestemming	De decentralisatie is eerder wensdenken dan realisme. De lagere overheden zijn, door een gebrek aan centrale regie, voor een belangrijk	Het Rijk wil door opname van de ladder voor duurzame verstedelijking, zorgvuldig ruimtegebruik stimuleren en zorgen voor een	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		deel debet aan het ontstane overschot aan gebouwen en terreinen.	balans tussen vraag en aanbod.	
138 - 03	Nationaal Programma Herbestemming	Decentralisatie zonder landelijke maatregelen in wettelijke, fiscale en subsidietechnische zin die de lagere overheden in staat stellen daadwerkelijk hun rol te vervullen, vergroot het risico dat het leegstandsprobleem toeneemt en de oplossingsmogelijkheden afnemen. Het overdragen van verantwoordelijkheid vraagt om tastbare begeleidende maatregelen.	Er vindt geen decentralisatie maar deregulering plaats van taken. Provincies en gemeenten hebben zelf de mogelijkheid om losgelaten taken van het Rijk over te nemen, binnen hun eigen financiële kaders en juridische en organisatorische mogelijkheden. Bij de overdracht van verantwoordelijkheden zal het Rijk een ondersteunende rol hebben.	Geen.
144 - 10	Metropoolregio Amsterdam	Middelen voor invulling van regionale rollen schiet te kort. In het groene takenpakket is de financiering het grootste zorgpunt, bij verstedelijking zowel de bevoegdheden als de financiële middelen.	Provincies en gemeenten hebben zelf de mogelijkheid om losgelaten taken van het Rijk over te nemen, binnen hun eigen financiële kaders en juridische en organisatorische mogelijkheden. Voor de groene ruimte zijn er daarnaast afspraken gemaakt in het Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur.	Geen.
144 - 14	Metropoolregio Amsterdam	Er worden grote risico's voorzien voor de samenhang van beleid, als met de beperkte middelen ook nog eens nationale belangen (met name landschap) regionale aangelegenheden worden.	De afstemming tussen verstedelijking en groen is een kerntaak van provincies. Zij kunnen hier samen met gemeenten het beste maatwerk voor leveren. Daarnaast wil het Rijk door opname van de ladder voor duurzame verstedelijking in het Bro, zorgvuldig ruimtegebruik stimuleren.	Geen.
145 - 12	Regio Groningen-Assen	Rijksbetrokkenheid bij de ontwikkeling van stedelijke regio's met topsectoren blijft noodzakelijk; het Rijk moet daarin zijn verantwoordelijkheid nemen.	Het Rijk neemt verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van stedelijke regio's met topsectoren door middel van het opstellen van een agenda over de breedte van het overheidsbeleid. Over de ruimtelijke en mobiliteitsopgaven in deze regio's wordt in MIRT-verband gesproken.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
151 - 01	Detailhandel Nederland	Detailhandel wordt in SV niet of nauwelijks genoemd. Volstrekt onduidelijk is hoe gemeenten en provincies invulling moeten geven aan duurzaam winkellocatiebeleid. Deze overheden ontberen de kennis en kunde om op verantwoorde wijze invulling te geven aan duurzaam winkellocatiebeleid en binnensteden onvoldoende kunnen beschermen tegen overbodige ontwikkelingen. Verzoek tot meer duidelijkheid over hoe minister en provincies invulling gaan geven aan hun gemeentegrens overstijgende rol.	Detailhandel vraagt om lokale en regionale afwegingen. Als regisseur in de ruimtelijke ordening, hoort die taak ook bij decentrale overheden. Vanuit rijkszijde wordt er dus geen invulling aan winkellocatiebeleid gegeven.	Geen.
155 - 04	Stichting Natuur & Milieu	Het vertrouwen op doorwerking van nationale belangen in plannen van provincies en gemeenten is zeer risicovol. Het Rijk moet decentrale overheden heldere kaders bieden. De rijksoverheid moet ordenend optreden en de handhaving goed regelen.	De heldere kaders staan in de SVIR, waarin de 13 nationale belangen zijn benoemd en de eventuele juridische vertaling daarvan in het Barro. Werken op basis van vertrouwen betekent ook er op vertrouwen dat nationale belangen goed doorwerken in provinciale en gemeentelijke plannen. Op die doorwerking houdt het Rijk ook geen toezicht. Dit is een taak van de provincies. Daarnaast monitort het Rijk in de monitor Infrastructuur en Ruimte het doelbereik van de 13 nationale belangen afgezet tegen de ges telde ambities.	Geen.
155 - 11	Stichting Natuur & Milieu	Decentrale overheden zijn prima in staat om de regie bij de uitvoering van ruimtelijke projecten op zich te nemen. Maar dat kan niet zonder kaders van het Rijk. Ten eerste omdat die aan de provincies en gemeenten een duidelijke richting geven om regionaal en lokaal tot een goede afweging te komen en ten tweede omdat diverse opgaven en ontwikkelingen van nationaal en/of internationaal belang zijn.	Het Rijk geeft die kaders in de SVIR 13 nationale belangen geven de kaders waarbinnen provincies en gemeenten hun plannen kunnen maken. Die belangen zijn tevens gestoeld op grote nationale en internationale opgaven die niet door decentrale overheden kunnen worden opgepakt.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
160 - 01	Vereniging van Nederlandse Gemeenten	In het algemeen hebben wij begrip voor de rijksfocus en de gemaakte keuzes. Sommige keuzes worden gelegitimeerd omdat beleidsterreinen in een andere fase (meer beheer dan oprichting) terecht zijn gekomen. Dit zien wij bijvoorbeeld bij de bufferzones en de nationale landschappen. De beheerfase kan prima door provincies en gemeenten worden opgepakt, dit betekent dus niet dat het beleid moet komen te vervallen.	De afstemming tussen verstedelijking en groen is een kerntaak van provincies. Zij kunnen hier samen met gemeenten het beste maatwerk voor leveren.	Geen.
160 - 02	Vereniging van Nederlandse Gemeenten	Gemeenten willen als eerste overheid graag op een goede wijze uitvoering geven aan het uitgangspunt decentraal, tenzij, maar hebben hiervoor wel voldoende instrumenten nodig. Wij voorzien dat grondexploitatie als enige instrument niet voldoende is om maatschappelijke opgaven van ruimtelijke aard, zoals herstructurering en de aanleg en onderhoud van de openbare ruimte en openbare werken, te realiseren.	Op basis van de onlangs uitgevoerde monitoring van de Wro voldoet het huidige instrumentarium. In de toelichting bij de Woonvisie is aangekondigd dat bezien wordt of instrumentarium voor stedelijke herverkaveling dat mede ingezet kan worden voor herstructurering, moet worden ontwikkeld.	Geen.
160 - 03	Vereniging van Nederlandse Gemeenten	Daarnaast geven wij u mee dat deze manier van decentraliseren, betekent dat de provincies en gemeenten vrij staan in de keuze bepaald beleid al dan niet te continueren. Omdat ook gemeenten een zware bezuinigingsopgave hebben, moeten zij ook keuzes maken. Dit zal betekenen dat een deel van het voormalige rijksbeleid niet langer zal worden voortgezet.	Provincies en gemeenten hebben zelf de mogelijkheid om losgelaten taken van het Rijk over te nemen, binnen hun eigen financiële kaders en juridische en organisatorische mogelijkheden. Een consequentie kan inderdaad zijn dat het voormalige rijksbeleid niet langer doorgezet wordt.	Geen.
165 - 08	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Deventer	Het Rijk zou ruimtelijke kwaliteit actief moeten blijven stimuleren bij nieuwe ontwikkelingen door de rijksoverheid.	Ruimtelijke kwaliteit bestaat uit de elementen belevingswaarde, toekomstwaarde en gebruikswaarde. Gebruikswaarde maakt altijd deel uit van een goede ordening. Het Rijk erkent dat ook de belevingswaarde van de	Belevingswaarde wordt toegevoegd aan nationaal belang 13.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			leefomgeving belangrijk voor mensen is, en daarom bijdraagt aan een goed vestigingsklimaat. Tegelijkertijd erkent het Rijk dat belevingswaarde niet met algemene, objectieve indicatoren vast te stellen of te plannen is, omdat deze per definitie van plek tot plek en voor verschillende gebruikers verschilt. Het Rijk voegt "belevingswaarde" toe aan nationaal belang 13.	
174 - 04	Koninklijke Schuttevaer	Er is een spanning tussen verdere integratie van de modaliteiten, vergroting samenhang met ruimtelijke ontwikkelingen en het feit dat de RO gedecentraliseerd wordt. Hierdoor verliest het Rijk zijn coördinatie rol.	Het Rijk zet met de SVIR in op een betere integratie van de modaliteiten en een sterkere samenhang tussen ruimtelijke ontwikkeling en infrastructuur. Het Rijk blijft verantwoordelijk voor de nationale hoofdinfrastructuur en zal met decentrale overheden goede afspraken maken over de aansluiting tussen diverse nationale en regionale investeringen en ontwikkelingen.	Geen.
187 - 01	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Purmerend	Naar de mening van betrokkene is regievoering en nadere inzet vanuit het Rijk vereist om daadwerkelijk meer eenvoud te bewerkstelligen, d.w.z. een afname van de bestuurlijke drukte en regeldruk voor met name gemeenten - daarmee voor burgers en bedrijven.	Die gewenste inzet van het Rijk om de regeldruk te verminderen wordt opgepakt binnen het programma Eenvoudig Beter. Daarnaast wordt door het beperken van de rijksbetrokkenheid in het ruimtelijk domein, ook de bestuurlijke drukte verminderd.	Geen.
187 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Purmerend	Het integraal en doeltreffend aanpakken van de opgaven, waarvoor de voormalige groeistad inclusief het ommeland staat, vergt binnen het domein 'ruimte en mobiliteit' een heldere afbakening van de eigen (regionale) verantwoordelijkheden en competenties met die van de provincie Noord-Holland. Er moet worden voorkomen dat het afschaffen van de nationale belangen wordt opgevolgd door	Provincies en gemeenten hebben zelf de mogelijkheid om losgelaten taken van het Rijk over te nemen, binnen hun eigen financiële kaders en juridische en organisatorische mogelijkheden. Het Rijk stelt hier geen regels voor op. Dit past niet binnen de filosofie van de Wro, waarin elke overheidslaag zijn eigen belangen bepaald. Bij bepalen van de belangen, dienen de decentrale overheden wel rekening te	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		stringente(re) provinciale planologische regimes. Welke maatregelen worden door het Rijk daartoe genomen?	houden met de belangen in de hogere regelgeving.	
189 - 03	Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging afdeling Amsterdam	Gemeenten staan dicht bij de burger en daardoor kiezen ze sneller voor het korte termijn belang van de individuele burgers. Bovendien brengt het gemeenten geld op als burgers mogen bouwen, terwijl groen geld kost. Indiener acht de kans groot dat daardoor de kip met gouden eieren wordt geslacht.	Het afstemmen van stedelijke ontwikkeling en groen vraagt om regionaal maatwerk. Maatwerk dat het beste door provincies en gemeenten kan worden geleverd.	Geen.
192 - 36	Onafhankelijke Nijmeegse Partij	Het door de afgelopen kabinetten stopzetten van het Grotestedenbeleid wordt afgekeurd. Deze aanpak, mede vanwege de ontokerde manier van werken, was vernieuwend en is nog steeds nodig.	Het Grotestedenbeleid is vanaf 2010 gedecentraliseerd, mede om gemeenten meer beleidsruimte te geven. Het Grotestedenbeleid heeft een vervolg gekregen in onder andere de aanpak van aandachtswijken. Innovatie en een ontokerde duurzame aanpak blijven daarbij belangrijke uitgangspunten. Het Rijk zal gemeenten met kennis daarbij blijven ondersteunen.	Geen.
195 - 03	Gewest Gooi en Vechtstreek	Er wordt voorgesteld dat de gelden voor regionaal openbaar vervoer uit de BDU naar de provincies gaan en voor de kleine infrastructuur naar de gemeenten.	Over de wijze van verdeling van de BDU lopen nog gesprekken met provincies, stadsregio's en gemeenten.	Geen.
199 - 06	Het Groene Hart Brabant	De aankondiging in de SVIR dat overheden, burgers en bedrijven de ruimte krijgen om oplossingen te creëren is nietszeggend indien niet tegelijkertijd het instrumentarium daartoe geboden wordt. Niet alleen in wet- en regelgevende zin, maar vooral ook in echte verandering van de houding van de overheid tegenover de genoemde burgerparticipanten.	Het benodigde instrumentarium is reeds vastgelegd in de Wro. Het vraagt daarnaast zeker een gedragsverandering op elk bestuurlijk niveau.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
199 - 07	Het Groene Hart Brabant	Met name gemeenten, maar ook provincies falen in de uitoefening van de ruimtelijke ordenings - bevoegdheid. Het ontbreekt gemeenten aan kennis, ambitie en visie, maar ook aan regeltoepassing en handhaving. Verder zijn gemeenten ook bijzonder slecht in de afstemming van ruimtelijk beleid over de eigen grenzen heen.	Gemeenten en provincies zullen zich moeten voorbereiden en aanpassen op de nieuwe rol. Hierbij zal het Rijk een ondersteunende rol hebben in de aanloop naar die rol, maar uiteindelijk is het aan de decentrale overheden zelf om keuzes te maken.	In hoofdstuk 1 wordt deze notie van begeleiding van overdracht opgenomen.
199 - 08	Het Groene Hart Brabant	De nationale ruimtelijke kwaliteit als geheel is afhankelijk van die van de deelgebieden. In die zin bedreigen falende gemeenten ook de nationale welvaart.	Ruimtelijke kwaliteit is een factor van betekenis voor het vestigingsmilieu en wordt geleverd door goed regionaal maatwerk. Dat regionale maatwerk kan alleen geleverd worden door provincies en gemeenten.	Deze notie ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit wordt opgenomen in hoofdstuk 1.
199 - 17	Het Groene Hart Brabant	Het delegeren van een nationaal belang is alleen verantwoord indien er dusdanige randvoorwaarden worden geschapen dat de kwantiteit en kwaliteit van de deelgebieden met waarden kan worden verzekerd. En bij in gebreken blijven kan worden afgedwongen. Hierin zal de SVIR alsnog dienen te voorzien wil deze geloofwaardig overkomen.	Met de SVIR en de bijhorende kaders die daaruit voortvloeien, biedt het Rijk decentrale overheden de kaders waarbinnen zij, zonder het nationale belang te schaden, hun beleid kunnen ontwikkelen en uitvoeren.	Geen.
200 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen	Met de decentralisatie en deregulatie van een aantal doelen in de SVIR worden een aantal voorheen nationale belangen, zoals verstedelijking en nationale landschappen, onderdelen van het natuurbeleid (w.o. EHS), de rijksbufferzones en groen in en om de stad abrupt losgelaten. Er wordt op aangedrongen om dit 'los laten' zorgvuldig te laten plaatsvinden.	Gemeenten en provincies zullen zich moeten voorbereiden en aanpassen op de nieuwe rol. Hierbij zal het Rijk een ondersteunende rol hebben in de aanloop naar die rol, maar uiteindelijk is het aan de decentrale overheden zelf om keuzes te maken.	In hoofdstuk 1 wordt deze notie van begeleiding van overdracht opgenomen.
200 - 04	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen	De rol en positie van de gemeenten ten aanzien van ruimte voor een eigen afweging op gemeentelijk niveau, zo dicht mogelijk bij de	De rol van de gemeenten inclusief hun ruimte voor eigen afweging is expliciet benoemd in paragraaf 1.2.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		burger en het bedrijfsleven blijft in de ontwerp Structuurvisie onterecht onderbelicht.		
200 - 07	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen	De voorgenomen decentralisatie gaat niet gepaard met voldoende instrumenten en financiële middelen, die nodig zijn voor het stimuleren en uitvoeren van de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen.	Er vindt geen decentralisatie maar deregulering plaats van taken. Provincies en gemeenten hebben zelf de mogelijkheid om losgelaten taken van het Rijk over te nemen, binnen hun eigen financiële kaders en juridische en organisatorische mogelijkheden.	Geen.
200 - 21	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen	Het sterker neerleggen van de verantwoordelijkheid voor regionale en lokale zaken bij lagere overheden vereist dat er voldoende middelen beschikbaar komen. Bezuinigingen op de BDU-uitkering maken het lastig om die rol waar te kunnen maken.	De BDU zal onderdeel worden van de algemene fondsen. Over de inzet van de middelen beslissen de gemeenten zelf. Op het gebied van verkeer en vervoer zijn met de SVIR niet meer verantwoordelijkheden bij decentrale overheden neergelegd.	Geen.
202 - 05	Stichting Landschapsmanifest	Korte-termijn financiële prikkels winnen het op gemeentelijk niveau helaas vaak van lange-termijn prikkels om zorg te dragen voor een aantrekkelijke leefomgeving. Derhalve vraagt decentralisering om een monitoring op provinciaal en rijksniveau.	De ambities en nationale belangen worden door het Rijk gemonitord. Provincies bepalen daarnaast hun eigen monitor.	Geen.
203 - 01	Gedeputeerde Staten van provincie Gelderland	Wij vragen u de decentralisatie en deregulering zorgvuldig te doen en decentrale overheden ook in staat te stellen hun taak uit te oefenen.	Gemeenten en provincies zullen zich moeten voorbereiden en aanpassen op de nieuwe rol. Hierbij zal het Rijk een ondersteunende rol hebben in de aanloop naar die rol, maar uiteindelijk is het aan de decentrale overheden zelf om keuzes te maken.	In hoofdstuk 1 wordt deze notie van begeleiding van overdracht opgenomen.
223 - 03	Vertrouwelijk	Waarom is 'vertrouwen' de basis en niet 'deskundigheid'? Vertrouwen als basis is kortzichtig. Door dialoog en controle kunnen fouten voorkomen c.q. hersteld worden.	Vertrouwen is de basis omdat het Rijk er voor kiest alleen die zaken van rijksbelang te verklaren die vragen om rijksbetrokkenheid. Voor de overige zaken vertrouwt het Rijk er op dat provincies en gemeenten voor het overige hun eigen opgaven oppakken.	Geen.
229 - 07	VNO NCW West	Indiener verzoekt om wettelijke kaders te	Het Rijk benoemt haar nationale belangen en	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		formuleren waarin regio's en provincies dienen te opereren.	instrumenteert die. De belangen die juridisch worden geborgd gelden als kader voor provincies en gemeenten.	
230 - 06	Unie van Waterschappen	Het decentralisatieproces, en de wijze waarop regionale partijen hierop acteren zou gemonitord moeten worden. Dit draagt bij aan de ontwikkeling van regionale partijen en de groei in hun nieuwe rol na decentralisatie.	Bij het uitgangspunt vertrouwen past ook dat er op vertrouwd wordt dat provincies en gemeenten hun rol oppakken. Monitoring van het decentralisatieproces past daar niet bij. In de overgang naar de nieuwe rolverdeling heeft het Rijk een taak om deze overgang te begeleiden.	Geen.
230 - 07	Unie van Waterschappen	Het Rijk zou de regio's moeten blijven ondersteunen bij regio-overschrijdende (water)opgaven, die door de regio's moeten worden opgelost met minder instrumenten door het faciliteren van een programmatisch aanpak en de inzet van het College van Rijksadviseurs.	Regionale opgaven horen op het regionale schaalniveau thuis, dus bij provincies en waterschappen. Voor zover het regio-overstijgende wateropgaven van nationaal belang betreft is het Rijk betrokken via bijvoorbeeld het Deltaprogramma.	Geen.
230 - 21	Unie van Waterschappen	Zorgvuldige samenwerking in de initiatieffase van een ruimtelijk project is van groot belang om te voorkomen dat beroepsprocedures tussen (overheids)partijen toenemen, mede omdat verdere decentralisatie leidt tot het wegvallen van instrumenten op rijksniveau die nu worden gebruikt voor de realisatie van beleid.	Goede afstemming tussen betrokken overheidspartijen in de initiatieffase past binnen het gedachtegoed van Sneller en Beter. Echter, die afstemming vraagt enkel om een rijksbetrokkenheid als er nationale belangen aan de orde zijn. Daarnaast wordt met de crisis- en herstelwet het aantal beroepsprocedures tussen overheden verminderd.	Geen.
247 - 01	Regionaal Overleg Midden-Brabant	Zorgpunt bij deze decentralisatie is dat wij, de lagere overheden, minder (rijks)middelen tot onze beschikking zullen hebben en daarnaast sowieso moeten bezuinigen. Het in stand houden van waardevolle ruimtelijke kwaliteiten komt onder druk te staan.	Het in stand houden van waarvolle ruimtelijke kwaliteiten, zijnde niet internationaal uniek, is een decentrale opgave. Het meer overlaten aan provincies en gemeenten betekent ook dat zij zelf de keuzes moeten maken, binnen de eigen financiële kaders, om die waardevolle kwaliteiten in stand te houden.	Geen.
250 - 05	Kamer van Koophandel Amsterdam	Zie erop toe dat de regio's de taak van ruimtelijke ordening goed oppakken en met	Er zijn op dit moment geen rijksmiddelen voor ruimtelijke ordening. Daarnaast vindt er vooral	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR. Ontwerpwijziging Barro</u>
		oog voor de nationale belangen opereren. Hevel de middelen die nu ter beschikking staan van het Rijk over naar gemeenten en provincies om daadkrachtig te kunnen zijn in de gedecentraliseerde taken.	deregulering plaats. Het is aan provincies en gemeenten om binnen hun bestaande financiële kaders te bepalen welke van de rijkstaken die losgelaten worden, zij oppakken.	

A3. Bestuurlijke Samenwerking

Nummer	Organisatie	Zienswijze	Reactie	Doorwerking in SVIR. Ontwerpwijziging Barro
031 - 06	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente 's-Hertogenbosch	Handhaaf de gebiedsagenda's MIRT als levende (uitvoerings-)agenda's in het overleg van Rijk, provincies, regio's en gemeenten.	Het Rijk blijft de MIRT-gebiedsagenda's hiervoor inderdaad hanteren.	Geen.
032 - 11	Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland	Neem de ruimtelijke en bestuurlijke impact van het opheffen van de WGR+ gebieden mee bij de definitieve vaststelling van de SVIR na de inspraakperiode.	Op dit moment werkt het Rijk uit hoe het omgaat met de bestuurlijke indeling van Nederland. Op moment dat hier helderheid over is, kan de mogelijke ruimtelijke impact ook in kaart gebracht worden.	Geen.
032 - 43	Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland	Gevraagd wordt hoe het Rijk de ambities uit de SVIR in de uitvoering waar wil maken. Dit betreft specifiek de rollen en verantwoordelijkheden van de verschillende partijen in de stedelijke regio's waar het gaat om de manier van samenwerking met partners en inzet instrumenten (Wro, financieel).	De ambities uit de SVIR zullen door het beleid van Rijk, provincies en gemeenten gezamenlijk waar gemaakt moeten worden. De kaders op rijksniveau die nodig zijn, heeft het Rijk gesteld in de SVIR.	Bij de ambities wordt helderder benoemd hoe het Rijk hieraan samenwerkt met decentrale overheden.
062 - 08	G32-Stedennetwerk	Heb in de SVIR meer oog voor het belang van regionale samenwerking. Het Rijk heeft een belangrijke rol in het creëren van de juiste randvoorwaarden. Voorgesteld wordt om samen met lenM en BZK te werken aan een gezamenlijke agenda 'regionale ontwikkeling en samenwerking'.	Regionale samenwerking komt bij uitstek van onderop. In de Agenda Wonen en Leefbaarheid hebben Rijk, VNG en IPO een gezamenlijke actie afgesproken voor goede regionale samenwerking voor woningbouw en leefbaarheid.	Geen.
072 - 01	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Zaanstad	Gemeente Zaanstad wil graag betrokken worden bij het maken van afspraken over de programmering van verstedelijking door het Rijk in de stedelijke regio's rond de Mainports.	De bestaande verstedelijkingsafspraken tot 2020 in de regio Amsterdam c.a. blijven bestaan en worden zo nodig geactualiseerd. Bij een eventuele actualisatie worden de gemeenten in de regio Amsterdam c.a. betrokken.	Geen.
080 - 04	Nederlandse Vereniging van Makelaars o.g. en vastgoeddeskundigen	Decentralisatie is goed, maar daarbij is zorgvuldige bewaking van de regionale samenhang van essentieel belang. Daarom	Regionale samenwerking komt bij uitstek van onderop. In de Agenda Wonen en Leefbaarheid hebben Rijk, VNG en IPO een gezamenlijke	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		moet intergemeentelijke samenwerking gestimuleerd worden.	actie afgesproken voor goede regionale samenwerking voor woningbouw en leefbaarheid.	
080 - 07	Nederlandse Vereniging van Makelaars o.g. en vastgoeddeskundigen	Stel in het landelijk gebied gebiedscommissies aan. Die moeten bestaan uit experts met omgevingskennis, die mandaat hebben om lastige dossiers vlot te trekken.	De regisseur in het landelijk gebied is de provincie. Het is niet aan het Rijk om hier nu gebiedscommissies voor aan te stellen.	Geen.
081 - 18	Noordvleugel Utrecht	Het bereiken van de maatschappelijke opgaven staat voorop. Sterke betrokkenheid en samenwerking met het Rijk wordt verwacht. Uiteraard ieder vanuit zijn eigen rol en verantwoordelijkheid, maar wel oplossingsgericht en in wisselende coalities.	Het Rijk blijft betrokken en aanspreekbaar op de 13 nationale belangen. Voor de uitvoering van die belangen is zeker samenwerking met andere partijen nodig, ieder vanuit zijn rol en verantwoordelijkheden.	In hoofdstuk 3 wordt uitgebreider aangegeven hoe de samenwerking tussen Rijk en andere overheden vorm krijgt.
083 - 04	Samenwerkingsverband Noord-Nederland	In relatie tot de nieuwe sturingsfilosofie zoals beschreven in het ontwerp is het van belang dat het Rijk ontwikkelingen, inzet op thema's en middelen blijvend afstemt met de regionale agenda's.	Het afstemmen van de rijksagenda op regionale agenda's, maar ook andersom, gebeurt via de MIRT-Gebiedsagenda's en in de bestuurlijke overleggen MIRT. Dit verandert dus niet.	In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de rol van de MIRT-gebiedsagenda's en BO's MIRT.
116 - 01	Interprovinciaal Overleg	SVIR zou in paragraaf 3.1 expliciet melding moeten maken van de regievoering door provincies.	De taak en rolverdeling tussen overheden zit in paragraaf 1.2. In hoofdstuk 3 beschrijft het Rijk, vanuit zijn rol, de nationale belangen.	Geen.
140 - 08	Bestuurlijk Platform Zuidvleugel	Graag concretiseren wij samen met het Rijk de taakverdeling, en de daaraan gekoppelde instrumenten, die de gezamenlijke ambities voor een excellent vestigingsklimaat in de Zuidvleugel waar moeten maken.	Een excellent vestigingsklimaat in de Zuidvleugel is van Rijksbelang. Het Rijk is echter niet verantwoordelijk voor alle aspecten van dit vestigingsklimaat. In de SVIR staat beschreven wat het Rijk op pakt. De overige zaken worden, op basis van een duidelijke taakverdeling, graag samen met de andere overheden en het bedrijfsleven opgepakt.	Geen.
145 - 05	Regio Groningen-Assen	Stel je als Rijk, naast provincie- of landsgrensoverschrijdende samenwerking, ook verantwoordelijk voor regionale samenwerking. Dit aangezien de samenwerking in de Regio	Regionale samenwerking komt bij uitstek van onderop. In de Agenda Wonen en Leefbaarheid hebben Rijk, VNG en IPO een gezamenlijke actie afgesproken voor goede regionale	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		Groningen-Assen per definitie grensoverschrijdend van karakter is.	samenwerking voor woningbouw en leefbaarheid.	
154 - 18	Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Brabant	Pas de rol van de provincies op het gebied van water aan. Deze is, in relatie tot het recent ondertekende Bestuursakkoord Water, in de tekst van de SVIR onderbelicht.	In hoofdstuk 1.2 zijn de rollen tussen de verschillende overheden helder gemaakt. De rolverdeling in hoofdstuk 1 vraagt aanpassing conform Bestuursakkoord Water.	In hoofdstuk 1, bij belang 9 en de realisatieparagraaf wordt de rol van de provincies in het waterdomein toegevoegd.
165 - 07	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Deventer	Reserveer rijksmiddelen voor gebiedsontwikkelingen (in samenspraak met decentrale overheden).	Er komen geen nieuwe rijksmiddelen voor gebiedsontwikkelingen. In overleg met decentrale overheden, worden wel in MIRT-verband afspraken gemaakt op welke wijze verschillende overheden bijdragen aan gebiedsontwikkelingen van nationaal belang.	Geen.
171 - 02	Groenservice Zuid-Holland	Neem, gezien de publiek- en privaatrechtelijke taak van de schappen, hen op in de lijst van overheden met wie in contact getreden wordt over de inhoud en het proces van de ontwerp-Structuurvisie en Milieueffectrapportage (MER).	Bij het opstellen van de SVIR en plan MER is met een breed palet aan organisaties overleg gevoerd. Gelet op de hoeveelheid organisaties is er voor gekozen deze geabstraheerd te benoemen.	Geen.
184 - 01	Intergemeentelijk Samenwerkingsorgaan Waterland	Baseer de samenwerking tussen de verschillende overheden op de traditie van 'geven en nemen'.	De samenwerking tussen de verschillende overheden vindt plaats in MIRT-verband. In dit verband wordt op basis van ieders rol en verantwoordelijkheden gestreefd naar de meest optimale oplossing voor een opgave. Dat zijn altijd onderhandelingen waarbij iedereen wat moet 'geven en nemen'.	Geen.
200 - 05	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen	Besteed in de SVIR meer aandacht aan het belang van de samenwerking binnen en tussen regio's	Regionale samenwerking komt bij uitstek van onderop. Het zijn juist gemeenten die samenwerkingsverbanden met elkaar aangaan om regionaal maatwerk te leveren.	Geen.
201 - 03	VNO NCW	Bekijk de MIRT-regio's Zuidvleugel/Zuid-Holland en Brabant/Limburg niet los, maar in	Het Rijk geeft prioriteit aan het oplossen van bereikbaarheidsknelpunten voor de main-, brain-	Deze context wordt nadrukkelijker neergezet bij

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		samenhang met elkaar gelet op de MIRT-regio overstijgende opgaven..	en greenports en hun achterlandverbindingen en beschouwt de opgaven daarbij in nationale en internationale context.	rijksbelang 1.
201 - 09	VNO NCW	Speel als Rijk een coördinerende rol daar waar bovenregionale belangen in het geding zijn of het bedrijfsleven behoefte heeft aan afstemming van beleid door andere overheden.	Het Rijk voert de regie op haar 13 nationale belangen, tenzij het expliciet de regie daarvoor heeft neergelegd bij provincies. Echter, op het bovenregionale niveau is primair de provincie de regisseur.	Geen.
201 - 10	VNO NCW	Maak meer werk van PPS met private voorfinanciering via financiële instellingen en/of publieke voorfinanciering door regionale overheden om investeringen te versnellen. Daarvoor moet zo nodig meer budgettaire ruimte, die nu voor de periode na 2020 is gereserveerd, al worden gecommiteerd.	Het Rijk gaat inderdaad meer werk maken van PPS, private voorfinanciering of regionale publieke voorfinanciering, maar daarbij blijft de omvang van het totale budget gelijk.	Geen.
215 - 10	Samenwerkingsverband Regio Eindhoven	Doe, richting de nabije toekomst, recht aan de succesvolle regionale samenwerking en ken de taken en bevoegdheden voor het regionaal mobiliteitsbeleid (inclusief het opdrachtgeverschap van het regionaal openbaar vervoer) toe aan samenwerkingsverbanden van gemeenten. Bij de aangekondigde overheveling van de BDU naar de provincie- en gemeentefondsen dient het mogelijk te blijven dat een samenwerkingsverband van gemeenten rechtstreeks de financiële middelen ontvangt voor het uitvoeren van deze taken. In de SVIR ontbreekt een inhoudelijk standpunt hierover.	Op dit moment werkt het Rijk uit hoe het omgaat met de bestuurlijke indeling van Nederland. Op moment dat hier helderheid over is, kan de mogelijke impact ook in kaart gebracht worden.	Geen.
215 - 11	Samenwerkingsverband Regio Eindhoven	Laat, indien het tot een nieuwe setting van MIRT-overleggen komt, de regio Eindhoven rechtstreeks bestuurlijk vertegenwoordigd blijven in de MIRT-overleggen.	De regionale afvaardiging in de MIRT-overleggen is aan de regio, niet aan het Rijk.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
229 - 10	VNO NCW West	Maak twee vervoersautoriteiten: één op het niveau van de Noordvleugel en één op het niveau van de Zuidvleugel. Deze moeten een gezamenlijke autoriteit worden van stadsregio's en provincies.	Op dit moment werkt het Rijk uit hoe het omgaat met de bestuurlijke indeling van Nederland. Daarbij denkt het Rijk inderdaad aan het instellen van twee Infrastructuurautoriteiten.	Geen.
230 - 04	Unie van Waterschappen	Stel de gebiedsagenda's opnieuw op en prioriteer opnieuw. Het gaat om onderwerpen als herijking van EHS en decentralisatie van taken. Ontwikkel de gebiedsagenda als interbestuurlijk schakelpunt.	Op basis van de definitieve SVIR en afspraken uit BO's MIRT moeten Rijk en decentrale overheden gezamenlijk bekijken of actualisatie van de gebiedsagenda's nodig is.	Geen.
230 - 39	Unie van Waterschappen	Volwaardige deelname van de waterschappen in het BO MIRT is van belang gelet op de MIRT-gebiedsagenda's als interbestuurlijk schakelpunt en het waterbeleid daarbinnen.	De inhoud van de agenda bepaalt welke partijen aanwezig zijn. Tegen deelnamen van de waterschappen aan het BO MIRT bestaat geen bezwaar. De delegatie van regionale zijde wordt door de regio zelf bepaald.	Geen.
233 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Hillegom	Behoud de constructieve samenwerking met zowel de Noordvleugel als de Zuidvleugel.	Het Rijk wil de samenwerking zeker behouden maar op basis van de nieuwe rolverdeling.	Geen.
242 - 02	Kamer van Koophandel Den Haag	Overleg en samenspraak zijn onontbeerlijk voor het creëren van draagvlak. Maak duidelijk wie uiteindelijk de knoop doorhakt bij het ontbreken van consensus.	Het Rijk zal als het gaat om zijn nationale belangen neemt het Rijk de beslissing, al dan niet in overleg met de betrokken overheden.	In hoofdstuk 3 wordt de besluitvorming over conflicterende belangen verder uitgewerkt.
249 - 05	Kamer van Koophandel Limburg	De verantwoordelijkheid voor integrale gebiedsontwikkeling ligt niet alleen bij de provincie. Ook het Rijk en de gemeenten hebben op specifieke beleidsterreinen een regierol. Kom tot een uitvoeringsprogramma per beleidsterrein waarin wordt aangegeven waar, wanneer en hoe het Rijk, de Provincie dan wel de lokale overheid aan zet is.	Het Rijk heeft in de realisatieparagraaf haar uitvoeringsprogramma benoemd. Voor een aantal specifieke nationale gebiedsontwikkelingen heeft het Rijk een regierol. In de SVIR zijn een aantal benoemd, maar een limitatieve lijst is nu richting 2040 niet te geven. Ook de MIRT-gebiedsagenda's zijn onderdeel van de uitvoering.	Geen.

A4. Internationale aspecten

Nummer	Organisatie	Zienswijze	Reactie	Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro
006 - 01	Nederlandse Genootschap van Insprekers	Een aantal belangrijke aspecten komt niet aan bod in de structuurvisie, onder meer de internationale context, grensoverschrijdende infrastructuur en demografische onderbouwing.	De demografische onderbouwing, internationale context en grensoverschrijdende infrastructuur is toegelicht in hoofdstuk 2.	Geen.
019 - 01	Stadt Emden	Bij ontwikkelingen in het Eems-Dollart gebied dient de Duits-Nederlandse Eemscommissie betrokken te worden.	Als het Rijk ontwikkelingen in dit gebied gaat ondernemen, zal het de Duits-Nederlandse Eemscommissie betrekken.	Geen.
019 - 02	Stadt Emden	Het gebied waarop het offshore windpark 'Riffgat' gepland is, betreft Duits territoriaal gebied. De stad Emden sluit zich bij deze mening van de Duitse federale overheid aan.	Over de ligging van de staatsgrens in dit gebied vinden op dit moment gesprekken plaats tussen de Duitse en Nederlandse overheid. Op basis van de uitkomsten van deze gesprekken, worden de beleidsuitspraken eventueel aangepast.	Geen.
027 - 01	Gedeputeerde Staten van Belgische provincie Limburg	Vastgesteld en betreurd wordt dat er weinig of geen aandacht wordt gegeven aan een grensoverschrijdende en internationale beleidsvisie op rijksniveau. Het louter doorschuiven van dit onderwerp naar de regio's is niet aanvaardbaar en tegenstrijdig met de eigen vooropgestelde hoofddoelen.	Het Rijk heeft er voor gekozen om in hoofdstuk 2 de internationale opgaven naar Nederlandse opgaven te vertalen en hiervoor ambities te stellen. De internationale context van de opgaven is wel in hoofdstuk 3 benoemd, maar deze kan duidelijker.	Om de internationale context en verbindingen weer te geven wordt op het einde van hoofdstuk 3 een kaartbeeld opgenomen. In hoofdstuk 3 wordt per belang indien nodig de internationale context toegevoegd.
027 - 02	Gedeputeerde Staten van de Belgische provincie Limburg	Wie is er verder verantwoordelijk voor de grensoverschrijdende economische, mobiliteit- en wateronderwerpen tussen Belgisch Limburg en Nederland?	Als er nationale projecten of onderwerpen zijn met grensoverschrijdende effecten, dan zal het Rijk in overleg treden conform de bilaterale afspraken met de verantwoordelijke Vlaamse overheden. Het is aan de provincie, gemeenten en waterschappen om hun eigen belangen ook grensoverschrijdend af te stemmen.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
027 - 05	Gedeputeerde Staten van de Belgische provincie Limburg	Wie is er verder verantwoordelijk voor de gemaakte afspraken in het kader van het Grensmaasproject die integraal gerespecteerd en uitgevoerd moeten worden?	Verantwoordelijkheid voor maaswerken ligt in eerste instantie bij de staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu, mede namens de staatssecretaris Economie Zaken, Landbouw & Innovatie. Provincie (en waterschappen) zijn tevens medeverantwoordelijk.	Geen.
054 - 02	Gedeputeerde Staten van provincie Zeeland	Er komt te weinig naar voren dat Nederland (ook vooral economisch) onderdeel is van een internationaal netwerk. Aangeven dat economische centra als Antwerpen, Gent en Zeebrugge zeer bepalend zijn voor de vervoersstromen die door Zeeland gaan en dat de havens in Zeeland functioneel sterk zijn verweven met activiteiten en transportketens over de grens.	Dat Nederland onderdeel is van een internationaal netwerk, staat in hoofdstuk 2. De relaties van Zeeland in het internationale havennetwerk zijn reeds benoemd in hoofdstuk 4, Zuidwestelijke Delta.	Geen.
062 - 09	G32-Stedennetwerk	In de SVIR lijken de landsgrensoverschrijdende relaties met België en Duitsland vergeten te zijn. In de SVIR worden landsgrensoverschrijdende verbindingen (zowel weg, spoor én water) bijvoorbeeld onvoldoende uitgewerkt. De nationale opgaven moeten meer in internationaal perspectief geplaatst worden.	Het Rijk heeft er voor gekozen om in hoofdstuk 2 de internationale opgaven naar Nederlandse opgaven te vertalen en hiervoor ambities te stellen. De internationale context van de opgaven is wel in hoofdstuk 3 benoemd, maar deze kan duidelijker.	Om de internationale context en verbindingen weer te geven wordt op het einde van hoofdstuk 3 een kaartbeeld opgenomen. In hoofdstuk 3 wordt per belang indien nodig de internationale context toegevoegd. Op de kaart bij Rijksbelang 1 worden de landsgrensoverschrijdende verbindingen verduidelijkt.
069 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Arnhem	Er wordt van uitgegaan dat, indien er in de stad/regio Arnhem vraagstukken van (inter)nationale aard spelen, de rijksverbondenheid daarmee onverminderd van kracht blijft.	Het Rijk is aanspreekbaar op zijn nationale belangen, ook als die grensoverschrijdend van karakter zijn. Het is aan de provincie en gemeenten om hun eigen belangen ook grensoverschrijdend af te stemmen.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
083 - 05	Samenwerkingsverband Noord-Nederland	Geef ruimte voor en biedt steun aan regio's om voor nieuwe EU programma's regionale strategieën op te stellen.	Het Rijk vindt het belangrijk om de regio's volop te betrekken bij het opstellen van nieuwe programma's en het opstellen van strategieën die daaraan ten grondslag liggen. Waar de programma's primair op de regio's gericht zijn zal de betrokkenheid van de regio's het grootst zijn.	Geen.
101 - 01	Wasser- und Schifffahrtsverwaltung des Bundes	De bestaande regelingen in het mondingsgebied van de Eems dienen gevolgd te worden. Verzocht wordt alle vragen betreffende ruimtelijke plannen in overleg te treden met de daarvoor bekende verantwoordelijke Duitse instanties op Bonds- en Landesniveau.	Als er nationale ontwikkelingen zijn met grensoverschrijdende effecten, dan zal het Rijk in overleg treden conform de bilaterale afspraken met de verantwoordelijke Duitse instanties op Bonds- en Landesniveau.	Geen.
102 - 04	Gedeputeerde Staten provincie Limburg	De internationale omgeving van Nederland krijgt te weinig aandacht in de SVIR (o.a. te weinig aandacht voor internationale grensoverschrijdende verbindingen). Hoe verhoudt dat zich tot het concept-kabinetsstandpunt grensoverschrijdende samenwerking van 8 juli jl? Hoe wil het Rijk de ruimtelijke grensoverschrijdende samenhang en kansen oppakken (Territorial cohesion op basis van de EU2020-strategie)?	De internationale omgeving van Nederland staat beschreven in hoofdstuk 2. De grensoverschrijdende verbindingen zijn reeds benoemd op de kaart bij belang 1. Het Rijk is aanspreekbaar op zijn nationale belangen, ook als die grensoverschrijdend van karakter zijn. Het is aan provincies en gemeenten om hun eigen belangen grensoverschrijdend af te stemmen.	Om de internationale context en verbindingen weer te geven wordt op het einde van hoofdstuk 3 een kaartbeeld opgenomen.
102 - 05	Gedeputeerde Staten provincie Limburg	De internationale grensoverschrijdende verbindingen moeten meer aandacht krijgen. De inbedding van de Brainport Zuidoost Nederland in de toptechnologische regio Eindhoven-Leuven-Aachen, de relatie van Greenport Venlo met de aangrenzende Agrobusiness-regio Niederrhein en de internationale aanhaking van de regio Zuid-Limburg moeten in de SVIR worden vermeld.	De internationale omgeving van Nederland staat beschreven in hoofdstuk 2. De grensoverschrijdende verbindingen zijn reeds benoemd op de kaart bij belang 1. Het Rijk is aanspreekbaar op zijn nationale belangen, ook als die grensoverschrijdend van karakter zijn. Het is aan provincies en gemeenten om hun eigen belangen grensoverschrijdend af te stemmen.	Om de internationale context en verbindingen weer te geven wordt op het einde van hoofdstuk 3 een kaartbeeld opgenomen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
132 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Terneuzen	Met de focus op de Randstad wordt de Zeeuwse belangen tekort gedaan, voornamelijk voor wat betreft de (grensoverschrijdende) economische potenties van Zeeland.	Het Rijk heeft er voor gekozen om in hoofdstuk 2 de internationale opgaven naar Nederlandse opgaven te vertalen en hiervoor ambities te stellen. De internationale context van de opgaven is wel in hoofdstuk 3 benoemd, maar deze kan duidelijker.	In hoofdstuk 3 wordt per belang indien nodig de internationale context toegevoegd.
145 - 06	Regio Groningen-Assen	Er wordt gepleit om een dominantere keuze te maken voor het internationale perspectief.	Het Rijk heeft er voor gekozen om in hoofdstuk 2 de internationale opgaven naar Nederlandse opgaven te vertalen en hiervoor ambities te stellen. De internationale context van de opgaven is wel in hoofdstuk 3 benoemd, maar deze kan duidelijker.	In hoofdstuk 3 wordt per belang indien nodig de internationale context toegevoegd.
170 - 03	Departement RWO en Agentschap Ruimtelijke Ordening, België	Het Departement RWO en het Agentschap Ruimtelijke Ordening onderschrijven de ambitie om de logistieke organisatie van goederenstromen in Europees verband aan te pakken (TEN) en hierbij in te zetten op verschillende vervoersmodi, havensamenwerking en de ontwikkeling van logistieke knooppunten. Vlaanderen vraagt Nederland in de uitvoering van deze ambitie rekening te houden met de mobiliteitsdruk die internationale vervoersstromen teweegbrengen in de buurlanden.	Het Rijk is zich bewust van de mogelijke effecten op internationale vervoersstromen in de buurlanden. Bij de uitvoering van de ambitie zal er dan ook contact zijn hierover met de buurlanden.	Geen.
170 - 07	Departement RWO en Agentschap Ruimtelijke Ordening, België	Wat zijn de gevolgen wanneer een bepaalde grensoverschrijdende relatie niet benoemd is in de SVIR en wie is in Nederland eerste partner voor verder overleg, samenwerking en besluitvorming in grensoverschrijdende dossiers?	Het Rijk is aanspreekbaar op zijn nationale belangen, ook als die grensoverschrijdend van karakter zijn. Het is aan de provincie en gemeenten om hun eigen belangen ook grensoverschrijdend af te stemmen	Geen.
170 - 08	Departement RWO en Agentschap Ruimtelijke Ordening, België	Het Departement RWO en het Agentschap Ruimtelijke Ordening onderstrepen het belang van goed functionerende grensoverschrijdende	De doorgezette lijn in de SVIR betekent niet dat er versnippering van overlegfora ontstaat, maar dat de Nederlandse rijksoverheid enkel	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		overlegfora. Ondanks de doorgezette decentralisatie van verantwoordelijkheden in Nederland is ene versnippering van overlegfora zeer onwenselijk.	deelneemt aan overleggen indien het gaat over de nationale belangen.	
170 - 09	Departement RWO en Agentschap Ruimtelijke Ordening, België	Het is de uitdrukkelijke wens van de Vlaamse Regering om in het (toekomstig) ruimtelijk beleid de banden met de buurregio's en buurlanden verder te versterken op het territoriaal cohesiebeleid en de verdere ruimtelijke positionering van Nederland en Vlaanderen in Europa.	Bij de versterking van de banden wil Nederland zich met name richten op concrete punten. Zo vraagt de SVIR zelf al om samenwerking en afstemming met Vlaanderen op het terrein van buisleidingen, havensamenwerking en logistieke Delta. Omgekeerd wil Nederland graag reageren op Vlaamse ruimtelijk relevante plannen, zoals het in ontwikkeling zijnde Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Overigens kan de in Nederland gewijzigde taakinvulling op het ruimtelijk terrein ook een grotere betrokkenheid en inzet van de provincies betekenen.	Geen.
170 - 11	Departement RWO en Agentschap Ruimtelijke Ordening, België	Noch België, noch Vlaanderen wordt genoemd bij nationale belangen van infrastructurele aard, zoals de energievoorziening, internationaal bereikbaar vestigingsklimaat, robuust hoofdnetwerk van weg, spoor- en vaarwegen, versterken van internationale unieke cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten?	Grensoverschrijdende afstemming met de buurlanden op gebied van de nationale belangen wordt onderschreven en zal nadrukkelijker worden benoemd.	In hoofdstuk 3 wordt benoemd dat internationale afstemming over de nationale belangen een rol is van het Rijk.
170 - 15	Departement RWO en Agentschap Ruimtelijke Ordening, België	Het departement RWO en het Agentschap Ruimtelijke Ordening wensen op een zinvolle wijze betrokken te worden bij het volgende project dat in de nota wordt vermeld: De vernieuwing van de sluizen bij Terneuzen.	Grensoverschrijdende afstemming met de buurlanden op gebied van de nationale belangen wordt onderschreven en zal nadrukkelijker worden benoemd.	In hoofdstuk 3 wordt benoemd dat internationale afstemming over de nationale belangen een rol is van het Rijk.
170 - 17	Departement RWO en Agentschap Ruimtelijke Ordening, België	Grensoverschrijdende afstemming is wenselijk over de nationale belangen, opgesomd in de realisatieparagraaf, die een grensoverschrijdende dimensie hebben en	Grensoverschrijdende afstemming met de buurlanden op gebied van de nationale belangen wordt onderschreven en zal nadrukkelijker worden benoemd.	In hoofdstuk 3 wordt benoemd dat internationale afstemming over de nationale belangen een rol is

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		zaken van belang voor het Vlaamse ruimtelijke beleid die niet in de SVIR zijn opgenomen.		van het Rijk.
170 - 20	Departement RWO en Agentschap Ruimtelijke Ordening, België	Het Departement RWO en het Agentschap Ruimtelijke Ordening zijn geïnteresseerd om te komen tot een vorm van regelmatige kennis en informatie-uitwisseling over projecten die verband houden met de ontwikkeling van de stedelijke regio's en Mainports, krimpgebieden, energie, maar ook over beleidsprocessen als het monitoren van ruimtelijk beleid, toezicht op lagere overheden of de integrale aanpak.	Het komen tot een regelmatige, grensoverschrijdende kennisuitwisseling wordt onderschreven, maar wordt door de Nederlandse rijksoverheid vooral gezien op het gebied van het systeem van ruimtelijke ordening. Eventueel is daarbinnen ruimte om over specifieke nationale belangen kennis uit te wisselen.	In de realisatieparagraaf zal grensoverschrijdende kennisdeling worden toegevoegd.
223 - 17	Vertrouwelijk	In gepresenteerde visie komen ten onrechte de overzeese gebiedsdelen niet ter sprake.	De relatie met de overzeese gebieden is beschreven in hoofdstuk 5. In de definitieve SVIR wordt de rol van het Rijk in de overzeese gebieden scherper beschreven.	In de SVIR wordt de relatie met de overzeese gebieden scherper aangegeven.
225 - 01	Bundeministerium für Verkehr, Bau und Stadtentwicklung	Gevraagd wordt de Wehrbereichsverwaltung-West vroegtijdig te betrekken bij het verder ontwikkelen van de plannen voor Wind op Land en voor twee mogelijke energiecentrales in de buurt van Vliegveld Geilenkirchen.	Als er ontwikkelingen zijn met grensoverschrijdende effecten, dan zal het Rijk in overleg treden conform de bilaterale afspraken met de verantwoordelijke Duitse instanties op Bonds - en Landesniveau.	Geen.
252 - 01	Niedersächsisches Ministerium für Ernährung, Landwirtschaft, Verbraucherschutz und Landesentwicklung	Door het overdragen van verantwoordelijkheden aan regionale overheden, is het van belang om een getrapte vorm van grensoverschrijdende samenwerking op te zetten. Naast het betrekken van de Nedersaksische trekkers van regionale plannen, dient ook samenwerking op Landes niveau plaats te vinden. Gevraagd wordt om het Nedersaksische Ministerie van ELVL als eerste op Landesniveau te betrekken, tevens bij het ontwikkelen van Regionale plannen / Streekplannen.	Als er ontwikkelingen zijn met grensoverschrijdende effecten, dan zal het Rijk in overleg treden conform de bilaterale afspraken met de verantwoordelijke Duitse instanties op Bonds - en Landesniveau.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
252 - 02	Niedersächsisches Ministerium für Ernährung, Landwirtschaft, Verbraucherschutz und Landesentwicklung	Op de kaarten worden aanwijzingen gedaan die zich op Duits grondgebied bevinden. Het grensverloop in de Eemsmond is onduidelijk. Het Länder Niedersachsen heeft in het Landes-Raumordnungsprogramm Niedersachsen (LROP) naar Duits rechtsbegrip voor het tot Duits gebied behorende deel van de Eemsmond verplichte doelen vastgesteld. Hierop heeft Nederland zowel in 2004 als in 2006 geen zienswijze ingediend.	Binnen de 3-mijlszone is het Eems-Dollardverdrag van toepassing. Over de ligging van de staatsgrens in de 3-12 mijlszone vinden op dit moment gesprekken plaats tussen de Duitse en Nederlandse overheid. Op basis van de uitkomsten van deze gesprekken, worden de beleidsuitspraken eventueel aangepast.	Geen.
253 - 01	Vlaamse Overheid	Indiener heeft de Plan-MER doorgenomen op eventuele grensoverschrijdende effecten en geconcludeerd dat deze (nog niet) kunnen worden vastgesteld. Indiener verzoekt om Vlaanderen te betrekken indien projecten of acties concreter worden.	Als er nationale projecten of onderwerpen zijn met grensoverschrijdende effecten, dan zal het Rijk in overleg treden conform de bilaterale afspraken met de verantwoordelijke Vlaamse overheden. Het is aan de provincie en gemeenten om hun eigen belangen ook grensoverschrijdend af te stemmen.	Geen.
258 - 01	Staatskanzlei des Landes Nordrhein-Westfalen	De Duits-Nederlandse commissie voor ruimtelijke ordening moet ook in de toekomst een belangrijk gremium blijven voor het vormgeven van een gelijkwaardige samenwerking.	Het Rijk blijft ook internationaal aanspreekbaar op zijn nationale belangen. De afstemming zoals vormgegeven over de Duits-Nederlandse commissie voor ruimtelijke ordening blijft daarom ook bestaan.	Geen.
258 - 02	Staatskanzlei des Landes Nordrhein-Westfalen	Daar waar het Rijk voortaan ruimtelijke opgaven aan andere overheden overlaat, vertrouwd de indiener erop dat bij grensoverschrijdende thema's en uitwerking van opgaven ook door andere overheden de huidige samenwerking in stand wordt gehouden en verder wordt ontwikkeld, bijvoorbeeld waar het gaat om de coöperatieve en projectgerelateerde samenwerking op economische en infrastructureel gebied evenals het zekerstellen en verder ontwikkelen	Als er ontwikkelingen zijn met grensoverschrijdende effecten, dan zal het Rijk in overleg treden conform de bilaterale afspraken met de verantwoordelijke Duitse instanties op Bonds- en Landesniveau.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR. Ontwerpwijziging Barro</u>
		van grensoverschrijdende ecologische verbindingzones.		
258 - 03	Staatskanzlei des Landes Nordrhein-Westfalen	Bij de concrete vertaling van de in de SVIR nog abstracte doelstellingen ten aanzien van het energienetwerk (elektriciteit en gas) en infrastructurele maatregelen (weguitbreidingen, spooruitbreiding, personenvervoer over het spoor, openbaar vervoer (korte- en langeafstand) is het van belang dat deze verbindingen en corridors op coöperatieve wijze tussen Nederlandse en Duitse instanties uitgewerkt moeten worden, om gebrekkige afstemming en belemmeringen voor grensoverschrijdende verbindingen te voorkomen.	Als er ontwikkelingen zijn met grensoverschrijdende effecten, dan zal het Rijk in overleg treden conform de bilaterale afspraken met de verantwoordelijke Duitse instanties op Bonds - en Landesniveau.	Geen.

B. Ontwikkelingen, opgaven en ambities

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
006 - 03	Nederlandse Genootschap van Insprekers	Laat belangrijke aspecten als demografische onderbouwing aan bod komen in de SVIR.	De demografische onderbouwing is gegeven in hoofdstuk 2.	Geen.
011 - 05	Stichting Platform Storm	Wat heeft de klimaatverandering van de afgelopen 25 jaar gedaan met het aantal uren zon in verhouding tot het aantal uren wind c.q. de windkracht.	De gemiddelde windsnelheid in ons land laat een licht dalende trend zien. De variabiliteit van de wind is echter groot. Deze natuurlijke variatie wordt veroorzaakt door subtiele veranderingen in de atmosfeer. De variabiliteit kan zich zelfs voordoen op een schaal van tien tot tientallen jaren. Dit betekent dat de waargenomen dalende trend van dit moment niet blijvend hoeft te zijn. Het is in Nederland de afgelopen eeuw zonniger geworden, dit hangt samen met het schoner worden van de atmosfeer.	Geen.
012 - 04	Vertrouwelijk	Ruim de helft van de gemeenten ondervindt binnenkort al de gevolgen van een krimpende bevolking. Deze mededeling is later summier onderbouwd en de gevolgen komen op de daarna volgende bladzijden bijna niet ter sprake.	De onderbouwing van deze uitspraak is zichtbaar in de figuur op pagina 17. De gevolgen hiervan kunnen explicieter benoemd worden.	In hoofdstuk 2 wordt bij krimp scherper geformuleerd welke gevolgen krimp heeft.
012 - 05	Vertrouwelijk	De mobiliteit van personen en het goederenvervoer blijft toenemen. Deze mededeling is niet onderbouwd.	De onderbouwing is te vinden in de grafiek en de onderliggende WLO-scenario's van het CPB in hoofdstuk 2.	Geen.
012 - 07	Vertrouwelijk	De daadwerkelijke vraag van bewoners, bedrijven en organisaties wordt leidend. Wanneer dit gerealiseerd wordt, zal meer nodig zijn dan de op bladzijden 63 t/m 75 genoemde aantallen woningen.	De woningaantallen in hoofdstuk 4 zijn ramingen. Bij de realisatie hiervan moeten gemeenten de daadwerkelijke vraag in acht nemen.	Geen.
012 - 08	Vertrouwelijk	Het Rijk wijst ... voorkeursgebieden voor grootschalige windparken aan. Waarom doet het Rijk dat ook niet voor andere bestemmingen die ruimte vragen, zoals	Het Rijk wijst alleen gebieden aan indien er sprake is van een nationaal belang in combinatie met een hoog afwentelingsrisico tussen overheden.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		zonnecellen, woningen en bedrijven?		
012 - 12	Vertrouwelijk	Het Rijk schetst ambities tot 2040, en doelen, belangen en opgaven tot 2028. Zijn beide tijdshorizonten niet te ver weg gelegd?	2040 is een realistische termijn om ambities voor te stellen. Maar enkel voor de middellange termijn (2028) kunnen nu doelen gesteld worden. Op weg naar 2040 kunnen er nog vele onverwachte zaken opkomen waar op ingespeeld moet kunnen worden. De huidige financiële kaders (begroting) zijn randvoorwaardelijke voor de concrete invulling van die rijksambities.	Geen.
012 - 14	Vertrouwelijk	Ten onrechte geeft Figuur 4 op pagina 18 geen informatie over de vóór 2010 verwachte woningbehoefte. De figuren 5 en 6 evenmin.	Figuur 4 start bij 2008. Dit is het startpunt van het gebruikte bronbestand 'Ruimtelijke verkenningen van het PBL'. Figuren 5 en 6 zijn geïndexeerd naar het jaar 2010 zodat de verwachte ontwikkeling in stappen van 5 jaar te verhouden zijn met de situatie 'anno nu'.	Geen.
012 - 19	Vertrouwelijk	"De bereikbaarheid ... is momenteel onvoldoende. Deze uitspraak is niet gekwantificeerd, ongenueanceerd, en daarom niet juist.	Deze uitspraak is onderbouwd door de uitkomsten van de NMCA en de Bereikbaarheidsindicator.	Geen.
012 - 27	Vertrouwelijk	Benoem eerst de sterke pijlers van Nederland voordat ingegaan wordt op de deelgebieden (pag 61 en verder).	De pijlers van Nederland zijn al benoemd in hoofdstuk 2. In hoofdstuk 4 worden vooral de regionale pijlers benoemd in relatie tot de nationale belangen.	Geen.
020 - 02	RIO Nuevo!	Een enthousiasmerend verhaal voor de toekomst van Nederland wordt gemist.	Het Rijk wil met de ambities voor 2040 van een concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig Nederland, mensen stimuleren en motiveren om hier aan te werken.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
020 - 05	RIO Nuevo!	In de structuurvisie moet het Rijk enthousiasmeren voor de nationale opgaven.	De SVIR is een beschrijving van de opgaven waar Nederland voor staat. De essentie van het verhaal is de noodzaak voor het oppakken van deze opgaven te beschrijven. Die noodzaak moet andere partijen stimuleren om hiermee aan de slag te gaan. Het Rijk wil met de ambities voor 2040 (concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig Nederland), mensen stimuleren en motiveren om hier aan te werken.	Geen.
020 - 07	RIO Nuevo!	Er zijn veel bewegingen van onderop (stadslandbouw, particulier natuurbeheer, energiewinning op de boerenerven etc.) die geen plek hebben in de SVIR, maar die wel bepalend kunnen gaan worden voor de toekomst van Nederland. Neem deze op in de SVIR.	De SVIR schetst deze ontwikkelingen in hoofdstuk 2. Daarbij hoort inderdaad landbouw, particulier natuurbeheer en decentrale energiewinning. Het ruimtelijk faciliteren van deze ontwikkelingen wordt door het Rijk echter als decentrale taak gezien.	In hoofdstuk 2 worden deze bewegingen opgenomen, maar wordt vermeld dat hier geen rijksrol aan de orde is.
027 - 03	Gedeputeerde Staten van de Belgische provincie Limburg	Gesteld wordt dat de visie op het ontwikkelen van nationale stedelijke netwerken wordt verlaten door het Rijk. Klopt het dat het stedelijk netwerk MHAL (Maastricht/Heerlen - Hasselt/Genk - Aken - Luik) als beleidsvisie niet langer onderschreven wordt?	Het Rijk laat inderdaad de stedelijke netwerken los. Dat betekent niet dat het Rijk hiermee ook de beleidsvisie van al deze stedelijke netwerken in twijfel trekt. Het opstellen van beleid hierover is een keuze van de provincies en/of samenwerkende gemeenten.	Geen.
027 - 06	Gedeputeerde Staten van de Belgische provincie Limburg	In welke mate is ruimtelijke ordening nog sturend ten aanzien van het rijksbeleid?	De nationale belangen zijn de randvoorwaarden van het ruimtelijk rijksbeleid en zijn daarmee ook sturend.	Geen.
052 - 07	Stichting tot Behoud van de Hoeksche Waard als Polderlandschap	Gezien de klimaatverandering wordt opgeroepen om tot een veel verdergaande transitie naar duurzaam transport te komen.	Het Rijk richt zich op de Europese klimaat en energiedoelen en zal met de Routekaart 2050 laten zien hoe zij invulling hieraan zal geven. Het Rijk zet in op ont koppeling van economie en milieu door te stimuleren dat de schadelijke effecten door infrastructuur en vervoer voor mens en omgeving blijven verminderen.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
053 - 03	Vertrouwelijk	Het Noorden is alleen maar goed om te halen en troep te brengen, voor de rest mogen de burgers zo ongeveer verpauperen. Kortom het is een gebrekkig rapport vanuit een bekrompen visie met een slechte presentatie die burgers aanzet tot tegendraads gedrag.	Het Rijk kiest om te investeren in de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren. Die regio's liggen door heel Nederland, ook in Noord-Nederland met Energy Valley. Zo wil het Rijk alle regio's versterken en Nederland als geheel.	Geen.
054 - 18	Gedeputeerde Staten van provincie Zeeland	Te weinig aandacht voor (de economische belangen van) het landelijk gebied in de SVIR en de economische baten hiervan. Ook te weinig aandacht voor de opgaven in het landelijk gebied (verdere schaalvergroting in de landbouw, herstructurering van de verblijfsrecreatie). Het beëindigen van het ILG wordt betreurd.	De regisseur in het ruimtelijk domein, en dus ook het landelijk gebied is de provincie. Daar hoeft het Rijk geen centrale rol in te spelen, behalve het benoemen van de opgaven. De nationale belangen die er spelen, zijn in de SVIR beschreven.	In hoofdstuk 2 worden de opgaven in het landelijk gebied benoemd.
058 - 04	Algemene Vereniging voor Natuurbescherming	In de SVIR ontbreekt een richtinggevende paragraaf met het gewenste urbanisatiepatroon in Nederland op de lange termijn. Dit is nodig omdat de voorgestelde ontwikkelingen zich over de gemeente- en provinciegrenzen heen zullen voordoen. Daarmee wordt voorkomen dat gemeenten en provincies vooral hun eigen belang dienen.	In Nederland nemen de ruimtelijke verschillen steeds meer toe. Dit vraagt om regionaal maatwerk en meer ruimte voor decentrale overheden om keuzes te maken. Het opleggen van een gewenst urbanisatiepatroon past daar niet bij. Om provincies en gemeenten te helpen bij het maken van een goede afweging introduceert het Rijk een 'Ladder' voor duurzame verstedelijking, waarbij de vraag naar een ontwikkeling en de locatie ervan gemotiveerd moeten worden.	Geen.
058 - 09	Algemene Vereniging voor Natuurbescherming	De uitgangspunten t.a.v. de ontwikkeling van het autoverkeer en daarmee verbonden congestieproblemen worden niet onderbouwd. Demografische ontwikkelingen (vergrijzing, afname van beroepsbevolking) worden ten onrechte niet genoemd.	Vergrijzing en afname van de beroepsbevolking worden genoemd in hoofdstuk 2. De onderbouwing van de groei van het autoverkeer komt voort uit de WLO-scenario's van het CPB en de NMCA.	Geen.
061 - 06	Vereniging Platform Lichthinder	In paragraaf 2.1 ontbreekt het aspect terugdringing lichthinder en lichtvervuiling	Dit valt onder een leefbare en veilig omgeving. De genoemde elementen kunnen specifiek	In hoofdstuk 2 worden deze aspecten opgenomen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			worden benoemd.	
061 - 10	Vereniging Platform Lichthinder	Stilte en donkerte zijn belangrijke tegenpolen in de 24-uurs economie en zijn belangrijk voor de gezondheid van ieder mens. Ook deze aspecten zijn onontbeerlijk voor een leefbaar Nederland.	Dit valt onder een leefbare en veilig omgeving. De genoemde elementen kunnen specifiek worden benoemd.	In hoofdstuk 2 worden deze aspecten opgenomen.
062 - 02	G32-Stedennetwerk	De SVIR zou uit moeten gaan van een gedeelde opvatting over maatschappelijke problemen en te bereiken doelen. De opgaven moeten in samenhang worden gezien, zowel centraal als decentraal. Het vraagt betrokkenheid van Rijk, provincies en gemeenten.	De SVIR schetst de opgaven waar Nederland voor staat en de ambities die het Rijk daarbij stelt. Het is aan Rijk, provincies en gemeenten samen om hier uitwerking aan te geven ieder vanuit zijn eigen taken en verantwoordelijkheid.	Geen.
062 - 06	G32-Stedennetwerk	In de SVIR wordt de nadruk gelegd op de relatief korte termijn waarbij het financiële perspectief leidend is. De ruimtelijke ontwikkeling op de langere termijn dreigt daarmee stuurloos te worden.	Door het formuleren van ambities richting 2040 en het stellen van rijksdoelen tot 2028 is er juist sprake van sturing op lange en middellange termijn.	Geen.
062 - 07	G32-Stedennetwerk	Een analyse op hoofdlijnen van de geschetste veranderingen en ontwikkelingen die aanleiding geven tot actualisatie van het beleid ontbreekt. Tegelijkertijd is er geen coherent streefbeeld voor de lange termijn tot 2040 gedefinieerd. De drie rijksdoelen komen daardoor min of meer op zichzelf te staan en de vraag is hoe deze zich verhouden tot het Europese schaalniveau en tot de transitie naar een duurzame samenleving (bijvoorbeeld energietransitie).	In hoofdstuk 2 is een analyse gegeven van de ontwikkelingen waar Nederland voor staat en redenen waarom er andere beleidskeuzes gemaakt moeten worden. Op basis daarvan zijn de ambities en rijksdoelen benoemd.	In de SVIR wordt scherper aangegeven hoe de ambities en rijksdoelen met elkaar samenhangen.
064 - 02	Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging	Natuurlijke rijkdom is de drager van de economie. Er zou gekozen moeten worden voor een ombuiging van de economie naar	Het Rijk kiest voor een toekomstbestendige economie, die breder is dan enkel een groene economie. Het Rijk kiest hierbij expliciet voor het	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		een groene economie door middel van selectieve groei.	versterken van negen topsectoren.	
070 - 04	Stadsregio's kader Verkeer en Vervoer	Een visie op haalbaarheid en de realisatie van binnenstedelijke opgaven ontbreekt. In het bestuurlijk overleg dit najaar dienen met de stedelijke regio's heldere afspraken gemaakt te worden over deze opgaven, inclusief de financiering en de rol van het Rijk.	Het oppakken van de binnenstedelijke opgave op het gebied van verstedelijking is een decentrale opgave. Enkel in de regio Amsterdam c.a. en Rotterdam c.a. maakt het Rijk hier nog afspraken over.	Geen.
072 - 05	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Zaanstad	De term 'Agrologistiek' (p:63) is wat beperkt. Gelieve te spreken over 'Agrologistiek en Food'.	De topsectoren worden genoemd in de SVIR naar aanleiding van de Bedrijfslevenbrief. Daarin gaat het om de sectoren Agro&Food en Logistiek.	In de SVIR worden de topsectoren aangepast naar zoals deze de Bedrijfslevenbrief vermeld staan.
073 - 03	Stichting Milieuzorg Zeist e.o.	Er ontbreekt een duurzame visie op de toekomst waarmee de kaders duidelijk worden voor ontwikkelingen. Niet duurzame ontwikkelingen zoals de bouw van kolen- en kerncentrales moet het Rijk niet faciliteren. Verder zijn duurzame kaders nodig zoals minimaal 60-80% binnenstedelijk bouwen binnen de Randstad het benoemen van kernkwaliteiten (zoals schoonheid).	De keuzes die gemaakt worden komen voort uit het streven naar een duurzaam, toekomstgericht Nederland. Daarom wordt ingezet op concurrentiekracht, bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid. Daarbinnen maakt het Rijk evenwichtige keuzes.	Geen.
080 - 01	Nederlandse Vereniging van Makelaars o.g. en vastgoeddeskundigen	In SVIR is instrumentarium leidend, de inhoudelijke visie op de inrichting van Nederland ontbreekt. Hierdoor laat Rijksoverheid kansen voor Nederland liggen.	Het geven van een blauwdruk op de inrichting van Nederland past niet bij de toenemende ruimtelijke verschillen en het maatwerk dat het Rijk mogelijk wil maken. Juist door dit maatwerk ontstaan er kansen voor Nederland.	Geen.
080 - 09	Nederlandse Vereniging van Makelaars o.g. en vastgoeddeskundigen	Er is een enorm verschil in geprognosticeerde woningbehoefte tussen scenario hoog en laag. Dit resulteert in grote onzekerheden m.b.t. beleid. Scenario laag is voor alle regio's met uitzondering van Utrecht het meest aannemelijk.	Het doel van het gebruik van scenario's is om de onzekerheid over toekomstige ontwikkelingen te agenderen. De boodschap die volgt uit het gebruik van de scenario's is dat er rekening gehouden moet worden met onzekerheid in beleid. Dit dient derhalve een ander doel dan het in kaart brengen van de meest waarschijnlijke	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR. Ontwerpwijziging Barro</u>
			ontwikkeling. Deze ontwikkeling wordt in beeld gebracht met behulp van trendprognoses (Primos prognose). Deze ontwikkeling houdt ongeveer het midden tussen de twee scenario's.	
080 - 10	Nederlandse Vereniging van Makelaars o.g. en vastgoeddeskundigen	Bouw voldoende flexibiliteit in voor onverwachte ontwikkelingen. Die flexibiliteit ontstaat door slimme combinaties van rood, groen en blauw.	Het zorgen voor flexibiliteit is een taak van alle overheden. Het Rijk doet dat door op weg naar 2040 de ambities helder te houden, maar enkel voor de middellange termijn doelen te stellen. Dit geeft flexibiliteit om aanpassingen te doen als het nodig is.	Geen.
080 - 13	Nederlandse Vereniging van Makelaars o.g. en vastgoeddeskundigen	Positie van de landbouw in Nederland ontbreekt in de SVIR. Visie op de inrichting van het landelijk gebied en consequenties voor de agrarische sector en het landschap is essentieel.	Landbouw is inderdaad een sector met een grote ruimtelijke component. Het ruimtelijk faciliteren van de landbouwsector wordt door het Rijk echter als decentrale taak gezien.	In hoofdstuk 2 wordt landbouw toegevoegd.
081 - 09	Noordvleugel Utrecht	Absoluut oneens met het abrupt terugtrekken uit o.a. de binnenstedelijke woningbouwopgave, juist in onze regio met een grote druk en de noodzaak om dit vooral binnenstedelijk op te lossen. Er wordt van het Rijk een grotere betrokkenheid bij de binnenstedelijke woningbouwopgave verwacht. Die rol is meer dan alleen faciliterend. Financiële betrokkenheid is nodig om de binnenstedelijke opgave van de grond te laten komen.	Het aanpakken van de binnenstedelijke opgave is een taak van provincies en (samenwerkende) gemeenten. In de regio's Amsterdam c.a. en Rotterdam c.a.. maakt het Rijk wel afspraken over verstedelijking. Vanwege de complexiteit en omvang van de binnenstedelijke opgave, en de relatie met de draaischijf Utrecht, maken Rijk en regio hier afspraken over (zie ook hoofdstuk 4). Het Rijk ondersteunt gemeenten tot 2015 nog met het Investeringsbudget stedelijke vernieuwing. Rijk, VNG, steden en IPO maken een visie over stedelijke vernieuwing na 2014. Deze zal in het tweede kwartaal van 2012 naar de Kamer gaan.	Geen.
083 - 17	Samenwerkingsverband Noord-Nederland	Het in het ontwerp beschreven beleid ten aanzien van groeiregio's (wel betrokkenheid en investeringen Rijk) enerzijds en krimpregio's	Het Rijk voert geen ruimtelijk beleid gericht op het tegengaan van krimp door het stimuleren van verhuizingen naar krimp regio's. Het Rijk	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		(met name verantwoordelijkheid decentrale overheden) anderzijds spoort niet met de eerdere aanbevelingen van de SER en het Topteam Krimp, waarin geconstateerd wordt dat de opgaven de draagkracht van de regio's te boven gaat.	ondersteunt decentrale overheden hierbij, zoals aangegeven in het gezamenlijke actieprogramma Bevolkingsdaling (en de daarop gebaseerde voortgangsrapportage). Daarnaast investeert het Rijk op basis van opgaven en knelpunten, niet op basis van demografische groei of krimp. Het oppakken van de problemen die veroorzaakt worden door krimp is een decentrale opgave.	
083 - 18	Samenwerkingsverband Noord-Nederland	In het ontwerp ontbreekt een rijksvisie op het wegtrekken van rijksdiensten uit krimpregio's. Rijksbezuinigingen dienen krimpproof te zijn.	Het Rijk heeft besloten tot een concentratie van Rijkslocaties in 12 concentratiesteden. Er is afgesproken dat provincies zonder concentratiestad wel in beschouwing zullen worden genomen bij eventuele toekomstige nieuwe diensten die moeten worden gehuisvest. De komende twee jaar worden de effecten op gebouwniveau uitgewerkt in plannen waarbij de provincies intensief betrokken worden.	Geen.
083 - 19	Samenwerkingsverband Noord-Nederland	In het ontwerp ontbreekt de landbouw als sector die relevant is voor de economische ontwikkelingen en concurrentiekracht van Nederland en als belangrijke vormgever van het landschap.	Landbouw is inderdaad een sector met een grote ruimtelijke component. Het ruimtelijk faciliteren van de landbouwsector wordt door het Rijk echter als decentrale taak gezien.	In hoofdstuk 2 wordt landbouw toegevoegd.
086 - 01	Vereniging van Recreatieondernemers Nederland	Het sociaal-economisch belang van de recreatiesector moet zichtbaar worden gemaakt in de SVIR. Dit moet worden gekoppeld aan de ruimtelijke gevolgen van recreatie en toerisme in onder meer de kustregio, Veluwe, Friesland en andere belangrijke vrijetijdslandschappen en in algemene zin.	Recreatie en toerisme zijn inderdaad sectoren met ruimtelijke consequenties. Het ruimtelijk faciliteren van deze sectoren wordt door het Rijk echter als decentrale taak gezien.	In hoofdstuk 2 wordt recreatie en toerisme toegevoegd.
091 - 03	Ondernemersvereniging Regio Amsterdam	Benoeming door het Rijk van mogelijke uitbreidingslocaties (bijvoorbeeld	Binnen de afspraken voor de programmering van verstedelijking/woningbouw van de regio	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		Wijkermeerpolder en Houtrakpolder).	Amsterdam c.a. worden deze locaties meegenomen.	
091 - 08	Ondernemersvereniging Regio Amsterdam	Greenports als topsector benoemen en verder concretiseren	De greenports zijn onderdeel van de topsectoren Tuinbouw en Uitgangsmaterialen en Agro&Food.	Geen.
091 - 13	Ondernemersvereniging Regio Amsterdam	Rijksregie op gemeentelijk beleid t.a.v. leegstand kantoren	Het Rijk benoemt enkel nog de Rijksdoelstellingen gericht op een goed werkende woningmarkt. De programmering van verstedelijking wordt overgelaten aan provincies en (samenwerkende) gemeenten. Enkel in de regio's Amsterdam c.a. en Rotterdam c.a. maakt het Rijk hier nog afspraken over. Daarnaast wil het Rijk door opname van de ladder voor duurzame verstedelijking in het Bro, zorgvuldig ruimtegebruik stimuleren en zorgen voor een balans tussen vraag en aanbod.	Geen.
091 - 15	Ondernemersvereniging Regio Amsterdam	Rijksambities bereikbaarheid verankeren in het lokale beleid (bijv. t.a.v. parkeerbeleid)	In bijlage 6 zijn de essentiële onderdelen van het beleid opgenomen, die doorwerken naar plannen van decentrale overheden.	Geen.
096 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Doetinchem	Wij verzoeken u bij het opstellen van de investeringsagenda's een goede balans te vinden tussen het investeren in groei én krimp. Wij vragen het Rijk bijvoorbeeld maatregelen te nemen om te voorkomen dat er een trek naar de Randstad ontstaat en de krimp in de Achterhoek versterkt wordt.	Het Rijk voert geen ruimtelijk beleid gericht op het tegengaan van krimp door het stimuleren van verhuizingen naar krimp regio's. Het Rijk ondersteunt decentrale overheden hierbij, zoals aangegeven in het gezamenlijke actieprogramma Bevolkingsdaling (en de daarop gebaseerde voortgangsrapportage). Daarnaast investeert het Rijk op basis van opgaven en knelpunten, niet op basis van demografische groei of krimp. Het oppakken van de problemen die veroorzaakt worden door krimp is een decentrale opgave.	Geen.
096 - 10	College van Burgemeester en Wethouders van de	Visie op 'ruimtelijke kwaliteit' wordt gemist.	Ruimtelijke kwaliteit bestaat uit de elementen belevingswaarde, toekomstwaarde en	Belevingswaarde wordt toegevoegd aan nationaal

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
	gemeente Doetinchem		gebruikswaarde. Gebruikswaarde maakt altijd deel uit van een goede ordening. Het Rijk erkent dat ook de belevingswaarde van de leefomgeving belangrijk voor mensen is, en daarom bijdraagt aan een goed vestigingsklimaat. Tegelijkertijd erkent het Rijk dat belevingswaarde niet met algemene, objectieve indicatoren vast te stellen of te plannen is, omdat deze per definitie van plek tot plek en voor verschillende gebruikers verschilt. Het Rijk voegt "belevingswaarde" toe aan nationaal belang 13.	belang 13.
098 - 03	Kontakt Milieubeheer Zaanstreek	Het probleem is dat de minister niet op basis van een zorgvuldige toekomstgerichte analyse tot haar uitspraken komt.	De uitgangspunten van de SVIR zijn gebaseerd op diverse toekomstgerichte verkenningen, zoals de Ruimtelijke Verkenningen van het Planbureau voor de Leefomgeving, bevolkingsprognoses en lange termijnsce­nario's. Op basis hiervan formuleert de SVIR een stip aan de horizon door ambities te schetsen voor Nederland in 2040. Deze ambities geven richting aan de wijze waarop het Rijk de in de verkenningen genoemde opgaven oppakt.	Geen.
098 - 06	Kontakt Milieubeheer Zaanstreek	Men verwacht economische groei tot 2040, dit is een politiek-theoretische veronderstelling. Waarom bereidt men zich niet zorgvuldig voor, ook op minder rooskleurige ontwikkelingen?	Het Rijk wil investeren op een wijze die zorgt voor economische groei, maar neemt economische groei niet als uitgangspunt. In de SVIR is gebruik gemaakt van de WLO-scenario's waarbij zowel het lage als het hoge groeiscenario is gebruikt.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
111 - 14	vertrouwelijk	Recreatie is een belangrijke pijler van de economie.	Recreatie is inderdaad een sector met ruimtelijke consequenties. Het ruimtelijk faciliteren van deze sectoren wordt door het Rijk echter als decentrale taak gezien.	Recreatie wordt toegevoegd in hoofdstuk 2.
111 - 17	Vertrouwelijk	Onze landbouwproducten blijven van groot belang voor onze economie als export-product en ten behoeve van zelfvoorzienendheid van Nederland en de land- en tuinbouw moet dan ook de ruimte krijgen, niet onnodig worden belemmerd door doorgesloten regelgeving en landbouwgebieden moeten goed ontsloten worden.	Landbouw is inderdaad een sector met een grote ruimtelijke component. Het ruimtelijk faciliteren van de landbouwsector wordt door het Rijk echter als decentrale taak gezien.	In hoofdstuk 2 wordt landbouw toegevoegd.
115 - 02	Stichting Groene Hart	Hoe kan het zijn dat de rijksvisie op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland tot 2040 in één keer zo radicaal is veranderd?	De visie van het Rijk richting 2040 is niet radicaal veranderd, maar aangescherpt. Het doel hiervan is dat iedereen helder heeft waar het Rijk voor staat.	Geen.
115 - 04	Stichting Groene Hart	De verslechterde economie biedt juist nu kansen voor selectieve ontwikkeling, voor duurzame groei en voor ecologische principes van planning. Deze principes kunnen de basis vormen voor een duurzaam en evenwichtig ruimtelijk én economisch beleid.	De huidige economie vraagt om investeringen in die sectoren die Nederland sterk maken. Investeringen daarin zorgen ook voor duurzame groei. Daarbij is het van belang dat Nederland bereikbaar, leefbaar en veilig blijft.	Geen.
115 - 06	Stichting Groene Hart	Pleidooi voor ontwikkeling van Nederland als hoogwaardig kenniscentrum op het gebied van technologie, bioscience en agrotechnologie. Nederland transportland heeft haar maximale milieugrenzen bereikt.	Het topsectorenbeleid is er op gericht om Nederland als hoogwaardig kenniscentrum te positioneren. Daarbij is transport een randvoorwaarde.	Geen.
115 - 07	Stichting Groene Hart	De SVIR baseert zich op (gedeeltelijk) achterhaalde economische aannames, kiest voor een bijna ongebreidelde mobiliteit en toets hierbij slechts zijdelings de consequenties hiervan voor de kwaliteit van de	De SVIR is gebaseerd op de Ruimtelijke Verkenningen van het Planbureau voor de Leefomgeving, waarin de mobiliteitsgroei en economische ontwikkeling worden onderzocht. Daarnaast vindt het Rijk evenwichtig ruimtelijk	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR. Ontwerpwijziging Barro</u>
		leefomgeving. Daardoor wordt gebroken met de traditie van evenwichtig ruimtelijk plannen en ontwikkelen.	plannen nog steeds van belang. Hier is belang 13 ook op gericht.	
115 - 08	Stichting Groene Hart	De MER structuurvisie laat zien dat de SVIR een breed palet aan ontwikkelingmogelijkheden had moet bieden en dat de nu voorgestelde keuzen feitelijk visieloos zijn.	De SVIR is gebaseerd op de Ruimtelijke Verkenningen van het Planbureau voor de Leefomgeving, waarin alle ruimtelijke ontwikkelingen zijn onderzocht. Op basis daarvan heeft het Rijk de visie dat Nederland in 2040 concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig moet zijn.	Geen.
115 - 11	Stichting Groene Hart	Er ontbreekt een Kabinetsvisie op de agrarische ontwikkeling van het platteland terwijl er wel gesproken wordt over het (Europees) Gemeenschappelijk Landbouw Beleid.	De regisseur in het ruimtelijk domein, en dus ook het landelijk gebied is de provincie. Daar hoeft het Rijk geen centrale rol in te spelen, behalve het benoemen van de opgaven. De nationale belangen die er spelen, zijn in de SVIR beschreven.	Geen.
118 - 02	LTO Nederland	Indiener vindt dat de structuurvisie expliciet het belang van het landelijk gebied zou moeten benoemen als productiegebied voor land- en tuinbouw waarbij de noodzaak ruimte te bieden aan vernieuwing en verduurzaming van agrarische bedrijven zou moeten worden benoemd.	De regie in de ruimtelijke ordening komt te liggen bij de provincies. Daarmee is het ook de verantwoordelijkheid van provincies om de afweging te maken tussen de verschillende ruimteclaims in het landelijke gebied. Alleen wanneer sprake is van een duidelijk gedefinieerd nationaal belang maakt het Rijk hierop een uitzondering.	Geen.
119 - 01	Vertrouwelijk	Zwaartepunt visie verplaatsen van hoge concurrentiepositie naar een op duurzaamheid gerichte ontwikkeling 'carrying capacity'.	Het zwaartepunt van de visie ligt op vier aspecten: concurrentiekracht, bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid.	Geen.
128 - 01	College van B&W van gemeente Steenwijkerland	De gemeente Steenwijkerland ziet in het Rijk nog wel een belangrijke partner voor een duurzame economische ontwikkeling van het platteland. We betreuren het dan ook dat deze ontwikkeling niet (meer) als nationaal belang in de SVIR is opgenomen.	Economische duurzaamheid wordt nagestreefd met de topsectorenaanpak, waaronder ook de topsector Agro en Food zit. Juist deze, maar ook andere topsectoren, hebben een economische impact op het landelijk gebied. Echter, de regisseur in dit landelijke gebied is de provincie.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR. Ontwerpwijziging Barro</u>
128 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Steenwijkerland	In de SVIR missen we ook een rijksvisie op een samenhangende ontwikkeling van het platteland.	De regisseur in het ruimtelijk domein, en dus ook het landelijk gebied is de provincie. Daar hoeft het Rijk geen centrale rol in te spelen, behalve het benoemen van de opgaven. De nationale belangen die er spelen, zijn in de SVIR beschreven.	Geen.
138 - 01	Nationaal Programma Herbestemming	In de SVIR ontbreekt een visie op de omgang met de bestaande voorraad. Van de rijksoverheid mag worden verwacht dat zij kwantitatief en kwalitatief de weg wijst. Het werken met en vanuit de bestaande voorraad vraagt een grote verandering in denken en doen, in strategie en proces, in instrumenten en middelen.	Het Rijk benoemt enkel nog de Rijksdoels tellingen gericht op een goed werkende woningmarkt. De programmering van verstedelijking wordt overgelaten aan provincies en (samenwerkende) gemeenten. Enkel in de regio's Amsterdam c.a. en Rotterdam c.a. maakt het Rijk hier nog afspraken over.	Geen.
138 - 06	Nationaal Programma Herbestemming	In de SVIR is de kans gemist om het vraagstuk van economische duurzaamheid te verbinden met dat van ruimtelijke kwaliteit.	Economische duurzaamheid wordt nagestreefd met de topsectorenaanpak, ruimtelijk kwaliteit komt voort uit regionaal maatwerk. De verbinding hier tussen kan scherper worden aangegeven.	In hoofdstuk 3 wordt die verbinding opgenomen.
139 - 05	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Delfzijl	Het Rijk dient verantwoordelijkheid te nemen in de oplossing van de krimp-groeidiscussie (met name in de stad Groningen).	Het Rijk voert geen ruimtelijk beleid gericht op het tegengaan van krimp. Het oppakken van de problemen die veroorzaakt worden door krimp is een decentrale opgave. Het Rijk ondersteunt decentrale overheden hierbij, zoals aangegeven in het gezamenlijke actieprogramma Bevolkingsdaling (en de daarop gebaseerde voortgangsrapportage).	Geen.
141 - 01	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Wieringermeer	Ontbreken van aandacht voor Landbouwontwikkelingsgebieden glastuinbouw (LOG). Verzoek om van rijkswege de regie op deze uitwijkgebieden te behouden en ook de LOG's op te nemen in de SVIR. Dit om een duidelijke ruimtelijke structuur te behouden.	De landbouwontwikkelingsgebieden (LOGs) zijn vervallen. Dit omdat het Rijk van mening is dat dit beleid niet past bij het geven van vertrouwen. Vertrouwen in markt en decentrale overheden dat zij samen komen tot de goede afweging.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
144 - 16	Metropoolregio Amsterdam	Decentrale energieopwekking waaronder Smart-energy-netwerken spelen een belangrijke rol in duurzame energiesystemen, condities moeten hiervoor worden gecreëerd.	Netbeheerders zijn verantwoordelijk voor aanpassing van het elektriciteitsnet en voor het inspelen op vraag naar transport van elektriciteit uit decentrale opwekking. Het Rijk borgt in het SEV III het hoogspanningsnet van nationaal belang. Het SEV III wordt periodiek geëvalueerd. Dan wordt nagegaan of er vanuit nationale optiek behoefte bestaat er nationale smart- energienetwerken in op te nemen.	Geen.
144 - 19	Metropoolregio Amsterdam	Het Rijk dient actief betrokken te blijven bij de aanpak van kantorenleegstand, met alleen een faciliterende en ondersteunende rol worden grote problemen op de kantorenmarkt niet opgelost.	Het Rijk benoemt enkel nog de Rijksdoelstellingen gericht op een goed werkende woningmarkt. De programmering van verstedelijking wordt overgelaten aan provincies en (samenwerkende) gemeenten. Enkel in de regio's Amsterdam c.a. en Rotterdam c.a. maakt het Rijk hier nog afspraken over. Daarnaast wil het Rijk door opname van de ladder voor duurzame verstedelijking in het Bro, zorgvuldig ruimtegebruik stimuleren en zorgen voor een balans tussen vraag en aanbod.	Geen.
144 - 30	Metropoolregio Amsterdam	Indiener vraagt om de groei van Schiphol niet los te zien van het streven naar een hoogwaardige leef- en werkomgeving rondom Schiphol.	De huidige tekst gaat sec over de bereikbaarheid door de lucht. De integrale benadering van Schiphol is verwoord in hoofdstuk 3 en wordt concreet uitgewerkt in de Rijksstructuurvisie SMASH.	Geen.
152 - 01	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Noordoostpolder	Indiener vindt het jammer dat duurzame economische ontwikkeling van het platteland niet (meer) als nationaal belang in de SVIR is opgenomen.	Economische duurzaamheid wordt nagestreefd met de topsectorenaanpak, waaronder ook de topsector Agro en Food zit. Juist deze, maar ook andere topsectoren, hebben een economische impact op het landelijk gebied. Echter, de regisseur in dit landelijke gebied is de provincie.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
152 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Noordoostpolder	Visie op landbouw en recreatie en toerisme ontbreekt. Landbouw en in toenemende mate ook recreatie en toerisme zijn in grote delen van Nederland van cruciale betekenis en soms de belangrijkste basis voor economische ontwikkeling. Ook ziet men geen samenhangende ontwikkeling van het platteland in de ontwerp structuurvisie.	Recreatie en toerisme zijn inderdaad sectoren met ruimtelijke consequenties. Het ruimtelijk faciliteren van deze sectoren wordt door het Rijk echter als decentrale taak gezien.	In hoofdstuk 2 wordt recreatie, toerisme en landbouw toegevoegd.
154 - 22	Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Brabant	Het Rijk is weinig visionair en sturend op de wijze waarop het landelijk gebied kan bijdragen aan een concurrerend en bereikbaar Nederland. Zo missen wij in hoofdstuk 2 de ontwikkeling van de nog steeds verdergaande achteruitgang van de biodiversiteit en de ambitie om dit bij te buigen. Ook het belang van een vitaal en mooi landelijk gebied voor gezondheid, voor een goed leef- en vestigingsklimaat en voor recreatie en toerisme wordt niet geagendeerd.	Al deze aspecten staan in hoofdstuk 2 genoemd. De waarde van het landelijke gebied kan scherper.	In hoofdstuk 2 wordt de functie van het landelijk gebied voor de concurrentiepositie van Nederland scherper neergezet.
155 - 03	Stichting Natuur & Milieu	De structuurvisie moet ook een inhoudelijke visie op landschap, natuur en milieu bevatten.	De taak landschap is een taak van provincies. Zij kunnen daar een visie op ontwikkelen. In hoofdstuk wordt wel ingegaan op de wijze hoe de biodiversiteit zich zou moeten ontwikkelen alsook hoe het Rijk tegen het milieu aankijkt. Dit alles vanuit een ruimtelijke benadering.	Geen.
155 - 09	Stichting Natuur & Milieu	Opgaven en ontwikkelingen van (inter)nationaal belang komen in de SVIR sectoraal aan bod en niet in onderlinge samenhang. Het gaat dan om de samenhang tussen verstedelijking en bereikbaarheid, tussen verstedelijking en landschap, tussen groeiregio's en krimpregio's, tussen waterveiligheid en landschap en tussen de	De ontwikkelingen en opgaven hangen nadrukkelijk met elkaar samen. Dit komt ook tot uiting bij de integrale benadering van de oplossingen.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		(inter)nationale doelen rond ruimtelijke inrichting in relatie tot biodiversiteit, luchtkwaliteit en klimaatmissies.		
155 - 14	Stichting Natuur & Milieu	De markt van bedrijventerreinen en kantoren trekt zich niets aan van provinciegrenzen. Indiener vraagt daarom om het Convenant Bedrijventerrein 2010 - 2020 van Rijk-IPO-VNG wél te effectueren en de benodigde sturingsinstrumenten op te nemen in de SVIR.	De programmering van verstedelijking wordt overgelaten aan provincies en (samenwerkende) gemeenten. Het convenant Bedrijventerreinen gaat hier al vanuit. Echter, omdat de financiering na 2013 niet doorgezet wordt, vervalt op dat moment ook het convenant.	Geen.
155 - 16	Stichting Natuur & Milieu	Een duurzame langetermijnvisie en strategische ruimtelijke keuzes ontbreken nu in de SVIR.	De ambities zoals gesteld vormen de visie waar Nederland naar toe moet in 2040. Die visie is breed en toekomstgericht. Op basis van die visie worden ook de ruimtelijke keuzes gemaakt, voor zover het nationale belangen betreft.	Geen.
155 - 32	Stichting Natuur & Milieu	Het is essentieel dat de nieuwe Structuurvisie een visie bevat op duurzame mobiliteit die aansluit bij de ambities uit het Witboek Transport en de Routekaart 2050. Daarnaast zou de SVIR rekening moeten houden met krimpregio's, een dalende mobiliteitsvraag en op termijn een dalende bevolkingsomvang.	Met de duurzaamheidsagenda werkt het Rijk ook aan een meer duurzame mobiliteit. In de ontwerp SVIR wordt, in tegenstelling tot eerdere grote nota's, van meer gedifferentieerde mogelijke ontwikkelingen uitgegaan. Door het gebruik van verschillende scenario's wordt zichtbaar dat de mobiliteit tot 2040 waarschijnlijk zal blijven toenemen, ook bij lage groei en in zogenaamde krimpregio's.	Geen.
163 - 02	ProRail	Adviseert figuur 6 (lange termijn mobiliteitsontwikkeling) in lijn te brengen met werkelijke groeiontwikkeling	De grafieken in hoofdstuk 2 moeten de bandbreedte aan mobiliteitsgroei geven. De werkelijke groei bepaalt waar en wanneer geïnvesteerd moet worden.	Geen.
170 - 01	Departement RWO en Agentschap Ruimtelijke Ordening, België	In de ontwerp-Structuurvisie is klimaatverandering en de rol van het ruimtelijk beleid bij de adaptatie aan en mitigatie van deze ontwikkeling niet als uitdaging benoemd.	In hoofdstuk 2 is nadrukkelijk wel de ruimtelijke opgave van klimaatverandering benoemd. Belang 9 gaat hier verder op in.	Geen.
177 - 03	College van Burgemeester en Wethouders van de	Het ontbreekt aan een integraal afwegingskader in de SVIR. De bepaling waar	De integrale aanpak van de nationale belangen is beschreven in paragraaf 3.5, waarbij het	In hoofdstuk 3 wordt de wijze van afweging verduidelijkt.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
	gemeente Haarlemmermeer	en in welke sectoren en ontwikkelingen geïnvesteerd moet worden voor een optimale ontwikkeling van gebieden ontbreekt nu.	afwegen tussen conflicterende nationale belangen scherper geformuleerd kan worden.	
177 - 14	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Haarlemmermeer	Een ruimtelijk economisch kader ontbreekt, geen focus op economische ontwikkelingsassen.	Het ruimtelijk economisch kader wordt gevormd door de topsectorenaanpak. Dat werkt niet volgens assen, maar juist in stedelijke regio's waar de topsectoren zich concentreren.	Geen.
180 - 04	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Heerde	Niet alleen inzetten op verduurzaming van het landbouwbeleid, maar ook scheppen van goede randvoorwaarden voor de agrarische productie.	Het bieden van de goede ruimtelijke randvoorwaarden voor agrarische productie is een decentrale taak.	Geen.
180 - 05	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Heerde	Graag ondersteuning van de sector recreatie, krijg weinig aandacht in de SVIR.	Recreatie en toerisme ontbreekt in de beschrijvingen in hoofdstuk 2. Helder moet zijn dat de ruimtelijke aspecten hiervan een decentrale taak is.	In hoofdstuk 2 wordt recreatie en toerisme toegevoegd.
190 - 01	Rover	Transitie naar duurzame mobiliteit is prima, maar moet nog wel worden vertaald in concretere doelen en maatregelen.	De (emissie)doelen voor de transitie naar duurzame mobiliteit zijn op hoofdlijnen opgenomen in het Europese Witboek Transport en sluiten aan op de Europese Roadmap 2050-“towards a low carbon economy”. Naast goede (internationale) bereikbaarheid zijn hierin o.m. lange termijn klimaatdoelen voor de verkeer- en vervoerssector geformuleerd. De nadere uitwerking van het Witboek zal op termijn ook bijdragen tot concrete acties en maatregelen in de lidstaten. In Nederland zal op korte termijn de Routekaart 2050 aan de Tweede Kamer worden aangeboden. Daarin zal het Rijk het klimaatbeleid voor de langere termijn (2050) schetsen.	In hoofdstuk 2 worden de Europese doelen voor de transitie naar duurzame mobiliteit toegevoegd.
190 - 08	Rover	Vervoersprognoses worden gepresenteerd als autonome ontwikkelingen zonder daar bij historische beleidskeuzes in ogenschouw te	De vervoersprognoses worden beïnvloed door keuzes in het verleden en in de toekomst. Deze keuzes zitten verwerkt in de NMCA en de	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		nemen.	bereikbaarheidsindicator.	
192 - 04	Onafhankelijke Nijmeegse Partij	De ontwerp-Structuurvisie bevestigt het beeld dat beleid begint met mobiliteit.	De SVIR zet in op meer dan bereikbaarheid, namelijk op 4 aspecten: concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig.	Geen.
192 - 08	Onafhankelijke Nijmeegse Partij	De doelen zoals geformuleerd op pagina 27 moeten worden uitgewerkt in een SMART geformuleerd visie- en uitvoeringsdocument. De visie is als zodanig geformuleerd, maar deze is teveel gericht op de main-, brain- en greenport.	De doelen op pagina 27 worden uitgewerkt in 13 nationale belangen met bijbehorende acties in de realisatieparagraaf. Zo worden de rijksdoelen SMART uitgewerkt.	Geen.
192 - 22	Onafhankelijke Nijmeegse Partij	Gevraagd wordt om de in de in de bijlage toegevoegde documenten mee te nemen bij het opstellen van de routekaart 2050.	De uitwerking van de Routekaart 2050 is in volle gang. In de Routekaart 2050 zal het Rijk de specifieke uitdagingen en kansen voor Nederland verkennen die samenhangen met een transitie naar een klimaatneutrale economie.	Geen.
194 - 06	Federatieve Onafhankelijke Partijen Gelderland	Schaalvergroting heeft er voor gezorgd dat steeds meer aandacht uitgaat naar de stad en minder naar het landelijk gebied. Toch moet er voor gezorgd worden dat het dorp leefbaar en bereikbaar blijft.	De regisseur in het ruimtelijk domein, en dus ook het landelijk gebied is de provincie. Daar hoeft het Rijk geen centrale rol in te spelen, behalve bij het benoemen van de opgaven. De nationale belangen die er spelen, zijn in de SVIR beschreven.	Geen.
199 - 09	Het Groene Hart Brabant	Er moet een nationaal programma worden ontwikkeld tot rehabilitatie en versterking van de ruimtelijke kwaliteit tot op de kleinste schaal. Waarbij de medewerking van gemeenten kan worden afgedwongen door het stellen van sancties bij nalatigheid van een goede beleidsuitoefening.	Ruimtelijke kwaliteit bestaat uit de elementen belevingswaarde, toekomstwaarde en gebruikswaarde. Gebruikswaarde maakt altijd deel uit van een goede ordening. Het Rijk erkent dat ook de belevingswaarde van de leefomgeving belangrijk voor mensen is, en daarom bijdraagt aan een goed vestigingsklimaat. Tegelijkertijd erkent het Rijk dat belevingswaarde niet met algemene, objectieve indicatoren vast te stellen of te plannen is, omdat deze per definitie van plek tot	Belevingswaarde wordt toegevoegd aan nationaal belang 13.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			plek en voor verschillende gebruikers verschilt. Het Rijk voegt "belevingswaarde" toe aan nationaal belang 13.	
201 - 14	VNO NCW	Behoud van de economische waarde van bedrijventerreinen moet voor overheden belangrijke doelstelling zijn. Daarbij is voldoende ruimte voor industriële bedrijven (met name in de milieucategorie 3 en hoger) een terugkerend probleem. Indien dit bovenregionale probleem niet tot een oplossing komt dient de rijksoverheid zijn coördinerende rol te vervullen.	De programmering van verstedelijking wordt overgelaten aan provincies en (samenwerkende) gemeenten. Daarbij hoort ook het zorgen voor voldoende bedrijventerreinen in elke milieucategorie. Het uitgangspunt van vertrouwen betekent ook dat provincies het vertrouwen van het Rijk krijgen dat dit doen, maar ook dat zij daarop aanspreekbaar zijn.	Geen.
201 - 18	VNO NCW	De betrokkenheid van het Rijk bij de verdere verkenning van de "verzakelijking" is onduidelijk (o.a. ontwikkeling van bedrijventerreinen). Het blijft wenselijk om de eerder gemaakte afspraak over het bezien in 2013/14 van de resultaten van de herstructureringsinspanningen te handhaven.	De programmering van verstedelijking wordt overgelaten aan provincies en (samenwerkende) gemeenten. Het convenant Bedrijventerreinen gaat hier al vanuit. Echter, omdat de financiering na 2013 niet doorgezet wordt, vervalt op dat moment ook het convenant.	Geen.
220 - 07	Greenport Westland-Oostland	Indiener vraagt het kabinet zich in te zetten voor gebruik van CO2 uit o.a. de industrie voor de tuinbouw. Hiervoor is nodig dat bedrijven in het Rotterdamse havengebied worden gestimuleerd de CO2-levering aan de OCAP te verhogen en dat de EU-regelgeving op het gebied van emissierechten wordt aangepast.	De SVIR gaat over de ruimtelijk en mobiliteitsaspecten van het beleid. CO2-leidingen worden in de SVIR genoemd als onderdeel van het beleid voor buisleidingen in de Ontwerp Rijksstructuurvisie buisleidingen. Aanpassing EU-regelgeving is geen ruimtelijk beleid en is daarom geen onderdeel van de SVIR.	Geen.
223 - 11	Vertrouwelijk	Hoe wordt de vraag naar een bepaalde nieuwe ontwikkeling vastgesteld?	De vraag naar een bepaalde ontwikkeling wordt vastgesteld op basis van scenario's en behoeferamingen van planbureaus en kennisinstituten.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
223 - 13	Vertrouwelijk	Het is niet duidelijk welke kwantificeerbare grootheden ten grondslag liggen aan de genoemde RC en GE scenario's in figuur 5 en wat een impact van een afwijking van 5% van elk van die grootheden heeft op het bereiken van die scenario's. Treedt er bijvoorbeeld dan overlapping van die scenario's op?	De belangrijkste grootheden die ten grondslag liggen aan deze scenario's uit de studie Welvaart en Leefomgeving zijn: inwoners, arbeidsplaatsen, economische groei, internationale handel en verondersteld investeringsprogramma (MIRT). Genoemde scenario's zijn voor mobiliteit de uitersten van een bandbreedte.	Geen.
223 - 14	Vertrouwelijk	Bij de (internationale) ontwikkelingen richting 2040 is geen rekening gehouden met de huidige randvoorwaarden en die uit het recente verleden, de kredietcrisis en de opkomende economie van China. Dit heeft als gevolg dat er minder groei verwacht moet worden dan weergegeven in de scenario's RC en GE?	De gehanteerde scenario's zijn juist conjunctuur-ongevoelig. Dit betekent dat de pieken en dalen zijn uitgevlakt. Daarmee kloppen ze wel.	Geen.
223 - 20	Vertrouwelijk	Strijdigheid tussen figuur 2 en figuur 3.	Er is geen tegenstrijdigheid tussen de figuren 2 en 3 omdat de bevolkingsgroei volgens de laatste inzichten zal stagneren ongeveer tussen 2035 en 2040. Dit laat onverlet dat in deze periode in Nederland regionale verschillen op het gebied van bevolkingsontwikkeling zullen aantreden.	Geen.
223 - 21	Vertrouwelijk	In figuur 4 ontbreekt de bandbreedte van de scenario's GE en RC. Er wordt geen rekening gehouden met de kredietcrisis en dalende vraag naar huizen. De behoefte is sinds 2009 afgenomen.	De ruimte tussen het GE en het RC scenario vormt feitelijk de bandbreedte in totale woningbehoefte. Het Planbureau voor de Leefomgeving heeft aangegeven geen noodzaak te zien in het actualiseren van de scenario's aangezien de feitelijke ontwikkeling (kredietcrisis, dalende vraag naar huizen) nog binnen de eerder genoemde bandbreedte (tussen de scenario's) blijft.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
223 - 22	Vertrouwelijk	Figuur 5 klopt niet. De index 100 geldt volgens de omschrijving sinds 2010, maar volgens de figuur sinds 2005.	Het figuur geeft inderdaad een verkeerd beeld en wordt aangepast.	Figuur 5 wordt aangepast.
223 - 23	Vertrouwelijk	Figuur 6 klopt niet. De index 100 geldt volgens de omschrijving sinds 2009, maar volgens de figuur sinds 2005.	Het figuur geeft inderdaad een verkeerd beeld en wordt aangepast.	Figuur 6 wordt aangepast.
223 - 24	Vertrouwelijk	Waarom is in figuur 7 geen melding gemaakt van de energiebesparing die met huidige middelen nog realiseerbaar is? Waarom wordt niet aangegeven hoe groot het dakoppervlak is van gebouwen en woningen in Nederland omdat gebruik van dat dakoppervlak niet leidt tot extra ruimte beslag buiten die woningen?	Er wordt geen melding gemaakt van ruimtebeslag ten opzichte van huidige middelen of dakoppervlakte omdat het figuur niet het extra ruimtebeslag betreft maar het totaal van het reële ruimtebeslag op basis van de huidige energievraag waarbij de betreffende bron het totale elektriciteitsverbruik dekt.	Geen.
239 - 01	Vrienden van 't Gooi	Het wordt beter geacht te kiezen voor Nederland Kennisland in plaats van Nederland Transportland: Nederland als hoogwaardig kenniscentrum op het gebied van technologie, bioscience en agrotechnologie. Er moet niet rücksichtslos worden gekozen voor méér havengebieden, bedrijventerreinen en wegen.	Het topsectorenbeleid is er op gericht om Nederland als hoogwaardig kenniscentrum te positioneren. Daarbij is transport een randvoorwaarde. Daarnaast wil het Rijk door opname van de ladder voor duurzame verstedelijking in het Bro, zorgvuldig ruimtegebruik stimuleren en zorgen voor een balans tussen vraag en aanbod.	Geen.
240 - 04	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Westland	Ten behoeve van intensivering van glastuinbouw kan het noodzakelijk zijn om ook enige (schuif)ruimte te creëren om hiermee de herontwikkeling van de intensief gebruikte tuinbouwgebieden te kunnen versnellen.	Het ruimtelijke mogelijk maken van glastuinbouw is een decentrale verantwoordelijkheid.	Geen.
242 - 01	Kamer van Koophandel Den Haag	Wijzen op het toenemend belang van de sector ruimtevaart, een sector die de potentie	Op basis van economische groeicijfers zijn de negen topsectoren bepaald.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		heeft tot een nationale topsector uit te groeien.		
242 - 04	Kamer van Koophandel Den Haag	Aanbodgerichte planning heeft ertoe geleid dat er een overschot is ontstaan aan eersteklas bedrijvenparken maar een groot tekort aan eenvoudige binnenstedelijke bedrijfsruimten. Men wijst op het risico dat het kwantitatieve aspect van het vraagstuk meer in de aandacht zal staan dan het kwalitatieve aspect. Maatwerk op regionaal niveau is noodzakelijk bij het wegwerken van de kwalitatieve mismatch in het aanbod bij kantoren, winkels en bedrijventerreinen.	Juist om te voorkomen dat er aanbodgerichte planning is, is de ladder van duurzame verstedelijking opgenomen. Daarbij moet de behoefte, ook in kwalitatieve zijn onderbouwd worden. De programmering van verstedelijking wordt overgelaten aan provincies en (samenwerkende) gemeenten.	Geen.
242 - 05	Kamer van Koophandel Den Haag	Ondanks de forse kantorenleegstand mag de kantorenmarkt niet op slot gaan. Duurzame nieuwbouw op prioritaire locaties blijft noodzakelijk om in de vervangingsvraag te voorzien.	De programmering van verstedelijking wordt overgelaten aan provincies en (samenwerkende) gemeenten. Zij kunnen hiervoor het beste maatwerk leveren in overleg met gemeenten, maar ook overaanbod voorkomen.	Geen.
242 - 08	Kamer van Koophandel Den Haag	In de Structuurvisie wordt geschetst dat de mobiliteit van het personen- en goederenvervoer de komende decennia zullen blijven groeien. Dit vereist (naast extra wegen, het stimuleren van vervoer over water en het realiseren van multimodale overslagpunten en transferia) forse investeringen in (hoogwaardig) openbaar vervoer in plaats van bezuinigingen.	Het faciliteren van de mobiliteit staat voorop. Met de bereikbaarheidsindicator wordt bekeken welke investering in welke modaliteit het beste het probleem oplost.	Geen.
248 - 11	Regio FoodValley	De regio Foodvalley had een meer concrete ambitie verwacht op het gebied van duurzame energietransitie. Er had minimaal op de EU-doelstellingen kunnen worden aangesloten.	De Europese doelstellingen op het gebied van energietransitie worden nagestreefd.	In hoofdstuk 2 wordt verwoord dat de Europese doelstellingen op het gebied van energietransitie worden nagestreefd.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
248 - 12	Regio FoodValley	De verwijzing naar het ruimtebeslag van energie, gebaseerd op de Kleine Energieatlas, mist de nodige nuancerings die in het oorspronkelijke document wel zijn vermeld - met name de constatering dat kernenergie op de langere termijn juist een groot ruimtebeslag met de nodige risico's kent vanwege de opslag van radioactief materiaal. Tevens wordt voorbij gegaan aan het feit dat bijvoorbeeld zonne-energie voornamelijk wordt opgewekt middels meervoudig ruimtegebruik.	Deze nuancerings staan wel in de tekst maar kunnen scherper worden geformuleerd. Dat leidt overigens niet tot beleidswijzigingen. Behoudens windenergie heeft het Rijk geen ruimtelijke opgaven bij duurzame energie.	In hoofdstuk 2 worden bij energietransitie scherper de consequenties van de verschillende energiebronnen vermeld.
248 - 13	Regio FoodValley	Buiten het 'traditionele' energienet ziet de regio kansen voor het ontwikkelen van een biogasnetwerk. Dit soort initiatieven zou binnen de SVIR meer aandacht mogen hebben.	Netbeheerders zijn verantwoordelijk voor aanpassing van het (bio)gasnet en voor het inspelen op vraag naar transport van gas uit decentrale opwekking. Het Rijk borgt in het Structuurschema Buisleidingen het buisleidingnet van nationaal belang.	Geen.
250 - 02	Kamer van Koophandel Amsterdam	Er moet vastgehouden worden aan de huidige ruimte voor bedrijventerreinen en voorkomen worden dat veel lokaal en regionaal verzorgende terreinen worden bedreigd door woningbouwambities van gemeenten. Van het Rijk wordt verwacht dat waarborgen voor behoud van bedrijventerreinen meegenomen worden in de decentralisatie. Daarnaast wordt verwacht dat in lijn van de Commissie Noordanus er gelden beschikbaar komen voor herstructurering. Er wordt van uitgegaan dat het Rijk zijn rol wil blijven spelen bij transformatie van verouderende kantoorlocaties.	De programmering van verstedelijking wordt overgelaten aan provincies en (samenwerkende) gemeenten. Dit betekent dat het Rijk ook hier geen middelen meer voor beschikbaar stelt.	Geen.

C1. Internationaal bereikbare stedelijke regio's met concentraties van topsectoren

Nummer	Organisatie	Zienswijze	Reactie	Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro
002 - 03	De Nieuwe Volkspartij	Er moet een grootschalig woononderzoek komen om op nationaal niveau nieuwe krijtlijnen uit te kunnen zetten.	De rijksoverheid laat sinds de jaren tachtig de woningbehoefte in Nederland periodiek al meten met het Woon Onderzoek Nederland (WoON en voorlopers). Met behulp van de uitkomsten van dit woningbehoefteonderzoek en modellen met betrekking tot demografische ontwikkelingen maakt het Rijk prognoses van de behoefte aan nieuwe woningen en het aantal te slopen en te vervangen woningen.	Geen.
002 - 04	De Nieuwe Volkspartij	Starters kunnen in eigen leefomgeving geen huisvesting vinden, jongeren trekken uit bepaalde gebieden weg. Er is een forse aanpak van de rijksoverheid en betrokken provincies noodzakelijk.	De gemeenten hebben met hun nieuwbouwbeleid de mogelijkheid specifiek in (te laten) spelen op de behoeften van jongeren en starters. Zo kunnen zij via het bestemmingsplan regelen dat bij nieuwbouw sociale huur- en koopwoningen gerealiseerd worden, alsook afspraken maken met corporaties over aanbod voor starters in de sociale huur- en koopsector. In de nota van wijziging wetsvoorstel nieuwe Huisvestingswet is Lokaal maatwerk opgenomen. Dit maakt sturen op toewijzen aan bijvoorbeeld eigen starters en ouderen mogelijk.	Geen.
002 - 07	De Nieuwe Volkspartij	De overheid op landelijk, regionaal of lokaal niveau moet de economie faciliteren. Ondernemers in het MKB moeten medewerking krijgen bij hun activiteiten.	Op nationaal niveau wil het Rijk door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur en het focussen op de negen topsectoren, de economie versterken. In de SVIR zijn hiervoor de ruimtelijke en mobiliteitskaders gegeven.	Geen.
005 - 01	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Diemen	Ook de toekomstige ontwikkeling van Schiphol mogen geen beperkingen opleggen t.a.v. de herontwikkeling met woningbouw van Bergwijkpark Noord.	Als uitwerking op de Aldersafspraken over Schiphol (2008) wordt het Luchthavenindelingbesluit Schiphol (LIB) geactualiseerd. Afgesproken is om ook het 20Ke beleid uit de Nota Ruimte daarin mee te nemen.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			Het Rijk werkt samen met de regio aan de Structuurvisie Mainport Amsterdam Schiphol Almere (SMASH). De ontwikkeling van luchthaven Schiphol wordt daarbij in samenhang gezien met stedelijke ontwikkelingen, wateropgaven en de bereikbaarheidsopgaven. Naast de Aldersafspraken biedt ook de structuurvisie SMASH uitgangspunten om in 2013 de ruimtelijke kaders in het LIB te kunnen actualiseren. Mogelijke effecten op de (her)ontwikkeling van woningbouw worden in het kader van SMASH en de actualisatie van het LIB meegenomen.	
010 - 01	Stadt Gronau	Indien er op basis van de structuurvisie Vliegveld Twente verdere planvorming plaatsvindt, verzoekt Gronau de Vliegwielen Twente Maatschappij mogelijke effecten van het vliegverkeer (geluidsoverlast en luchtvervuiling) op de stad Gronau in het kader van onderzoek naar de milieueffecten mee te nemen en inzichtelijk te maken.	De luchthaven Twente is in de Luchtvaartnota (en op basis van de Wet Luchtvaart) en de SVIR een luchthaven van nationale betekenis. De uitwerking van de plannen voor Vliegveld Twente is aan de regio. Bij deze uitwerking zullen ook effecten van de luchthavenontwikkeling over de landsgrenzen worden meegenomen.	Geen.
012 - 17	Vertrouwelijk	Wanneer de regering de ruimtelijke structuur wil versterken, zal zij ook iets moeten zeggen over de manier waarop dat dient te gebeuren	Het versterken van de ruimtelijk-economische structuur wordt versterkt door alle nationale belangen.	Geen.
016 - 02	Engelen Marketing	Burgerluchthaven Twente levert geen ruimtelijk-economische bijdrage aan de internationale bereikbaarheid. Goede verbindingen met Flughafen Münster-Osnabrück 80 km verderop leveren meer op.	Onderdeel van de ruimtelijk-economische structuur zijn de luchthavens en zeehavens van nationale betekenis (zoals Twente), alsook goede achterlandverbindingen over weg, water en spoor. Daarnaast is de luchthaven Twente ook in de Luchtvaartnota (en op basis van de Wet Luchtvaart) aangemerkt als luchthaven van nationale betekenis.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
017 - 01	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Katwijk	In de SVIR moet een uitspraak worden gedaan over de gewenste voorzieningen die een bijdrage kunnen leveren aan het excellente en internationaal bereikbaar vestigingsklimaat in stedelijke regio's met concentraties van topsectoren.	Om de concurrentiekracht van Nederland te verbeteren zet het Rijk in op het versterken van de ruimtelijk-economische structuur ten behoeve van het vestigingsklimaat. Het vestigingsklimaat is echter breder dan slechts de ruimtelijke structuren. Dit zal in de SVIR duidelijker worden gesteld.	Bij Rijksdoel 1 worden de waarde en elementen van een goed vestigingsklimaat meer uitgeschreven.
025 - 18	Hoogheemraadschap van Delfland	De druk op de ruimte in de Zuidvleugel/ stedelijke regio's met topsectoren vraagt om een zorgvuldige inpassing, afstemming en soms keuze van functies, zeker gezien de vraag naar ruimte vanuit water, klimaat (klimaatbestendigheid en hittestress), groen en recreatie.	De SVIR bevestigt de noodzaak om de complexe opgaven waar de ruimtelijke ordening voor staat integraal op te pakken en bevestigt de rol van de provincies als gebiedsregisseur in het ruimtelijk domein. De complexiteit van de opgaven in stedelijke regio's met topsectoren kan in de SVIR nadrukkelijker worden benoemd.	In de SVIR wordt tekst toegevoegd over de complexiteit van de opgaven in de stedelijke regio's met topsectoren.
029 - 01	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Venlo	In het regeerakkoord, de beleidsbrief van het ministerie van IenM van 26 november 2011 en het concept Bestuursakkoord VNG-Rijk is het gebied Eindhoven-Venlo neergezet als economisch topgebied. Dit gebied dient in zijn geheel als gebied met topsectoren aangeduid te worden in de structuurvisie.	In de SVIR wordt de importantie van de stedelijke regio Eindhoven en de Greenport Venlo onderkend. Omdat de Greenport Venlo deel uitmaakt van de stedelijke regio Venlo waar een concentratie van een aantal topsectoren aanwezig is, zoals Tuinbouw en Uitgangsmaterialen, Agro&Food, High Tech Systemen en Logistiek, zal deze stedelijke regio op de kaart worden toegevoegd.	Er wordt een cirkel rond de stedelijke regio Venlo toegevoegd.
029 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Venlo	Om de logistieke positie van het topgebied Eindhoven - Venlo verder te ontwikkelen is aandacht nodig voor de multimodale afwikkeling van goederen met een voor de regio toegevoegde waarde via weg, water en spoor (o.a. Bargeterminal en Railport Venlo) met de daarbij behorende infrastructuur. Deze positie als "Extended Gate" van Rotterdam dient in de structuurvisie te worden geëxpliciteerd.	De importantie van de stedelijke regio Eindhoven en Greenport Venlo en het belang van een goede bereikbaarheid daarbij wordt in de SVIR onderkend. Het kernnet voor goederenvervoer (verbindingen en knooppunten) zal ook worden opgenomen in de SVIR. Daarmee komt de positie van Venlo als "Extended Gate" ook tot uitdrukking.	Het kernnetwerk voor goederenvervoer wordt opgenomen in de SVIR. Er wordt een cirkel rond de stedelijke regio Venlo toegevoegd.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
031 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente 's-Hertogenbosch	Het begrip economie is in de ontwerp structuurvisie te smal ingevuld. Niet alleen de stedelijke regio's met topsectoren, maar zeker ook de stedelijke regio's in zijn algemeenheid, zoals 's Hertogenbosch als centrumstad met de omliggende regio, gelden als motoren van de economie.	De SVIR onderkent het belang van steden en stedelijke regio's voor de (inter)nationale economie. Met het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid wordt bijgedragen aan het vergroten van de concurrentiekracht door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur. Omdat het Rijk de beperkt beschikbare middelen niet wil versnipperen investeert het dáár waar de nationale economie er het meest bij gebaat is en richt het zich met name op de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren met belangrijke innovatieve economische ontwikkelkansen.	Belang van stedelijke regio's voor de economie in het algemeen wordt toegevoegd aan hoofdstuk 2.
032 - 02	Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland	Er moet duidelijkheid worden gegeven over de rol- en verantwoordelijkheidsverdeling tussen Rijk en regio's in de stedelijke regio's. In het regeer- en bestuursakkoord met de provincies staat dat de provincies over de ruimtelijke ontwikkeling en de regionale economie gaan. Deze lijn dient in de rijksstructuurvisie te worden bevestigd.	In de SVIR wordt aangegeven dat Provincies een centrale positie hebben in ruimtelijke ordening waar het gaat om het verbinden van sectoren en schaalniveaus en het afstemmen of afwegen van belangen. Dit geldt voor de ruimtelijke ontwikkeling en de regionale economie. Daar waar het de nationale belangen van het Rijk raakt, is het Rijk partner en is sommige gevallen trekker van deze ontwikkelingen. Dit wordt nadrukkelijker benoemd in de SVIR.	In hoofdstuk 3 wordt de rol van het Rijk in stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren verduidelijkt.
032 - 06	Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland	Bij de ruimtelijke aspecten die van belang zijn bij een goed (economisch) vestigingsklimaat moet rekening worden gehouden met andere eisen die ook van belang zijn bij de kwaliteit van de leefomgeving (zoals toegankelijk en voldoende groen en recreatiemogelijkheden, woningmarkt/woonmilieus, arbeidsmarkt, onderwijs en cultuur, maar ook het belang van ov voor het stedelijke netwerk en	Om de concurrentiekracht van Nederland te verbeteren zet het Rijk in op het versterken van de ruimtelijk-economische structuur ten behoeve van het vestigingsklimaat. Het vestigingsklimaat is echter breder dan slechts de ruimtelijke structuren. Dit zal in de SVIR duidelijker worden gesteld.	Bij Rijksdoel 1 worden de waarde en elementen van een goed vestigingsklimaat meer uitgeschreven.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		multimodaliteit ten behoeve van logistiek).		
032 - 07	Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland	Verzocht wordt om in de uitvoeringsparagraaf van de SVIR op te nemen dat met de provincie Zuid-Holland en andere relevante partners, gezamenlijk de uitwerking van de topsectoren in de Zuidvleugel (met prioriteit op de uitwerking van de integrale opgaven voor Rotterdam Mainport, Den Haag ISRVV, Greenport Holland en Kennis-as Leiden-Delft-Rotterdam) gaat opstellen en afspreken, waarbij de onderlinge rol- en taakverdeling van de verschillende overheden in alle scherpste wordt ingevuld.	De topteam's hebben hun agenda's gepresenteerd aan het Rijk. Het Rijk heeft hierop gereageerd middels de bedrijfslevenbrief. Samen met decentrale overheden wordt dit nu verder opgepakt. Tekst hierover wordt geactualiseerd.	De betrokkenheid via de topsectorenaanpak wordt in hoofdstuk 3 nader benoemd.
032 - 09	Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland	De decentralisatie van het rijksbeleid op gebied van wonen en verstedelijking moet conform de uitgangspunten van de SVIR worden uitgewerkt. Dit houdt in dat de provincie de regie heeft (ook bij verstedelijkingsafspraken in regio Rotterdam) en dat het Rijk verantwoordelijk is voor het scheppen van de condities, via (tijdelijke) aanpassing van wet- en regelgeving, die de benodigde ontwikkelingen mogelijk maken.	Het Rijk ondersteunt gemeenten en provincies in regio's met een gespannen of zeer ontspannen woningmarkt actief door middel van kennis, experimenten, het uitwerken van nieuwe verdienmodellen en het aanpassen en wegnemen van belemmerende regelgeving. In de regio's Rotterdam c.a. en Amsterdam c.a. maakt het Rijk afspraken over de programmering van de verstedelijking. De ontwikkeling en uitvoering is een provinciale taak.	Geen.
032 - 17	Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland	In de SVIR moet expliciet aandacht worden besteed aan de taakverdeling tussen Rijk en Provincie over de ruimtelijk-economische doorontwikkeling van de Greenports c.q. de topsector Tuinbouw & Uitgangsmaterialen. Het Rijk moet de verantwoordelijkheid nemen voor de bekostiging van het rijksaandeel daarin.	Over de ruimtelijk-economische doorontwikkeling van de Greenports zullen tussen Rijk en decentrale overheden nadere afspraken worden gemaakt, waarbij ook de taakverdeling aan bod zal komen. Het Rijk is daarbij primair verantwoordelijk voor het verbeteren van de bereikbaarheid.	Geen.
034 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de	Greenport Noord-Holland Noord in de structuurvisie op te nemen. Dit mede gelet op	Met het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid in de SVIR wil het Rijk de concurrentiekracht vergroten. Het	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
	gemeente Hoorn	de huidige kwaliteiten van het gebied, de concentratie van stuwende bedrijvigheid, de bestaande samenwerkingsverbanden, kennisinstituten en de potentie van het gebied.	Rijk richt zich hierbij met name op stedelijke regio's rondom mainports, brainport en greenports waar een concentratie van topsectoren aanwezig is. Voor overige ruimtelijke ontwikkelingen zijn provincies en gemeenten primair verantwoordelijk. Hoewel meerdere topsectoren in Noord Holland Noord aanwezig zijn is er geen sprake van een stedelijke regio met bedoelde concentratie.	
044 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente van gemeente Vlissingen	De Structuurvisie is grotendeels gericht op de Randstad en de centralisatie van de voorzieningen binnen de topsectoren. Aspecten ten aanzien van spreiding van voorzieningen moeten, in relatie tot demografische ontwikkelingen, in de structuurvisie worden geïntegreerd. Juist spreiding van voorzieningen, waaronder de kennis- en dienstverlenende sectoren, kan een positieve impuls worden gegeven aan het behoud van het voorzieningenniveau in de periferie. Een evenwichtige spreiding draagt derhalve bij aan een gunstig woon- en leefklimaat en kan als zodanig een adequaat middel zijn om de gevolgen van de krimp te bestrijden.	Het Rijk kiest ten behoeve van de concurrentiekracht van Nederland niet voor spreiding, maar voor het versterken van een beperkt aantal stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren en vergroting van de onderlinge relaties daartussen zodat met de investeringen van het Rijk de meeste economische waarde gegenereerd wordt en agglomeratievoordelen zoveel mogelijk worden benut.	Geen.
052 - 05	Stichting tot Behoud van de Hoeksche Waard als Polderlandschap	Wordt de Hoeksche Waard gerekend tot de mainport Rotterdam?	De stedelijke regio rondom de mainport Rotterdam is het gebied van meerdere steden en omliggende landelijk gebied rondom de Rotterdamse Haven met een bepaalde functionele relatie. De Hoeksche Waard is één van de landelijke gebieden met belangrijke recreatieve, cultuurhistorische en natuurlijke waarden in de regio Rotterdam en maakt daarmee onderdeel uit van het vestigingsklimaat	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			waarover tussen de verschillende overheden afspraken zullen worden gemaakt in de stedelijke regio's rondom de main- brain- en greenports.	
054 - 04	Gedeputeerde Staten van provincie Zeeland	De Zeeuwse steden moeten in de SVIR worden aangeduid als 'Stedelijk gebied met topsectoren', zodat recht gedaan aan het economische belang van Zeeland en met name de zeehavens (3e haven van Nederland, stapeling van 4 topsectoren (chemie (inclusief biobased en maintenance), logistiek, energie en water).	De SVIR onderkent het belang van steden en stedelijke regio's voor de (inter)nationale economie. Met het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid wordt bijgedragen aan het vergroten van de concurrentiekracht door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur. Omdat het Rijk de beperkt beschikbare middelen niet wil versnipperen investeert het dáár waar de nationale economie er het meest bij gebaat is en richt het zich met name op de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren met belangrijke innovatieve economische ontwikkelkansen. De regio Vlissingen-Terneuzen heeft in vergelijking tot de stedelijke regio's van nationaal belang die in de SVIR zijn benoemd duidelijk minder stedelijke massa. Daarom kunnen, in samenwerking met één of meer stedelijke regio's van (inter)nationaal belang, ook in de regio Vlissingen-Terneuzen met inzet van rijksmiddelen kansen van rijksbelang worden verzilverd.	Geen.
054 - 07	Gedeputeerde Staten van provincie Zeeland	Laat MIRT VAR op meerdere plekken in de SVIR terug komen. Nu worden de uitkomsten van MIRT-VAR alleen gekoppeld aan de ontwikkeling van Rotterdam, terwijl MIRT VAR juist gaat om de samenhangende rol van verschillende havens, verbindingen en knooppunten.	De uitkomsten van MIRT-VAR zijn verwerkt op diverse plekken in de SVIR onder het concept logistieke Delta. Binnen het onderwerp van havens van nationaal belang ontbreekt dit concept nog.	Het concept Logistieke Delta en havensamenwerking wordt opgenomen in hoofdstuk 3.
054 - 12	Gedeputeerde Staten van provincie Zeeland	Er moet in de SVIR meer aandacht worden geschonken aan hoe krimpgebieden gesteund	Het aanpakken van de krimpogave vraagt om regionaal maatwerk en dus inzet van decentrale	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		worden om met deze moeilijke en kostbare opgave om te gaan. Hierbij kan ook een ruimer internationaal perspectief betrokken worden (in relatie tot groeicentra over de grens).	overheden waar het gaat om de woningmarkt, het aanbod van voorzieningen en de economische vitaliteit in deze gebieden, in het geval van grensregio's ook internationaal perspectief. Het Rijk ondersteunt decentrale overheden hierbij, zoals aangegeven in het gezamenlijke actieprogramma Bevolkingsdaling (en de daarop gebaseerde voortgangsrapportage).	
058 - 02	Algemene Vereniging voor Natuurbescherming	De aangegeven woningbouwopgave in de Zuidvleugel zal leiden tot een nijpend tekort aan ruimte, waardoor verdwijning van het open landelijk gebied dreigt.	Daar waar de druk op de ruimte hoog is en verschillende functies om ruimte vragen is zorgvuldige inpassing, afstemming en keuzes tussen functies nodig. Provincies staan hiervoor primair aan de lat. Om zorgvuldig ruimtegebruik te bevorderen is in de SVIR een 'Ladder' voor Duurzame Verstedelijking geïntroduceerd. De ladder betreft een motiveringseis voor ruimtelijke plannen en richt zich op het tegengaan van verstedelijking van open ruimte als andere mogelijkheden nog niet benut zijn. Daarmee draagt de ladder bij aan zorgvuldig ruimtegebruik.	Geen.
062 - 05	G32-Stedennetwerk	De SVIR geeft de grotere gemeenten buiten de mainports, brainport en greenports onvoldoende instrumenten om de ruimtelijk gewenste ontwikkelingen te stimuleren. Steden hebben meer maatwerk nodig. De Raamwet Omgevingrecht biedt gemeenten wel een goed perspectief.	Het benodigde instrumentarium is reeds vastgelegd in de Wro. Het vraagt daarnaast zeker een gedragsverandering op elk bestuurlijk niveau. De SVIR biedt maximale ruimte aan provincies en gemeenten om ruimtelijke ontwikkelingen zelf op te pakken en maatwerk te bieden.	Geen.
062 - 10	G32-Stedennetwerk	Een visie op de rol die stedelijke regio's buiten de Mainports, brainport en greenports vervullen ontbreekt in de SVIR. Erkenning van de positie en kracht van grotere steden in het belang van de economische groei en	De SVIR onderkent het belang van steden en stedelijke regio's voor de (inter)nationale economie. Met het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid wordt bijgedragen aan het vergroten van de concurrentiekracht door het versterken van de	Tekst over de rol van de stedelijke regio voor de ruimtelijk-economische structuur wordt in Hoofdstuk 2 toegevoegd.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		ontwikkeling van Nederland is op zijn plaats.	ruimtelijk-economische structuur. Omdat het Rijk de beperkt beschikbare middelen niet wil versnipperen investeert het dáár waar de nationale economie er het meest bij gebaat is en richt het zich met name op de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren met belangrijke innovatieve economische ontwikkelkansen. De rol van de stad en bijdrage van steden/stedelijke regio's buiten deze gebieden aan de nationale economie zal nadrukkelijker worden benoemd in de SVIR.	
062 - 17	G32-Stedennetwerk	Het Rijk laat te veel los, geen oog meer voor ruimtelijke kwaliteit en landschappen. De 'quality of life' (inclusief stedelijke voorzieningen, cultureel aanbod en landschap) is van groot belang voor het vestigingsklimaat en derhalve een nationaal belang.	Om de concurrentiekracht van Nederland te verbeteren zet het Rijk in op het versterken van de ruimtelijk-economische structuur ten behoeve van het vestigingsklimaat. Het vestigingsklimaat is echter breder dan slechts de ruimtelijke structuren. Dit zal in de SVIR duidelijker worden gesteld.	Bij Rijksdoel 1 worden de waarde en elementen van een goed vestigingsklimaat meer uitgeschreven.
066 - 01	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Den Haag	Den Haag Internationale Stad (DIS) moet in brede zin als nationaal belang worden opgenomen in de SVIR. DIS is in economisch opzicht van nationaal belang en is beeldbepalend voor het imago van Nederland wereldwijd. De inzet van het Kabinet in de afgelopen jaren in de ontwikkeling van Den Haag ontbreekt in de SVIR.	Den Haag internationale stad was reeds opgenomen op de kaart van de nationale hoofdstructuur in de SVIR. Het belang van Den Haag Internationale stad voor Nederland als vestigingsplaats van hoofdkantoren van internationale organisaties wordt in de SVIR nadrukkelijker benoemd. Daarnaast is op het gebied van veiligheid een duidelijke relatie met de topsector High Tech systemen.	Tekst over positie Den Haag Internationale stad wordt aangepast in hoofdstuk 3.
066 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Den Haag	De rijksbetrokkenheid bij de gebiedsgerichte opgave van verstedelijking in de Centrale Zone in Den Haag wordt gemist. Hier ligt een belangrijke opgave ter versterking van het vestigingsklimaat.	Versterking van het vestigingsklimaat in de stedelijke regio Rotterdam - Den Haag is in de SVIR aangeduid als een opgave van nationaal belang. Onderdeel hiervan is, in overleg met de provincie en samenwerkende gemeenten, het maken van afspraken over verstedelijking.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
066 - 03	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Den Haag	De woningbouwopgave c.q. de verstedelijking in de regio Den Haag moet als integrale gebiedsontwikkeling worden aangeduid i.p.v. in generieke zin (net als in de SVIR gebeurd is voor Rotterdam, Amsterdam, Almere en Utrecht). De opgave is complex en relevant (de Haagse regio heeft 55% van de totale woningbouwopgave in de Zuidvleugel en de hoogste druk op de woningmarkt).	De woningbouwopgave in de Zuidvleugel wordt opgepakt binnen het versterken van het vestigingsklimaat. Het zijn provincie en gemeente samen die primair aan de lat staan voor de verstedelijkingsopgave. De relatie tussen woningbouw en andere ontwikkelingen kan (zoals in Amsterdam en Utrecht) wel scherper neergezet worden.	De tekst over relatie tussen woningbouwopgave en andere ontwikkelingen wordt aangepast.
067 - 01	Kamer van Koophandel Noordwest-Holland, Platform Regionale Economie	In de SVIR moet het belang van de sectoren Agribusiness (de topsectoren 'Agro & food' en 'Tuinbouw en uitgangsmaterialen') en Energie (topsector Energie) in de regio Noordwest-Holland worden opgenomen, evenals de belangrijke ruimtelijke en infrastructurele investeringen. Deze sectoren leveren een belangrijke bijdrage aan de geformuleerde ambities uit het topsectorenbeleid.	Met het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid in de SVIR wil het Rijk de concurrentiekracht vergroten. Het Rijk richt zich hierbij met name op stedelijke regio's rondom mainports, greenports en brainport waar een concentratie van topsectoren aanwezig is. Voor overige ruimtelijke ontwikkelingen zijn provincies en gemeenten primair verantwoordelijk. Hoewel meerdere topsectoren in Noord Holland Noord aanwezig zijn is er geen sprake van een stedelijke regio met bedoelde concentratie.	Geen.
067 - 02	Kamer van Koophandel Noordwest-Holland, Platform Regionale Economie	Gezien de grote belangen voor Nederland verdient de Agribusiness in Noordwest-Holland prominente aandacht in de structuurvisie. Wij vragen u daarom Noordwest-Holland in de structuurvisie op te nemen als (zesde) Greenport.	Met het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid in de SVIR wil het Rijk de concurrentiekracht vergroten. Het Rijk richt zich hierbij met name op stedelijke regio's rondom mainports, greenports en brainport waar een concentratie van topsectoren aanwezig is. Voor overige ruimtelijke ontwikkelingen zijn provincies en gemeenten primair verantwoordelijk. Hoewel meerdere topsectoren in Noord Holland Noord aanwezig zijn is er geen sprake van een stedelijke regio met bedoelde concentratie.	Geen.
067 - 03	Kamer van Koophandel Noordwest-Holland, Platform Regionale	De energieregio Noord-Holland Noord moet in de SVIR prominent worden opgenomen, gezien het grote belang van de energiesector	In de SVIR wordt per MIRT-regio omschreven wat de belangrijke economische pijlers zijn in dit gebied, en wat de opgaven van nationaal belang	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
	Economie	in Noordwest-Holland.	zijn. De topsector energie concentreert zich vooral in Noord-Nederland, niet in Noord-Holland-Noord.	
067 - 04	Kamer van Koophandel Noordwest-Holland, Platform Regionale Economie	In de SVIR moet ruimte worden geboden voor de functionele relatie van Noordwest-Holland met de Metropoolregio Amsterdam. Verdere investering in het aantrekkelijk woonklimaat van Noordwest-Holland, met daarbij voldoende kansen op de arbeidsmarkt biedt goede rendementen voor de Metropoolregio en Nederland als geheel en de regio Noordwest-Holland kan, onder de juiste voorwaarden, een grotere rol spelen bij het oplossen van de woningbouwproblematiek van Amsterdam.	De verdere uitwerking van de verstedelijkingsopgave in de metropoolregio Amsterdam zal door de regio verder worden opgepakt.	Geen.
069 - 07	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Arnhem	De substantiële groei van de woningvoorraad in de stedelijke regio Arnhem moet in de SVIR worden opgenomen.	In hoofdstuk wordt alleen de krimpogave (indien aanwezig) genoemd. Enkel voor de gebieden (Amsterdam c.a. en Rotterdam c.a.) waar het Rijk nog bij de programmering van verstedelijking betrokken is, worden groeigebieden benoemd.	Geen.
070 - 01	Stadsregio's Verkeer en Vervoer	Het belang van investeren in een aantrekkelijk vestigingsklimaat van de 7 stadsregio's en de belangrijkste verbindingen naar de buurlanden, gekoppeld aan een daadkrachtige aanpak van de bereikbaarheidsproblematiek moet in de SVIR worden onderkend.	De SVIR onderkent het belang van steden en stedelijke regio's voor de (inter)nationale economie. Met het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid wordt bijgedragen aan het vergroten van de concurrentiekracht door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur en geeft het Rijk met haar investeringen prioriteit aan de mainports, brainport en greenports en hun achterlandverbindingen. Provincies en gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor de programmering van de verstedelijkingsopgaven en het vormgeven van het vestigingsklimaat. Waar mogelijk en noodzakelijk zal het Rijk	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			investeren in het oplossen van bereikbaarheidsknelpunten die de concurrentiekracht van Nederland belemmeren.	
073 - 02	Stichting Milieuzorg Zeist e.o.	Een juiste balans tussen concurrentiekracht en bereikbaarheid enerzijds en leefbaarheid en veiligheid anderzijds ontbreekt. Kwaliteitsbeleid wordt afgebouwd (Nationale landschappen, Rijksbufferzones en Recreatiegebieden om de stad (RodS) en op natuur wordt disproportioneel bezuinigd. Dit zal ten koste gaan van het nagestreefde excellente vestigingsklimaat. Met name landschappelijke kwaliteiten (Nationale landschappen) grenzend aan stedelijke gebieden moeten beschermd worden [met name genoemde gebieden] en recreatief ontwikkeld worden (RBZ, RodS).	Om de concurrentiekracht van Nederland te verbeteren zet het Rijk in op het versterken van de ruimtelijk-economische structuur ten behoeve van het vestigingsklimaat. Het vestigingsklimaat is echter breder dan slechts de ruimtelijke structuren. Dit kan in de SVIR duidelijker worden gesteld.	Bij Rijksdoel 1 worden de waarde en elementen van een goed vestigingsklimaat meer uitgeschreven.
077 - 01	Vertrouwelijk	Participant maakt zich grote zorgen over de leefbaarheid en de beschaving in onze samenleving en over de rechtstaat. Welvaart en werkgelegenheid moeten gespreid worden en eerlijk verdeeld, maar in de structuurvisie wordt vooral gestuurd op concentratie in Amsterdam en Rotterdam.	De SVIR stuurt niet op enkel welvaart in Amsterdam en Rotterdam, maar wil juist de totale welvaart van Nederland vergroten door versterking van de economische topsectoren in meerdere stedelijke regio's in Nederland.	Geen.
080 - 02	Nederlandse Vereniging van Makelaars o.g. en vastgoeddeskundigen	De kwaliteit van de omgeving en voorzieningen is belangrijk. Bij de ontwikkeling van nieuwbouwprojecten moeten decentrale overheden nadenken over de inrichting van de omgeving en het behoud van ruimtelijke kwaliteit. Daarbij moet vooraf worden nagedacht over de verhouding tussen wonen en werken in de toekomst en investeringen worden gedaan in voorzieningen die zorgen voor waardebehoud (bijv. metrolijn)	Om de concurrentiekracht van Nederland te verbeteren zet het Rijk in op het versterken van de ruimtelijk-economische structuur ten behoeve van het vestigingsklimaat. Het vestigingsklimaat is echter breder dan slechts de ruimtelijke structuren. Dat kan ook gaan over voorzieningen en landschappelijke kwaliteiten. Dit kan in de SVIR duidelijker worden gesteld.	Bij Rijksdoel 1 worden de waarde en elementen van een goed vestigingsklimaat meer uitgeschreven.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
080 - 03	Nederlandse Vereniging van Makelaars o.g. en vastgoeddeskundigen	Rijk maakt met decentrale overheden afspraken over versterking van de ruimtelijk-economische structuur in brede zin in stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren. Hierbij hoort ook een pakket aan voorzieningen (incl. functioneel groen) en de keuze voor verstedelijking. In deze regio's is geen plaats meer voor conflicterende vormen van ruimtegebruik zoals natuurgebieden.	Om de concurrentiekracht van Nederland te verbeteren zet het Rijk in op het versterken van de ruimtelijk-economische structuur ten behoeve van het vestigingsklimaat. Het vestigingsklimaat is echter breder dan slechts de ruimtelijke structuren. Dat kan ook gaan over voorzieningen en landschappelijke kwaliteiten. Dit kan in de SVIR duidelijker worden gesteld.	Bij Rijksdoel 1 worden de waarde en elementen van een goed vestigingsklimaat meer uitgeschreven.
080 - 06	Nederlandse Vereniging van Makelaars o.g. en vastgoeddeskundigen	Randstad zou in de SVIR als één grootschalig stedelijk gebied moeten worden beschouwd. Dit voorkomt botsingen door contrasterende belangen.	Het Rijk is van mening dat de Randstad niet als een grote stedelijke regio moet worden gezien, maar als twee. De Noordelijke Randstad en de Zuidelijke Randstad hebben een andere economische focus, bereikbaarheidsproblematiek en ruimtelijke opgave.	Geen.
080 - 12	Nederlandse Vereniging van Makelaars o.g. en vastgoeddeskundigen	De concentratie van economische activiteiten in stedelijke gebieden leidt tot bevolkingsdaling in andere delen van Nederland. Het Rijk heeft een zorgplicht t.a.v. negatieve gevolgen hiervan. Beleid krimpgebieden moet gericht worden op rust, ruimte en recreatie.	Het Rijk kiest ten behoeve van de concurrentiekracht van Nederland voor het versterken van een beperkt aantal stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren en vergroting van de onderlinge relaties daartussen zodat met de investeringen van het Rijk de meeste economische waarde gegenereerd wordt en agglomeratievoordelen zoveel mogelijk worden benut. Indirect komt deze aanpak ook ten goede aan gebieden buiten deze stedelijke regio's. Het oppakken van de krimpopgave beschouwt het Rijk als een decentrale opgave.	Geen.
081 - 02	Noordvleugel Utrecht	De noodzaak van een integrale aanpak wordt onderschreven maar krijgt niet op alle onderdelen voldoende aandacht, zoals de samenhang tussen bereikbaarheid en verstedelijking en de noodzaak van een aantrekkelijke leefomgeving voor een goed	De inzet voor het Rijk om te komen tot integrale afspraken ligt bestuurlijk in het MIRT met de Gebiedsagenda's als gezamenlijk product waar de belangen van Rijk en regio samen komen.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		vestigingsklimaat.		
081 - 03	Noordvleugel Utrecht	De positie van de Noordvleugel Utrecht als onderdeel van de Randstedelijke economie en deel uitmakend van de topsectoren alsmede de belangen aldaar, meer in de structuurvisie tot uiting te laten komen.	Zoals op de kaart zichtbaar is, maakt de Noordvleugel Utrecht deel uit van de Randstedelijke economie.	Geen.
081 - 10	Noordvleugel Utrecht	Uw verstedelijkingsbeleid richt zich in de SVIR specifiek op de mainports Rotterdam c.a. en Amsterdam c.a. Er wordt vanuit gegaan dat hierin ook de verstedelijkingsopgave van de Utrechtse regio wordt betrokken.	Het Rijk laat de programmering van verstedelijking over aan provincies en (samenwerkende) gemeenten. Enkel in de regio's Amsterdam c.a. en Rotterdam c.a. maakt het Rijk nog verstedelijkingsafspraken. Echter, vanwege de complexiteit en omvang van de Utrechtse binnenstedelijke verstedelijkingsopgave en de relatie van deze opgave met het functioneren van de draaischijf Utrecht, maken Rijk en regio hierover afspraken.	Geen.
081 - 20	Noordvleugel Utrecht	Kaart (inter)nationale bereikbaarheid van stedelijke regio's met topsectoren. Er mist een aanduiding van de spoorlijn Amersfoort-Utrecht als behorend tot het nationaal spoorwegennet.	Op de kaart mist inderdaad de spoorlijn Amersfoort – Utrecht.	Op de kaart bij belang 1 wordt de spoorlijn Amersfoort – Utrecht opgenomen.
082 - 01	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Zuidplas	Ontwikkeling van de Zuidplaspolder dient alsnog tot een ontwikkeling van nationaal belang worden gerekend.	Het Rijk heeft een excellent en internationaal bereikbaar vestigingsklimaat in stedelijke regio's met concentraties van topsectoren als nationaal belang benoemd. Daarbij hoort ook voldoende en kwalitatief aanbod van woningen, bedrijventerreinen en andere voorzieningen. De programmering van verstedelijking wordt overgelaten aan provincies en (samenwerkende) gemeenten. Enkel in de regio's Amsterdam c.a. en Rotterdam c.a. maakt het Rijk hier nog afspraken over. Deze opgaven komen niet in de SVIR.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
083 - 02	Samenwerkingsverband Noord-Nederland	Het wordt gewaardeerd dat energypoort als prioritair gebied in het ontwerp is opgenomen. Wel wordt gepleit voor het gelijkwaardig opnemen van Energyport als de main-, brain- en greenports.	De valleys, waartoe ook de Energy Valley behoort, zijn belangrijk voor de nationale economie. Dit is erkend in de SVIR en de topsectorenaanpak van het Rijk. Via deze topsectorenaanpak en haar eventuele nationale belangen is het Rijk ook betrokken bij de ontwikkelingen in dit gebied. In de ontwerp SVIR is aangegeven dat het Rijk voor investeringen vanuit het verlengde infrastructuurfonds prioriteit geeft aan het oplossen van bereikbaarheidsknelpunten voor de main-, brain- en greenports. Daar zijn de problemen ook het grootst. Indien regio's daarbuiten (zoals Energy Valley) zich economisch dusdanig doorontwikkelen dat het cruciaal is voor de concurrentiekracht van de Nederlandse economie om te investeren in aantoonbare ruimtelijke of mobiliteitsknelpunten, dan zal het Rijk in het kader van het MIRT met de regio overleggen of investeringen noodzakelijk en mogelijk zijn.	Geen.
083 - 03	Samenwerkingsverband Noord-Nederland	Bij de beschrijving van het nationaal belang van internationale achterlandverbindingen en het waar nodig verbeteren van deze verbindingen ontbreekt Noord-Nederland.	Als gevolg van het advies van het Topteam Logistiek wordt gewerkt aan een gemeenschappelijke visie voor een kernnetwerk voor goederenvervoer (verbindingen en knooppunten). In de definitieve SVIR wordt een kaart opgenomen met achterlandverbindingen. Welke achterlandverbindingen daarop komen te staan kan op dit moment nog niet worden aangegeven. Dan hangt mede af van de definitie van het kernnetwerk.	Het kernnetwerk wordt opgenomen in de SVIR.
083 - 27	Samenwerkingsverband Noord-Nederland	Voorgesteld wordt om Harlingen op te nemen als zeehaven van nationaal belang.	De haven vervult met name een belangrijke rol in de regionale economie. De omvang in overslag van goederen, vervoer van personen en het	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			strategische belang van de haven zijn echter niet dusdanig dat de haven is aan te merken als zeehaven van nationaal belang.	
087 - 02	Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie	Leefbaarheid moet breed gezien worden als economische waarde én maatschappelijke waarde. Zo moet leefbaarheid meegewogen worden bij de afspraken in het kader van MIRT.	Om de concurrentiekracht van Nederland te verbeteren zet het Rijk in op het versterken van de ruimtelijk-economische structuur ten behoeve van het vestigingsklimaat, ook via het MIRT. Het vestigingsklimaat is echter breder dan slechts de ruimtelijke structuren. Dit kan in de SVIR duidelijker worden gesteld.	De positie van het MIRT wordt verduidelijkt in de SVIR.
088 - 01	Deltalinqs	Mainport Rotterdam blijvend positioneren als het belangrijkste logistieke knooppunt voor de economische ontwikkeling van de Europese Unie.	In de SVIR wordt de mainport Rotterdam benoemd als één van de belangrijkste pijlers van de Nederlandse economie. Bij het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van de stedelijke regio Rotterdam en het investeren in achterlandverbindingen wordt het belang van de Mainport Rotterdam uitdrukkelijk meegewogen.	Geen.
088 - 05	Deltalinqs	Er dient voor gewaakt te worden dat het havengebied Rotterdam in toenemende mate wordt omgeven door 'gevoelige' bestemmingen die leiden tot beperking van de activiteiten van de bedrijven.	Het havengebied van de mainport Rotterdam moet economisch kunnen groeien, binnen de mogelijkheden die de omgeving biedt. Bij het plannen van activiteiten rondom de mainport Rotterdam is het voorkomen van belemmeringen voor economische groei noodzakelijk. In de SVIR wordt aangegeven dat Provincies een centrale positie hebben in ruimtelijke ordening waar het gaat om het verbinden van sectoren en schaalniveaus en het afstemmen of afwegen van belangen. Dit geldt voor de ruimtelijke ontwikkeling en de regionale economie.	Geen.
090 - 10	Kamer van Koophandel Rotterdam	In SVIR expliciete aandacht voor digitale bereikbaarheid: een nationaal glasvezelnetwerk	Initiatieven voor next generation networks liggen bij marktpartijen en de markt bepaalt uiteindelijk het wenselijk eindbeeld. Het tempo van investeringen wordt ook door marktpartijen bepaald. Voor het Rijk ligt hier geen specifieke	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			rol, zoals ook is bevestigd in de nota Digitale Agenda.nl	
091 - 01	Ondernemersvereniging Regio Amsterdam	Haven Amsterdam aanduiden als nationaal belang en scharen onder Mainport Amsterdam	De havens van Amsterdam staat in de SVIR op de Nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur aangeduid als haven van Nationaal belang en wordt benoemd als belangrijke economische pijler voor Nederland. Bij het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van de stedelijke regio Amsterdam wordt het belang van de havens van Amsterdam meegewogen. De havens ontbreken wel op de kaart van Nederland in Noordwest-Europa.	De haven van Amsterdam wordt toegevoegd aan de kaart van Nederland in Noordwest-Europa.
091 - 02	Ondernemersvereniging Regio Amsterdam	Benadrukken van belang Amsterdamse haven regio op internationaal niveau	De havens van Amsterdam staat in de SVIR op de Nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur aangeduid als haven van Nationaal belang en wordt benoemd als belangrijke economische pijler voor Nederland. Bij het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van de stedelijke regio Amsterdam wordt het belang van de havens van Amsterdam meegewogen.	Geen.
091 - 05	Ondernemersvereniging Regio Amsterdam	De airport corridor is het economisch kerngebied van de Amsterdamse metropoolregio met een optimale bereikbaarheid als onderscheidende kwaliteit. Deze corridor is in onze optiek de aangewezen plek voor de verdere ontwikkeling van woningen, bedrijven en kantoren.	In de SVIR worden geen ruimtelijke corridors benoemd maar worden stedelijke regio's met topsectoren benoemd waar het Rijk extra in wil zetten op het verbeteren van het vestigingsklimaat, bijvoorbeeld door het oplossen van bereikbaarheidsknelpunten. De programmering van verstedelijking wordt overgelaten aan provincies en (samenwerkende) gemeenten. Enkel in de regio's Amsterdam c.a. en Rotterdam c.a. maakt het Rijk hier nog afspraken over. Deze opgaven komen niet in de SVIR.	Geen.
091 - 06	Ondernemersvereniging Regio Amsterdam	Geen verstedelijking tussen Amsterdam en Zaanstreek. Dit leidt tot uitholling van het	Voor de gehele Metropoolregio Amsterdam bestaan afspraken over woningbouw en de	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		draagvlak voor belangrijke verbindingen met Flevoland.	programmering van verstedelijking in het verlengde van de eerdere afspraken daarover in het kader van de Nota Ruimte. Bij deze afspraken is rekening gehouden met de marktvragen en -opgaven in kwantitatief en kwalitatief opzicht, de krapte op de woningmarkt in deze regio en de in de komende decennia in deze regio nog aanhoudende groei van bevolking en werkgelegenheid. De grote opgave voor de gehele noordelijke Randstad maakt verschillende locaties nodig. Ook woningbouw ten noorden van het Noordzeekanaal speelt hierin een rol van betekenis. Uitholling van het draagvlak voor specifieke voorzieningen en verbindingen is daarmee niet aan de orde.	
091 - 07	Ondernemersvereniging Regio Amsterdam	De mogelijke ontwikkeling van een tweede terminal van Schiphol moet in de SVIR verankerd worden.	Het Rijk werkt samen met de regio aan de Rijksstructuurvisie Mainport Amsterdam Schiphol Haarlemmermeer(SMASH). De ontwikkeling van luchthaven Schiphol wordt daarbij in samenhang gezien met stedelijke ontwikkelingen en de bereikbaarheidsopgaven. De nut en noodzaak van strategische reserveringen, zoals voor een tweede terminal, worden in dat kader nader afgewogen.	Geen.
091 - 11	Ondernemersvereniging Regio Amsterdam	Erkennen van Zuidas als (inter)nationaal belang	Het belang van de Zuidas voor Nederland als vestigingsplaats voor internationale bedrijven is in de SVIR benoemd, maar kan nadrukkelijker worden benoemd.	Het belang van de Zuidas voor de internationale economie wordt scherper benoemd in hoofdstuk 3.
091 - 12	Ondernemersvereniging Regio Amsterdam	Vestiging van (internationale) hoofdkantoren aanmerken als nationaal belang	De SVIR kan meer in lijn worden gebracht met de Bedrijfslevenbrief, waarbij het verbeteren van het vestigings - en investeringsklimaat voor Hoofdkantoren in Nederland wordt bekeken als	Het belang van hoofdkantoren wordt in hoofdstuk 3 toegevoegd.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			belangrijke randvoorwaarden voor de negen topsectoren.	
093 - 06	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Bernisse	Er wordt gevreesd dat er onvoldoende sprake zal zijn van een streven naar een verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving in het Rijnmondgebied.	In de stedelijke regio's met concentraties van topsectoren maken Rijk en decentrale overheden samen afspraken over versterking van het brede vestigingsklimaat, waarbij ook aspecten van leefbaarheid worden meegenomen. De Provincies hebben een centrale rol waar het gaat om het verbinden van sectoren en schaalniveaus en het afstemmen of afwegen van belangen.	Geen.
102 - 02	Gedeputeerde Staten provincie Limburg	Het belang van de Brainport Zuidoost Nederland wordt in de uitwerking van de SVIR niet consequent doorvertaald. Zo wordt Greenport Venlo niet als stedelijke regio met topsectoren aangemerkt.	In de SVIR wordt de importantie van de stedelijke regio Eindhoven en de Greenport Venlo onderkend. Omdat de Greenport Venlo deel uitmaakt van de stedelijke regio Venlo waar een concentratie van een aantal topsectoren aanwezig is, zoals Tuinbouw en Uitgangsmaterialen, Agro&Food, High Tech Systemen en Logistiek, zal deze stedelijke regio op de kaart worden toegevoegd.	Er wordt een cirkel rond de stedelijke regio Venlo toegevoegd.
102 - 03	Gedeputeerde Staten provincie Limburg	De nationale opgave voor het vestigingsklimaat is met slechts bereikbaarheid te beperkt ingevuld. Voor de regio Eindhoven, Chemelot campus en Health campus Maastricht (allen van nationaal belang) worden eisen gesteld aan het vestigingsklimaat.	Om de concurrentiekracht van Nederland te verbeteren zet het Rijk in op het versterken van de ruimtelijk-economische structuur ten behoeve van het vestigingsklimaat. Het vestigingsklimaat is echter breder dan slechts de ruimtelijke structuren. Dit kan in de SVIR duidelijker worden gesteld.	Bij Rijksdoel 1 worden de waarde en elementen van een goed vestigingsklimaat meer uitgeschreven.
102 - 13	Gedeputeerde Staten provincie Limburg	In de SVIR ontbreekt daadwerkelijk financieel commitment bij het actief ondersteunen van krimpregio's d.m.v. kennis, experimenten, aanpassen en wegnemen van hinderlijke regelgeving en uitwerken van nieuwe verdienmodellen.	Het Rijk zal de betreffende gemeenten en provincies actief ondersteunen door middel van kennis, experimenten, het samen uitwerken van nieuwe verdienmodellen en het aanpassen en wegnemen van belemmerende regelgeving. De inzet van deze instrumenten kan in de realisatieparagraaf nadrukkelijker terugkomen.	In de realisatieparagraaf wordt dit punt toegevoegd.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
102 - 29	Gedeputeerde Staten provincie Limburg	De stedelijke regio met topsectoren Zuid-Limburg zou ook in noordelijke richting moeten worden opgerekt zodat bij Sittard-Geleen de hele stedelijke regio omvat wordt.	De cirkel loopt nu inderdaad door het stedelijk gebied heen, maar moet er om heen staan.	Op de kaart in hoofdstuk 4 wordt de cirkel opgerekt tot om het stedelijke gebied Sittard-Geleen.
102 - 32	Gedeputeerde Staten provincie Limburg	Het belang van de Brainport Zuidoost Nederland wordt in de uitwerking van de SVIR niet consequent doorvertaald. Zo wordt Zuid-Limburg niet als één samenhangend (economisch) gebied aangemerkt (inclusief Heerlen/Parkstad Limburg).	In de SVIR worden een aantal stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren aangeduid. In Heerlen/Parkstad bevindt zich geen concentratie van topsectoren van nationaal belang en is daarom niet in de scope van de stedelijke regio Zuid-Limburg meegenomen.	Geen.
108 - 04	Stichting Oude Kern Rijsoord	Indiener heeft bezwaar tegen het gebiedsgerichte nationale belang in de Zuidvleugel/Zuid-Holland. Er wordt geen duidelijke invulling gegeven, alleen dat economie de belangrijkste drijfveer wordt.	De gebiedsgerichte nationale belangen zoals deze staan verwoord in de SVIR zijn een uitwerking van de 13 nationale belangen. Het gaat hierbij niet alleen om economische opgaven, maar ook om opgaven op het gebied van bijvoorbeeld waterveiligheid en het borgen van het netwerk voor natuur.	Geen.
108 - 06	Stichting Oude Kern Rijsoord	Het waarborgen van de kwaliteit van de leefomgeving wordt door u opgevoerd als nationaal belang, terwijl u geen enkele moeite doet om de leefomgeving in de Zuidvleugel te waarborgen.	De SVIR bevat de ruimtelijke kaders voor het verminderen van de milieudruk, het verbeteren van de milieukwaliteit en het waarborgen van unieke cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten. Voor het stimuleren van zorgvuldig ruimtegebruik introduceert het Rijk de ladder voor duurzame Verstedelijking.	Geen.
109 - 01	Stichting Seed Valley	De uitwerking van de doelen en ambities voor de regio Noord-Holland Noord en de topsector Tuinbouw en Uitgangsmaterialen verdienen nadere aandacht.	De doelen en ambities voor de topsector Tuinbouw en Uitgangsmaterialen zijn uitgewerkt in de Bedrijfslevenbrief.	Geen.
113 - 04	Greenportoverheden overleg	Het belang van achterlandverbindingen en verbindingen tussen mainports en greenports en de satellieten moet concreter worden	In de definitieve SVIR zal het kernnet voor goederenvervoer (verbindingen en knooppunten) scherper op de kaart zichtbaar worden. Ook zal	Het kernnetwerk voor goederenvervoer wordt opgenomen in de SVIR, net

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR. Ontwerpwijziging Barro</u>
		uitgewerkt.	een kaart met achterlandverbindingen worden opgenomen.	als een kaart met achterlandverbindingen.
113 - 09	Greenportoverheden overleg	Gemist worden de Dryport in Zuidoost Drenthe en Groningen en Flora Holland in Eelde.	Het Rijk heeft in de Bedrijfslevenbrief gekozen voor negen topsectoren. Deze topsectoren zijn in de SVIR ruimtelijke doorvertaald. Daarbij horen niet de Dryport en de Flora Holland in Eelde.	Geen.
113 - 13	Greenportoverheden overleg	De koppeling tussen de mainports en greenports wordt ondersteund. Het is wel nodig om dit verder uit te werken, bijvoorbeeld voor (agro)logistiek. Voorstel is om dit verder uit te werken voor Mainports en Greenports in Noord- en Zuidvleugel gezamenlijk.	Per stedelijke regio met een concentratie van topsectoren moet worden bekeken hoe de relatie tussen mainports, brainport en greenports wordt uitgewerkt. Dit pakt het Rijk op samen met de decentrale overheden en het bedrijfsleven. Ook in de gemeenschappelijke visie op een kernnetwerk voor goederenvervoer (verbindingen en knooppunten) spelen mainports en greenports een belangrijke rol.	Het kernnetwerk voor goederenvervoer wordt opgenomen in de SVIR.
113 - 14	Greenportoverheden overleg	Graag de projecten zoals genoemd in het Topsectoradvies Tuinbouw en Uitgangsmaterialen (Coolport, Amsterdam Connecting Trade project, railgoederenvervoer (waaronder de uitbreiding van het RailService Center in Rotterdam en de ontwikkeling van Railport Venlo en Greenrail in Bleiswijk) en binnenvaart) opnemen in de MIRT gebiedsagenda's.	In de MIRT gebiedsagenda's zullen Rijk en regio een gebiedsgerichte doorvertaling maken van het beleid uit de SVIR. Daar kan worden besproken welke projecten dit beleid verder ondersteunen en welke partijen deze projecten verder oppakken.	Geen.
116 - 07	Interprovinciaal Overleg	De woonvisie geeft een andere invulling in paragraaf 4.1 aan nationale doelen dan de SVIR (p29) ten aanzien van kaderstellende taak provincies realiseren kleinschalige bouwlocaties in het Groene Hart. Minister Donner stelt dat SVIR leidend is. Wij gaan er vanuit dat dit de koers blijft.	De SVIR is bepalend voor de ruimtelijke aspecten van al het beleid. De tekst in de ontwerp SVIR op pagina 29 over de provinciale rol is correct. Het belang van ruimte voor kleinschalige bouwlocaties geldt overal, ook in het Groene Hart.	Geen.
121 - 04	College van Burgemeester en Wethouders van de	In de SVIR rekening houden met de werkgelegenheid in Urk en specifiek de	De SVIR onderkent het belang van steden en stedelijke regio's voor de (inter)nationale	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
	gemeente Urk	projecten Blueport Urk en aanleg van een buitendijkse haven.	economie. Met het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid wordt bijgedragen aan het vergroten van de concurrentiekracht door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur. Omdat het Rijk de beperkt beschikbare middelen niet wil versnipperen investeert het dáár waar de nationale economie er het meest bij gebaat is en richt het zich met name op de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren met belangrijke innovatieve economische ontwikkelkansen. Voor overige ruimtelijke ontwikkelingen zijn provincies en gemeenten primair verantwoordelijk.	
130 - 01	Bestuurlijk coördinatieoverleg Noord-Holland Noord	In Noord-Holland Noord bevinden zich twee clusters van bedrijven die thuishoren in de Nederlandse topsectoren, namelijk op het gebied van Agribusiness en Duurzame Energie. Deze clusters zijn niet opgenomen in de ontwerp structuurvisie, noch in de tekst noch op kaart. Wij dringen er daarom bij u op aan, dat het agribusinesscluster, de Agriboard Noord-Holland Noord en de Energieregio Noord-Holland Noord als onderdeel van hun topsectoren (de Agriboard als Greenport) alsnog opgenomen worden in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte.	Met het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid in de SVIR wil het Rijk de concurrentiekracht vergroten. Het Rijk richt zich hierbij met name op stedelijke regio's rondom mainports, greenports en brainport waar een concentratie van topsectoren aanwezig is. Voor overige ruimtelijke ontwikkelingen zijn provincies en gemeenten primair verantwoordelijk. Hoewel meerdere topsectoren in Noord Holland Noord aanwezig zijn is er geen sprake van een stedelijke regio met bedoelde concentratie.	Geen.
131 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Den Helder	Wij vragen om in de ontwerp structuurvisie, als aanvulling op de aanduiding als marinehaven, aandacht te schenken aan de rol van de zee- en luchthaven en de opleidingen- en kennisinfrastructuur in de regio Kop van Noord-Holland. Zowel in ruimtelijke als economische zin.	De marine- en luchthaven van Den Helder zijn van nationaal belang en worden via het Barro ruimtelijk beschermd. Voor overige ruimtelijke ontwikkelingen is niet het Rijk, maar provincie en/of gemeente primair verantwoordelijk.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
132 - 03	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Terneuzen	Er wordt voorgesteld op de 'kaart nationale ruimtelijke hoofdstructuur' pagina 58 en de 'kaart Zuidwestelijke Delta' het Zeeuwse steden netwerk op te nemen als 'stedelijke regio met topsectoren'.	In de SVIR worden enkel de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren aangeduid. Het beleid van stedelijke netwerken is vervallen.	Geen.
135 - 01	Stadt Nordhorn	In de ontwerp-structuurvisie wordt overwogen om de verantwoordelijkheid van de Civiele Luchthaven Twente aan de Provincie Overijssel over te dragen. De in de ontwerp-structuurvisie geschetste problemen worden niet opgelost door de verantwoordelijkheid over te dragen aan de provincie. Gevraagd wordt de ontwikkeling van de civiele luchthaven Twente stop te zetten.	Het Rijk heeft een voorkeur voor een burgerluchthaven Twente. De aanbesteding wordt nu gedaan door de regio. Afhankelijk van de uitkomst van de aanbesteding, zal het Rijk een Luchthavenbesluit opstellen. Naast de ontwikkeling van Twente als luchthaven zijn ook goede achterlandverbindingen over weg en spoor van belang voor de concurrentiekracht van Nederland.	Geen.
138 - 04	Nationaal Programma Herbestemming	Ook krimp, de revitalisering van het platteland of het spanningsveld tussen het behoud van het landschap versus de (her) ontwikkeling van de stedelijke omgeving zijn problematisch.	Het afstemmen tussen verstedelijking en groene ruimte op regionale schaal is een taak van de provincies. De provincie fungeert als gebiedsregisseur, onder andere door het afwegen of afstemmen van belangen en het bewaken en bevorderen van complementariteit tussen steden en tussen regio's.	Geen.
138 - 05	Nationaal Programma Herbestemming	Wat is de agenda voor de Nederlandse metropool? Op welke manier kan deze aantrekkelijk zijn en blijven voor nieuwe generaties? Wat zijn de cruciale vestigingsfactoren? Antwoord op deze vragen vraagt om het bespelen van meer registers dan alleen bereikbaarheid.	De SVIR onderkent het belang van steden en stedelijke regio's voor de (inter)nationale economie. Met het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid wordt bijgedragen aan het vergroten van de concurrentiekracht door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur. Het vestigingsklimaat is echter breder dan slechts de ruimtelijke structuren. Dit kan in de SVIR duidelijker worden gesteld. De rol van de stad en bijdrage van steden/stedelijke regio's aan de nationale economie zal nadrukkelijker worden benoemd in de SVIR.	Bij Rijksdoel 1 worden de waarde en elementen van een goed vestigingsklimaat meer uitgeschreven.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
139 - 01	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Delfzijl	Pleidooi om voor de Energy Valley-regio Noord-Nederland de status van Energyport toe te kennen, vergelijkbaar met de main- en brainports.	De valleys, waartoe ook de Energy Valley behoort, zijn belangrijk voor de nationale economie. Dit is erkend in de SVIR en de topsectorenaanpak van het Rijk. Via deze topsectorenaanpak en haar eventuele nationale belangen is het Rijk ook betrokken bij de ontwikkelingen in dit gebied. In de ontwerp SVIR is aangegeven dat het Rijk voor investeringen vanuit het verlengde infrastructuurfonds prioriteit geeft aan het oplossen van bereikbaarheidsknelpunten voor de main-, brain- en greenports. Daar zijn de problemen ook het grootst. Indien regio's daarbuiten (zoals Energy Valley) zich economisch dusdanig doorontwikkelen dat het cruciaal is voor de concurrentiekracht van de Nederlandse economie om te investeren in aantoonbare ruimtelijke of mobiliteitsknelpunten, dan zal het Rijk in het kader van het MIRT met de regio overleggen of investeringen noodzakelijk en mogelijk zijn.	In hoofdstuk 3 wordt toegevoegd dat de valleys behoren tot de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren.
139 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Delfzijl	Het is van belang om de ontwikkeling van de Eemsdeltaregio in samenhang met de ontwikkeling van werkgelegenheid en kenniseconomie van de stad Groningen te onderstrepen.	De ontwikkeling van de Eemsdeltaregio is onderdeel van Energy valley. Die stedelijke regio met een concentratie van de topsector Energie moet in samenhang worden opgepakt. Hierbij heeft het Rijk de rol van het borgen van de Rijksbelangen en is de provincie de regisseur.	Geen.
139 - 03	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Delfzijl	De actieagenda's van de topsectoren Energy, Chemie en Water en de initiatieven om economie en ecologie in deze regio beter in balans te brengen moet onder	De actieagenda's van de topsectoren zijn met elkaar in samenhang bezien in de Bedrijfslevenbrief.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		rijksverantwoordelijkheid in het kader van Energyport vallen.		
140 - 01	Bestuurlijk Platform Zuidvleugel	Neem de positie van Den Haag Internationale Stad van Vrede en Recht in brede zin als nationaal belang op. Het gaat daarbij om bereikbaarheid en het versterken van het vestigingsklimaat door integrale gebiedsontwikkeling in de Centrale Zone van Den Haag.	Den Haag internationale stad was reeds opgenomen op de kaart van de nationale hoofdstructuur in de SVIR. Het belang van Den Haag Internationale stad voor Nederland als vestigingsplaats van hoofdkantoren van internationale organisaties wordt in de SVIR nadrukkelijker benoemd. Daarnaast is op het gebied van veiligheid een duidelijke relatie met de topsector High Tech systemen.	De tekst over de positie van Den Haag als Internationale stad wordt aangepast in hoofdstuk 3.
140 - 03	Bestuurlijk Platform Zuidvleugel	Maak gezamenlijke afspraken over de uitwerking van de topsectoren in de Zuidvleugel, inclusief afspraken over onderlinge rol- en taakverdeling tussen de overheden.	De uitwerking van de topsectoren is gebeurd in de Bedrijfslevenbrief. Ruimtelijke en mobiliteitsaspecten hieruit zijn opgenomen in de SVIR en worden verder opgepakt via het MIRT.	Geen.
140 - 04	Bestuurlijk Platform Zuidvleugel	Voor de versterking van de topsectoren is het noodzakelijk om langjarige duidelijkheid te bieden over hetgeen vanuit de verschillende overheden verwacht mag worden.	De doelen en ambities voor de topsectoren zijn uitgewerkt in de Bedrijfslevenbrief. Dit geeft tevens het meerjarenperspectief.	Geen.
140 - 09	Bestuurlijk Platform Zuidvleugel	Voorstel om de uitvoering van de SVIR te versnellen door -gezamenlijk de uitwerking van de topsectoren in de Zuidvleugel te gaan maken en de onderlinge rol- en taakverdeling van de verschillende overheden daarbij in alle scherpste in te vullen- gezamenlijk de taakverdeling, en daaraan gekoppelde instrumenten, te concretiseren die de gezamenlijke ambities voor een excellent vestigingsklimaat in de Zuidvleugel waar moeten maken.	In de SVIR wordt aangegeven dat Provincies een centrale positie hebben in ruimtelijke ordening waar het gaat om het verbinden van sectoren en schaalniveaus en het afstemmen of afwegen van belangen. Dit geldt voor de ruimtelijke ontwikkeling en de regionale economie. Daar waar het de nationale belangen van het Rijk raakt, is het Rijk partner en is sommige gevallen trekker van deze ontwikkelingen. Dit wordt nadrukkelijker benoemd in de SVIR.	Er wordt tekst toegevoegd over de rol en taakverdeling in de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
140 - 10	Bestuurlijk Platform Zuidvleugel	Pagina 19: aan de eerste alinea toevoegen: 'Het kabinet geeft samen met de regio invulling aan de maatregelen die nodig zijn om op regionaal niveau de topsectoren te versterken.'	In de SVIR kan nadrukkelijker worden benoemd dat de uitwerking van maatregelen voor de topsectoren samen met de regio gebeurt.	De betrokkenheid via de topsectorenaanpak wordt in hoofdstuk 3 nader benoemd.
140 - 12	Bestuurlijk Platform Zuidvleugel	Pagina 29: '... de decentrale overheden. Conform het coalitieakkoord...'. wijzigen in '...de decentrale overheden. Het Rijk werkt hiertoe met de regio een krachtige gezamenlijke aanpak uit met de duidelijke onderlinge afspraken over rol- en taakverdeling. Conform het coalitieakkoord...'	Via de topsectorenaanpak en haar eventuele nationale belangen is het Rijk betrokken bij de ontwikkelingen in alle stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren. In de ontwerp SVIR is aangegeven dat het Rijk voor investeringen vanuit het verlengde infrastructuurfonds prioriteit geeft aan het oplossen van bereikbaarheidsknelpunten voor de main-, brain- en greenports en hun achterlandverbindingen.	De betrokkenheid via de topsectorenaanpak wordt in hoofdstuk 3 nader benoemd.
140 - 13	Bestuurlijk Platform Zuidvleugel	Pagina 63: '...Aalsmeer en Duin- en Bollenstreek...' wijzigen in '...de Greenports...'	Het gaat hier specifiek over de Greenports in de Zuidvleugel, niet alle greenports tezamen.	Geen.
140 - 14	Bestuurlijk Platform Zuidvleugel	Pagina 67: aan alinea die begint met 'De economie in de Zuidvleugel...' aan het eind toevoegen: 'Rijk en regio nemen gezamenlijk de regionale uitwerking van de topsectoren in de Zuidvleugel ter hand, inclusief afspraken over onderlinge rol- en taakverdeling tussen de overheden.	Deze toevoeging is niet nodig, aangezien de aanpak en rol- en taakverdeling tussen de overheden beschreven is in hoofdstuk 1 en 3.	Geen.
144 - 01	Metropoolregio Amsterdam	Op het gebied van verstedelijking, groen en onderliggende infrastructuur is naast de verschillende overheden ook een rol weggelegd voor het bedrijfsleven en kennisinstellingen.	Voor versterking van het vestigingsklimaat is samenwerking tussen overheden, bedrijven en kennisinstellingen van groot belang. Vertegenwoordigers van de gouden driehoek zijn daarom actief betrokken bij het uitvoeren van de acties van de Bedrijfslevenbrief.	Geen.
144 - 02	Metropoolregio Amsterdam	De afspraken over woningbouwprogrammering moet in samenspraak met de regio tot stand komen, waarbij de beperking van financiële middelen een rol speelt.	De afspraken over verstedelijking worden tussen Rijk en regio gemaakt in de regio's Amsterdam c.a. en Rotterdam c.a. In de overige regio's zijn het de provincies en (samenwerkende)	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			gemeenten.	
144 - 03	Metropoolregio Amsterdam	Uitwerking en verdeling van rollen en de integrale aanpak wordt belemmerd door het gebrek aan financiële middelen waarmee Rijk en regio de komende jaren te kampen hebben.	Door verantwoordelijkheden op de juiste plek te beleggen, de samenwerking en samenhang binnen regio's te versterken en door samenwerking tussen Rijk en regio bij de uitvoering van beleid van het Rijk zoals het bedrijvenbeleid kunnen met de beschikbare middelen belangrijke resultaten worden gerealiseerd.	Geen.
144 - 05	Metropoolregio Amsterdam	Hoe blijven we de concurrentiekracht versterken van de MRA regio.	Het versterken van de ruimtelijk-economische structuur wordt versterkt door alle nationale belangen. In de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren, zoals de MRA, geeft het Rijk prioriteit aan het oplossen van bereikbaarheidsknelpunten.	Geen.
144 - 07	Metropoolregio Amsterdam	De SVIR zou aan scherpte winnen als deze zich uitspreekt over het belang van stedelijke regio's als geheel.	De SVIR onderkent het belang van steden en stedelijke regio's voor de (inter)nationale economie. Met het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid wordt bijgedragen aan het vergroten van de concurrentiekracht door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur. Omdat het Rijk de beperkt beschikbare middelen niet wil versnipperen investeert het dáár waar de nationale economie er het meest bij gebaat is en richt het zich met name op de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren met belangrijke innovatieve economische ontwikkelkansen.	Geen.
144 - 08	Metropoolregio Amsterdam	Onderbelicht is de samenhang tussen verstedelijking en bereikbaarheid en de noodzaak aantrekkelijke woonomgevingen te creëren om economisch interessant te blijven.	Om de concurrentiekracht van Nederland te verbeteren zet het Rijk in op het versterken van de ruimtelijk-economische structuur ten behoeve van het vestigingsklimaat. Het vestigingsklimaat	Bij Rijksdoel 1 worden de waarde en elementen van een goed vestigingsklimaat meer uitgeschreven.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			is echter breder dan slechts de ruimtelijke structuren. Dit kan in de SVIR duidelijker worden gesteld.	
144 - 09	Metropoolregio Amsterdam	Pleit voor een betere afstemming tussen ruimtelijk beleid en het beleid voor woningmarkt, arbeidsmarkt, onderwijs en cultuur. Kwaliteit van de leef- en werkomgeving werkt positief op het vestigingsklimaat.	Om de concurrentiekracht van Nederland te verbeteren zet het Rijk in op het versterken van de ruimtelijk-economische structuur ten behoeve van het vestigingsklimaat. Het vestigingsklimaat is echter breder dan slechts de ruimtelijke structuren. Dit kan in de SVIR duidelijker worden gesteld.	Bij Rijksdoel 1 worden de waarde en elementen van een goed vestigingsklimaat meer uitgeschreven.
144 - 22	Metropoolregio Amsterdam	Wanneer we de Zuidas als toplocatie willen ontwikkelen dan moeten we (Rijk en regio) Zuidas en Schiphol-centrum als één (complementaire) toplocatie zien en ook zo positioneren.	De samenhang tussen de ontwikkelingen in de regio Amsterdam worden integraal benaderd door het kiezen voor een aanpak die kiest voor stedelijke regio's. De opgaven spelen daarmee op stedelijke regio schaal en niet op locatiespecifieke schaal.	Geen.
144 - 23	Metropoolregio Amsterdam	Onderlinge bereikbaarheid tussen de greenport Bollenstreek en Schiphol/Aalsmeer is slecht en zou zowel van regio als Rijk een hogere prioriteit behoeven.	Onderdeel van de ruimtelijk-economische structuur zijn goede achterlandverbindingen over weg, water en spoor voor de mainports, brainport en greenports. Deze verbindingen hebben voor het Rijk prioriteit.	Geen.
144 - 26	Metropoolregio Amsterdam	Het versterken van economische kerngebieden is gediend met het gezamenlijk inzetten van investeringen en middelen door Rijk en regio in gewenste projecten.	Het bundelen van investeringen en middelen door Rijk en regio in gewenste projecten gebeurt via in de BO's MIRT. Hier maken Rijk en regio afspraken over de inzet van middelen voor projecten.	Geen.
144 - 31	Metropoolregio Amsterdam	Verzoekt om bij luchthavens van nationaal belang, het Luchthavenindelingsbesluit te koppelen aan de versterking van de concurrentiepositie van de regio.	De SVIR bevestigt de noodzaak om de complexe opgaven waar de ruimtelijke ordening voor staat integraal op te pakken. De samenhang van de opgaven in stedelijke regio's met topsectoren met het vestigingsklimaat kan in de SVIR nadrukkelijker worden benoemd.	Bij Rijksdoel 1 worden de waarde en elementen van een goed vestigingsklimaat meer uitgeschreven.
144 - 32	Metropoolregio Amsterdam	Pleidooi om nieuwe zeesluis in het	De havens van Amsterdam zijn benoemd in de	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		Noordzeekanalengebied te benoemen als zijnde haven van internationaal belang.	SVIR als van nationaal belang. In de SVIR wordt benoemd welke nationale belangen er zijn en welke regionale belangen er zijn. Het benoemen van een separate sluis als haven van internationaal belang is hierbij niet aan de orde.	
145 - 04	Regio Groningen-Assen	Het Rijk moet betrokken blijven bij het behoud en versterken van onderscheidende gebiedskwaliteiten, inclusief de zachte waarden (quality of life).	Om de concurrentiekracht van Nederland te verbeteren zet het Rijk in op het versterken van de ruimtelijk-economische structuur ten behoeve van het vestigingsklimaat. Het vestigingsklimaat is echter breder dan slechts de ruimtelijke structuren. Dit kan in de SVIR duidelijker worden gesteld.	Bij Rijksdoel 1 worden de waarde en elementen van een goed vestigingsklimaat meer uitgeschreven.
145 - 07	Regio Groningen-Assen	Noord-Nederland moet de status krijgen van nationale Energyport, vergelijkbaar met die van main- of brainport. De Regio Groningen-Assen moet ondersteuning krijgen van de betrokken departementen bij de realisatie van de Energy Academy.	De valleys, waartoe ook de Energy Valley behoort, zijn belangrijk voor de nationale economie. Dit is erkend in de SVIR en de topsectorenaanpak van het Rijk. Via deze topsectorenaanpak en haar eventuele nationale belangen is het Rijk ook betrokken bij de ontwikkelingen in dit gebied. In de ontwerp SVIR is aangegeven dat het Rijk voor investeringen vanuit het verlengde infrastructuurfonds prioriteit geeft aan het oplossen van bereikbaarheidsknelpunten voor de main-, brain- en greenports (inclusief hun achterlandverbindingen). Daar zijn de problemen ook het grootst. Indien regio's daarbuiten (zoals Energy Valley) zich economisch dusdanig doorontwikkelen dat het cruciaal is voor de concurrentiekracht van de Nederlandse economie om te investeren in aantoonbare ruimtelijke of mobiliteitsknelpunten, dan zal het Rijk in het kader van het MIRT met de regio overleggen of investeringen noodzakelijk en mogelijk zijn.	In hoofdstuk 3 wordt toegevoegd dat de valleys behoren tot de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
145 - 11	Regio Groningen-Assen	Er wordt verwacht dat het Rijk zijn verantwoordelijkheid neemt in de ontwikkeling van de stedelijke regio Groningen-Assen.	In de SVIR wordt aangegeven dat Provincies een centrale positie hebben in ruimtelijke ordening waar het gaat om het verbinden van sectoren en schaalniveaus en het afstemmen of afwegen van belangen. Dit geldt voor de ruimtelijke ontwikkeling en de regionale economie. Daar waar het de nationale belangen van het Rijk raakt, is het Rijk partner en is sommige gevallen trekker van deze ontwikkelingen. Dit wordt nadrukkelijker benoemd in de SVIR.	Er wordt tekst toegevoegd over de rol en taakverdeling in de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren.
148 - 01	Havenbedrijf Rotterdam N.V.	Indiener pleit voor een selectief ruimtelijk beleid, ten gunste van de verdere ontwikkeling van de sterke sectoren in en rond de mainport in een multimodaal netwerk met de andere havengebieden, achterlandverbindingen en inlandhubs.	In de SVIR wordt aangegeven dat Provincies een centrale positie hebben in ruimtelijke ordening waar het gaat om het verbinden van sectoren en schaalniveaus en het afstemmen of afwegen van belangen. Dit geldt voor de ruimtelijke ontwikkeling en de regionale economie. Daar waar het de nationale belangen van het Rijk raakt (zoals de achterlandverbindingen), is het Rijk partner en is sommige gevallen trekker van deze ontwikkelingen.	Geen.
148 - 02	Havenbedrijf Rotterdam N.V.	Indiener bepleit een actieve inzet en betrokkenheid van het Rijk bij het verbeteren van de havensamenwerking in de Delta.	In de visie van het Rijk hebben havenbeheerders zelf een belangrijke verantwoordelijkheid voor samenwerking. Met het oog op de publieke belangen als duurzaamheid, veiligheid, efficiënt ruimtegebruik en efficiënt gebruik van infrastructuur wordt vanuit het Rijk actief gestuurd op samenwerking tussen de Nederlandse zeehavens (in de Havenalliantie). In het zogenaamde Zeehavenoverleg, een overleg van de havens en overheden betrokken in de Zuidwestelijke Delta, wordt gewerkt aan de mogelijkheden van o.a. samenwerking op de	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			achterlandverbindingen. Hiernaast onderhoudt het Rijk intensieve contacten met de diverse (zee)havens en betrokken overheden en stimuleert daarmee de onderlinge samenwerking.	
148 - 24	Havenbedrijf Rotterdam N.V.	Ten gunste van het gericht versterken van de ruimtelijk-economische structuur, het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland, het verbeteren van de bereikbaarheid, het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving en het bieden van ruimte voor economische groei wordt voorgesteld gezamenlijk op te trekken.	Voor de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren, wordt door het Rijk samen met het bedrijfsleven en decentrale overheden gezamenlijk opgetrokken.	Er wordt tekst toegevoegd over de rol en taakverdeling in de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren.
154 - 03	Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Brabant	Gezien het belang van Brainport regio Eindhoven voor Nederland als totaal en de urgentie om de daarvoor geformuleerde opgaven aan te pakken, is het zaak om op korte termijn te komen tot een gezamenlijke aanpak met bijbehorend instrumentarium die recht doet aan de opgaven die er zijn.	Via de topsectorenaanpak en haar eventuele nationale belangen is het Rijk betrokken bij de ontwikkelingen in alle stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren. Via de agenda's van de topteam en het MIRT worden die opgaven verder uitgeschreven.	Geen.
154 - 04	Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Brabant	Het verzoek om Maintenance Valley, zoals in de zienswijze op kaart is aangegeven, in de kaartbeelden toe te voegen.	Maintenance valley ontbreekt op de kaart en wordt toegevoegd als onderdeel van de topsector Chemie in West- en Midden-Brabant.	Op de nationale ruimtelijke hoofdstructuur en de kaart van de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren is maintenance valley als onderdeel van de topsector Chemie opgenomen.
154 - 06	Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Brabant	Het verzoek om de Logistieke Delta, zoals aangegeven op kaartbeeld in de zienswijze, toe te voegen aan de kaartbeelden in de SVIR.	Op de kaart staan alleen de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren omdat deze van nationaal belang zijn. Daar hoort niet de logistieke delta op.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
154 - 08	Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Brabant	Op pagina 69 de tekst "De haven van Moerdijk raakt....conform de logistieke delta." te vervangen door "Voor het optimaal functioneren van de Mainport Rotterdam is een samenhangend haven-industrieel complex en sterke (multimodale) verbindingen tussen de mainports Antwerpen, Rotterdam en Ruhrgebied noodzakelijk. De zeehaven van Moerdijk functioneert als een satelliehaven van de Rotterdamse en Antwerpse haven en is een belangrijk knooppunt in dit complex. Opgave is om zowel de logistieke ontwikkelingen in Moerdijk als in de rest van Brabant vorm te geven conform de logistieke delta (MIRT VAR)."	De tekstsuggestie sluit aan op de afspraken en conclusies uit de MIRT-verkenning Antwerpen - Rotterdam.	In lijn met de tekstsuggestie wordt hoofdstuk 4 aangepast.
155 - 05	Stichting Natuur & Milieu	De mainports en de brainport zijn niets zonder een mooi landschap, een rijke natuur dichtbij huis en duurzame toekomstvaste mobiliteit. De SVIR moet hier een kader voor bieden.	Om de concurrentiekracht van Nederland te verbeteren zet het Rijk in op het versterken van de ruimtelijk-economische structuur ten behoeve van het vestigingsklimaat. Het vestigingsklimaat is echter breder dan slechts de ruimtelijke structuren. Dit kan in de SVIR duidelijker worden gesteld.	Bij Rijksdoel 1 worden de waarde en elementen van een goed vestigingsklimaat meer uitgeschreven.
155 - 15	Stichting Natuur & Milieu	Het verstedelijkingsvraagstuk is een nationaal belang. Het Rijk zal dus concrete en samenhangende kaders moeten opstellen. Binnen deze kaders geven gemeenten en provincies op hun eigen schaalniveau uitwerking aan regionale en lokale plannen. De kaders – en de handhaving ervan – borgen dat zorgvuldig ruimtegebruik tot stand komt.	De programmering van verstedelijking wordt overgelaten aan provincies en (samenwerkende) gemeenten. Afspraken over woningbouwprogrammering worden nog wel tussen Rijk en regio gemaakt in de regio's Amsterdam c.a. en Rotterdam c.a. Daarnaast wil het Rijk door opname van de ladder voor duurzame verstedelijking, zorgvuldig ruimtegebruik stimuleren en zorgen voor een balans tussen vraag en aanbod.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
155 - 22	Stichting Natuur & Milieu	Indiener benadrukt dat een mooi landschap een belangrijke bijdrage levert aan het vestigingsklimaat voor bedrijven, gezondheid, beleving en welzijn.	Om de concurrentiekracht van Nederland te verbeteren zet het Rijk in op het versterken van de ruimtelijk-economische structuur ten behoeve van het vestigingsklimaat. Het vestigingsklimaat is echter breder dan slechts de ruimtelijke structuren. Dit kan in de SVIR duidelijker worden gesteld.	Bij Rijksdoel 1 worden de waarde en elementen van een goed vestigingsklimaat meer uitgeschreven.
155 - 52	Stichting Natuur & Milieu	Gezien de ligging van de sinds 2008 gesloten luchthaven Twente, midden in de EHS en op de rand van Nationaal Landschap NO-Twente, is de herstart van deze luchthaven volgens indiener ongewenst. Bovendien is er een goed alternatief voor het voormalige luchthaventerrein ontwikkeld en kan beter geïnvesteerd worden in samenwerking met de nabijgelegen luchthaven Osnabruck. Indiener verzoekt deze luchthaven te schrappen uit de kaarten.	Onderdeel van de ruimtelijk-economische structuur zijn de luchthavens en zeehavens van nationale betekenis (zoals Twente), alsook goede achterlandverbindingen over weg, water en spoor.	Geen.
156 - 02	Federatie Welstand	Het negeren van omgevingskwaliteit als rijksdoel heeft grote financieel-economische gevolgen schaadst aantoonbaar de concurrentiekracht van Nederland.	Om de concurrentiekracht van Nederland te verbeteren zet het Rijk in op het versterken van de ruimtelijk-economische structuur ten behoeve van het vestigingsklimaat. Het vestigingsklimaat is echter breder dan slechts de ruimtelijke structuren. Dit kan in de SVIR duidelijker worden gesteld.	Bij Rijksdoel 1 worden de waarde en elementen van een goed vestigingsklimaat meer uitgeschreven.
156 - 04	Federatie Welstand	Het is te eng opgevat dat de landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten identiteit geven aan een gebied. Ook culturele kwaliteiten die niet-historisch zijn, kunnen identiteit geven aan een gebied.	In de SVIR wordt gesteld dat ook culturele voorzieningen van groeiend belang zijn voor de concurrentiekracht van Nederland. Provincies en gemeenten staan primair aan de lat voor het vormgeven en versterken van het vestigingsklimaat, waarbij culturele kwaliteiten als belangrijke vestigingsplaatsfactoren meegenomen wordt. In de SVIR worden slechts de cultuurhistorische waarden als nationaal	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			belang genoemd.	
157 - 01	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Oss	Rechtstreekse betrokkenheid van het Rijk is van belang bij de ontwikkeling van het Life Sciences Park in Oss. Het gaat om waardevolle fysieke infrastructuur, kennis voor Nederland en de regio en ruimtelijke componenten onder meer naar aanleiding van het beëindigen van de rijksbijdrage voor de herstructurering van bedrijventerreinen.	Het Rijk wil de beschikbare middelen voor infrastructuur niet versnipperen. Daarom investeert het dáár waar de nationale economie er het meest bij gebaat is en richt het zich met name op de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren met belangrijke innovatieve economische ontwikkelkansen.	Geen.
162 - 01	Agriboard Noord-Holland Noord	De agribusiness in Noord-Holland Noord moet worden toegevoegd als één van de greenports in Nederland.	Met het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid in de SVIR wil het Rijk de concurrentiekracht vergroten. Het Rijk richt zich hierbij met name op stedelijke regio's rondom mainports, greenports en brainport waar een concentratie van topsectoren aanwezig is. Voor overige ruimtelijke ontwikkelingen zijn provincies en gemeenten primair verantwoordelijk. Hoewel meerdere topsectoren in Noord Holland Noord aanwezig zijn is er geen sprake van een stedelijke regio met bedoelde concentratie.	Geen.
168 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Utrecht	De aandacht van het Rijk is nodig om die economische betekenis van Utrecht voor Nederland ook in de toekomst te garanderen. Het wordt betreurd dat het Rijk aan deze positie voorbij lijkt te gaan.	De SVIR onderkent het belang van steden en stedelijke regio's voor de (inter)nationale economie. Met het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid wordt bijgedragen aan het vergroten van de concurrentiekracht door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur. In de economische "Visie op de Noordvleugel" heeft het Rijk het bijzondere economische belang van samenwerking en samenhang tussen de regio's Amsterdam en Utrecht beschreven. Aandacht van het Rijk is echter wel beperkt tot zijn nationale belangen.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
168 - 04	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Utrecht	Steun van het Rijk bijvoorbeeld in het wegnemen van belemmerende regelgeving met betrekking tot de binnenstedelijke bouwopgave is nodig.	Het aanpakken van de binnenstedelijke opgave is een taak van provincies en (samenwerkende) gemeenten. In de regio's Amsterdam c.a. en Rotterdam c.a. maakt het Rijk wel afspraken over verstedelijking. Vanwege de complexiteit en omvang van de binnenstedelijke opgave, en de relatie met de draaischijf Utrecht, maken Rijk en regio hier afspraken over.	Geen.
169 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Velsen	De Amsterdamse transformatie van bedrijventerreinen tot woonwijken mag niet leiden tot verplaatsing van deze bedrijvigheid westwaarts.	Over verstedelijking in de regio Amsterdam c.a. maakt het Rijk afspraken met de regio. De uitvoering locatiekeuze is echter een taak van de provincies in overleg met gemeenten, geen rijkstaak. Daarnaast wil het Rijk door opname van de ladder voor duurzame verstedelijking, zorgvuldig ruimtegebruik stimuleren en zorgen voor een balans tussen vraag en aanbod.	Geen.
171 - 03	Groenservice Zuid-Holland	Het verzoek om bij de rijksdoelen excellent vestigingsklimaat en waarborgen kwaliteit leefomgeving de aspecten toegankelijk groen en voldoende en bereikbare recreatiemogelijkheden toe te voegen.	Bij een goed vestigingsklimaat en een goede leefomgeving hoort ook voldoende groen. Dit zit naar mening van het Rijk al in de rijksdoelen vervat. De ruimtelijke aspecten van recreatie liggen echter op decentraal niveau.	Geen.
171 - 04	Groenservice Zuid-Holland	Voeg bij de rijksdoelen excellent vestigingsklimaat en waarborgen kwaliteit leefomgeving de aspecten toegankelijk groen en voldoende en bereikbare recreatiemogelijkheden toe.	Bij een goed vestigingsklimaat en een goede leefomgeving hoort ook voldoende groen. Dit zit naar mening van het Rijk al in de rijksdoelen vervat. In de SVIR wordt aangegeven dat landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten identiteit geven aan een gebied. De ruimtelijke aspecten van recreatie liggen echter op decentraal niveau. Het is aan provincies en gemeenten om het begrip vestigingsklimaat voor hun eigen regio te concretiseren.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR. Ontwerpwijziging Barro</u>
172 - 03	Overleg Samenwerkingsorganen Openluchtrecreatie	Bij de onderwerpen 'excellent vestigings klimaat' en 'waarborgen kwaliteit leefomgeving' zouden de aspecten toegankelijk groen en voldoende en bereikbare recreatiemogelijkheden toegevoegd moeten worden. In de SVIR zijn deze onderwerpen met name vanuit bereikbaarheid c.q. harte infrastructuur ingestoken.	Om de concurrentiekracht van Nederland te verbeteren zet het Rijk in op het versterken van de ruimtelijk-economische structuur ten behoeve van het vestigingsklimaat. Het vestigingsklimaat is echter breder dan slechts de ruimtelijke structuren. Dit kan in de SVIR duidelijker worden gesteld.	Bij Rijksdoel 1 worden de waarde en elementen van een goed vestigingsklimaat meer uitgeschreven
173 - 01	Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Holland	Verzoekt om de greenport Agriboard in de SVIR op te nemen. Deze multinationals zijn wel gehoord in topsectorenadvies, maar dit is niet vertaald in ruimtelijk belang in SVIR.	Met het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid in de SVIR wil het Rijk de concurrentiekracht vergroten. Het Rijk richt zich hierbij met name op stedelijke regio's rondom mainports, greenports en brainport waar een concentratie van topsectoren aanwezig is. Voor overige ruimtelijke ontwikkelingen zijn provincies en gemeenten primair verantwoordelijk. Hoewel meerdere topsectoren in Noord Holland Noord aanwezig zijn is er geen sprake van een stedelijke regio met bedoelde concentratie.	Geen.
173 - 02	Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Holland	Belang greenport Aalsmeer voor metropoolregio Amsterdam verdient meer aandacht in de SVIR. Icoon greenport wordt niet toegelicht in legenda MIRT kaart NW-NL. Verzoekt versterking van het vestigingsklimaat van de greenports ook in regio NW als rijksbelang te noemen.	De Greenport Aalsmeer is als een van de vijf greenports genoemd, vandaar ook een uniform icoon.	Het icoon zal ook in de legenda worden opgenomen.
173 - 07	Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Holland	Nodigen de minister uit om met de regio te komen tot een integrale visie op het Noordzeekanaalgebied, met als doel het verder versterken van de internationale concurrentiepositie van de MRA. Vragen de minister de inbreng en afstemming tussen de departementen te coördineren. Willen samen met het Rijk en de regio als gebiedsregisseur	Zoals in de SVIR al benoemd, is het Rijk van plan een visie hiervoor te ontwikkelen. Voor deze visie vormt de SVIR (de nationale belangen) voor het Rijk het kader.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		een integrale afweging maken zonder dat op voorhand zaken worden uitgesloten.		
175 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Leiden	Bio Science Park Leiden ook als onderdeel van topsectoren noemen.	In paragraaf 4.3 is het Bioscience Park Leiden genoemd.	Geen.
177 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Haarlemmermeer	Het Rijk moet haar verantwoordelijkheid nemen als t gaat om aanpassen wet- en regelgeving voor het geleidelijk afwaarderen van leegstaande kantoren. Dit vraagt om een integrale benadering.	De programmering van verstedelijking wordt overgelaten aan provincies en (samenwerkende) gemeenten. Daarnaast wil het Rijk door opname van de ladder voor duurzame verstedelijking in het Bro, zorgvuldig ruimtegebruik stimuleren en zorgen voor een balans tussen vraag en aanbod.	Geen.
177 - 06	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Haarlemmermeer	Verstedelijking moet plaatsvinden op plaatsen waar bereikbaarheid het best is en waar woningvraag het grootst is.	De programmering van verstedelijking wordt overgelaten aan provincies en (samenwerkende) gemeenten. Daarnaast wil het Rijk door opname van de ladder voor duurzame verstedelijking in het Bro, zorgvuldig ruimtegebruik stimuleren en zorgen voor een balans tussen vraag en aanbod.	Geen.
177 - 07	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Haarlemmermeer	Wij verwachten dat het Rijk in de SMASH-regio nog blijft bezighouden met visies en het leggen van accenten vanuit nationaal belang en dat niet overlaat aan lagere overheden.	De regio SMASH maakt onderdeel uit van de stedelijke regio met een concentratie van topsectoren. Bij de ontwikkeling van deze regio's blijft het Rijk betrokken.	Geen.
177 - 09	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Haarlemmermeer	Luchthavenindeliningsbesluit (LIB) en 20 Ke-gebied worden gekoppeld. Wordt actualisatie van beiden ook geplaatst in het teken van ruimtelijke ontwikkelingen van deze regio?	Als uitwerking op de Aldersafspraken over Schiphol (2008) wordt het Luchthavenindeliningsbesluit Schiphol (LIB) geactualiseerd. Afsproken is om ook het 20Ke beleid uit de Nota Ruimte daarin mee te nemen. Het Rijk werkt voorts samen met de regio aan de Structuurvisie Mainport Amsterdam Schiphol Almere (SMASH). De ontwikkeling van luchthaven Schiphol wordt daarbij in samenhang bezien met stedelijke ontwikkelingen,	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			wateropgaven en de bereikbaarheidsopgaven. Naast de Aldersafspraken biedt ook de structuurvisie SMASH uitgangspunten om in 2013 de ruimtelijke kaders in het LIB te kunnen actualiseren.	
177 - 10	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Haarlemmermeer	In de SVIR wordt vermeld dat het LIB en 20 Ke-gebied in 2011 zullen worden gerealiseerd. Moet dit niet 2012 zijn?	Dit is inderdaad niet juist. De planning is dat in 2012 op hoofdlijnen wordt besloten over het LIB en dat in het LIB in 2013 formeel vastgesteld wordt.	Tekst over LIB wordt aangepast.
177 - 11	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Haarlemmermeer	Tegen reservering van de parallelle Kaagbaan. Indien er wenst duidelijkheid hierover en wanneer het Rijk hieraan vasthoudt inzicht in alle effecten en toepassen van volledige reservering.	De reservering betreft primair het voortzetten van het ruimtelijke regime in het grondgebied voor een eventuele start- en landingsbaan, zoals dat tot 1 april 2008 door de provincie via het streekplan werd geborgd. Het Rijk kent het standpunt van het College tegen een langdurige reservering van de parallelle Kaagbaan. De gemeente heeft in 2008 toegezegd het Rijk actief te informeren indien zich ruimtelijke ontwikkelingen in het reserveringsgebied voordoen. In de Luchtvaartnota is vastgelegd dat het Rijk de reservering in een AMvB zal verankeren. In het kader van de bestuursovereenkomst Boerlandvariant N201+ hebben Rijk, gemeente Haarlemmermeer, provincie Noord-Holland en Schiphol afgesproken dat het Rijk de ontwerp AMvB spoedig in procedure zal brengen. In het kader van de Rijksstructuurvisie SMASH die in de SVIR wordt aangekondigd, zal worden gekeken naar de mogelijke ruimtelijke effecten van een eventuele inpassing van een parallelle Kaagbaan. In 2015 neemt het Rijk een besluit over een langdurige reservering van de parallelle Kaagbaan.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
177 - 15	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Haarlemmermeer	Verbinding tussen topsectoren, Amsterdambrief en SVIR ontbreekt.	De bedrijfslevenbrief, de SVIR en de 'Visie op de Noordvleugel' zijn vanwege de consequente keuzes die hierin door het Rijk worden gemaakt met elkaar verbonden. De SVIR is de kapstok voor ander beleid met ruimtelijke aspecten. De 'Visie op de Noordvleugel' kan dienen als leidraad bij de vormgeving van de uitvoering van het bedrijvenbeleid in de Noordvleugel.	Geen.
178 - 01	Stichting G. Ribbius Peletier Jr.	Doel van stedelijke regio met topsectoren staat haaks op doelstellingen van de stichting die door indiener wordt vertegenwoordigd. Indiener verzoekt om bij de verdere uitwerking rekening te houden met de ligging van het landgoed Linschoten en met de doelstellingen van de Stichting G. Ribbius Peletier Jr.	Het Rijk is van mening dat met de keuze voor de stedelijke regio's met topsectoren, Nederland het beste werkt aan zijn concurrentiekracht. Onderdeel van een goed vestigingsklimaat is ook landschap. Het beleid hiervoor is echter een decentrale taak.	Geen.
178 - 02	Stichting G. Ribbius Peletier Jr.	Indiener verzoekt de contour van de stedelijke regio rond Amsterdam -Utrecht aan te passen.	De cirkel om de regio Amsterdam c.a. is geen harde cirkel, maar illustratief. Op basis van de opgaven wordt de regio verder afgebakend.	Geen.
180 - 03	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Heerde	Waarom alleen inzetten op main- brain en greenports? Andere stedelijke agglomeraties hebben voor NL ook een belangrijke rol. Ook graag overleggen met regio's als Zwolle/Kampen en Apeldoorn.	De SVIR onderkent het belang van steden en stedelijke regio's voor de (inter)nationale economie. Met het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid wordt bijgedragen aan het vergroten van de concurrentiekracht door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur. Omdat het Rijk de beperkt beschikbare middelen niet wil versnipperen investeert het dáár waar de nationale economie er het meest bij gebaat is en richt het zich met name op de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren met belangrijke innovatieve economische ontwikkelkansen.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
181 - 03	Drechtsteden	In aansluiting op het algemene verzoek daartoe in Zuidvleugelverband met betrekking tot de regionale uitwerking van de topsectoren in de Zuidvleugel verzoeken wij u de onderlinge rol- en taakverdeling van de verschillende overheden ook met betrekking tot de topsector Water en de Maritieme Schaa sprong in alle scherp te vullen.	De topteam s hebben hun agenda's gepresenteerd aan het Rijk. Het Rijk heeft hierop gereageerd middels de bedrijfslevenbrief. Samen met decentrale overheden wordt dit nu verder opgepakt. Tekst hierover wordt geactualiseerd.	Tekst wordt gewijzigd in definitieve SVIR.
181 - 06	Drechtsteden	Hoewel de Dordtse Zeehaven niet wordt genoemd als Zeehaven/haven van belang, gaan wij er van uit dat na de samenwerkingsovereenkomst met het Havenbedrijf Rotterdam onze zeehaven onderdeel uitmaakt van Mainport Rotterdam/Logistieke Delta.	Dit sluit aan op de afspraken en conclusies uit de MIRT-verkenning Antwerpen – Rotterdam. Samenwerking tussen de havens in de Rotterdamse regio (Rotterdam, Dordrecht en Moerdijk) en van het gebied van de Zuidwestelijke delta (Vlissingen, Terneuzen Zeebrugge en Antwerpen) is van belang voor de ontwikkeling van de Mainport Rotterdam	Geen.
192 - 03	Onafhankelijke Nijmeegse Partij	Wat levert de aanduiding als topsectorstad voor de stad Nijmegen aan pluspunten op? Betekent dit dat Nijmegen dezelfde topstatus krijgt als Amsterdam/Schiphol, Rotterdam en Eindhoven?	Het versterken van de ruimtelijk-economische structuur wordt versterkt door alle nationale belangen. Voor de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren, wordt door het Rijk samen met het bedrijfsleven en decentrale overheden gezamenlijk opgetrokken.	Geen.
192 - 05	Onafhankelijke Nijmeegse Partij	Het is van belang dat in 2040 niet alleen de mainports, brainport en greenports goed te bereiken zijn vanuit de wereld, maar ook de stedelijke netwerken die daar buiten vallen, zoals Arnhem -Nijmegen.	Het doel in 2040 is dat heel Nederland goed bereikbaar is. Dat moet door alle overheden worden nagestreefd. Echter, de problematiek is het grootste in de stedelijke regio's rondom de mainports, brainport en greenports. Daarom krijgen zij, en hun achterlandverbindingen, prioriteit.	Geen.
192 - 06	Onafhankelijke Nijmeegse Partij	De majeure mobiliteitsproblemen en plannen in de topsectorregio Health Valley (samen met Food Valley Wageningen) moeten worden opgelost in het belang van Nijmegen, de regio's Arnhem -Nijmegen en WERV en de	Het Rijk wil de bestuurlijke drukte verminderen. Een extra MIRT-overleg specifiek voor de regio Nijmegen-Arnhem is dan ook niet opportuun. U kunt uw gezamenlijke punten inbrengen in het MIRT-overleg voor het landsdeel Oost.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		provincie Gelderland. Een MIRT-overleg voor de regio Nijmegen-Arnhem wordt bepleit.		
192 - 28	Onafhankelijke Nijmeegse Partij	De ontwerp-Structuurvisie mist de invalshoek waarin de uitkomsten van het werk van de Visitatiecommissie Deetman die de 40 Krachtwijken heeft bezocht terugkomen bij het onderwerp Ruimte en Wonen.	De programmering van verstedelijking wordt overgelaten aan provincies en (samenwerkende) gemeenten. Zij kunnen het advies van de commissie Deetman het best regionaal vertalen. Enkel in de regio's Amsterdam c.a. en Rotterdam c.a. maakt het Rijk nog afspraken over verstedelijking.	Geen.
195 - 02	Gewest Gooi en Vechtstreek	Er wordt aangedrongen op een bredere rijksbetrokkenheid en inzet van aandacht en prioriteiten ten aanzien van wonen en landschap; een integrale verantwoordelijkheid voor economie, wonen, landschap en bereikbaarheid in samenhang.	Om de concurrentiekracht van Nederland te verbeteren zet het Rijk in op het versterken van de ruimtelijk-economische structuur ten behoeve van het vestigingsklimaat. Het vestigingsklimaat is echter breder dan slechts de ruimtelijke structuren. Dit kan in de SVIR duidelijker worden gesteld. Het Rijk richt zich echter voornamelijk op de infrastructuur.	Geen.
195 - 08	Gewest Gooi en Vechtstreek	De aandacht in de visie voor het specifieke nationaal-economische belang van de Gooise mediasector wordt gemist.	De mediasector in het Gooi maakt deel uit van de topsector Creatieve Industrie in een stedelijke regio waar verschillende topsectoren sterk zijn vertegenwoordigd.	Geen.
198 - 01	AG Charlemagne	In de ontwerp-Structuurvisie is het ontwikkelingsperspectief van het samenwerkingsverband AG Charlemagne onvoldoende opgenomen. Gevraagd wordt om dit in de structuurvisie op te nemen.	De provincies krijgen de regie over de ruimtelijke ordening. Dat houdt in dat het Rijk niets meer zegt over regionale samenwerkingsverbanden, ook al zijn ze internationaal.	Geen.
199 - 04	Het Groene Hart Brabant	In de SVIR is de maatschappelijke afweging van de prijs die betaald moet worden aan derving van leef-, woon- en werkklimaat t.a.v. de sectoren voedsel en tuinbouw, logistiek en chemie niet gemaakt. Deze eenzijdige sectorale benadering is in strijd met het	De SVIR bevestigt de noodzaak om de complexe opgaven waar de ruimtelijke ordening voor staat integraal op te pakken en bevestigt de rol van de provincies als gebiedsregisseur in het ruimtelijk domein. De complexiteit van de opgaven in stedelijke regio's met topsectoren	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		integraliteitsprincipe dat aan elk plan ten grondslag dient te liggen.	kan in de SVIR nadrukkelijker worden benoemd.	
200 - 01	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen	De positie van Nijmegen als kennisstad en dynamisch economisch cluster moet in de definitieve versie van de SVIR stevig worden verankerd.	In Nijmegen is de topsector Life Sciences & Health sterk vertegenwoordigd, dit staat ook zo in de SVIR. Op de kaart in hoofdstuk 4 van de SVIR staat de regio Arnhem -Nijmegen aangeduid als een stedelijke regio met een concentratie van topsectoren.	Geen.
200 - 03	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen	Om te komen tot een integraal kader voor het ruimtelijk domein is het van belang om behalve het financiële perspectief en het economisch herstel in de SVIR ook een centrale plek te geven aan belangrijke thema's zoals verbetering van het vestigingsklimaat, wonen in relatie tot de verwachte demografische ontwikkeling, mobiliteitsvraagstukken, recreatie, ruimte voor innovatie en de ontwikkeling van de kenniseconomie.	Om de concurrentiekracht van Nederland te verbeteren zet het Rijk in op het versterken van de ruimtelijk-economische structuur ten behoeve van het vestigingsklimaat. Het vestigingsklimaat is echter breder dan slechts de ruimtelijke structuren. Dit kan in de SVIR duidelijker worden gesteld.	Geen.
200 - 06	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen	Aan deze samenhang tussen de regio's moet in de SVIR meer aandacht worden besteed. De stedelijke regio Nijmegen is economisch, sociaal en cultureel sterk verbonden met de regio's Noord-Limburg, Noordoost-Brabant en de EUregio Rijn-Waal. Economisch liggen hier grote kansen op de raakvlakken van topsectoren (Life Sciences & Health, Agro-Food en Tuinbouw, de Creatieve Industrie, High Tech systemen & materialen en Chemie). De ontwikkeling van de topsector Life Sciences en Health is gebaat bij verbindingen met andere kennis- en innovatiecentra, onder andere via de Red MedTech Highway.	Aan het versterken van de ruimtelijk-economische structuur dragen alle nationale belangen bij. Op ruimtelijk vlak gaat het om het verbinden van de stedelijke regio's met topsectoren. Het is aan deze regio's zelf om op andere vlakken (kennisdeling, arbeidsmigratie) de verbinding met de andere regio's te maken.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
200 - 08	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen	De keuze voor slechts 3 geografisch afgebakende gebieden leidt tot een groot afbreukrisico voor de ontwikkeling van de andere stedelijke regio's en de BV Nederland. De overige als stedelijke regio's met topsectoren aangemerkte gebieden hebben verder geen betekenis in de SVIR. Dit is een gemiste kans.	Voor alle stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren, wordt door het Rijk samen met het bedrijfsleven en decentrale overheden gezamenlijk opgetrokken.	Geen.
200 - 09	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen	In de SVIR ligt de focus te eenzijdig op economisch herstel en heeft een te smalle agenda, waardoor 'het goed wonen en werken' te weinig aandacht krijgt.	In de SVIR is er gekozen voor vier accenten: concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig. Goed wonen en werken is verder inderdaad onderdeel van een vestigingsklimaat.	Bij Rijksdoel 1 worden de waarde en elementen van een goed vestigingsklimaat meer uitgeschreven.
200 - 10	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen	In de SVIR wordt onterecht zeer beperkt aandacht besteed aan een uitstekend vestigingsklimaat. Het moet dan ook niet alleen gaan om de fysieke infrastructuur maar ook om investeringen in een goed woon- en werkklimaat en een goede sociale infrastructuur (toegankelijke en bereikbare sociaal-maatschappelijke voorzieningen op het gebied van onderwijs, cultuur, sport en recreatie).	Om de concurrentiekracht van Nederland te verbeteren zet het Rijk in op het versterken van de ruimtelijk-economische structuur ten behoeve van het vestigingsklimaat. Het vestigingsklimaat is echter breder dan slechts de ruimtelijke structuren. Dit kan in de SVIR duidelijker worden gesteld.	Bij Rijksdoel 1 worden de waarde en elementen van een goed vestigingsklimaat meer uitgeschreven.
200 - 11	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen	Het schrappen van het verstedelijkingsbeleid heeft nadelige gevolgen voor de ontwikkelkracht van de steden. Het risico bestaat dat grote projecten met erkende nationale belangen, zoals de ontwikkeling van Novio Tech en de Spoorzone in Nijmegen, hierdoor onvoldoende van de grond.	De programmering van verstedelijking wordt overgelaten aan provincies en (samenwerkende) gemeenten. Enkel in de regio's Amsterdam c.a. en Rotterdam c.a. maakt het Rijk hier nog afspraken over. Daarnaast wil het Rijk door opname van de ladder voor duurzame verstedelijking, zorgvuldig ruimtegebruik stimuleren en zorgen voor een balans tussen vraag en aanbod.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
200 - 12	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen	De scenario's voor de woningbehoefte in de SVIR wijken af van de prognoses uit de Woonvisie. Verzocht wordt om deze scenario's op elkaar af te stemmen.	In de SVIR worden de WLO scenario's aangehaald om de onzekerheid van toekomstige ontwikkelingen te agenderen. Dit is iets anders dan het in kaart brengen van de meest waarschijnlijke ontwikkeling. Dat wordt gedaan met behulp van de Primosprognose. De recent gepubliceerde trendprognose Primos 2011 zal in de definitieve SVIR worden gebruikt. In het ontwerpdocument is uitgegaan van conceptcijfers, omdat de definitieve prognose op dat moment nog niet beschikbaar was.	In de SVIR worden de prognoses van de Woonvisie verwerkt.
200 - 13	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen	Het realiseren van de woningbouwbehoefte in de goedkope sector in de Stadsregio Arnhem - Nijmegen wordt bemoeilijkt door het beperken van de investeringsruimte van de corporaties en het stoppen van het ISV. Hierdoor wordt het versterken van de ruimtelijk-economische structuur met een goed woon- en leefklimaat bemoeilijkt, waardoor de SVIR de regio's buiten de mainports en brainport (w.o. Nijmegen) te weinig ontwikkelkracht biedt en de decentralisatie niet gepaard gaat met uitvoeringskracht op regionaal en lokaal niveau. De SVIR moet hierop worden aangepast.	De SVIR onderkent het belang van steden en stedelijke regio's voor de (inter)nationale economie. Met het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid wordt bijgedragen aan het vergroten van de concurrentiekracht door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur. Omdat het Rijk de beperkt beschikbare middelen niet wil versnipperen investeert het dáár waar de nationale economie er het meest bij gebaat is en richt het zich met name op de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren met belangrijke innovatieve economische ontwikkelkansen.	Geen.
200 - 15	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen	Bij het verbeteren van de bereikbaarheid moet de focus niet alleen worden gelegd op de mainports, brainport, greenports en hun achterlandverbindingen, maar ook op de overige stedelijke regio's met topsectoren.	Het versterken van de ruimtelijk-economische structuur wordt versterkt door alle nationale belangen. Het Rijk richt zicht op de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren rond de mainports, brainport, greenports en valleys.	Geen.
201 - 01	VNO NCW	Energyport Noord-Nederland moet vergelijkbare status krijgen als de mainports, greenports en brainport. De Energyport dient	De valleys, waartoe ook de Energy Valley behoort, zijn belangrijk voor de nationale economie. Dit is erkend in de SVIR en de	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		aan te sluiten bij de Energy Valley en topsector Energie en is daarom ruimtelijk-economisch gezien breder dan alleen het Eemshavengebied.	topsectorenaanpak van het Rijk. Via deze topsectorenaanpak en haar eventuele nationale belangen is het Rijk ook betrokken bij de ontwikkelingen in dit gebied. In de ontwerp SVIR is aangegeven dat het Rijk voor investeringen vanuit het verlengde infrastructuurfonds prioriteit geeft aan het oplossen van bereikbaarheidsknelpunten voor de main-, brain- en greenports. Daar zijn de problemen ook het grootst. Indien regio's daarbuiten (zoals Energy Valley) zich economisch dusdanig doorontwikkelen dat het cruciaal is voor de concurrentiekracht van de Nederlandse economie om te investeren in aantoonbare ruimtelijke of mobiliteitsknelpunten, dan zal het Rijk in het kader van het MIRT met de regio overleggen of investeringen noodzakelijk en mogelijk zijn.	
202 - 07	Stichting Landschapsmanifest	Main-, brain- en greenports worden waardevoller als ze verantwoord ingebed zijn in het cultuurlandschap. Eenzijdig kijken naar main-, brain- en greenports draagt niet bij aan het verbeteren van het Nederlands vestigingsklimaat.	Om de concurrentiekracht van Nederland te verbeteren zet het Rijk in op het versterken van de ruimtelijk-economische structuur ten behoeve van het vestigingsklimaat. Het vestigingsklimaat is echter breder dan slechts de ruimtelijke structuren. Dit kan in de SVIR duidelijker worden gesteld.	Bij Rijksdoel 1 worden de waarde en elementen van een goed vestigingsklimaat meer uitgeschreven.
203 - 04	Gedeputeerde Staten van provincie Gelderland	Het Rijk blijft ook buiten de prioritaire gebieden mede verantwoordelijk voor en betrokken bij de integrale afstemming van de ontwikkelingen rondom topclusters. Het Rijk moet al het mogelijke (binnen haar vermogen) in het werk stellen om ook daar het vestigingsklimaat te optimaliseren. Daarom vraagt landsdeel Oost blijvende betrokkenheid bij investeringen in het vestigingsklimaat in haar stedelijke regio's, in	De SVIR onderkent het belang van steden en stedelijke regio's voor de (inter)nationale economie. Met het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid wordt bijgedragen aan het vergroten van de concurrentiekracht door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur. Omdat het Rijk de beperkt beschikbare middelen niet wil versnipperen investeert het dáár waar de nationale economie er het meest bij gebaat is en	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		de multimodale bereikbaarheid van economische centra en bij het wegnemen van belemmeringen.	richt het zich met name op de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren met belangrijke innovatieve economische ontwikkelkansen.	
203 - 06	Gedeputeerde Staten van provincie Gelderland	Dit voorjaar is afgesproken de ruimtelijke en infrastructurele opgaven voor de economische topsectoren in de definitieve Structuurvisie op te nemen. Wij onderstrepen uw aanbod om in het kader van MIRT ook met de regio's buiten de mainports, brainport en greenports te overleggen of investeringen noodzakelijk en mogelijk zijn.	De uitwerking van de topsectoren is gebeurd in de Bedrijfslevenbrief. Ruimtelijke en mobiliteitsaspecten hieruit zijn opgenomen in de SVIR en worden verder opgepakt via het MIRT.	Geen.
203 - 07	Gedeputeerde Staten van provincie Gelderland	De structuurvisie kan scherper een scheiding aanbrengen tussen enerzijds de medeverantwoordelijkheden van het Rijk bij ruimtelijke ontwikkelingen in de stedelijke regio's met topsectoren en anderzijds de noodzakelijke prioritering in investeringen voor de korte termijn vanwege beperkte financiële mogelijkheden.	Via de topsectorenaanpak en haar eventuele nationale belangen is het Rijk betrokken bij de ontwikkelingen in alle stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren. In de ontwerp SVIR is aangegeven dat het Rijk voor investeringen vanuit het verlengde infrastructuurfonds prioriteit geeft aan het oplossen van bereikbaarheidsknelpunten voor de main-, brain- en greenports (en hun achterlandverbindingen). Daar zijn de problemen ook het grootst. Indien regio's daarbuiten (zoals Energy Valley) zich economisch dusdanig doorontwikkelen dat het cruciaal is voor de concurrentiekracht van de Nederlandse economie om te investeren in aantoonbare ruimtelijke of mobiliteitsknelpunten, dan zal het Rijk in het kader van het MIRT met de regio overleggen of investeringen noodzakelijk en mogelijk zijn.	Geen.
203 - 08	Gedeputeerde Staten van provincie Gelderland	In de definitieve structuurvisie moeten de ruimtelijke en infrastructurele opgaven voor de	De uitwerking van de topsectoren is gebeurd in de Bedrijfslevenbrief. Ruimtelijke en	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		economische topsectoren nog worden opgenomen en benoemd als medeverantwoordelijkheid voor het Rijk.	mobiliiteitsaspecten hieruit zijn opgenomen in de SVIR en worden verder opgepakt via het MIRT.	
205 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Uden	Hoofdverbindingen tussen stedelijke regio's met topsectoren zijn ook van nationaal belang	Het instandhouden van het gehele netwerk van hoofdverbindingen is reeds een nationaal belang (belang 7).	Geen.
208 - 01	Development Company Greenport Venlo	U noemt in uw Structuurvisie ons gebied met regelmaat als zijnde belangrijk economisch ontwikkelingsgebied. Dat onderschrijven wij ten zeerste. U doet dat echter niet consequent en structureel zoals u dat wel doet met projecten Rotterdam -Zuid en Brainport Avenue. Dat vinden wij een gemis en zien we graag sterker terug in de structuurvisie.	De ontwikkelingen Rotterdam -Zuid en Brainport Avenue zijn gebiedontwikkelingen van nationaal belang. Het gebied rond Venlo wordt niet alleen op kaarten in de SVIR opgenomen als een stedelijke regio met een concentratie met topsectoren, in dit gebied start ook een MIRT-onderzoek.	Er wordt een cirkel rond de stedelijke regio Venlo toegevoegd
208 - 02	Development Company Greenport Venlo	U verbindt onvoldoende consequenties aan het feit dat Greenport Venlo zo'n belangrijk gebied voor u is. U constateert dat de ergste knelpunten met voorrang moeten worden aangepakt en dat rondom o.a. Greenport Venlo de verbinding met onze buurlanden prioriteit krijgen. Daarbij geeft u verder geen enkele richting aan waar dat toe zal moeten leiden voor ons gebied. We zien graag dat actiever opgenomen door bijvoorbeeld aan te geven dat er ook op de korte termijn maatregelen worden voorzien op het hoofdwegennet rondom Greenport Venlo, de spoorverbinding met Duitsland wordt verstevigd en dergelijke.	De aanpak van de opgave en de rol van het Rijk bij de genoemde maatregelen is onderwerp van bespreking in het BO MIRT.	Geen.
209 - 01	Stichting Greenport Venlo	In het Regeerakkoord, de beleidsbrief van het Ministerie van IenM van 26 november 2011 en het Concept Bestuursakkoord VNG - Rijk is het gebied Eindhoven - Venlo neergezet als een economisch topgebied. Dit topgebied dient in	In de SVIR wordt de importantie van de stedelijke regio Eindhoven en de Greenport Venlo onderkend. Omdat de Greenport Venlo deel uitmaakt van de stedelijke regio Venlo waar een concentratie van een aantal topsectoren	Er wordt een cirkel rond de stedelijke regio Venlo toegevoegd.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		zijn geheel als gebied met topsectoren te worden aangeduid in de structuurvisie.	aanwezig is, zoals Tuinbouw en Uitgangsmaterialen, Agro&Food, High Tech Systemen en Logistiek, zal deze stedelijke regio op de kaart worden toegevoegd.	
209 - 02	Stichting Greenport Venlo	Om de logistieke positie van het topgebied Eindhoven - Venlo verder te ontwikkelen is aandacht nodig voor de multimodale afwikkeling van goederen met een voor de regio toegevoegde waarde via weg, water en spoor (o.a. Bargeterminal en Railport Venlo) met de daarbij behorende infrastructuur. Deze positie als "Extended Gate" van Rotterdam dient in de structuurvisie te worden geëxpliciteerd.	De onderlinge relatie tussen de mainports, brainport en greenports is al aangegeven door het opnemen van de achterlandverbindingen.	Geen.
210 - 07	Erfgoedvereniging Heemschut	In de structuurvisie en de Ontwerpwijziging Barro ontbreekt het aan visie en handvaten om verrommeling en verdichting van het landschap tegen te gaan, met als gevolg een minder aantrekkelijk vestigingsgebied.	De programmering van verstedelijking wordt overgelaten aan provincies en (samenwerkende) gemeenten. Enkel in de regio's Amsterdam c.a. en Rotterdam c.a. maakt het Rijk hier nog afspraken over. Daarnaast wil het Rijk door opname van de ladder voor duurzame verstedelijking, zorgvuldig ruimtegebruik stimuleren en zorgen voor een balans tussen vraag en aanbod.	Geen.
211 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Noordwijk	Gevraagd wordt om meer informatie op te nemen in de Structuurvisie betreffende de te vormen bestuurlijke trio's. Met name op de bevoegdheden die aan dit 'gremium' toebedeeld gaan worden.	In de brief over Beter Benutten is hier op ingegaan. Deze praktische invulling maakt geen onderdeel uit van het beleid zoals beschreven in de ontwerp SVIR.	Geen.
211 - 06	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Noordwijk	De aanleg van een parallelle Kaagbaan kan in de praktijk leiden tot een toename van vliegverkeer boven de Duin- en Bollenstreek en dus ook boven Noordwijk. Met name is daarbij de bestaande hinder van belang als gevolg van de nachtelijke aanvliegeroute vanaf	Voordat er een besluit genomen wordt over een parallelle Kaagbaan, worden eerste de consequenties voor de omgeving in kaart gebracht. Dat is nu met de SVIR nog niet aan de orde.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		de verzamelpunten boven de Noordzee. Een tweede Kaagbaan heeft hierop nog meer negatieve effecten.		
211 - 07	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Noordwijk	Noordwijk is een internationale congresbadplaats. In volume is Noordwijk de 2e congres- en vergaderdestinatie na Amsterdam. Dit is ondersteunend aan de ambitie van het Rijk om Nederland aantrekkelijk te houden en te maken voor internationale bedrijven. Dit aspect komt onvoldoende aan bod in de Structuurvisie.	De SVIR onderkent het belang van steden en stedelijke regio's voor de (inter)nationale economie. Met het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid wordt bijgedragen aan het vergroten van de concurrentiekracht door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur. Omdat het Rijk de beperkt beschikbare middelen niet wil versnipperen investeert het daár waar de nationale economie er het meest bij gebaat is en richt het zich met name op de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren met belangrijke innovatieve economische ontwikkelkansen.	Geen.
215 - 02	Samenwerkingsverband Regio Eindhoven	Er wordt gevraagd om het integreren van de structuurvisie met de Bedrijfslevenbrief van de minister van EL&I en om een gezamenlijke uitwerking van beide visies op het schaalniveau van de regio Eindhoven en het daarbinnen concreet beleggen van acties.	De uitwerking van de topsectoren is gebeurd in de Bedrijfslevenbrief. Ruimtelijke en mobiliteitsaspecten hieruit zijn opgenomen in de SVIR en worden verder opgepakt via het MIRT. In de MIRT-gebiedsagenda's wordt gewerkt aan de doorvertaling van beide beleidsdocumenten naar de regio.	Geen.
215 - 04	Samenwerkingsverband Regio Eindhoven	Voor de Brainport regio Eindhoven past, vanwege haar zeer grote bijdrage aan de Nederlandse innovatiekracht en export, een vergelijkbare programmatische en operationele aanpak als die, welke is opgenomen voor de noord- en zuidvleugel van de Randstad.	Voor de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren, wordt door het Rijk samen met het bedrijfsleven en decentrale overheden gezamenlijk opgetrokken.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
215 - 05	Samenwerkingsverband Regio Eindhoven	De aanpak van de Brainport regio Eindhoven mag niet op voorhand alleen tot een bereikbaarheidsopgave worden beperkt: er is een integraal ruimtelijk-economisch maatregelenpakket nodig met tenminste aandacht voor opgaven tot (door)ontwikkeling van hoogwaardige woon- en werkmilieus, stedelijke topvoorzieningen en bereikbaarheidsopgaven. Er wordt verzocht de SVIR zodanig aan te passen dat deze (verstedelijkings)opgaven onderdeel van de gebiedsgerichte en programmatische urgentieaanpak van de stedelijke Brainport regio Eindhoven kunnen zijn.	Via de topsectorenaanpak en haar eventuele nationale belangen is het Rijk betrokken bij de ontwikkelingen in alle stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren. In de ontwerp SVIR is aangegeven dat het Rijk voor investeringen vanuit het verlengde infrastructuurfonds prioriteit geeft aan het oplossen van bereikbaarheidsknelpunten voor de main-, brain- en greenports.	Geen.
215 - 06	Samenwerkingsverband Regio Eindhoven	Alleen door uitvoering van "Brainport 2020" van de Brainport regio Eindhoven komt de kabinetsdoelstelling om tot de top 5 van kenniseconomieën te horen binnen handbereik.	Het Rijk ondersteunt de uitvoering van Brainport 2020. In de kabinetsreactie op Brainport 2020 van 13 september jl. geeft het aan hoe het aan deze bijdrage inhoud geeft.	Geen.
216 - 05	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Middelburg	Ook voor de Rijksoverheid zou de strategie moeten zijn om de potentie van Zeeland als woon- en werkgebied te benadrukken.	De SVIR onderkent het belang van steden en stedelijke regio's voor de (inter-)nationale economie, maar kiest, gelet op de beperkte financiële middelen, om haar aandacht te richten op de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren.	Geen.
216 - 07	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Middelburg	Er moet nader worden aangegeven hoe ver het onderzoek moet gaan of de geplande ontwikkeling met hergebruik van bestaand bebouwd gebied kan plaatsvinden.	De programmering van verstedelijking wordt overgelaten aan provincies en (samenwerkende) gemeenten. Enkel in de regio's Amsterdam c.a. en Rotterdam c.a. maakt het Rijk hier nog afspraken over. Daarnaast wil het Rijk door opname van de ladder voor duurzame verstedelijking, zorgvuldig ruimtegebruik stimuleren en zorgen voor een balans tussen vraag en aanbod.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
216 - 10	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Middelburg	Er wordt van uitgegaan dat de nadruk op herontwikkeling geen gevolgen heeft voor ontwikkelingsprojecten die al in gang zijn gezet en waarvoor gemeenten grondposities hebben verworven.	De programmering van verstedelijking wordt overgelaten aan provincies en (samenwerkende) gemeenten. Enkel in de regio's Amsterdam c.a. en Rotterdam c.a. maakt het Rijk hier nog afspraken over. Voor het stimuleren van zorgvuldig ruimtegebruik neemt het Rijk de ladder voor duurzame verstedelijking op. Het aankopen van grondposities is een keuze van de gemeente.	Geen.
220 - 11	Greenport Westland-Oostland	Indiener ziet graag een positie van de greenports gelijk aan die van de mainports en de brainport, t.b.v. de versnelling van de projecten die greenport gerelateerd zijn.	De greenports staan in de SVIR op een lijn met de mainports en brainport.	Geen.
223 - 10	Vertrouwelijk	Afspraken over verstedelijking laat het Rijk over aan provincies en gemeenten. Door wie zijn of worden die afspraken gemaakt?	De afspraken over verstedelijking worden gemaakt tussen provincies en (samenwerkende) gemeenten. Enkel in de regio's Amsterdam c.a. en Rotterdam c.a. maakt het Rijk hier nog afspraken over.	Geen.
223 - 28	Vertrouwelijk	Is het verstandig om de verdere ontwikkeling van luchthaven Twente zo snel mogelijk te stoppen.	De luchthaven Twente is in de Luchtvaartnota (en op basis van de Wet Luchtvaart) en de SVIR een luchthaven van nationale betekenis. De uitwerking van de plannen voor Vliegveld Twente is aan de regio. Bij deze uitwerking zullen ook effecten van de luchthavenontwikkeling over de landsgrenzen worden meegenomen.	Geen.
229 - 11	VNO NCW West	Indiener meent dat voorkomen moet worden dat wegens krapte bedrijvigheid en daarmee werk wegtrekt. Dit is van nationaal belang en rijksoverheid dient haar coördinerende rol te vervullen als de regio er niet uitkomt. Dat kan door het inzetten van het instrumentarium van de Wro.	Decentrale overheden zijn het beste in staat om tot een goede balans tussen vraag en aanbod voor de verschillende functies te komen. De rol van het Rijk is het zorgen voor een goed systeem van ruimtelijke ordening. Binnen dat systeem draagt het Rijk decentrale overheden op vanuit deze balans verstedelijkingsvraagstukken te beoordelen, maar is het geen 'scheidsrechter' tussen andere overheden.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
229 - 12	VNO NCW West	Indiener meent dat voorkomen moet worden dat decentrale overheden onvoldoende aandacht hebben voor het economisch belang (zakelijke vluchten) van Rotterdam -The Hague Airport.	Het Rijk is het bevoegd gezag voor de luchthaven Rotterdam -The Hague Airport. Daarmee is de luchthaven (en ontwikkeling daarvan) van nationaal belang.	Geen.
229 - 14	VNO NCW West	Indiener meent dat er in feite sprake is van één Greenport die neerslaat in enkele kerngebieden. Indiener verzoekt om het gebied in de regio boven Amsterdam - met daarin onder andere 'seed valley' - hieraan toe te voegen.	Met het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid in de SVIR wil het Rijk de concurrentiekracht vergroten. Het Rijk richt zich hierbij met name op stedelijke regio's rondom mainports, brainport en greenports waar een concentratie van topsectoren aanwezig is. Voor overige ruimtelijke ontwikkelingen zijn provincies en gemeenten primair verantwoordelijk. Hoewel meerdere topsectoren in Noord Holland Noord aanwezig zijn is er geen sprake van een stedelijke regio met bedoelde concentratie.	Geen.
230 - 13	Unie van Waterschappen	De relatie tussen nationaal belang 1 en nationaal 9 moet geëxpliciteerd worden in de SVIR: Water is ook een economische topsector en een belangrijk exportproduct. Daarnaast is de waterveiligheid van Nederland van directe positieve invloed op het economische vestigingsklimaat.	Onder een goed vestigingsklimaat valt inderdaad ook het nationale belang van water. Echter, gekozen is om dit belang onder rijksdoel 3 te hangen, omdat het hier primair hoort. De topsector Water zit echter wel onder belang 1.	Bij Rijksdoel 1 wordt bij de topsectoren meer uitgeschreven hoe andere nationale belangen samenhangen met belang 1.
231 - 03	Gedeputeerde Staten van de Belgische provincie Oost-Vlaanderen	Ruimtelijk gezien is voor het havengebied Gent-Terneuzen-Vlissingen een beleid van complementariteit en specialisatie van havengebieden in Europese context niet onbelangrijk. Hier wordt geen rekening mee gehouden.	De Rijk is van mening dat het concept Logistieke Delta, waarin complementariteit een uitgangspunt is, voldoende geborgd is in de SVIR.	Geen.
231 - 04	Gedeputeerde Staten van de Belgische provincie Oost-Vlaanderen	Op pagina 14 van de ontwerp-Structuurvisie worden de havens van Vlissingen en Terneuzen als havens van nationaal belang aangeduid (de havens van Gent en Zeebrugge worden echter niet aangegeven). Door deze	Op deze kaart horen alle relevante havens van nationaal en internationaal belang te staan.	Op de kaart worden alle internationaal relevante havens in Noordwest Europa aangegeven.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		aanwijzing is het onduidelijk welke opties en beslissingen op nationaal niveau genomen worden, met betrekking tot de maritieme ontwikkelingsmogelijkheden.		
235 - 02	Gemeente Venray	Het is logisch om niet afzonderlijk de Greenport Venlo en de Brainport Eindhoven als afzonderlijke ontwikkelingen te beschrijven, maar voor het gehele gebied (regio) Eindhoven - (regio) Venlo een ruimtelijk-economische ontwikkelingsopgave te definiëren, die Rijk en regio's gezamenlijk oppakken.	In de SVIR wordt de importantie van de stedelijke regio Eindhoven en de Greenport Venlo onderkend. Omdat de Greenport Venlo deel uitmaakt van de stedelijke regio Venlo waar een concentratie van een aantal topsectoren aanwezig is, zoals Tuinbouw en Uitgangsmaterialen, Agro&Food, High Tech Systemen en Logistiek, zal deze stedelijke regio op de kaart worden toegevoegd.	Er wordt een cirkel rond de stedelijke regio Venlo toegevoegd.
235 - 03	Gemeente Venray	Het logistiek knooppunt Venlo-Venray dient een nationaal belang en moet als zodanig ook in de structuurvisie worden opgenomen, met ruimte voor de verdere ontwikkeling van de verschillende modaliteiten.	In de gemeenschappelijke visie van het Rijk samen met de decentrale overheden en het bedrijfsleven op een kernnetwerk voor goederenvervoer gaat het om verbindingen en knooppunten. Dit wordt nog verwerkt in de SVIR.	Het kernnetwerk voor goederenvervoer wordt opgenomen in de SVIR.
236 - 06	Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland	Wij verzoeken u om een goede afstemming en inspraak van onze regio en de betrokken gemeenten bij de actualisatie van het LIB en 20 KE gebied.	Bij de actualisatie van het LIB en de 20 KE-contour worden alle relevante partijen tijdig betrokken.	Geen.
240 - 03	Gemeente Westland	Voor de optimale ontwikkeling van de Greenports is een rol van het Rijk bij uitvoering van de regionale ontwikkelingsplannen van belang. Specifiek gaat het om een analyse van nuttige instrumenten als ook van mogelijk constructies voor financiering (bijvoorbeeld via fondsvorming of fiscale maatregelen) van met name de onrendabele top.	Het Rijk is geen betrokkene bij de financiering van de onrendabele top bij regionale ontwikkelingsplannen in de Greenports. Het is aan de andere overheden en de marktpartijen om tot regionale ontwikkelingsplannen te komen en instrumenten daarvoor in te zetten. Het Rijk wil wel meedenken met het vormgeven van instrumenten die passen in nationale en Europese wetgeving en bijdragen aan de vereenvoudiging van regelgeving.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
240 - 11	Gemeente Westland	Voor de versnelling van projecten (Urgentie aanpak) die greenport gerelateerd zijn, zien wij graag een positie van greenports gelijk aan die van de mainports en de brainport.	De greenports staan in de SVIR op een lijn met de mainports en brainport.	Geen.
242 - 03	Kamer van Koophandel Den Haag	Om bestuurlijke drukte te vermijden zouden de bestuurlijke trio's die conform de Randstad Urgent aanpak gebiedsgerichte programma's uitvoeren zoveel mogelijk moeten aansluiten bij de teams rond topsectoren.	De doelen en de ambities voor de topsectoren zijn uitgewerkt in de bedrijfslevenbrief. Bij de uitwerking van de maatregelen voor de topsectoren wordt aansluiting gezocht bij de bijdragen die decentrale overheden aan de topsectoren willen leveren. Hiervoor worden per landsdeel actieagenda's opgesteld.	Geen.
242 - 06	Kamer van Koophandel Den Haag	Een herijking van programma's waarbij de vraag en de wensen van de gebruiker centraal staan kan leiden tot verschuivingen in locaties voor verschillende functies. Het vaststellen van de vraag en de ruimtelijke toedeling van functies binnen de regio dient een belangrijke rol weggelegd te zijn voor de provincie.	Het Rijk kiest voor een regisserende rol van de provincies in het ruimtelijke domein (zie paragraaf 1.2).	Geen.
244 - 01	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Horst aan de Maas	Het planningsproces van de structuurvisie Infrastructuur en Ruimte strookt niet met de opstelling van de adviezen van de door het Rijk geïdentificeerde topsectoren. Als gevolg daarvan ontbreken in de structuurvisie voldoende richtinggevende uitspraken over de ruimtelijk/infrastructurele impact van de ambities van deze topsectoren: Tuinbouw en Uitgangsmaterialen, Agrofood, Logistiek en High Tech Systems.	De uitwerking van de topsectoren is gebeurd in de Bedrijfslevenbrief. Ruimtelijke en mobiliteitsaspecten hieruit zijn opgenomen in de SVIR en worden verder opgepakt via het MIRT.	De Bedrijfslevenbrief wordt verwerkt in de SVIR.
244 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Horst aan de Maas	Het Rijk behoudt zich voor de uitkomsten uit de adviezen van de topsectoren op te nemen zonder dat daar voor de regionale overheden die het aangaat daarover formeel een standpunt over kunnen innemen.	De uitwerking van de topsectoren is gebeurd in de Bedrijfslevenbrief. Ruimtelijke en mobiliteitsaspecten hieruit zijn opgenomen in de SVIR en worden verder opgepakt via het MIRT. Op de definitieve SVIR zijn geen bezwaren mogelijk.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
244 - 03	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Horst aan de Maas	De in het Regeerakkoord en het Bestuursakkoord aangeduide topgebied Eindhoven-Venlo is niet consequent uitgewerkt. Het beperkt zich tot het stedelijk gebied Eindhoven met de topsectoren en de Greenport Venlo. Het topgebied Eindhoven - Venlo dient echter in zijn geheel als gebied met topsectoren te worden opgenomen.	In de SVIR wordt de importantie van de stedelijke regio Eindhoven en de Greenport Venlo onderkend. Omdat de Greenport Venlo deel uitmaakt van de stedelijke regio Venlo waar een concentratie van een aantal topsectoren aanwezig is, zoals Tuinbouw en Uitgangsmaterialen, Agro&Food, High Tech Systemen en Logistiek, zal deze stedelijke regio op de kaart worden toegevoegd.	Er wordt een cirkel rond de stedelijke regio Venlo toegevoegd.
247 - 02	Regionaal Overleg Midden-Brabant	Wij zijn van mening dat, zeker in een (snel) veranderende economie, een van de speerpunten van de regio Midden-Brabant, te weten Social Innovation, als belangrijk nationaal speerpunt gezien mag worden. Als hotspot tussen de Randstad en Brainport is onze regio in staat gebleken als een belangrijke schakel te kunnen functioneren tussen deze topgebieden. Daarmee hebben wij een directe toegevoegde waarde voor onze regio kunnen creëren en de belendende (top)regio's in staat gesteld hun kansen te benutten.	In de Bedrijfslevenbrief heeft het Rijk gekozen voor negen topsectoren. De negen topsectoren zijn vertaald in de SVIR. Aangezien de social innovation in Midden-Brabant geen deel uitmaakt van die negen topsectoren of dat er in deze regio een concentratie van topsectoren plaatsvindt, staat deze niet in de SVIR.	Geen.
247 - 04	Regionaal Overleg Midden-Brabant	Vanuit de genoemde kansen vragen wij u om op de kaart op pagina 60 ook de topsector Maintenance West- en Midden Brabant toe te voegen. Hierbij verwijzen wij ook naar de kaart zoals opgenomen in de zienswijze van de provincie Noord-Brabant/Brabantstad.	Maintenance Valley maakt onderdeel uit van de topsector Chemie en concentreert zich voornamelijk in West-Brabant en Midden-Brabant.	Op de kaart wordt Maintenance Valley toegevoegd.
247 - 05	Regionaal Overleg Midden-Brabant	Graag vragen wij van u - bezien vanuit een goed vestigingsklimaat - blijvende aandacht voor behoud en ontwikkeling van landschap en	Om de concurrentiekracht van Nederland te verbeteren zet het Rijk in op het versterken van de ruimtelijk-economische structuur ten behoeve	Bij Rijksdoel 1 worden de waarde en elementen van een goed vestigingsklimaat

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		groen.	van het vestigingsklimaat. Het vestigingsklimaat is echter breder dan slechts de ruimtelijke structuren. Dit kan in de SVIR duidelijker worden gesteld.	meer uitgeschreven.
248 - 01	Regio FoodValley	Het benoemen van Food Valley als belangrijke topsector is naar onze mening positief en terecht. Het nationaal van het kenniscluster zien wij echter onvoldoende terug in een doorvertaling van de topsectorstatus naar concrete beleidsmaatregelen.	De uitwerking van de topsectoren is gebeurd in de Bedrijfslevenbrief. Ruimtelijke en mobiliteitsaspecten hieruit zijn opgenomen in de SVIR en worden verder opgepakt via het MIRT.	Geen.
248 - 02	Regio FoodValley	Een duidelijkere aanduiding van Food Valley op het kaartmateriaal waarin de schakelfunctie (stepping stone) tussen Utrecht/Amersfoort en Arnhem/Nijmegen beter tot zijn recht komt, is wat ons betreft gewenst.	De aanduiding op de kaart geeft de stedelijke regio weer waar de concentratie van de topsector Food Valley ligt. De verbanden kunnen in de tekst worden verduidelijkt.	In hoofdstuk 4 wordt de relatie van Food Valley met andere stedelijke regio's verduidelijkt.
248 - 10	Regio FoodValley	Gezien het belang van de topsectorenbenadering en het daarbij horende vestigingsklimaat voor kenniswerkers kunnen wij ons voorstellen dat het in voorkomende gevallen een rol ziet om als intermediair bij (de regio op)verstedelijking op te treden.	De programmering van verstedelijking wordt overgelaten aan provincies en (samenwerkende) gemeenten. Enkel in de regio's Amsterdam c.a. en Rotterdam c.a. maakt het Rijk hier nog afspraken over. Daarnaast wil het Rijk door opname van de ladder voor duurzame verstedelijking, zorgvuldig ruimtegebruik stimuleren en zorgen voor een balans tussen vraag en aanbod. Bij conflicten is het aan provincies en gemeenten om te komen tot een oplossing. Hier speelt het Rijk geen rol in.	Geen.
248 - 18	Regio FoodValley	De keuze om de ruimtelijk-economische ontwikkeling te koppelen aan stedelijke regio's is wat ons betreft logisch, maar de ontwikkeling van een topsector is tegelijkertijd een nationale aangelegenheid die de concurrentiekracht van Nederland aangaat. Betrokkenheid van de Rijksoverheid mag daarom op voorhand niet worden uitgesloten.	Het Rijk blijft betrokken bij de doorontwikkeling van de topsectoren via het beleid zoals uitgezet in de Bedrijfslevenbrief.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
249 - 01	Kamer van Koophandel Limburg	In Zuidoost Nederland staat Brainport 2020 centraal. Wij zijn van mening dat Limburg hierin nog onvoldoende is gepositioneerd en nog te veel als een 'uitloper' van Eindhoven wordt gezien. Op het gebied van Chemie/Chematerials en Agro(food) heeft Limburg een sleutelpositie in Zuidoost Nederland. Vooral in de kaartbeelden maar ook in de teksten wordt deze positie naar ons idee onderbelicht.	Brainport 2020 is nadrukkelijk een visie van en voor Zuidoost-Nederland, welke door de relevante stakeholders is opgesteld. Ook de Limburgse actoren (overheden, bedrijfsleven en kennisinstellingen) hebben zich achter deze agenda geschaard.	Er wordt een cirkel rond de stedelijke regio Venlo toegevoegd.
250 - 01	Kamer van Koophandel Amsterdam	De potentiële kracht van de meerkernige metropoolregio Amsterdam wordt onvoldoende benut, doordat zowel de verbindingen in de regio als de kwaliteit van het werk- en woonklimaat veel te wensen overlaten. Alleen door goed gekozen investeringen en ruimtelijke oplossingen kan de regio optimaal van zijn mogelijkheden profiteren.	De SVIR bevestigt de noodzaak om de complexe opgaven waar de ruimtelijke ordening voor staat integraal op te pakken en bevestigt de rol van de provincies als gebiedsregisseur in het ruimtelijk domein. De complexiteit van de opgaven in stedelijke regio's met topsectoren kan in de SVIR nadrukkelijker worden benoemd.	In hoofdstuk 3 wordt de complexiteit van de opgaven in de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren beter benoemd.
251 - 01	Greenport Holland	Er wordt gevraagd versterking van de greenports als een nationale prioriteit te betitelen, waaraan de provincies uitvoering dienen te geven, zodat de ruimtelijke functie van de greenport in de drukke Randstad effectief kan worden beschermd.	Greenports zijn als nationale prioriteit aangewezen in belang 1.	Geen.
251 - 03	Greenport Holland	Op de kaart "(inter)nationale bereikbaarheid van stedelijke regio's met topsectoren" valt de greenport Venlo buiten de stedelijke regio. Dat sluit niet aan op de tekst en dient dan ook te worden aangepast.	In de SVIR wordt de importantie van de stedelijke regio Eindhoven en de Greenport Venlo onderkend. Omdat de Greenport Venlo deel uitmaakt van de stedelijke regio Venlo waar een concentratie van een aantal topsectoren aanwezig is, zoals Tuinbouw en Uitgangsmaterialen, Agro&Food, High Tech Systemen en Logistiek, zal deze stedelijke regio op de kaart worden toegevoegd.	Er wordt een cirkel rond de stedelijke regio Venlo toegevoegd.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR. Ontwerpwijziging Barro</u>
251 - 04	Greenport Holland	Er wordt aandacht gevraagd voor herstructurering van tuinbouwproductiegebieden en de benodigde financiële middelen. Voor de modernisering van tuinbouwgebieden is zogeheten 'schuifruimte' nodig. Het strikt hanteren van de 'SER-ladder' maakt het realiseren van dergelijke schuifruimte onmogelijk.	De programmering van verstedelijking wordt overgelaten aan provincies en (samenwerkende) gemeenten. Daarnaast wil het Rijk door opname van de ladder voor duurzame verstedelijking in het Bro, zorgvuldig ruimtegebruik stimuleren en zorgen voor een balans tussen vraag en aanbod.	Geen.
251 - 10	Greenport Holland	Er wordt verzocht om de versterking van de greenports tot Rijksproject te benoemen. De kwantitatieve en kwalitatieve van het productieareaal dient door het Rijk gemonitord te worden. Waar nodig dient het Rijk het beleid van provincies en gemeenten bij te stellen.	Greenports zijn als nationale prioriteit aangewezen in belang 1. In de SVIR worden alleen geen concrete projecten benoemd maar opgaven. Het bijstellen van beleid van provincies en gemeenten past niet bij het uitgangspunt 'vertrouwen is basis'.	Geen.
251 - 13	Greenport Holland	De uitwerking van de doelen en ambities behoeft voor de Greenports - op onderdelen - nadere aandacht.	De uitwerking krijgt nadere aandacht in het overleg van de Greenport Overheden en het Topteam Tuinbouw en Uitgangsmaterialen.	Geen.

C2. Ruimte voor energievoorziening

Nummer	Organisatie	Zienswijze	Reactie	Doorwerking in SVIR. Ontwerpwijziging Barro
005 - 03	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Diemen	Welke eventuele gevolgen heeft de ruimtereservering voor de uitbreiding van de elektriciteitsproductie en een nieuwe hoogspanningsverbinding voor de bewoners en de omgeving van de gemeente Diemen?	De concrete inpassing van een nieuwe grootschalige elektriciteitscentrale of een nieuwe hoogspanningsverbinding van 220 kV en hoger vindt plaats in een aparte ruimtelijke procedure (de zogenaamde Rijkscoördinatieregeling). In die procedure worden alle relevante aspecten voor milieu en leefomgeving meegenomen en wordt overlegd met decentrale overheden.	Geen.
007 - 01	Vertrouwelijk	De eenzijdigheid van windenergie als duurzame energie die wordt aangegeven door het Rijk, geeft in dit document geen ruimte voor andere vormen van duurzame energie.	Het ruimtelijk rijksbeleid voor (duurzame) energie beperkt zich tot grootschalige windenergie op land en op zee, ruimtelijke ordening van de ondergrond, het hoogspanningsnetwerk en buisleidingen voor transport van aardgas, aardolie(producten) en CO2. Voor andere energiefuncties is geen nationaal ruimtelijk beleid nodig, behalve mogelijk faciliteren door o.a. aanpassen wet- en regelgeving en kennisontwikkeling en -deling.	In hoofdstuk 3 wordt deze onderbouwing toegevoegd.
011 - 01	Stichting Platform Storm	Hoe kan de Rijksoverheid reeds bezig zijn met een definitieve MER voor Windmolenpark de Drentse Monden terwijl er geen Landelijke Omgevingsvisie is?	De procedure voor windpark Drentse Monden bevindt zich in de beginfase. Er is nog geen sprake van een concept MER, laat staan een definitief MER.	Geen.
011 - 02	Stichting Platform Storm	Nader onderzoek verrichten naar grootschalige windmolenparken in leef- en woonomgevingen.	Per project wordt onderzoek gedaan naar effecten op leef- en woonomgeving in het Plan MER. Daarin worden de milieueffecten, inclusief natuur en landschap, van windmolenparken op de omgeving onderzocht.	Geen.
011 - 03	Stichting Platform Storm	Inpassing in landschap van windmolens met hoogten tot 200 meter is niet mogelijk en niet verantwoord.	Het plaatsen van molens van een dergelijk tiphoogte zal het landschap veranderen. Met molens van een dergelijke omvang is het daarom juist van belang om goed te kijken naar	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			de effecten op het landschap. Met behulp van landschapsonderzoek wordt per project gekeken naar de beste opstelling.	
011 - 04	Stichting Platform Storm	Wilt u de medische gevolgen / effecten van het plaatsen van windturbines op land meenemen in de definitieve SVIR?	Bestaande wet- en regelgeving (zoals op het gebied van geluid) houdt rekening met de gevolgen van windenergie op de gezondheid van mensen. Voordat er een vergunning kan worden afgegeven voor een windmolenproject, worden in diverse onderzoeken de medische gevolgen en effecten onderzocht.	Geen.
011 - 06	Stichting Platform Storm	Duitsland gaat over op zonne-energie en windenergie op zee. Zij hebben hiervoor onderzoek gedaan. Graag dit onderzoek / hun overwegingen meenemen in de SVIR bij het onderwerp wind op land.	Op de korte termijn kiest het Rijk voor grootschalige windenergie op land. Dit aangezien grootschalige windenergie op zee nog te hoge kosten kent. Voor de langere termijn wordt grootschalige windenergie op zee wel nagestreefd. Zonne-energie vraagt niet om nationaal ruimtelijk beleid, behalve mogelijk het faciliteren hiervan door o.a. aanpassen wet- en regelgeving en kennisontwikkeling en deling	Geen.
012 - 15	Vertrouwelijk	Het laatste woord op deze pagina is energierecycling. Gebruikte energie opnieuw tot grondstof verwerken kan niet.	Onder energierecycling wordt verstaan het proces van terugwinning van gebruikte energie die normaal gesproken verloren gaat, gewoonlijk door omzetting naar elektriciteit of warmte.	In de definitielijst wordt de definitie hiervan opgenomen.
012 - 16	Vertrouwelijk	Als ik figuur 7 goed begrijp, vraagt windenergie een oppervlakte van $31 \times 31 \text{ mm} = 961 \text{ mm}^2$, zonnecellen een oppervlakte van $9 \times 9 \text{ mm} = 81 \text{ mm}^2$. Zonnecellen vragen dus 1/12 van de oppervlakte die windenergie vraagt. Gegeven het feit dat ruimte schaars is, waarom stimuleert de regering niet zonnecellen?	De ontwerp SVIR concentreert zich op ruimtelijke rijksopgaven en richt zich dus uitsluitend op de duurzame energiebronnen die nationaal ruimtelijk beleid vragen. Zonne-energie vraagt niet om nationaal ruimtelijk beleid, behalve mogelijk het faciliteren hiervan door o.a. aanpassen wet- en regelgeving en kennisontwikkeling en deling.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
019 - 03	Stadt Emden	Er wordt aangegeven dat plaatsing van een kerncentrale in de Eemshaven mogelijk is. Plaatsing van een Kerncentrale in de Eemshaven wordt niet geaccepteerd.	Reservering van ruimte voor kerncentrales is reeds gedaan in het SEV III en doorvertaald in de SVIR. De in de SVIR opgenomen kaart over energie-voorziening is gebaseerd op de kaart in het SEV III. Deze kaart geeft aan op welke locaties het waarborgingsbeleid kernenergie van toepassing is. Aan het SEV III ligt een plan milieueffectrapport ten grondslag. Het SEV III wordt niet gewijzigd.	Geen.
031 - 03	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente 's-Hertogenbosch	Wij ondersteunen van harte dat duurzame energievoorziening en de energietransitie van nationaal ruimtelijk belang zijn. Uw nota beperkt dit thema echter tot kerncentrales, windenergiegebieden en goede hoogspanningsleidingen. Wij hechten aan een bredere inspanning op dit terrein.	De SVIR en het SEV III concentreren zich op ruimtelijke rijksopgaven en richten zich dus uitsluitend op de (duurzame) energiebronnen die nationaal ruimtelijk beleid vragen.	Geen.
032 - 29	Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland	Vervangen 'aanwijzen voorkeursgebieden windenergie' (pagina 75) door 'duurzame energie' (tbv mogelijk plek geven getijde-energie) in zuidwestelijke delta	Het betreft hier expliciet zoekgebieden voor grootschalige windenergie, niet voor een vorm van duurzame energie-opwekking.	Geen.
032 - 32	Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland	Verzoek om in de SVIR en de AMvB de opgenomen passages over kernenergie te schrappen omdat deze onduidelijk, ongewenst en overbodig zijn. Indien daartoe onverhoopt niet toe wordt overgegaan verzoek om in elk geval de locatie Maasvlakte(n) niet langer aan te duiden als mogelijk vestigingsplaats voor een nieuwe kernenergiecentrale. Op de bestaande Maasvlakte is geen ruimte meer beschikbaar voor het bouwen van een kerncentrale, op de Tweede Maasvlakte is hiervoor eveneens geen ruimte voorzien voor de bouw van een kerncentrale.	Reservering van ruimte voor kerncentrales is reeds gedaan in het SEV III en doorvertaald in de SVIR. In het SEV III is Maasvlakte I aangewezen als een locatie waar het waarborgingsbeleid kerncentrales van toepassing is. De Tweede Maasvlakte is overigens geen locatie waar het waarborgingsbeleid kerncentrales geldt. Het SEV III blijft ongewijzigd. Zodra er sprake is van een concrete bouw van kerncentrales volgt het Rijk een aparte vervolprocedure waarbij met betrokken decentrale overheden overleg gevoerd zal worden.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
032 - 34	Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland	Opmerkingen bij figuur 7: Op basis waarvan is vooral de ruimtebehoefte samenhangend met het toepassen van kernenergie berekend? Is bijvoorbeeld rekening gehouden met veiligheidszones? De kaart laat ten onrechte zowel het importeren als exporteren van elektriciteit buiten beschouwing. De kaart is beleidsmatig niet relevant en verzoek is om deze te laten vervallen of de beleidsmatige impact hiervan expliciet te maken.	Reservering van ruimte voor kerncentrales is reeds gedaan in het SEV III en doorvertaald in de SVIR. De in de SVIR opgenomen kaart over energie-voorziening is gebaseerd op de kaart in het SEV III. Deze kaart geeft aan op welke locaties het waarborgingsbeleid kernenergie van toepassing is. Aan het SEV III ligt een plan milieueffectrapport ten grondslag. Het SEV III wordt niet gewijzigd.	Geen.
032 - 35	Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland	De gebieden voor Wind op Land die het Rijk nu aanwijst zijn groter dan in de provincie plaatsingsvisie zijn aangewezen. Zo zijn Voorne Puttern en Goeree Overflakkee in zijn geheel als kansrijk gebied aangewezen, terwijl Provinciale Staten de randen van deze eilanden als concentratiegebied hebben aangewezen. Bij het opstellen van de structuurvisie Wind op Land dient hiermee rekening te worden gehouden.	Het opstellen van de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land' op land gebeurt in samenspraak met provincies. Het is echter een rijkstaak om locaties voor grootschalige windenergie (100 MW en hoger) aan te wijzen.	Geen.
032 - 36	Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland	Hoe is het Rijk gekomen tot de in de SVIR aangewezen 'kansrijke gebieden voor windenergie'? Is het Rijk alleen voor deze gebieden bereid om voor initiatieven voor windenergie met een vermogen van 100MW en meer de rijksinpassingsprocedure toe te passen?	De kansrijke gebieden zijn geselecteerd op de combinatie van landschappelijke en natuurlijke kenmerken, alsmede de gemiddelde windsnelheid. Deze gebieden zullen nader worden uitgewerkt in de structuurvisie wind op land. Voor de gebieden die opgenomen zullen worden in Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land' zal het Rijk straks bereid zijn voor initiatieven met een vermogen van meer dan 100 MW de rijksinpassingsprocedure toe te passen.	De criteria voor de kansrijke gebieden voor grootschalige windenergie op land worden toegevoegd in hoofdstuk 3.
034 - 01	College van Burgemeester en Wethouders van de	Verzoek om het geformuleerde windmolenbeleid in de structuurvisie zodanig	De SVIR geeft enkel kansrijke gebieden voor grootschalige windenergie aan. Binnen deze	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
	gemeente Hoorn	te herzien dat vooraf eerst in het gebied commitment moet zijn bereikt, alvorens grootschalige windmolenparkuitbreidingen plaats kunnen vinden in het IJsselmeer en/of Markermeer.	gebieden gaat het Rijk locaties waar grootschalige windenergie mogelijk is aanwijzen. Dit laatste gebeurt in de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'. In deze Rijksstructuurvisie zal het Rijk ook afwegen of het nodig is om ruimtelijke reserveringen op te nemen voor toekomstige windmolenprojecten. Provincies en gemeenten worden daarbij betrokken. Het is vervolgens aan de markt om concreet tot ontwikkeling van deze locaties over te gaan.	
034 - 10	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Hoorn	Het verdient de aanbeveling de resultaten van de evaluatie van het huidige windmolenbeleid (in het kader van de structuurvisie Wind op Land) af te wachten en daar niet in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte op vooruit te lopen.	De SVIR geeft enkel kansrijke gebieden voor grootschalige windenergie aan. Binnen deze gebieden gaat het Rijk locaties waar grootschalige windenergie mogelijk is aanwijzen. Dit laatste gebeurt in de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'. In deze Rijksstructuurvisie zal het Rijk ook afwegen of het nodig is om ruimtelijke reserveringen op te nemen voor toekomstige windmolenprojecten. Provincies en gemeenten worden daarbij betrokken. Het is vervolgens aan de markt om concreet tot ontwikkeling van deze locaties over te gaan.	Geen.
038 - 01	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Edam -Volendam	Herzie het geformuleerde windmolenbeleid in de ontwerp-Structuurvisie zodanig dat vooraf eerst in het gebied commitment moet zijn bereikt, alvorens grootschalige windmolenparkuitbreidingen plaats kunnen vinden in het IJsselmeer en/of het Markermeer. Dit behoudens de plannen die nu	De SVIR geeft enkel kansrijke gebieden voor grootschalige windenergie aan. Binnen deze gebieden gaat het Rijk locaties waar grootschalige windenergie mogelijk is aanwijzen. Dit laatste gebeurt in de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'. In deze Rijksstructuurvisie zal het Rijk ook afwegen of	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		bekend zijn en waar de Raad van State nog een uitspraak over moet doen.	het nodig is om ruimtelijke reserveringen op te nemen voor toekomstige windmolenprojecten. Provincies en gemeenten worden daarbij betrokken. Het is vervolgens aan de markt om concreet tot ontwikkeling van deze locaties over te gaan.	
038 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Edam -Volendam	Wacht de evaluatie van het huidige windmolenbeleid in het kader van de structuurvisie Wind op Land af, en loop daar met de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte niet op vooruit.	De SVIR geeft enkel kansrijke gebieden voor grootschalige windenergie aan. Binnen deze gebieden gaat het Rijk locaties waar grootschalige windenergie mogelijk is aanwijzen. Dit laatste gebeurt in de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'. In deze Rijksstructuurvisie zal het Rijk ook afwegen of het nodig is om ruimtelijke reserveringen op te nemen voor toekomstige windmolenprojecten. Provincies en gemeenten worden daarbij betrokken. Het is vervolgens aan de markt om concreet tot ontwikkeling van deze locaties over te gaan.	Geen.
038 - 13	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Edam -Volendam	Pas het windmolenbeleid in de ontwerp-Structuurvisie zo aan, dat rekening wordt gehouden met het open karakter van de beide meren, met de toewijzing van het IJsselmeergebied (IJsselmeer en Markermeer) als Natura2000-gebied, de economische activiteiten van de visserij in Edam -Volendam en de vaarroute voor de scheep- en recreatievaart.	De SVIR geeft enkel kansrijke gebieden voor grootschalige windenergie aan. Binnen deze gebieden gaat het Rijk locaties waar grootschalige windenergie mogelijk is aanwijzen. Dit laatste gebeurt in de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'. In deze Rijksstructuurvisie zal het Rijk ook afwegen of het nodig is om ruimtelijke reserveringen op te nemen voor toekomstige windmolenprojecten. Provincies en gemeenten worden daarbij betrokken. Daarbij zullen de kwaliteiten van het landschap en de natuurwaarden alsmede de gebruiksfuncties van deze gebieden worden afgewogen. Het is vervolgens aan de markt om	De afwegingscriteria 'kwaliteiten landschap en natuur en de gebruiksfuncties van het gebied' worden toegevoegd in hoofdstuk 3.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			concreet tot ontwikkeling van deze locaties over te gaan.	
039 - 01	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Lemsterland	Het Rijk moet terughoudend omgaan met nieuwe plannen voor grootschalige windmolenopstellingen in het IJsselmeer en het Markermeer. Grootschalige windmolenopstellingen tasten de openheid, de ecologische en recreatieve waarden van het gebied aan. In hoeverre past dit windmolenbeleid binnen de toewijzing van het IJsselmeergebied als Natura 2000 gebied?	De SVIR geeft enkel kansrijke gebieden voor grootschalige windenergie aan. Binnen deze gebieden gaat het Rijk locaties waar grootschalige windenergie mogelijk is aanwijzen. Dit laatste gebeurt in de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'. In deze Rijksstructuurvisie zal het Rijk ook afwegen of het nodig is om ruimtelijke reserveringen op te nemen voor toekomstige windmolenprojecten. Provincies en gemeenten worden daarbij betrokken. Daarbij zullen de kwaliteiten van het landschap en de natuurwaarden alsmede de gebruiksfuncties van deze gebieden worden afgewogen. Het is vervolgens aan de markt om concreet tot ontwikkeling van deze locaties over te gaan.	Geen.
039 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Lemsterland	Uitvoering van het voorgenomen windmolenbeleid in het IJsselmeer en Markermeer kan betekenen dat de visserij wordt belemmerd door de plaatsing van windmolens op het water.	De SVIR geeft enkel kansrijke gebieden voor grootschalige windenergie aan. Binnen deze gebieden gaat het Rijk locaties waar grootschalige windenergie mogelijk is aanwijzen. Dit laatste gebeurt in de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'. In deze Rijksstructuurvisie zal het Rijk ook afwegen of het nodig is om ruimtelijke reserveringen op te nemen voor toekomstige windmolenprojecten. Provincies en gemeenten worden daarbij betrokken. Daarbij zullen de kwaliteiten van het landschap en de natuurwaarden alsmede de gebruiksfuncties van deze gebieden (zoals visserij) worden afgewogen. Het is vervolgens	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			aan de markt om concreet tot ontwikkeling van deze locaties over te gaan.	
039 - 03	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Lemsterland	Uitvoering van het voorgenomen windmolenbeleid in het IJsselmeer en Markermeer kan de vaarroutes voor de scheepvaart beperkt of geheel belemmeren. Ook kan de scheepvaartveiligheid (zone 2 vaarwater) in het geding komen.	De SVIR geeft enkel kansrijke gebieden voor grootschalige windenergie aan. Binnen deze gebieden gaat het Rijk locaties waar grootschalige windenergie mogelijk is aanwijzen. Dit laatste gebeurt in de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'. In deze Rijksstructuurvisie zal het Rijk ook afwegen of het nodig is om ruimtelijke reserveringen op te nemen voor toekomstige windmolenprojecten. Provincies en gemeenten worden daarbij betrokken. Daarbij zullen de kwaliteiten van het landschap en de natuurwaarden alsmede de gebruiksfuncties van deze gebieden (zoals veiligheid van de scheepvaart) worden afgewogen. Het is vervolgens aan de markt om concreet tot ontwikkeling van deze locaties over te gaan.	Geen.
039 - 04	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Lemsterland	Welke consequenties hebben grootschalige windmolenparken voor buitendijks bouwen, vogeltrek en zandwinning in het IJsselmeergebied?	De SVIR geeft enkel kansrijke gebieden voor grootschalige windenergie aan. Binnen deze gebieden gaat het Rijk locaties waar grootschalige windenergie mogelijk is aanwijzen. Dit laatste gebeurt in de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'. In deze Rijksstructuurvisie zal het Rijk ook afwegen of het nodig is om ruimtelijke reserveringen op te nemen voor toekomstige windmolenprojecten. Provincies en gemeenten worden daarbij betrokken. Daarbij zullen de kwaliteiten van het landschap en de natuurwaarden alsmede de gebruiksfuncties van deze gebieden (zoals buitendijks bouwen) worden afgewogen. Het is	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			vervolgens aan de markt om concreet tot ontwikkeling van deze locaties over te gaan.	
039 - 05	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Lemsterland	Het geformuleerde windmolenbeleid in de SVIR moet zodanig worden herzien dat vooraf eerst in het gebied commitment moet zijn bereikt, alvorens grootschalige windmolenparkuitbreidingen plaats kunnen vinden in het IJsselmeer en/of het Markermeer. Dit behoudens de plannen die nu bekend zijn en waar de Raad van State nog een uitspraak over moet doen.	De SVIR geeft enkel kansrijke gebieden voor grootschalige windenergie aan. Binnen deze gebieden gaat het Rijk locaties waar grootschalige windenergie mogelijk is aanwijzen. Dit laatste gebeurt in de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'. In deze Rijksstructuurvisie zal het Rijk ook afwegen of het nodig is om ruimtelijke reserveringen op te nemen voor toekomstige windmolenprojecten. Provincies en gemeenten worden daarbij betrokken.	Geen.
039 - 06	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Lemsterland	De SVIR moet niet vooruit lopen op het windmolenbeleid dat in het kader van de structuurvisie Wind op Land wordt uitgewerkt en de evaluatie van het huidige windmolenbeleid dat in dat kader wordt gedaan afwachten.	De SVIR geeft enkel kansrijke gebieden voor grootschalige windenergie aan. Binnen deze gebieden gaat het Rijk locaties waar grootschalige windenergie mogelijk is aanwijzen. Dit laatste gebeurt in de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'. In deze Rijksstructuurvisie zal het Rijk ook afwegen of het nodig is om ruimtelijke reserveringen op te nemen voor toekomstige windmolenprojecten. Provincies en gemeenten worden daarbij betrokken. Daarbij zullen de kwaliteiten van het landschap en de natuurwaarden alsmede de gebruiksfuncties van deze gebieden (zoals visserij) worden afgewogen. Het is vervolgens aan de markt om concreet tot ontwikkeling van deze locaties over te gaan.	Geen.
042 - 01	Nationaal Park Oosterschelde	Het indicatief hoogspanningstracé tussen Sloegebied en Rijnmond ligt over een gebied met bijzondere natuur- en landschappelijke waarden. Een hoogspanningstracé over het	Reservering van ruimte voor hoogspanningslijnen is gedaan in het SEV III en doorvertaald in de SVIR. In het SEV III staat aangegeven dat de verbinding tussen	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		Nationale Park Oosterschelde is niet acceptabel.	Sloegebied en Rijnmond als alternatief wordt beschouwd van de 380 kV verbinding van Borssele naar Noord-Brabant. Het SEV III blijft ongewijzigd.	
042 - 02	Nationaal Park Oosterschelde	Bij het realiseren van nieuwe windenergielocaties in het nationale park Oosterschelde is een zorgvuldige afweging noodzakelijk, vanwege het bijzondere landschappelijke karakter van het gebied.	De kwaliteiten van het landschap en de natuurwaarden alsmede de gebruiksfuncties van de gebieden worden afgewogen bij locatiekeuzes voor grootschalige windenergie. Het SEV III blijft ongewijzigd.	Geen.
043 - 01	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Schouwen-Duiveland	Naar verwachting zullen delen van Schouwen-Duiveland worden aangewezen als voorkeursgebied voor windenergie op land. Dit kan een behoorlijke ongewenste inbreuk op de huidige beleving van het landschap. De zoektocht naar kansrijke gebieden voor windenergie op land moet gestaakt worden, daarvoor in de plaats moet gezocht worden naar kansrijke gebieden voor zonne-energie.	Windenergie is voor Nederland een relatief goedkope bron van duurzame energie. Daarom kiest het Rijk om ruimte te scheppen voor 6.000 MW grootschalige windenergie op land in 2020. Omdat de ruimtelijke als maatschappelijke gevolgen groot kunnen zijn vindt deze afweging op rijksniveau plaats. In de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land' worden de zoekgebieden om deze 6000 MW te realiseren bepaald. Daarnaast moeten, om de nationale doelstellingen op het gebied van duurzame energie te realiseren, ook andere bronnen van duurzame energie worden aangeboord.	Geen.
043 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Schouwen-Duiveland	De hoogspanningsverbinding Borssele - Maasvlakte moet verwijderd worden uit de SVIR en AMvB Ruimte. In de SEVIII werd aangegeven dat een keuze gemaakt moest worden tussen een verbinding Borssele - Maasvlakte en Borssele - Geertruidenberg. Inmiddels is gekozen voor de laatstgenoemde. De vermelding van het tracé Borssele - Maasvlakte, dat over Schouwen-Duiveland loopt, moet dus een vergissing zijn.	Reservering van ruimte voor hoogspanningslijnen is gedaan in het SEV III en doorvertaald in de SVIR. In het SEV III staat aangegeven dat de verbinding tussen Sloegebied en Rijnmond als alternatief wordt beschouwd van de 380 kV verbinding van Borssele naar Noord-Brabant.	Geen.
049 - 01	Vertrouwelijk	Een duurzame vorm van de voorgestane	Reservering van ruimte voor productielocaties is	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		energieopwekking op of nabij Moerdijk opnemen, zonder gebruik van gas, kolen en/of kernenergie.	reeds gedaan in het SEV III en doorvertaald in de SVIR. De locatie Moerdijk is in het SEV III aangewezen als locatie die geschikt is voor grootschalige elektriciteitsproductie. Het SEV III blijft ongewijzigd. De locatie is geschikt voor alle brandstoffen exclusief kernenergie. Het vestigen van centrales die gebruik maken van bijvoorbeeld biomassa is op Moerdijk toegestaan.	
049 - 02	Vertrouwelijk	Ondergrondse aanleg van de voorziene nieuwe hoogspanningleidingen door West-Brabant en over het Hollandsch Diep.	In het SEV III is aangegeven dat hoogspanningsverbindingen met een spanning van 220 kV en hoger in principe bovengronds aangelegd worden. Het SEV III blijft ongewijzigd. Voor zover de leveringszekerheid dit toestaat kan in bijzondere gevallen ondergrondse aanleg overwogen worden, Het Rijk neemt in de vervolgpprocedure bij vaststelling van het exacte tracé de beslissing over boven- of ondergrondse aanleg.	Geen.
049 - 03	Vertrouwelijk	Exploitatie van de gaswinningslocaties in Midden-Brabant alleen indien onomstotelijk de veiligheid is aangetoond en geen nadelen voor natuur en landschap optreden.	Dit is een vraag die vergunningverlening betreft en buiten het kader van de SVIR valt.	Geen.
049 - 08	Vertrouwelijk	Naast of in plaats van de zoekruimte naar windenergie in West-Brabant en langs de rivieren ook de mogelijkheden van andere duurzame energievormen te bezien.	Andere vormen van duurzame energie zijn nodig om de nationale doelstelling op het gebied van duurzame energie te realiseren, echter hiervoor is geen nationaal ruimtelijk beleid nodig. Het zoeken naar andere duurzame energievormen zal echter niet plaatsvinden of in de plaats komen van de zoekruimte voor grootschalige windenergie.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
050 - 01	Vertrouwelijk	Bezwaar tegen het aanwijzen locaties 'feitelijke kansrijk zijn voor grootschalige windenergie'. Overheidsvoorlichting over windenergie is 'vooringenomen' en 'niet behoorlijk'. Een gedegen kosten/baten analyse ontbreekt. Daarmee is het aanwijzen van gebieden prematuur en onwenselijk. Het zorgt voor onrust onder bewoners.	Windenergie is op dit moment een van de meest kosteneffectieve vormen van duurzame energie. De gebieden die zijn opgenomen in de SVIR zijn kansrijk voor de winning van grootschalige windenergie vanwege de combinatie van een relatief hoge gemiddelde windsnelheid en landschappelijke en natuurlijke kenmerken. Door deze gebieden op te nemen in de SVIR wordt een compleet beeld gegeven van de ruimteclaims die Nederland de komende jaren moet accommoderen. Nadere afweging zal plaats vinden in het kader van Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'. Deze structuurvisie zal ook open komen te staan voor zienswijzen.	Geen.
050 - 02	Vertrouwelijk	Bij alle windprojecten op land is absoluut geen draagvlak onder de bevolking. Het was en is nog steeds over, zonder en tegen de bevolking.	Onderzoeken wijzen uit dat windenergie een van de meest kosteneffectieve vormen van duurzame energie is. Het rendement en vermogen van windturbines is de afgelopen jaren flink toegenomen. Wereldwijd wordt fors geïnvesteerd in windenergie, met vergroting van de rentabiliteit tot gevolg. Bij de opstelling van de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land' worden de concrete zoekgebieden voor grootschalige windenergie op land aangewezen.	Geen.
053 - 02	Vertrouwelijk	Bezwaar tegen realisatie windmolenpark in Drenthe. Het wordt gebouwd in bewoond gebied. Windmolens zijn duur in materiaal, duur in onderhoud, weinig rendement en grote gezondheidsrisico's. Gevolgen zijn verpaupering en dalend toerisme.	Windenergie is op dit moment een van de meest kosteneffectieve vormen van duurzame energie. De kansrijke gebieden zijn gebaseerd op de combinatie van landschappelijke en natuurlijke kenmerken, alsmede de gemiddelde windsnelheid. Voordat er een vergunning kan worden afgegeven voor een windmolenproject,	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			worden in diverse onderzoeken de gevolgen en effecten onderzocht.	
054 - 08	Gedeputeerde Staten van provincie Zeeland	Een hoogspanningstracé tussen Sloegebied en Rijnmond is voor Zeeland onacceptabel. Het indicatieve tracé moet daarom niet in de SVIR worden opgenomen. De gebieden waarover het tracé is weergegeven hebben bijzondere natuur- en landschappelijke waarden en daarnaast is gebleken dat directe verbindingen tussen de productiecentra niet nodig zijn.	Reservering van ruimte voor hoogspanningslijnen is reeds gedaan in het SEV III en doorvertaald in de SVIR. In het SEV III staat aangegeven dat de verbinding tussen Sloegebied en Rijnmond als alternatief wordt beschouwd van de 380 kV verbinding van Borssele naar Noord-Brabant. Het SEV III blijft ongewijzigd.	Geen.
054 - 09	Gedeputeerde Staten van provincie Zeeland	Omwille van de openheid van het Zeeuwse landschap wordt door de provincie onverkort vastgehouden aan het limitatieve aantal provinciale centrales zoals beschreven in het Omgevingsplan Zeeland (inclusief Krammersluizen). Dit is smaller dan de in de SVIR aangegeven voorkeursgebieden.	Windenergie is op dit moment een van de meest kosteneffectieve vormen van duurzame energie. De kansrijke gebieden zijn gebaseerd op de combinatie van landschappelijke en natuurlijke kenmerken, alsmede de gemiddelde windsnelheid. Voordat er een vergunning kan worden afgegeven voor een windmolenproject, worden in diverse onderzoeken de gevolgen en effecten onderzocht.	Geen.
054 - 10	Gedeputeerde Staten van provincie Zeeland	Aandacht in de SVIR voor een bredere invulling van duurzame energieopwekking (bijvoorbeeld getijde-energie: Getijdencentrale Grevelingen) en biomassaproductie op water: zeeboerderij Energy Water Valley).	De SVIR concentreert zich op ruimtelijke rijksopgaven en richt zich dus uitsluitend op de duurzame energiebronnen die nationaal ruimtelijk beleid vragen. Getijdencentrales en biomas -saproductie op water vallen daar niet onder.	Geen.
056 - 01	Vertrouwelijk	Noodzaak voor een zeer gedegen, onafhankelijke en deskundige evaluatie van alle gegevens over rendabiliteit van windenergie en de gevolgen van het uitbreiden van de capaciteit.	Onderzoeken wijzen uit dat windenergie een van de meest kosteneffectieve vormen van duurzame energie is. Het rendement en vermogen van windturbines is de afgelopen jaren flink toegenomen. Wereldwijd wordt fors geïnvesteerd in windenergie, met vergroting van de rentabiliteit tot gevolg.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
056 - 02	Vertrouwelijk	Windturbines brengen wereldwijd een zeer geringe opbrengst van energie tegen over een zeer grote vorm van overlast voor de gebieden waar zij worden geplaatst.	Onderzoeken wijzen uit dat windenergie een van de meest kosteneffectieve vormen van duurzame energie is. Door het zorgvuldig kiezen van locaties en het afwegen van de kwaliteiten van het landschap, de natuurwaarden en de gebruiksfuncties, wordt eventuele overlast beperkt.	Geen.
056 - 03	Vertrouwelijk	Windenergie is niet de oplossing voor werkelijke duurzame transitie. Het is trekken aan een dood paard en onheus besteden van overheidsgeld.	Windenergie is een belangrijke bron van duurzame energie. Het rendement en vermogen van windturbines is de afgelopen jaren flink toegenomen. Hierdoor blijft windenergie de komende jaren een aantrekkelijke vorm van duurzame energie.	Geen.
056 - 04	Vertrouwelijk	Plaatsen van windparken in krimpgebieden zorgt voor onaantrekkelijke leefomgeving en waardevermindering van onroerend goed.	De kansrijke gebieden zijn gebaseerd op de combinatie van landschappelijke en natuurlijke kenmerken, alsmede de gemiddelde windsnelheid. Voordat er een vergunning kan worden afgegeven voor een windmolenproject, worden in diverse onderzoeken de gevolgen en effecten onderzocht.	Geen.
056 - 05	Vertrouwelijk	Protest tegen het plaatsen van windmolenparken op het moment dat volstrekt onduidelijk is welke overheden welke verantwoordelijkheden dragen. Het is onduidelijk wie neemt de echte beslissingen en heeft de eindverantwoordelijkheid? Dit ondanks dat op papier het Rijk beslist.	De verantwoordelijkheidsverdeling is helder. Voor locatiebepaling van windmolens tot 100 MW zijn decentrale overheden verantwoordelijk voor locaties met een vermogen van tenminste 100 MW past het Rijk de rijkscoördinatie-regeling toe en bepalen de Minister van EL&I en IenM de exacte locatie.	Geen.
056 - 07	Vertrouwelijk	Er ontbreekt ruim draagvlak voor windenergie, dit zal toch nodig zijn voor dergelijke ingrijpende infrastructurele beslissingen.	Onderzoeken wijzen uit dat windenergie een van de meest kosteneffectieve vormen van duurzame energie is. Het rendement en vermogen van windturbines is de afgelopen jaren flink toegenomen. Wereldwijd wordt fors geïnvesteerd in windenergie, met vergroting van	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			de rentabiliteit tot gevolg. Bij de opstelling van de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land' worden de concrete locaties voor grootschalige windenergie op land aangewezen.	
057 - 01	Longfeifengwu, praktijk voor Chinese geneeskunde	Verzoek om medisch onderzoek te doen naar de gevaren voor de gezondheid van Laag Frequente Geluidsgolven. Voor het bepalen van de zoekgebieden dient een 'gezonde' afstand van 2km van windturbines t.o.v. huizen gehanteerd te worden.	Wet - en regelgeving is opgesteld om burgers te beschermen tegen gevaren en medische klachten te voorkomen. Voordat er een vergunning kan worden afgegeven voor een windmolenproject, worden in diverse onderzoeken de gevolgen en effecten onderzocht.	Geen.
067 - 08	Kamer van Koophandel Noordwest-Holland, Platform Regionale Economie	Wij vragen u in de structuurvisie de ontwikkeling van de Pallas-reactor in Petten als onderdeel van de energieregio Noord-Holland Noord te duiden. Zie ook de toezegging van het ministerie van EZ in brief met kenmerk ET/EM/10028603.	De SVIR en het SEV III zijn gericht op de ruimtelijke aspecten van de nationale elektriciteitsvoorziening. De ontwikkeling van de Pallas-reactor in Petten valt buiten het ruimtelijke kader van de SVIR en het SEV III.	Geen.
069 - 04	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Arnhem	Er wordt gevraagd om het cluster 'energie- en milieutechnologie' zodanig te faciliteren dat een verdere groei mogelijk is.	De SVIR en het SEV III zijn gericht op de ruimtelijke aspecten van de nationale elektriciteitsvoorziening. De ontwikkeling van het cluster energie- en milieutechnologie in Oost-Nederland valt buiten het ruimtelijke kader van de SVIR en het SEV III.	Geen.
076 - 01	Stichting Platform Tegenwind N33	Er wordt bezwaar aangetekend tegen het aanwijzen van de gemeenten Veendam en Menterwolde als feitelijk kansrijk voor grootschalige windenergie.	De kansrijke gebieden zijn gebaseerd op de combinatie van landschappelijke en natuurlijke kenmerken, alsmede de gemiddelde windsnelheid. Bij de opstelling van de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land' worden de concrete locaties voor grootschalige windenergie op land aangewezen.	Geen.
079 - 01	Vertrouwelijk	De negatieve effecten van grootschalige windenergie vormen een te grote bedreiging voor Zijpe, daarom moet de regio Zijpe geen	In de SVIR wordt alleen aangekondigd dat een Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land' zal worden opgesteld. Besluitvorming over concrete	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		onderdeel uitmaken van het concentratiegebied voor grootschalige windenergie. Voor andere vormen van duurzame energie zoals zonne-energie is wel breed draagvlak.	locaties voor grootschalige windenergie op land zal daarin plaatsvinden, in overleg met provincies en gemeenten.	
079 - 02	Vertrouwelijk	Energiebedrijf Electrabel wil een groot windmolenpark realiseren in de gemeente Zijpe in een gebied dat door de provincie Noord-Holland is aangemerkt als vrijwaringsgebied. Electrabel zal daarbij gehouden zijn aan de kaders die het Rijk gaat vaststellen in de structuurvisie windenergie op land.	De concept-plannen gaan uit van een windmolenpark van minder dan 100 MW. Enkel voor plannen voor windmolenparken van 100 MW en hoger is er sprake van een rijksverantwoordelijkheid. Tussen de 5 en 100 MW is de provincie bevoegd gezag.	Geen.
079 - 03	Vertrouwelijk	De rijksadviseur voor het landschap geeft aan dat grootschalige "lege" landschappen overblijven als mogelijke locaties voor nieuwe windturbines. In Zijpe is absoluut geen sprake van grootschalige "lege" landschappen.	Vanwege landschappelijke kenmerken (open en grootschalig) en de relatief hoge gemiddelde windsnelheid is de Kop van Noord-Holland in de SVIR opgenomen als kansrijk gebied voor mogelijke locaties grootschalige windenergie.	Geen.
079 - 04	Vertrouwelijk	Het heersende achtergrondgeluid in de gemeente Zijpe is extreem laag. Vanwege de vele recreatieterreinen is het van nog groter belang om deze kernwaarde te behouden. Daarom past in de gemeente Zijpe geen grootschalige windenergie.	De SVIR besluit niet over concrete locaties voor grootschalige windenergie op land. Dit gebeurt in het kader van de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'. Hiervoor wordt ook onderzoek gedaan naar effecten op leef- en woonomgeving in het Plan Milieueffectrapport. Daarin worden de milieueffecten, inclusief natuur en landschap, van windmolenparken op de omgeving onderzocht.	Geen.
081 - 21	Noordvleugel Utrecht	De gemeente Utrecht is aangewezen als mogelijk nieuwe vestigingsplaats voor elektriciteitsproductie (kaart bladzijde 32). Als dit werkelijkheid wordt ligt er een grote inpassingsuitdaging, waarvoor het Rijk verantwoordelijk is. Wij gaan ervan uit dat u	Reservering van ruimte voor productielocaties van energie is reeds gedaan in het SEV III en doorvertaald in de SVIR. Het is onjuist dat de gemeente Utrecht in het SEV III is aangewezen als mogelijk nieuwe vestigingsplaats voor grootschalige elektriciteitsproductie. De locatie	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		die verantwoordelijkheid ook neemt en in zorgvuldig overleg met ons tot een oplossing komt.	Utrecht betreft uitsluitend bestaande locaties voor grootschalige elektriciteitsproductie.	
081 - 22	Noordvleugel Utrecht	De gemeente Utrecht wil op bedrijventerreinen, Rijnenburg en in aansluiting op grootschalige infrastructuur lokale opwekking van windenergie mogelijk maken. Wij nemen aan dat uw visie het SVIR daarvoor niet belemmerend is aangezien deze slechts ingaat op de grootschalige windenergie.	Het Rijk heeft conform de elektriciteitswet een specifieke verantwoordelijkheid voor grootschalige windenergie van 100 MW en hoger. Voor windenergie initiatieven tussen de 5 en 100MW is de provincie het bevoegde gezag. De SVIR stelt geen belemmeringen ten aanzien van dergelijke initiatieven buiten de kansrijke gebieden voor grootschalige windenergie.	Geen.
083 - 01	Samenwerkingsverband Noord-Nederland	De opgave op energiegebied en de rol van het Rijk daarbij is in het ontwerp te beperkt gedefinieerd.	De SVIR concentreert zich op ruimtelijke rijksopgaven en richt zich dus uitsluitend op de duurzame energiebronnen die nationaal ruimtelijk beleid vragen.	Geen.
083 - 06	Samenwerkingsverband Noord-Nederland	De vraag is of de toenemende behoefte aan energietransportcapaciteit geacommodeerd kan worden. Hierom wordt voorgesteld dat Rijk en regio hiervoor alternatieven verkennen.	Uitgangspunt voor het Rijk is het ruimtebeslag dat voortvloeit uit de rijksbelangen bij de elektriciteitsvoorziening, dat wil zeggen voldoende ruimte voor grootschalige stroomproductie. Er is vooralsnog geen reden te veronderstellen dat daar niet voldoende ruimte in Noord-Nederland voor is. Momenteel wordt met de voorgenomen Noord-West 380 kV verbinding van Eemshaven naar Diemen de transportcapaciteit in Noord-Nederland reeds substantieel vergroot.	Geen.
083 - 07	Samenwerkingsverband Noord-Nederland	Gezien het coalitieakkoord van de provincie Fryslân is het zoekgebied voor windenergie op land te ruim gedefinieerd. Alleen de locatie in het IJsselmeer nabij de Afsluitdijk kan gerekend worden tot de grootschalige locaties.	De SVIR geeft enkel kansrijke gebieden voor grootschalige windenergie aan. Binnen deze gebieden gaat het Rijk locaties waar grootschalige windenergie mogelijk is aanwijzen. Dit laatste gebeurt in de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'. In deze Rijksstructuurvisie zal het Rijk ook afwegen of	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			het nodig is om ruimtelijke reserveringen op te nemen voor toekomstige windmolenprojecten. Provincies en gemeenten worden daarbij betrokken. Daarbij zullen de kwaliteiten van het landschap en de natuurwaarden alsmede de gebruiksfuncties van deze gebieden worden afgewogen. Het is vervolgens aan de markt om concreet tot ontwikkeling van deze locaties over te gaan.	
083 - 08	Samenwerkingsverband Noord-Nederland	Noord-Nederland draagt met de grootschalige locaties voor windenergie op land meer dan proportioneel bij aan de nationale energievoorziening. Verdere uitbouw van windenergie dient bij voorkeur op zee plaats te vinden.	Om te kunnen voldoen aan de Europese afspraken (14% duurzame energie in 2020) hebben Rijk en de provincies de ambitie gesteld om 6.000MW aan grootschalige windenergie op land mogelijk te maken. In de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land' wordt een kader geboden voor grootschalige windenergie. Provincies en gemeenten worden hierbij betrokken.	Geen.
083 - 09	Samenwerkingsverband Noord-Nederland	Het windenergiegebied ten noorden van de Wadden dient te worden behouden en ruimte te bieden aan tenminste 1.500 MW. De nut en noodzaak van het nabij gelegen DefensierestRICTIEgebied kan hierbij worden betrokken.	Het zoekgebied voor windenergie op zee ten noorden van de Wadden (het zogenaamde windenergiegebied "Eemshaven") blijft behouden zoals gesteld in het Nationaal Waterplan. Uitbreiding van het wattage van dit gebied, kan echter pas na investeringen in het elektriciteitsnetwerk.	Het windenergiegebied "Eemshaven" wordt aangepast conform Nationaal Waterplan.
083 - 10	Samenwerkingsverband Noord-Nederland	Het Rijk moet de verantwoordelijkheid nemen voor een goede energieinfrastructuur, waaronder het aanpassen van de netstructuur in en nabij grootschalige windenergiegebieden. Dit is van belang voor de haalbaarheid van diverse projecten.	Het er voor zorgen dat er voldoende capaciteit is om opgewekte elektriciteit te transporteren is een wettelijke taak van elektriciteitsnetbeheerders. Waar het nieuwe hoogspanningslijnen met een spanning van 220 kV en hoger betreft passen de Ministers van EL&I en IenM de rijkscoördinatie-regeling toe om tracés vast te stellen.	Geen.
083 - 11	Samenwerkingsverband	Ten behoeve van de elektriciteitsvoorziening	De SVIR en het SEV III hebben betrekking op de	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
	Noord-Nederland	wordt voorrang gevraagd voor groene beprijzing.	ruimtelijke gevolgen van het energiebeleid. Het vraagstuk van de prijsvorming voor duurzame energie valt buiten het kader van deze structuurvisies.	
088 - 04	Deltalinqs	Consistente ondersteuning door het Rijk van positionering haven Rotterdam als CO2-hub.	Het Rijk ondersteunt de ambities van de haven van Rotterdam om zich tot een CO2-hub te ontwikkelen. Dit gebeurt concreet door de ondersteuning van de ROAD- en Green Hydrogen-CO2-opslagprojecten. Het betreft hierbij zowel financiële steun als in de vorm van afstemming en regievoering.	Geen.
088 - 09	Deltalinqs	Er moet een goede systematiek van certificering o.g.v. grondstoffen komen om de bedrijfsactiviteiten te ondersteunen.	De vraag om een goede systematiek certificering is geen ruimtelijke vraagstuk en valt daarmee buiten de reikwijdte van de SVIR.	Geen.
093 - 07	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Bernisse	Betrokkenen spreken zich uit tegen de uitbreiding van windenergie met behulp van windmolens op Voorne-Putten met uitzondering van de studielocatie Slufterdam zuid, mits uit nader onderzoek blijkt dat er geen belemmeringen zijn vanuit natuur en recreatie.	De SVIR besluit niet over concrete locaties voor grootschalige windenergie op land. Dit gebeurt in het kader van de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land' waar zoekgebieden worden benoemd. Hiervoor wordt ook onderzoek gedaan naar effecten op leef- en woonomgeving in het Plan Milieueffectrapport. Daarin worden de milieueffecten, inclusief natuur en landschap, van windmolenparken op de omgeving onderzocht.	Geen.
093 - 08	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Bernisse	De aanwijzing van Maasvlakte I als mogelijke vestigingsplaats voor kernenergie dient te vervallen.	Reservering van ruimte voor kerncentrales is reeds gedaan in het SEV III en doorvertaald in de SVIR. In het SEV III is aangegeven dat op de locatie Maasvlakte I het waarborgingsbeleid kerncentrales van toepassing is. Het SEV III blijft ongewijzigd. Aan het SEV III ligt een plan-milieueffectrapport ten grondslag. Er mogen daar geen ontwikkelingen plaatsvinden die de eventueel bouw van een kerncentrale	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			belemmeren.	
096 - 07	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Doetinchem	Achterhoek is aangegeven als mogelijke regio voor Steenkoolwinning, dit in combinatie met woningbouw, recreatie en natuur. Dit lijkt onrealistisch, graag een uitleg.	In de Achterhoek is steenkoolwinning niet in beeld, wel in beeld is gaswinning uit s teenkool. Nadere studies zullen moeten uitwijzen wat de precieze impact op mens, natuur en milieu is van gaswinning uit steenkool.	Geen.
096 - 13	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Doetinchem	Indiener mist richtinggevende uitspraken op het vlak van energietransitie: duurzame energie wordt een concurrentiefactor. Wat wordt er door het Rijk verwacht van de regio's? Doelen en ambities op dit vlak wordt gemist.	De SVIR concentreert zich op ruimtelijke rijksopgaven en richt zich dus uitsluitend op de duurzame energiebronnen die nationaal ruimtelijk beleid vragen.	Geen.
098 - 08	Kontakt Milieubeheer Zaanstreek	Waarom moeten er in het duurzaamheidskader drie nieuwe kerncentrales worden ingepland?	Reservering van ruimte voor kerncentrales is reeds gedaan in het SEV III en doorvertaald in de SVIR. Het is onjuist dat er drie nieuwe kerncentrales gepland worden. Conform het SEV III past het Rijk alleen op drie locaties het waarborgingsbeleid kerncentrales toe. Het SEV III blijft ongewijzigd. Dat houdt in dat op die locaties geen ruimtelijke ontwikkelingen mogen plaatsvinden die de eventuele bouw van een kerncentrale belemmeren. Besluitvorming over actuele bouw van kerncentrales is een separaat traject.	Geen.
103 - 01	Vertrouwelijk	Bezwaar tegen de stelling dat het gebied Drentse monden wordt aangewezen als kansrijk gebied windenergie. De hoogte van 200m geeft (ernstig) geluidsoverlast voor bewoners.	De SVIR besluit niet over concrete locaties voor grootschalige windenergie op land. Dit gebeurt in het kader van de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'. Hiervoor wordt ook onderzoek gedaan naar effecten op leef- en woonomgeving in het Plan Milieueffectrapport. Daarin worden de milieueffecten, inclusief natuur en landschap, van windmolenparken op de omgeving onderzocht.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
105 - 01	Vertrouwelijk	Er moet een reëel rendement opgenomen worden in de uitwerking van de structuurvisie en meegenomen worden bij de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'.	Onderzoeken wijzen uit dat windenergie een van de meest kosteneffectieve vormen van duurzame energie is. Het rendement en vermogen van windturbines is de afgelopen jaren flink toegenomen. Wereldwijd wordt fors geïnvesteerd in windenergie, met vergroting van de rentabiliteit tot gevolg.	Geen.
105 - 02	Vertrouwelijk	Er moet een reële milieubelasting opgenomen worden in de uitwerking van de structuurvisie en meegenomen worden bij de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'.	In het kader van de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land' wordt ook onderzoek gedaan naar effecten op leef- en woonomgeving in het Plan Milieueffectrapport. Daarin worden de milieueffecten, inclusief natuur en landschap, van windmolenparken op de omgeving onderzocht.	Geen.
105 - 03	Vertrouwelijk	Er moet een reëel kostenplaatje opgenomen worden in de uitwerking van de structuurvisie en meegenomen worden bij de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'.	De Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land' zal alleen zoekgebieden benoemen voor grootschalige windenergie. Of er daadwerkelijk windturbines worden geplaatst hangt af van de vraag of initiatiefnemers voldoende mogelijkheden zien voor een rendabele exploitatie in de betreffende gebieden.	Geen.
105 - 04	Vertrouwelijk	In de structuurvisie moet een alternatief worden uitgewerkt/ opgenomen voor windenergie op land. Als alternatieven voor duurzame energie als zon, water of aardwarmte en misschien wel met windenergie of een combinatie van soorten moet bekeken worden.	De SVIR concentreert zich op ruimtelijke rijksopgaven en richt zich dus uitsluitend op de duurzame energiebronnen die nationaal ruimtelijk beleid vragen.	Geen.
106 - 01	Vertrouwelijk	Een grootschalig windmolenpark in het Mondengebied zorgt voor krimp en aantasting van de leefbaarheid van de regio Drenthe. Door de plaatsing van windmolens dalen de WOZ waarden, zowel gemeenten als inwoners	De SVIR besluit niet over concrete locaties voor grootschalige windenergie op land. Dit gebeurt in het kader van de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land' waar zoekgebieden worden benoemd. Hiervoor wordt ook	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		ondervinden hier nadeel aan.	onderzoek gedaan naar effecten op leef- en woonomgeving.	
106 - 02	Vertrouwelijk	Wordt er ook rekening gehouden met een grote hoeveelheid forse schadeclaims door plaatsing van windmolens op land?	De SVIR geeft enkel kansrijke gebieden voor grootschalige windenergie aan. Binnen deze gebieden gaat het Rijk locaties waar grootschalige windenergie mogelijk is aanwijzen. Dit laatste gebeurt in de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'. In deze Rijksstructuurvisie zal het Rijk ook afwegen of het nodig is om ruimtelijke reserveringen op te nemen voor toekomstige windmolenprojecten. Provincies en gemeenten worden daarbij betrokken. Daarbij zullen de kwaliteiten van het landschap en de natuurwaarden alsmede de gebruiksfuncties van deze gebieden worden afgewogen. Het is vervolgens aan de markt om concreet tot ontwikkeling van deze locaties over te gaan. Het indienen van schadeclaims is uiteraard mogelijk indien kan worden aangetoond dat er sprake is van planschade.	Geen.
106 - 03	Vertrouwelijk	De plaatsing van windmolens zorgt voor aantasting van natuur, horizonvervuiling, geluidsoverlast, hinder en diverse gezondheidsrisico's.	De SVIR besluit niet over concrete locaties voor grootschalige windenergie op land. Dit gebeurt in het kader van de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'. Hiervoor wordt ook onderzoek gedaan naar effecten op leef- en woonomgeving in het Plan Milieueffectrapport. Daarin worden de milieueffecten, inclusief natuur en landschap, van windmolenparken op de omgeving onderzocht.	Geen.
106 - 04	Vertrouwelijk	Waarom wordt er niet meer geïnvesteerd in zonne-energie of andere vormen van schone	De SVIR concentreert zich op ruimtelijke rijksopgaven en richt zich dus uitsluitend op de	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		energie (behalve windenergie), isolatie van woningen en voorlichting over energiezuinigheid?	duurzame energiebronnen die nationaal ruimtelijk beleid vragen. Zonne-energie, isolatie van woningen en voorlichting over energiezuinigheid zijn geen ruimtelijke rijksopgaven.	
106 - 05	Vertrouwelijk	Als er wel gebruik gemaakt moet worden van windenergie, waarom worden de windmolens niet geplaatst in de zee of langs de afsluitdijk? Daar wonen immers geen mensen die er schade van kunnen ondervinden.	Deze mogelijkheden op de grote wateren (waaronder het IJsselmeer) zullen worden onderzocht in het kader van de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'. De kosten van grootschalige windenergie op zee zijn relatief hoog, het Rijk kijkt daarom vooral naar de mogelijkheden voor grootschalige windenergie op land. Gebieden op zee zijn voor wind reeds in het NWP aangewezen.	Geen.
107 - 01	Stichting Kritisch Platform Ontwikkeling Zijpe	De negatieve effecten van grootschalige windenergie vormen een te grote bedreiging voor Zijpe, daarom moet de regio Zijpe geen onderdeel uitmaken van het concentratiegebied voor grootschalige windenergie. Voor andere vormen van duurzame energie zoals zonne-energie is wel breed draagvlak.	In de SVIR wordt alleen aangekondigd dat een Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land' zal worden opgesteld. Besluitvorming over concrete zoekgebieden voor grootschalige windenergie op land zal daarin plaatsvinden, in overleg met provincies en gemeenten. Het is vervolgens aan de markt om concreet tot ontwikkeling van deze locaties over te gaan.	Geen.
107 - 02	Stichting Kritisch Platform Ontwikkeling Zijpe	Energiebedrijf Electrabel wil een groot windmolenpark realiseren in de gemeente Zijpe in een gebied dat door de provincie Noord-Holland is aangemerkt als vrijwaringsgebied. Electrabel zal daarbij gehouden zijn aan de kaders die het Rijk gaat vaststellen in de structuurvisie windenergie op land.	De conceptplannen gaan uit van een windmolenpark van minder dan 100 MW. Enkel voor plannen voor windmolenparken van 100 MW en hoger is er sprake van een rijksverantwoordelijkheid. Tussen de 5 en 100 MW is de provincie bevoegd gezag.	Geen.
107 - 03	Stichting Kritisch Platform Ontwikkeling Zijpe	De rijksadviseur voor het landschap geeft aan dat grootschalige "lege" landschappen overblijven als mogelijke locaties voor nieuwe	Vanwege landschappelijke kenmerken (open en grootschalig) en de relatief hoge gemiddelde windsnelheid is de Kop van Noord-Holland in de	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR. Ontwerpwijziging Barro</u>
		windturbines. In Zijpe is absoluut geen sprake van grootschalige "lege" landschappen.	SVIR opgenomen als kansrijk gebied voor mogelijke locaties grootschalige windenergie.	
107 - 04	Stichting Kritisch Platform Ontwikkeling Zijpe	Het heersende achtergrondgeluid in de gemeente Zijpe is extreem laag. Vanwege de vele recreatieterreinen is het van nog groter belang om deze kernwaarde te behouden. Daarom past in de gemeente Zijpe geen grootschalige windenergie.	De SVIR besluit niet over concrete locaties voor grootschalige windenergie op land. Dit gebeurt in het kader van de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land' waar zoekgebieden worden benoemd. Hiervoor wordt ook onderzoek gedaan naar effecten op leef- en woonomgeving in het Plan Milieueffectrapport. Daarin worden de milieueffecten, inclusief natuur en landschap, van windmolenparken op de omgeving onderzocht. Het is vervolgens aan de markt om concreet tot ontwikkeling van deze locaties over te gaan.	Geen.
111 - 15	Vertrouwelijk	Elektriciteit moet sterk gespreid worden opgewekt. Kansrijke vormen van opwekking: Centrales werkend op restproducten uit de landbouw en voedselbereiding (Dit is veel doelmatiger, betrouwbaarder en betaalbaarder dan windenergie); getijdenergie, zonne-energie en nucleaire centrales die werken op Thorium.	De SVIR en het SEV III zijn de ruimtelijke invulling van het nationale energiebeleid zoals dat in het Energierapport van het Rijk vastgesteld wordt. Het duurzame energiebeleid zelf en de keuzes daarin vallen buiten het kader van deze structuurvisies.	Geen.
112 - 02	Vertrouwelijk	De afstand tussen windturbines tot bebouwing is in Nederland, op basis van handboek Risicozonering Windturbines, aanzienlijk kleiner dan in Frankrijk en Duitsland (minimaal 1.500 meter). Neem studies die daarover zijn geschreven mee bij de uitwerking van de structuurvisie en bij de nog op te stellen Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'.	Bij het opstellen van de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land' worden relevante (inter)nationale onderzoeken meegenomen.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
112 - 03	Vertrouwelijk	De overheid moet veel verklaren voor de keuze voor wind op land waar mensen wonen vanwege het landschap en de rust. Windenergie op land is niet haalbaar. Er zou meer gekeken moeten worden naar windenergie op zee, zonne-energie, aardwarmte, waterenergie etc.	De SVIR concentreert zich op ruimtelijke rijksopgaven en richt zich dus uitsluitend op de duurzame energiebronnen die nationaal ruimtelijk beleid vragen. Windenergie vraagt ruimtelijk rijksbeleid. Dat geldt niet voor zonne-energie, aardwarmte en dergelijke.	Geen.
114 - 01	TenneT TSO B.V.	Verzoekt in SVIR toevoeging op te nemen dat bij nieuwe hoogspanningsverbindingen ook ruimte moet worden gereserveerd voor stations en overige hulpmiddelen.	Opmerking is reeds opgenomen in SEV III. Dat geeft aan dat schakel- en/of transformatorstations onderdeel uitmaken van hoogspanningsverbindingen van 220 kV en hoger. Dit hoeft in SVIR niet expliciet opgenomen te worden.	Geen.
114 - 02	TenneT TSO B.V.	Hoe gaat het Rijk om met decentrale opwekking (in het kader van overgang naar meer duurzaam)? Wat zijn de ruimtelijke consequenties?	Particuliere producenten bepalen de locaties waar decentrale elektriciteitsopwekking zal plaatsvinden. Het Rijk geeft hiervoor geen voorschriften. Het is de taak van de netbeheerders om deze locaties aan hun netwerken aan te sluiten.	Geen.
114 - 03	TenneT TSO B.V.	Verzoekt toevoeging over hoe de ruimtebehoefte voor elektriciteitsproductie, verbindingen en windenergie wordt geborgd. Leidt een toename van windenergie tot nieuwe hoogspanningsverbindingen?	De ruimtebehoefte aan grootschalige windenergie zal worden uitgewerkt in de Rijksstructuurvisie "Windenergie op land". De ruimtebehoefte voor grootschalige elektriciteitsproductie en voor het nationale elektriciteitsnetwerk wordt bepaald in het SEV III Die structuurvisie wordt regelmatig geëvalueerd en daarbij wordt met de nieuwste ontwikkelingen rekening gehouden.	Geen.
114 - 04	TenneT TSO B.V.	Niet aangegeven is hoe wordt geborgd dat NL in 2040 een robuust internationaal energienetwerk heeft. Is wel wenselijk omdat energiesector daarop reageert. In belang van uitvoerbaarheid de aanbeveling om naar	De ruimtebehoefte aan grootschalige windenergie zal worden uitgewerkt in de rijksstructuurvisie "Windenergie op land". De ruimtebehoefte voor grootschalige elektriciteitsproductie en voor het nationale	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		documenten van TenneT te verwijzen waaruit blijkt dat wijzigingen grote ruimtelijke consequenties hebben.	elektriciteitsnetwerk wordt bepaald in het SEV III Die structuurvisie wordt regelmatig geëvalueerd en daarbij wordt met de nieuwste ontwikkelingen rekening gehouden.	
114 - 05	TenneT TSO B.V.	SVIR moet niet zo rigide zijn opgesteld dat niet tegemoet kan worden gekomen aan aaneengesloten net van 110 kV en hoger. daarvan is momenteel nog geen sprake. geldt ook voor actualisatie SEVIII.	Reservering van ruimte voor hoogspanningslijnen is reeds gedaan in het SEV III en doorvertaald in de SVIR. In het SEV III zijn uitsluitend de netwerken van nationaal belang opgenomen. Voor elektriciteit zijn uitsluitend de netwerken met een spanning van 220 kV en hoger opgenomen. Netwerken met een spanning van 110 en 150 kV maken weliswaar onderdeel uit van het landelijk hoogspanningsnet maar vervullen in principe een regionale distributiefunctie en vallen daarom buiten de werkingssfeer van het SEV III.	Geen.
114 - 08	TenneT TSO B.V.	hoogspanningsnet in SVIR is 220 kV en hoger, in Elektriciteitsnet is dit 110 kV. Alleen 220kV nu beschermd tegen externe ruimtelijke ontwikkelingen. Verzoekt vanaf 110 kV te beschermen.	Reservering van ruimte voor hoogspanningslijnen is reeds gedaan in het SEV III en vertaald in de SVIR. In het SEV III zijn uitsluitend de netwerken van nationaal belang opgenomen. Voor elektriciteit zijn uitsluitend de netwerken met een spanning van 220 kV en hoger opgenomen. Netwerken met een spanning van 110 en 150 kV maken weliswaar onderdeel uit van het landelijk hoogspanningsnet maar vervullen in principe een regionale distributiefunctie en vallen daarom buiten de werkingssfeer van het SEV III.	Geen.
114 - 12	TenneT TSO B.V.	In Noord-Nederland wordt aangestuurd op het versterken van Energyport door het aanwijzen van locaties voor de vestiging van energiecentrales in de Eemshaven en het robuust en compleet maken van het hoofd	Opname van eventuele extra aanlandingspunten voor buitengaats grootschalige windenergie (in gevallen waar het gaat om verbindingen met een spanning van 220 kV en hoger) kan geschieden bij evaluatie van SEV III in 2012.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		energienetwerk van Eemshaven via Ens naar Diemen (Noordwest 380kV verbinding). Daarmee is volgens TenneT geen compleet beeld gegeven. In het noorden is namelijk ook voorzien dat aanlandingspunten worden gerealiseerd voor de offshore-windprojecten. Ook hiervoor dient recht en ruimte te worden gerealiseerd.		
114 - 13	TenneT TSO B.V.	Nieuwe hoogspanningsverbinding Brabant Limburg is niet opgenomen.	Inderdaad is het zo dat het voornemen bestaat een nieuwe 380 KV verbinding aan te leggen tussen Borssele en Tilburg.	Dit punt wordt in de SVIR verwerkt.
114 - 15	TenneT TSO B.V.	De risico's van de aanwezigheid van windturbines in relatie tot buisleidingen wordt niet genoemd, dat is wel noodzakelijk.	Op dit moment wordt onderzoek gedaan naar de risico's van de aanwezigheid van windturbines in relatie tot buisleidingen. De uitkomsten hiervan worden betrokken bij het opstellen van de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'.	Geen.
114 - 16	TenneT TSO B.V.	In tekst verwoorden dat elektriciteit wordt beschouwd als vitale infrastructuur.	In de tekst onder ruimtelijk-economische structuur is vermeld dat het belang van energie essentieel is voor het (economisch) functioneren van Nederland.	Geen.
116 - 03	Interprovinciaal Overleg	De in paragraaf 3.1 op kaart aangegeven kansrijke gebieden grootschalige windenergie komen niet altijd overeen met door provincies aangedragen kaartbeelden uit provinciale structuurvisies. De tekst en het kaartbeeld komen niet met de status overeen. De tekst op pagina 27 kent beleidsstatus toe, kanttekening op kaart zwakt af. Verzoek gevolg te geven aan afspraken met provincies omtrent aanreiken van kansrijke gebieden.	De SVIR geeft enkel kansrijke gebieden voor grootschalige windenergie aan. Binnen deze gebieden gaat het Rijk locaties waar grootschalige windenergie mogelijk is aanwijzen. Dit laatste gebeurt in de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'. In deze Rijksstructuurvisie zal het Rijk ook afwegen of het nodig is om ruimtelijke reserveringen op te nemen voor toekomstige windmolenprojecten. Provincies en gemeenten worden daarbij betrokken. Daarbij zullen de kwaliteiten van het landschap en de natuurwaarden alsmede de gebruiksfuncties van deze gebieden worden	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			afgewogen. Het is vervolgens aan de markt om concreet tot ontwikkeling van deze locaties over te gaan. Dit is conform gemaakte afspraken tussen Rijk, en IPO. Het kaartbeeld in SVIR is illustratief.	
117 - 01	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Eemmond	Geen kernenergiecentrale in de Eemmond. Gemeente Eemmond heeft plaatsing van kerncentrale in bestemmingsplan uitgesloten en heeft zich ook een 'kernenergievrije gemeente' verklaard.	Reservering van ruimte voor kerncentrales is reeds gedaan in het SEV III en doorvertaald in de SVIR. In het SEV III is aangegeven dat op de locatie Eemshaven het waarborgingsbeleid kerncentrales van toepassing is. Er mogen daar geen ontwikkelingen plaatsvinden die de eventuele bouw van een kerncentrale belemmeren. Het SEV III blijft ongewijzigd. Aan het SEV III ligt overigens een plan-milieueffectrapport ten grondslag.	Geen.
117 - 05	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Eemmond	De gehele gemeente Eemmond is aangewezen als kansrijk gebied voor windenergie. In de gemeente is echter ten zuiden van de Eemshaven een ontwikkeling van grootschalige glastuinbouw voorzien. Verzoek is om het zoekgebied in overleg aan te passen.	De SVIR geeft enkel kansrijke gebieden voor grootschalige windenergie aan. Binnen deze gebieden gaat het Rijk locaties waar grootschalige windenergie mogelijk is aanwijzen. Dit laatste gebeurt in de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'. In deze Rijksstructuurvisie zal het Rijk ook afwegen of het nodig is om ruimtelijke reserveringen op te nemen voor toekomstige windmolenprojecten. Provincies en gemeenten worden daarbij betrokken. Daarbij zullen de kwaliteiten van het landschap en de natuurwaarden alsmede de gebruiksfuncties van deze gebieden worden afgewogen. Het is vervolgens aan de markt om concreet tot ontwikkeling van deze locaties over te gaan.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
120 - 03	Natuur en Milieu Federatie Flevoland	Natura 2000 gebieden zijn geen logische zoekgebieden voor grootschalige windenergie, er zijn voldoende alternatieve locaties met minder weerstand en onzekerheden.	De kansrijke gebieden zijn gebaseerd op de combinatie van landschappelijke en natuurlijke kenmerken, alsmede de gemiddelde windsnelheid. Bij de opstelling van de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land' worden de concrete locaties voor grootschalige windenergie op land aangewezen, rekening houdend met de Natura 2000 regelgeving.	Geen.
120 - 04	Natuur en Milieu Federatie Flevoland	Arceer alleen die locaties voor windenergie, die buiten de vogelrichtlijngebieden vallen.	De kansrijke gebieden zijn gebaseerd op de combinatie van landschappelijke en natuurlijke kenmerken, alsmede de gemiddelde windsnelheid. Bij de opstelling van de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land' worden de concrete locaties voor grootschalige windenergie op land aangewezen.	Geen.
120 - 05	Natuur en Milieu Federatie Flevoland	Laat de verbindingsalternatieven (hoogspanningsnet) over de Afsluitdijk en over de Houtribdijk te laten vervallen als te onderzoeken alternatief.	Reservering van ruimte voor hoogspanningslijnen is reeds gedaan in het SEV III en doorvertaald in de SVIR. De hoogspanningsverbindingen via de Afsluitdijk en Houtribdijk zijn vastgelegd in het SEV III. Het SEV III blijft ongewijzigd. Aan het SEV III ligt een plan-milieueffectrapport ten grondslag.	Geen.
120 - 06	Natuur en Milieu Federatie Flevoland	Het bestaande 380kV tracé in Zuidelijke en Oostelijk Flevoland biedt voldoende mogelijkheden voor de ontwikkeling van de Noord-West 360vK verbinding door middel van bundeling of het gebruik van meerdere circuits per mast.	De precieze inpassing en uitvoering van de Noord-West 380 kV verbinding vindt plaats in een door de Ministers van EL&I en IenM op te stellen rijksinpassingsplan.	Geen.
121 - 01	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Urk	Windmolenbeleid in de SVIR herzien zodanig dat vooraf eerst in het gebied commitment moet worden bereikt alvorens grootschalige windmolenparkuitbreidingen plaats kunnen vinden.	De SVIR geeft enkel kansrijke gebieden voor grootschalige windenergie aan. Binnen deze gebieden gaat het Rijk locaties waar grootschalige windenergie mogelijk is aanwijzen. Dit laatste gebeurt in de Rijksstructuurvisie	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			<p>'Windenergie op land'. In deze Rijksstructuurvisie zal het Rijk ook afwegen of het nodig is om ruimtelijke reserveringen op te nemen voor toekomstige windmolenprojecten. Provincies en gemeenten worden daarbij betrokken. Daarbij zullen de kwaliteiten van het landschap en de natuurwaarden alsmede de gebruiksfuncties van deze gebieden worden afgewogen. Het is vervolgens aan de markt om concreet tot ontwikkeling van deze locaties over te gaan.</p> <p>Hierin zal ook aandacht zijn voor procesafspraken die kunnen bijdragen aan het vergroten van commitment bij de planvorming en uitvoering van grootschalige windenergie projecten.</p>	
121 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Urk	In het IJsselmeergebied zorgt aanwijzing zoekgebied windenergie voor conflict met Natura-2000. Het gaat tevens openheid en grootschaligheid van het landschap tegen. De visserij wordt belemmerd en het IJsselmeer vormt een belangrijke vaarroute.	De mogelijkheden voor grootschalige windenergie in het IJsselmeer zullen in het kader van de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land' worden onderzocht. Daarbij zullen de kwaliteiten van het landschap en de natuurwaarden alsmede de gebruiksfuncties van deze gebieden worden afgewogen.	Geen.
121 - 03	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Urk	In de SVIR geen windmolenbeleid opnemen, eerst wachten op evaluatie van huidige windmolenbeleid en dit pas opnemen in Structuurvisie Wind op Land.	De kansrijke gebieden grootschalige windenergie in SVIR zijn opgenomen als illustratie. De SVIR besluit niet over concrete locaties voor grootschalige windenergie op land. Dit gebeurt in het kader van de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land' waar zoekgebieden worden benoemd.	Geen.
125 - 01	Gemeente Medemblik	In verband met de aantasting openheid en de nadelige gevolgen voor watertoerisme en wedstrijdzeilen is het verzoek om het	De SVIR geeft enkel kansrijke gebieden voor grootschalige windenergie aan. Binnen deze gebieden gaat het Rijk locaties waar	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		IJsselmeer/Markermeer niet te bestempelen als kansrijk voor windmolens dan wel rekening te houden met het feit dat vooraf eerst in het gebied overeenstemming moet zijn bereikt, alvorens grootschalige uitbreidingen plaats kunnen vinden.	grootschalige windenergie mogelijk is aanwijzen. Dit laatste gebeurt in de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'. In deze Rijksstructuurvisie zal het Rijk ook afwegen of het nodig is om ruimtelijke reserveringen op te nemen voor toekomstige windmolenprojecten. Provincies en gemeenten worden daarbij betrokken. Daarbij zullen de kwaliteiten van het landschap en de natuurwaarden alsmede de gebruiksfuncties van deze gebieden worden afgewogen. Het is vervolgens aan de markt om concreet tot ontwikkeling van deze locaties over te gaan.	
126 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Enkhuizen	Het college vraagt het ministerie het voorkeursgebied voor grootschalige windenergie in het IJsselmeer/Markermeer te heroverwegen of tenminste van een uitgebreid afwegingskader te voorzien. Dit ter voorkoming van aantasting van de beeldkwaliteit van Enkhuizen, het open karakter van het IJsselmeer/Markermeer en de belemmeringen voor de havens van Enkhuizen en de watersport/recreatie.	De mogelijkheden voor grootschalige windenergie in het IJsselmeer en Markermeer zullen in het kader van de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land' worden onderzocht. Daarbij zullen de kwaliteiten van het landschap en de natuurwaarden alsmede de gebruiksfuncties van deze gebieden (zoals het open karakter van het IJsselmeer/Markermeer, watersport/recreatie en bescherming van dorps- en stadsgezichten) worden afgewogen.	Geen.
126 - 03	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Enkhuizen	Naar ons oordeel is het RRAAM niet het juiste gremium voor de aanwijzing van voorkeursgebieden voor windenergie, aangezien RRAAM zich richt op de noordelijke Randstad.	De SVIR geeft enkel kansrijke gebieden voor grootschalige windenergie aan. Binnen deze gebieden gaat het Rijk locaties waar grootschalige windenergie mogelijk is aanwijzen. Dit laatste gebeurt in de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'. Ter voorbereiding van deze structuurvisie worden een aantal regionale bijeenkomsten georganiseerd. Dit betreffen regio's (Noordoost Nederland, Zuidwestelijke Delta en IJsselmeergebied) waar de potentiële	De toevoeging 'onderdeel RRAAM' wordt verwijderd.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			locaties dicht bij elkaar komen te liggen en op regionale schaal een nadere afweging moet worden gemaakt.	
132 - 06	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Terneuzen	Er wordt voorgesteld om de aanduiding 'kansrijk gebied windenergie' voor het grondgebied van de gemeente Terneuzen te schrappen en een nieuwe aanduiding 'kansrijk gebied biobased economy' op te nemen.	Het betreft hier zoekgebieden voor grootschalige windenergie, niet voor een specifieke vorm van duurzame energie-opwekking. Het staat de regio vrij om zich te profileren als kansrijk gebied voor biobased economy.	Geen.
133 - 03	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Gaasterlân-Sleat	Het Rijk moet terughoudend omgaan met nieuwe plannen voor grootschalige windmolenopstellingen in het IJsselmeer en het Markermeer. Grootschalige windmolenopstellingen tasten de openheid, de ecologische en recreatieve waarden van het gebied aan. In hoeverre past dit windmolenbeleid binnen de toewijzing van het IJsselmeergebied als Natura 2000 gebied?	De SVIR geeft enkel kansrijke gebieden voor grootschalige windenergie aan. Binnen deze gebieden gaat het Rijk locaties waar grootschalige windenergie mogelijk is aanwijzen. Dit laatste gebeurt in de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'. In deze Rijksstructuurvisie zal het Rijk ook afwegen of het nodig is om ruimtelijke reserveringen op te nemen voor toekomstige windmolenprojecten. Provincies en gemeenten worden daarbij betrokken. Daarbij zullen de kwaliteiten van het landschap en de natuurwaarden (zoals Natura 2000) alsmede de gebruiksfuncties van deze gebieden worden afgewogen. Het is vervolgens aan de markt om concreet tot ontwikkeling van deze locaties over te gaan.	Geen.
133 - 04	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Gaasterlân-Sleat	De SVIR moet niet vooruit lopen op het windmolenbeleid dat in het kader van de structuurvisie Wind op Land wordt uitgewerkt en de evaluatie van het huidige windmolenbeleid dat in dat kader wordt gedaan afwachten.	In de SVIR wordt alleen aangekondigd dat een Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land' zal worden opgesteld. Besluitvorming over concrete locaties voor grootschalige windenergie op land zal daarin plaatsvinden, in overleg met provincies en gemeenten.	Geen.
137 - 01	Stichting Platform Storm	Veenkoloniën is als kansrijk gebied aangeduid in de SVIR. Eerder onderzoek van Pondera gaf aan dat dit gebied windarm is. Wat is de	Een kansrijk gebied voor grootschalige windenergie is een gebied dat op basis van de combinatie van landschappelijke en natuurlijke	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		(heldere duidelijke) definitie van een kansrijk gebied voor windenergie?	kenmerken, alsmede de gemiddelde windsnelheid, geschikte locaties bevat voor grootschalige windparken.	
137 - 02	Stichting Platform Storm	Windpark in de Veenkoloniën past niet met het karakter van het gebied: rust en ruimte. Leidt ook tot toename krimp en vermindering leefbaarheid.	De SVIR besluit niet over concrete locaties voor grootschalige windenergie op land. Dit gebeurt in het kader van de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land' waarin zoekgebieden worden benoemd.. Hiervoor wordt ook onderzoek gedaan naar effecten op leef- en woonomgeving in het Plan Milieueffectrapport. Daarin worden de milieueffecten, inclusief natuur en landschap, van windmolenparken op de omgeving onderzocht.	Geen.
137 - 03	Stichting Platform Storm	Meer inzetten op windenergie op zee.	Het Rijk stimuleert een mix aan duurzame energiebronnen, maar richt zich zelf op de duurzame energiebronnen die nationaal ruimtelijk beleid vragen. Voor de korte termijn is dat grootschalige windenergie op land, op de lange termijn is dat grootschalige windenergie op zee. Dit heeft onder andere te maken met de nu nog hoge kosten voor grootschalige windenergie op zee.	Geen.
137 - 04	Stichting Platform Storm	Coördinatie tussen verschillende initiatieven en SVIR is van belang. Wie houdt overzicht?	De SVIR is de kapstok voor andere rijksstructuurvisies met ruimtelijke aspecten. De MIRT Gebiedsagenda's vormen het instrument om nationale en regionale belangen in samenhang te bekijken.	Geen.
137 - 05	Stichting Platform Storm	Een goed onafhankelijk onderzoek naar kansen voor nieuwe vormen van energie. Er is nu alleen gekozen voor windenergie zonder onderbouwing waarom andere energiesoorten niet mogelijk zijn.	De SVIR concentreert zich op ruimtelijke rijksopgaven en richt zich dus uitsluitend op de duurzame energiebronnen die nationaal ruimtelijk beleid vragen. Dat is bij windenergie het geval.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
137 - 06	Stichting Platform Storm	Bij een meer concrete uitwerking van wind op land ook de nadelige gevolgen (waardedaling woningen, gezondheidsrisico's, horizonvervuiling, milieuschade, minder toeristen) van de gebieden meenemen.	De SVIR besluit niet over concrete locaties voor grootschalige windenergie op land. Dit gebeurt in het kader van de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'. Hiervoor wordt ook onderzoek gedaan naar effecten op leef- en woonomgeving in het Plan Milieueffectrapport. Daarin worden de milieueffecten, inclusief natuur en landschap, van windmolenparken op de omgeving onderzocht.	Geen.
139 - 04	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Delfzijl	Kerncentrale in de Eemshaven wordt als ongewenste ontwikkeling gezien, waar geen maatschappelijk draagvlak voor is.	Reservering van ruimte voor kerncentrales is reeds gedaan in het SEV III en doorvertaald in de SVIR. In het SEV III is aangegeven dat op de locatie Eemshaven het waarborgings beleid kerncentrales van toepassing is. Er mogen daar geen ontwikkelingen plaatsvinden die de eventuele bouw van een kerncentrale belemmeren. Het SEV III blijft ongewijzigd. Aan het SEV III ligt een plan-milieueffectrapport ten grondslag.	Geen.
139 - 06	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Delfzijl	Regio wil graag in gesprek over afstemming en goede ruimtelijke inpassing voor de opgaven voor windenergie.	De SVIR geeft enkel kansrijke gebieden voor grootschalige windenergie aan. Binnen deze gebieden gaat het Rijk locaties waar grootschalige windenergie mogelijk is aanwijzen. Dit laatste gebeurt in de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'. In deze Rijksstructuurvisie zal het Rijk ook afwegen of het nodig is om ruimtelijke reserveringen op te nemen voor toekomstige windmolenprojecten. Provincies en gemeenten worden daarbij betrokken. Daarbij zullen de kwaliteiten van het landschap en de natuurwaarden alsmede de gebruiksfuncties van deze gebieden worden afgewogen. Het is vervolgens aan de markt om	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			concreet tot ontwikkeling van deze locaties over te gaan.	
144 - 17	Metropoolregio Amsterdam	Graag invloed bij het opstellen van structuurvisie Wind op Land, met betrekking tot regie mogelijke locaties voor windenergie op land.	De SVIR geeft enkel kansrijke gebieden voor grootschalige windenergie aan. Binnen deze gebieden gaat het Rijk locaties waar grootschalige windenergie mogelijk is aanwijzen. Dit laatste gebeurt in de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'. In deze Rijksstructuurvisie zal het Rijk ook afwegen of het nodig is om ruimtelijke reserveringen op te nemen voor toekomstige windmolenprojecten. Provincies en gemeenten worden daarbij betrokken. Daarbij zullen de kwaliteiten van het landschap en de natuurwaarden alsmede de gebruiksfuncties van deze gebieden worden afgewogen. Het is vervolgens aan de markt om concreet tot ontwikkeling van deze locaties over te gaan.	Geen.
148 - 17	Havenbedrijf Rotterdam N.V.	Wij vragen het Rijk om een consistent energiebeleid voor de langere termijn, inclusief de daarvoor benodigde ruimtelijke reserveringen en infrastructurele voorzieningen, variërend van een vlotte, transparante en gestroomlijnde locatiekeuze en vergunningverlening voor energiecentrales tot ruimtelijke reserveringen voor leidingstraten, hoogspanningsnetten en CCS-transportinfrastructuur voor de afvang, transport en opslag van CO2.	Het SEV III en de ontwerp Rijksstructuurvisie Buisleidingen borgen ruimtelijk de nationale energie-infrastructuur die voor de langere termijn nodig is. De stroomlijning van vergunningprocedures wordt opgepakt in het separate traject "Eenvoudig en Beter".	Geen.
148 - 19	Havenbedrijf Rotterdam N.V.	Indiener meent dat de door de IMO erkende en aangegeven internationale scheepvaartroutes en parkeergebieden om redenen van het waarborgen van een vlotte en veilige	Het waarborgen van een vlotte en veilige afwikkeling van scheepvaartverkeer op doorgaande vaartroutes is een nationale ruimtelijke opgave in de SVIR en het NWP. Bij	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		afwikkeling van het scheepvaartverkeer op doorgaande vaarroutes nadrukkelijk gevrijwaard moet worden van windparken. Ruimtelijke reservering rond de voor de scheepvaart relevante corridors en gebieden bieden voldoende ruimte voor de vestiging van windparken op zee.	de aangewezen en aan te wijzen grootschalige windenergiegebieden op zee is het vertrekpunt voor veilige scheepvaart een afstand van 2 zeemijl vanaf internationaal (IMO) vastgestelde verkeersleidingstelsels, ankergebieden en nationaal vastgestelde clearways. Bij verdere uitwerking en door gebruik te maken van praktijkervaringen en risicoanalyses kan blijken dat in specifieke situaties maatwerk mogelijk is.	
148 - 20	Havenbedrijf Rotterdam N.V.	Er is een acceptabele oplossing mogelijk voor windparken op zee. Indiener stelt voor dat het Rijk de realisatie daarvan voortvarend mogelijk maakt, ook waar dat een wijziging van ruimtelijke toedelingen en dito vergunningen betreft.	Naar aanleiding van de motie Van Veldhoven (Tweede Kamerstuk 32500-A, nr. 52) voert het Rijk op dit moment gesprekken met belanghebbenden.	Geen.
150 - 01	Vertrouwelijk	Windmolens in Gieterveen en omgeving zijn heel slecht voor de inwoners vooral voor de gezondheid, geluidsoverlast en een vervuiling van het landschap. Er zijn betere alternatieven!	Onderzoeken wijzen uit dat windenergie een van de meest kosteneffectieve vormen van duurzame energie is. Het rendement en vermogen van windturbines is de afgelopen jaren flink toegenomen. Ook moet, voordat er een vergunning kan worden afgegeven voor een windmolenproject, in diverse onderzoeken de gevolgen en effecten onderzocht worden.	Geen.
152 - 06	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Noordoostpolder	Gemeenten en provincies (voor wat betreft het gebied gemeente Noordoostpolder) dienen nauw te worden betrokken bij het inpassingsplan voor de 380 KV verbinding van Eemshaven via Ens naar Diemen. Deze verbinding is nu erg indicatief aangegeven op de kaart.	Het concreet invullen van nieuwe 380 kV verbindingen vindt plaats in een separate procedure (de zogenaamde Rijkscoördinatieregeling). De ministers van EL&I en IenM leggen het tracé in een Rijksinpassingsplan vast. In die procedure worden ook andere overheden betrokken.	Geen.
153 - 01	Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht	Bij het aanwijzen van mogelijke vestigingsplaatsen voor elektriciteitsproductie is geen rekening gehouden met de	De bewering van het Hoogheemraadschap is onjuist. De locaties voor grootschalige elektriciteitsproductie zijn opgenomen in het het	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		beschikbaarheid van koelwater. Onduidelijk is of de betreffende locaties wel zo geschikt zijn met het oog op zoetwaterverdeling, met name in geval van watertekorten (en dus invloed op de verdringingsreeksen). Grootschalige elektriciteitsopwekking legt naar verwachting regionaal een grote claim op het Deltaprogramma. Afwegingen t.a.v. locaties en beschikbaarheid koelwater moeten expliciet genoemd worden in de SVIR .	SEV III. Het SEV III blijft ongewijzigd. Aan het SEV III ligt een plan milieueffect-rapportage te grondslag, waarin ook het aspect van beschikbaarheid van koelwater meegenomen is.	
155 - 41	Stichting Natuur & Milieu	Indiener vindt het teleurstellend dat geen concentratiegebieden voor Wind op land worden aangewezen in de SVIR. De zoekgebieden voor windenergie zijn nu te vrijblijvend. Deze zoekgebieden dienen sturend te zijn voor de nog op te stellen Structuurvisie Windenergie op land. De zoeklocaties moeten nu niet te klein zijn, omdat waarschijnlijk nog locaties afvallen in de loop van het traject.	De SVIR geeft enkel kansrijke gebieden voor grootschalige windenergie aan. Binnen deze gebieden gaat het Rijk locaties waar grootschalige windenergie mogelijk is aanwijzen. Dit laatste gebeurt in de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'. In deze Rijksstructuurvisie zal het Rijk ook afwegen of het nodig is om ruimtelijke reserveringen op te nemen voor toekomstige windmolenprojecten. Provincies en gemeenten worden daarbij betrokken. Daarbij zullen de kwaliteiten van het landschap en de natuurwaarden alsmede de gebruiksfuncties van deze gebieden worden afgewogen. Het is vervolgens aan de markt om concreet tot ontwikkeling van deze locaties over te gaan.	Geen.
155 - 42	Stichting Natuur & Milieu	Indiener vraagt om geen windparken in Natura2000-gebieden aan te wijzen, ook niet op water. Indiener maakt er ernstig bezwaar tegen dat een grote opgave voor windenergie is geprojecteerd in het IJsselmeer en Markermeer, terwijl dit Natura-2000 gebieden zijn en belangrijk voor vogels.	De SVIR geeft enkel kansrijke gebieden voor grootschalige windenergie aan. Binnen deze gebieden gaat het Rijk locaties waar grootschalige windenergie mogelijk is aanwijzen. Dit laatste gebeurt in de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'. In deze Rijksstructuurvisie zal het Rijk ook afwegen of	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			het nodig is om ruimtelijke reserveringen op te nemen voor toekomstige windmolenprojecten. Provincies en gemeenten worden daarbij betrokken. Daarbij zullen de kwaliteiten van het landschap en de natuurwaarden alsmede de gebruiksfuncties van deze gebieden worden afgewogen. Het is vervolgens aan de markt om concreet tot ontwikkeling van deze locaties over te gaan.	
155 - 43	Stichting Natuur & Milieu	Indiener vindt dat op zijn minst aangegeven moet worden dat er voor provincies een belangrijke opgave ligt om kleinere windparken te realiseren.	Rijk en provincies hebben een gezamenlijke doelstelling om doorgroei naar 6000 MW op land mogelijk te maken. Daarbij zijn naast de grotere windlocaties (100 MW en hoger) ook de kleinere windparken (tot 100 MW) van belang om deze doelstelling te halen.	Geen.
155 - 44	Stichting Natuur & Milieu	Om windenergie op grote schaal toe te passen is het noodzakelijk dat het probleem met de radar spoedig wordt opgelost.	Het Rijk heeft zich ingespannen om de knelpunten met betrekking tot radar zoveel mogelijk weg te nemen. Dit heeft geresulteerd in een nieuw toetsingssysteem.	Geen.
158 - 01	Nederlandse Windenergie Associatie	De realisatie van windturbineparken op zee tot een totaalvermogen van 6000 MW is een zaak van nationaal belang. Graag toevoegen.	Het Rijk heeft in hoofdstuk 3 het belang van 6000 MW op zee reeds erkend.	Geen
158 - 02	Nederlandse Windenergie Associatie	Windenergiegebied Eemshaven: wat is de ligging van dit gebied exact? welke grootte heeft gebied? Gebied heeft minimaal een ruimte nodig voor de productie van ca 6 TWh per jaar (ca 1500 MW) volgens indiener. Indiener vindt dat er ook een groter gebied aangewezen kan worden boven de Wadden.	Het zoekgebied voor windenergie op zee ten noorden van de Wadden (het zogenaamde windenergiegebied "Eemshaven") blijft behouden zoals gesteld in het Nationaal Waterplan.	Het windenergiegebied "Eemshaven" wordt aangepast conform het Nationaal Waterplan.
158 - 03	Nederlandse Windenergie Associatie	Aanwijzing in SVIR van het windgebied voor de Hollandse Kust met een minimale grootte van 3000 MW.	In het algemeen blijft het beleid gelden dat het vrije zicht vanaf de kust op de horizon wordt gehandhaafd en geen windenergie wordt gerealiseerd binnen de 12 mijlszone. Dit is	De tekst in de SVIR wordt aangepast conform tekst in het Nationaal Waterplan.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR. Ontwerpwijziging Barro</u>
			conform het beleid uit Nationaal Waterplan en de Nota Ruimte. Voor het zoekgebied Hollandse Kust geldt dat een weloverwogen situering aan de binnenrand van de 12 mijlszone met een daarbij passende vormgeving wellicht openingen biedt voor maatwerk. Dit beleid wordt geëffectueerd in de vergunningverlening waarin geldt dat geen zichtbare permanente bouwwerken binnen de 12 (zee)mijlszone worden toegestaan. Activiteiten van nationaal belang, zoals windenergie, kunnen wel worden toegestaan in de 12 mijlszone, wanneer er geen redelijke alternatieve locaties zijn en er geen significante effecten optreden op de bescherming van de kust. Schade aan de vrije horizon en recreatie en visserij dient dan zo beperkt mogelijk te zijn.	
158 - 04	Nederlandse Windenergie Associatie	Uitwerken van de mogelijkheden van reduceren van veiligheids corridors rondom onder andere kabels en leidingen en offshore olie- en gasplatforms bij het gebruik van 'best available technologies' om te komen tot meervoudig en efficiënter ruimtegebruik.	Aan weerszijden van de in gebruik zijnde kabels wordt een onderhoudszone van 500 tot 1000 meter aangehouden. Op zee is deze ruimte vereist om op een veilige en adequate wijze kabels en leidingen te kunnen inspecteren, onderhouden en verwijderen. Het Rijk stuurt thans aan op het bundelen van kabels en leidingen om daarmee te komen te efficiënter ruimtegebruik. Binnen een veiligheidszone van 500 meter rond een mijnbouwplatform en andere permanente individuele bouwwerken is scheepvaart niet toegestaan. In de veiligheidszone rondom mijnbouwplatforms is uit veiligheidsoverwegingen iedere vorm van ander gebruik thans uitgesloten. Voor	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			windturbineparken loopt thans een verkenning voor medegebruik van deze parken door de recreatievaart en duurzame vormen van visserij.	
158 - 05	Nederlandse Windenergie Associatie	Niet alleen kabelcorridors van windgebieden op zee naar de kust aanwijzen, maar ook verbindingen van de kust naar het onshore elektriciteitsnetwerk en hiervoor de ruimtelijke procedures reeds te starten.	Voor zover het hoofdelektriciteitsinfrastructuur betreft, zijn die kabelcorridors opgenomen op de kaart bij nationaal belang 2. Het is nog onduidelijk wat het aantal dan wel het spanningsniveau van de verbindingen van de Noordzee naar het vasteland zal zijn. Om die reden is het voortijdig starten van ruimtelijke procedures voorbarig.	Geen.
158 - 06	Nederlandse Windenergie Associatie	Ook binnen de 12 mijlszone geschikte gebieden voor windenergie opnemen.	In het algemeen blijft het beleid gelden dat het vrije zicht vanaf de kust op de horizon wordt gehandhaafd en geen windenergie wordt gerealiseerd binnen de 12 mijlszone. Dit is conform het beleid uit Nationaal Waterplan en de Nota Ruimte. Voor het zoekgebied Hollandse Kust geldt dat een weloverwogen situering aan de binnenrand van de 12 mijlszone met een daarbij passende vormgeving wellicht openingen biedt voor maatwerk. Dit beleid wordt geëffectueerd in de vergunningverlening waarin geldt dat geen zichtbare permanente bouwwerken binnen de 12 (zee)mijlszone worden toegestaan. Activiteiten van nationaal belang, zoals windenergie, kunnen wel worden toegestaan in de 12 mijlszone, wanneer er geen redelijke alternatieve locaties zijn en er geen significante effecten optreden op de bescherming van de kust. Schade aan de vrije horizon en recreatie en visserij dient dan zo beperkt mogelijk te zijn.	De tekst in de SVIR wordt aangepast conform tekst in het Nationaal Waterplan.
158 - 07	Nederlandse Windenergie	In de SVIR opnemen dat windenergie op land	Het Rijk streeft mede op grond van Europese	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
	Associatie	van ten minste 6000 MW geschied om dwingende reden van openbaar belang.	afspraken naar 6000 MW wind op land en dat rechtvaardigt kwalificatie dwingende reden van groot openbaar belang. De Structuurvisie Wind op Land zal concretiseren op welke manier het groot openbaar belang wordt ingevuld teneinde de 6000 MW te bereiken. Dat laat onverlet dat afwegingskader Natura 2000 van kracht blijft.	
158 - 08	Nederlands e Windenergie Associatie	Indiener gaat er van uit en insisteert dat verdere uitwerking van de ruimtelijke kaders voor windenergie op land gebeurt in de aangekondigde structuurvisie windenergie op land.	De SVIR geeft enkel kansrijke gebieden voor grootschalige windenergie aan. Binnen deze gebieden gaat het Rijk locaties waar grootschalige windenergie mogelijk is aanwijzen. Dit laatste gebeurt in de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'. In deze Rijksstructuurvisie zal het Rijk ook afwegen of het nodig is om ruimtelijke reserveringen op te nemen voor toekomstige windmolenprojecten. Provincies en gemeenten worden daarbij betrokken. Daarbij zullen de kwaliteiten van het landschap en de natuurwaarden alsmede de gebruiksfuncties van deze gebieden worden afgewogen. Het is vervolgens aan de markt om concreet tot ontwikkeling van deze locaties over te gaan.	Geen.
159 - 01	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Franekeradeel	De kansrijke gebieden windenergie, zoals aangegeven op de kaart 'Ruimte voor elektriciteitsvoorziening' komen niet overeen met het coalitieakkoord van de Provincie Fryslân waarmee Provinciale Staten hebben ingestemd. Tevens correspondeert het zoekgebied niet met het beleid van de gemeente. Gevraagd wordt het nationale beleid en de kaarten met beide beleidslijnen in overeenstemming te brengen.	De SVIR geeft enkel kansrijke gebieden voor grootschalige windenergie aan. Binnen deze gebieden gaat het Rijk locaties waar grootschalige windenergie mogelijk is aanwijzen. Dit laatste gebeurt in de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'. In deze Rijksstructuurvisie zal het Rijk ook afwegen of het nodig is om ruimtelijke reserveringen op te nemen voor toekomstige windmolenprojecten. Provincies en gemeenten worden daarbij	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			betrokken. Daarbij zullen de kwaliteiten van het landschap en de natuurwaarden alsmede de gebruiksfuncties van deze gebieden worden afgewogen. Het is vervolgens aan de markt om concreet tot ontwikkeling van deze locaties over te gaan.	
161 - 04	Intergemeentelijk Samenwerkingsverband Goeree-Overflakkee	Wij kunnen ons niet vinden in de aanduiding van Goeree-Overflakkee als kansrijk gebied voor grootschalige windenergie, zoals opgenomen in uw ontwerp-structuurvisie.	De SVIR geeft enkel kansrijke gebieden voor grootschalige windenergie aan. Binnen deze gebieden gaat het Rijk locaties waar grootschalige windenergie mogelijk is aanwijzen. Dit laatste gebeurt in de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'. In deze Rijksstructuurvisie zal het Rijk ook afwegen of het nodig is om ruimtelijke reserveringen op te nemen voor toekomstige windmolenprojecten. Provincies en gemeenten worden daarbij betrokken. Daarbij zullen de kwaliteiten van het landschap en de natuurwaarden alsmede de gebruiksfuncties van deze gebieden worden afgewogen. Het is vervolgens aan de markt om concreet tot ontwikkeling van deze locaties over te gaan.	Geen.
161 - 05	Intergemeentelijk Samenwerkingsverband Goeree-Overflakkee	In uw ontwerpvisie geeft u op kaart aan waar ruimte voor het hoofdnetwerk voor (duurzame) energievoorziening en energietransitie gevraagd wordt. Goeree-Overflakkee wordt in dit verband aangeduid als kansrijk gebied, op basis van feitelijkheid. Er wordt echter niet aangegeven waaruit deze feitelijkheid bestaat en welke criteria in dit verband gehanteerd zijn.	Vanwege de relatieve hoge windsnelheid in combinatie met de landschappelijke kenmerken (open en grootschalig landschap) maken dat Goeree Overflakkee een kansrijk gebied is voor grootschalige windenergie.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
161 - 06	Intergemeentelijk Samenwerkingsverband Goeree-Overflakkee	Vanwege het lopende onderzoek naar de daadwerkelijke mogelijkheden binnen de provinciale zoekgebieden op Goeree-Overflakkee, lijkt het ons zeer overbodig om heel Goeree-Overflakkee als kansrijk gebied aan te merken. Concreet stellen wij voor de provinciale zoekgebieden als uitgangspunt te nemen en bij de besluitvorming recht te doen aan de bijzondere kwaliteiten van Goeree-Overflakkee.	De SVIR geeft enkel kansrijke gebieden voor grootschalige windenergie aan. Binnen deze gebieden gaat het Rijk locaties waar grootschalige windenergie mogelijk is aanwijzen. Dit laatste gebeurt in de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'. In deze Rijksstructuurvisie zal het Rijk ook afwegen of het nodig is om ruimtelijke reserveringen op te nemen voor toekomstige windmolenprojecten. Provincies en gemeenten worden daarbij betrokken. Daarbij zullen de kwaliteiten van het landschap en de natuurwaarden alsmede de gebruiksfuncties van deze gebieden worden afgewogen. Het is vervolgens aan de markt om concreet tot ontwikkeling van deze locaties over te gaan.	Geen.
161 - 07	Intergemeentelijk Samenwerkingsverband Goeree-Overflakkee	In uw ontwerpvisie geeft u aan dat u de afstemming over provinciegrensoverstijgende onderwerpen als een rijksverantwoordelijkheid zit. Graag spreken wij u hier op aan en verzoeken wij u zich extra in te spannen om de inpassing van windenergie in de regio Zuidwestelijke Delta (initiatief op en rond de Krammersluizen) goed af te stemmen met alle betrokken partijen.	In het kader van de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land' zullen provinciegrensoverstijgende onderwerpen en effecten worden betrokken bij het bepalen van zoekgebieden voor grootschalige windenergie..	Geen.
161 - 12	Intergemeentelijk Samenwerkingsverband Goeree-Overflakkee	In de ontwerpvisie is een indicatief tracé aangegeven voor een nieuwe hoogspanningskabel (zie de kaart op pagina 32). Wij dringen aan op spoedig overleg om de (on)mogelijkheden en belangen in kaart te brengen.	Reservering van ruimte voor hoogspanningslijnen is reeds gedaan in het SEV III en vertaald in de SVIR. In het SEV III staat aangegeven dat de verbinding tussen Sloegebied en Rijnmond als alternatief wordt beschouwd van de 380 kV verbinding van Borssele naar Noord-Brabant. Het SEV III blijft ongewijzigd.	Er wordt een verwijzing opgenomen naar het SEV III en er wordt verduidelijkt dat de verbinding Borssele-Maasvlakte als alternatief wordt gezien voor de verbinding Borssele-Noord Brabant.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
173 - 03	Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Holland	Hechten eraan dat Rijk uitvoering geeft aan de met de provincies gemaakte afspraken, zoals het Rijk aangeeft in een gezamenlijke brief van de ministers van IenM en EL&I van 17 mei 2011.	Het Rijk geeft uitvoering aan de afspraken uit deze brief onder meer door het opstellen van een Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'.	Geen.
173 - 04	Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Holland	Verzoeken het Rijk om het Windplan Wieringermeer en de regionale windplannen voor de Kop van Noord-Holland en West-Friesland te gebruiken als basis voor de Structuurvisie Wind op Land.	De Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land' neemt de provinciale reserveringen voor grootschalige windenergie als basis bij het opstellen van de structuurvisie. Daarmee worden dus ook het windplan Wieringermeer en de zoekgebieden uit de provinciale structuurvisie betrokken bij de uitwerking van de rijksstructuurvisie.	Geen.
173 - 05	Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Holland	Blijven graag betrokken bij de ruimtelijke uitwerking van windenergie in het zoekgebied IJsselmeer/Markermeer	De SVIR geeft enkel kansrijke gebieden voor grootschalige windenergie aan. Binnen deze gebieden gaat het Rijk locaties waar grootschalige windenergie mogelijk is aanwijzen. Dit laatste gebeurt in de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'. In deze Rijksstructuurvisie zal het Rijk ook afwegen of het nodig is om ruimtelijke reserveringen op te nemen voor toekomstige windmolenprojecten. Provincies en gemeenten worden daarbij betrokken. Daarbij zullen de kwaliteiten van het landschap en de natuurwaarden alsmede de gebruiksfuncties van deze gebieden worden afgewogen. Het is vervolgens aan de markt om concreet tot ontwikkeling van deze locaties over te gaan.	Geen.
173 - 10	Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Holland	Verzoeken een passage op te nemen met de uitspraak dat bij nieuwe hoogspanningsleidingen uitgegaan wordt van combinatie met bestaande	In het SEV III staan de gewenste uitspraken reeds vermeld. Het SEV III blijft ongewijzigd. Achtereenvolgens geldt: (1) nieuwe hoogspanningsverbindingen combineren met	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		hoogspanningsleidingen en dat deze waar mogelijk gebundeld worden met bestaande infrastructuur.	bestaande verbindingen, en (2) bundelen met bestaande verbindingen of met bovenregionale infrastructuur.	
176 - 01	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Drechterland	De provincie Noord-Holland heeft haar ideeën over wind op land herzien en gaat nu voor wind op zee. Daarnaast hebben zij Westfriese Omringdijk aangewezen als provinciaal monument. Grootschalige windmolenparken passen daar niet bij.	De SVIR geeft enkel kansrijke gebieden voor grootschalige windenergie aan. Binnen deze gebieden gaat het Rijk locaties waar grootschalige windenergie mogelijk is aanwijzen. Dit laatste gebeurt in de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'. In deze Rijksstructuurvisie zal het Rijk ook afwegen of het nodig is om ruimtelijke reserveringen op te nemen voor toekomstige windmolenprojecten. Provincies en gemeenten worden daarbij betrokken. Daarbij zullen de kwaliteiten van het landschap en de natuurwaarden alsmede de gebruiksfuncties van deze gebieden worden afgewogen. Het is vervolgens aan de markt om concreet tot ontwikkeling van deze locaties over te gaan.	Geen.
176 - 03	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Drechterland	Vanuit Toekomstbeeld Markermeer-IJmeer behoud de omgeving van de Westfriese Omringdijk een open karakter. Hier passen geen grootschalige windmolenparken.	De SVIR geeft enkel kansrijke gebieden voor grootschalige windenergie aan. Binnen deze gebieden gaat het Rijk locaties waar grootschalige windenergie mogelijk is aanwijzen. Dit laatste gebeurt in de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'. In deze Rijksstructuurvisie zal het Rijk ook afwegen of het nodig is om ruimtelijke reserveringen op te nemen voor toekomstige windmolenprojecten. Provincies en gemeenten worden daarbij betrokken. Daarbij zullen de kwaliteiten van het landschap en de natuurwaarden alsmede de gebruiksfuncties van deze gebieden worden afgewogen. Het is vervolgens aan de markt om	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			concreet tot ontwikkeling van deze locaties over te gaan.	
176 - 04	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Drechterland	Langs de kust van het Markermeer loopt een vaarroute voor vrachtverkeer. Grootschalige windparken (lees: zoekgebied Drechterlandse Markermeerkust) past daar niet bij.	De SVIR geeft enkel kansrijke gebieden voor grootschalige windenergie aan. Binnen deze gebieden gaat het Rijk locaties waar grootschalige windenergie mogelijk is aanwijzen. Dit laatste gebeurt in de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'. In deze Rijksstructuurvisie zal het Rijk ook afwegen of het nodig is om ruimtelijke reserveringen op te nemen voor toekomstige windmolenprojecten. Daarbij zullen de kwaliteiten van het landschap en de natuurwaarden alsmede de gebruiksfuncties van deze gebieden worden afgewogen. Het is vervolgens aan de markt om concreet tot ontwikkeling van deze locaties over te gaan.	Geen.
176 - 05	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Drechterland	Grootschalige windenergie past niet bij het kleinschalige karakter van West-Friesland en de Westfriesse kustlijn.	De SVIR geeft enkel kansrijke gebieden voor grootschalige windenergie aan. Binnen deze gebieden gaat het Rijk locaties waar grootschalige windenergie mogelijk is aanwijzen. Dit laatste gebeurt in de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'. In deze Rijksstructuurvisie zal het Rijk ook afwegen of het nodig is om ruimtelijke reserveringen op te nemen voor toekomstige windmolenprojecten. Provincies en gemeenten worden daarbij betrokken. Daarbij zullen de kwaliteiten van het landschap en de natuurwaarden alsmede de gebruiksfuncties van deze gebieden worden afgewogen. Het is vervolgens aan de markt om concreet tot ontwikkeling van deze locaties over te gaan.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
177 - 16	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Haarlemmermeer	Ontwikkeling van een smart-energienetwerk ontbreekt. Toegevoegde waarde van een smartgrid is dat hiermee vraag en aanbod optimaal op elkaar worden afgestemd. Dit leidt tot een robuust, milieuvriendelijk en goedkoper energienet.	In het SEV III is de ruimtebehoefte aan nationale hoogspanningsverbindingen opgenomen. Het SEV III wordt periodiek geëvalueerd. Blijkt dat er behoefte bestaat aan nationale smart grids dan kan dat in een evaluatie van SEV III meegenomen worden.	Geen.
179 - 06	Waddenvereniging	Windmolens mogen in het waddengebied alleen op zeer zorgvuldig gekozen locaties ontwikkeld worden teneinde het landschap niet aan te tasten en (trek)vogels te ontzien. Concreet: Afsluitdijk niet en verder alleen rond de Eemshaven en Delfzijl.	De SVIR besluit niet over concrete locaties voor grootschalige windenergie op land. Dit gebeurt in het kader van de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'. Hiervoor wordt ook onderzoek gedaan naar effecten op leef- en woonomgeving in het Plan Milieueffectrapport. Daarin worden de milieueffecten, inclusief natuur en landschap, van windmolenparken op de omgeving onderzocht.	Geen.
179 - 08	Waddenvereniging	Een hoogspanningsleiding langs de Afsluitdijk kan en mag alleen ondergronds aangelegd worden. Dit vanwege de landschappelijke effecten en de gevolgen voor (trek)vogels.	In het SEV III is aangegeven dat hoogspanningsverbindingen met een spanning van 220 kV en hoger in principe bovengronds aangelegd worden. Voor zover de leveringszekerheid dit toestaat kan in bijzondere gevallen ondergrondse aanleg overwogen worden, Het SEV III blijft ongewijzigd. Het Rijk neemt in een eventuele vervolprocedure bij vaststelling van het exacte tracé de beslissing over boven- of ondergrondse aanleg.	Geen.
181 - 07	Drechtsteden	Ten aanzien van nationaal belang 2 zouden wij graag meer duidelijkheid hebben over het voorziene traject voor de twee hoogspanningskabels. Wij gaan er vanuit, dat deze niet zoals nu niet zoals nu indicatief staat geduid door of over Drechtsteden gaan.	Reservering van ruimte voor hoogspanningslijnen is reeds gedaan in het SEV III en doorvertaald in de SVIR. Het exacte verloop van de in het SEV III opgenomen nieuwe 380 kV verbindingen is nu nog niet bekend. Het concreet invullen van nieuwe 380 kV verbindingen vindt plaats in een separate	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			procedure (rijkscoördinatieregeling). De Ministers van EL&I en IenM leggen het tracé in een rijksinpassingsplan vast. In die procedure voert het Rijk overleg met alle betrokken partijen	
182 - 01	De Broekse Hoeve	In de omgeving Drenthe zou meer op zijn plaats zijn: winst uit biogas.	De SVIR concentreert zich op ruimtelijke rijksopgaven en richt zich dus uitsluitend op de duurzame energiebronnen die nationaal ruimtelijk beleid vragen.	Geen.
182 - 02	De Broekse Hoeve	Bezwaar tegen plaatsen van windturbines. Indiener heeft ernstige bedenkingen, dit omdat het maagdelijke landschap van Drenthe vervuult wordt door uw besluit.	De SVIR geeft enkel kansrijke gebieden voor grootschalige windenergie aan. Binnen deze gebieden gaat het Rijk locaties waar grootschalige windenergie mogelijk is aanwijzen. Dit laatste gebeurt in de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'. In deze Rijksstructuurvisie zal het Rijk ook afwegen of het nodig is om ruimtelijke reserveringen op te nemen voor toekomstige windmolenprojecten. Provincies en gemeenten worden daarbij betrokken. Daarbij zullen de kwaliteiten van het landschap en de natuurwaarden alsmede de gebruiksfuncties van deze gebieden worden afgewogen. Het is vervolgens aan de markt om concreet tot ontwikkeling van deze locaties over te gaan.	Geen.
182 - 03	De Broekse Hoeve	Studie wijst uit dat het nog onduidelijk is of energiewinning uit windmolens winst oplevert. Het rekenmodel wat u heeft toegepast, hierin ontbreken een aantal elementaire punten.	Onderzoeken wijzen uit dat windenergie een van de meest kosteneffectieve vormen van duurzame energie is.	Geen.
192 - 18	Onafhankelijke Nijmeegse Partij	Verzocht wordt om geïnformeerd te worden over de Structuurvisie Wind op Land.	De Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land' zal gebieden vastleggen die geschikt zijn voor grootschalige windenergie. Nijmegen is niet een gebied dat kansrijk wordt geacht voor grootschalige windenergie. De provincie is	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			bevoegd gezag voor kleinere windenergie projecten tussen 5 en 100 MW.	
193 - 02	Gemeentewerken Rotterdam	Gaat het bij hoogspanningsverbindingen alleen om bovengrondse verbindingen of ook ondergrondse? In Rotterdam ligt bijvoorbeeld een ondergrondse 380 kV verbinding.	Reservering van ruimte voor hoogspanningslijnen is reeds gedaan in het SEV III en vertaald in de SVIR. Het gaat in het SEV III om het hoogspanningsnetwerk met een spanning van 220 kV en hoger dat onderdeel van het landelijk hoogspanningsnet is. Dit deel van het landelijk hoogspanningsnet wordt in principe bovengronds aangelegd.	Geen.
195 - 12	Gewest Gooi en Vechtstreek	Er wordt voorgesteld de in procedure zijnde inpassing van de 380 kV verbinding Noord-west door Flevoland te combineren met de bestaande langs de A6.	De exacte inpassing van de voorgenomen nieuwe 380 kV Noord-West verbinding in Flevoland vindt plaats in een separate vervolgpcedure (de zogenaamde Rijkscoördinatieprocedure) en niet in het SEV III en SVIR. In dat kader voert het Rijk ook overleg met betrokken gemeenten.	Geen.
197 - 01	Vertrouwelijk	Er worden voorkeursgebieden voor grootschalige windenergie (Oost Drenthe) aangegeven, maar er wordt niet verder op in gegaan. In de ontwerp SVIR ontbreekt de Structuurvisie over wind op land. Ook de vermelding dat er een aparte structuurvisie voor komt ontbreekt. Dus waarom kansrijke gebieden aangeven.	De SVIR geeft enkel kansrijke gebieden voor grootschalige windenergie aan. Binnen deze gebieden gaat het Rijk locaties waar grootschalige windenergie mogelijk is aanwijzen. Dit laatste gebeurt in de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'. In deze Rijksstructuurvisie zal het Rijk ook afwegen of het nodig is om ruimtelijke reserveringen op te nemen voor toekomstige windmolenprojecten. Provincies en gemeenten worden daarbij betrokken. Daarbij zullen de kwaliteiten van het landschap en de natuurwaarden alsmede de gebruiksfuncties van deze gebieden worden afgewogen. Het is vervolgens aan de markt om concreet tot ontwikkeling van deze locaties over te gaan.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
200 - 14	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen	In de SVIR wordt te weinig aandacht besteed aan andere vormen van energievoorziening en energietransitie dan windenergie, zoals bijvoorbeeld zonne-energie. Dit wringt des te meer omdat onze verwachting is dat bij grootschalige toepassing van zonne-energie in de toekomst aanpassingen nodig zullen zijn in de infrastructuur.	De SVIR concentreert zich op ruimtelijke rijksopgaven en richt zich dus uitsluitend op de duurzame energiebronnen die nationaal ruimtelijk beleid vragen.	Geen.
205 - 05	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Uden	Ten noorden van Uden wordt gedacht aan 220 kV verbinding (staat op kaarten nationale hoofdstructuur en elektriciteitsvoorziening) op locatie van huidige hoogspanningsverbinding. Uden wijst op bewaking goed woon- en leefklimaat voor bewoners en aanwezige flora en fauna.	Het concreet invullen van nieuwe 380 kV verbindingen vindt plaats in een separate procedure (de zogenaamde Rijkscoördinatieregeling). De ministers van EL&I en IenM leggen het tracé in een rijksinpassingsplan vast. Het Rijk neemt daar alle relevante effecten in de besluitvorming mee. In die procedure voert het Rijk overleg met alle betrokken partijen.	Geen.
211 - 05	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Noordwijk	Plaatsing van Windmolens op zee mag niet ten koste gaan van het vrije zicht op de open Noordzee.	In het algemeen blijft het beleid gelden dat het vrije zicht vanaf de kust op de horizon wordt gehandhaafd en geen windenergie wordt gerealiseerd binnen de 12 mijlszone. Dit is conform het beleid uit Nationaal Waterplan en de Nota Ruimte. Voor het zoekgebied Hollandse Kust geldt dat een weloverwogen situering aan de binnenrand van de 12 mijlszone met een daarbij passende vormgeving wellicht openingen biedt voor maatwerk. Dit beleid wordt geëffectueerd in de vergunningverlening waarin geldt dat geen zichtbare permanente	De tekst in de SVIR wordt aangepast conform tekst in het Nationaal Waterplan.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR. Ontwerpwijziging Barro</u>
			bouwwerken binnen de 12 (zee)mijlszone worden toegestaan. Activiteiten van nationaal belang, zoals windenergie, kunnen wel worden toegestaan in de 12 mijlszone, wanneer er geen redelijke alternatieve locaties zijn en er geen significante effecten optreden op de bescherming van de kust. Schade aan de vrije horizon en recreatie en visserij dient dan zo beperkt mogelijk te zijn.	
216 - 11	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Middelburg	Er wordt verzocht bij uitvoering van het besluit omtrent een tweede kerncentrale een zo groot mogelijke voorzichtigheid te betrachten en omliggende gemeenten in het voorbereidingstraject te betrekken.	Bij het van rijkswege vaststellen van besluiten voor concrete vestiging van kerncentrales en het doorlopen van de daartoe nodige procedures voert het Rijk overleg met alle betrokken partijen.	Geen.
219 - 01	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Koggenland	Een verdere uitbreiding van het aantal windturbines c.q. windmolenlocaties in Koggenland wordt afgewezen.	De SVIR geeft enkel kansrijke gebieden voor grootschalige windenergie aan. Binnen deze gebieden gaat het Rijk locaties waar grootschalige windenergie mogelijk is aanwijzen. Dit laatste gebeurt in de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'. In deze Rijksstructuurvisie zal het Rijk ook afwegen of het nodig is om ruimtelijke reserveringen op te nemen voor toekomstige windmolenprojecten. Provincies en gemeenten worden daarbij betrokken. Daarbij zullen de kwaliteiten van het landschap en de natuurwaarden alsmede de gebruiksfuncties van deze gebieden worden afgewogen. Het is vervolgens aan de markt om concreet tot ontwikkeling van deze locaties over te gaan.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
219 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Koggenland	Er wordt van uitgegaan dat voorafgaand aan verdere planvorming inzake de indicatief aangegeven hoogspanningsverbinding op de kaart 'ruimte voor elektriciteitsvoorziening', de bestaande 150 kV-verbinding die mogelijk in de toekomst opgewaardeerd c.q. uitgebreid gaat worden tot een 380 kV-verbinding, overleg met de desbetreffende gemeenten, onder andere Koggenland, zal plaatsvinden.	Het concreet invullen van nieuwe 380 kV verbindingen vindt plaats in een separate procedure (de zogenaamde Rijkscoördinatieregeling). De ministers van EL&I en IenM leggen het tracé in een rijksinpassingsplan vast. In die procedure voert het Rijk overleg met alle betrokken partijen.	Geen.
220 - 08	Greenport Westland-Oostland	Indiener vraagt om tijdig rekening te houden met ontwikkelingen die gevolgen hebben voor het gebruik van het elektriciteitsnet zoals de aansluiting van windparken op zee en de kolencentrale op de Maasvlakte en tijdig te investeren in uitbreiding van het hoogspanningsnet.	Volgens de Elektriciteitswet is de netbeheerder primair verantwoordelijk voor voldoende capaciteit om aan de vraag naar transport van elektriciteit te voldoen en daarvoor zo nodig te investeren. Waar het nieuwe hoogspanningslijnen met een spanning van 220 kV en hoge betreft passen de Ministers van EL&I en IenM de Rijkscoördinatieregeling toe om tracés vast te stellen.	Geen.
220 - 09	Greenport Westland-Oostland	Indiener verzoekt om van meet af aan betrokken te worden bij het afwegings- en besluitvormingsproces van het Kabinet over de kerncentrale voor de Maasvlakte, gezien de implicaties van deze keuze voor de gemeenten binnen de Greenport Westland-Oostland.	Bij het van rijkswege vaststellen van besluiten voor concrete vestiging van kerncentrales en het doorlopen van de daartoe nodige procedures voert het Rijk overleg met alle betrokken partijen.	Geen.
222 - 01	Vertrouwelijk	Indiener ziet het intelligent inpassen en besparen van openbare ruimte lijnrecht tegenover grootschalige inpassing van windenergie op land staan. Wind op land is degradatie van de omgeving. Indiener noemt als alternatief wind op zee.	Voordat er een vergunning kan worden afgegeven voor een windmolenproject, worden in diverse onderzoeken de gevolgen en effecten onderzocht, zoals de milieueffecten, inclusief natuur en landschap. De kosten van windenergie op zee zijn relatief hoog, waardoor op dit moment vooral wordt gekeken naar de mogelijkheden voor grootschalige windenergie op land.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
227 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Eemnes	De plaatsing van extra windmolens in Flevoland aan het Gooi- en Eemmeer heeft grote impact op de vergezichten binnen het Nationale Landschap Arkemheen-Eemland dat juist gekenmerkt wordt door het ontbreken van grote, opgaande elementen. De plaatsing van (extra) windmolens alhier is dan ook niet gewenst.	De SVIR geeft enkel kansrijke gebieden voor grootschalige windenergie aan. Binnen deze gebieden gaat het Rijk locaties waar grootschalige windenergie mogelijk is aanwijzen. Dit laatste gebeurt in de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'. In deze Rijksstructuurvisie zal het Rijk ook afwegen of het nodig is om ruimtelijke reserveringen op te nemen voor toekomstige windmolenprojecten. Provincies en gemeenten worden daarbij betrokken. Daarbij zullen de kwaliteiten van het landschap en de natuurwaarden alsmede de gebruiksfuncties van deze gebieden worden afgewogen. Het is vervolgens aan de markt om concreet tot ontwikkeling van deze locaties over te gaan.	Geen.
231 - 02	Gedeputeerde Staten van de Belgische provincie Oost-Vlaanderen	De uitbreiding en inplanting van nieuwe eenheden voor kernenergie is geen voor de hand liggende keuze, als tevens voor een scenario van duurzame energie wordt gekozen. Daarnaast dienen de aangegeven veiligheidscontouren vergroot te worden.	Het SEV III doet uitspraken over het waarborgingsbeleid kerncentrales. Het SEV III voorziet als zodanig niet in een uitbreiding of inplanting van nieuwe kerncentrales in Nederland. Het stelt alleen dat op de genoemde drie locaties - Borssele, Maasvlakte I en Eemshaven - het waarborgingsbeleid kerncentrales van toepassing is. Dat wil zeggen dat er ten aanzien van die locaties geen ruimtelijke ontwikkelingen mogen plaatsvinden die de bouw van een eventuele nieuwe kerncentrale belemmeren. Voor de actuele bouw van nieuwe kerncentrales voert de Nederlandse rijks-overheid een separate rijksprocedure, waarbij het Rijk met alle betrokken partijen overleg voert.	

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
232 - 01	Landkreis Emsland	Bij de aanwijzing van kansrijke gebieden voor windenergie moet rekening worden gehouden met passende afstanden tot de grens met Duitsland. Dit vanwege het open karakter van het landschap en het vogelvoedergebied Bargerveen.	De SVIR geeft enkel kansrijke gebieden voor grootschalige windenergie aan. Binnen deze gebieden gaat het Rijk locaties waar grootschalige windenergie mogelijk is aanwijzen. Dit laatste gebeurt in de Rijksstructuurvisie 'Windenergie op land'. In deze Rijksstructuurvisie zal het Rijk ook afwegen of het nodig is om ruimtelijke reserveringen op te nemen voor toekomstige windmolenprojecten. Provincies en gemeenten worden daarbij betrokken. Daarbij zullen de kwaliteiten van het landschap en de natuurwaarden alsmede de gebruiksfuncties van deze gebieden (ook grensoverschrijdend) worden afgewogen. Het is vervolgens aan de markt om concreet tot ontwikkeling van deze locaties over te gaan.	Geen.
240 - 07	Gemeente Westland	Wij vragen u, rekening houdend met projecten als windparken op zee en kolencentrale op de Maasvlakte, te zorgen voor voldoende (extra) capaciteit op het hoogspanningsnet zodat congestie op dit net (zoals in 2008) niet meer voor kan komen.	Volgens de Elektriciteitswet is de netbeheerder primair verantwoordelijk voor voldoende capaciteit om aan de vraag naar transport van elektriciteit te voldoen. En daarvoor zo nodig te investeren. Waar het hoogspanningslijnen met een spanning van 220 kV en hoge betreft passen de Ministers van EL&I en IenM de rijkscoördinatieregeling toe om tracés vast te stellen. De congestie waarover in de zienswijze gesproken wordt, wordt opgelost door verzwaring en uitbreiding van het tracé tussen Maasvlakte en Wateringen/Bleiswijk.	Geen.
240 - 08	Gemeente Westland	Bij de verdere ontwikkeling van een kerncentrale op de Maasvlakte, waar de SVIR een mogelijkheid voor geeft, wil de gemeente Westland graag betrokken worden, gezien de implicaties van deze keuze voor de gemeente.	Bij het van rijkswegen vaststellen van besluiten voor concrete vestiging van kerncentrales en het doorlopen van de daartoe nodige procedures voert het Rijk overleg met alle betrokken partijen.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR. Ontwerpwijziging Barro</u>
248 - 14	Regio FoodValley	In het kaartmateriaal zien wij een 380 kV lijn door het Binnenveld bij Veenendaal geprojecteerd. Onze interpretatie is dat de 150 kV lijn Diemen-Utrecht-Dodewaard wordt geupgraded naar 380 kV (in lijn met SEV III). De regio verwacht ter zijner tijd een goede beoordeling van deze effecten, zodat compensatie van de nadelen in voldoende mate kan plaatsvinden. Ook is het in dat geval niet mogelijk om het huidige tracé overal te blijven volgen, hetgeen de nodige inpassingmaatregelen kan opleveren.	Bij het concreet opwaarderen van de bestaande 150 kV verbinding of het bepalen van het tracé van een nieuwe 380 kV verbinding Diemen-Utrecht-Dodewaard zullen de bevoegde autoriteiten (het Rijk dan wel de decentrale overheden) alle relevante effecten daarvan in beeld brengen en afwegen alvorens een besluit te nemen.	Geen.

C3. Buisleidingen

Nummer	Organisatie	Zienswijze	Reactie	Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro
028 - 16	Vereniging van Leidingeigenaren in Nederland	Het transportnetwerk van ondergrondse buisleidingen voor transport van gevaarlijke stoffen ontbreekt als transportmodaliteit. Dit is het geval in de samenvatting (p9) bij verbeteren bereikbaarheid, op p18 bij de genoemde modaliteiten (2.1), idem p19 bij knooppunten, en in Hoofdstuk 4.	Er is expliciet gekozen om buisleidingen enkel bij het nationaal belang hiervoor en ondergrond te noemen. De samenvatting wordt wel compleet gemaakt.	Buisleidingen (en andere ontbrekende belangen) worden toegevoegd in de samenvatting.
028 - 17	Vereniging van Leidingeigenaren in Nederland	De internationale dimensie speelt ook voor aardgastransport en andere buisleidingen.	Ook buisleidingen hebben een internationaal netwerk. Op de kaart van Nederland in Noordwest-Europa worden buisleidingen toegevoegd.	Buisleidingen worden opgenomen op de kaart van Noordwest-Europa.
028 - 19	Vereniging van Leidingeigenaren in Nederland	Verzoek om in hoofdstuk 4 voor de MIRT-regio's Noordwest en Zuidvleugel het belang van buisleidingen te benoemen.	Buisleidingen zijn van nationaal belang voor elke MIRT-regio. Daarom wordt in elke MIRT-regio, conform de wijze voor energienetwerk, dit belang benoemd.	In hoofdstuk 4 wordt per MIRT-regio het belang van buisleidingen toegevoegd.
054 - 11	Gedeputeerde Staten van provincie Zeeland	Op de kaart buisleidingen opnemen van een robuuste verbinding met het Antwerpse Havengebied om het tracé door de Westerschelde te ontlasten (naast de verbinding via Zuid-Beverland en het tracé door de Westerschelde; echter niet de verbinding/Gasdam door het land van Saeftinge)	In de ontwerp Rijksstructuurvisie buisleidingen is reeds een rechtstreekse verbinding van Rotterdam door West-Brabant naar Antwerpen opgenomen.	Geen.
083 - 12	Samenwerkingsverband Noord-Nederland	In de tekst en op de kaart ontbreekt de buisleidingenzone Eemshaven-Delfzijl, evenals de nog aan te leggen gastransportleiding Slochteren-Norg.	De kaart in de SVIR toont de hoofdstructuur voor buisleidingtransport conform de ontwerp Rijksstructuurvisie buisleidingen. Deze hoofdstructuur die Noord-Nederland verbindt met West en Zuid-Nederland voor met name aardgastransport is van nationaal belang. De onderlinge verbinding tussen Eemshaven en Chemiepark Delfzijl is in eerste instantie vanuit	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			hoofdtransport voor buisleidingen een regionale/provinciale aangelegenheid. Slochteren – Norg is een leiding tussen de gasopslag en het Gasunienet. Ofschoon het Rijk de inpassing verzorgt, gaat het niet om een hoofdverbinding maar om een aftakking van een hoofdverbinding.	
100 - 01	Federatie Particulier Grondbezit	Aanleg van ondergrondse en bovengrondse leidingen stagneert, doordat grondeigenaren geen marktconforme vergoeding ontvangen. In de in voorbereiding zijnde Wet Gedogen van Werken van Algemeen Belang moet hiervoor een goede basis worden gelegd. Aan deze groeiende problematiek en de oplossing hiervan moet in de eindversie van de SVIR aandacht worden besteed.	Afspraken tussen leidingexploitanten en grondeigenaren over vergoeding van geleden schade en dergelijke zijn een private aangelegenheid. Het Rijk zit hier niet tussen. In tegenstelling tot weg, spoor en water is een buisleidingstrook geen rijksbezit (dus is er ook geen sprake van bijvoorbeeld onteigening), maar gaat het in het Rijksbeleid om vrijhouden van ruimte voor een nieuwe leiding.	Geen.
113 - 05	Greenportoverheden overleg	Waarborgen dat de huidige CO2-leidingen niet door andere ontwikkelingen in gevaar komen en dat er wordt geïnvesteerd in aftakking van transportleidingen voor opslag in de Noordzee.	Het Rijk maakt n deze fase geen ruimtelijke reservering voor CO2 opslag op land. Als op een later moment blijkt dat de opslagcapaciteit onder zee ondanks de inspanningen om te komen tot een CO2 arme energiehuishouding toch niet toereikend is, zal de opslag onder land opnieuw moeten worden gezien. De ontwerp Rijksstructuurvisie buisleidingen voorziet in een hoofdstructuur voor buisleidingverbindingen die ook voor leidingen van nationaal belang voor CO2-transport gebruikt kunnen worden.	Geen.
118 - 06	LTO Nederland	De agrarische gebruiksmogelijkheden van grond worden bijzonder geraakt door de ruimtelijke reservering voor buisleidingen. Dat vereist terughoudendheid, zorgvuldigheid en erkenning van (plan)schade. Indiener heeft eenzelfde zienswijze ingediend bij structuurvisie buisleidingen en beschouwt die zienswijze hier	Uitgangspunt voor Rijksstructuurvisie buisleidingen is: leidingstroken worden zodanig getraceerd dat risico van planschade beperkt wordt. Het Rijk verplicht gemeenten niet om stroken positief te bestemmen maar om deze vrij te houden (geen bestemmingen toelaten die het aanleggen van leidingen verhinderen). Als er	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		als ingelast en herhaald.	nieuwe leiding komt, moet deze alsnog worden bestemd. Indien bij deze bestemmingswijziging planschade optreedt, is het aan de initiatiefnemer deze te vergoeden.	
166 - 06	VEWIN	Buisleidingen voor vervoer van (gevaarlijke) stoffen mogen niet door de grondwaterbeschermingsgebieden en beschermingszones voor oppervlaktewater lopen en mogen niet belemmerend zijn voor de drinkwaterinfrastructuur.	Het uitgangspunt is dat leidingen grondwaterbeschermingsgebieden mijden, maar dat is niet altijd mogelijk. Daar waar doorkruising onvermijdelijk is, kan een provinciale verordening ontheffing verlenen.	Geen.
192 - 07	Onafhankelijke Nijmeegse Partij	Welke werkzaamheden worden er in de stadsregio Arnhem-Nijmegen concreet uitgevoerd om de Structuurvisie Buisleidingen te realiseren?	Tussen Arnhem en Nijmegen is in de ontwerp Rijksstructuurvisie buisleidingen een leidingstrook gepland. Deze strook is opgenomen op de kaart op pagina 34 van de SVIR.	Geen.
193 - 03	Gemeentewerken Rotterdam	Waarom vallen CO2-transportleidingen niet onder buisleidingen van nationaal belang? EL&I is hier wel mee bezig.	In de SVIR is bij nationaal belang 3 aangegeven dat buisleidingen voor de afvoer van CO2 ook van nationaal belang zijn.	Geen.
193 - 05	Gemeentewerken Rotterdam	Komt in de SVIR en AMvB nog info over beheerseisen van buisleidingenstroken? En zo ja, zal dit gevolgen hebben voor beheer van Rotterdamse leidingstroken?	Rijkswaterstaat doet, in samenspraak met de sector, onderzoek naar regels die moeten gelden voor leidingen binnen de stroken (efficiënt gebruik van de stroken).	Geen.
251 - 09	Greenport Holland	Er dient rekening te worden gehouden met de ondergrondse aan- en afvoer van CO2 (via het OCAP) netwerk. De huidige leidingen dienen geborgd te worden en uitbreidingen naar nieuwe bron- en afzetgebieden moeten mogelijk gemaakt worden.	Huidige leidingen dienen al in bestemmingsplannen geborgd te zijn. Uitbreiding naar nieuwe bron- en afzetgebieden vergt transportleidingen voor CO2. De buisleidinghoofdstructuur waar in de SVIR ruimte voor gereserveerd wordt is ook bedoeld voor CO2-leidingen van nationaal belang.	Geen.

C4. Ondergrond

Nummer	Organisatie	Zienswijze	Reactie	Doorwerking in SVIR. Ontwerpwijziging Barro
003 - 02	Koninklijke Smals Beheer B.V.	De tekst van de structuurvisie en de daaraan gerelateerde documenten moet zodanig worden geredigeerd en verhelderd, dat de aanleg van een (tijdelijk) werkeiland als watergebonden activiteit bij de industriezandwinning op het IJsselmeer mogelijk blijft, mits het waterbergend vermogen van het IJsselmeer en de waterveiligheid van het vasteland worden gewaarborgd.	Het Rijk is voornemens om de ontwerpwijziging Barro zo aan te passen dat die een (tijdelijk) werkeiland in de gemeente Gaasterlân-Sleat ten behoeve van het nationale belang van de winning van beton- en metselzand niet belemmert.	De Ontwerpwijziging Barro wordt op dit punt aangepast.
012 - 18	Vertrouwelijk	Nationaal belang 4 impliceert een efficiënt gebruik van de bodem. Gezien de veranderingen sinds 1996 verdienen diverse soorten bodemgebruik aandacht.	In de SVIR is aangegeven dat er verschillende claims op de ondergrond gedaan kunnen worden en dat er keuzes op rijksniveau gemaakt moeten worden. Op deze manier wordt er efficiënt met de ondergrond omgegaan.	Geen.
059 - 01	Nederlandse Aardolie Maatschappij	De winning van aardgas uit het Groningen gasveld en het uitvoeren van het kleine veldenbeleid opnemen als nationaal belang. Dit eveneens opnemen in de te ontwikkelen Structuurvisie Ondergrond.	De winning van aardgas uit het Groningen gasveld en het uitvoeren van het kleine veldenbeleid kunnen in SVIR worden opgenomen als nationaal belang aangezien deze zaken reeds zijn aangemerkt als zijnde van nationaal belang.	Bij belang 4 wordt opgenomen dat de winning van aardgas en het uitvoeren van het kleine veldenbeleid van nationaal belang is.
071 - 01	Federatie van Oppervlaktedelfstoffenwinnende Industrieën	Gaat de te ontwikkelen Rijksstructuurvisie Ondergrond de SVIR volledig op het onderdeel ondergrond vervangen? Zo ja, dan continuering nationale belang grondstofwinning en uitwerking daarvan.	De SVIR vormt de kapstok van andere rijksstructuurvisies, dus ook de Rijksstructuurvisie Ondergrond.	Geen.
071 - 02	Federatie van Oppervlaktedelfstoffenwinnende Industrieën	FODI wenst betrokken te worden bij de opstelling van de Rijksstructuurvisie Ondergrond	De FODI is reeds uitgenodigd voor de klankbordgroep voor de Rijksstructuurvisie Ondergrond.	Geen.
071 - 03	Federatie van Oppervlaktedelfstoffenwinnende Industrieën	Nadere informatie gewenst over opzet, invulling en aanpak van 1. de ontwikkeling van een methodiek voor benutting en beperken van milieueffecten van het gebruik van de	In het kader van de Rijksstructuurvisie Ondergrond zal een plan MER worden gemaakt. Begonnen wordt met een notitie reikwijdte en detailniveau. De FODI zal daarover in de	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		ondergrond; 2. opstelling kennisagenda bodem en ondergrond met decentrale overheden.	klankbordgroep voor de Rijksstructuurvisie Ondergrond worden geïnformeerd. In fase 1 van de kennisagenda bodem en ondergrond zijn de kennisvragen geïnventariseerd. In de nu opgestarte fase 2 zal worden aangegeven hoe de kennisvragen worden opgepakt. De FODI zal ook hierover worden geïnformeerd via de klankbordgroep voor de Rijksstructuurvisie Ondergrond	
081 - 23	Noordvleugel Utrecht	Wij gaan ervan vanuit dat u de provinciale ruimtelijke belangen erkent in relatie tot een groot aantal ondergrondse activiteiten, zoals o.a. grondwaterbescherming, ontgrondingen en bodemenergie.	Zowel bij de bovengrond als de ondergrond is het van belang ruimtevrage functies goed af te wegen. Het Rijk zorgt voor een efficiënt gebruik van de ondergrond door deze functies op rijksniveau goed af te wegen.	Geen.
083 - 13	Samenwerkingsverband Noord-Nederland	Uit de tekst en kaartbeelden wordt niet duidelijk welke ruimte in Noord-Nederland dient te worden gereserveerd voor ondergrondse opslag. Dit kan betrokken worden in de uitwerking van energyport.	De SVIR reserveert geen ruimte voor ondergrondse opslag. Dit wordt in de Rijksstructuurvisie Ondergrond gedaan.	Geen.
083 - 14	Samenwerkingsverband Noord-Nederland	In het ontwerp ontbreekt het uitgangspunt dat bij activiteiten voor ondergrondse opslag de implicaties voor de bovengrond worden betrokken.	In de SVIR staat vermeld dat er afstemming plaats moet vinden tussen ontwikkelingen in de ondergrond en activiteiten in de bovengrond.	Geen.
102 - 17	Gedeputeerde Staten provincie Limburg	De aangekondigde Rijksstructuurvisie Ondergrond lijkt richtinggevende uitspraken te gaan geven op het terrein van grondwaterbescherming en drinkwatervoorziening. Dit breekt in op de huidige situatie (provinciale bevoegdheid) zonder dat de noodzaak daarvan helder is.	Het Rijk ziet geen noodzaak tot het opnemen van drinkwater als nationaal belang. Op dit moment wordt dit prima behartigd door de drinkwaterbedrijven en decentrale overheden. In de definitieve SVIR zal het Rijk wel de rol van zoetwater verduidelijken als het gaat om drinkwater (en industriewater). Daarnaast zal het Rijk in de Rijksstructuurvisie Ondergrond onderzoeken of drinkwaterwinning uit de ondergrond van nationaal belang is en welke consequenties dat heeft voor bovengrondse	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			functies.	
111 - 11	Vertrouwelijk	Er moet worden geëxperimenteerd met de injectie van diepere kalklagen met zwavelzuur, dat gips vormt en daarmee de bodem omhoog drukt. Hiermee kan bodemdaling als gevolg van gas- en zoutwinningsgebieden teniet worden gedaan.	Maatregelen die effecten van gas en oliewinning kunnen beperken komen aan de orde in de Rijksstructuurvisie Ondergrond.	Geen.
113 - 06	Greenportoverheden overleg	Zorgpunt is dat de Structuurvisie Ondergrond pas in 2013 zal verschijnen. Naast het reguleren van bestaande ontwikkelingen, is het nodig om innovaties mogelijk te maken die niet passen binnen de huidige kaders, maar wel potentie hebben. Hier is op korte termijn nieuw beleid voor noodzakelijk.	Het ontwerp van de Rijksstructuurvisie Ondergrond is in december 2012 klaar. Daarin komen ook innovaties in de ondergrond aan de orde. Uit de analyses die gemaakt worden tijdens het opstellen van de Rijksstructuurvisie Ondergrond kan blijken dat het op korte termijn nodig is dat gestart wordt met noodzakelijke bijstellingen van regels voor deze nieuwe toepassingsmogelijkheden.	Geen.
116 - 02	Interprovinciaal Overleg	Bestempeling van ruimtelijke ordening in de ondergrond als nationaal belang strookt niet met criteria voor belangenkeuze in 1.2. Gepleit wordt voor evenwichtige ruimtelijke afwegingsrol van provincies voor de ondergrond. Indien er gaat er vanuit dat het Rijk de provinciale ruimtelijke belangen erkent in relatie tot een groot aantal ondergrondse activiteiten.	In de ondergrond is sprake van meerdere provinciegrensoverstijgende belangen met een hoog afwentelingsrisico. Dat is voor het Rijk de reden om verantwoordelijkheid te nemen in de ondergrond. Er dient uiteraard een evenwichtige afweging gemaakt worden tussen nationale en regionale belangen in de boven- en de ondergrond.	Geen.
127 - 01	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Menameradiel	Op pagina 34 van de ontwerp-visie zijn op de kaart Buisleidingen en ondergrond de vergunde zoutwinlocaties opgenomen. Hierbij staan in Noordwest Friesland twee, aan elkaar grenzende gebieden opgenomen. Het westelijk deel is inderdaad vergund, de locatie Oost is nog niet vergund. Wij verzoeken u de genoemde, ten onrechte geplaatste aanduiding	De locatie Oost is inderdaad nog niet vergund. Er is echter wel een aanvraag voor zoutwinning in dat gebied ingediend. Het Ministerie van EL&I neemt dit najaar een besluit of de vergunning wordt afgegeven. Dit moet in de kaart en legenda aangepast worden.	De kaart en legenda worden aangepast.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		op de kaart te verwijderen.		
133 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Gaasterlân-Sleat	In de SVIR tekstueel impliciet of expliciet ruimte bieden voor een werkeiland ten behoeve van een industriezandwinning in het IJsselmeer die op grond van de reeds verrichte onderzoeken als voorkeursalternatief moet worden beschouwd.	Het Rijk is voornemens om de ontwerpwijziging Barro zo aan te passen dat die een (tijdelijk) werkeiland in de gemeente Gaasterlân-Sleat ten behoeve van het nationale belang van de winning van beton- en metselzand niet belemmert.	De Ontwerpwijziging Barro wordt op dit punt aangepast.
143 - 01	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Dinkelland	Verzoek oude mijnconcessie/ winningsvergunning genaamd Weerselo in te trekken, vervallen te verklaren of te laten teruggeven door AKZO Salt BV te Hengelo.	De SVIR geeft de hoofdlijnen van de ruimtelijke inrichting van de ondergrond aan. Het intrekken, vervallen verklaren dan wel teruggeven van een mijnbouwconcessie valt buiten het kader van de SVIR. Dit verzoek moet worden afgehandeld in het kader van de Mijnbouwwet	Geen.
179 - 09	Waddenvereniging	Zoutwinning onder de Waddenzee is onterecht op kaart ingetekend als vergund. Zoutwinning is alleen mogelijk als op basis van recente wetenschappelijke inzichten uitgesloten kan worden dat er geen significante negatieve effecten op de natuur zijn.	Zoutwinning onder de Waddenzee is inderdaad nog niet vergund. Bij het vaststellen van de definitieve SVIR zal de kaart in overeenstemming met de dan geldende situatie worden aangepast.	De kaart wordt eventueel aangepast.
220 - 06	Greenport Westland-Oostland	De verduurzaming van de Greenport Westland-Oostland verloopt o.a. via het faciliteren van de energietransitie. Inzet van de rijksoverheid is hiervoor nodig, o.a. voor het geven van duidelijkheid over de mogelijkheden voor, en het gebruik van, de ondergrond voor aardwarmte. Indiener pleit voor een zekere snelheid bij het opstellen van de Rijksstructuurvisie Ondergrond. Deze structuurvisie zou ruimte moeten bieden voor innovaties, zoals de opslag van hogere retourtemperaturen en van innovaties die niet in	Het ontwerp van de Rijksstructuurvisie Ondergrond is in december 2012 klaar. Daarin komen ook innovaties in de ondergrond aan de orde. Uit de analyses die gemaakt worden tijdens het opstellen van de Rijksstructuurvisie Ondergrond kan blijken dat het op korte termijn nodig is dat gestart wordt met noodzakelijke bijstellingen van regels voor deze nieuwe toepassingsmogelijkheden. Via een wijziging van het Waterbesluit (ter gelegenheid van de regulering van bodemenergiesystemen) zal worden geregeld dat in beginsel geen water in de	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		de huidige kaders passen, maar wel potentie hebben. Indiener denkt graag mee over de optimalisatie van het gebruik van de ondergrond.	bodem mag worden gebracht van een hogere temperatuur dan 30 graden. Het zal echter mogelijk zijn in de vergunning een uitzondering te maken en in de watervergunning een hogere temperatuur toe te staan, tot 500 meter diepte.	
230 - 33	Unie van Waterschappen	Ook grondwaterkwantiteit noemen bij belangen ondergrond. (SVIR blz 35, 2e alinea).beschermen grondwaterkwaliteit en grondwater kwantiteit....	Het gaat naast de kwaliteit ook om de kwantiteit.	Opmerking wordt overgenomen.
240 - 05	Gemeente Westland	Duidelijkheid over mogelijkheden voor, en gebruik van, de ondergrond is nodig. Zorgpunt is dat de Rijksstructuurvisie Ondergrond pas in 2013 zal verschijnen.	Het ontwerp van de Rijksstructuurvisie Ondergrond is in december 2012 klaar. Daarin komen ook innovaties in de ondergrond aan de orde. Uit de analyses die gemaakt worden tijdens het opstellen van de Rijksstructuurvisie Ondergrond kan blijken dat het op korte termijn nodig is dat gestart wordt met noodzakelijke bijstellingen van regels voor deze nieuwe toepassingsmogelijkheden.	Geen.
251 - 08	Greenport Holland	Er wordt verzocht na te denken over verhoging van de watertemperatuur bij ondergrondse opslag en het waarborgen van boringen voor geothermie in diepere lagen.	Het ontwerp van de Rijksstructuurvisie Ondergrond is in december 2012 klaar. Daarin komen ook innovaties in de ondergrond aan de orde. Uit de analyses die gemaakt worden tijdens het opstellen van de Rijksstructuurvisie Ondergrond kan blijken dat het op korte termijn nodig is dat gestart wordt met noodzakelijke bijstellingen van regels voor deze nieuwe toepassingsmogelijkheden. Via een wijziging van het Waterbesluit (ter gelegenheid van de regulering van bodemenergiesystemen) zal worden geregeld dat in beginsel geen water in de bodem mag worden gebracht van een hogere temperatuur dan 30 graden. Het zal echter mogelijk zijn in de vergunning een uitzondering te	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			<p>maken en in de watervergunning een hogere temperatuur toe te staan, tot 500 meter diepte. Geothermie is het winnen van aardwarmte en valt onder de Mijnbouwwet.</p>	

D1. Bereikbaarheid algemeen

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
012 - 01	Vertrouwelijk	Bladzijde 7. "Het roer moet om". Vergelijking met de Nota Mobiliteit, deel I en IV maakt niet duidelijk dat het roer om gaat. Bijlage 6 evenmin. De Nota Ruimte deel I en IV wordt in feite genegeerd.	'Het roer moet om' betekent dat het Rijk ruimte geeft aan provincies en gemeenten, en dat infrastructuur en ruimte door overheden in samenhang wordt opgepakt. In het mobiliteitsbeleid komt de reiziger meer centraal te staan en wordt voor het oplossen van bereikbaarheidsknelpunten over de modaliteiten heen gekeken.	Geen.
012 - 20	Vertrouwelijk	Bladzijde 36. "Het Rijk richt zich ... ook op beïnvloeding van de vraag naar mobiliteit". Waaraan wordt gedacht?	In het kader van het programma Beter Benutten zet het Rijk zich, gezamenlijk met decentrale overheden en bedrijfsleven in om een betere spreiding over de dag in het gebruik van het gehele netwerk te bewerkstelligen. Dit betekent vooral dat we de reiziger en vervoerder meer keuzes moeten bieden. Onder meer mogelijkheden om bijvoorbeeld het woon-werkverkeer buiten de spits af te leggen en beter geïnformeerd te zijn over de mogelijkheden op het moment van verplaatsen.	Geen.
012 - 21	Vertrouwelijk	"Onderzoek moet uitwijzen hoe de latente vraag naar mobiliteit zich ontwikkelt". Waarom is nog onderzoek nodig? Bladzijden 19 en 20 geven de antwoorden al.	In de verwachtingen van de mobiliteitsontwikkeling leidt congestie ertoe dat mensen de auto niet zullen gebruiken terwijl zij dat wel zouden doen in een situatie zonder congestie. Onderzocht wordt of de huidige inzichten in deze latente vraag nog actueel zijn.	Geen.
012 - 23	Vertrouwelijk	Bladzijde 43. "Het Rijk stimuleert dat de groei van het goederenvervoer zoveel mogelijk via de binnenvaart en spoor wordt opgevangen". Hoe denkt het Rijk dit te realiseren? Bovendien: krijgen binnenvaart naast spoor straks voorrang op wegverkeer?	Dit kan door beter benutten van de beschikbare infrastructuur en investeringen van Rijk en regio beter op elkaar aan te laten sluiten. Denk bijvoorbeeld aan de 'Blauwe Golf' door meer flexibele brugbediening een openingsregime op afstand en flexibilisering van vaar- en rusttijden.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			Het is niet zo dat binnenvaart en spoor voorrang krijgen op het wegverkeer. Het draait er juist om de capaciteit van alle modaliteiten zo efficiënt mogelijk te gebruiken en aansluitingen te optimaliseren.	
020 - 08	RIO Nuevo!	Er zijn grote kansen voor de belangrijke assen in Nederland (kennisas A2-Schiphol/Amsterdam/Utrecht/Eindhoven) en de transportassen (Rotterdam/Arnhem/Duitsland en Rotterdam/Antwerpen).	Ruimtelijk - economische ontwikkeling vindt inderdaad vaak langs grote transportassen plaats op knooppunten met stedelijke regio's.	Geen.
031 - 04	College van B&W van gemeente 's-Hertogenbosch	De in de structuurvisie genoemde infrastructuurnetwerken zijn meer dan enkel mobiliteitsassen; het zijn assen met stedelijke regio's die in hun interactie op stadsregio niveau zorgen voor een extra economische dynamiek. Wij vragen u aandacht daarvoor. Investerings in het Openbaar Vervoer zijn eveneens noodzakelijk, denk bijvoorbeeld aan de treinverbinding richting de regio Arnhem-Nijmegen.	De visie dat infrastructuurassen meer zijn dan mobiliteitsassen wordt onderkend maar krijgt inderdaad weinig aandacht in de SVIR. Daarom wordt prioriteit gegeven aan de bereikbaarheid van stedelijke regio's rondom main-, brain- en greenports en hun achterlandverbindingen.	Deze gedachte wordt versterkt in hoofdstuk 3.
032 - 05	Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland	Neem de onduidelijkheid in de SVIR ten aanzien van de verantwoordelijkheid voor inpassing van rijksinfrastructuur weg. Conform de sturingsfilosofie dient de verantwoordelijkheid hiervan inclusief de bijbehorende kosten van wettelijke en bovenwettelijke inpassingseisen en milieumaatregelen bij het Rijk te liggen.	Reeds gemaakte afspraken worden gerespecteerd. De aanpak in de SVIR is conform het Regeerakkoord waarin is vastgelegd dat er afspraken komen met provincies en grote gemeenten over het meebetalen aan infrastructuur, in elk geval voor bovenwettelijke inpassingen. Uitgangspunt is dat het Rijk verantwoordelijk is voor de rijksinfrastructuur, te weten het hoofdwegennet, het hoofdspoornet, het hoofdvaarwegen en hoofdwatersystemen. Dit betekent, dat kosten voor aanleg, beheer en onderhoud, die voortvloeien uit wettelijke verplichtingen aan deze systemen voor rekening	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			van het Rijk komen. De kosten van inpassings- en milieumaatregelen, die in dat kader worden gemaakt, worden in de projectramingen opgenomen. Kosten van eventuele luchtmaatregelen worden uit het NSL bekostigd. Andere inpassingswensen kunnen worden meegenomen in de projectraming, hierbij is uitgangspunt dat de partij die dit wenst ook zorgt voor de bekostiging.	
032 - 10	Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland	Verzoek om aan te geven op welke wijze en welke kansen u ziet voor publiek-private samenwerking bij de realisatie van infrastructuur. En tevens inzichtelijk te maken welke cultuuromslag daarvoor nodig is. Dit in relatie tot het realiseren van de mobiliteitsambities voor de Zuidvleugel voor 2028/2040.	Op de kansen voor publiek-private investeringen is ingegaan in de brief 'Prioritering investeringen mobiliteit en water' en de bijlage daarbij.	Geen.
033 - 04	Vereniging Regio Water	Neem in het MIRT-overleg binnenlandse waterwegen mee.	Binnenlandse waterwegen worden reeds meegenomen in het MIRT overleg dat erop gericht is om elk half jaar rijksinvesteringen en regionale investeringen op elkaar af te stemmen.	Geen.
033 - 06	Vereniging Regio Water	Maak het in samenwerking met Randstad Waterbaan/Vereniging Regio Water mogelijk dat de visies, programma's en projecten, gerelateerd aan het nationaal belang, gerealiseerd kunnen worden. Betrek de vereniging bij het MIRT.	In het kader van het MIRT (breed of bij specifieke MIRT-projecten) gaat het Rijk in overleg met de regionale overheden. De regionale overheden zijn verantwoordelijk voor het inventariseren van de wensen uit de regio.	Geen.
033 - 07	Vereniging Regio Water	Centrale betrokkenheid is soms beter bij het optimaliseren van het recreatief-economisch potentieel van het binnenwater.	Het Rijk ziet recreatievaart op rijksvaarwegen uiteraard als volwaardige verkeersdeelnemer en richt zich met name op veilige doorstroming van beroepsvaart en recreatievaart. Voor het optimaliseren van het recreatief-economische	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			potentieel ligt de verantwoordelijkheid primair bij decentrale overheden.	
034 - 08	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Hoorn	Zie af van het overhevelen van de BDU naar de algemene middelen. De BDU is voor Hoorn van belang voor het oplossen van knelpunten. De overheveling naar algemene fondsen is niet gericht en ondoelmatig.	Het Rijk wil het aantal specifieke uitkeringen verminderen door overheveling hiervan naar de algemene fondsen. Hierdoor wordt de verantwoordelijkheid nog eenduidiger gelegd bij de decentrale overheid en neemt de bestuurlijke drukte af.	Geen.
052 - 03	Stichting tot Behoud van de Hoeksche Waard als Polderlandschap	Tref meer maatregelen die het openbaar vervoer verbeteren en het transport over spoor en water doen toenemen. Mobiliteit wordt eenzijdig benaderd met voorrang voor maatregelen voor de (vracht)auto.	De Rijksstructuurvisie zet in op keuzevrijheid tussen modaliteiten. Het OV en het transport over water en spoor komt nadrukkelijk aan de orde. Zo stimuleert het Rijk bijvoorbeeld dat de groei van het goederenvervoer zoveel mogelijk via de binnenvaart en spoor wordt opgevangen, opdat er een betere benutting van het totale infrastructurele netwerk ontstaat.	Geen.
052 - 08	Stichting tot Behoud van de Hoeksche Waard als Polderlandschap	Het oplossen van de fileproblemen mag niet ten koste gaan de natuur, het milieu en gezondheid.	Door investeringen in wegen in samenhang met openbaar vervoer en binnenvaart te bezien en daarbij te kijken naar de gebruiker en het ruimtelijk-economische functioneren, kan een goede afweging worden gemaakt over het oplossen van fileproblemen. Door tegelijkertijd minimaal te voldoen aan de (internationaal) geldende norm(en) ten aanzien van milieukwaliteit en gezondheid worden burgers beschermd tegen negatieve milieueffecten.	Geen.
060 - 03	G4 Verkeer en Vervoer	Regio's kunnen een goede bereikbaarheid en doorstroming in de steden procesmatig en financieel niet alleen dragen en oplossen.	Rijk en regio staan aan de lat om de doorstroming op de eigen infrastructuur te verbeteren. Investeringen worden onderling afgestemd in het Bestuurlijk Overleg MIRT. De regio's beschikken voor hun eigen verkeer en vervoertaak onder meer over de BDU die wordt overgeheveld naar de algemene fondsen.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			Eventueel kan het Rijk conform het MIRT-spelregelkader voor grote lokale en regionale projecten bijdragen door middel van cofinanciering.	
062 - 15	G32-Stedennetwerk	In de SVIR is er veel aandacht voor ketenmobiliteit en het optimaal gebruiken van multimodale knooppunten. Dit zou een grotere rijksbetrokkenheid met betrekking tot de stationsgebieden in de steden suggereren, de praktijk leert echter anders. De SVIR gaat niet in op de ontwikkelingen van multimodale knooppunten en de vraag hoe stedelijke regio's zich zullen gaan organiseren in relatie tot het openbaar vervoer.	Het ontwikkelen van multimodale knooppunten in stedelijke regio's is een verantwoordelijkheid van decentrale overheden, marktpartijen en Rijk gezamenlijk. Daarover kunnen de komende jaren, tussen deze partijen gebiedsgericht afspraken worden gemaakt.	Geen.
065 - 01	Vertrouwelijk	Neem Noordelijke regio mee in de infrastructurele plannen.	Het noorden wordt als volwaardige regio meegenomen in infrastructurele plannen. De verkeerskundige analyses en prognoses op basis van ruimtelijk-economische ontwikkelingen, gekoppeld aan de nieuwe bereikbaarheidsindicator, geven op dit moment echter geen noodzaak tot nieuwe infrastructurele investeringen (behalve de kanalen). De huidige kwaliteit van het netwerk zal ook in deze regio in stand worden gehouden (beheer en onderhoud).	Geen.
066 - 04	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Den Haag	De bereikbaarheid van de stedelijke gebieden moet niet alleen via de weg, maar ook met het openbaar vervoer en de fiets op orde zijn. Om de stedelijke centra goed te laten functioneren zijn investeringen noodzakelijk en is rijksbetrokkenheid gewenst.	De bereikbaarheid van stedelijke gebieden is voor OV en de fiets een aangelegenheid van die stedelijke gebieden zelf. Hiervoor stelt het Rijk BDU-middelen te beschikking die op den duur op gaan in de algemene fondsen. Op basis van de MIRT-spelregels is het eventueel mogelijk dat stedelijke gebieden rijksfinanciering krijgen voor grote regionale (OV)-projecten.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
066 - 05	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Den Haag	Aan de bereikbaarheid worden te lage eisen gesteld door het Rijk. De ambitieuze waarden uit de mobiliteitsaanpak ontbreken en de streefwaarden van de Nota Mobiliteit kunnen door het ontbreken van het prijsinstrument moeilijk gehaald worden. De SVIR zegt niks over de basiskwaliteit van de bereikbaarheid. Dit alles zet de bereikbaarheid én de leefbaarheid in de stedelijke gebieden in de Randstad, en daarmee de economische ontwikkelingen, onder druk.	De streefwaarden uit de Nota Mobiliteit voor het hoofdwegennet en hoofdvaarwegennet blijven van kracht (bijlage 6 van de SVIR). In de Randstad is de ambitie op termijn op de meeste wegverbindingen 2x4 rijstroken of meer te realiseren, en de grootste bottlenecks aan te pakken.	Geen.
069 - 08	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Arnhem	Deelt het Rijk de visie van het Topteam Logistiek om te komen tot "een gezamenlijke vaststelling van het kernnetwerk door het verladend en logistiek bedrijfsleven, de havenbedrijven en landelijke en regionale overheden"?	Inderdaad werkt het Rijk samen met de decentrale overheden en het bedrijfsleven aan een gemeenschappelijke visie op een kernnetwerk voor goederenvervoer (verbindingen en knooppunten).	Het kernnetwerk voor goederenvervoer wordt opgenomen in de SVIR.
070 - 02	Stadsregio kader Verkeer en Vervoer	Benoem in de SVIR nadrukkelijker, dat regionaal maatwerk vanuit de netwerkgedachte voorop staat bij een gezamenlijke aanpak van landelijke en regionale mobiliteitsknoelpunten.	De SVIR is een rijksstructuurvisie, waarin de nationale belangen van het Rijk worden vastgelegd. Deze betreffen onder andere een robuust en samenhangend hoofdnetwerk van wegen, spoor en vaarwegen rondom de stedelijke netwerken en de achterlandverbindingen. Het Rijk voelt zich verantwoordelijk voor de kwaliteit en de instandhouding van dit hoofdnetwerk. Voor het bepalen van de belangrijkste knelpunten is voor het Rijk een landelijke afweging aan de orde. Bij het uitwerken en oplossen van de individuele knelpunten wordt gekeken naar het functioneren binnen het bredere netwerk. Bij het definiëren en kiezen van alternatieven is dus per definitie sprake van maatwerk en een gezamenlijke	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			aanpak.	
070 - 06	Stadsregio kader Verkeer en Vervoer	Het Rijk neemt het initiatief om de rollen, taken en verantwoordelijkheden tussen overheden en vervoerders eenduidig vast te leggen. Het Rijk dient dit initiatief faciliterend in te vullen.	Mede naar aanleiding van recente ontwikkelingen rondom de infrastructuurautoriteit en nieuwe inzichten rondom rollen, taken en verantwoordelijkheden zal deze passage in de SVIR worden aangepast.	De tekst over de infrastructuurautoriteit wordt aangepast.
081 - 04	Noordvleugel Utrecht	Erken in de structuurvisie de noodzaak van een verbetering van de vervoersverbindingen tussen Almere en de regio Utrecht, waarbij aanvullend ook de doortrekking van het spoor naar Breda een rol speelt.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
081 - 05	Noordvleugel Utrecht	De regionale cofinanciering is niet bedoeld om rijksverantwoordelijkheden over te nemen maar om invulling te geven aan regiospecifieke wensen. Graag de structuurvisie op dit punt aanpassen.	Rijk en regio overleggen gebiedsgewijs over de in de regio benodigde investeringen en maken daarbij afspraken over de financiering. Daarbij kan co-financiering van rijksprojecten aan de orde zijn, waarbij geen sprake is van het overnemen van rijksverantwoordelijkheden.	Geen.
081 - 08	Noordvleugel Utrecht	Een tramnetwerk kan naast een ontlasting van de (nationale) weginfrastructuur, ook de stedelijke kwaliteit verbeteren en daarmee bijdragen aan mogelijkheden voor binnenstedelijke gebiedsontwikkeling.	De keuze voor de ontwikkeling van een tramnetwerk is een regionale aangelegenheid. Voor de financiering van een tramnetwerk kunnen regio's eigen middelen aanwenden en eventueel gebruik maken van door het Rijk beschikbaar te stellen middelen volgens het spelregelkader van het MIRT.	Geen.
081 - 14	Noordvleugel Utrecht	Neem bij de grote infrastructurele projecten de stad-landverbindingen voor langzaam verkeer	Tegengaan van barrièrewerking vormt bij de planuitwerking van (grote) infrastructurele werken	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		mee, om het Utrechtse woon- en leefklimaat aantrekkelijk te houden.	een belangrijk aandachtspunt. In overleg met betrokken partijen wordt, binnen ieders verantwoordelijkheid, per project gezocht naar oplossingen passend binnen de ruimtelijke en financiële kaders van het project. Daarbij gaat het als onderdeel van het gehele lokale en regionale infrastructuurnetwerk, onder meer om verbindingen voor langzaam verkeer.	
081 - 27	Noordvleugel Utrecht	Neem ook als Rijk op en rond rijksinfrastructuur tijdelijke maatregelen om de norm van de luchtkwaliteit in 2015 in Utrecht te realiseren.	Maatregelen, indien nodig, worden genomen in het kader van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). In het NSL opgenomen maatregelen moeten vóór 1 januari 2015 zijn gerealiseerd. Op de maatregelen rust een wettelijke uitvoeringsplicht. Hiermee wordt gegarandeerd dat tijdig aan de normen voor luchtkwaliteit wordt voldaan. Bij de jaarlijkse monitoring van het NSL kunnen nieuwe maatregelen worden toegevoegd, indien dat nodig is om in 2015 nog steeds overal aan de norm te voldoen.	Geen.
081 - 42	Noordvleugel Utrecht	Dit staat los van de gemaakte afspraken over (boven)wettelijke maatregelen, ondermeer binnen het VERDER-pakket. Verwacht wordt dat deze gemaakte afspraken gerespecteerd worden.	Reeds gemaakte afspraken worden gerespecteerd.	Geen.
083 - 15	Samenwerkingsverband Noord-Nederland	In het ontwerp ontbreken in het (inter-)nationale hoofdnetwerk enkele verbindingen, te weten: <ul style="list-style-type: none"> • internationale wegverbinding E233 (Hoogeveen-Emmen-Meppen/A31 - Cloppenburg/A1) • grensoverschrijdende spoorrelatie (Randstad-) Groningen-Bremen (- 	De genoemde E233 is deel van het hoofdwegennet, zoals opgenomen op het kaartbeeld op bladzijde 38 in de ontwerp-SVIR. De spoorlijnen in het Noorden maken deel uit van het landelijke net en in de structuurvisie wordt een kaart daarover opgenomen. Regionale OV-netwerken worden niet opgenomen in de SVIR.	Kaart landelijke spoornet wordt aangepast

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		<p>Hamburg)</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoor- en wegverbindingen naar Leeuwarden • frequentie op het hoofdspoorwegnet • openbaar vervoer regio Groningen 		
083 - 25	Samenwerkingsverband Noord-Nederland	Voor het overhevelen van de BDU naar de algemene fondsen is het noodzakelijk dat de huidige verdeelsleutel, die ongunstig is voor landelijke provincies, wordt herzien.	De SVIR doet geen uitspraak over de verdeelsleutel.	Geen.
087 - 04	Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie	Het Rijk is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de inpassing van hoofdinfrastructuur. Ook het voorkomen en slechten barrières. Budgettaire problemen mogen geen reden zijn om te bezuinigen op inpassing. Dit zou namelijk de economie schaden, direct via het vestigingsklimaat en de recreatiesector en indirect via leefbaarheid en gezondheid.	De aanpak in de SVIR is conform het Regeerakkoord waarin is vastgelegd dat er afspraken komen met provincies en grote gemeenten over het meebetalen aan infrastructuur, in elk geval voor bovenwettelijke inpassingen. Uitgangspunt is dat het Rijk verantwoordelijk is voor de rijksinfrastructuur, te weten het hoofdwegennet, het hoofdspoornet, het hoofdvaarwegen en hoofdwatersystemen. Dit betekent, dat kosten voor aanleg, beheer en onderhoud, die voortvloeien uit wettelijke verplichtingen aan deze systemen voor rekening van het Rijk komen. De kosten van inpassings- en milieumaatregelen, die in dat kader worden gemaakt, worden in de projectramingen opgenomen. Kosten van eventuele luchtmaatregelen worden uit het NSL bekostigd. Andere inpassingswensen kunnen worden meegenomen in de projectraming, hierbij is uitgangspunt dat de partij die dit wenst ook zorgt voor de bekostiging.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
087 - 05	Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie	Infrastructurele ontwikkelingen die op hoger schaalniveau tot verbetering van bereikbaarheid leiden, leiden tot doorsnijding en barrièrevorming op een lager schaalniveau ten koste van lokale toegankelijkheid en samenhang voor het langzaam verkeer. De aanbevelingen uit nog te publiceren rapporten hierover van het CROW moeten als richtlijn worden gezien.	Bij de totstandkoming van infrastructuur gelden de wettelijke regels en wordt zorgvuldig gekeken hoe de infrastructuur wordt ingepast in de omgeving. Waar nodig worden mitigerende maatregelen genomen. Aanbevelingen van het CROW worden afgewacht.	Geen.
087 - 06	Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie	Een uitgewerkt beleid voor de samenhang van een robuust mobiliteitssysteem met een complementair systeem voor langzaam en recreatief verkeer ontbreekt.	Dit is een correcte constatering die ontbreekt in de SVIR. Hoewel het de verantwoordelijkheid van decentrale overheden is om zorg te dragen voor een robuust en samenhangend regionaal mobiliteitssysteem waar langzaam en recreatief verkeer een volwaardige plaats in hebben hangt het regionale systeem samen het nationale mobiliteitssysteem.	Samenhang wordt duidelijker aangegeven.
087 - 09	Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie	De aanwezigheid van een samenhangend 'haarvatenstelsel' van wegen en paden voor langzaam verkeer is onontbeerlijk voor een hoogwaardig leef- en vestigingsmilieu.	Dit is een correcte constatering die ontbreekt in de SVIR. Hoewel het de verantwoordelijkheid van decentrale overheden is om zorg te dragen voor een robuust en samenhangend regionaal mobiliteitssysteem waar langzaam en recreatief verkeer een volwaardige plaats in hebben hangt het regionale systeem samen het nationale mobiliteitssysteem.	Geen.
088 - 02	Deltalinqs	Versterk de bereikbaarheid van het Europese achterland over het water, het spoor en de weg.	Dit is inderdaad één van de speerpunten in de SVIR. In de SVIR is een robuust en samenhangend hoofdnetwerk van weg, spoor en vaarwegen rondom en tussen de belangrijkste stedelijke regio's inclusief de achterlandverbindingen als nationaal belang genoemd. Daarbij is ook aandacht voor de grensoverschrijdende verbindingen. In de	Het kernnetwerk voor goederenvervoer wordt toegevoegd.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			definitieve SVIR zal een kernnetwerk voor het goederenvervoer worden opgenomen.	
088 - 03	Deltalinqs	Investeer in het op orde brengen van zowel de harde als de zachte (bijvoorbeeld Portbase) infrastructuur.	Voorstellen hieromtrent worden gemaakt binnen de topsector Logis tiek.	Geen.
090 - 07	Kamer van Koophandel Rotterdam	Besteed in de SVIR expliciet aandacht aan de aanleg van stedelijke distributiecentra, containerterminals en -transferia, zoals de containerterminal in Alblasserdam	Containerterminals komen in de SVIR aan bod onder de noemer multimodale knooppunten voor goederenvervoer. De inzet van stedelijke distributiecentra is één van de maatregelen die lokaal en regionaal kunnen worden ingezet ten behoeve van verbetering van doorstroming, luchtkwaliteit en kostenbesparingen voor het bedrijfsleven. Ook landelijke en regionale distributiecentra van supermarkten en grootwinkelbedrijven zijn vanuit een marktbehoefte aan efficiëntere bevoorrading ontstaan en zeer succesvol zonder centrale sturing vanuit de overheid.	Het kernnetwerk voor goederenvervoer wordt toegevoegd.
091 - 10	Ondernemersvereniging Regio Amsterdam	Het stimuleren van vervoer via spoor en water naar de Greenport Aalsmeer; ontwikkeling van nieuwe logistieke concepten	De SVIR geeft nieuwe beleidsmatige kaders voor het ruimtelijk domein en voor het mobiliteitsbeleid van het Rijk. Binnen deze kaders is zeer nadrukkelijk ruimte voor initiatieven van andere partijen, zoals het bedrijfsleven. Dat geldt bijvoorbeeld voor het ontwikkelen van nieuwe logistieke concepten. Hier ligt ook een belangrijke eigen verantwoordelijkheid van bijvoorbeeld marktpartijen.	Geen.
102 - 08	Gedeputeerde Staten provincie Limburg	Ook voor de binnenlandse logistieke knooppunten zoals de regio's Noord-Limburg (o.m. havens Venlo/Wanssum) en Zuid-Limburg (o.m. haven Born) geldt dat goede internationale achterlandverbindingen binnen het Trans-Europese Netwerk naar	Het gehele netwerk van wegen, spoor en vaarwegen is van belang voor de ontwikkeling van de Nederlandse economie. Dit betekent echter niet dat alle onderdelen tot het kernnetwerk of internationale achterlandverbindingen behoren.	Het kernnetwerk voor goederenvervoer wordt toegevoegd. Ook de achterlandverbindingen worden duidelijker aangegeven.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		buitenlandse afzet- en kennisregio's nodig zijn, en dus niet alleen voor Rotterdam, Schiphol en Eindhoven.		
111 - 16	vertrouwelijk	Ontwikkel alternatieve brandstoffen voor transport zoals biodiesel en alcohol- ethanol – methanol mengsels.	In Europese regelgeving is vastgelegd dat er in 2020 minstens 10% hernieuwbare energie (alternatieve biobrandstoffen) in de vervoerssector moet worden toegepast. Op weg naar 2020 groeit het percentage jaarlijks naar dit einddoel toe. Belangrijk is hierbij dat de duurzaamheid van biobrandstoffen, eveneens Europees is geregeld.	Geen.
113 - 08	Greenportoverheden overleg	Kom samen met greenport-overheden tot een nadere duiding en prioritering van de bereikbaarheidsagenda van de Greenports.	In de greenports vindt één van de topsectoren binnen Nederland zijn ruimtelijke neerslag. Een goede bereikbaarheid vormt één van de randvoorwaarden om de greenports verder tot ontwikkeling te brengen. Dat aspect kan versterkt worden waarbij elke overheidslaag zijn eigen verantwoordelijkheden kent. In het MIRT overleg kunnen partijen elkaar aanspreken op ieders verantwoordelijkheid. In de investeringsbrief 'prioritering investeringen mobiliteit en water' zijn ook greenports meegenomen in de afweging die heeft plaatsgevonden ten aanzien van investeringsbeslissingen.	Problematiek greenports wordt in hoofdstuk 2 verdiept.
120 - 08	Natuur en Milieu Federatie Flevoland	Prijsbeleid mag in een nota met een reikwijdte tot 2040 niet ontbreken.	Om de bereikbaarheid te verbeteren zet het Rijk in op een beleidsmix van investeren, innoveren en in stand houden. Conform het regeerakkoord zet het Rijk niet langer in op prijsbeleid als instrument.	Geen.
134 - 01	Transport en Logistiek Nederland	SVIR-ambitie is investeren in multimodale knooppunten, maar niet in NMCA, dus private investering?	Een nationale analyse van knelpunten, zoals de NMCA is niet bedoeld om een beeld te geven van de oplossende waarde van multimodale knooppunten. Daarvoor is nader gebiedsgericht	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			onderzoek nodig. Het ontbreken van een uitwerking van multimodale knooppunten in de NMCA zegt dus niets over de vraag of van publieke dan wel private investering sprake zou moeten zijn.	
134 - 07	Transport en Logistiek Nederland	Financiering van verbetering en onderhoud van verkeersinfrastructuur is zorgpunt omdat kabinet afziet van invoering Anders Betalen van Mobiliteit, en signaleert terughoudendheid PPS bij decentrale overheden.	Om de bereikbaarheid te verbeteren zet het Rijk in op een beleidsmix van investeren, innoveren en in stand houden. Conform het regeerakkoord zet het Rijk niet langer in op prijsbeleid als instrument. Het Rijk wil versterkt op PPS inzetten. Daarover is de Tweede Kamer bij brief van 14 juni 2011 geïnformeerd. De wijze waarop decentrale overheden PPS inzetten is hun eigen verantwoordelijkheid.	Geen.
134 - 08	Transport en Logistiek Nederland	Uitsluiten van mogelijkheid voor kilometerheffing is niet reëel.	Om de bereikbaarheid te verbeteren zet het Rijk in op een beleidsmix van investeren, innoveren en in stand houden. Conform het regeerakkoord zet het Rijk niet langer in op prijsbeleid als instrument.	Geen.
148 - 03	Havenbedrijf Rotterdam N.V.	Bij voortgaande groei van de wereldhandel en het transportvolume vormt bereikbaarheid en ontsluiting van Mainport Rotterdam een urgent vraagstuk, dat als zodanig in de SVIR benoemt dient te worden en in de prioriteitstelling van het MIRT een gerichte uitwerking vraagt. Het gaat daarbij om een netwerk van hoogwaardige internationale verbindingen van weg, spoor, water en pijpleidingen tussen Mainport Rotterdam via het netwerk van achterlandverbindingen en inlandterminals naar de andere havengebieden en economische regio's.	De prioriteit van investeringen in bereikbaarheid ligt in stedelijke regio's rond mainports, brainport en greenports en hun achterlandverbindingen. Als vervolg op het advies van het Topteam Logistiek werkt het Rijk nog dit jaar samen met de sector (bedrijfsleven, havens, overheden) aan een gemeenschappelijke visie op een kernnetwerk voor goederenvervoer (verbindingen en knooppunten).	Het kernnetwerk voor goederenvervoer wordt opgenomen in de SVIR.

Nummer	Organisatie	Zienswijze	Reactie	Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro
148 - 06	Havenbedrijf Rotterdam N.V.	In het MIRT dient een prioriteitstelling ten gunste van een versnelde realisatie van projecten voor binnenvaart en spoorvervoer in en rond de Mainport Rotterdam te worden gehanteerd. Hierbij wordt benadrukt dat voor een efficiënter gebruik van de infrastructuur samenwerking tussen betrokken partijen (publiek en privaat) en het voeren van regie van essentieel belang zijn.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
148 - 07	Havenbedrijf Rotterdam N.V.	Een verdere doorontwikkeling van de Verkeersonderneming wordt bepleit. Het Rijk zou de Verkeersonderneming ruimte moeten bieden en versterken.	De Verkeersonderneming-Slim Bereikbaar is een waardevolle vorm van publieke en private samenwerking en heeft een succesvolle bijdrage geleverd aan de verbetering van de bereikbaarheid van de haven en zal dat de komende jaren blijven doen. Rotterdam is één van de regio's waar de gebiedsgerichte aanpak van het Programma Benutten op is gericht en waar Rijk, regio en private partners inmiddels een gebiedspakket aan maatregelen hebben gevormd. De komende jaren zal de Verkeersonderneming-Slim Bereikbaar een rol spelen bij de implementatie van Beter Benutten in de regio Rotterdam.	Geen.
154 - 12	Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Brabant	De Brabantse prioriteiten op het gebied van bereikbaarheid moeten terugkomen in de prioriteringen binnen het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport voor de periode 2021 - 2024.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
154 - 14	Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Brabant	De in de structuurvisie genoemde infrastructuurnetwerken zijn meer dan enkel mobiliteitsassen; het zijn assen met stedelijke regio's die in hun interactie op stadsregio niveau zorgen voor een extra economische dynamiek. Besteed hieraan aandacht.	De visie dat infrastructuurassen meer zijn dan mobiliteitsassen wordt onderkend maar krijgt inderdaad weinig aandacht in de SVIR.	Deze gedachte wordt versterkt in hoofdstuk 3.
155 - 57	Stichting Natuur & Milieu	Een visie op duurzame mobiliteit ontbreekt.	Het Rijk houdt vast aan de hoofdlijnen voor duurzame mobiliteit zoals die ook in de Nota Mobiliteit zijn verwoord. Om dat doel te bereiken wil het Rijk fors investeren in spoor-, water- en wegcapaciteit om te komen tot een robuust en samenhangend mobiliteitssysteem. Ook zet het Rijk in op technische innovaties en infrastructurele maatregelen om te komen tot een betere benutting van het netwerk. Hierdoor kan de doorstroming verbeteren, hetgeen een positief effect heeft op de milieubelasting. Daarnaast werkt het Rijk nauw samen met bedrijfsleven en kennisinstellingen om de filedruk te verminderen en worden ook fiscale mogelijkheden verkend om daar een bijdrage aan te leveren. De ladder voor duurzame verstedelijking geeft extra impuls aan de koppeling van zorgvuldig ruimtegebruik en verstedelijking aan mobiliteit.	Geen.
160 - 11	Vereniging van Nederlandse Gemeenten	De focus in de SVIR ligt te eenzijdig op de hoofd(vaar)wegen en het hoofdspoor en de afstemming daartussen in het kader van multimodaal vervoer. Gevraagd wordt om meer aandacht voor de integrale netwerkbenadering van (spoor- en vaar-) wegen en de wijze waarop de gemeenten en andere decentrale overheden hieraan een bijdrage kunnen leveren.	Door samen te werken aan een robuust en samenhangend mobiliteitsysteem wil het Rijk juist samen met de decentrale overheden de bereikbaarheid verbeteren. Met het adagium 'de gebruiker centraal' beoogt het Rijk niet vanuit de afzonderlijke netwerken te redeneren, maar vanuit het belang en de vraag van de reiziger. Daartoe is bijvoorbeeld een nieuwe bereikbaarheidsindicator ontwikkeld.	Samenhang wordt duidelijker weergegeven.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			De integrale benadering staat centraal in het overleg over het MIRT.	
160 - 15	Vereniging van Nederlandse Gemeenten	In de SVIR wordt aangegeven dat het Rijk bij het realiseren van nieuwe hoofdinfrastructuur alleen de inpassingskosten betaalt die rechtstreeks voortvloeien uit wettelijke eisen. Indien er sprake is van cofinanciering van zo'n rijksproject door decentrale overheden, dan wil het Rijk dat zij ook meebetalen aan deze wettelijke inpassingskosten. Wij menen dat de decentrale overheden alleen behoeven bij te dragen aan bovenwettelijke inpassingskosten en dat het Rijk de wettelijke inpassingskosten geheel voor zijn rekening moet nemen.	De aanpak in de SVIR is conform het Regeerakkoord waarin is vastgelegd dat er afspraken komen met provincies en grote gemeenten over het meebetalen aan infrastructuur, in elk geval voor bovenwettelijke inpassingen.	Geen.
171 - 01	Groenservice Zuid-Holland	Heb bij de aanleg van (nieuwe) infrastructuur aandacht voor afdoende kwaliteitscompensatie, vanuit het streven naar een veilig en gezond leefbaar land.	Met de SVIR handhaaft het Rijk zijn (wettelijke) verplichting op deze punten.	Geen.
172 - 01	Overleg Samenwerkingsorganen Openlucht recreatie	(Nieuwe) infrastructuur in de SVIR doorkruist bestaande en nog in te richten recreatiegebieden. Dit heeft gevolgen voor de functionaliteit, gebruikswaarde, belevingswaarde en grondexploitatie. Bij de aanleg van (nieuwe) infrastructuur moet gezorgd voor voldoende kwaliteitscompensatie.	Het huidige Meerjarenprogramma Ontsnippering zal in de periode tot en met 2018 worden voortgezet conform de nota MJPO uit 2004 om de knelpunten in de herijkte Ecologische Hoofdstructuur door bestaande Rijksinfrastructuur weg te nemen.	Geen.
174 - 03	Koninklijke Schuttevaer	Neem in de definitieve SVIR financiële incentives op voor het opvangen van de groei van het goederenvervoer via binnenvaart en spoor.	In de SVIR worden geen afwegingen gemaakt over projecten en/of financiële incentives. Die afweging is onderdeel geweest van de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" en onderwerp van gesprek tussen Rijk en regio bij de bestuurlijke overleggen MIRT.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
174 - 05	Koninklijke Schuttevaer	Er mist een visie op het aanleggen van goedereninfrastructuur, daarom gebeurt dit vaak op plaatsen die alleen door wegvervoer worden ontsloten. Het uitgangspunt zou moeten zijn het goederenvervoer te concentreren op hoofdassen en knooppunten die tenminste intermodaal ontsloten zijn.	Het Rijk zet met de SVIR juist in op multimodaal transport. Het Rijk geeft prioriteit aan (de multimodale achterlandverbindingen van) de main-, brain- en greenports.	Geen.
174 - 17	Koninklijke Schuttevaer	In de SVIR wordt prijsbeleid gemist.	Om de bereikbaarheid te verbeteren zet het Rijk in op een beleidsmix van investeren, innoveren en in stand houden. Conform het regeerakkoord zet het Rijk niet langer in op prijsbeleid als instrument.	Geen.
174 - 18	Koninklijke Schuttevaer	In de SVIR wordt invoering van een kwaliteitsnet gemist.	Als vervolg op het advies van het Topteam Logistiek werkt het Rijk nog dit jaar samen met de sector (bedrijfsleven, havens, overheden) aan een gemeenschappelijke visie op een kernnetwerk voor goederenvervoer (verbindingen en knooppunten).	Het kernnetwerk voor goederenvervoer wordt opgenomen in de SVIR.
174 - 19	Koninklijke Schuttevaer	In tegenstelling tot de NoMo wordt in de SVIR gemist: concrete duurzaamheidsdoelen.	In bijlage 6 van de ontwerp SVIR is aangegeven dat het Rijk alle nationale en internationale verplichtingen op het gebied van emissievermindering en milieukwaliteit nakomt.	Geen.
180 - 07	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Heerde	Decentralisatie BDU moet niet leiden tot onvoldoende middelen voor verkeer en vervoer.	De volledige BDU wordt overgeheveld. Dat staat los van de hoogte van de BDU.	Geen.
190 - 03	Rover	Er gaapt een kloof tussen uitgangspunten en uitwerking: 1. overdracht verantwoordelijkheden en bevoegdheden gaat niet gepaard met overdracht van financiële middelen 2. bezuinigingen op de BDU staan haaks op meer ruimte voor provincie en gemeenten en het belang van verbeteren bereikbaarheid	Het regionale OV is een decentrale aangelegenheid en verantwoordelijkheid. Het Rijk stelt daartoe in financiële zin BDU-middelen ter beschikking. Daarnaast kunnen regio's eigen middelen inzetten en de afweging maken op welke wijze zij deze middelen willen inzetten om tot een optimaal OV-product in hun regio te komen. De bezuinigingen zijn deels gebaseerd	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		<p>binnen de regio's.</p> <p>3. disproportionele aandacht voor bereikbaarheid tussen de steden, lange afstandverplaatsingen en internationale bereikbaarheid, ook als het om spoorvervoer gaat. Te zwaar accent op de internationale bereikbaarheid van regio's.</p> <p>4. in SVIR nogal selectieve interpretatie van OECD rapport "Territorial Review Randstad Holland" en wordt belangrijke passage over openbaar vervoer genegeerd.</p> <p>5. geef prioriteit aan een dragend OV-netwerk binnen de regio's en stedelijke gebieden.</p> <p>6. geen doelen geformuleerd voor de mobiliteitsontwikkeling als geheel, noch voor de ontwikkeling van het OV.</p>	<p>op de besparingen, die voortkomen uit de aanbestedingen (G3). De SVIR schetst een visie voor bereikbaarheid, waarin de reizigers centraal staan. Visie en uitwerking lopen niet gelijk op omdat in de brief 'Prioritering investeringen mobiliteit en water' het Rijk investeringen aankondigt. De decentrale plannen zijn hierin niet opgenomen en zullen bijdragen aan de samenhang tussen regionaal en (inter)nationaal beleid. De investeringen in PHS hebben tot doel om een groei van 5 % per jaar van het aantal treinreizigers op de PHS corridors mogelijk te maken.</p>	
190 - 06	Rover	<p>Verwaarlozing of verregaand onaantrekkelijk maken van OV in de grootstedelijke gebieden zal zich niet vertalen in een toename van het fietsverkeer, maar in een verdere toename van het autoverkeer.</p>	<p>Het beleid uit de ontwerp SVIR zal niet leiden tot een verwaarlozing of onaantrekkelijk worden van het OV. Het Rijk investeert de komende jaren fors in het Programma Hoogfrequent Spoor. Stedelijk OV is primair de verantwoordelijkheid van gemeenten. Afhankelijk van het door de betreffende decentrale overheid gevoerde verkeer- en vervoerbeleid kiezen burgers die modaliteit die het best bij hun behoefte (afhankelijk van o.a. leefstijl, reisdoel, mogelijkheden) past.</p>	Geen.
190 - 07	Rover	<p>Verbetering van de bereikbaarheid binnen de stedelijke regio's als nationaal belang toevoegen. Bij de verdeling van de rijksmiddelen dient hieraan een hogere prioriteit gegeven te worden, ten gunste van de financiële mogelijkheden voor het decentraal</p>	<p>Door aanpassingen aan rijksinfrastructuur wordt de bereikbaarheid in stedelijke regio's verbeterd. Voor wat betreft rijksinfrastructuur valt deze verbetering onder de nationale bereikbaarheidsbelangen. De verbetering van de lokale en regionale bereikbaarheid binnen de</p>	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		verkeer- en vervoerbeleid.	steden is primair een decentrale verantwoordelijkheid. Bij grote infrastructurele projecten kan naast de inzet van de BDU gezien worden of een rijksbijdrage nodig is, conform het MIRT spelregelkader.	
190 - 10	Rover	Maak concreet hoe de transitie naar een duurzaam mobiliteitssysteem zou kunnen verlopen en welke rol het OV daarbij speelt.	Het Rijk ondersteunt de noodzakelijke transitie naar duurzame mobiliteit via diverse lijnen. Op korte termijn zet het Rijk in op de landelijke invoering van de OV-chipkaart en de integrale reisinformatie. Verwacht wordt dat daardoor meer mensen straks kunnen profiteren van een meer integrale en klantgerichte dienstverlening. Ook het fietsbeleid heeft kunnen bogen op jarenlange ondersteuning en kennisontwikkeling vanuit het Rijk. Gemeenten plukken daar nu de vruchten van. Via het platform Slim Reizen Slim Werken ondersteunt het Rijk de verdere ontwikkeling van mobiliteitsmanagement. Verder wordt met het programma Beter Benutten ingezet op het maximaal benutten van bestaande capaciteit waardoor er minder noodzaak is voor aanleg van nieuwe infrastructuur. Op middellange termijn investeert het Rijk fors - 4,5 mld. euro - in de uitbreiding van de capaciteit op het spoor via het programma PHS. Het spoorboekloosrijden moet het spoor nog aantrekkelijker maken als alternatieve vervoerwijze, zowel op korte als langere afstand. Daarnaast pakt het Rijk de ergste knelpunten aan om een betere doorstroming op de weg te krijgen, hetgeen de milieudruk vermindert. Op langere termijn moet dit alles leiden tot een robuust en samenhangend mobiliteitsnetwerk.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			Ten slotte stimuleert het Rijk in alternatieve brandstoffen en aandrijftechnieken (bijvoorbeeld de elektrische auto en het groene rijden).	
192 - 02	Onafhankelijke Nijmeegse Partij	Zonder goede mobiliteit is er geen welvaart in de stad Nijmegen. Het Rijk wordt dan ook gevraagd om in de regio Nijmegen te investeren.	In de SVIR zelf zijn geen projectbeslissingen opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
192 - 17	Onafhankelijke Nijmeegse Partij	De aangekondigde verbetering van de 'internationale achterlandverbindingen (weg, spoor en vaarweg)', dient geconcretiseerd te worden.	In een toe te voegen kaartbeeld worden de ambities over de achterlandverbindingen geconcretiseerd.	Kaartbeeld wordt toegevoegd in de SVIR.
194 - 05	Federatieve Onafhankelijke Partijen Gelderland	"Goede schone en veilige infrastructuur zijn de condities voor de breed gedeelde ambitie van een vitale, aantrekkelijke en leefbare ruimte." Deelt u deze stelling?	Het Rijk geeft voorkeur aan de verwoording in de ontwerp SVIR. Daarin staat aangegeven welk belang het Rijk hecht aan het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving, langs welke nationale belangen zij dat wil bereiken en welke inzet zij van andere partijen verwacht.	Geen.
196 - 09	Vereniging Tegen Milieubederf	Gigantische investeringen in nieuwe infrastructuur zonder beleid en bestuurlijke aandacht voor duurzame mobiliteit getuigt van weinig visie.	De visie van het Rijk is om fors te investeren in spoor-, water- en wegcapaciteit om te komen tot een robuust en samenhangend mobiliteitssysteem, dat zowel de economische concurrentiekracht als de duurzame mobiliteit zal verbeteren.	Geen.
196 - 10	Vereniging Tegen Milieubederf	Krimp en vergrijzing zijn aspecten die onvoldoende zijn meegenomen bij de aannames over groeiende mobiliteitsbehoefte.	Bij de berekening van de verwachte mobiliteitsbehoefte is rekening gehouden met krimp en vergrijzing. Over krimp heeft het Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid heeft in april 2010 geconcludeerd: "Bevolkingskrimp leidt niet per definitie tot minder mobiliteit. De omvang en samenstelling van de bevolking zijn weliswaar	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			van invloed op de mobiliteit en de verkeersdrukke, maar de som van andere ontwikkelingen is bepalender. Het gaat dan bijvoorbeeld om economische, ruimtelijke en sociaal-culturele veranderingen. Hierdoor neemt de mobiliteit in de komende decennia toe, ook in regio's waar de bevolkingsomvang terugloopt." Vergrijzing leidt per saldo niet tot een afname van de mobiliteitsbehoefte: de oudere van de toekomst werkt meer, heeft meer te besteden, bezit vaker een eigen auto en ontplooit meer activiteiten buitenshuis.	
200 - 18	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen	Voor de bereikbaarheid van Nijmegen zijn naast de aanpak van de knelpunten in het rijkswegennet (zoals doortrekking A15) aanvullende maatregelen nodig: enerzijds investeringen in een goed werkend HOV-systeem van wezenlijk belang, anderzijds kan op langere termijn ook het doortrekken van de A73 aan de orde zijn.	In de SVIR zelf zijn geen projectbeslissingen opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
200 - 19	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen	Bij het oplossen van knelpunten in de bereikbaarheid is een multimodale aanpak noodzakelijk. Belangrijke omissie in de SVIR is het ontbreken van aandacht voor het HOV-net.	Een multimodale aanpak ter verbetering van de ketenmobiliteit draagt inderdaad bij aan het oplossen van bereikbaarheidsproblemen. OV is één van de modaliteiten die onderdeel kunnen uitmaken van de multimodale aanpak. Het is een decentrale verantwoordelijkheid om te bepalen welke (multimodale) aanpak het meest bijdraagt aan de verbetering van de bereikbaarheid voor die regio en daarin de vormgeving van het OV te betrekken.	Geen.
201 - 05	VNO NCW	Bij de zorg voor de hoofdinfrastructuur hoort ook die voor voldoende en veilige parkeer- en ligplaatsen voor het vervoer.	Dit is inderdaad het geval. Het zal voor de duidelijkheid expliciet in de SVIR worden toegevoegd.	Parkeer- en ligplaatsen worden toegevoegd in hoofdstuk 3.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
201 - 12	VNO NCW	Tolheffing voor de bekostiging van (voorfinanciering van) nieuwe trajecten is binnen bepaalde randvoorwaarden voor nieuwe wegen acceptabel. Wel moet het dan gaan om één techniek voor het hele land die ook bruikbaar is elders in de EU.	Het Rijk zal tol alleen op nieuwe verbindingen heffen, waarbij de gebruiker de mogelijkheid heeft om een andere gratis route te kiezen. Het Rijk wil geen lappendeken aan systemen. De uitwerking van de techniek wordt samen met de markt gedaan, waarbij de eisen die de EU stelt aan comptabiliteit van systemen worden meegenomen.	Geen.
220 - 03	Greenport Westland-Oostland	De ambities om de bereikbaarheid tussen de Greenport Westland-Oostland en Boskoop te verbeteren, teneinde de economische ontwikkeling te faciliteren ziet indiener graag ondersteund door het Rijk. Bij de keuzes die worden gemaakt in de structuurvisies Haaglanden en NWO ziet indiener dan ook graag dat de interne bereikbaarheid van de greenport en de aansluiting op de hoofdwegenstructuur wordt meegenomen en meegewogen bij de te maken keuzes. Daarbij dient rekening gehouden te worden met de beperkte houdbaarheid van producten.	De greenports nemen een prominente plaats in de SVIR in. Zij worden als economische centra van nationaal belang getypeerd. Daar hoort een goede bereikbaarheid bij. De kwaliteit van de bereikbaarheid van de greenport vormt één van de aandachtspunten in de structuurvisies Haaglanden en NWO, die momenteel worden opgesteld.	Positie greenports wordt in hoofdstuk 2 verduidelijkt.
229 - 01	VNO NCW West	Indiener ondersteunt belangrijke reserveringen als de IJmeerverbinding, een extra oeververbinding bij Rotterdam en het Programma Hoogfrequent Spoor. Indiener wijst er op dat ook de verbindingen met het achterland (de regio's) en met het onderliggend (wegen)net cruciaal zijn.	Inderdaad zijn de verbindingen met het achterland en het onderliggend net van belang. Deze belangen worden onderschreven in de SVIR waarbij Rijk en regio ieder vanuit hun eigen taken en verantwoordelijkheden daaraan een bijdrage leveren.	Geen.
229 - 08	VNO NCW West	Indiener wil voor het bedrijfsleven belangrijke onderwerpen op de agenda en in uitvoering krijgen. Te denken valt daarbij ook aan regionale onderwerpen als voldoende en toegerust openbaar vervoer bij	Regionale onderwerpen als OV en P+R-locaties spelen zich grotendeels op regionale schaal af en zijn in beginsel een decentrale verantwoordelijkheid. De rijksoverheid voelt zich ten aanzien van deze thema's mede	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		bedrijventerreinen en de gezamenlijke ontwikkeling van P+R- locaties in de stedelijke gebieden	verantwoordelijk. Dit staat in de SVIR ook aangegeven. De indiener kan met betrekking van het op de agenda en in uitvoering krijgen het best in contact treden met de betreffende verantwoordelijke decentrale overheid.	
247 - 03	Regionaal Overleg Midden-Brabant	Wij willen het belang onderstrepen van een goede doorstroming op een samenhangende oost-west achterlandverbinding van de Mainport Rotterdam naar de Brainport (en verder naar Greenport en Duitsland). Het gaat dan om weg (twee wezenlijke assen, A58 en A59), water (de Maas, Wilhelminakanaal) en spoor (PHS). Wij vragen u als (weg)beheerder, samen met verschillende partners, deze multimodale bereikbaarheid te verbeteren en toekomstbestendig te maken.	Het Rijk onderschrijft de ambitie om de doorstroming te verbeteren. De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
248 - 06	Regio FoodValley	De toekomst van de Brede Doeluitkering Verkeer en Vervoer is ons binnen de SVIR niet helder. Wij verzoeken om een uitwerking van de consequenties van deze beleidskeuze.	De BDU zal worden overgeheveld naar de algemene fondsen.	Geen.
251 - 05	Greenport Holland	Er wordt opgeroepen om te investeren in railgoederenvervoer en binnenvaart. Hiervoor zijn multimodale vervoersknooppunten nabij de mainports nodig als ACT (mainport Schiphol) en Coolport (mainport Rotterdam), maar ook regionale knooppunten in het kader van Fresh Corridor (zee- en binnenvaarttransport van met name groente en fruit) en Greenrail (railtransport van sierteelt).	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
256 - 01	Stedenkring Zwolle-Emsland	De A28/A37/E233 zou als belangrijke achterlandverbinding in de SVIR opgenomen moeten worden als een verbinding van nationaal belang	Als gevolg van het advies van het Topteam Logistiek wordt gewerkt aan een gemeenschappelijke visie voor een kernnetwerk voor goederenvervoer (verbindingen en	Het kernnetwerk voor goederenvervoer wordt opgenomen in de SVIR.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			knooppunten). In de definitieve SVIR wordt een kaart opgenomen met achterlandverbindingen. Welke achterlandverbindingen daarop komen te staan kan op dit moment nog niet worden aangegeven. Dan hangt mede af van de definitie van het kernnetwerk.	
258 - 04	Staatskanzlei des Landes Nordrhein-Westfalen	De structuurvisie geeft aan een doorstroming op de achterlandverbindingen van de Haven na te streven, echter spoorverbindingen worden juist versoberd. Nordrhein-Westfalen hecht er waarde aan dat de grensoverschrijdende verkeersverbindingen onderhouden worden en van belang blijven. Daarbij moeten met name de verbetering van grensoverschrijdende spoorverbindingen worden nagestreefd.	Achterlandverbindingen zijn inderdaad van belang voor de ontsluiting van mainports, brainport en greenports. Hun positie zal verder uitgewerkt worden in de definitieve SVIR In de SVIR worden echter geen afwegingen gemaakt over projecten. Die afweging is onderdeel geweest van de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" en onderwerp van gesprek tussen Rijk en regio bij de bestuurlijke overleggen MIRT en waarover met andere landen waar nodig afspraken kunnen worden gemaakt.	Het versterken van de internationale bereikbaarheid wordt verwerkt in hoofdstuk 3
258 - 05	Staatskanzlei des Landes Nordrhein-Westfalen	Indiener verzoek om bij het planologisch vastleggen van de 'IJzeren Rijn' behalve de variant 'Historisch Tracé' ook de variant van een tracé parallel aan de A52 mee te nemen. De staat Nordrhein-Westfalen zien in het laatstgenoemde tracé verschillende voordelen en is daarom van mening dat ook deze variant nader onderzocht zou moeten worden.	België heeft volgens het landenverdrag in deze het recht tot tracékeuze en heeft gekozen voor het 'Historisch Tracé'. Nederland heeft daarmee geen juridische speelruimte voor een alternatieve variant.	Geen.
258 - 06	Staatskanzlei des Landes Nordrhein-Westfalen	Indiener heeft bedenkingen tegen de stelling in de SVIR dat luchthaven Twente in regionaal ruimtelijk-economisch perspectief kan bijdragen aan de internationale bereikbaarheid van de Euregio, omdat de internationale bereikbaarheid via de lucht in deze regio al door de luchthaven Munster/Osnabrück (FMO)	Het Rijk heeft in de Luchtvaartnota een voorkeur uitgesproken voor een luchthavenontwikkeling in Twente. De luchthaven kan – bij voldoende belangstelling vanuit de markt – in de regionale context dienen als economisch vliegwiel. Ook kan de luchthaven een strategische rol vervullen bij het direct of indirect accommoderen van	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		gewaarborgd is en verdere uitbreiding van luchthavencapaciteit daarom niet nodig is.	70.000 niet-mainportgebonden vliegtuigbewegingen op luchthavens van nationale betekenis. Op dit moment loopt onder verantwoordelijkheid van de regio de aanbesteding van de luchthaven Twente. Als de aanbesteding is geslaagd, zal het Rijk zich inspannen om een Luchthavenbesluit te nemen, zodat tijdig gevlogen kan worden. Hierbij kijkt het Rijk ook naar economische effecten van de luchthaven, waaronder de relatie met Münster Osnabrück.	

D2. Bereikbaarheidsindicator

Nummer	Organisatie	Zienswijze	Reactie	Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro
054 - 03	Gedeputeerde Staten van provincie Zeeland	Verzoek om de bereikbaarheidsindicator ook uit te werken met oog voor grensoverschrijdende verplaatsingen. Het economisch wegen en prioriteren van mobiliteits- en infrastructuurvraagstukken uitsluitend op basis van Nederlandse verhoudingen schiet tekort en doet onrecht aan de internationale concurrentiepositie van Nederland.	In de ontwerp SVIR is opgenomen dat de bereikbaarheidsindicator tot de zomer 2012 doorontwikkeld zal worden. Onderdeel van deze doorontwikkeling zijn onder andere de lange(re) afstandverplaatsingen over doorgaande verbindingen, welke dominant zijn voor de (inter)nationale bereikbaarheid van Nederland.	Geen.
060 - 01	G4 Verkeer en Vervoer	De G4 Verkeer en Vervoer wordt graag betrokken bij de ontwikkeling van een nieuwe norm voor infrastructuur	In de ontwerp SVIR is opgenomen dat de bereikbaarheidsindicator tot de zomer 2012 doorontwikkeld zal worden. Medeoverheden, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties worden bij deze doorontwikkeling uitgenodigd om mee te denken in een open proces.	Geen.
073 - 07	Stichting Milieuzorg Zeist e.o.	Ten aanzien van de bereikbaarheidsindicator is aanvullend ruimtelijk beleid wenselijk om kwetsbare waarden te beschermen. De 'ladder van Verdaas' moet worden opgenomen binnen de bereikbaarheidsindicator.	De bereikbaarheidsindicator brengt de bereikbaarheidskwaliteit van een gebied in beeld. Uiteindelijke investeringskeuzes worden niet alleen gebaseerd op wat vanuit de bereikbaarheidskwaliteit gewenst is. Ook andere ruimtelijke, economische of leefbaarheidsargumenten kunnen een rol spelen.	Geen.
081 - 24	Noordvleugel Utrecht	Het is nog onduidelijk wat de exacte consequenties zijn van de mobiliteitsindicator. Wij willen als regio dan ook betrokken worden bij de verdere uitwerking en vertaling naar investeringsbeslissingen.	In de ontwerp SVIR is opgenomen dat de bereikbaarheidsindicator tot de zomer 2012 doorontwikkeld zal worden. Medeoverheden, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties worden bij deze doorontwikkeling uitgenodigd om mee te denken in een open proces.	Geen.
090 - 11	Kamer van Koophandel	Behoefte aan nadere toelichting over de werking	Toelichting is separaat beschikbaar en zal	Geen.

Nummer	Organisatie	Zienswijze	Reactie	Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro
	Rotterdam	en toepassing van de bereikbaarheidsindicator	toegestuurd worden.	
096 - 05	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Doetinchem	Op de kaart op pagina 37 wordt aangegeven dat de Achterhoek een gemiddeld/lage reisindicator kent. Dit doet geen recht aan de drukste regionale spoorlijn en de reistijd naar Arnhem op de A12. Dit laatste is van belang voor ontwikkeling van Arnhem-Nijmegen.	Zoals in de ontwerp SVIR is opgenomen is de nieuwe bereikbaarheidsindicator geen absolute maatstaf of norm, maar een relatieve maat. Het opgenomen kaartbeeld illustreert dat de bereikbaarheid in 2030 in bijvoorbeeld de Achterhoek relatief goed is ten opzichte van andere gebieden in Nederland.	Geen.
102 - 07	Gedeputeerde Staten provincie Limburg	De bereikbaarheidsindicator is geen wezenlijke verbetering ten opzichte van de reistijdnormen uit de Nota Mobiliteit en de Mobiliteitsaanpak. Niet alleen mobiliteitskwaliteit maar ook adressenbereik (het aantal adressen dat binnen een bepaalde tijdsduur vanuit een plaats bereikbaar is) is van groot belang. De indicator in huidige vorm roept het onjuiste beeld op dat er enkel in de Randstad sprake is van bereikbaarheidsknelpunten.	In de SVIR is bereikbaarheid gedefinieerd als de moeite die het reizigers kost om van deur-tot-deur te reizen. Dit sluit aan bij het doel van de indicator om vast te stellen waar het oplossen van bereikbaarheidsknelpunten de meeste toegevoegde waarde oplevert. Het adressenbereik is voor bijvoorbeeld locatiekeuzes inderdaad van belang, maar is dit niet voor het vaststellen van bereikbaarheidsknelpunten in de definitie van de SVIR en het uiteindelijk prioriteren van investeringen.	Geen.
113 - 07	Greenportoverheden overleg	Snelheid en betrouwbaarheid meenemen als criteria bij de beoordeling van investeringen/prioritering in infrastructuur.	De bereikbaarheidsindicator zoals opgenomen in de ontwerp SVIR is gebaseerd op snelheid. Het begrip betrouwbaarheid is onderdeel van de doorontwikkeling van de indicator.	Geen.
117 - 06	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Eemsmond	De Bereikbaarheidsindicator geeft aan dat de bereikbaarheid in de Eemsmond goed is, de regio vindt van niet. En met toenemende economische activiteiten wordt de druk op het wegennet nog groter. Indiener vraagt aandacht voor verdubbeling van de N46 en N33 om bereikbaarheid van het gebied met topsectoren	Zoals in de ontwerp SVIR is opgenomen is de nieuwe bereikbaarheidsindicator geen absolute maatstaf of norm, maar een relatieve maat. Het opgenomen kaartbeeld illustreert dat de bereikbaarheid in 2030 in bijvoorbeeld de Eemsmond relatief goed is ten opzichte van andere gebieden in Nederland.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		te verbeteren.	Daarnaast stelt de SVIR de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	
134 - 03	Transport en Logistiek Nederland	Insprekers willen betrokken worden bij verdere ontwikkeling.	In de ontwerp SVIR is opgenomen dat de bereikbaarheidsindicator tot de zomer 2012 doorontwikkeld zal worden. Medeoverheden, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties worden bij deze doorontwikkeling uitgenodigd om mee te denken in een open proces.	Geen.
144 - 27	Metropoolregio Amsterdam	Het is jammer dat de bereikbaarheidsindicator nog teveel een vraag-aanbod indicator is in plaats van een sturingsmechanisme.	De bereikbaarheidsindicator is ontwikkeld om de kwaliteit van de bereikbaarheid beter te kunnen beoordelen. In het licht van de doorontwikkeling van deze indicator wordt bezien hoe deze toepasbaar is in projecten en gebiedsgerichte studies.	Geen.
155 - 40	Stichting Natuur & Milieu	De bereikbaarheidsindicator richt zich momenteel alleen op de omvang en de economische waarde van de mobiliteitsstromen. In onze ogen dien ook de veroorzaakte maatschappelijke kosten (milieukosten van mobiliteit en de kosten voor verkeersveiligheid) en de te vermijden maatschappelijke kosten in de calculatie te worden meegenomen, zodat een evenwichtig beeld ontstaat.	Het betrekken van de maatschappelijke kosten bij de bereikbaarheidsindicator is niet onderscheidend voor het bepalen van de bereikbaarheidskwaliteit. De maatschappelijke kosten van projecten zijn onderwerp van de MER en worden betrokken in de MKBA.	De samenhang tussen de bereikbaarheids indicator en de MKBA op projectniveau zal duidelijker worden weergegeven.
161 - 03	Intergemeentelijk Samenwerkingsverband	Concreet verzoeken wij u Goeree-Overflakkee aan te merken als gebied waar het	Het Rijk ziet op dit moment voor Goeree-Overflakkee geen mobiliteitsvraagstuk van	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
	Goeree-Overflakkee	mobiliteitsvraagstuk zich manifesteert.	nationaal belang.	
203 - 14	Gedeputeerde Staten van provincie Gelderland	In beginsel zien wij het streven om de indicator niet verkeerstechnisch in te richten maar ten dienste te stellen van de economische doelstellingen als waardevol. Wij hebben wel twijfels bij de uitwerking die toch nog sterk verkeerstechnisch is ingegeven en waarin de auto als modaliteit te sterk domineert. De structuurvisie geeft aan dat nog geen rekening gehouden is met vrachtverkeer en achterlandverbindingen. Dit samen leidt er toe dat het huidige plaatje in het concept SVIR een verkeerd beeld oproept. De bereikbaarheidsindicator is daarmee nog onvoldragen.	In de ontwerp SVIR is opgenomen dat de bereikbaarheidsindicator tot de zomer 2012 doorontwikkeld zal worden. Onderdeel van deze doorontwikkeling zijn onder andere de lange(re) afstandverplaatsingen over doorgaande verbindingen, welke dominant zijn voor de (inter)nationale bereikbaarheid van Nederland.	Geen.
203 - 16	Gedeputeerde Staten van provincie Gelderland	Voor de bereikbaarheidsindicator en de NoMo-normering kan de structuurvisie scherper aangeven welke inhoudelijke en procesmatige acties worden ondernomen om tot aanpassing te komen en welke partijen daarbij nodig zijn. De partners in Landsdeel Oost nemen hier graag aan deel.	In de ontwerp SVIR is opgenomen dat de bereikbaarheidsindicator tot de zomer 2012 doorontwikkeld zal worden. Medeoverheden, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties worden bij deze doorontwikkeling uitgenodigd om mee te denken in een open proces.	De betrokkenheid van andere partijen wordt in hoofdstuk 3 opgenomen.
223 - 26	Vertrouwelijk	Zolang de bereikbaarheidsindicator nog niet uitontwikkeld is, tenminste tot de zomer van 2012, dient men ter voorkoming van verspilling de planning van nieuwe wegen te stoppen.	Tijdens de doorontwikkeling van de indicator wordt bezien hoe deze toepasbaar is in projecten en gebiedsgerichte studies. Tot die tijd blijven, conform de SVIR, de streefwaarden van de Nota Mobiliteit de basis voor projectbeslissingen.	Geen.
240 - 02	Gemeente Westland	Wij vragen u specifiek snelheid en betrouwbaarheid als criteria op te nemen bij het bepalen van de prioriteringen van de infra-investeringen.	De bereikbaarheidsindicator zoals opgenomen in de ontwerp SVIR is gebaseerd op snelheid. Het begrip betrouwbaarheid is onderdeel van de doorontwikkeling van de indicator.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
242 - 12	Kamer van Koophandel Den Haag	De indicator zegt niet noodzakelijkerwijs iets over de economische schade die het bedrijfsleven ondervindt ten gevolge van doorstromingsproblemen. De NMCA is hier beter voor geschikt en dient leidend te zijn voor het bepalen van knelpunten.	De bereikbaarheidsindicator is ontwikkeld om de kwaliteit van de bereikbaarheid voor de gebruiker beter te kunnen beoordelen. Deze is ontwikkeld naast de huidige beleidsdoelen zoals deze voor bereikbaarheid tot op heden door het Rijk per modaliteit zijn gehanteerd. In het licht van de doorontwikkeling van de indicator wordt bezien hoe deze toepasbaar is in projecten en gebiedsgerichte studies.	Geen.

D3. Weg

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
002 - 02	De Nieuwe Volkspartij	Er zal minder snel besloten moeten worden om weer extra asfalt neer te leggen.	Het Rijk zet in op een beleidsmix van investeren, innoveren en instandhouden. De oplossingen om te komen tot een betere bereikbaarheid zijn divers. Het kan gaan om aanleg en verbreding van wegen of spoorlijnen maar de komende jaren wordt ook ingezet op het benutten, beter onderhouden en uitbreiden van (bestaande)infrastructuur.	Geen.
005 - 06	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Diemen	De IJmeerverbinding als wegverbinding wordt afgewezen. In de planstudie Schiphol-Amsterdam-Almere zijn duidelijke en afdoende afspraken gemaakt over de uitbreiding van snelwegen tussen Almere en Amsterdam.	Een IJmeerverbinding wordt als optie voor de lange termijn onderzocht en afgewogen binnen het Rijk-Regioprogramma Amsterdam-Almere-Markermeer (RRAAM).	Geen.
012 - 10	Vertrouwelijk	Voor schepen wordt gestreefd naar een wachttijd van maximaal 30 minuten. Gaat deze maximum tijd ook voor auto's in files gelden? Zo ja, waarom wel? Zo nee, waarom niet?	Nee. Een maximumtijd garanderen is niet werkbaar en geen goede indicator om te kijken waar de vertragingen zitten. Het Rijk hanteert wel de streefwaarde voor het hoofdwegennet dat de gemiddelde reistijd op snelwegen tussen de steden in de spits maximaal anderhalf keer zo lang is als de reistijd buiten de spits. Op snelwegen rond de steden en niet-autosnelwegen die onderdeel zijn van het hoofdwegennet is de gemiddelde reistijd in de spits maximaal twee keer zo lang als de reistijd buiten de spits.	Geen.
012 - 22	Vertrouwelijk	Bladzijde 41. "Bij investeringen in het wegennet wordt ontvlechting een vast onderdeel in planstudies". Heeft een eerdere publicatie hier een rol gespeeld? Geef goederen en groepen een apart transportsysteem. De Ingenieur, jaargang 107, nummer 7, 26 april 1995	Ontvlechting is gericht op het scheiden van doorgaand verkeer van regionaal en bestemmingsverkeer. Dit bevordert de doorstroming rond grote steden. Hierbij wordt niet bedoeld op het scheiden van goederenstromen van andere verkeersstromen.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			Het aanbod van goederenvervoer is te gering om een aparte doelgroepstrook te rechtvaardigen. De capaciteit van de weg wordt dan onvoldoende benut.	
012 - 36	Vertrouwelijk	Theorie voor slimmer gebruik van het hoofdwegennet. Als veronderstelde redenering juist is, zou het resultaat kunnen zijn, dat uitbreiding van het hoofdwegennet naar 2x3 of 3x4 rijstroken niet nodig is. Theorie wordt uiteengezet in bijlage 4.	Het toepassen van het concept van dynamische rijstrookindeling is al een keer beproefd maar stuit op bezwaren van technische en verkeersveilige aard.	Geen.
013 - 01	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Boxmeer	In de SVIR ontbreekt een visie op de potentie van de A77. Deze moet worden meegewogen in de discussie over investeringen in de A67 en de A12.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
032 - 13	Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland	In de SVIR opnemen van de A4-corridor als cruciaal element in de Nationale Ruimtelijke hoofdstructuur en in samenhang daarmee de rijksweg A4 Hoogvliet-Klaaswaal en deze opgave te bevestigen in de Zuidvleugeluitwerking.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
032 - 16	Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland	Verzoek om helder aan te geven van de ruimtelijke reservering voor een 'nieuwe verbinding' in het Westland (die samenvalt met de huidige N222) betekent, daarbij de uitkomsten van de NWO en de MIRT verkenning	De ruimtelijke reservering voor een nieuwe verbinding in het Westland zoals weergegeven op de Plankaart van de SVIR, vindt zijn oorsprong in de plankaart "Weg, reserveringsruimte nieuwe verbindingen" uit de	Kaart hoofdwegennet SVIR wordt aangepast.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		Haaglanden te betrekken.	Nota Mobiliteit, deel III: Kabinetsstandpunt. Aanleiding voor het opnemen van een Ruimtelijke reservering vormde de planstudie Delft-Schiedam, waarin de A54 als alternatief is onderzocht. Inmiddels is de planstudie A4 Delft Schiedam afgerond en is het tracébesluit onherroepelijk. Daarmee komt deze ruimtelijke reservering te vervallen. Daarnaast blijkt uit de onderzoeken van de verkenning Rotterdam Vooruit en de Verkenning Haaglanden geen noodzaak om op termijn een nieuwe verbinding tussen de A20 en de A4 op autosnelwegniveau te realiseren. De kaart van het hoofdwegenet in de SVIR wordt hierop aangepast.	
034 - 03	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Hoom	Meer financiële zekerheid te bieden voor de opwaardering van de Westfrisiaweg / N23. De kralenbenadering schiet tekort.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
034 - 04	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Hoorn	Er wordt steun gevraagd voor geluidwerende voorzieningen langs de A7.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
034 - 05	College van Burgemeester	De hoofdwegenstructuur in Nood-Holland Noord	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
	en Wethouders van de gemeente Hoorn	behoort opgewaardeerd te worden in het licht van de afvoer van producten naar het noorden en oosten van Europa. Hierbij speelt een rol dat de Afsluitdijk en de Houtribdijk in het kader van het Deltaprogramma belangrijke versterkingen te wachten staan. Uitbreiding van het aantal rijbanen en algehele opwaardering van de status van deze wegen is daarbij noodzakelijk.	projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	
035 - 03	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Raalte	In het kader van het goed bereikbaar krijgen van belangrijke economische regio's, missen wij in de structuurvisie het belang van de N35, eventueel toekomstige A35. Deze rijksweg verbindt de economische topregio's Zwolle en Twente (stedelijke regio's met topsectoren).	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
041 - 01	Kamer van Koophandel Midden-Nederland	Start zo snel mogelijk met de tweede fase van de MER A27.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
049 - 05	Vertrouwelijk	Bij de wegverbreding van de A27 de mogelijkheden van een spoorverbinding tussen Breda en Utrecht te betrekken en in ieder geval niet onmogelijk te maken.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	
051 - 03	Vertrouwelijk	Het Rijk rondt het Meerjarenplan Ontsnippering af. Belangrijk is dat een aantal grote projecten nog wordt gerealiseerd (ecoducten), zodat genoemde knelpunten worden opgeheven.	Het huidige Meerjarenprogramma Ontsnippering zal in de periode tot en met 2018 worden voortgezet conform de nota MJPO uit 2004 om de knelpunten in de herijkte Ecologische Hoofdstructuur door bestaande Rijksinfrastructuur weg te nemen of te mitigeren.	Geen.
052 - 04	Stichting tot Behoud van de Hoeksche Waard als Polderlandschap	Protest tegen de A4 Benelux-Klaaswaal. Nut en noodzaak is niet aangetoond en de Hoeksche Waard moet behouden blijven als open polderlandschap en als Nationaal landschap gerespecteerd blijven. Geen Beneluxtunnel i.v.m. de mogelijke doorrol van de A4 Benelux-Klaaswaal, alternatief Oranjetunnel.	D De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
058 - 07	Algemene Vereniging voor Natuurbescherming	Bij de aanleg van wegen in de zuidvleugel van de Randstad moet de grootst mogelijke zorgvuldigheid worden betracht bij de inpassing in het landschap. Hierbij wordt met name gedacht aan de A4 in Midden-Delfland, plaats van de tunnel onder de Nieuwe Waterweg en de keuze voor het tracé voor de Rijnlandroute.	Projectafwegingen zullen in alle zorgvuldigheid worden gemaakt.	Geen.
065 - 05	Vertrouwelijk	Waar zijn de stromen door Noord-Nederland gebleven. Of denkt men dat er alleen nationaal en regionaal vrachtverkeer is in het Noorden?	Op basis van de Goederenvervoermonitor 2010 die dit voorjaar is opgeleverd door Rijkswaterstaat blijkt dat het aandeel vrachtverkeer op de grote grensovergangen (A1 Oldenzaal, Emmen A37 en Venlo A67) hoger is dan op de rest van het hoofdwegennet. Kijkend naar de intensiteit van het vrachtverkeer dat de grens oversteekt dan worden de overgangen in	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			Midden en Zuid Nederland het meest intensief gebruikt. De goederenstromen door Noord Nederland zijn geringer in omvang dan die door Midden en het Zuiden.	
067 - 05	Kamer van Koophandel Noordwest-Holland, Platform Regionale Economie	Wij vragen u in de structuurvisie de realisatie van de N23 en de verdere verbinding via Enkhuizen-Lelystad richting Duitsland te duiden.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
067 - 07	Kamer van Koophandel Noordwest-Holland, Platform Regionale Economie	Wij vragen u in de structuurvisie de realisatie van de A8-A9 te duiden.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
073 - 08	Stichting Milieuzorg Zeist e.o.	Tegen de keuze van verbreding van alle rijkswegen in de Randstad tot 2x4 rijstroken. Indien toch wordt gekozen voor verbreding dan alleen na afweging tegen milieueffecten.	Bij verbreding van wegen worden milieueffecten geanalyseerd in het MER.	Geen.
073 - 10	Stichting Milieuzorg Zeist e.o.	Het Rijk moet sterker sturen op automobilititeit, onder meer met flankerend prijsbeleid, zoals de kilometerheffing. Daarnaast moet met spoed de Routekaart 2050 worden uitgestippeld, zodat de resultaten daarvan nog in de SVIR kunnen worden meegenomen.	Om de bereikbaarheid te verbeteren zet het Rijk in op een beleidsmix van investeren, innoveren en in stand houden. Conform het regeerakkoord zet het Rijk niet langer in op prijsbeleid als instrument. De uitwerking van de Routekaart 2050 is in volle gang. In de Routekaart 2050 zal het Rijk de specifieke uitdagingen en kansen	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			voor Nederland verkennen die samenhangen met een transitie naar een klimaatneutrale economie.	
073 - 12	Stichting Milieuzorg Zeist e.o.	Bij de infrastructurele ontwikkelingen rond Utrecht moet veel meer rekening worden gehouden met de landschappelijke, de ecologische en de overige effecten op de leefbaarheid. Gekozen moet worden voor het natuur- en milieuvriendelijke alternatieven met maximale inzet op (H)OV en fiets. Tegen verbreding van de A27 tussen Lunetten en Rijsweerd en het opwaarderen van de Noordelijke Randweg Utrecht.	Deze afwegingen zijn/worden met de regio gemaakt in het kader van de lopende projecten in het gebied.	Geen.
088 - 08	Deltalinqs	Najaar 2011 komen tot definitieve tracékeuze voor Nieuwe Westelijke Oeververbinding	Dat is inderdaad de planning van dit project.	Geen.
090 - 03	Kamer van Koophandel Rotterdam	Snelle aanleg van wegverbindingen A13/A16, A4 Zuid, verbreding A15 tussen Papendrecht en Gorinchem, en de Nieuwe Westelijke Oeververbinding tussen de Greenport en de Mainport	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
090 - 04	Kamer van Koophandel Rotterdam	Toezen van rijksoverheid op op orde zijn van onderliggend wegennet	Het onderliggende wegennet valt onder de verantwoordelijkheid van decentrale overheden. Rijk en decentrale overheden zorgen gezamenlijk voor de kwaliteit van de aansluitingen tussen het onderliggende wegennet en het hoofdwegennet.	Geen.
091 - 09	Ondernemersvereniging Regio Amsterdam	Realisatie van vrije vrachtaan naar Schiphol/Werkstad A4 mogelijk maken; een verbeterde aantakking op A2 en A9 van de	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		Greenport Aalsmeer;	opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	
091 - 14	Ondernemersvereniging Regio Amsterdam	Aandacht voor afwikkeling van het extra autoverkeer wat capaciteitsuitbreiding van de wegen tot gevolg kan hebben.	Aangetoond is dat de versnelde realisatie van wegverbredingen, innovatie benuttingsmaatregelen en omvangrijke investeringen in het spoorstelsel in de afgelopen jaren de bereikbaarheid duidelijk hebben verbeterd. De verwachting is dat de bereikbaarheid de komende jaren verder verbetert met de geplande investeringen op korte termijn en de andere maatregelen uit de beleidsmix. Onderzoek moet uitwijzen hoe de latente vraag naar (auto)mobiliteit zich ontwikkelt. Er zijn aanwijzingen dat deze minder sterk is dan in het verleden, wat kan betekenen dat positieve effecten van gerichte investeringen langer aanhouden. Veranderingen in leefpatronen en differentiatie in mobiliteitsgedrag zijn hier mogelijke verklaringen.	Geen.
093 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Bernisse	De gemeenten van Voorne-Putten zien de meeste voordelen bij de realisatie van de Blankenburgtunnel als Nieuwe Westelijke Oeververbinding.	In de verkenning NWO worden beide alternatieven zorgvuldig afgewogen.	Geen.
093 - 03	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Bernisse	De gedachte tot het ontwikkelen van een 'blauwe golf' op de vaarwegen dient te worden afgewogen tegen de bereikbaarheid over de weg en brugverbindingen van Voorne-Putten.	Voor de blauwe golf' wordt gekeken naar het optimaal passeren over de complete route om de betrouwbaarheid te verhogen. Een goede belangenafweging tussen de vaarweg en het landzijdige verkeer en nadere concrete invulling van afspraken is de inzet.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
096 - 01	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Doetinchem	De N18/A18 moet verbeterd worden, dit moet als in de SVIR mogelijk gemaakt worden. Wij vragen: op kaart op pagina 38 ruimte reserveren voor toekomstige uitbreiding van de N18 naar A18 tussen Doetinchem en Enschede. Dit in combinatie met de AMvB artikelen 2.7.2/2.7.3/2.7.4 en het aanpassen van de kaart op bladzijde 70 alsmede opname in uitvoeringsparagraaf onder nationaal belang 5.	Tussen Varsseveld en Enschede wordt het traject verbeterd (standpunt in 2009). De kaart maakt deze maatregelen mogelijk. Het Rijk heeft op dit moment geen plannen om de N18 nog verder uit te breiden dan het Standpunt aangeeft.	Geen.
096 - 04	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Doetinchem	Voor bereikbaarheid Achterhoek dient A15 doorgetrokken te worden en moet iets gedaan worden aan verbetering doorstroming op de A12.	Over de doorgetrokken A15 wordt naar verwachting eind 2011 / begin 2012 een Standpunt ingenomen in het kader van de Tracéprocedure.	Geen.
102 - 10	Gedeputeerde Staten provincie Limburg	De in de SVIR aangekondigde standaard van 2x3 rijstroken op wegverbindingen buiten de Randstad zou ook moeten gelden voor de projecten A2 Vonderen en Kerensheide, de A76 (na uitbreiding capaciteit knooppunt Kerensheide).	In de definitieve SVIR wordt op een kaart aangegeven waar de genoemde ambitie geldt.	In de SVIR wordt een kaartbeeld opgenomen.
102 - 11	Gedeputeerde Staten provincie Limburg	De verbreding A2 en aanpak Zaarderheiken (waarover door de TK moties zijn ingediend) moet voortvarend worden uitgevoerd.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
108 - 03	Stichting Oude Kern Rijsord	Indiener heeft bezwaar tegen het reserveren van extra ruimte voor de verbreding van de A16 met 1 rijstrook en een knooppunt tussen de knooppunten Ridderkerk Noord- en Zuid.	In de ontwerpwijziging Barro is de maximale ruimtelijke reservering aangegeven om in de toekomst mogelijke uitbreidingen te realiseren. Bij het doorlopen van het MIRT-proces worden	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			alle gevolgen van mogelijke alternatieven in kaart gebracht.	
119 - 04	Vertrouwelijk	Het loslaten van het Meerjarenplan Ontsnippering bij de knelpunten tussen de nationale EHS en de versterking van rijksinfrastructuur is niet terecht. Vooraf dienen adequate maatregelen worden gerealiseerd bv ecoducten.	Het huidige Meerjarenprogramma Ontsnippering zal in de periode tot en met 2018 worden voortgezet conform de nota MJPO uit 2004 om de knelpunten in de herijkte Ecologische Hoofdstructuur door bestaande Rijksinfrastructuur weg te nemen of te mitigeren.	Geen.
120 - 07	Natuur en Milieu Federatie Flevoland	Aangekondigde extra investeringen voor de verbreding van snelwegen zullen leiden tot extra mobiliteit en CO ₂ . Waarom wordt er gekozen voor een algemene verbreding van het hoofdwegenet, in plaats van een onderbouwde keuze voor uitbreiding op daadwerkelijke knelpunten.	Op hoofdverbindingen buiten de Randstad wil het Rijk 2x3 rijstroken als standaard, tenzij is aangetoond dat 2x2 ook op de lange termijn voldoende is. Dit is dus geen algemene verbreding. Bij besluitvorming over verbreding van wegen worden milieueffecten meegewogen	Geen.
121 - 05	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Urk	Aandacht voor de staat van de Ketelbrug in de A6. Brug is verouderd, meermaals storing geweest, en vormt een obstakel voor het wegverkeer door zijn beweegbaarheid.	Er is aandacht voor de Ketelbrug. Zie onder andere de brief van 30 juni 2011 aan de Tweede Kamer met een reactie op het onderzoek van de Onderzoeksraad voor Veiligheid over deze brug.	Geen.
124 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Dalfsen	De N35 (eventueel toekomstige A35) ontbreekt in de SVIR. Deze verbindt de economische regio's Zwolle en Twente (stedelijke regio met topsectoren). De koppen van de weg worden aangepakt, tussenliggende gedeelte niet. Ook ontbrekende wegtracé van N35 opnemen in het MIRT. Zie ook zienswijze Landsdeel Oost.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
132 - 04	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Terneuzen	Er wordt voorgesteld de verbreding van de N62 op te nemen in de visie en op de kaartbeelden 'conceptkaart ruimtereservering hoofdwegenet' en 'hoofdwegenet'.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	
134 - 02	Transport en Logistiek Nederland	Het Rijk is nodig als lokale ontwikkelingen en het onderliggende wegennet het hoofdwegennet beïnvloeden.	Het onderliggende wegennet en het hoofdwegennet kennen logischerwijs veel uitwisseling en vormen tezamen één wegennet. Het hoofdwegennet heeft invloed op het onderliggende wegennet en vice versa. Daarom moeten de verschillende wegbeheerders goed met elkaar samenwerken. In die samenwerking stelt het Rijk zich actief op.	Geen.
134 - 04	Transport en Logistiek Nederland	Pleit voor mogelijkheid van doelgroepstroken voor vrachtverkeer op in NMCA voorziene knelpunten 2030.	Reservering van bestaande rijstroken voor de doelgroep vrachtverkeer zullen knelpunten doen toe nemen omdat de totale wegcapaciteit daardoor verminderd. De hoeveelheid vrachtverkeer is te gering en leidt tot suboptimaal gebruik. Wanneer gekeken wordt naar uitbreiding van het aantal rijstroken kan dit echter wel een overweging zijn. Dit zal per geval moeten worden bekeken.	Geen.
134 - 05	Transport en Logistiek Nederland	Pleit ervoor dat Rijk verantwoordelijkheid neemt voor rust- en overnachtingsplaatsen voor vrachtauto's, inclusief ruimtereservering.	Op netwerkniveau dient er voldoende parkeercapaciteit te zijn voor zowel vrachtauto's als personenauto's. De mogelijkheden worden verkend om marktpartijen een grotere rol te geven bij de aanleg, het beheer en het onderhoud van verzorgingsplaatsen.	Wordt opgenomen in hoofdstuk 3.
134 - 06	Transport en Logistiek Nederland	Decentralisatie van stedelijke distributie is ongewenst met het oog op benuttingsbeleid.	Stedelijke distributie is een regionale aangelegenheid. Per regio wordt gekeken naar slimme oplossingen en naar het niveau dat het beste uitwerking kan geven aan benuttingsmaatregelen.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
139 - 07	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Delfzijl	N33 toevoegen aan de nationaal ruimtelijke hoofdstructuur en deze verdubbelen en verbreden.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
142 - 02	Natuurvereniging Ridderkerk	Verbreding van rijkswegen A15 en A16 is ongewenst, omdat dit de verbinding tussen lokale groengebieden en het leefklimaat van tienduizenden burgers verder verslechtert.	De effecten op leefbaarheid zijn onderwerp van zorgvuldige studie en worden volop meegenomen in de besluitvorming. Bij complexe vraagstukken rond de bereikbaarheid wordt een (MIRT) verkenning uitgevoerd. In zo'n verkenning wordt een milieu effectrapportage uitgewerkt waarin verschillende oplossingen worden beoordeeld op hun effecten op de omgeving, geluid, lucht, natuur en probleemoplossend vermogen.	Geen.
144 - 28	Metropoolregio Amsterdam	Regio wil in overleg over de prioritair noodzakelijkheid van de aanleg van 2x3 en 2x4 rijstroken.	Jaarlijks vinden bestuurlijke overleggen plaats met regio's. De vertegenwoordigers kunnen via de geëigende kanalen te bespreken punten inbrengen.	Geen.
144 - 29	Metropoolregio Amsterdam	Verzoek tot een reservering voor de verbreding met een rijstrook per rijrichting van A7 op het wegvak Purmerend en Hoorn Noord toe te voegen (pagina38 SVIR en kaart 5 AMvB)	Daar zijn inderdaad afspraken over en de SVIR wordt conform deze afspraken aangepast.	De reserveringskaart wordt aangepast.
144 - 35	Metropoolregio Amsterdam	Bij de prioriteit van de bereikbaarheid van Amsterdam dient niet uitsluitend de noord- en westkant genoemd te worden, de zuid (west) kant is minstens zo belangrijk.	De zuid-west kant van de Metropoolregio Amsterdam is voor Nederland een zeer belangrijke regio. In het MIRT tot 2020 wordt daarom ook geïnvesteerd in deze regio. De projecten SAA, Zuidas, omlegging A9 en het spoedwetprogramma zullen de nodige	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			verlichting van de bereikbaarheidsproblematiek aan deze kant van Amsterdam zorgen. De nieuwe NMCA laat zien dat de grootste bereikbaarheidsknelpunten in de regio ten noorden en oosten van Amsterdam liggen.	
148 - 04	Havenbedrijf Rotterdam N.V.	Indiener deelt het belang dat aan NWO wordt toegekend en gaat er vanuit dat in het Bestuurlijk MIRT overleg van dit najaar de minister een definitieve tracékeuze maakt. Indiener heeft een voorkeur voor een versnelde realisatie van de Blankenburg tunnel.	Een besluit hierover wordt dit jaar verwacht.	Geen.
148 - 05	Havenbedrijf Rotterdam N.V.	Indiener pleit voor een goede doorstroming op het traject Papendrecht-Gorinchem, dat een belangrijke hoofdtransportas is voor het wegvervoer en tevens de ontsluiting vormt van het Randstad Urgent project Container Transferium.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
155 - 30	Stichting Natuur & Milieu	De SVIR zal leiden tot meer automobility (tot 70% in de mainportgebieden!) en remt het oplossen van de milieuproblemen van mobiliteit.	De groei van automobility hangt van diverse factoren af, waaronder de economische groei. Bij het aanpakken van milieuproblemen die verband houden met automobility houdt het Rijk zich aan de wettelijke normen.	Geen.
155 - 34	Stichting Natuur & Milieu	Indiener vindt het stuitend dat wordt gekozen voor een algemene verbreding van het hoofdwegennet (van 2 naar 3 rijstroken), in plaats van een onderbouwde keuze voor uitbreiding op daadwerkelijke knelpunten. Dit is vooral zo ernstig omdat die gestandaardiseerde verbredingen ook nog eens gepaard gaan met enorme vrijwaringszones zoals voorgesteld in de	Op hoofdverbindingen buiten de Randstad is 2x3 rijstroken de ambitie, tenzij is aangetoond dat 2x2 ook op de lange termijn voldoende is. De verbredingen zelf zijn niet gestandaardiseerd maar worden per geval beoordeeld. De onderbouwing van deze ambitie is te vinden in de NMCA. In de Ontwerpwijziging Barro is de maximale ruimtelijke reservering aangegeven	De onderbouwing van deze ambitie (op basis van de NMCA) zal beter in de tekst worden opgenomen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		Ontwerp AMvB Ruimte, die ten koste gaan van andere ruimtelijke belangen.	om in de toekomst uitbreidingen niet bij voorbaat onmogelijk te maken. Bij het doorlopen van het MIRT-proces worden alle gevolgen van mogelijke alternatieven in kaart gebracht.	
155 - 36	Stichting Natuur & Milieu	Indiener verzoekt om een nieuw Ontsnipperingsfonds te vullen om te zorgen dat gelijktijdig met de aanpak van de weg ook maatregelen getroffen kunnen worden om de barrièrewerking van die weg te verminderen. Daarnaast maakt indiener bezwaar tegen het laten vervallen van het Nationaal Ruimtelijk Belang bundeling van infrastructuur en vervoerstromen. Juist dit uitgangspunt voorkomt onder andere onnodig ruimtebeslag.	Het huidige Meerjarenprogramma Ontsnippering is gericht op het wegnemen van de knelpunten in de Economische Hoofdstructuur door bestaande Rijksinfrastructuur. Bij de planuitwerking van nieuwe infrastructuurprojecten worden binnen het project maatregelen getroffen om de barrièrewerking te verminderen.	Geen.
155 - 51	Stichting Natuur & Milieu	Indiener signaleert dat de Nieuwe westelijke Oeververbinding (NWO) op de kaart indicatief is ingetekend halverwege tussen de beide te onderzoeken alternatieven, Oranjetunnel en Blankenburgtunnel. Indiener is hartgrondig tegenstander van de Blankenburgtunnel, omdat die een forse aanslag zal betekenen op de groene long Midden-Deffland.	Wij nemen kennis van deze opvatting.	Geen.
157 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Oss	Focus op het (inter)nationale hoofdwegenet geeft onvoldoende de nationale dimensie weer. Hoofdverbindingen tussen stedelijke regio's met topsectoren zijn van belang op nationaal niveau. Onder meer A59 en A50 als verbindings- en ontwikkelingsassen tussen Brainport Zuidoost, het stedelijk gebied Arnhem-Nijmegen (Health Valley) en de A2-as.	Op de kaart van internationale bereikbaarheid zijn de voornaamste achterlandverbindingen weergegeven (inclusief A2 as). De A59 en A50 zijn van belang als verbindingen tussen stedelijk regio's maar niet als voornaamste verbinding die main- brain en greenports met het achterland verbinden.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
160 - 13	Vereniging van Nederlandse Gemeenten	Wij onderschrijven het belang van het verbreden van de bestaande autosnelwegen naar tweemaal vier rijstroken in de Randstad en tweemaal drie rijstroken daarbuiten. Wij missen daarbij een rijksvisie over de wijze waarop de decentrale overheden het extra verkeer in voornamelijk de stedelijke gebieden zouden moeten verwerken.	Voor het afwikkelen van verkeer in stedelijke gebieden is een visie nodig van meerdere partijen dan alleen het Rijk. De gebiedsagenda's zijn de plaats waar een dergelijke visie tot uitdrukking komt.	Geen.
161 - 01	Intergemeentelijk Samenwerkingsverband Goeree-Overflakkee	De door het Rijk beheerde wegen N57 en N59 kennen hun piekmomenten waarop het verkeer volledig dichtslibt. Ondanks herhaald overleg kwam het nog niet tot wegverbreding. Wij vragen hiervoor uw aandacht.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
161 - 02	Intergemeentelijk Samenwerkingsverband Goeree-Overflakkee	Ook vragen wij aandacht voor de verkeersveiligheid op de N57 en N59.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
165 - 05	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Deventer	Wij pleiten er voor dat de A1 ter hoogte van Bathmen een onneembare barrière voor de fauna tussen landgoed de Oxerhof (Achterhoek) en landgoed De Bannink (Salland) opgelost wordt door middel van een faunapassage.	In de herijkte Ecologische Hoofdstructuur zullen de ontsnipperingsknelpunten van het Meerjarenprogramma Ontsnippering worden weggenomen. Op deze concrete locatie wordt met de SVIR niet ingegaan.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
170 - 05	Departement RWO en Agentschap Ruimtelijke Ordening, België	Wat zijn de gevolgen wanneer een bepaalde grensoverschrijdende relatie niet benoemd is in de SVIR en wie is in Nederland eerste partner voor verder overleg, samenwerking en besluitvorming in grensoverschrijdende dossiers? In dit geval met betrekking tot diverse mobiliteitsprojecten in de Antwerpse regio, waaronder de verdere uitbouw van de hoofdweg en hoofdspoorweg langs de A12 Antwerpen - Bergen op Zoom.	De SVIR focust zich op nationale en internationale bereikbaarheid. Grensoverschrijdende relaties worden opnieuw tegen het licht gehouden.	Grensoverschrijdende relaties worden toegevoegd in hoofdstuk 3.
175 - 04	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Leiden	Leiden ligt tussen Rotterdam en Amsterdam, en is een belangrijke draaischijf. Daarom ook extra aandacht en handhaving van eerder gemaakte afspraken in kader van Randstad Urgent en Integrale Benadering Holland-Rijnland.	Leiden Bio Science staat in de SVIR benoemd als onderdeel van de topsector in de Zuidvleugel waarbij een goede verbinding met andere gebieden noodzakelijk is om het vestigingsklimaat te versterken. De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011. In de brief naar aanleiding van het laatste BO-MIRT staat dat de RijnlandRoute niet ter discussie staat.	Geen.
177 - 12	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Haarlemmermeer	Robuuste wegverbinding tussen A4 en N206 ontbreekt. Tevens parallelstructuur op de A4.	Eerder gemaakte afspraken worden gerespecteerd. De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	
178 - 04	Stichting G. Ribbius Peletier Jr.	Verbreiding van de A12 betekent een fysieke aantasting van het landgoed, verlies van landbouwgrond en groenbuffers en het verloren gaan van monumentale bebouwing.	Voor een eventuele verdere verbreding van de A12 zal eerst een nieuwe Tracéwetprocedure moeten worden opgestart. Daarin zullen de eventuele gevolgen voor het landgoed Linschoten worden bestudeerd.	Geen.
181 - 08	Drechtsteden	Wij benadrukken het belang van het verbeteren van het noordelijke gedeelte van de Drechtsteden en pleiten daarom voor een spoedige verbreding van de A15.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
181 - 11	Drechtsteden	Met betrekking tot de ingetekende nieuwe infrastructuur bij de Drechtunnel zouden wij bovendien graag een toelichting krijgen op de daarmee voorziene ontwikkeling.	In de ontwerpwijziging Barro is de maximale ruimtelijke reservering aangegeven om in de toekomst mogelijke uitbreidingen te realiseren. Bij het doorlopen van het MIRT-proces worden alle gevolgen van mogelijke alternatieven in kaart gebracht.	Geen.
184 - 03	Intergemeentelijk Samenwerkingsorgaan Waterland	Bereikbaarheid regio is als knelpunt in SVIR gezien, dat klopt. Graag wel bij uitbreidingen infra dit op duurzame wijze in het landschap inpassen.	Reeds gemaakte afspraken worden gerespecteerd. De aanpak in de SVIR is conform het Regeerakkoord waarin is vastgelegd dat er afspraken komen met provincies en grote gemeenten over het meebetalen aan infrastructuur, in elk geval voor bovenwettelijke inpassingen. Uitgangspunt is dat het Rijk verantwoordelijk is voor de rijksinfrastructuur, te weten het hoofdwegennet,	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR. Ontwerpwijziging Barro</u>
			het hoofdspoornet, het hoofdvaarwegen en hoofdwatersystemen. Dit betekent, dat kosten voor aanleg, beheer en onderhoud, die voortvloeien uit wettelijke verplichtingen aan deze systemen voor rekening van het Rijk komen. De kosten van inpassings- en milieumaatregelen, die in dat kader worden gemaakt, worden in de projectramingen opgenomen. Kosten van eventuele luchtmaatregelen worden uit het NSL bekostigd. Andere inpassingswensen kunnen worden meegenomen in de projectraming, hierbij is uitgangspunt dat de partij die dit wenst ook zorgt voor de bekostiging.	
188 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Oldebroek	De kern Wezep is gelegen tussen de belangrijke verkeersaders de A28 en de spoorlijn gelegen tussen Amersfoort en Zwolle. Verzocht wordt om het vervoer van gevaarlijke stoffen op de A28 tot een minimum te beperken en het vervoer van dergelijke stoffen over het spoor ook in de toekomst niet te laten plaatsvinden.	Het vervoer van gevaarlijke stoffen over weg, water en spoor is vastgelegd in het Basisnet Vervoer Gevaarlijke Stoffen waarvan de bijbehorende regelgeving naar verwachting medio 2012 in werking treedt. Voor elk traject op het Basisnet is een zogeheten risicoplafond vastgesteld. Hiermee moeten niet alleen vervoerders van gevaarlijke stoffen rekening houden, maar bijvoorbeeld ook gemeenten die langs een traject van het Basisnet willen gaan bouwen. Ook het spoor tussen Amersfoort en Zwolle alsmede de A28 zijn onderdeel van het Basisnet. Het uitsluiten van deze routes voor het vervoer van gevaarlijke stoffen is noch in het Basisnet, noch in het kader van het SVIR aan de orde.	Geen.
192 - 11	Onafhankelijke Nijmeegse Partij	De A73 hoeft niet doorgetrokken te worden. Enkel de ruimte dient gereserveerd te worden voor het geval het ooit nodig is.	In de ontwerpwijziging Barro is de maximale ruimtelijke reservering aangegeven om in de toekomst mogelijke uitbreidingen te realiseren.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			Bij het doorlopen van het MIRT-proces worden alle gevolgen van mogelijke alternatieven in kaart gebracht.	
192 - 12	Onafhankelijke Nijmeegse Partij	De aanleg van de A15 (Ressen-Zevenaar) is nodig, maar dient goed ingepast te worden in het landschap. Dit betekent met een tunnel.	Reeds gemaakte afspraken worden gerespecteerd. De aanpak in de SVIR is conform het Regeerakkoord waarin is vastgelegd dat er afspraken komen met provincies en grote gemeenten over het meebetalen aan infrastructuur, in elk geval voor bovenwettelijke inpassingen. Uitgangspunt is dat het Rijk verantwoordelijk is voor de rijksinfrastructuur, te weten het hoofdwegennet, het hoofdspoornet, het hoofdvaarwegen en hoofdwatersystemen. Dit betekent, dat kosten voor aanleg, beheer en onderhoud, die voortvloeien uit wettelijke verplichtingen aan deze systemen voor rekening van het Rijk komen. De kosten van inpassings- en milieumaatregelen, die in dat kader worden gemaakt, worden in de projectramingen opgenomen. Kosten van eventuele luchtmaatregelen worden uit het NSL bekostigd. Andere inpassingswensen kunnen worden meegenomen in de projectraming, hierbij is uitgangspunt dat de partij die dit wenst ook zorgt voor de bekostiging.	Geen.
194 - 17	Federatieve Onafhankelijke Partijen Gelderland	Ten aanzien van de A15 nemen wij geen standpunt in. Wel pleiten wij voor goede communicatie en een eerlijke afweging. Dat laatste is geen overbodige luxe, omdat er al keuzes gemaakt lijken te zijn terwijl de inspraak op de Trajectnota nog moest beginnen.	Keuzes worden gemaakt op basis van de uitkomsten van een verkenning en planstudie, Daarin worden alle aspecten tegen elkaar afgewogen.	Geen.
195 - 04	Gewest Gooi en	Verbreding van de Gooise delen van de A1 en	In de Randstad wordt 2x4 rijstroken standaard,	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
	Vechtstreek	de A27 tot 2x4 rijstroken in de periode 2020-2028 wordt noodzakelijk geacht. Er wordt erkenning hiervoor in de visie gevraagd en het starten van een MIRT-verkenning voor deze hoofdverbindingen.	tenzij is aangetoond dat minder rijstroken voldoende is.	
196 - 06	Vereniging Tegen Milieubederf	Insprekers zijn tegen nieuwe infrastructuur, de A4 Zuid, de Blankenburgtunnel en A16/13 vanwege de negatieve effecten op milieu en gezondheid.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
200 - 16	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen	De gemaakte financieringsafspraken over het doortrekken van de A15 moet leiden tot daadwerkelijke aanleg van de weg op korte termijn	Over de doorgetrokken A15 wordt naar verwachting eind 2011 / begin 2012 een Standpunt ingenomen in het kader van de Tracéprocedure.	Geen.
205 - 03	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Uden	Doorstroming op snelwegknooppunt A50/A59 is een aandachtspunt. Leidt op termijn tot verminderde bereikbaarheid van Uden.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
220 - 02	Greenport Westland-Oostland	In de Structuurvisies voor de Nieuwe Westelijke Oeververbinding en Haaglanden hoort de opgave voor een adequaat onderliggend wegennet met een goede aansluiting op de hoofdwegenstructuur integraal onderdeel te zijn.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	
220 - 12	Greenport Westland-Oostland	Indiener ziet de verdubbeling van de (verlengde) veilingroute in Westland graag opgenomen in de MIRT-investeringsagenda.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
223 - 27	Vertrouwelijk	Is het uit oogpunt van doelmatigheid verstandig om de uitbreiding van het wegennet te beperken?	In de SVIR is er geen sprake van het beperken van de uitbreiding van wegen. De SVIR stelt de kaders op basis waarvan uiteindelijk projectbeslissingen worden genomen. Deze zijn geenszins beperkend ten opzichte van de uitbreiding van wegen.	Geen.
229 - 04	VNO NCW West	Indiener pleit om meer aandacht voor PPS met private voorfinanciering om investeringen te versnellen. Projecten in Noord- en Zuid-Holland die hiervoor in aanmerking kunnen komen zijn:- A15 tussen Drechtsteden en Gorinchem Rijnlandroute, d.w.z. ongefaseerd en meteen 2x2 aanleggen daarvan;- A4 passage bij Den Haag; - A4 Zuid Hoogvliet - Klaaswaal (spoediger aanleg dan 2030 als nu is voorzien); - Nieuwe Westelijke Oeververbinding; - Herontwerp van de Van Brienoord - en Algeracorridor- De verbinding A8-A9.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011. De mogelijkheden voor PPS zijn in een bijlage bij deze brief beschreven.	Geen.
232 - 02	Landkreis Emsland	Als onderdeel van een Europese Oost-West verbinding, en als kortste route vanaf de Randstad -via Bremen en Hamburg- naar	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		Scandinavië en de Baltische Staten, moet de E233 2x2 worden.	opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	
233 - 01	Gemeente Hillegom	De nieuwe verbindingsweg tussen de N205-N206 is van wezenlijk belang als onderdeel van de ring rond de regio noordwestvleugel.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
234 - 02	Gemeente Twenterand	De wens wordt uitgesproken tot het opwaarderen van de N36 ten behoeve van de bereikbaarheid en voor het versterken van de concurrentiekracht van de betrokkene. Deze infrastructuur is zeker ook van regionaal belang.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
235 - 04	Gemeente Venray	Er wordt speciale aandacht gevraagd voor het spoedig realiseren van vrachtwagenparkeren en bijbehorende voorzieningen op de A74 en A67 tussen Eindhoven en Venlo.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
235 - 05	Gemeente Venray	Ook voor de A73 moeten vrijwaringszones worden opgenomen.	Het Rijk heeft verkeersprognoses voor 2030 gemaakt. Uit deze prognoses is niet gebleken dat er op de A73 behoefte is aan een uitbreiding van het aantal rijstroken. Tussen 2030 en 2040 is dit evenmin de verwachting. Dit is de reden waarom het Rijk geen vrijwaringszone heeft opgenomen voor de A73.	Geen.
236 - 03	Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland	Met de Rijnlandroute wordt de Greenport Duinen Bollenstreek straks vanuit het zuiden beter ontsloten, maar wij vragen u om goed te kijken naar de N205-N206 als belangrijke, toekomstige verbindingsweg voor het noorden van de Greenport.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
237 - 01	Kamer van Koophandel Centraal Gelderland	De regio Achterhoek dient goed te zijn aangesloten op de omliggende stedelijke netwerken, zowel in Nederland als in Duitsland. De aanwezigheid van daarbij passende infrastructuur is daarbij van groot belang: doortrekking van de A15 naar de A12 en verbetering van de A18/N18, maar ook de doorstroming op de A12 blijven speerpunten om de bereikbaarheid en mobiliteit van de regio Achterhoek te versterken. Reserveer ruimte op de kaart van het hoofdwegennet voor de toekomstige opwaardering van de N18 naar A18 tussen Doetinchem en Enschede.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011. Voor de doortrekking van de A15 loopt een planprocedure, de A12 wordt op meerdere plaatsen verbreed en voor de N18 is recent een standpunt ingenomen. Tussen Varsseveld en Enschede wordt het traject verbeterd. De daarvoor benodigde ruimte is op de kaart gereserveerd. Het Rijk heeft op dit moment geen plannen om de N18 nog verder uit te breiden dan het standpunt aangeeft.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
240 - 01	Gemeente Westland	Naast investeren in hoofdinfrastructuur in de stedelijke regio's met topsectoren is het ook van belang te investeren in aansluiten van het onderliggend wegennet op de hoofdinfrastructuur. Dit belang wordt te weinig terug gezien in de SVIR. Wij zien deze omissie graag opgeheven worden door een verdubbeling van de (verlengde) Veilingroute (N222) inclusief bijbehorende aansluiting op het knooppunt Westerlee op te nemen in de Investeringsagenda.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011. Het belang van aansluitingen in het algemeen ziet het Rijk als gezamenlijke verantwoordelijkheid van Rijk en decentrale overheden.	Goede aansluitingen tussen onderliggend wegennet en hoofdwegennet wordt toegevoegd in hoofdstuk 3.
242 - 11	Kamer van Koophandel Den Haag	Voor de ontwikkeling van de topsectoren speelt het onderliggend wegennet een cruciale rol. Men zou graag zien dat aan knelpunten op het onderliggend wegennet meer aandacht wordt besteedt (RijnlandRoute, N205/206 in combinatie met verdubbeling van de N207, de rondwegen Boskoop, de Rotterdamse baan en de ondertunneling van de internationale zone in Den Haag). Zie bijgevoegd rapport Tempo in de Topregio.	Het onderliggend wegennet is een decentrale verantwoordelijkheid. In de zienswijze worden projecten genoemd waarvoor een eventuele rijksbijdrage aan de orde kan zijn. De afweging over een rijksbijdrage wordt echter niet in de SVIR gemaakt. De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
248 - 03	Regio FoodValley	Een verbeterde aansluiting van de A1/A30 heeft voor Food Valley een hogere prioriteit dan de verbreding van de A30. Het knelpunt ligt namelijk niet zozeer op het wegvak A30, maar in het functioneren van de knooppunten. Daarbij kan deze integraal worden opgepakt met de	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		aanpak van het knooppunt A1/A28 bij Hoewelaken, een essentiële ingreep voor het laten functioneren van de draaischijf Utrecht. Regio Foodvalley pleit voor een aanpak waarin de samenwerking met overheden en bedrijfsleven voorop staat en waarbij het nationaal belang van een goed functionerend knooppunt wordt verenigd met het nationaal belang van een goed werkende topsector.	de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	
248 - 04	Regio FoodValley	De regio Foodvalley ziet een samenhang tussen de langetermijnvisie op de zuidelijke ontsluiting van de regio en het functioneren van de rijkswegen (A50, A27), en verzoekt de minister om aandacht te houden voor dit dossier.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
249 - 02	Kamer van Koophandel Limburg	In de visie is verder aangegeven dat op de hoofdverbindingen buiten de Randstad, waar congestie een structureel probleem is, 2x3 rijstroken de standaard wordt. In dat kader vragen wij specifiek uw aandacht voor de toenemende congestie op de A2 tussen Aanbracht en Knooppunt Kerensheide en de A67 tussen Eindhoven en Venlo. In de nabije toekomst zijn op deze punten 2x4 rijstroken een vereiste voor het bedrijfsleven.	Over beide wegen zijn moties aangenomen door de Tweede Kamer, waarover overleg plaatsvindt met betrokken regionale partijen.	Geen.
250 - 03	Kamer van Koophandel Amsterdam	Er wordt, naast de wegverbindingen in de Metropoolregio Amsterdam die al zijn of worden uitgebreid, aandacht gevraagd voor de A9, A10, de verbinding A8-A9, een wegverbinding door het IJmeer en de aanleg van regionale P&R -	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		terreinen. Vanuit het principe van 'verknopen en ontvlechten' kan op de drukste hoofdwegen in de regio het regionale verkeer van het langeafstandsverkeer worden gescheiden door aanleg van doorstoomroutes.	Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011. Daarnaast is verknoping en ontvlechting een concept wat in de SVIR wordt onderschreven.	
251 - 07	Greenport Holland	Het zou goed zijn om de mogelijkheden voor cofinanciering van provinciale en lokale wegen open te houden middels pakketten als Netwerk Versterkende Maatregelen of Kwaliteitsnetwerk Goederen.	Het Rijk vindt dit een decentrale aangelegenheid. Provincies en gemeenten hebben de gelegenheid om te kijken naar mogelijkheden van cofinanciering. Zij kunnen daarbij ook kijken naar private initiatieven.	Geen.

D4. Openbaar vervoer en spoor

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR. Ontwerpwijziging Barro</u>
002 - 01	De Nieuwe Volkspartij	Zet in op OV. Maak OV goedkoper of gratis, bijv. door middel een hoofdelijk omgeslagen mobiliteitsbelasting.	Er wordt door het Rijk en de decentrale overheden al veel in OV geïnvesteerd. Denk aan het Programma Hoogfrequent Spoor, de nieuwe stations in grote steden, De Noord-Zuid-lijn Amsterdam, RandstadRail en het Actieprogramma Regionaal openbaar vervoer. Jaarlijks besteed het Rijk circa € 1,8 mld. aan exploitatiebijdrage voor het stads - en streekvervoer. Het gratis maken van het OV heeft niet de gewenste effecten (zo is uit meerdere onderzoeken gebleken) en is bovendien niet iets waar het Rijk over beslist. Bij de nationale treindiensten is NS is zelf verantwoordelijk voor inkomsten en uitgaven. Zij krijgt geen exploitatiesubsidie. De decentrale overheden (provincies en stadsgewesten) zijn verantwoordelijk voor de tariefstelling bij bus, tram, metro en gedecentraliseerde regionale treindiensten.	Geen.
005 - 04	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Diemen	Besteed aandacht aan een goede ruimtelijke inpassing voor het hele tracé van de IJmeerverbinding.	In samenwerking tussen Rijk en regio worden varianten voor een eventuele IJmeerverbinding uitgewerkt. Daarbij is ruime aandacht voor inpassing. Deze afweging wordt gemaakt in een aparte structuurvisie.	Geen.
005 - 05	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Diemen	De nieuwe OV-verbinding richting Almere dient Diemen zo beperkt mogelijk te doorsnijden, maar ook een duidelijke meerwaarde voor Diemen op te leveren.	Rijk en regio werken samen aan varianten voor een eventuele IJmeerverbinding. Daarbij is ruime aandacht voor inpassing. Deze afweging wordt gemaakt in een aparte structuurvisie.	Geen.
005 - 07	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Diemen	Omdat treinverkeer in metropoolregio Amsterdam flink zal toenemen is het noodzakelijk om de spoorwegovergang Diemen	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR. Ontwerpwijziging Barro</u>
		Centrum te vervangen door een spoorwegonderdoorgang. Het Rijk zal dit volledig bekostigen en dit meenemen in het RRAAM-project.	opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	
006 - 04	Nederlandse Genootschap van Insprekers	Het is een gemis dat je geen rondje over ringspoorweg om Amsterdam kan rijden.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
013 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Boxmeer	De Maaslijn is niet opgenomen als traject waar intensivering/uitbreiding moet plaatsvinden. Dit zal vooral ten dienste moeten staan van het personenvervoer, voor goederenvervoer is de Maaslijn niet geschikt.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
014 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van gemeente Wierden	Door programma Hoogfrequent Spoor wordt goederenvervoer verdrongen naar Betuwelijn, Oost- en Zuid-Nederland. Deze landsdelen krijgen wel de lasten, maar niet de lusten van PHS.	PHS levert hogere frequenties op voor reizigerstreinen, ook in Oost en Zuid Nederland. Circa 50% van het PHS budget is gereserveerd voor bijkomende maatregelen t.a.v. onder andere geluid, externe veiligheid, trillingen, overwegen fietsenstallingen en dergelijke.	Geen.
014 - 03	College van Burgemeester en Wethouders van gemeente Wierden	In de ontwerp SVIR is een nieuwe spoorlijn als alternatief voor de Twentelijn of de Twentekanaallijn niet aan de orde, terwijl dit op	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		de langere termijn mogelijk de beste oplossing is.	opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	
014 - 05	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Wierden	De gemengde spoorlijnen door dicht bebouwd gebied, kwetsbare drinkwaterwin- en natuurgebieden in Twente lenen zich niet voor een forse groei van het spoorvervoer. Onder meer vanwege externe veiligheid, geluid- en trillinghinder, drinkwaterveiligheid, bereikbaarheid en het in gedrang komen van eigen regionale en lokale ambities in ruimtelijke ontwikkeling en reizigersvervoer.	In de capaciteitsanalyse van Prorail voor PHS en in het uiteindelijke maatregelenpakket is rekening gehouden met relevante omgevingsfactoren.	Geen.
018 - 02	Vertrouwelijk	Bij gebruik van de OV chipkaart moet het niet uitmaken welke vervoersvorm je kiest, bijvoorbeeld bus of trein. Verder wordt ervoor gepleit om buslijnen in stand te houden, ook als er op hetzelfde traject hoogwaardig vervoer komt. Bijvoorbeeld het voortbestaan van lijn 2 (Weezenhof - Plein 1944 v.v.) in Nijmegen.	Eens. De OV-chipkaart geeft de mogelijkheid te kiezen tussen verschillende vervoersvormen. Het wel/niet in standhouden van buslijnen is een verantwoordelijkheid van de decentrale overheid en valt daarmee buiten de scope van deze structuurvisie.	Geen.
027 - 04	Gedeputeerde Staten van de Belgische provincie Limburg	Wie is er verder verantwoordelijk voor de realisatie van de goederenspoorlijn IJzeren Rijn?	België is verantwoordelijk voor de realisatie van de IJzeren Rijn.	Geen.
029 - 04	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Venlo	De economische meerwaarde van het railgoederenvervoer vanuit Venlo (derde logistieke knooppunt van Nederland) kan worden gestimuleerd afspraken te maken met Duitsland en Nordrhein-Westfalen over de verdubbeling van het baanvak Kaldenkirchen - Dülken ten oosten van Venlo en de verbinding naar Duisburg.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water"	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			van 14 juni 2011.	
032 - 03	Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland	Ambities, doelstellingen en de betekenis van regionaal openbaar vervoer in het totale mobiliteitssysteem ontbreken in de SVIR. In de SVIR moet worden opgenomen dat het Rijk, in het kader van nationaal belang 1, direct betrokken blijft (ook financieel) bij het op orde brengen van het (stads)regionaal OV-net in de Zuidvleugel. Het Rijk moet een rijksvisie op regionaal OV uitwerken en daarbij aangeven hoe e.e.a. gefinancierd wordt.	Het regionaal OV is een regionale verantwoordelijkheid dat zich vooral op regionale en lokale schaal voordoet. Voor de Zuidvleugel betekent dat eendrachtige samenwerking tussen de provincie en de stadsregio's Haaglanden en Rotterdam om te komen op een zo optimaal mogelijk regionaal OV-product, dat voldoet aan de behoefte en de vraag van de inwoners van de Zuidvleugel. Qua financiering hebben de decentrale overheden –naast hun eigen middelen- BDU-middelen ter beschikking. Op basis van het MIRT-spelregelkader kan eventueel door het Rijk in cofinanciering worden voorzien bij projecten die de draagkracht van de regio overstijgen.	Geen.
032 - 04	Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland	Met het oog op de verwachting uit het NMCA dat na afronding van PHS nieuwe knelpunten op het spoor ontstaan, moeten ook ruimtelijke reserveringen voor potentiële nieuwe knelpunten op het spoor in de SVIR worden opgenomen. (Zuid-Holland: reserveringen spoorlijnen Den Haag-Rotterdam, Gouda (Utrecht) - en Leiden-Alphen-Woerden-Utrecht). In verband hiermee moet een diepgaander onderzoek naar robuustheid spoor worden uitgevoerd in vervolg op de PHS.	De NMCA toont aan dat de verwachte vervoervraag 2028 met behulp van PHS kan worden geaccommodeerd. De passage uit de SVIR (nationaal belang 5) dat verdere groei van het reizigersverkeer na 2020 mogelijk extra capaciteitsuitbreiding vergt, ook in de fysieke infrastructuur, heeft primair betrekking op het vergroten van de capaciteit binnen de bestaande infrastructuur. Ruimtelijke reserveringen in Zuid Holland, anders dan voor PHS zijn daarbij niet nodig.	Geen.
032 - 14	Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland	De HST-Oost moet verankerd worden in de SVIR als toekomstige verbindingsmogelijkheid met Den Haag en Rotterdam ter verbetering van de (inter)nationale verbindingen over het spoor.	De corridor Utrecht- Arnhem is onderdeel van het Programma Hoogfrequent Spoor (PHS). De verbetering van de ICE-verbinding Duitsland via Arnhem maakt daar deel van uit.	Geen.
032 - 15	Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland	Verzoek om nut en noodzaak van een Robel-spoorlijn te onderzoeken en deze optie in de	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR. Ontwerpwijziging Barro</u>
		SVIR ruimtelijk te verankeren als onderdeel van het hoofdspoor net (mede met het ook op de externe veiligheidsproblematiek in de Drechtsteden).	SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	
034 - 06	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Hoorn	De toegang tot Hoorn als regionaal OV knooppunt schiet ernstig tekort. Daarvoor wordt ondersteuning gevraagd. Verder wordt gewezen op het belang van de OV-corridors Amsterdam - Hoorn en Alkmaar-Hoorn voor het terugdringen van de automobilititeit.	Decentrale overheden hebben de verantwoordelijkheid om voor hun regio het stadsgewestelijk OV te regelen en te financieren.	Geen.
034 - 07	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Hoorn	Steun wordt gevraagd voor de spoorse doorsnijding bij het station Hoorn Centrum. Dit in het licht van de structuurvisie Poort van Hoorn die momenteel wordt opgesteld voor het stationsgebied en omgeving.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
036 - 04	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Gorinchem	Op de kaart van het hoofdspoorwegennet ontbreekt de in de Tweede Kamer meerdere malen aan de orde gestelde spoorlijn Breda - Utrecht.	Op 29 september 2010 is aan de TK de toegezegde MKBA-studie gezonden In die brief staat: <ul style="list-style-type: none"> o Het betreft een spoorlijn die ca. € 4 mld. vergt aan investeringen o De kostenbatenverhouding zal rond de 0,05 liggen - Er is dus goed naar gekeken, ten opzichte van het plan van de initiatiefnemers is het aantal reizigers	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			<p>lager dan ze hadden ingeschat (40.000 in plaats van 90.000 per dag)</p> <p>Deze gegevens zijn van dien aard dat dit niet meer aan de orde is geweest in de NMCA, zodat daarmee deze mogelijke spoorlijn geen onderdeel uitmaakt van de structuurvisie</p>	
049 - 06	Vertrouwelijk	<p>Het bestaande vervoer van gevaarlijke stoffen per spoor door de Brabantse steden en dorpen om te leiden door de benutting daartoe van de voorziene buisleidingenstroken door Noord-Brabant en/of gehele of gedeeltelijke realisatie van de dedicated goederenspoorlijn/ Robel door West-Brabant en/of in de studies naar hoogfrequent spoor tussen de Brabantse steden een koppeling te leggen met de verplaatsing van het vervoer van gevaarlijke stoffen over spoor van de Brabant- naar de Betuweroute.</p>	<p>In MIRT-VAR is onderzoek gedaan naar de problematiek rond groei van goederenvervoer. Hier is uit gekomen dat er nog geen nationale noodzaak is om ruimtelijke reserveringen te plegen voor de RoBel lijn. Afgesproken is dat de provincies in eerste instantie op regionaal niveau ruimte reserveren.</p>	Geen.
060 - 02	G4 Verkeer en Vervoer	<p>De grote steden moeten geen middelen worden ontnomen (bijvoorbeeld door te bezuinigen op het OV) voor investeringen binnen de stedelijke regio's. De kwaliteit van de bereikbaarheid zal sterk verminderen als de te verwachten OV-groei in de steden niet kan worden opgevangen. Zonder deze investeringen kan de kwaliteit van de bereikbaarheid in en tussen steden niet worden verbeterd.</p>	<p>Van de drie grote steden wordt verwacht ten opzichte van de huidige situatie bezuinigingsmaatregelen te nemen voor een bedrag van 165 miljoen euro. Door het Rijk zijn er samen met de stadsregio's Amsterdam, Rotterdam en Haaglanden drie verkenningen uitgevoerd. Deze verkenningen heeft in de minister van IenM per brief van 6 juni 2011 aan de Tweede Kamer gezonden. De hoofdlijn uit deze brief is, dat het mogelijk is om de bezuinigingstaakstelling voor de stadsregio's Amsterdam, Rotterdam en Haaglanden verregaand te realiseren. Tevens is besloten de drie grote steden tegemoet te komen en vanaf 2015 een bedrag van 23 miljoen euro beschikbaar te stellen voor extra investeringen in</p>	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR. Ontwerpwijziging Barro</u>
			het OV. Zo kunnen de ambities voor een goed OV in de grote steden waar gemaakt worden en wordt ook de efficiency vergroot.	
065 - 02	Vertrouwelijk	Uit bijlage 5 van het NCMA rapport blijkt dat zelfs met Hanzelijn het capaciteitsprobleem binnen het vierkant Schiphol, Amersfoort, Zwolle en Lelystad niets oplost.	Bijlage 5 van de deelrapportage NMCA Spoor bevat de grafische weergave van de groeicijfers tussen 2020 en 2028 uit landelijk modelsysteem voor het IC- en Sprinter-segment. Deze bijlage heeft geen betrekking op eventuele knelpunten. De conclusie over een capaciteitsprobleem binnen het vierkant Schiphol, Amersfoort, Zwolle en Lelystad kan hieruit niet getrokken worden.	Geen.
065 - 03	Vertrouwelijk	Ook duurzaam transport van goederen vanaf onze mainports krijgt geen zinnig antwoord. De noordelijke tak van de Betuwelijn bij de spoorovergang bij Bad Nieuweschans ontbreekt zelfs in het verhaal.	Uit de capaciteitsanalyses van Prorail voor PHS is geen noodzaak naar voren gekomen om nieuwe lijnen aan te leggen.	Geen.
066 - 06	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Den Haag	Om de doelstelling om 40-50% van de vervoersvraag in het stedelijk gebied met het OV te faciliteren is het nodig dat de decentrale overheden hierbij blijvend financieel worden ondersteund, in plaats van de nu geplande extra bezuiniging.	Van de drie grote steden wordt verwacht ten opzichte van de huidige situatie bezuinigingsmaatregelen te nemen voor een bedrag van 165 miljoen euro. Door het Rijk zijn er samen met de stadsregio's Amsterdam, Rotterdam en Haaglanden drie verkenningen uitgevoerd. Deze verkenningen heeft in de minister van IenM per brief van 6 juni 2011 aan de Tweede Kamer gezonden. De hoofdlijn uit deze brief is, dat het mogelijk is om de bezuinigingstaakstelling voor de stadsregio's Amsterdam, Rotterdam en Haaglanden verregaand te realiseren. Tevens is besloten de drie grote steden tegemoet te komen en vanaf 2015 een bedrag van 23 miljoen euro beschikbaar te stellen voor extra investeringen in het OV. Zo kunnen de ambities voor een goed	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			OV in de grote steden waar gemaakt worden en wordt ook de efficiency vergroot.	
067 - 09	Kamer van Koophandel Noordwest-Holland, Platform Regionale Economie	De aansluiting van Noord-Holland Noord bij het kern spoorwegennet ondersteunen wij. Wel is nog specifieke aandacht nodig voor de spoorse doorsnijdingen.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
070 - 05	Stadsregio kader Verkeer en Vervoer	Het Rijk dient in de SVIR te verduidelijken op welke wijze zij decentrale overheden in staat zal stellen het economisch belang van het regionaal OV in de praktijk te realiseren. Daarbij spelen de bezuinigingen op de BDU en de invloed van decentrale overheden op de wijze waarop NS haar bijdrage aan regionale bereikbaarheid invult een rol.	Het Rijk is verantwoordelijk voor de werking van het totale systeem, zoals dat geordend is in de Wet Personenvervoer 2000. Binnen dat systeem hebben diverse partijen hun eigen verantwoordelijkheid, bijvoorbeeld als concessieverleners. De regie voor het totale OV is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle concessieverlenende overheden met de vervoerders. De rol van het Rijk gaat niet zo ver dat het in de verantwoordelijkheden van andere partijen kan en wil treden. Er is veel winst te behalen als de vervoerders (en indien nodig ook concessieverleners) hun plannen op elkaar afstemmen. Dat vergt veel overleg met elkaar met het daarbij behorende vertrouwen.	Geen.
070 - 08	Stadsregio kader Verkeer en Vervoer	Succesvolle intergemeentelijke samenwerking moet ook naar de toekomst toe erkend worden. Het opdrachtgeverschap van het regionaal openbaar vervoer blijft daarmee toegekend aan samenwerkingsverbanden van gemeenten. Ook bij de toekomstige verdeling van de BDU dient het mogelijk te blijven dat deze verbanden	Het Rijk is conform het Regeerakkoord voornemens de wgr+ status opheffen. Voor de Noordvleugel en Zuidvleugel wil het Rijk inzetten op totstandkoming van twee Infrastructuurautoriteiten. De BDU Verkeer en Vervoer wordt overgeheveld naar de algemene fondsen.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		financiële middelen voor het uitvoeren van deze taken rechtstreeks ontvangen. Beslissen en betalen dienen in één hand te blijven.		
072 - 04	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Zaandam	Voeg de uitvoering van het Programma Hoogfrequent Spoorvervoer toe als opgave van nationaal belang in het MIRT-gebied Noordwest-Nederland.	De uitvoering van PHS is als beleidsprioriteit opgenomen in het regeerakkoord en benoemt als onderdeel nationaal belang 5. Tevens vormt PHS een vast agendapunt tijdens het BO MIRT. Het ligt daarom voor de hand om deze beleidsprioriteit op te nemen in de gebiedsparagrafen.	Wordt in desbetreffende gebiedsparagrafen opgenomen.
081 - 07	Noordvleugel Utrecht	Om kansen van spoorvervoer te kunnen benutten bij de aanbesteding van het hoofdrailnet in de nieuwe concessie voldoende mogelijkheden voor versterking van het "sprinter-product" op te nemen. Dit betreft naast aanpassingen van het aanbod en bediening van (nieuwe) stations onder andere ook de tariefintegratie voor regionale bus/tram- en treinreizigers.	De vervoerconcessie voor het hoofdrailnet is een belangrijke schakel tussen het nationale en regionale mobiliteitssysteem. En daarmee is de vervoerconcessie één van de instrumenten om de afstemming tussen de hoofdrailnet, vervoerder en de regionale vervoerders te borgen. Het Rijk vindt het van belang om – naast de formele advisering door Locov en de voorhang in het parlement – met de decentrale overheden te overleggen in het proces van concessieverlening. Hierover zijn afspraken gemaakt met IPO en SKVV. In het proces van concessieverlening start na voorhang van het beleidsvoornemen in de Tweede Kamer. Hierna voeren wij overleg op de voor decentrale overheden relevante onderwerpen en de wensen/eisen daarbij. De afwegingen en keuzen moeten leiden tot een werkbare vervoerconcessie binnen de geldende financiële kaders en gekozen sturingsfilosofie.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR. Ontwerpwijziging Barro</u>
081 - 25	Noordvleugel Utrecht	Wij vragen aandacht voor het wegnemen van gelijkvloerse kruisingen van spoor en weg. In de Utrechtse regio speelt dit ondermeer bij Bilthoven en Amersfoort. Het aanpassen van de kruisingen verbetert de lokale bereikbaarheid en vergroot de mogelijkheden tot intensivering van de spoorcapaciteit.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
081 - 26	Noordvleugel Utrecht	Wij vragen u om nieuwe concessie mogelijkheden te creëren voor de uitbreiding van het nachtnet tussen onder andere Amsterdam - Hilversum -Amersfoort en Amsterdam -Utrecht- Amersfoort.	In het proces van concessieverlening worden alle eisen/wensen afgewogen en worden keuzes gemaakt die moeten leiden tot een werkbare vervoerconcessie binnen de geldende financiële kaders en gekozen sturingsfilosofie. Met IPO en SKVV zijn afspraken gemaakt over hun betrokkenheid in dat proces. Daarbij beziet het Rijk ook of het nachtnet wordt geborgd en op welke wijze.	Geen.
083 - 26	Samenwerkingsverband Noord-Nederland	Verhogingen van de gebruiksheffing zoals geheven door ProRail voor het regionaal spoorvervoer vormen een belemmering voor de groei van het regionaal openbaar vervoer. Deze verhogingen dienen via de BDU gecompenseerd te worden.	Bij de decentralisatie van de regionale spoorlijnen is afgesproken dat de decentrale overheden via de BDU een compensatie ontvangen voor de gebruiksvergoeding die aan ProRail is verschuldigd voor het gebruik van de spoorinfrastructuur. Deze compensatie is een lump-sum bedrag, en wordt jaarlijks alleen aangepast aan de inflatie. Als door de groei op het regionaal spoor een hogere vergoeding voor de infrastructuur moet worden afgedragen, staan daar ook hogere inkomsten uit de kaartverkoop tegenover.	Geen.
090 - 05	Kamer van Koophandel Rotterdam	Zorgdragen voor spoedige aanleg van de RoBellijn	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR. Ontwerpwijziging Barro</u>
			opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	
090 - 08	Kamer van Koophandel Rotterdam	In SVIR expliciete aandacht voor inrichting openbaar vervoer in (binnen)steden en bedrijventerreinen	De inrichting van het OV in (binnen) steden en bedrijventerreinen is een decentrale verantwoordelijkheid. Om die reden is het niet expliciet opgenomen in de SVIR.	Geen.
090 - 09	Kamer van Koophandel Rotterdam	In SVIR expliciete aandacht voor extra P+R-locaties in stedelijke gebieden	De aanleg van –extra- P+R-locaties in stedelijke gebieden is een verantwoordelijkheid van Rijk, regio en marktpartijen tezamen. Onder andere in het kader van beter benutten wordt gezien wat voor maatregelen kunnen worden getroffen.	Geen.
091 - 16	Ondernemersvereniging Regio Amsterdam	HSL Oost - Amsterdam Duitsland via Utrecht - opnemen in SVIR, waarbij HSL Oost gebruik kan maken van bestaande sporen of uitbreidingen naast bestaande sporen.	Er ligt een formeel kabinetsbesluit voor niet doorgaan van de HSL-Oost uit 1999/2000. Er is geen reden dat besluit te herzien.	Geen.
091 - 17	Ondernemersvereniging Regio Amsterdam	Bezuinigingen drie grote steden staat haaks op rijksambitie van een betrouwbaar en hoogwaardig openbaar vervoer. Hoe moet deze ambitie in de grote steden nu waar gemaakt worden?	Van de drie grote steden wordt verwacht ten opzichte van de huidige situatie bezuinigingsmaatregelen te nemen voor een bedrag van 165 miljoen euro. Door het Rijk zijn er samen met de stadsregio's Amsterdam, Rotterdam en Haaglanden drie verkenningen uitgevoerd. Deze verkenningen heeft in de minister van IenM per brief van 6 juni 2011 aan de Tweede Kamer gezonden. De hoofdlijn uit deze brief is, dat het mogelijk is om de bezuinigingstaakstelling voor de stadsregio's Amsterdam, Rotterdam en Haaglanden verregaand te realiseren. Tevens is besloten de drie grote steden tegemoet te komen en vanaf	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			2015 een bedrag van 23 miljoen euro beschikbaar te stellen voor extra investeringen in het OV. Zo kunnen de ambities voor een goed OV in de grote steden waar gemaakt worden en wordt ook de efficiency vergroot.	
091 - 18	Ondernemersvereniging Regio Amsterdam	Mogelijk maken van doortrekken Noord/Zuidlijn naar Schiphol.	De SVIR maakt het doortrekken niet onmogelijk. De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
091 - 19	Ondernemersvereniging Regio Amsterdam	Visie van het Rijk op stadsgewestelijk openbaar vervoer, waarbij verregaande integratie van stads- en streekvervoer tot stadsregionaal vervoer plaatsvindt en synergie tussen kwalitatief hoogwaardig openbaar vervoer, vastgoedontwikkeling en stedelijke vitaliteit wordt bewerkstelligd.	Decentrale overheden hebben de verantwoordelijkheid om voor hun regio het stadsgewestelijk openbaar vervoer te regelen en te organiseren en af te stemmen op vastgoedontwikkelingen.	Geen.
096 - 03	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Doetinchem	Verdubbeling van het spoor Arnhem-Winterwijk is van belang voor bereikbaarheid Achterhoek. Wij stellen voor om op de kaart op pagina 40 ruimte te reserveren voor t spoor tussen Arnhem en Winterwijk. Dit in combinatie met de AMvB artikelen 2.7.2/2.7.3/2.7.4 en het aanpassen van de kaart op bladzijde 70 alsmede opname in uitvoeringsparagraaf onder nationaal belang 7.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
097 - 02	ASI 80 Auto's	Door de mogelijke aanleg van een HSL-tracé over het terrein waarop het bedrijf van de	Er is geen verder HSL-tracé in NL gepland.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		betrokkene is gevestigd, wordt een onzekere situatie gecreëerd.		
102 - 09	Gedeputeerde Staten provincie Limburg	Met betrekking tot grensoverschrijdend OV is van belang dat de volgende hoofd rail-OV concessie (2015/2016) (conform de afspraken in het regeerakkoord en de daaropvolgende motie in de TK) loopt tot het eerste grote (HSL) station over de grens daar waar die op korte afstand ligt (in elk geval Aachen, Luik en Düsseldorf).	De Kamer is toegezegd een inspanningsverplichting op te nemen in de nieuwe concessie voor het Hoofdrail Net om door te rijden tot het eerste HSL-station net over de grens, zoals Aken, Luik en Düsseldorf	Geen.
102 - 27	Gedeputeerde Staten provincie Limburg	Op de kaarten wordt de IJzeren Rijn door het Meinweggebied verschillend weergegeven (op de kaarten pagina's 24-28-40-58-68)	Eens. De weergave zal eenduidig worden opgenomen.	Wordt opgenomen in hoofdstuk 3.
113 - 10	Greenportoverheden overleg	Het railgoederenvervoer binnen de Randstad moet worden versterkt en moet geschikt worden gemaakt voor de tuinbouwsector. Wij pleiten in eerste plaats voor Freshcorridor en in de tweede plaats voor Greenrail.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
117 - 07	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Eemshaven	Voor optimale ontwikkeling van de Eemshaven (stedelijke regio met topsectoren) is verbetering van het spoorwegennet (personen en goederen) in en naar de Eemshaven, maar ook naar het achterland, van belang. en uitbreiding is noodzakelijk.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
120 - 09	Natuur en Milieu Federatie Flevoland	Ga niet bij voorbaat uit van een nieuwe openbaar vervoersverbinding en eventuele wegverbinding door het IJmeer, maar onderzoek	Het Rijk heeft besloten in het kader van het project OV SAAL een Hollandsebrugalternatief te laten ontwikkelen. Dit alternatief zal in de	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR. Ontwerpwijziging Barro</u>
		met prioriteit de mogelijkheden van het Hollandse Brug tracé.	besluitvorming eind 2012 worden afgewogen tegen een eventuele IJmeerverbinding.	
120 - 10	Natuur en Milieu Federatie Flevoland	Heroverweeg op korte termijn de verdubbeling van het spoor op traject Almere-Lelystad. Betrouwbaarheid wordt door het hoog frequent rijden ernstig in het geding.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
132 - 05	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Terneuzen	Er wordt voorgesteld het tracé Axel-Zelzate als nieuwe verbinding op het kaartbeeld 'landelijk spoorwegnet' op te nemen.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
139 - 08	College van Burgemeester en Wethouders van gemeente Delfzijl	Gelet op de verwachte groei van het goederenvervoer per spoor pleiten wij voor opwaardering van de spoorverbindingen naar de Eemshaven en Delfzijl.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
139 - 09	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Delfzijl	Het is nodig om een duurzame oplossing te vinden voor voorziene problemen met de externe veiligheid in steden en dorpen langs de spoorverbindingen.	Basisnet spoor voorziet in deze oplossing door maximering van risico gebruikruimte en wordt reeds genoemd in realisatieparagraaf van de SVIR.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
139 - 10	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Delfzijl	Pleidooi voor de aanduiding van de spoorlijn Groningen-Bremen als verbinding van (inter)nationaal belang.	Van belang is dat de ontwikkeling van het verbeteren van het grensoverschrijdende spoorvervoer voortgezet wordt en dat het Rijk vanuit haar faciliterende rol de regio hierin blijft ondersteunen. Dit is echter geen prioritaire achterland verbinding.	Geen.
144 - 11	Metropoolregio Amsterdam	Er mist voldoende aandacht voor het openbaar vervoer. Dit belang dient sterker te worden belicht.	In de SVIR wordt wel degelijk aandacht gegeven aan het openbaar vervoer en komt in de beleidsmix uitgebreid aan bod in hoofdstuk 3.2. De primaire verantwoordelijkheid voor het regionaal openbaar vervoer ligt echter bij de decentrale overheden.	Geen.
144 - 12	Metropoolregio Amsterdam	De aanvullende rol van regionaal openbaar vervoer in het licht van grote binnenstedelijke verstedelijkingsopgave, verdient meer aandacht.	Het regionale OV is een decentrale verantwoordelijkheid. Het speelt inderdaad een belangrijke rol bij de invulling van de verstedelijkingsopgaven in alle grootstedelijke gebieden. Daarom hoort bij de invulling van de verstedelijkingsopgave tijdig en voldoende aandacht te worden besteed aan de ontsluiting door het OV.	Geen.
144 - 13	Metropoolregio Amsterdam	Vanuit het belang 'goede mobiliteit in stedelijke gebieden' ligt het wellicht in de rede om de korting op de BDU nog eens te herzien.	Van de drie grote steden wordt verwacht ten opzichte van de huidige situatie bezuinigingsmaatregelen te nemen voor een bedrag van 165 miljoen euro. Door het Rijk zijn er samen met de stadsregio's Amsterdam, Rotterdam en Haaglanden drie verkenningen uitgevoerd. Deze verkenningen heeft in de minister van IenM per brief van 6 juni 2011 aan de Tweede Kamer gezonden. De hoofdlijn uit deze brief is, dat het mogelijk is om de bezuinigingstaakstelling voor de stadsregio's Amsterdam, Rotterdam en Haaglanden verregaand te realiseren.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR. Ontwerpwijziging Barro</u>
145 - 08	Regio Groningen-Assen	De spoorverbinding Groningen-Bremen dient verbeterd te worden. Er wordt gepleit voor opname van de spoorlijn Groningen-Bremen in het verlengde MIRT 2021-2028.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
145 - 09	Regio Groningen-Assen	Regiorail Groningen-Assen Fase 2 moet worden opgenomen in het verlengde MIRT 2021-2028.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
145 - 10	Regio Groningen-Assen	Het Rijk moet zijn verantwoordelijkheid blijven nemen bij de ontwikkeling van de Spoorzone Groningen en het stationsgebied van de stad Groningen.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
147 - 01	Regionalverbund Ruhr	De huidige capaciteit van het spoornet is ontoereikend voor een versterking van het personenvervoer via spoor, tussen Nederland en Duitsland, in het bijzonder Nordrhein-Westfalen.	De verbinding Emmerich-Oberhausen zal vanaf 2015 te weinig capaciteit hebben om het groeiende goederenspoorvervoer en de ICE's en de regionale grensoverschrijdende treinen Arnhem-Emmerich allemaal te kunnen verwerken. Pas na het derde spoor is er weer	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			<p>voldoende capaciteit</p> <p>Op de verbinding Eindhoven-Venlo-Mönchengladbach-Düsseldorf/Duisburg is het van groot belang dat het spoor wordt verdubbeld aan Duitse kant tussen Kaldenkirchen-Dülken. Tussen Heerlen en Aken heeft ProRail een studie uitgevoerd naar gefaseerde spoorverdubbeling en elektrificatie voor het baanvak Heerlen-Herzogenrath. Het wensenpakket van de regio is zeer recent aangepast</p> <p>De regio heeft bovendien de wens voor een nieuwe verbinding Heerlen-Kerkrade-Aken (de zogeheten Avantislijn).</p>	
148 - 08	Havenbedrijf Rotterdam N.V.	Indiener bepleit het verlengen van de concessie aan Keyrail voor een periode van tenminste 10 jaar en het verbreden van haar taakopdracht tot het loket voor het spoorgoederenvervoer in Nederland	Deze ambitie wordt gedeeld. De uitwerking van die ambitie zit inmiddels in de verkennende fase. Het Rijk onderzoekt deze ambitie nog wel op de praktische en juridische haalbaarheid. In het traject zal ook het Havenbedrijf Rotterdam (als aandeelhouder van Keyrail) worden betrokken. Van het "verlengen van een concessie" is overigens geen sprake: Keyrail heeft nu geen eigen concessie, maar werkt met een volmacht van concessiehouder ProRail. De vormgeving van de exploitatieopdracht aan Keyrail staat nog open.	Geen.
148 - 12	Havenbedrijf Rotterdam N.V.	Voor het goederenvervoer per spoor is het snel uitvoeren van de zuidwest boog bij Meteren, de vrije kruising bij Elst en een boog bij Deventer van belang. Deze projecten dienen voor 2020 te worden opgeleverd.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			"Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	
148 - 13	Havenbedrijf Rotterdam N.V.	Indiener vindt dat het Rijk in de SVIR en het MIRT voor de Calandbrug een oplossing moet uitwerken en is bereid daarvoor gegevens en inzichten te delen.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
148 - 14	Havenbedrijf Rotterdam N.V.	Indiener verzoekt het Rijk in de SVIR en het MIRT expliciet aandacht te besteden aan het belang en de urgentie van het alsnog realiseren van het derde spoor (aansluiting van de Betuweroute).	Het Rijk is intensief in gesprek met Bundesministerium en NRW om aansluiting veilig te stellen.	Geen.
148 - 15	Havenbedrijf Rotterdam N.V.	Indiener stelt voor dat het Rijk in de lange termijn verkenning van PHS en vervolgens in de SVIR en de prioriteitsstelling van het MIRT aandacht besteed aan voldoende capaciteit op de spoorcorridors naar België en Frankrijk.	Het is de verantwoordelijkheid van het Rijk om voor voldoende capaciteit te zorgen op de belangrijkste (inter)nationale verbindingen. Dit is ook in Europees verband afgesproken, zie de Europese spoorgoederencorridor verordening.	Geen.
155 - 37	Stichting Natuur & Milieu	Indiener vindt dat een visie op het uitrollen van het Europees beveiligingssysteem ETCS in deze ontwerp-Structuurvisie niet zou misstaan. Ook de belangrijke spoorverbindingen buiten de Randstad vragen volgens indiener om een toekomstgerichte aanpak.	ETCS is momenteel in gebruik op de HSL-Zuid en op de Betuweroute. In de infrastructuur van het traject Amsterdam-Utrecht is ETCS inmiddels in bedrijf gesteld en op de Hanzelijn wordt het momenteel aangelegd. In aanvulling daarop wordt de aanleg van ETCS op de (goederen-)trajecten Amsterdamse-haven-Betuweroute en Rotterdam-Antwerpen voorbereid. In 2013 zal de spoorsector een voorstel doen voor verdere implementatie van ETCS op nader te bepalen corridors. Op basis daarvan zal besloten worden of, en zo ja op	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			welke wijze, ETCS verder zal worden geïmplementeerd op het Nederlandse spoorwagennet.	
155 - 38	Stichting Natuur & Milieu	Indiener is van mening dat ook het vrachtvervoer over het spoor gestimuleerd moet worden. Inzet van het Rijk is nodig om het goederenvervoer over de Betuwelijn te intensiveren en samen met Duitsland te zorgen voor een goede doorstroming. De modaliteiten spoor en water zouden evenveel aandacht moeten krijgen als het gaat om het vrachtvervoer.	Eens. Daarom is ook gekozen voor een multimodale strategie in de SVIR. Hoewel de verlader vrije keuze heeft in de modaliteit bevordert het Rijk bijvoorbeeld het goederenvervoer over spoor door de aanleg en exploitatie van de Betuwelijn. Het haven bedrijf Rotterdam legt met verladers contractueel vast dat volume van de tweede maasvlakte voor 20 % wordt afgevoerd via het spoor.	Geen.
155 - 50	Stichting Natuur & Milieu	Indiener maakt bezwaar tegen de ingetekende OV- en wegverbinding tussen Almere en Amsterdam door het IJmeer. De gewenste capaciteitsuitbreiding op het spoor kan in onze ogen ook gerealiseerd worden op het bestaande tracé over de Hollandse Brug. Uitbreiding van de wegcapaciteit is ongewenst. De Aantasting van het IJmeer en de daar aanwezige Natura-2000 gebieden zijn niet nodig, zeker gezien de pessimistische voorspellingen over de kansen van massale woningbouw in Almere.	De indicatief ingetekende verbinding betreft enkel een ruimtelijke reservering en gaat dus niet over het wel/niet doorgaan van een IJmeerverbinding. Momenteel worden beide varianten onderzocht en zal naar verwachting eind 2012 een principebesluit worden genomen over de Schaalsprong Almere.	Geen.
160 - 14	Vereniging van Nederlandse Gemeenten	Ook het belang van het lokale en regionale openbaar vervoer in de stedelijke gebieden en ook het fietsverkeer komt onvoldoende tot uitdrukking in de SVIR. Wij missen een rijksvisie op de financiering hiervan, mede gezien de forse bezuinigingen op Brede doelluitkering (BDU) verkeer en vervoer.	Het lokale en regionale OV en fietsverkeer is een decentrale aangelegenheid. Hiertoe stelt het Rijk –naast de financiële middelen waarover decentrale overheden zelf beschikken- BDU-middelen ter beschikking. Samen met de decentrale overheden wil het Rijk het totale OV vanuit de behoefte van de reiziger inrichten. Daartoe zal worden nagegaan welke belemmeringen door het Rijk moeten worden weggenomen dan wel getroffen kunnen worden	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			om een reizigersgerichte benadering door decentrale overheden mogelijk te maken.	
163 - 01	ProRail	Beleidsmix wordt ondersteund, implementatie ervan vraagt optimalisatie van de subsidie voor beheer & instandhouding en van de MIRT-middelen uit Infrafonds	In de brief 'Prioritering investeringen mobiliteit en water' wordt aangegeven hoe de middelen uit het Infrastructuurfonds de komende jaren worden ingezet.	Geen.
163 - 03	ProRail	Constateert dat een definitie voor een netwerk wordt gekozen dat verder gaat dan de hoofdspoorweginfra en het hoofdtrainnet. In hoeverre is er een relatie tussen de NMCA en het landelijk spoorwegnet?	De definitie van het spoornetwerk kan inderdaad worden verduidelijkt. In de NMCA is gekeken of de verwachte vervoervraag afgewikkeld kan worden over het landelijk spoorwegnet.	De definitie spoorinfrastructuur wordt in hoofdstuk 3 verduidelijkt.
163 - 05	ProRail	Advies om in Structuurvisie samenhang en raakvlakken tussen reserveringen, normen en zonerings duidelijk te maken.	In de structuurvisie worden de nationale belangen opgenomen, de ruimtelijke reserveringen die noodzakelijk zijn om deze belangen te realiseren worden opgenomen in de ontwerpwijziging Barro. De normeringen die gelden zijn vervolgens vastgelegd in sectorwetgeving, Een structuurvisie is hiervoor niet het geëigende middel.	Geen.
164 - 02	Stichting Brainport	De "quick win" van de intercityverbindingen met de ICE-stations in Düsseldorf, Aachen, en Liège krijgt in de ontwerp-SVIR onvoldoende aandacht.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
165 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Deventer	Uw voornemen om fietsenstallingen bij stations uit te breiden en P&R voorzieningen te verbeteren vinden wij zondermeer positief. Wij	De financiële uitwerking hiervan is geen onderdeel van de SVIR maar is onderdeel van het Project Actieplan Groei op het Spoor.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		missen wel de financiële uitwerking hiervan.		
165 - 03	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Deventer	In het afwegingsproces om te komen tot een verdere benutting van het regionaal spoor zien wij een belangrijke rol voor de provincies en gemeenten.	Bij de verdere benutting van het regionaal spoor is inderdaad een belangrijke rol weggelegd voor provincies en gemeenten.	Geen.
168 - 03	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Utrecht	Utrecht heeft de steun van het Rijk nodig om de vernieuwing van het Stationsgebied zo goed mogelijk af te ronden en een regionaal OV-netwerk te kunnen realiseren.	Eén van de hoofddoelen van de SVIR is het verbeteren, instandhouden en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid. Voor zover de plannen van Utrecht m.b.t. het vernieuwen van het stationsgebied en het realiseren van een regionaal OV-netwerk daartoe bijdragen krijgt het de steun van het Rijk.	Geen.
170 - 04	Departement RWO en Agentschap Ruimtelijke Ordening, België	Wat zijn de gevolgen wanneer een bepaalde grensoverschrijdende relatie niet benoemd is in de SVIR en wie is in Nederland eerste partner voor verder overleg, samenwerking en besluitvorming in grensoverschrijdende dossiers? In dit geval met betrekking tot de IJzeren Rijn en tweede spoorontsluiting zeehaven van Antwerpen.	De SVIR focust zich op nationale en internationale bereikbaarheid. Grensoverschrijdende relaties worden opnieuw tegen het licht gehouden.	Geen.
175 - 06	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Leiden	Verhoging frequentie Leiden CS - Utrecht CS naar ten minste 4 keer per uur.	Uit de capaciteitsanalyses van Prorail voor PHS is geen noodzaak naar voren gekomen om de frequentie verder te verhogen	Geen.
177 - 13	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Haarlemmermeer	OV ontbreekt in Structuurvisie. Het zou moeten gaan om de fysieke kant van de OV-infra als om de totale kwaliteit van het totale OV-product.	In de SVIR zit een beleidsmix die wel degelijk ingaat op de rijksverantwoordelijkheid ten aanzien van het openbaar vervoer die ingaat op de door de indiener genoemde elementen. Daarbij is het wel zo dat Rijk en decentrale overheden ieder hun eigen taken en verantwoordelijkheden hebben.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
181 - 05	Drechtsteden	In het kader van nationaal belang 5 blijft wat ons betreft Robel-dedicated goederenlijn uitdrukkelijk als optimalisatie van het goederenvervoer en oplossing van onze leefbaarheidsproblematiek in beeld.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
190 - 02	Rover	De in Nederland dominante verkeer- en vervoermodellen bevorderen de aanleg van weginfrastructuur en minimaliseren het nut van het OV, omdat er vooral gekeken wordt naar reistijdwinsten. Hierdoor kunnen andere maatschappelijke baten moeilijker in geld uitgedrukt worden en worden derhalve niet voor vol aangezien. Dit in tegenstelling tot het buitenland, waar de maatschappelijke betekenis van OV veel sterker wordt erkend.	Verkeer- en vervoermodellen beogen zowel voor weginfrastructuur als ov infrastructuur in beeld te brengen wat de vervoerwaarde-effecten zijn (aantallen reizigers, reistijden, keuze auto/ov/anders). Zij zijn daarmee één van de ingrediënten in een bredere afweging. Voor grotere investeringen in transportinfrastructuur is een maatschappelijke kosten-batenanalyse voorgeschreven conform de Leidraad Overzicht Effecten Infrastructuur (OEI), de systematiek is voor weg- en ov-projecten hetzelfde. Conform deze leidraad worden ook andere maatschappelijke baten dan reistijdwinsten daarbij in de analyse voluit meegenomen. Indien verantwoord worden zulke baten uitgedrukt in geld, en anders als pm -post, en omschreven in eigen eenheden. De maatschappelijke kosten-batenanalyse is wetenschappelijk gefundeerd en wordt in het buitenland vaak op vergelijkbare wijze uitgevoerd.	Geen.
190 - 05	Rover	De werkgebieden in de Noordvleugel rond Amsterdam -Zuidoost, Schiphol en Hoofddorp moeten goed bereikbaar zijn en blijven met	Deze opgave wordt onderschreven in het hoofdstuk over gebiedsgerichte belangen en opgaven alwaar de verbetering van de	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		openbaar vervoer vanuit forensengemeenten als Almere, Amstelveen en Purmerend.	bereikbaarheid van de metropoolregio Amsterdam, het versterken van de mainport, het bijbehorende netwerk van verbindingen en het ontwikkelen van de Zuidas centraal staat.	
190 - 09	Rover	Gezien de maatschappelijke betekenis van OV (o.a. energieverbruik, verkeersveiligheid, luchtkwaliteit, ruimtegebrek en ruimtelijke ordening) is een ambitieuzer beleid t.a.v. het aandeel OV mogelijk en noodzakelijk.	Het Rijk heeft haar ambities voor landelijke luchtkwaliteit en geluid, ook voor het aandeel van het verkeer, geformuleerd in nota duurzaamheid. De decentrale overheden bepalen de ambitie ten aanzien van luchtkwaliteit, ruimtelijke ordening, etc. in hun gebied. Het is aan de decentrale overheid om - gezien de ambitie- hun regionaal OV-beleid daar zo goed mogelijk op aan te sluiten.	Geen.
191 - 02	Fractie Sociaal Groesbeek	Het kabinet wordt verzocht een positieve reactie te geven op de (her)ontwikkeling van despoorlijn Nijmegen Kleve v.v.	De regionale overheden zijn initiatiefnemer en beslissingsbevoegd voor de regionale grensoverschrijdende verbindingen. Het Rijk heeft een faciliterende functie voor de regionale grensoverschrijdende verbindingen. Vanuit deze rol is het Rijk met de vervoerautoriteiten aan weerszijde van de grens in gesprek om verantwoorde nieuwe of verbeterde regionale treinverbindingen te stimuleren.	Geen.
192 - 09	Onafhankelijke Nijmeegse Partij	Waarom stopt het PHS railnet in Nijmegen, en loopt dit niet door naar Noord-Brabant?	Het PHS besluit is gebaseerd op een landelijke capaciteitsanalyse waaruit bleek dat hoogfrequent spoorvervoer op de PHS corridors wenselijk was.	Geen.
192 - 10	Onafhankelijke Nijmeegse Partij	Welke procedures volgen nog in het kader van PHS, en wanneer?	In het kader van PHS worden voor de infrastructuurprojecten de reguliere planologische procedures doorlopen inclusief de daarbij horende inspraakrondes.	Geen.
192 - 13	Onafhankelijke Nijmeegse Partij	Het Rijk wil Lightrail bevorderen. Gememoreerd wordt aan de motie-Vendrik (31305 - 117) waarin wordt uitgesproken vergevorderde stedelijke	Stedelijke tramplannen dan wel HOV-netten zijn de verantwoordelijkheid van decentrale overheden. In het kader van het MIRT-	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		tram-projecten buiten de Randstad waar mogelijk door het Rijk gesteund dienen te worden. Nijmegen wil een HOV-net in de regio opzetten.	spelregelkader kan besluitvorming plaatsvinden over eventuele medefinanciering van het Rijk van dit soort plannen. In het BO-MIRT zijn afspraken gemaakt over het uitvoeren van een quickscan decentraal spoor in Oost-Nederland.	
192 - 23	Onafhankelijke Nijmeegse Partij	Er dient rekening gehouden te worden met de wensnotitie van de Vereniging Openbaar vervoer Centrumgemeenten (VOC), opgesteld ten aanzien van de Hoofdrailconcessie 2015.	Op 26 september 2011 zijn afspraken gemaakt met decentrale overheden over hun betrokkenheid in het proces van concessieverlening en de wijze waarop hun wensen en eisen worden meegewogen.	Geen.
192 - 35	Onafhankelijke Nijmeegse Partij	Het overstappen tussen verschillende vervoersvormen is een aandachtspunt, waaronder de integraliteit van de OV-Chipkaart.	Het gemakkelijk overstappen tussen verschillende vervoersvormen levert een bijdrage aan een betere bereikbaarheid. Integraliteit van de OV-chipkaart is daarbij een belangrijk aandachtspunt.	Geen.
194 - 10	Federatieve Onafhankelijke Partijen Gelderland	Focus op knopen, waarbij stationsomgevingen meteen natuurlijke vervoersknopen zijn die daarmee ook ruimtelijk-fysiek van groot belang zijn voor de stadsordering (Arnhem, Nijmegen, Ede-Wageningen).	In paragraaf 3.2 wordt op knooppunten ingegaan als onderdeel van het multimodale mobiliteitsstelsel. In het kader van Beter Benutten worden hierover afspraken gemaakt.	Geen.
194 - 11	Federatieve Onafhankelijke Partijen Gelderland	De spoorlijn Tiel-Elst-Arnhem dient zonder knip in Elst te blijven rijden. Wij bepleiten een intensivering van deze spoorverbinding.	In het PHS besluit is deze afweging gemaakt.	Geen.
194 - 12	Federatieve Onafhankelijke Partijen Gelderland	De spoorbrug bij Wijchen dient te worden verbreed zodat er geen keerspoor nodig is in Wijchen om de Stadsregiorail te realiseren.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
194 - 13	Federatieve Onafhankelijke	De motie-Vendrik (31305, 17) dient onverkort	Stedelijke tramplannen dan wel HOV-netten zijn	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR. Ontwerpwijziging Barro</u>
	Partijen Gelderland	uitgevoerd te worden. In Nijmegen is draagvlak voor een tram-variant.	de verantwoordelijkheid van decentrale overheden. In het kader van het MIRT-spelregelkader kan besluitvorming plaatsvinden over eventuele medefinanciering van het Rijk van dit soort plannen. IN MIRT-kader zijn afspraken gemaakt over het uitvoeren van een quickscan decentraal spoor in Oost-Nederland.	
194 - 14	Federatieve Onafhankelijke Partijen Gelderland	De „Prins-lijn”, de spoorlijn tussen Apeldoorn en Arnhem, moet snel gerealiseerd worden.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief “Prioritering investeringen mobiliteit en water” van 14 juni 2011.	Geen.
194 - 15	Federatieve Onafhankelijke Partijen Gelderland	Leg geen Hanzespoorlijnen aan als dit niet noodzakelijk is. Investeer liever in snelle treinen tussen Amersfoort en Zwolle en spaar het Flevopolderlandschap. Misschien is een trein langs de Afsluitdijk ook een optie die het bezien waard is om Randstad en Noord-Nederland met elkaar te verbinden.	Voorafgaand aan de besluitvorming over de Hanzelijn en de Zuiderzeelijn heeft een afweging plaatsgevonden. In de tracéwet-procedure voor de Hanzelijn is ook de verbetering van het bestaande tracé tussen Amersfoort en Zwolle beschouwd en bij de Zuiderzeelijn ook het Afsluitdijktracé. Het tracébesluit voor de Hanzelijn is in december 2003 vastgesteld; eind 2007 is definitief besloten om de Zuiderzeelijn niet aan te leggen. De Hanzelijn is inmiddels in uitvoering en wordt eind 2012 in gebruik genomen.	Geen.
194 - 16	Federatieve Onafhankelijke Partijen Gelderland	Integreer WMO-vervoer met CVV-bussen, zodat alle mensen die om welke reden ook niet kunnen vervoerd met regulier openbaar vervoer toch vervoer hebben. Let hierbij op een passend tarief.	De decentrale overheden zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van dit soort vormen van (collectief) vervoer. Zij zijn het beste in staat om voor hun regio te bepalen of integratie van verschillende soorten van vervoer effectief en	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			efficiënt is.	
195 - 05	Gewest Gooi en Vechtstreek	Er wordt gevraagd de groei van het goederenvervoer zoveel mogelijk om te leiden via andere nationale verbindingen, zoals de Betuwe- en Hanzeroute.	In het project OV SAAL is het uitgangspunt dat het goederenvervoer vanuit de Rotterdamse haven naar Noord-Nederland via de Hanzelijn rijdt. Dit vraagstuk is ook onderdeel van het project OV SAAL 2020, waarover in samenwerking tussen Rijk en regio eind 2012 een besluit zal worden genomen.	Geen.
195 - 06	Gewest Gooi en Vechtstreek	Er wordt aandacht gevraagd voor een betere inpassing van het spoor rondom Weesp en door het Gooi (via Naarden, Bussum en Hilversum).	Dit vraagstuk maakt onderdeel uit van het project OV SAAL 2020.	Geen.
195 - 07	Gewest Gooi en Vechtstreek	Er wordt verzocht dat het Rijk zich in beginsel positief uitspreekt over de wenselijkheid van een railverbinding aan de oostzijde van de regio Almere-Gooi-Utrecht.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
200 - 17	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen	Belangrijke omissie in de SVIR is het ontbreken van Noord-Zuidverbindingen (bijvoorbeeld de spoorlijn Nijmegen-Den Bosch (de noodzakelijke verbreding van de brug bij Ravenstein).	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
200 - 20	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen	Het is noodzakelijk om in de Stadsregio Arnhem-Nijmegen een HOV-net te realiseren en rondom de stations knooppunten te ontwikkelen waarop	Het realiseren/inrichten van (hoogwaardige) OV-netten in stadsregio's is een zaak van de betreffende decentrale overheden. In het	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR. Ontwerpwijziging Barro</u>
		alle modaliteiten goed zijn aangesloten.	voorjaars MIRT overleg 2011 is afgesproken dat de regio met een notitie komt over een mogelijk MIRT onderzoek voor het HOV-netwerk. Dit voorstel wordt in het BO MIRT najaar 2011 besproken.	
203 - 11	Gedeputeerde Staten van provincie Gelderland	Oost-Nederland kiest er voor het goederenvervoer over spoor zo veel mogelijk over de Betuweroute te geleiden, vindt dat alternatieven over water verkend dienen te worden en dat Nederland bereid moet zijn te investeren in de Betuwelijn over de grens in Duitsland, als Brussel de bijdrage verdubbelt.	In het kader van PHS worden diverse opties aangaande betere benutting van Betuweroute en binnenvaart bekeken.	Geen.
203 - 12	Gedeputeerde Staten van provincie Gelderland	Oost-Nederland acht goederenvervoer over water als alternatief voor spoorvervoer van groot belang en vraagt hiervoor meer aandacht.	In het kader van Beter Benutten worden in diversie regio's, waaronder de regio Arnhem-Nijmegen, gebiedspakketten samengesteld. Regionale overheden hebben de mogelijkheid om daarvoor kosten-effectieve maatregelen op het gebied van goederenvervoer voor te stellen.	Geen.
203 - 13	Gedeputeerde Staten van provincie Gelderland	In het kader van het programma Hoogfrequent Spoor voert het Rijk een studie uit naar alternatieven goederenrouting. De IJssellijn Arnhem - Deventer en de lijnen Zutphen - Twente en Deventer - Twente verder naar Duitsland worden in deze studie betrokken. Uitbreiding van het goederenvervoer op deze lijnen betekent een aanzienlijke verslechtering van de leefbaarheid door geluidsoverlast en andere vormen van hinder, belemmert de ontwikkeling van stedelijke centra door toename van de risico's en kunnen de groei van het personenvervoer over spoor beperken. Deze effecten zijn niet aanvaardbaar.	In het kader van PHS wordt een MER uitgevoerd naar de verschillende varianten.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR. Ontwerpwijziging Barro</u>
203 - 17	Gedeputeerde Staten van provincie Gelderland	Wij zijn blij met de erkenning in de structuurvisie dat capaciteitsuitbreidingen voor regionaal spoor nodig zijn en dat het Rijk daar verantwoordelijkheid in neemt. Met name daar waar regionaal en nationaal spoor aan de orde zijn, is het essentieel dat Rijk en decentrale overheden gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen voor complexe en samenhangende opgaven op weg en spoor, ieders vanuit haar eigen verantwoordelijkheid. U kunt dit nadrukkelijker in uw structuurvisie verwoorden.	In de SVIR wordt in hoofdstuk 3.2 benadrukt dat Rijk en decentrale overheden ieder een eigen verantwoordelijkheid hebben voor complexe en samenhangende bereikbaarheidsopgaven.	Geen.
203 - 18	Gedeputeerde Staten van provincie Gelderland	Wij waarderen het dat u het instrumentarium voor de ruimtelijke ordening meer ontwikkelingsgericht wil inzetten. Wij adviseren u deze lijn ook door te zetten in de wet- en regelgeving in de spoorsector.	De wet en regelgeving spoor wordt geactualiseerd. De structuur blijft grotendeels ongewijzigd. Deze biedt de mogelijkheid om bij concessies te anticiperen op ontwikkelingen.	Geen.
205 - 04	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Uden	Extra rijksaandacht voor ontwikkeling hoogwaardig openbaar vervoer in regio Noordoost Brabant waardoor betere verbinding per OV met Arnhem/Nijmegen en Brainport.	De ontwikkeling van hoogwaardig regionaal openbaar vervoer in de regio Noordoost Brabant is een decentrale verantwoordelijkheid. Bovendien stelt de SVIR de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
216 - 04	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Middelburg	De ambitie om in en naar Zeeland goede vervoersverbindingen te behouden wordt gemist: de huidige dienstregeling met een snelle intercityverbinding met de Randstad, waarbij ook Schiphol eenvoudig bereikbaar blijft.	In de vervoerconcessie voor het hoofdrailnet heeft de overheid een aantal randvoorwaarden opgenomen voor de dienstregeling (o.a. de bereikbaarheid van de landsdelen en de minimale bediening van stations). Binnen die	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR. Ontwerpwijziging Barro</u>
			randvoorwaarden is het maken van de dienstregeling een zaak van NS.	
216 - 06	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Middelburg	Op de kaart "Landelijke Spoorwegennet" moet de ruimte voor de dedicated goederenspoorlijn VEZA (Zeeland-Antwerpen) worden opgenomen. deze moet worden toegevoegd in de ambities in de Structuurvisie.	VEZA is in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" opgenomen als mogelijk project indien met België en de provincie overeenstemming kan worden bereikt. In het bestuurlijk overleg MIRT is afgesproken om regionaal ruimte te reserveren.	Geen.
217 - 01	Fractie Lokale Dorpspartijen	Wensen verbreding van de spoorbrug bij Ravenstein.	Uit de NMCA spoor blijkt dat de treincapaciteit en de capaciteit van de infra op deze corridor voldoende is. De bezettingsgraad van de treinen komt nergens boven de 80%. De vervoervraag rechtvaardigt dus geen toename van het aantal treinen en daarmee ook geen onderbouwing voor speelruimte in de dienstregeling en voor een uitbreiding van de brug van 1 naar 2 sporen.	Geen.
217 - 02	Fractie Lokale Dorpspartijen	Dringt aan op oplossing voor probleem van te vaak gesloten spoorbomen in dorpskern Wijchen indien keerspoor wordt aangelegd.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
229 - 02	VNO NCW West	Bij nieuwe (grootschalige) ruimtelijke ontwikkelingen is het belangrijk dat er direct een goed aangesloten netwerk van betaalbaar openbaar vervoer wordt aangeboden.	Conform het MIRT-spelregelkader wordt in het kader van MIRT-verkenningen uitvoerig nagegaan wat de impact van (nieuwe) grootschalige ontwikkelingen op het verkeer en vervoer, waaronder OV, is.	Geen.
235 - 07	Gemeente Venray	De afstemming met Duitsland over de enkelsporigheid van het Duitse baanvak Kaldenkirchen-Dülken vereist een actieve rol van	In een onlangs uitgevoerde kosten-baten-afweging heeft Duitsland onvoldoende rendement van de verdubbeling kunnen	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR. Ontwerpwijziging Barro</u>
		de Rijksoverheid.	aantonen. Volgens de overeenkomst van Warnemünde dient Duitsland eerst het derde spoor tussen Emmerich en Oberhausen aan te leggen; het merendeel van het goederenrailvervoer tussen Nederland en Duitsland wordt op die verbinding verwacht.	
235 - 08	Gemeente Venray	De voortdurende steun van het Rijk bij het stapsgewijs verbeteren van de Maaslijn wordt gevraagd.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
235 - 09	Gemeente Venray	De verlenging van het grensbaanvak tot en met deze locatie is een voorwaarde voor de realisatie van een railterminal direct ten westen van de stad Venlo.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
237 - 02	Kamer van Koophandel Centraal Gelderland	De regio Achterhoek dient goed te zijn aangesloten op de omliggende stedelijke netwerken, zowel in Nederland als in Duitsland. De aanwezigheid van daarbij passende infrastructuur is daarbij van groot belang: verdubbeling van het spoor Arnhem -Winterswijk; op de A12 blijft speerpunt om de bereikbaarheid en mobiliteit van de regio Achterhoek te versterken. Reserveer ruimte op de kaart van het	In de NMCA signaleert inderdaad dat er infrastructurele aanpassingen van de lijn Arnhem- Doetinchem nodig zijn. ProRail inventariseert nog nader de daadwerkelijke ingrepen. Een ruimtelijke reservering ligt voor de hand.	Ruimtereservering wordt opgenomen in de SVIR en in de Ontwerpwijziging Barro.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR. Ontwerpwijziging Barro</u>
		landelijk spoorwegennet voor verdubbeling van het spoor tussen Zevenaar en Winterswijk.		
242 - 09	Kamer van Koophandel Den Haag	Gevraagd wordt om een integrale aanpak met één samenhangend netwerk van hoogwaardig openbaar vervoer in de Randstad. De verschillende modaliteiten kunnen de reiziger vraaggericht een volwaardig alternatief voor de auto bieden. Randstadrail en de Rijnhouwelijn zouden onderdeel van dit netwerk moeten uitmaken.	Het Rijk staat voor een samenhangend en robuust mobiliteitsstelsel dat ingericht is vanuit het perspectief van de reiziger. Door investeringen in de verschillende modaliteiten als een integraal pakket te beschouwen en de verschillende systemen van het OV (regionaal openbaar vervoer en spoor) meer te integreren ontstaan nieuwe kansen voor het mobiliteitssysteem als geheel en voor het openbaar vervoer in het bijzonder. Binnen de Randstad staan de decentrale overheden aan de lat om hun regionaal OV-systeem hierop aan te laten sluiten zodat er één samenhangend netwerk ontstaat. Daartoe beschikken decentrale overheden een door het Rijk beschikbaar gesteld BDU-budget. Hier aan kunnen ze eigen middelen toevoegen. Genoemde projecten kunnen, indien ze deel uitmaken van dat netwerk, daaruit worden gefinancierd.	Geen.
248 - 05	Regio FoodValley	Het programma hoogfrequent spoor (PHS) wordt door de regio Foodvalley toegejuicht. De regio pleit daarbij wel voor een goede aansluiting van PHS op de regionale OV-voorzieningen.	Bij de nadere uitwerking van PHS wordt nauw samengewerkt met de regionale en lokale overheden die hierbij het belang van de aansluiting op regionale OV-voorzieningen kunnen inbrengen.	Geen.
249 - 03	Kamer van Koophandel Limburg	Wij missen het belang van de grensoverschrijdende verbindingen van weg als spoor in de ontwerp structuurvisie. Met betrekking tot het spoor gaat het om aansluiting	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		op het internationale hogesnelheidsnetwerk door het creëren van de volwaardige verbindingen Eindhoven-Venlo-Düsseldorf en Eindhoven-Heerlen-Aken (het RoCK-project).	van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	
250 - 04	Kamer van Koophandel Amsterdam	In het belang van de internationale concurrentiepositie van de metropoolregio Amsterdam moeten hogesnelheidstreinen, intercity's en sneltreinen comfortabele en hoogwaardige verbindingen gaan vormen tussen de regio en andere Randstedelijke en (inter)nationale centra. Nadrukkelijk wordt gevraagd de HSL-Oost aan te leggen. In de corridor Schiphol-Amsterdam-Almere is het noodzakelijk dat er een IJmeerverbinding komt om aan de reizigersgroei te voldoen.	Er ligt een formeel kabinetsbesluit voor niet doorgaan van de HSL-Oost uit 1999/2000. Er is geen reden dat dit besluit wordt herzien. De ICE is een commerciële dienst die rijdt tussen Amsterdam en Frankfurt. Eind 2012 wordt een besluit genomen over de Schaalsprong Almere in de Structuurvisie RRAAM. In dit besluit wordt stilgestaan bij verbetering van het openbaar vervoer op de OV SAAL-corridor, waarbij verschillende alternatieven (o.a. nieuwe verbinding door het IJmeer en de bestaande Hollandsebrug) worden meegenomen.	Geen.
257 - 01	NS Reizigers	Gelet op de prioriteit bij mainports, greenports en brainport en hun achterlandverbindingen en de verwachte groei van het reizigersvervoer per trein in den brede Randstad is het van groot belang dat de volledige functionaliteit uit het voorkeursbesluit PHS wordt gerealiseerd.	Het Rijk ziet dit als ondersteuning voor de thans lopende uitwerkingsfase om PHS stap voor stap tot 2020 te realiseren.	Geen.
257 - 02	NS Reizigers	Naast het gestelde onder 257-1 is het van belang dat er in de jaren na 2020 afdoende financiële middelen beschikbaar blijven om lokale knelpunten op te lossen.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
257 - 03	NS Reizigers	Het borgen van een totaal pakket maatregelen om de functionaliteit voor hoogfrequent spoorvervoer wordt nog belangrijker indien PHS financiële taakstellingen te verwerken krijgt.	Het Rijk ziet dit als ondersteuning voor de thans lopende uitwerkingsfase om PHS stap voor stap tot 2020 te realiseren.	Geen.
257 - 04	NS Reizigers	Uitgangspunt voor betrokkene is, dat keuzes omtrent het minder gevoelig maken van het spoorstelsel in balans moeten zijn met het belang voor treinreizigers.	Dit uitgangspunt wordt door het Rijk onderstreept.	Geen.
257 - 05	NS Reizigers	Zeker in de grotere steden is het van belang, dat er voldoende voorzieningen blijven voor het fiets- en autoparkeren rondom stations. Wel hoopt betrokkene meer duidelijkheid te krijgen over de financiering van deze voornemens vanuit het Rijk.	Dit ziet het Rijk als ondersteuning van PHS en de thans lopende uitwerkingsfase om PHS stap voor stap tot 2020 te realiseren (waarin fietsvoorzieningen zitten) en van het actieplan fietsparkeren. Overigens verwacht het Rijk ook van de kant van NS investeringen in de keten.	Geen.
257 - 06	NS Reizigers	In lijn met de gesignaleerde noodzaak voor het realiseren van goede verbindingen tussen woon- en werkgebieden benadrukt betrokkene het belang van veilige en aangename fiets- en voetgangersverbindingen van en naar het station.	Zie 257-5. Overigens is het de verantwoordelijkheid van de decentrale overheid om te zorgen dat de openbare ruimte veilig is. Dit geldt dus ook voor de fiets- en voetgangers verbindingen van en naar stations.	Geen.

D5. Vaarwegen

Nummer	Organisatie	Zienswijze	Reactie	Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro
032 - 45	Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland	Het Rijk moet samen met de provincie in zetten op de ontwikkeling van agro-gerelateerde goederenoverslag en distributielocaties gericht op multimodaal vervoer.	Met de SVIR maakt het Rijk kenbaar stevig in te zetten efficiëntie en duurzaamheid van transport en logistiek. De agro-sector neemt een degelijke positie in binnen de SVIR, met o.a. de greenports. De SVIR kiest daarboven nadrukkelijk voor een integrale benadering van het hele mobiliteitssysteem, daarbinnen neemt multimodaal vervoer een logische plek in. Projecten en samenwerkingsverbanden worden nader vormgegeven in het kader van het MIRT of elders.	Geen.
033 - 01	Vereniging Regio Water	Laat de recreatief-economische dimensie van het waternetwerk nadrukkelijk in de SVIR doorklinken o.a. door vermelding van (Randstad) Waterbaan omdat deze van nationaal belang is.	De SVIR richt zich op brede gebiedsontwikkelingen van nationaal belang. Vaarwegen spelen daarin ook een rol, maar de verantwoordelijkheid voor de recreatief-economische functie ligt primair bij regionale overheden.	Geen.
033 - 02	Vereniging Regio Water	Neem de kwaliteit van de leefomgeving en het recreatief economisch potentieel integraal mee bij investeringen in waterinfrastructuur.	Het Rijk richt zich met recreatievaart op rijksvaarwegen met name op veilige doorstroming van beroepsvaart en recreatievaart, waarbij ook inpassingsvraagstukken een rol spelen.	Geen.
033 - 03	Vereniging Regio Water	Borg het Basis Recreatie Toervaartnet Nederland.	Een goed netwerk voor de recreatievaart bevordert een vlotte en veilige doorstroming van alle vaarweggebruikers, dus ook van de beroepsvaart. Daarmee draagt het BasisRecreatieToervaartNet (BRTN) bij aan het goed functioneren van het netwerk van hoofdvaarwegen. De SVIR instrumenteert het nationale ruimtelijke belang van de instandhouding van de hoofdnetwerken van	In hoofdstuk 3 wordt een passage hierover opgenomen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			weg-, spoor- en vaarwegen (belang 7). In de definitieve SVIR wordt gezorgd voor een heldere passage over de bestuurlijke afspraken over het BRTN. Hierdoor is juridische borging in het Barro niet nodig.	
033 - 05	Vereniging Regio Water	Benoem vaarwegpanorama's.	Het Rijk beschouwt het aanwijzen en behouden van vaarwegpanorama's niet als een taak voor de Rijksoverheid. het Rijk zet in op deregulering en decentralisering.	Geen.
033 - 09	Vereniging Regio Water	Neem een Routekaart 2050 op voor vaarwegen, in Europees perspectief.	De routekaart 2050 van de ECF krijgt dit najaar een vertaling naar de Nederlandse situatie. Hierin zal ook ruimte gereserveerd worden voor transport over water (zie ook de ontwerp SVIR op pagina 45).	Geen.
052 - 02	Stichting tot Behoud van de Hoeksche Waard als Polderlandschap	De regering zet te weinig in op reorganisatie van de binnenvaart. Door betere afstemming kan een enorme toename van het transport over water plaatsvinden en een betere benutting van de vaarwegen.	Het Rijk erkent het belang en het potentieel van de binnenvaart. Er lopen diverse initiatieven om de binnenvaart betrouwbaarder en aantrekkelijker te maken. Belangrijke voorbeelden zijn het programma Impuls Dynamisch Verkeersmanagement Vaarwegen (IDVV), het transitiecomité binnenvaart en het programma Beter Benutten. Daarnaast blijft het Rijk investeren in capaciteitsuitbreiding en een robuust vaarwegennetwerk. De markt is primair aan zet om de sector te reorganiseren. Het Rijk ondersteunt en faciliteert hierbij.	Geen.
054 - 05	Gedeputeerde Staten van provincie Zeeland	Opname van de projecten Seine-Schelde verbinding, Zeesluis Terneuzen, Terneuzense kanaalzone, WCT (containerterminal Vlissingen-oost) en VEZA (verbetering van spoorontsluiting van de haven van Vlissingen naar het zuiden) in de SVIR.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			"Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011. De achterliggende opgaven bij meerdere van de genoemde projecten worden vermeld in de SVIR.	
054 - 06	Gedeputeerde Staten van provincie Zeeland	De binnenvaartverbinding tussen Parijs en Rotterdam moet op de kaart Gebiedsopgaven Zuidwestelijke Delta op dezelfde wijze worden aangeduid als de binnenvaartverbindingen via het Schelde-Rijnkanaal en de Westerschelde (zijnde te verbeteren bereikbaarheid voor de binnenvaart). De verbinding loopt via het sluiscomplex van Terneuzen, Hansweert, Krammer en Volkerak.	De verbinding Parijs -Rotterdam is inderdaad van dezelfde aard als andere binnenvaartverbindingen.	De binnenvaart verbinding Parijs - Rotterdam wordt opgenomen.
054 - 13	Gedeputeerde Staten van provincie Zeeland	Er is een goede afstemming nodig van de grote natte infrastructurele rijksprojecten in de Zuidwestelijke Delta, bijvoorbeeld de opgaven rond vaarwegbeheer, ruimte voor de Rivier en de waterkwaliteit in het Volkerak-Zoommeer. Dit moet in de SVIR tot uitdrukking komen.	In het SVIR is bewust gekozen voor een integrale benadering. Ruimte, water en mobiliteit zijn samengenomen en de opgaven komen conform het MIRT samen in een gebiedsopgave. Voor de korte en middellange termijn wordt de gebiedsopgave samen met de regio nader vormgegeven in het Uitvoeringsprogramma Zuidwestelijke Delta; voor de lange termijn gebeurt dit in het Deelprogramma Zuidwestelijke Delta van het Nationaal Deltaprogramma.	Geen.
083 - 29	Samenwerkingsverband Noord-Nederland	In het ontwerp ontbreekt een visie op het basisrecreatietoervaartnet. Dit is een taak voor het Rijk, gezien het een samenhangend landelijke net betreft.	Een goed netwerk voor de recreatievaart bevordert een vlotte en veilige doorstroming van alle vaarweggebruikers, dus ook van de beroepsvaart. Daarmee draagt het BasisRecreatieToervaartNet (BRTN) bij aan het goed functioneren van het netwerk van hoofdvaarwegen. De SVIR instrumenteert het nationale ruimtelijke belang van de instandhouding van de hoofdnetwerken van weg-, spoor- en vaarwegen (belang 7). In de	In hoofdstuk 3 wordt een passage hierover opgenomen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			definitieve SVIR wordt gezorgd voor een heldere passage over de bestuurlijke afspraken over het BRTN. Hierdoor is juridische borging in het Barro niet nodig.	
090 - 06	Kamer van Koophandel Rotterdam	In SVIR expliciete aandacht voor voldoende aanlandpunten voor binnenvaartschepen.	Uit de (deelrapportage vaarwegen van de) Nationale Markt en Capaciteitsanalyse is gebleken dat er tot 2020 voldoende capaciteit is. Ook wordt door het Rijk samen met de decentrale overheden en het bedrijfsleven gemeenschappelijke visie op een kernnetwerk voor goederenvervoer (verbindingen en knooppunten).	Het kernnetwerk voor goederenvervoer wordt opgenomen in de SVIR.
102 - 12	Gedeputeerde Staten provincie Limburg	In het kader van een maximale wachttijd van 30 minuten bij sluizen en bruggen moet de succesvolle pilot met 24-uursbediening op de Maas die in de afgelopen 1,5 jaar heeft plaatsgevonden een structureel vervolg krijgen.	De maximale wachttijd bij sluizen geldt gedurende de reguliere bedieningstijden. Knelpunten worden gebaseerd op de structurele gemiddelde wachttijd. Momenteel en in het recente verleden is reeds werk gemaakt van het verbeteren van de capaciteiten op de Maasroute. Op basis van de evaluatie van de pilot, operationele en financiële afwegingen wordt bezien of uitbreiding van de bedieningstijden haalbaar is.	Geen.
122 - 01	Koninklijk Nederlands Watersport Verbond	Ontbreken van Basis Recreatie Toervaart Net (BRTN) in de Structuurvisie	Een goed netwerk voor de recreatievaart bevordert een vlotte en veilige doorstroming van alle vaarweggebruikers, dus ook van de beroepsvaart. Daarmee draagt het BasisRecreatieToervaartNet (BRTN) bij aan het goed functioneren van het netwerk van hoofdvaarwegen. De SVIR instrumenteert het nationale ruimtelijke belang van de instandhouding van de hoofdnetwerken van weg-, spoor- en vaarwegen (belang 7). In de definitieve SVIR wordt gezorgd voor een heldere	In hoofdstuk 3 wordt een passage hierover opgenomen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			passage over de bestuurlijke afspraken over het BRTN. Hierdoor is juridische borging in het Barro niet nodig.	
128 - 04	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Steenwijkerland	Wij bepleiten rijksbemoeienis bij de coördinatie en afstemming tussen de twaalf provincies voor een goede uitvoering van het recreatietourvaartnet.	Een goed netwerk voor de recreatievaart bevordert een vlotte en veilige doorstroming van alle vaarweggebruikers, dus ook van de beroepsvaart. Daarmee draagt het BasisRecreatieToervaartNet (BRTN) bij aan het goed functioneren van het netwerk van hoofdvaarwegen. De SVIR instrumenteert het nationale ruimtelijke belang van de instandhouding van de hoofdnetwerken van weg-, spoor- en vaarwegen (belang 7). In de definitieve SVIR wordt gezorgd voor een heldere passage over de bestuurlijke afspraken over het BRTN. Hierdoor is juridische borging in het Barro niet nodig.	In hoofdstuk 3 wordt een passage hierover opgenomen.
129 - 02	Stichting Recreatietoervaart Nederland	In de ontwerp-SVIR wordt onder de kop Nationaal Belang 7 (pagina 87) genoemd dat prestatieafspraken gemaakt moeten worden met provincies over de borging van het basistoervaartnet. Hoe de interprovinciale bewaking en advisering van de provinciale afspraken over de borging van het basistoervaartnet wordt geregeld wordt niet in de ontwerp SVIR genoemd.	Het adviseren van de provincies is belangrijk. Het reikt echter te ver om in het kader van de SVIR dit verder uit te werken. Dit sluit niet aan bij het abstractieniveau van de SVIR.	Geen.
129 - 03	Stichting Recreatietoervaart Nederland	Graag vernemen wij hoe het landelijke basisrecreatietoervaartnet in de toekomst wordt geborgd met inachtneming van een veilige scheiding van de beroeps- en de recreatievaart en het behoud van de staandemastroute.	Een goed netwerk voor de recreatievaart bevordert een vlotte en veilige doorstroming van alle vaarweggebruikers, dus ook van de beroepsvaart. Daarmee draagt het BasisRecreatieToervaartNet (BRTN) bij aan het goed functioneren van het netwerk van hoofdvaarwegen. De SVIR instrumenteert het	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			nationale ruimtelijke belang van de instandhouding van de hoofdnetwerken van weg-, spoor- en vaarwegen (belang 7). In de definitieve SVIR wordt gezorgd voor een heldere passage over de bestuurlijke afspraken over het BRTN. Het regelen van een BRTN is een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid van de betrokken vaarwegbeheerders. Iedereen zal hierin zijn bijdrage moeten leveren. Om de kwaliteit te borgen zullen er prestatieafspraken worden gemaakt tussen Rijk en regio.	
139 - 11	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Delfzijl	De aanduiding als (inter)nationaal hoofdvaarwegennet van de route Lemmer-Delfzijl betekent ook dat vernieuwing van de sluisen absoluut noodzakelijk is. Graag de SVIR hierop aanpassen, analoog aan de formulering bij de sluisen in Terneuzen.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
144 - 34	Metropoolregio Amsterdam	In het belang van het intermodaal vervoer dienen de ontwikkeling van het Amsterdam -Rijn kanaal en het te ontwikkelen ict-systeem PortBase te worden vermeld ter bevordering van synchromodaal vervoer.	De SVIR zet inderdaad in op multimodaal of synchromodaal vervoer maar is qua abstractieniveau zodanig dat niet ingegaan wordt op individuele gevallen.	Geen
148 - 09	Havenbedrijf Rotterdam N.V.	Voor de binnenvaart kan klimaatverandering leiden tot het toenemen van de kans op extreme weersomstandigheden die de bevaarbaarheid van rivieren kunnen beïnvloeden. Indiener rekent erop dat het Rijk in het MIRT een gerichte uitvoering van in dit kader relevante projecten mogelijk maakt.	De ontwerp SVIR erkent de klimaatverandering als probleem en als opgave. Ook ten aanzien van de bevaarbaarheid van de rijkswateren. De bevaarbaarheid van de rijksvaarwegen wordt door Rijkswaterstaat nauwlettend in de gaten gehouden. Op meerdere fronten wordt er gewerkt aan passende antwoorden op de ontwikkelingen, zoals binnen het	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			Deltaprogramma en Ruimte voor de Rivier.	
148 - 10	Havenbedrijf Rotterdam N.V.	Voor de binnenvaart is het tijdig realiseren van voldoende capaciteit bij de Zeeuwse sluiscomplexen (Kreekrak en Volkerak) van belang. Indiener stelt voor dat het Rijk deze werken in het MIRT opneemt, met een planning die een directe aansluiting mogelijk maakt.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011. Wel worden in de definitieve SVIR de belangrijkste sluiscomplexen ingetekend om het belang daarvan te onderstrepen.	Belangrijkste sluiscomplexen krijgen een prominenter plek in de kaartbeelden van de SVIR.
148 - 11	Havenbedrijf Rotterdam N.V.	Voor de binnenvaart en de groei van het containervervoer over water moet de 24/7 bediening van sluisen en bruggen op de belangrijke routes, zoals de Maasroute, geregeld worden.	De bedieningsregimes van sluisen en bruggen komen vanwege het abstractieniveau van de SVIR niet aan bod. De bediening wordt gedifferentieerd naar soort vaarweg en gebruik. Enkel voor de hoofdtransportassen geldt een 7X24 uursbediening. De Maasroute is geen hoofdtransportas. Dit wordt duidelijker vermeld op de kaartbeelden in de SVIR.	Op de kaarten in de SVIR zal een beter gedifferentieerd beeld komen van het vaarwegennet.
152 - 04	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Noordoostpolder	Een vaarrouthenetwerk houdt niet op bij een gemeente-/provinciegrens. Als de coördinatie en afstemming tussen de 12 provincies niet geborgd is, is een goede uitvoering van het recreatietourvaartnet ongewis. Men is voor een stimulerende/begeleidende rol van het Rijk op dit punt.	Een goed netwerk voor de recreatievaart bevordert een vlotte en veilige doorstroming van alle vaarweggebruikers, dus ook van de beroepsvaart. Daarmee draagt het BasisRecreatieToervaartNet (BRTN) bij aan het goed functioneren van het netwerk van hoofdvaarwegen. De SVIR instrumenteert het nationale ruimtelijke belang van de instandhouding van de hoofdnetwerken van	In hoofdstuk 3 wordt een passage hierover opgenomen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			weg-, spoor- en vaarwegen (belang 7). In de definitieve SVIR wordt gezorgd voor een heldere passage over de bestuurlijke afspraken over het BRTN. Hierdoor is juridische borging in het Barro niet nodig.	
154 - 19	Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Brabant	Wij constateren dat in de SVIR onvoldoende aandacht wordt besteed aan het maken van 'werk met werk' door een goede onderlinge afstemming van grote natte infrastructurele rijksprojecten in de Zuidwestelijke Delta.	In het SVIR is bewust gekozen voor een integrale benadering. Ruimte, water en mobiliteit zijn samengenomen en de opgaven komen conform het MIRT samen in een gebiedsopgave. Voor de korte en middellange termijn wordt de gebiedsopgave samen met de regio nader vormgegeven in het Uitvoeringsprogramma Zuidwestelijke Delta; voor de lange termijn gebeurt dit in het Deelprogramma Zuidwestelijke Delta van het Nationaal Deltaprogramma.	Geen
174 - 01	Koninklijke Schuttevaer	Het decentraal prioriteit geven aan watergebonden bedrijven is pas effectief, wanneer het Rijk op hoofdlijnen hierin de regie blijft voeren.	Regio's zijn zelf verantwoordelijk voor het gevoerde ruimtelijke beleid. Het Rijk kiest bovendien ook in brede zin voor meer decentraliseren en dereguleren van het ruimtelijke beleid. Het nemen van de regie op dit vlak is zodoende niet in lijn met het gevoerde beleid.	Geen.
174 - 02	Koninklijke Schuttevaer	In de SVIR moet de noodzaak tot de aanleg van voldoende wacht- en overnachtingsplaatsen voor de binnenvaart wordt onderkend en geëffectueerd.	De ontwerp SVIR erkent reeds dat voldoende wacht- en overnachtingsplaatsen voor de belangrijkste (vaar)wegen van belang zijn, Daarnaast worden er in de SVIR geen afwegingen gemaakt over projecten. Die afweging is onderdeel geweest van de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" en onderwerp van gesprek tussen Rijk en regio bij de bestuurlijke overleggen MIRT.	Geen.
174 - 06	Koninklijke Schuttevaer	Wij missen in de SVIR een planning voor de aanleg van noodzakelijke nieuwe sluisen en	De belangrijkste bestaande sluisen en natte infrastructuur worden toegevoegd in de	Belangrijkste sluiscomplexen krijgen

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		andere natte infrastructuur. Ook de in de NoMo gekozen uitgangspunten tot het selectief aanleggen van nieuwe sluisen, hogere bruggen en bredere of diepere vaarwegen ontbreekt.	kaartbeelden. De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	een prominentere plek kaartbeelden van de SVIR.
174 - 07	Koninklijke Schuttevaer	In de NoMo stond voor de periode 2011-2020 7,5 miljard gereserveerd voor het inlopen van achterstallig onderhoud en voorkomen van nieuwe achterstanden, alsmede 1,3 miljard voor het treffen van benuttingsmaatregelen. Wij verzoek u deze reserveringen in de SVIR te bevestigen.	Het beheer en onderhoud van de vaarwegen is belangrijk voor de ambities gericht op betrouwbare reistijden voor de binnenvaart. In de periode van 2008–2016 wordt het programma achterstallig onderhoud vaarwegen gerealiseerd. De uitvoering van dit programma ligt op schema. De financiële uitgangspunten zijn na te lezen in de brief 'Prioritering investeringen in mobiliteit en water'.	Geen.
174 - 08	Koninklijke Schuttevaer	Bij het onderhoud geeft het Rijk prioriteit aan de belangrijkste achterlandverbindingen, alsmede vaarroutes via het IJsselmeer en de Zuidwestelijke Delta. Dit gaat ten koste van kwaliteit van kleinere en middelgrote vaarwegen, met als gevolg verschuiving van transport naar de weg. Dit gaat in tegen de uitgangspunten van de SVIR.	Het beheer en onderhoud van de vaarwegen is belangrijk voor de ambities gericht op betrouwbare reistijden voor de binnenvaart. In de periode van 2008–2016 wordt het programma achterstallig onderhoud vaarwegen gerealiseerd. De uitvoering van dit programma ligt op schema. De financiële uitgangspunten zijn na te lezen in de brief 'Prioritering investeringen in mobiliteit en water'.	Geen.
174 - 09	Koninklijke Schuttevaer	Om goed aan te sluiten op de Seine-Nord verbinding, moet prioriteit gegeven worden aan capaciteitsknelpunten in de Zuidwestelijke Delta.	Wij geven prioriteit aan de (inter)nationale achterlandverbindingen van de mainports en dus ook aan de strategische corridors in de Zuidwestelijke Delta. De belangrijkste sluisen in staan genoemd in de investeringsbrief mobiliteit	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			en water (14 juni 2011) aan de Tweede Kamer. Ook zijn deze projecten opgenomen in het MIRT projectenboek.	
174 - 10	Koninklijke Schuttevaer	Systemen die leiden tot voorschutting van bepaalde categorieën schepen wijzen wij af.	Met het oog op de verwachte groei en de behoefte om bestaande netwerken beter te benutten is het noodzakelijk om actief na te denken over de voor- en nadelen van dit soort opties. Dit sluit echter niet aan bij het abstractieniveau van de SVIR.	Geen.
174 - 11	Koninklijke Schuttevaer	Door het vooraf toewijzen van passeertijdstippen, om het aanbod bij sluizen over het gehele etmaal te spreiden, grijpt het Rijk in de individuele exploitatiemogelijkheden van ondernemers, hetgeen concurrentievervalsend is.	Met het oog op de verwachte groei en de behoefte om bestaande netwerken beter te benutten is het noodzakelijk om actief na te denken over de voor- en nadelen van dit soort opties. Dit sluit echter niet aan bij het abstractieniveau van de SVIR.	Geen.
174 - 12	Koninklijke Schuttevaer	Decentraal beheer van River Information Services is niet verstandig en nuttig.	Bedoeld wordt in de tekst van de SVIR dat bij de ontwikkeling van de River Information Services (RIS) ook een koppeling wordt gemaakt met de informatiesystemen van andere (decentrale) overheden. De gekozen formulering zorgt mogelijk voor verwarring.	Formulering in hoofdstuk 3 wordt aangescherpt.
174 - 15	Koninklijke Schuttevaer	Het beleid moet zorgen voor lagere hoogwaterpieken zodat stremmingen zoals uit 1995 niet meer voor kunnen komen. Graag ook bevorderen dat dit in het buitenland op deze wijze wordt gehandeld.	In de toekomst zal het Rijk naar verwachting vaker te maken krijgen met extreme weersomstandigheden. Het uitsluiten van de negatieve gevolgen van hoogwater zijn zodoende onmogelijk volledig uit te sluiten. Wel werkt het Rijk op meerdere fronten (ook in internationaal verband) aan de benodigde mitigerende en adaptieve maatregelen. Op deze wijze houdt het Rijk eventuele negatieve gevolgen zo veel mogelijk beperkt.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
174 - 16	Koninklijke Schuttevaer	Binnen een week moet de Maas en de Geldersche IJssel weer op diepgang uitgebaggerd kunnen worden na hoog water. Dit zonder eerst ellenlange procedures te moeten hebben gevolgd.	Dit onderwerp staat los van de SVIR, een visie die zich primair richt op de fysiek-ruimtelijke inrichting van Nederland.	Geen.
174 - 20	Koninklijke Schuttevaer	In de SVIR wordt grote prioriteit aan innovaties in de binnenvaart gemist.	De SVIR is primair een visie op de fysiek ruimtelijke ontwikkeling van Nederland en kijkt daarbij naar mogelijke innovaties en hoe deze gefaciliteerd kunnen worden. Zo wordt bijvoorbeeld de blauwe golf genoemd. Het innovatiebeleid van het Rijk is niet langer gericht op specifieke sectoren. Het bedrijfsleven speelt ook een belangrijke rol bij innovaties. Zij zal samen met kennisinstellingen en overheden in het kader van de topsector Logistiek tot nieuw beleid.	Geen.
196 - 12	Vereniging Tegen Milieubederf	Toezicht en afstemming op naleving over het gehele traject bij de uitvoering van werkzaamheden t.a.v. het wegnemen van belemmeringen van de scheepvaart in de vaarwegenroute is nodig.	Bij rijksvaarwegprojecten die zich richten op het wegnemen van vaarwegknelpunten is RWS als vaarwegbeheerder opdrachtgever. Vanuit die rol zorgt RWS voor toezicht en afstemming rond de uitvoering van de projecten. Bij niet-rijksprojecten ligt die verantwoordelijkheid bij decentrale overheden.	Geen.
200 - 23	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen	Belemmerende gevolgen voor de ruimtelijke ontwikkeling van Nijmegen door toename van de Scheepvaart op de corridor Rotterdam-Duisburg moeten worden tegengegaan door te komen tot een schonere en efficiëntere scheepvaart.	De toename van het transport per binnenvaart zal gepaard moeten gaan met verdere verduurzaming. Dit wordt bereikt door scherpe emissie-eisen voor nieuwe motoren (vanaf 2016), en aandacht voor de emissies van reeds in bedrijf zijnde motoren (prijsvraag "De Binnenvaart Maakt Schoon Schip").	Geen.
200 - 34	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen	Bij de binnenhavens van nationaal belang ontbreken de havens Noord-Oostkanaalhavens in de regio Nijmegen met de containerterminal	Enkel de grootste en meest strategische havens zullen worden opgenomen op kaarten in de SVIR.	Op kaartbeelden worden de grote binnenhavens opgenomen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		BCTN: een tussen station voor grote containerschepen op weg naar Rotterdam. Deze moeten ook op de kaart worden opgenomen.		
218 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Lelystad	Er wordt graag gezien, dat een binnenvaarthaven aan het IJsselmeer (nabij Flevokust), wordt opgenomen in de SVIR.	Enkel de grootste en meest strategische havens zullen worden opgenomen op kaarten in de SVIR.	Op kaartbeelden worden de grote binnenhavens opgenomen.
235 - 10	Gemeente Venray	Bij de verdere ontwikkeling van het synchromodaal karakter van het goederenvervoer is het van belang ook op nationaal niveau aandacht te besteden aan de nationaal belangrijke logistieke knooppunten, waaronder de regio Venlo. Voor de regio Venlo betreft het specifiek de doorontwikkeling van de Maashavens van Gennep, Venray (Wanssum) en Venlo. Een voorspoedige besluitvorming over de rijksbijdrage aan het project gebiedsontwikkeling Ooijen-Wanssum zal hiervoor een krachtige impuls betekenen.	Het synchromodaal karakter van het goederenvervoer en de rol van multimodale knooppunten daarin zijn inderdaad van belang en worden als zodanig ook benoemd in de SVIR. De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces. Een eerste afweging van projecten op basis van de SVIR en het MIRT-proces is gemaakt in de brief "Prioritering investeringen mobiliteit en water" van 14 juni 2011.	Geen.
236 - 05	Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland	In de NMCA Vaarwegen wordt de overslagterminal Alphen aan den Rijn als "terminal met nationale functie" genoemd. Wij vragen u om de Overslagterminal Alphen aan de Rijn op de visiekaart van het nationale hoofdvaarwegennetwerk op te nemen.	Enkel de grootste en meest strategische havens zullen worden opgenomen op kaarten in de SVIR.	Op kaartbeelden worden de grote binnenhavens opgenomen.
243 - 01	Gemeente Harlingen	De haven van Harlingen op te nemen als nationale zeehaven (op kaart en/of in de tekst)	De haven vervult met name een belangrijke rol in de regionale economie. De omvang in overslag van goederen, vervoer van personen en het strategische belang van de haven zijn echter niet dusdanig dat de haven is aan te merken als zeehaven van nationaal belang.	Geen.

D6. Beter Benutten

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
070 - 03	Stadsregio kader Verkeer en Vervoer	Na het wegvallen van Anders Betalen voor Mobiliteit is extra inzet noodzakelijk op de uitbreiding en betere benutting van de capaciteit. Ook extra inzet op mobiliteitsmanagement en ketenmobiliteit inclusief maatregelen voor de fiets is van belang.	Om de bereikbaarheid te verbeteren zet het Rijk in op investeren, innoveren en in stand houden. Met het programma Beter Benutten wordt dank zij een grote diversiteit aan innovatieve maatregelen ingegrepen op die plaatsen en op die tijdstippen waar de meeste congestie is. Mobiliteitsmanagement, ketenmobiliteit en fietsmaatregelen, maken hiervan onderdeel uit. Voor het fietsbeleid zijn decentrale overheden verantwoordelijk. In het kader van het programma Beter Benutten worden door het Rijk en regio daarover goede afspraken gemaakt.	Geen.
098 - 01	Kontakt Milieubeheer Zaanstreek	Probleem is de inzet op ruimtevergende wegeaanleg, en niet alleen op beter benutten.	Om de bereikbaarheid te verbeteren zet het Rijk in op investeren, innoveren en in stand houden. Gericht wordt gekozen voor uitbreiding van het infrastructuurnetwerk en tegelijkertijd wordt samen met regionale overheden en bedrijfsleven gewerkt aan een betere benutting ervan. Met het programma Beter Benutten wordt dank zij een grote diversiteit aan innovatieve maatregelen ingegrepen op die plaatsen en op die tijdstippen waar de meeste congestie is.	Geen.
155 - 35	Stichting Natuur & Milieu	In de ogen van de indiener mag prijsbeleid in een nota met een reikwijdte tot 2040 absoluut niet ontbreken. Ook mist indiener gerichte beïnvloeding van de mobiliteitsvraag door middel van aanbod van kwalitatief hoogstaande OV-systemen.	Om de bereikbaarheid te verbeteren zet het Rijk in op een beleidsmix van investeren, innoveren en in stand houden. Conform het regeerakkoord zet het Rijk niet langer in op prijsbeleid als instrument.	Geen.
200 - 22	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen	Met het vervallen van de kilometerheffing ontbreekt een belangrijke sturingsmogelijkheid om met name de spitsproblematiek aan te	Om de bereikbaarheid te verbeteren zet het Rijk in op een beleidsmix van investeren, innoveren en in stand houden. Conform het regeerakkoord	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		pakken. Het is noodzakelijk om in plaats daarvan benuttingsmaatregelen te ontwikkelen en te realiseren.	zet het Rijk niet langer in op prijsbeleid als instrument. Met het programma Beter benutten zet het Rijk zich in samenwerking met regionale overheden en bedrijfsleven in om de congestie in de spits in de drukste gebieden met 20-30% te verminderen en een groei van 5% op het spoor in de PHS-corridors mogelijk te maken.	
201 - 06	VNO NCW	Wil betrokken zijn bij invulling "bedrijfsleven-zetel" bij bestuurlijk trio per stedelijke regio.	De decentrale overheden hebben het voortouw bij het aandragen van een CEO voor de bestuurlijke trio's in het kader van Beter Benutten.	Geen.
201 - 13	VNO NCW	In het kader van beter benutten van infrastructuur is het variabel maken van vaste lasten op voertuigen een goede gedachte. Ondersteunen graag proefnemingen op vrijwillige basis, bijvoorbeeld in het kader van 'Spitsmijden'.	Momenteel verkent de staatssecretaris van financiën welke maatregelen op fiscaal terrein bij kunnen dragen aan de bereikbaarheid. Tevens maken de zogenaamde mobiliteitsprojecten onderdeel uit van het programma Beter Benutten. De lopende mobiliteitsprojecten worden voortgezet. In het kader van de gebiedspakketten Beter Benutten die momenteel in zeven regio's worden opgesteld, wordt een verlenging of opschaling ervan overwogen.	Geen.
229 - 03	VNO NCW West	Indiener is bezorgd over de omvang van beschikbare budget, omdat er met het afzien van kilometerbeprijzing, meer geld nodig is om de mobiliteitsgroei op te kunnen vangen. Indiener onderschrijft het belang van beter benutten, inclusief mobiliteitsmanagement, maar meent dat dit niet de huidige problemen gaat oplossen.	Kilometerbeprijzing zoals onder het vorig kabinet was bedacht, betreft een landelijk systeem, voor nagenoeg alle voertuigen en op alle wegen in Nederland. Beter Benutten grijpt alleen in op die plaatsen en op die tijdstippen waar de meeste congestie is. Deze gerichte efficiënte benadering, die zowel weg, spoor als binnenvaart omvat, en de nauwe samenwerking met regionale overheden én bedrijfsleven, draagt bij aan een betere bereikbaarheid van Nederland. Het doel is om de congestie in de spits in de drukste gebieden met 20-30% te en wordt een	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			gemiddelde groei van 5 procent van het aantal reizigerskilometers per jaar op de Programma Hoogfrequent Spoor (PHS)-corridors (tot 2020) mogelijk gemaakt. Het beschikbare budget is afgestemd op deze doelstelling.	
229 - 06	VNO NCW West	Indiener waarschuwt voor een te beperkte en eenzijdige focus van het programma "Beter Benutten" en onderstreept de kans om goed naar de fasering te kijken. Juist via een programma als Beter Benutten kan de gezamenlijkheid van Rijk en Regio worden gebruikt om slimme maatregelen te treffen en belangrijke prioriteiten aan te pakken.	Het Rijk kiest voor het programma Beter Benutten door de indiener gewenste brede benadering.	Geen.
252 - 03	Niedersächsisches Ministerium für Ernährung, Landwirtschaft, Verbraucherschutz und Landesentwicklung	De plan-MER geeft aan dat een multimodale-aanpak alleen zin heeft als er bundelingsmaatregelen plaatsvinden; anders zijn desinvesteringen. Maar bundeling, verdichting en verstedelijking zijn nu net thema's waar het Rijk geen visie en kaders over formuleert.	Met de SVIR beoogt het Rijk de koppeling te maken tussen ruimtelijke ontwikkeling en mobiliteit. Enerzijds in de bereikbaarheidsindicator, anderzijds door de ladder voor duurzame verstedelijking.	Geen.

E1. Milieukwaliteit

Nummer	Organisatie	Zienswijze	Reactie	Doorwerking in SVIR. Ontwerpwijziging Barro
008 - 03	IVN regio Den Haag	Het ontbreken van een beleidsprogramma voor reductie van de CO ₂ -uitstoot van verkeer is een belangrijke omissie in de structuurvisie. Het lijkt wenselijk een taakstellend CO ₂ -programma te ontwikkelen voor reductie van de CO ₂ -uitstoot van het verkeer met als ijkjaren 2015 en 2020. De Routekaart 2050 is nuttig als lange termijn Klimaatbeleid, maar is geen vervanging voor de korte termijn (tot 2020).	Het klimaatbeleid voor de kortere termijn (tot 2020) is uitgewerkt in de Rijksaanpak Klimaatbeleid op weg naar 2020, die op 8 juni 2011 aan de Tweede Kamer is gestuurd. De inzet van het Rijk is voldoende om in 2020 aan alle klimaatambities te voldoen.	Geen.
060 - 04	G4 Verkeer en Vervoer	Thema's rondom de kwaliteit van de leefomgeving zoals luchtkwaliteit en geluid zijn onderwerpen die actueel en urgent zijn en meer nationale aandacht nodig hebben dan nu het geval is in de SVIR.	De SVIR zet op macroniveau de nationale belangen neer en vertaalt die door naar de regionale gebieden. De uitwerking daarvan kan alleen binnen de context van de geldende milieuregels voor luchtkwaliteit en geluid.	Geen.
061 - 01	Vereniging Platform Lichthinder	Donkerte, lichtvervuiling of donkertebeleid wordt gemist in de SVIR. Dit aspect met maatregelen (om gevolgen van verregaande verstedelijking te compenseren) moet opgenomen worden. Door beleid in de SVIR veroorzaakte verrommeling veroorzaakt ook overbodige, overdadige en niet doelmatige verlichting en lichthinder.	Dit valt onder een leefbare en veilig omgeving. Bescherming van donkerte als gebiedskwaliteit is mogelijk op basis van de Wet ruimtelijke ordening. Het Rijk beschouwt donkertebescherming op gebiedsniveau als een taak van gemeenten en provincies. Behalve dat er wetgeving is, heeft het Rijk de provincies bovendien gesteund om instrumenten te ontwikkelen zoals een Handboek licht/donker en een rekeninstrument voor licht/donkerte. Een bijzondere status geldt voor de Waddenzee als werelderfgoed. Duisternis is als belangrijk gebiedskwaliteit beschermd middels de Structuurvisie Derde Nota Waddenzee. De genoemde elementen komen echter wel beperkt aan bod in de SVIR en kunnen concreter worden benoemd.	In hoofdstuk 2 worden deze aspecten opgenomen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
081 - 28	Noordvleugel Utrecht	Wij willen in de aanpak/opzet van SWUNG het streven naar een kwalitatief goede leefomgeving graag terug zien. Zoals de situatie nu is, lijkt het er juist op dat de rekening vooral wordt neergelegd bij de omwonenden en niet bij de infrabeheerder.	Wetsvoorstel SWUNG beoogt een goede balans te vinden tussen de belangen van de omwonenden en die van de infrabeheerder. De regelgeving legt een kader vast waarmee in het kader van tracéprocedures afwegingen worden gemaakt over door de beheerder te treffen geluidmaatregelen. De uitkomst wordt vastgelegd in een geluidproductieplafond dat vervolgens door de infrabeheerder moet worden nageleefd.	Geen.
112 - 01	Vertrouwelijk	Veel wettelijke bepalingen zijn niet afdoende om een leefbare omgeving te garanderen.	In de wet zijn minimeisen vastgelegd t.a.v. een aantal aspecten rond de leefomgeving (bijv. externe veiligheid, luchtkwaliteit, geluidshinder). Niet alle aspecten die nodig zijn voor een leefbare omgeving kun je echter wettelijk vastleggen. Daarom wordt in de SVIR aangegeven dat bij toekomstige ruimtelijke en infrastructurele ontwikkelingen milieueffecten moeten worden afgewogen.	Geen.
128 - 03	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Steenwijkerland	Het Rijk heeft de regie op de Programmatische Aanpak Stikstof; deze regierol mag niet tot dit programma beperkt blijven.	De Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) vormt een helder kader waarbinnen projecten die leiden tot extra stikstofuitstoot kunnen worden toegelaten. Het bevoegd gezag kan vervolgens de beoordeling uitvoeren en verwijzen naar de onderbouwing die de PAS heeft aangeleverd. Er worden ook afspraken gemaakt tussen Rijk en provincies over monitoring en bijsturing.	Geen.
152 - 03	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Noordoostpolder	Ontwikkeling van het platteland stagneert door knellende stikstofwetgeving. Het Rijk heeft de regierol op de Programmatische Aanpak Stikstof. Deze regierol mag niet tot dit programma beperkt blijven.	De Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) vormt een helder kader waarbinnen projecten die leiden tot extra stikstofuitstoot kunnen worden toegelaten. Het bevoegd gezag kan vervolgens de beoordeling uitvoeren en verwijzen naar de onderbouwing die de PAS heeft aangeleverd. Er worden ook afspraken gemaakt tussen Rijk en	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			provincies over monitoring en bijsturing.	
155 - 02	Stichting Natuur & Milieu	Het Rijk moet haar verantwoordelijkheid nemen als het gaat om een leefbaar Nederland. Indiener pleit voor een sterke regie als het gaat over het tegengaan van verrommeling, versnippering, ontgroening en verstedelijking van Nederland en het tegengaan van de negatieve gevolgen van meer (auto)mobiliteit.	Inderdaad heeft ook het Rijk een verantwoordelijkheid voor een leefbaar Nederland. Het waarborgen van de kwaliteit van de leefomgeving is een nationaal belang dat zich verder richt op milieukwaliteit, waterveiligheid, zoetwatervoorziening, en cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten. Voor het stimuleren van zorgvuldig ruimtegebruik introduceert het Rijk de ladder voor duurzame Verstedelijking. Het huidige Meerjarenprogramma Ontsnippering zal in de periode tot en met 2018 worden voortgezet conform de nota MJPO uit 2004 om de knelpunten in de herijkte Ecologische Hoofdstructuur door bestaande Rijksinfrastructuur weg te nemen. Het Rijk beschouwt de afstemming tussen groen en verstedelijking als een taak van de provincies.	Geen.
155 - 10	Stichting Natuur & Milieu	De ruimtelijke en milieukaders op nationaal niveau ontbreken in de SVIR. Dit zal leiden tot verder verstedelijking en verrommeling van het landschap en het sneller groeien van de (vracht-)automobiliteit met negatieve effecten voor de milieuambities van Nederland.	Inderdaad ziet het Rijk een verantwoordelijk liggen voor een leefbaar Nederland. Het waarborgen van de kwaliteit van de leefomgeving is een nationaal belang dat zich bijvoorbeeld richt op milieukwaliteit, waterveiligheid, zoetwatervoorziening, en cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten. De SVIR bevat de ruimtelijke kaders voor het verminderen van de milieudruk en het verbeteren van de milieukwaliteit. De milieukaders liggen vast in Europese en Nationale milieuwetgeving.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
155 - 25	Stichting Natuur & Milieu	In de Structuurvisie ontbreekt een visie met betrekking tot megastallen. Een landelijke wettelijk vastgestelde richtlijn die de maximale omvang van stallen vastlegt dient ter verbetering van de milieukwaliteit (lucht, bodem, water) zoals dat in de ontwerp-Structuurvisie terecht als nationaal belang is benoemd. Een dergelijk verbod kan alleen worden geformuleerd op ruimtelijke gronden en mag daarom in deze visie niet ontbreken.	De programmering van verstedelijking wordt overgelaten aan provincies en (samenwerkende) gemeenten. Zij kunnen hiervoor het beste maatwerk leveren en de afweging maken tussen de groene ruimte en verstedelijking.	Geen.
155 - 39	Stichting Natuur & Milieu	Er moet in de SVIR een kaart worden opgenomen die een overzicht geeft van de milieudruk in gebieden en de daarmee verbandhoudende maatschappelijke kosten. Het terugdringen van deze kosten is in de ogen van de indiener van nationaal belang, waarvoor in de Structuurvisie dan ook expliciete kaders moeten worden opgenomen.	De SVIR geeft de nationale ruimtelijke belangen weer. Het Rijk is van mening dat het nationale belang er op gericht moet zijn om in ruimtelijke zin bij te dragen aan het verminderen van de milieudruk. Uit de jaarlijkse monitoring van het Planbureau van de leefomgeving blijkt hoe de milieudruk over Nederland verdeeld is.	Geen.
155 - 55	Stichting Natuur & Milieu	De Structuurvisie ondersteunt de Europese Roadmap naar een samenleving met minder CO ₂ uitstoot niet omdat geen visie en kaders worden geformuleerd voor bundeling, verdichting en verstedelijking (en daarmee multimodale aanpak) en werkt dus zelfs contrair daar aan.	Er is voor gekozen om het klimaatbeleid niet in de SVIR op te nemen. In juni jl. is de klimaatbrief aan de Tweede Kamer gezonden, waarin staat aangegeven dat de doelen voor 2020 worden gehaald. Op korte termijn zal de Routekaart 2050 aan de Tweede Kamer worden aangeboden. Daarin zal het Rijk haar klimaatbeleid voor de langere termijn (2050) schetsen.	Geen.
160 - 05	Vereniging van Nederlandse Gemeenten	Het is onduidelijk of het nieuwe beleid invloed heeft op het halen van de milieueisen. Met name de gevolgen voor het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) en de Programmatiese Aanpak Stikstof (PAS) zouden wij graag beter in beeld gebracht zien. Wij willen graag weten of door dit nieuwe Rijksbeleid, aanvullende generieke of regionale	Nieuw ontwikkelingen zoals uitbreidingen van het hoofdwegennet worden in het kader van het NSL beoordeeld op de gevolgen voor luchtkwaliteit via een speciale meldingsprocedure (artikel 5.12, twaalfde lid, Wet milieubeheer). Als de grenswaarden in gevaar komen dienen extra NSL maatregelen te worden vastgesteld. Op dit moment wordt gewerkt aan het tot stand komen	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		maatregelen nodig zijn om aan de milieueisen te kunnen voldoen.	van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). Bij het vaststellen van het programma wordt de best beschikbare informatie gebruikt over de effecten van stikstofdepositie op Natura 2000.	
166 - 11	VEWIN	Een landelijk kader ten behoeve van de milieukwaliteit is onontbeerlijk om tot een effectieve en efficiënte ruimtelijke bescherming van de zoetwatervoorziening te komen. In de SVIR moet worden opgenomen dat het Rijk verantwoordelijk is voor de milieukwaliteit.	Het landelijke kader voor de bescherming van de zoetwatervoorziening is te vinden in de SVIR, met als uitwerking het nationale waterplan. De milieu kaders liggen vast in Europese en nationale wetgeving.	Geen.
177 - 08	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Haarlemmermeer	Er wordt nergens in de SVIR verwezen naar leefbaarheid rondom Mainport Schiphol.	In de structuurvisie Metropoolregio Amsterdam - Schiphol – Haarlemmermeer (SMASH) zal het Rijk een integraal ruimtelijk toekomstperspectief voor de Schiphol-regio opstellen, waarin niet alleen naar de ruimte voor de mainport Schiphol, maar ook naar de bescherming van de leefomgeving vanuit geluid en externe veiligheid wordt gekeken. De bestaande afspraken over leefbaarheid rond de mainport, die aan de Alders-tafel gemaakt zijn, zijn opgenomen in de Luchtvaartnota. De SVIR leidt niet tot wijzigingen in deze Luchtvaartnota.	Geen.
181 - 04	Drechtsteden	Wij zouden bij nationaal belang graag meer expliciet opgenomen willen zien, dat voor wat betreft het vervoer van gevaarlijke stoffen en externe veiligheidsrisico's het Rijk naast het stellen van de normen ook zijn verantwoordelijkheid houdt en neemt wat betreft de uitvoering en handhaving daarvan (naast regio en gemeente) en de gemaakte bestuurlijke afspraken in de visie Dynamische Delta.	De eisen aan het vervoer van gevaarlijke stoffen zijn neergelegd in internationale verdragen en in of krachtens de Wet vervoer gevaarlijke stoffen (Wvgs). Het Rijk ziet via de Inspectie Leefomgeving en Transport toe op de naleving van die eisen en treedt zo nodig handhavend op.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
196 - 01	Vereniging Tegen Milieubederf	Duurzaamheid moet kaderstellend zijn voor de SVIR. De Gezondheidseffect Screening (GES) moet worden opgenomen als standaard instrument voor de beoordeling van planeffecten. Gezondheidsnormen moeten richtlijn vormen voor ruimtelijke plannen. Wettelijke ontheffingsmogelijkheden op overschrijding van gezondheidsnormen (geluid, licht en lucht) moeten worden beperkt.	Uitgangspunt voor de planMER is het bevorderen van duurzame ontwikkeling. De 3 p's staan hierbij centraal. De planMER maakt integraal onderdeel van de SVIR. Bij projecten met verschillende soorten milieubelasting is een GES aan te raden, bij andere projecten is dit een te zwaar instrument. De GES is verplicht bij de aanleg van rijksinfrastructuur in dichtbevolkte gebieden, die MER-plichtig zijn. Het standaard voorschrijven van GES geeft een ongewenste lastenverzwaring. De normen in de milieuwetgeving beogen de gezondheid van mensen, dieren en planten te beschermen. Het streven is om overschrijding van gezondheidsnormen zoveel mogelijk te voorkomen.	Geen.
196 - 07	Vereniging Tegen Milieubederf	Insprekers pleiten voor een bouwverbod van woningen en scholen binnen 300 meter van snelwegen.	Er komt er geen bouwverbod voor woningen en scholen binnen 300 meter van snelwegen.	Geen.
199 - 10	Het Groene Hart Brabant	Ruimtelijke kwaliteit als belangrijke component van het leefmilieu ontbreekt bij nationaal belang 8.	Ruimtelijke kwaliteit is een factor van betekenis voor het vestigingsmilieu en wordt geleverd door goed regionaal maatwerk. Dat regionale maatwerk kan alleen geleverd worden door provincies en gemeenten.	Geen.
208 - 04	Development Company Greenport Venlo	Zoals u aangeeft is een van uw nationale belangen het verbeteren van de milieukwaliteit. In de teksten daaromheen geeft u alleen aan dat de milieukwaliteit moet voldoen aan de wettelijke eisen, echter moet eenieder in Nederland en is in onze ogen niet het verbeteren van de milieukwaliteit. Graag willen wij met u doordenken over maatregelen in ons gebied om de milieukwaliteit van beide snelwegen door ons gebied te verbeteren.	Inzet van het SVIR is het - blijvend- voldoen aan de wettelijke milieueisen. Het vraagt een inspanning van alle overheden om de milieukwaliteit te verbeteren en de maatregelen te treffen die nodig zijn om de normen te halen. Voor luchtkwaliteit gebeurt dat met het NSL, voor geluid (vanaf volgend jaar) via SWUNG.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
223 - 19	Vertrouwelijk	De hinder en de gevaren voor de gezondheid die infrason geluid veroorzaakt komen ten onrechte niet in de visie voor.	Infrasoon geluid (frequenties < 16 Hz) komt zeer zelden voor omdat er grote energieën mee gemoeid zijn. Van medische gevolgen van dit soort geluid is niets gebleken.	Geen.
245 - 01	GGD Nederland	In de nota wordt decentralisatie bepleit, waardoor lokaal maatwerk beter mogelijk is. Dit is een goede zaak. Desalniettemin maken wij ons ernstig zorgen over de gevolgen van het voorgenomen kabinetsbeleid voor de volksgezondheid. Dit omdat er onvoldoende waarborgen zijn voor het in kaart brengen van de gezondheidseffecten bij infrastructurele projecten.	Waar wettelijke verplicht zijn infrastructurele projecten MER-plichtig. Bij rijksinfrastructurele projecten in dichtbevolkte gebieden is een GES verplicht. Bij andere infrastructurele projecten is dat de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag.	Geen.
245 - 02	GGD Nederland	De SVIR geeft aan dat de "gezondheid van burgers beschermd moet worden tegen negatieve milieueffecten zoals geluidsoverlast". Echter, de SVIR stelt ook dat Nederland een land moet blijven waarin het goed wonen, werken, concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig is. Deze ambities hoeven niet in strijd met elkaar te zijn. Toch maken wij ons zorgen dat de SVIR onvoldoende garanties geeft voor een gezonde leefomgeving.	De SVIR onderkent het waarborgen van de kwaliteit van de leefomgeving als nationaal belang. Door de verplichten van een plan- of projectMER bij een aantal ruimtelijke activiteiten worden de milieueffecten inzichtelijk. Garanties voor de leefkwaliteit worden op meer plaatsen gegarandeerd dan in de SVIR.	Geen.
245 - 03	GGD Nederland	Het is belangrijk dat er een helder toetsingskader komt op basis waarvan de GGD lokale én provinciale overheden kan adviseren.	GGD Nederland kan zelf bepalen welk toetsingskader zij gebruiken. Voorbeelden hiervan zijn de Health Impact Assessment en GES.	Geen.
245 - 04	GGD Nederland	Bij het opstellen van de SVIR zijn de effecten van het voorgenomen beleid op de gezondheid niet in kaart gebracht, ook niet als onderdeel het uitgevoerde Plan MER. Dit is een gemiste kans. GGD Nederland adviseert daarom de minister alsnog een zogenaamd Health Impact	Het planMER beoogt milieueffecten inzichtelijk te maken. Het abstractieniveau van deze planMER wordt te hoog gevonden om een zinvolle HIA uit te voeren. Gemeenten, provincies en de GGD-en hebben reeds de mogelijkheid om bij voorgenomen plannen een HIA uit te voeren.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR. Ontwerpwijziging Barro</u>
		Assessment van de voorgenomen plannen ten opzichte van de huidige situatie uit te laten voeren. Of anderszins te stimuleren dit te doen bij de uitvoering van de plannen door de gemeentelijke en provinciale overheid.		

E2. Waterveiligheid en zoetwatervoorziening

Nummer	Organisatie	Zienswijze	Reactie	Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro
025 - 02	Hoogheemraadschap van Delfland	Welke taken, rollen, en instrumenten neemt het Rijk op zich en zet het Rijk in ten aanzien van de rijksopgave klimaatadaptatie in relatie tot waterveiligheid en zoetwater in de Zuidvleugel.	Klimaatadaptatie in relatie tot waterveiligheid en zoetwater is een belangrijke rijksopgave voor de Zuidvleugel. Binnen het deelprogramma Rijnmond-Drechtsteden (in samenwerking met de deelprogramma's Zoetwater en Zuidwestelijke Delta) van het Deltaprogramma wordt deze opgave opgepakt en worden in lijn met de verantwoordelijkheidsverdeling uit nota SVIR afspraken gemaakt tussen partijen over de verdere uitwerking van verantwoordelijkheden en de inzet van instrumenten.	Geen.
025 - 04	Hoogheemraadschap van Delfland	Bebouwing van groene gebieden om de stad is bij het opheffen van Rijksbufferzones in de toekomst mogelijk. Hoe kan in deze gebieden met de huidige instrumenten een hoger veiligheidsniveau ten behoeve van de nieuwe functie) worden gegarandeerd?	Het Deltadeelprogramma Veiligheid onderzoekt in hoeverre er aanleiding is om de wettelijke normen voor waterveiligheid te actualiseren in verband met de toename van economische waarden en het aantal mensen achter de waterkeringen. Daarbij wordt rekening gehouden met verwachte toekomstige ontwikkelingen.	Geen.
025 - 05	Hoogheemraadschap van Delfland	Toevoegen waterkwantiteit en kwaliteit als onderdeel van het watersysteem, behorende bij de ta(a)k(en) van het Waterschap.	Ook beheer van de waterkwantiteit en kwaliteit hoort bij de taken van het Waterschap. De tekst is in lijn gebracht met het Bestuursakkoord Water.	Waterkwantiteit en kwaliteit wordt ook als onderdeel van de ta(a)k(en) van het Waterschap opgenomen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
025 - 06	Hoogheemraadschap van Delfland	Bescherming primaire waterkeringen en kustfundament is ook een taak van het waterschap, verzoek tot wijzigen in: 'Het Rijk en de waterschappen beschermen samen de primaire waterkeringen en het kustfundament.	In de tekst waar deze zienswijze op doelt, wordt enkel de planologische bescherming van het ja-mits/nee-tenzij beleid bedoeld. De tekst zal daarom niet worden gewijzigd. Uiteraard spelen bij de het beheer en onderhoud van het kustfundament meerdere partijen een rol.	Geen.
025 - 08	Hoogheemraadschap van Delfland	Er is meer aandacht gewenst voor waterkwaliteit, grondwater en wateroverlast.	In de SVIR zijn die aspecten van waterbeheer opgenomen, waarvoor het Rijk (deels) verantwoordelijk is. Grondwaterbeheer en wateroverlast is primair een taak van gemeenten (grondwaterzorgplicht in het stedelijk gebied), provincies (stelt de kaders voor het regionale waterbeheer en voor grondwater), en de waterschappen (verantwoordelijk voor het overige kwantitatieve grondwaterbeheer). Het Rijk is verantwoordelijk voor de goede randvoorwaarden op het gebied van milieukwaliteit, waaronder waterkwaliteit.	Waterkwaliteit wordt specifiek benoemd onder milieukwaliteit.
025 - 09	Hoogheemraadschap van Delfland	Wat wordt er verstaan onder het nationale belang van klimaatbestendige stedelijke herontwikkeling? Waarom krijgt klimaatbestendigheid van het landelijk gebied geen aandacht? Welke instrumenten worden ingezet- en op welk beleidsniveau- om die klimaatbestendigheid te bewerkstelligen?	Het Rijk heeft een nationaal belang bij ruimte voor klimaatbestendige zoetwatervoorziening en waterveiligheid in geheel Nederland, inclusief het landelijk gebied. In de SVIR is klimaatbestendige stedelijke (her)ontwikkeling expliciet benoemd vanwege de extra complexiteit van klimaatbestendige inrichting in stedelijk gebied. De specifieke problematiek in het landelijk en stedelijk gebied komen aan bod in het Deltaprogramma.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
025 - 10	Hoogheemraadschap van Delfland	Tekst SVIR suggereert dat het beheer van het watersysteem is gericht op meebewegen waar kan, weers tand bieden waar het moet. Dit geldt echter alleen voor de kust en niet voor het gehele watersysteem.	In lijn met het nationaal Waterplan is de grondgedachte voor duurzaam waterbeheer 'meebewegen met natuurlijke processen waar het kan, weerstand bieden waar het moet en kansen voor welvaart en welzijn benutten'. Voor een duurzaam waterbeleid is het belangrijk om water de ruimte te geven en waar mogelijk mee te bewegen met en gebruik te maken van natuurlijke processen, zoals nu al gebeurt bij Ruimte voor de Rivier.	Geen.
025 - 11	Hoogheemraadschap van Delfland	Wat wordt exact bedoeld met een goede bufferwerking in het regionale watersysteem en welke taken, rollen en instrumenten worden daarbij ingezet?	Met goede bufferwerking in het regionale systeem wordt bedoeld de beschikbare berging in het regionale watersysteem zo goed mogelijk wordt voor het realiseren van een duurzame zoetwatervoorziening van Nederland. Binnen het Deltaprogramma Zoetwater wordt momenteel onderzocht welke instrumenten en maatregelen daarbij kunnen worden ingezet. Daarbij wordt ook gekeken naar taken, rollen en verantwoordelijkheden.	Geen.
025 - 12	Hoogheemraadschap van Delfland	Toevoegen aan kaart nationaal belang 9: de belangrijke rivieren, het Volkerak-Zoommeer, de haringvliet en de Biesbos als zoetwatervoorziening aanmerken.	Op de huidige kaart bij nationaal belang 9 is zoetwatervoorziening niet volledig weergegeven conform het Nationaal Waterplan. In definitieve structuurvisie worden de ruimtelijke zoetwateropgaven verbeterd weergegeven.	De kaart bij nationaal belang 9 wordt aangepast.
025 - 13	Hoogheemraadschap van Delfland	Nuanceren tekst Deltaprogramma: het Deltaprogramma zal geen zekerheid bieden over waterveiligheid en zoetwatervoorziening in samenhang met ruimtelijke ontwikkeling, wel kunnen de gevolgen inzichtelijk worden gemaakt en kan met oplossingen ingespeeld en geanticipeerd worden op die gevolgen.	De tekst was inderdaad iets te stellig over de zekerheid die geboden kan worden over de waterveiligheid en zoetwatervoorziening. De tekst is aangepast.	De tekst wordt genuanceerd ten aanzien van de zekerheid die geboden kan worden over de waterveiligheid en zoetwatervoorziening.

Nummer	Organisatie	Zienswijze	Reactie	Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro
025 - 14	Hoogheemraadschap van Delfland	Deltaprogramma deelprogramma Zoetwater: grotere regionale zelfvoorzienendheid is geen doel maar een middel om de doelen van het deelprogramma Zoetwater te behalen. Het is een van de middelen om te komen tot een duurzame zoetwaterstrategie.	Het klopt dat het doel van het Deelprogramma Zoetwater is om te komen tot een strategie voor duurzame zoetwatervoorziening in Nederland. De tekst is hierop aangepast.	De doelstelling van het Deelprogramma Zoetwater wordt verduidelijkt.
025 - 22	Hoogheemraadschap van Delfland	Verbetering van de kwaliteit van het oppervlaktewater en de zorg voor een goede ecologische waterkwaliteit moeten expliciet worden opgenomen in nationaal belang 9 (zoals al wordt gesuggereerd in bijlage 2)	Het Rijk is verantwoordelijk voor de goede randvoorwaarden op het gebied van milieukwaliteit, waaronder waterkwaliteit en is daarnaast verantwoordelijk voor verbetering van de kwaliteit van het oppervlaktewater van de Rijkswateren.	In de bijlage 2 onder punt 10 wordt 'Rijkswateren' toegevoegd. Van zorg voor goede ecologische waterkwaliteit: is onderdeel van nationaal belang 8 en wordt toegevoegd aan hoofdstuk 3.
032 - 20	Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland	In het Deltaprogramma is aangegeven dat het Rijk medeverantwoordelijk is voor de consequenties van het nationale waterbeleid voor de ruimtelijke ordening. Provincies verwachten daarom van het Rijk (financiële) ondersteuning bij de realisatie van de noodzakelijk ruimtelijke transformaties. Projecten gericht op het tegengaan van bodemdaling zouden dan ook mede gefinancierd moeten worden uit het op te richten Deltafonds.	In de SVIR is aangegeven dat provincies en gemeenten in samenwerking met de waterschappen afspraken maken over de ruimtelijke keuzes ten behoeve van het afremmen van bodemdaling. Hierbij is geen financiering vanuit het Rijk voorzien.	Geen.

Nummer	Organisatie	Zienswijze	Reactie	Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro
032 - 21	Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland	De integraliteit van de problematiek rondom bodemdaling vereist een integrale regie en een gecoördineerde inzet van (overheids)instrumentarium. De sturingsfilosofie decentraal wat kan, centraal wat moet, moet dan worden toegepast op het toekomstige gemeenschappelijke landbouwbeleid: regie hiervan moet bij de provincie liggen.	De SVIR introduceert de sturingsfilosofie 'decentraal, tenzij...' Het Rijk beschouwt de problematiek rondom bodemdaling en het bieden van de goede ruimtelijke randvoorwaarden voor agrarische productie als een provinciale taak. Het Rijk vertrouwt er op dat provincies de beste laag zijn om de regie hierop te voeren. Over bodemdaling maken provincies en gemeenten in samenwerking met de waterschappen afspraken over de ruimtelijke keuzes om dit belang te behartigen. Met het onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur is herbevestigd dat het Gemeenschappelijk landbouwbeleid een rijksverantwoordelijkheid is.	Geen.
032 - 22	Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland	Verzoek om in de SVIR expliciet te maken wat onder waterveiligheid wordt verstaan (wateroverlast, berging oppervlaktewater bij toenemende verharding.) en aandacht te hebben voor waterbergingsgebieden.	Het Rijk verstaat onder waterveiligheid de bescherming tegen overstromingen en gevolgen van overstromingen. Het borgen van ruimte voor waterveiligheid is van nationaal belang en in de SVIR wordt aangegeven op welke manier deze veiligheid wordt geborgd: door preventie, het beperken van de gevolgen van overstromingen en door het op orde maken van de rampenbeheersing. Daar waar extra ruimte voor waterberging nodig is voor beperking van wateroverlast, zal dit door de waterschappen worden aangegeven. De provincies en gemeenten wegen af of deze een plek krijgen in de ruimtelijke plannen van gemeenten respectievelijk provincies.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
032 - 23	Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland	De provincie verwacht van het Rijk dat besluitvorming over de voorkeursstrategie voor zoetwatervoorziening, de realisatie van een duurzame regionale zoetwatervoorziening ten behoeve van greenports, landbouw en natuur en een veilige, robuuste en duurzame drinkwaterproductie, mogelijk maakt.	Het Deltaprogramma is een integraal programma, de basiswaarden solidariteit, flexibiliteit en duurzaamheid zijn daarbij leidend en verbindend. Bij de uitwerking van de voorkeurstrategie wordt ook rekening gehouden met regionale criteria.	Geen.
032 - 24	Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland	Verzoek om expliciet te maken dat de provincie verantwoordelijkheid en bevoegdheid heeft bij de afweging rond stedelijke (her)ontwikkeling, zodat hier door een nationaal afwegingskader (Deltabeslissing ruimtelijke adaptatie) geen onduidelijkheid over ontstaat.	De programmering van verstedelijking wordt overgelaten aan provincies en (samenwerkende) gemeenten. Enkel in de regio's Amsterdam c.a. en Rotterdam c.a. maakt het Rijk hier nog afspraken over. Bij de uitwerking van een beleidskader binnen het Deltaprogramma Deelprogramma Nieuwbouw en herstructurering wordt deze taakverdeling als uitgangspunt gehanteerd.	Geen.
038 - 06	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Edam -Volendam	Er dient nader onderzoek te worden verricht naar de economische effecten van de waterkwaliteits- en slibmaatregelen in het IJmeer/Markermeer.	Dit wordt in het kader van de MIRT-verkenning Rijks-Regioprogramma Amsterdam Almere Markermeer (RRAAM) onderzocht. Het toekomstbestendig ecologisch systeem (TBES) wordt opgenomen in de Rijksstructuurvisie RRAAM.	Geen.
038 - 08	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Edam -Volendam	De ontwerp-structuurvisie stelt dat in het NWP is bepaald dat het Markermeerpeil niet meestijgt met een mogelijke peilstijging van het IJsselmeer. Dit is onjuist c.q. achterhaald. O.a. omdat ook het Markermeer wordt betrokken in het uitvoeringsprogramma van het nieuwe peilbeheer. De conclusie op pagina 63 dat de eventuele westwaartse (buitendijkse) uitbreiding	Het NWP stelt dat het waterpeil van Markermeer en Veluwerandmeren niet gekoppeld is aan dat van het IJsselmeer. Hiermee wordt onder andere mogelijk gemaakt dat het peilregime wordt afgestemd op het halen van ecologische doelen. Buitendijkse ontwikkelingen in Markermeer en Veluwerandmeren moeten wel rekening houden met een maximale opzet van het zomerpeil van 30	De tekst van de SVIR wordt op dit punt genuanceerd.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		van Almere en de ecologische schaa sprong van het Markermeer mogelijk wordt gemaakt is voorbarig en dus onterecht.	centimeter.	
038 - 09	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Edam - Volendam	Hoe verhouden de buitendijkse ontwikkelingen (zowel de buitendijkse compensatie maatregelen als de gewenste stedelijke ontwikkeling) zich tot het Deltaprogramma, met name voor wat betreft het IJsselmeergebied, het deelprogramma Veiligheid en het deelprogramma Nieuwbouw en Herstructurering.	Op de plekken in het hoofdwatersysteem waar buitendijkse ontwikkelingen toegestaan zijn, hebben burgers en bedrijven een eigen verantwoordelijkheid voor schade bij hoogwater. De decentrale overheden zijn verantwoordelijk voor het afwegen van risico's en eventuele maatregelen. Hiermee vormt dit een onderdeel van de gebiedsgerichte uitwerking van de veiligheidsstrategie door de verschillende deelprogramma's. In deelprogramma Nieuwbouw en Herstructurering wordt nog onderzocht of ruimtelijk instrumentarium ter ondersteuning van deze afwegingen nodig is.	Geen.
038 - 10	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Edam - Volendam	Gelet op de aanzienlijke kosten en nadelen die het buitendijs bebouwen en daarbij horende infrastructuur bovenop de reeds voorziene ecologische maatregelen voor verbetering van de waterkwaliteit van het IJsselmeer/Markermeergebied met zich mee brengt, moet worden afgezien van dergelijke buitendijkse ontwikkeling.	Zo lang buitendijkse ontwikkelingen vallen binnen de randvoorwaarden die (onder meer in het Barro) worden gesteld vanuit het beheer van het hoofdwatersysteem, hebben de decentrale overheden zelf de vrijheid om ontwikkelingen toe te staan. Deze regionale ambitie moeten in het Deltaprogramma gecombineerd worden met de wateropgave voor de lange termijn (voor dit gebied: peilstrategie). De betreffende overheden zijn zelf verantwoordelijk voor verdeling van de kosten die dit met zich meebrengt.	Geen.
043 - 05	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Schouwen-Duiveland	Bij de gebiedsgerichte nationale belangen voor de Noordzee en de kust is vastgelegd dat het vrije uitzicht op de horizon gehandhaafd blijft door het opleggen van ruimtelijke restricties op ontwikkelingen binnen 1 kilometer uit de kust. Hoewel het doel hiervan is dat het vrije uitzicht	In het algemeen blijft het beleid gelden dat het vrije zicht vanaf de kust op de horizon wordt gehandhaafd en geen windenergie wordt gerealiseerd binnen de 12 mijlszone. Dit is conform het beleid uit Nationaal Waterplan en de Nota Ruimte. Voor het zoekgebied Hollandse Kust	De tekst in de SVIR wordt aangepast conform het Nationaal Waterplan.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		op de horizon blijft bestaan, biedt de SVIR de mogelijkheid op relatief dicht op de kust ontwikkelingen toe te staan. Dit is naast eventuele nadelige gevolgen voor de EHS vanuit economisch (toeristisch) oogpunt een ongewenste opening voor het ontwikkelen van grootschalige plannen voor onze kust.	geldt dat een weloverwogen situering aan de binnenrand van de 12 mijlszone met een daarbij passende vormgeving wellicht openingen biedt voor maatwerk. Dit beleid wordt geëffectueerd in de vergunningverlening waarin geldt dat geen zichtbare permanente bouwwerken binnen de 12 (zee)mijlszone worden toegestaan. Activiteiten van nationaal belang, zoals windenergie, kunnen wel worden toegestaan in de 12 mijlszone, wanneer er geen redelijke alternatieve locaties zijn en er geen significante effecten optreden op de bescherming van de kust. Schade aan de vrije horizon en recreatie en visserij dient dan zo beperkt mogelijk te zijn.	
043 - 06	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Schouwen-Duiveland	De MIRT-verkenning Grevelingen moet worden toegevoegd aan opgaven van nationaal belang voor de Zuidwestelijke Delta.	De baten hiervan komen vooral aan de regio ten goede en deze opgave is daarom in de SVIR niet als nationaal belang benoemd.	Geen.
043 - 07	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Schouwen-Duiveland	Voor het beleid voor het gebied Noordzee en kust komt in de SVIR onvoldoende tot uiting dat zandsuppletie naast veiligheid ook vanuit economische (recreatief) perspectief van groot belang is.	Door middel van zandsuppleties wordt het zand op de stranden en onder water vlak voor de kust weer aangevuld. De suppleties bestrijden het teveel afkalven van de kust. Een betrouwbare kust beschermt het achterliggende land en daarmee waterwingebieden en natuurgebieden. Naast kustbescherming door middel van zandsuppletie heeft een goed onderhouden kust ook economische waarde ten behoeve van recreatie en toerisme, land- en tuinbouw en andere bedrijvigheid. Omdat deze economische	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			meerwaarde niet tot de kerntaak van het Rijk behoort, is dit niet opgenomen in de SVIR.	
044 - 01	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente van gemeente Vlissingen	Door slimme koppelingen te maken met de uitvoering van de verschillende Deltaprogramma's (denk aan kustversterkingen / zandsuppleties) kan de kwaliteit en diversiteit van het (product) kusttoerisme vergroot worden en de aantrekkingskracht van Zeeland en Nederland in het binnen- en buitenland vergroot worden.	Waar mogelijk worden koppelingen gemaakt tussen verschillende programma's. Omdat het hier om belangen van verschillende bestuurslagen gaat is niet de SVIR maar het Deltaprogramma de juiste plaats om dergelijke koppelingen te leggen. In het Deltaprogramma wordt hier uitgebreid op ingegaan.	Geen.
054 - 16	Gedeputeerde Staten van provincie Zeeland	De generieke opgave 'verzilting' ook op de kaart weergegeven (bijv. Zuidwestelijke Delta, gehele gebied).	In het Deltaprogramma 2012 is op pagina 29 een kaart opgenomen met verziltinggevoelige gebieden en op pagina 31 is een kaart opgenomen waarop de toename van de verzilting is weergegeven. Op beide kaarten is de Zuidwestelijke Delta weergegeven.	Geen.
055 - 01	Waterschap Brabantse Delta	Er moet terughoudend worden omgesprongen met het toestaan van buitendijkse ontwikkelingen van kapitaalsintensieve functies zoals wonen en bedrijvigheid. Buitendijkse ontwikkelingen in een regio zoals de Drechtsteden, leiden tot het verhogen van de veiligheidsrisico's in die regio. Beheersmaatregelen kunnen consequenties hebben voor de veiligheidsrisico's van naastgelegen regio's, zoals de Zuidwestelijke Delta. Dergelijke afwenteling is niet wenselijk.	Op de plekken in het hoofdwatersysteem waar buitendijkse ontwikkelingen zijn toegestaan, hebben deze ontwikkelingen geen negatieve invloed op de veiligheid binnendijks. Op die plekken hebben burgers en bedrijven een eigen risico voor schade bij overstromingen. De decentrale overheden zijn verantwoordelijk voor het afwegen van risico's en eventuele maatregelen. In het Deltaprogramma worden afwegingen gemaakt in het hoofdwatersysteem op basis van de effecten op waterveiligheid en	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			zoetwatervoorziening. Buitendijkse schade wordt meegewogen bij regionale effecten van maatregelen en de beoordeling hiervan.	
080 - 15	Nederlandse Vereniging van Makelaars o.g. en vastgoeddeskundigen	Agrarische ondernemers krijgen te maken met overlast (bijvoorbeeld Ganzen) zodat ze uitgeplaatst moeten worden. Dit komt doordat waterbergingsgebieden zich ontwikkelen als verkapte natuurgebieden. Samenwerking met maatschappelijke organisaties en marktpartijen is daarom noodzakelijk bij de inrichting van de ruimte.	Om tot goede resultaten bij gebiedsontwikkeling te komen is betrokkenheid van bewoners en direct belanghebbenden noodzaak. Wanneer het Rijk de regie voert over een gebiedsontwikkeling zal zij daarom altijd de direct belanghebbenden betrekken.	Geen.
083 - 23	Samenwerkingsverband Noord-Nederland	Het waterpeil van het IJsselmeer enerzijds en het waterpeil van het Markermeer en IJmeer anderzijds wordt van elkaar losgekoppeld. Gezien de grote gevolgen hiervan voor dorpen en steden langs het IJsselmeer wordt verzocht om ook in het Markermeer en IJmeer flexibiliteit in het waterpeil mogelijk te maken.	Ook in het Markermeer en IJmeer wordt in het kader van het Deltaprogramma IJsselmeergebied gekeken naar de mogelijkheden voor een flexibeler waterpeil. De maximale opzet van het zomerpeil voor het Markermeer-IJmeer en de Veluwerandmeren is in het NWP gesteld op 30 centimeter.	Geen.
091 - 20	Ondernemersvereniging Regio Amsterdam	Rijksmedewerking aan de realisatie van het dijklichaam (27 meter boven NAP) op de noordwestelijke grens van het havengebied intrekken.	Gezien het feit dat een provinciale structuurvisie met medewerking van het Rijk vóór 2015 moet worden opgesteld, zal worden bezien of de realisatie van een dijklichaam past binnen de gebiedsplannen in het Noordzeekanaalgebied.	Geen.
093 - 09	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Bernisse	De huidige zoetwatervoorzieningen op Voorne-Putten dienen te blijven behouden; er wordt gepleit voor voortzetting van de betrokkenheid van Voorne-Putten bij de te treffen compenserende maatregelen.	Dit voorstel hoort bij de organisatie van het project uitvoering Kierbesluit & compenserende zoetwatermaatregelen. De regio, waaronder Voorne-Putten is en blijft hier intensief bij betrokken.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
102 - 15	Gedeputeerde Staten provincie Limburg	De kosten van de bescherming tegen overstromingen vanuit het hoofdwatersysteem moeten bij het Rijk liggen en niet deels worden afgewenteld op de regio. Dat geldt in ieder geval voor de inhaalslag om in Limburg een beschermingsniveau van 1/250ste te bereiken, conform eerder gemaakte afspraken.	Het beschermingsniveau van 1/250 per jaar zal door de uitvoering van de Maaswerken niet overal in het Maasdal worden gerealiseerd. Er zijn aanvullende verbetermaatregelen nodig. De uitvoering en financiering van deze maatregelen vallen onder de afspraken uit het Bestuursakkoord Water. De maatregelen vallen onder het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) 3 en de bekostiging wordt gelijk verdeeld tussen Rijk en waterschappen.	Geen.
102 - 16	Gedeputeerde Staten provincie Limburg	Het realiseren van het nationaal belang hoogwaterveiligheid zou niet alleen dijkversterking moeten omvatten, maar, in lijn met het Deltaprogramma, ook integrale gebiedsontwikkeling (als gezamenlijke verantwoordelijkheid van Rijk en regio) en rivierversuiming.	Behalve het beschermen tegen overstroming via de primaire waterkeringen wordt ook ingezet op beperking van de gevolgen van een overstroming door keuzes in ruimtelijke plannen en rampenbeheersing (meerlaagsveiligheid). In het Deltaprogramma worden door de gezamenlijke overheden in de gebiedsgerichte deelprogramma's bezien welke mogelijkheden er zijn om de opgave voor waterveiligheid te combineren met andere plannen.	Geen.
104 - 03	Stichting Verantwoord Beheer IJsselmeer	Rijk zou zich moeten uitspreken om kernwaarden IJsselmeer te beschermen.	Het Rijk is verantwoordelijk voor de functies van het hoofdwatersysteem, waar onder andere het IJsselmeer deel van uitmaakt. Het Rijk beschouwt ruimtelijke kwaliteit als een taak van gemeenten en provincies.	Geen.
111 - 01	vertrouwelijk	Het Deltaplan uit 1942 moet worden voltooid: een zo kort mogelijke kustverdediging langs de hele Nederlandse kust, inclusief de Waddeneilanden, met zware dijken en sluisen, bestand tegen de hoogste voorziene peilen en de zwaarste golven van de Noordzee	Recent is het Deltaplan uit 1953 voltooid. Voor het huidige beleid is het Nationaal Waterplan van Toepassing. Voor de lange termijn wordt in het kader van Deltaprogramma gewerkt aan een duurzame beheersing van overstromingsrisico's op een maatschappelijk aanvaardbaar niveau.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
111 - 02	vertrouwelijk	De waterschappen hebben als belangrijkste taak zorg voor de veiligheid en moeten zich concentreren op hun kerntaken waterkering, bemaling en peilhandhaving. Voorkomen moet worden dat de waterschappen onnodig gepolitiseerde organen worden.	Voor de taken van de Waterschappen houdt het Rijk vast aan de bestaande regelgeving en de afspraken in het recent ondertekende Bestuursakkoord Water. Waterschappen hebben ook een belangrijke taak op het gebied van waterkwaliteit.	Geen.
111 - 03	vertrouwelijk	Er moet één zeeverend waterschap worden ingesteld dat verantwoordelijk is voor de kustverdediging van Zandvoort t/m de Dollard en de binnendijken langs de Wadden, de IJsselmeerkust en de Afsluitdijk, één zeeverend waterschap voor de zeeeringen ten zuiden van Zandvoort en een waterschap voor de dijken van de grote rivieren.	Voor de taken van de Waterschappen houdt het Rijk vast aan de bestaande regelgeving en de afspraken in het recent ondertekende Bestuursakkoord Water. Daarbij wordt uitgegaan van de huidige indeling in Waterschappen.	Geen.
111 - 04	vertrouwelijk	De provincies moeten zorgdragen voor de kwaliteit van het oppervlaktewater en zorgdragen voor het toezicht.	Het voorstel uit deze zienswijze sluit niet aan bij de afspraken die de partijen uit de watersector in april 2011 hebben vastgesteld in het Bestuursakkoord Water. Daarin is afgesproken dat de provincie de kaders stelt voor het regionale waterbeheer en voor grondwater. De provincies hebben een (grond)wettelijke verantwoordelijkheid ten aanzien van de waterschappen en voeren op basis hiervan toezicht uit op de waterschappen. In het kader van algemeen interbestuurlijk toezicht houden de provincies toezicht op de uitvoering van de taken door de gemeenten. Rijkswaterstaat (voor de rijkswateren) en de waterschappen (voor de regionale wateren) zijn verantwoordelijk voor het handhaven van de kwaliteit van het oppervlaktewater.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
111 - 05	vertrouwelijk	Waterzuivering en riolering moet een gemeentelijke taak worden.	Het voorstel uit deze zienswijze sluit niet aan bij de afspraken die de partijen uit de watersector in april 2011 hebben vastgesteld in het Bestuursakkoord Water. Daarin is afgesproken dat de waterschappen de zorg hebben voor het regionale waterbeheer en de zuivering van stedelijk afvalwater.	Geen.
111 - 06	vertrouwelijk	Zorg voor grote zoetwaterbuffers door nieuwe zoetwatermeren in het voormalige Waddengebied aan te leggen. (Door het hoog opslibben van de Wadden-platen en kwelders, het afsluiten van de zeemondingen tussen de Waddeneilanden met sluizen en het leggen van dijken tussen het vaste land en de eilanden).	De SVIR doet geen uitspraken over de concrete maatregelen waarmee zoetwatervoorziening moet worden gerealiseerd. Mogelijke maatregelen zullen worden ontwikkeld in het kader van het Deltaprogramma Deelprogramma Zoetwater. Daarbij worden zoetwaterbuffers in het Waddengebied niet voorzien.	Geen.
111 - 07	vertrouwelijk	Voor het tegengaan van verzilting moet zoet water in de ondergrond geïnjecteerd worden.	De SVIR doet geen uitspraken over de concrete maatregelen waarmee verzilting moet worden tegengegaan. Mogelijke maatregelen zullen worden ontwikkeld in het kader van het Deltaprogramma Deelprogramma Zoetwater.	Geen.
111 - 08	vertrouwelijk	De bemalingscapaciteit van boezems moet sterk worden uitgebreid om te zorgen dat ook onder extreme (weers)omstandigheden het gemiddelde boezempeil nooit veel afwijkt van het streefpeil. Dit in plaats van minder doelmatige oplossingen als vergroting van de bergingscapaciteit en verhoging van polderdijken.	De SVIR doet geen uitspraken over de concrete maatregelen waarmee wateroverlast moet worden tegengegaan. Binnen de randvoorwaarden die door provincies worden gesteld zijn de waterschappen verantwoordelijk voor de concrete maatregelen ten behoeve van beheer.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
111 - 09	vertrouwelijk	Om de schade door zeer incidentele zware plaatselijke buien te beperken dienen de waterschappen te beschikken over enkele mobiele 'bellenpompen' van zeer grote capaciteit en pompputten op wateroverlastgevoelige plaatsen.	De SVIR doet geen uitspraken over de concrete maatregelen waarmee wateroverlast moet worden tegengegaan. Binnen de randvoorwaarden die door provincies worden gesteld zijn de waterschappen verantwoordelijk voor de concrete maatregelen ten behoeve van beheer.	Geen.
111 - 10	vertrouwelijk	Ten behoeve van noodberging van water moeten lagere delen van landbouwgrond en natuur hiertoe worden ingericht, en moeten sloten worden voorzien van oevers met flauwe taluds.	De SVIR doet geen uitspraken over de concrete maatregelen waarmee wateroverlast moet worden tegengegaan. Binnen de randvoorwaarden die door provincies worden gesteld zijn de waterschappen verantwoordelijk voor de concrete maatregelen ten behoeve van beheer.	Geen.
113 - 11	Greenportoverheden overleg	Wij verwachten dat het Rijk bij de afwegingen die worden gemaakt voor een duurzame zoetwatervoorziening het tuinbouwbelang vanwege economische motieven zwaar laat meewegen.	Bij de uitwerking van de zoetwateropgave van Nederland worden belangen van alle sectoren meegenomen.	Geen.
118 - 04	LTO Nederland	Waterbeleid bevat inconsistenties t.a.v. Nationaal Waterplan en Deltaprogramma. Zo is onder meer het Volkerak-Zoommeer niet aangemerkt als zoetwaterbuffer, terwijl discussies hierover in het Deelplan Zoetwater nog gaande zijn. Ook sluit de regio-indeling niet aansluit op die van het Nationaal Waterplan (zoetwatergids).	Op de huidige kaart bij nationaal belang 9 is zoetwatervoorziening niet volledig weergegeven conform het Nationaal Waterplan. In definitieve structuurvisie worden de ruimtelijke zoetwateropgaven verbeterd weergegeven.	De kaart bij nationaal belang 9 wordt aangepast.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
118 - 05	LTO Nederland	Bij de uitwerking van de wateropgaven behoren de belangen van land- en tuinbouw nevensgeschikt aan andere belangen te worden gewogen. De land- en tuinbouw vertegenwoordigt een maatschappelijke functie zowel existentieel (voedselzekerheid), economisch en sociaal.	Bij de uitwerking van de zoetwateropgave van Nederland worden belangen van alle sectoren meegenomen.	Geen.
146 - 02	Waterschap De Dommel	Indien door de plannen in de SVIR/AMvB het daadwerkelijke ruimtebeslag toeneemt (bijvoorbeeld door wegruitbreiding), dient dit in een vroegtijdig stadium in de watertoets aan de orde te komen evenals mitigatie en mogelijke compenserende maatregelen.	In de SVIR is aangegeven dat bij de uitwerking van beleidsvoornemens in concrete ruimtelijke plannen inderdaad afwegingsinstrumenten zoals MER en de watertoets moeten worden in gezet.	Geen.
155 - 46	Stichting Natuur & Milieu	Indiener verzoekt het tegengaan van bodemdaling in veenweidegebieden als nationaal belang te benoemen. Het afremmen van deze bodemdaling zou als opgave moeten worden benoemd bij de betreffende MIRT-regio's.	In de SVIR is benoemd dat het Rijk vanuit de waterveiligheid en zoetwatervoorziening belang heeft bij het afremmen van bodemdaling in Veenweidegebieden. Tussen provincies, gemeenten en waterschappen zullen afspraken worden gemaakt over de ruimtelijke keuzes ten behoeve van het afremmen van bodemdaling.	Geen.
166 - 01	VEWIN	Drinkwatervoorziening zou als nationaal belang genoemd moeten worden. De SVIR moet de beschikbaarheid van voldoende ruimte en de bescherming voor de winning van schoon grond- en oppervlaktewater garanderen. Bescherming van drinkwaterwinningen moet voldoende aandacht krijgen in de dagelijkse praktijk van ruimtelijke afwegingen.	Het Rijk ziet geen noodzaak tot het opnemen van drinkwater als nationaal belang. Op dit moment wordt dit prima behartigd door de drinkwaterbedrijven en decentrale overheden. In de definitieve SVIR zal het Rijk wel de rol van zoetwater verduidelijken als het gaat om drinkwater (en industriewater). Daarnaast zal het Rijk in de Rijksstructuurvisie Ondergrond onderzoeken of drinkwaterwinning uit de ondergrond van nationaal belang is en welke consequenties dat heeft voor bovengrondse	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			functies.	
166 - 02	VEWIN	Gebiedsdossiers en beschermingszones in het kader van de Europese Kaderrichtlijn water moeten een basis in de SVIR en AMvB krijgen als ruimtelijk instrument voor de bescherming van drinkwater.	Op grond van de huidige praktijk, ziet het Rijk geen aanleiding om gebiedsdossiers en beschermingszones een basis te geven in de SVIR en het Barro als ruimtelijk instrument voor de bescherming van drinkwater. In het Nationaal Waterplan is opgenomen en dat het aanleggen van een gebiedsdossier voor waterwinningen een instrument is. In het kader van de in voorbereiding zijnde Rijksstructuurvisie ondergrond worden de ervaringen met de gebiedsdossiers, die betrekking hebben op grondwater dat bestemd is voor drinkwater, meegenomen.	Geen.
166 - 03	VEWIN	Drinkwaterbelangen moeten aan de orde komen in gemeentelijke bestemmingsplannen als dan niet getrapt via de provinciale ruimtelijke verordeningen, met een formele adviesfunctie voor het drinkwaterbedrijf.	Onder regie van de provincies zullen waterbeheerders, gemeenten en waterbedrijven gezamenlijk gebiedsdossiers opstellen. Het drinkwaterbelang wordt daarin integraal meegenomen.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
166 - 04	VEWIN	Ten behoeve van de zoetwatervoorziening moet de drinkwaterfunctie van het IJsselmeer, de rivieren, het grondwater en de zoetwaterbekkens behouden blijven en als nationaal belang worden aangemerkt. (Zie zienswijze voor kaart zoetwaterlichamen)	Om te voorkomen dat de kaart tot verwarring leidt bij niet gearceerde zoete Rijkswateren of Rijkswateren waarvan het zoutgehalte wisselt, is de functie 'zoetwatervoorziening' van de kaart over nationaal belang 9 en de nationale hoofdstructuur verwijderd. In plaats daarvan is in de SVIR is de tekst opgenomen dat de zoete Rijkswateren een functie vervullen voor de zoetwatervoorziening.	Dit punt wordt in de SVIR gewijzigd.
166 - 05	VEWIN	Er moet aandacht gegeven worden aan specifieke vraagstukken vanuit de drinkwatersector (milieuvreemde stoffen, verzilting, verwarming) in relatie tot klimaatverandering en zoetwatervoorziening.	In de Drinkwaterwet is vastgelegd dat alle bestuurorganen moeten zorgen voor een duurzame veiligstelling van de drinkwatervoorziening. In het kader van het Deltaprogramma Deelprogramma Zoetwater wordt de verziltingsproblematiek momenteel onderzocht. Het Rijk is verantwoordelijk voor de goede randvoorwaarden op het gebied van milieukwaliteit, waaronder waterkwaliteit en is daarnaast verantwoordelijk voor verbetering van de kwaliteit van het oppervlaktewater van de Rijkswateren.	Waterkwaliteit wordt specifieker benoemd onder milieukwaliteit.
166 - 07	VEWIN	Provincie-overschrijdende drinkwaterinfrastructuur moet worden opgenomen als nationaal belang (ruimte voor een ongestoorde ligging van grote watertransportleidingen). Dit speelt in ieder geval in de Randstad (WRK-transportleidingen, Bergambachtleidingen en Biesboschleidingen).	In de SVIR wordt de ruimte voor de het hoofdnetwerk voor vervoer van (gevaarlijke) stoffen via buisleidingen geborgd. Gelet op de effecten op de omgeving van deze buisleidingen is de ruimtelijke borging hiervan van nationaal belang. Regionale buisleidingen of leidingen voor niet-gevaarlijke stoffen (bv. drinkwater, afvalwater) vallen niet onder de verantwoordelijkheid van het Rijk en worden niet in de gereserveerde leidingstroken gelegd om te voorkomen dat er op termijn geen ruimte is voor de leidingen waarvoor de stroken bedoeld zijn. Uiteraard verdient het wel	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			aanbeveling dat leidingstroken van nationaal en van regionaal belang zoveel mogelijk op elkaar worden afgestemd.	
166 - 08	VEWIN	Bij een vereenvoudiging van de regelgeving hoort een strikte handhaving en een nationaal kader om verschil in regelgeving en regeling van het drinkwaterbelang in het bestemmingsplan te voorkomen. Landelijke uniformering is onontbeerlijk om tot een effectieve en efficiënte ruimtelijke bescherming te komen.	Op dit moment is in het kader van de herziening van het omgevingsrecht geen aanleiding is om iets te veranderen aan de bestaande situatie.	Geen.
166 - 12	VEWIN	Onder en bovengrondse activiteiten moeten integraal worden benaderd ten behoeve van het belang van zoetwatervoorziening.	In de SVIR wordt het belang van een integrale planvorming en afweging van belangen onderschreven, zowel onder- als bovengronds. Het zoetwaterbelang wordt hierbij gelijkwaardig meegenomen.	Geen.
166 - 13	VEWIN	Benader ruimtelijke vraagstukken niet vanuit één overheidstaak, maar kijk vanuit de samenhang in de waterketen: een waterbeheer-afvalzuivering-waterwinning perspectief.	Bij ruimtelijke vraagstukken zijn alle partijen vanuit hun eigen rol en verantwoordelijkheden betrokken. Op die manier komt de gehele waterketen aan bod.	Geen.
174 - 13	Koninklijke Schuttevaer	Flexibel peilbeheer IJsselmeer en bescherming van Rijn- en Maasmonding zoals voorgesteld door Deltacommissie kan grote consequenties en bescherming van scheepvaart opleveren. Graag indiener informeren over afwegingen.	Het belang van de scheepvaart wordt nadrukkelijk betrokken bij de verdere uitwerking van mogelijke deltastrategieën voor IJsselmeergebied en de Rijn-Maasmonding.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
177 - 17	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Haarlemmermeer	Waterhuishouding in en rond Haarlemmermeer is een complexe opgave. Rijk en regio moeten dit vanuit een gezamenlijke visie, met gezamenlijke middelen en instrumenten aanpakken.	Het Rijk werkt samen met de regio aan de Rijksstructuurvisie Mainport Amsterdam Schiphol Haarlemmermeer (SMASH). De ontwikkeling van luchthaven Schiphol wordt daarbij in samenhang bezien met stedelijke ontwikkelingen, wateropgaven en de bereikbaarheidsopgaven.	Geen.
180 - 06	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Heerde	Rijksbelang van de IJssel is vooral scheepvaart. IJssel heeft ook andere belangen en kwaliteiten (ruimtelijk, cultuurhistorie, recreatie, natuur) en die zijn ook van belang. Veiligheid van de mensen die er langs wonen moeten voorop staan.	In de SVIR worden de nationale belangen benoemd voor het hoofdwatersysteem benoemd, waaronder het hoofdvaarwegennet, zoetwatervoorziening en waterveiligheid. Cultuurhistorie en natuur zijn van nationaal belang waar het internationale unieke waarden betreft. Overige (ruimtelijke en recreatieve) belangen zijn primair de verantwoordelijkheid van provincies en gemeenten.	Geen.
195 - 10	Gewest Gooi en Vechtstreek	Er wordt gepleit voor een meer genuanceerde en landschappelijk verantwoorde aanpak voor wat betreft het kleinschalig buitendijks bouwen in IJmeer en Gooimeer. Er wordt gevraagd om de invulling en uitwerking over te laten aan de betrokken regio (provincies en gemeenten).	Ruimtelijke kwaliteit is een factor van betekenis voor het vestigingsmilieu en wordt geleverd door goed regionaal maatwerk. Dat regionale maatwerk kan alleen geleverd worden door provincies en gemeenten. Invulling en uitwerking van de aanpak van het kleinschalig buitendijks bouwen in IJmeer en Gooimeer wordt daarmee dus inderdaad aan de betrokken regio overgelaten. Hierbij zal rekening moeten worden gehouden met randvoorwaarden vanuit waterbeheer en natuurwetgeving	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
195 - 13	Gewest Gooi en Vechtstreek	Er wordt gevraagd het (nationale) belang en de rijksverantwoordelijkheid voor een strategische zoetwatervoorraad in het grondwater te erkennen.	In de SVIR zijn die aspecten van waterbeheer opgenomen, waarvoor het Rijk (deels) verantwoordelijk is. Grondwaterbeheer en wateroverlast is primair een taak van gemeenten (grondwaterzorgplicht in het stedelijk gebied), provincies (stelt de kaders voor het regionale waterbeheer en voor grondwater), en de waterschappen (verantwoordelijk voor het overige kwantitatieve grondwaterbeheer). Het Rijk is verantwoordelijk voor de goede randvoorwaarden op het gebied van milieukwaliteit, waaronder waterkwaliteit.	Geen.
220 - 10	Greenport Westland-Oostland	Indiener verzoekt om bij de uitwerking van de doelstelling, die valt onder het Nationaal Waterplan en het Deltaprogramma Zoetwater, de afwegingen het economische belang van de tuinbouw zwaar mee te wegen. In het advies van de Topsector Water is aangegeven dat het van belang is pilots uit te voeren. Indiener denkt graag mee over de uitvoering hiervan. Indiener ziet hierin ook een rol voor het Rijk.	Bij de uitwerking van de zoetwateropgave van Nederland worden belangen van alle sectoren meegenomen.	Geen.
230 - 01	Unie van Waterschappen	Wat zijn de gevolgen van lokale en regionale maatregelen uit de SVIR op regionale watersystemen? (toenemend en concreet ruimtebeslag leidt naar verwachting tot complexere wateropgave, bijvoorbeeld: nieuwe vestigingsplaatsen elektriciteitsproductie in relatie tot koelwater en ten gevolge daarvan een mogelijke claim op het Deltaprogramma). Deze gevolgen zouden voor de toekomstige invulling van de gebiedsagenda's in beeld gebracht moeten worden in overleg met de waterschappen. Er is een trend van een toenemende behoefte aan ruimte voor het	Het is nog te vroeg om een uitspraak te kunnen doen wat de gevolgen van lokale en regionale maatregelen uit de SVIR op het regionale watersysteem zullen zijn. Indien hierover meer over bekend is, zullen de betrokken (regionale) partijen de negatieve/positieve effecten op het (regionale) watersysteem in beeld dienen te brengen en voorstellen doen om negatieve effecten te voorkomen. Het SEV III omvat het vingerend beleid betreffende vestigingsplaatsen voor elektriciteitsproductie in relatie tot het gebruik van koelwater.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		watersysteem (bijv. door voorgenomen wegverbredingen) terwijl de mogelijkheden hiervoor afnemen, o.a. door het wegvallen van instrumenten als Rijksbufferzones en EHS.		
230 - 03	Unie van Waterschappen	De koppeling tussen het regionale en hoofdwatersysteem moet in de gebiedsagenda's duidelijk worden weergegeven.	Met het opstellen van een gebiedsagenda krijgen Rijk en regio een gedeeld beeld van de samenhang tussen de verschillende opgaven in het betreffende fysiek-ruimtelijke domein. Zowel het hoofd- als het regionale watersysteem worden daarbij op hoofdlijnen meegenomen. Zo kunnen Rijk en regio hun ruimtelijke investeringen goed op elkaar afstemmen en optimaliseren. Voor gedetailleerde informatie over de koppeling tussen het regionale en hoofdwatersysteem zijn de MIRT-gebiedsagenda's niet geschikt.	Geen.
230 - 05	Unie van Waterschappen	Gezamenlijke kennisprogramma's zoals het programma Water en Ruimte en samenwerkingsverbanden als de Landelijke Werkgroep watertoets moeten mede met rijkssteun op een passende wijze worden gecontinueerd en regionale partijen moet gedurende een langere periode ondersteuning worden geboden middels kennisdeling- en ontwikkeling om te groeien in hun nieuwe rol na decentralisatie.	De afspraken over de financiering van het Actieprogramma Water en Ruimte zijn gemaakt in het kader van het deelprogramma Nieuwbouw en Herstructurering dat al onderdeel uitmaakt van de SVIR. Het voortbestaan van Landelijke Werkgroep Watertoets is afhankelijk van resultaten van de 3de fase van de evaluatie watertoets. Na verwachting is het eind 2012 gereed.	Geen.
230 - 10	Unie van Waterschappen	Het meerlaagse veiligheidsconcept staat onjuist in de SVIR ('Preventie is rampenbeheersing (meerlaagse veiligheid). Het moet in de SVIR worden opgenomen als ruimtelijke en integrale benadering. Er zou daarbij moeten worden aangesloten op de uitwerking hiervan door het deltaprogramma Nieuwbouw en Herstructurering. Tekstvoorstel: 'Preventie is de primaire pijler bij de bescherming tegen	Het concept meerlaagsveiligheid is opgenomen als ruimtelijke en integrale benadering in de SVIR, maar in de formulering is inderdaad een kleine omissie opgetreden die gecorrigeerd zal worden. Het concept wordt binnen het kader van het Deltaprogramma uitgewerkt in nauwe samenwerking tussen de deelprogramma's Waterveiligheid en Nieuwbouw en Herstructurering.	De tekst in hoofdstuk 3 wordt aangepast.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		overstromingen, maar er is ook aandacht voor het beperken van de gevolgen van een overstroming door keuzes in de ruimtelijke planning en het op orde krijgen en houden van de rampenbeheersing (meerlaagse veiligheid)¹.		
230 - 11	Unie van Waterschappen	Klimaatbestendigheid van het landelijk gebied zou moeten worden toegevoegd aan nationaal belang 9, danwel als apart nationaal belang genoemd moeten worden. De inrichting van deze gebieden draagt bij of is randvoorwaardelijk voor een klimaatbestendig stedelijk gebied.	Het Rijk heeft een nationaal belang bij ruimte voor klimaatbestendige zoetwatervoorziening en waterveiligheid in geheel Nederland, inclusief het landelijk gebied. In de SVIR is klimaatbestendige stedelijke (her)ontwikkeling expliciet benoemd vanwege de extra complexiteit van klimaatbestendige inrichting in stedelijk gebied. De specifieke problematiek in het landelijk en stedelijk gebied komen aan bod in het Deltaprogramma.	Geen.
230 - 14	Unie van Waterschappen	De rijksverantwoordelijkheden betreffende de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) en Europese Richtlijn Overstromingsrisico (ROR) moeten expliciet in de SVIR worden opgenomen. In de SVIR zou direct verwezen moeten worden naar de KRW verplichtingen in artikel 4.7 van de KRW (bijvoorbeeld dat er bij fysieke ingrepen, zoals stedelijke ontwikkelingen, er alles aan moet worden gedaan om de KRW doelen te halen danwel te behouden).	In de realisatieparagraaf staan de Europese Kaderrichtlijn Water en de Europese richtlijn Overstromingsrisico's opgenomen als vigerende kaders. Het is daarom niet nodig om in de SVIR verder in te gaan op de verschillende artikelen uit deze kaders.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
230 - 15	Unie van Waterschappen	De Unie van Waterschappen biedt aan om namens de waterschappen op te treden als coördinator bij landelijke ruimtelijke plannen.	Bij alle ruimtelijke plannen die van invloed zijn op het waterbeheer zal een Watertoets worden opgesteld. Daar waar het landelijke ruimtelijke plannen betreft, zal de Unie van Waterschappen door het Rijk worden betrokken.	Geen.
230 - 16	Unie van Waterschappen	De leerervaringen van het bij de SVIR doorlopen watertoetsproces zouden moeten worden verwerkt in een actualisatie van de Landelijke Handreiking watertoetsproces 3 via de Landelijke Werkgroep Watertoets (o.a. t.a.v. organisatorische afspraken om in vroeg stadium overleg te voeren, de samenwerking met andere belanghebbende partijen in het watertoetsproces, het in beeld brengen van de gevolgen van de Crisis- en Herstelwet voor het watertoetsproces en het ontwikkelen van begrip voor de gevolgen van het opstellen vanuit het eigen belang).	Het is inderdaad van belang dat de leerervaringen van het watertoetsproces worden geborgd. Hierover kunnen in Directeuren Water Overleg en het Bestuurlijk Koepeloverleg afspraken worden gemaakt.	Geen.
230 - 17	Unie van Waterschappen	De Landelijke Werkgroep Watertoets zou gevraagd moeten worden om in overleg met de commissie MER onderzoek te verrichten naar de wijze waarop de MER en de watertoets elkaar versterken.	Beide instrumenten worden al in het kader van het Deltaprogramma Deelprogramma Nieuwbouw & Herstructurering onderzocht. Gericht onderzoek naar de wijze waarop instrumenten elkaar versterken kan beter plaatsvinden binnen de context van het Deelprogramma Nieuwbouw & Herstructurering.	Geen.
230 - 18	Unie van Waterschappen	In de waterparagraaf van de SVIR zou het doorlopen overlegproces moeten worden weergegeven, evenals een reactie op het wateradvies.	In de definitieve SVIR wordt een waterparagraaf opgenomen, waarin is ingegaan op het gegeven wateradvies.	Waterparagraaf wordt toegevoegd aan de SVIR.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
230 - 19	Unie van Waterschappen	Verduidelijken koppeling regionale en hoofdwatersysteem in de SVIR en belang regionale watersysteem voor het Rijk i.v.m. voorkomen afwenteling op nationale watersysteem en Europese verplichtingen (KRW). Tekstsuggestie: (aanvullend op de 3e alinea nat. belang 9 (SVIR bladzijde 47, E en 3e alinea): 'Het Rijk is zich in het kader van ondermeer: internationale stroomgebieden, Europese verplichtingen en mogelijke onderlinge afwenteling van wateropgaven, bewust van de noodzaak van een goede (grensoverschrijdende) koppeling tussen het regionale en hoofdwatersysteem en draagt daarvoor mede de verantwoordelijkheid'.	De koppeling tussen het regionale en hoofdwatersysteem is inderdaad van belang.	In de SVIR wordt de koppeling tussen hoofd- en regionaal watersysteem scherper aangegeven.
230 - 20	Unie van Waterschappen	Er mag geen afwenteling plaatsvinden van rijksopgaven op regionale opgaven. Tekstvoorstel: (SVIR bladzijden 47, 4e alinea) 'Vanuit de waterveiligheid...in het regionale watersysteem, is nodig ten behoeve van het robuust functioneren van het watersysteem en om afwenteling op nationale opgaven te voorkomen. Vice versa zorgt het Rijk ervoor dat de negatieve effecten van de Rijksopgave niet afgewenteld worden op de regionale opgaven. Dit is ook van belang voor een goede uitvoering van de in het Bestuursakkoord Water gemaakte afspraken over doelmatig waterbeheer'.	Ten behoeve van doelmatig waterbeheer is het inderdaad van belang dat afwenteling zoveel mogelijk wordt voorkomen. Betrokken overheden maken hier onderling afspraken over bij de uitvoering van projecten. Het Bestuursakkoord Water is hierbij leidend.	Geen.

Nummer	Organisatie	Zienswijze	Reactie	Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro
230 - 24	Unie van Waterschappen	Zekerheid in waterveiligheid bestaat niet (SVIR bladzijde 49, 1e alinea). Tekstvoorstel: 'In het nationale Deltaprogramma werken de gezamenlijke overheden onder regie van de Deltacommissaris aan een totaalpakket aan water- en ruimtelijke oplossingen die voor de korte en lange termijn zekerheid bieden over de ontwikkelingsrichtingen van waterveiligheid en zoetwatervoorziening in samenhang met ruimtelijke ontwikkelingen'.	De tekst was inderdaad iets te stellig over de zekerheid die geboden kan worden over de waterveiligheid en zoetwatervoorziening. De tekst is aangepast.	De tekst wordt genuanceerd ten aanzien van de zekerheid die geboden kan worden over de waterveiligheid en zoetwatervoorziening.
230 - 25	Unie van Waterschappen	Verbetering van de (ecologische) waterkwaliteit moet duidelijker onder Nationaal belang 9 worden opgenomen (SVIR, zie punt 10 bladzijde 94): 'verbetering van de kwaliteit van het oppervlaktewater en de zorg voor een goede ecologische waterkwaliteit. Nationaal belang 9 expliciet aanvullen met deze twee punten.	Het Rijk is verantwoordelijk voor de goede randvoorwaarden op het gebied van milieukwaliteit, waaronder waterkwaliteit en is daarnaast verantwoordelijk voor verbetering van de kwaliteit van het oppervlaktewater van de Rijkswateren.	In de bijlage 2 onder punt 10 wordt 'Rijkswateren' toegevoegd. Van zorg voor goede ecologische waterkwaliteit: is onderdeel van nationaal belang 8 en wordt toegevoegd aan hoofdstuk 3.
230 - 27	Unie van Waterschappen	Watersysteemherstel toevoegen als rijksverantwoordelijkheid (SVIR bladzijde 13, 5e alinea). Tekstvoorstel: 'Over een onderwerp internationale verplichtingen of afspraken zijn aangegaan, bijvoorbeeld over biodiversiteit, duurzame energie, watersysteemherstel of werelderfgoed'.	Voor zover er over watersysteemherstel internationale afspraken zijn aangegaan is het inderdaad ook een rijksverantwoordelijkheid.	Watersysteemherstel wordt toegevoegd in de opsomming van onderwerpen waarover internationale verplichtingen zijn aangegaan.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
230 - 30	Unie van Waterschappen	Ook bij stedelijke herontwikkeling moet aandacht zijn voor de gevolgen op de waterhuishouding (SVIR bladzijde 55, 2e alinea). Tekstvoorstel: 'Bij nieuwe ontwikkelingen en herstructurering (vernieuwing) van stedelijke gebieden moet aandacht zijn voor de gevolgen op de waterhuishouding, het milieu en cultureel erfgoed'.	Aandacht voor waterhuishouding, milieu en cultureel erfgoed is inderdaad zowel bij nieuwe ontwikkelingen als bij herstructurering van belang.	Herstructurering wordt toegevoegd aan de opsomming van ontwikkelingen waarbij rekening moet worden gehouden met waterhuishouding, milieu en cultureel erfgoed.
230 - 31	Unie van Waterschappen	Niet alleen bij stedelijke maar bij alle ruimtelijke ontwikkelingen rekening houden met water. (Aandachtspunt samenvatting: 'Waterveiligheid en de beschikbaarheid van voldoende zoetwater heeft ruimte nodig en stelt eisen aan de stedelijke en andere ruimtelijke ontwikkelingen'.)	Waterveiligheid en de beschikbaarheid van voldoende zoetwater stelt inderdaad eisen aan zowel stedelijke als andere ruimtelijke ontwikkelingen. De tekst is genuanceerd.	De tekst wordt genuanceerd ten aanzien van ontwikkelingen waaraan eisen worden gesteld vanuit waterveiligheid en zoetwater.
240 - 09	Gemeente Westland	Bij duurzame zoetwatervoorziening graag wel het economische belang van de tuinbouwsector meenemen als afweging.	Bij de uitwerking van de zoetwateropgave van Nederland worden belangen van alle sectoren meegenomen.	Geen.

E3. Nationale Landschappen en Rijksbufferzones

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
002 - 06	De Nieuwe Volkspartij	Er moet gebruiksgroen en beleefgroen zijn in de steden en dorpen.	Voldoende gebruiksgroen en beleefgroen is van belang voor een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving. Het is echter een belang dat in prim a handen is bij provincies en gemeenten.	Geen.
023 - 01	Stichting Comité Doesbrug	De regie op nationale belangen als die van landschap en flora & fauna dienen in handen te blijven bij de centrale overheid. Coördinatie en sturing op nationaal niveau is dan ook wenselijk om de juiste "filosofie" neer te zetten voor langere tijd.	Het Rijk blijft op basis van de SVIR zorg dragen voor een ruimtelijk netwerk van natuur, vanuit zijn verantwoordelijkheid voor het nakomen van internationaal aangegane biodiversiteitsverplichtingen. Het Rijk beschouwt de taak landschap en de afstemming tussen groen en verstedelijking als een taak van de provincies.	Geen.
023 - 03	Stichting Comité Doesbrug	Inventariseer de "zachte waarden" in de Nationale Landschappen en geef taakstellend mee dat per saldo geen verdere achteruitgang mag plaatsvinden. De centrale overheid dient haar verantwoordelijkheid te nemen voor zachte waarden, aangezien die de basis zijn voor een prettige omgeving.	Het Rijk beschouwt de taak landschap en de afstemming tussen groen en verstedelijking als een taak van de provincies.	Geen.
024 - 01	GroenLinks Schoonhoven	Nationaal Landschap het Groene Hart, is gebied met internationaal zeldzame of unieke kenmerken en landschapskwaliteiten. Het streven dient te zijn deze kwaliteiten te behouden en waar mogelijk te versterken en dit gebied niet de verkwanselen.	Het Rijk beschouwt de taak landschap en de afstemming tussen groen en verstedelijking als een taak van de provincies.	Geen.
025 - 03	Hoogheemraadschap van Delfland	De provincies krijgen de verantwoordelijkheid voor groene gebieden om de stad, zoals Rijksbufferzones. Op welke wijze moeten de provincies deze verantwoordelijkheid vormgeven en op welke wijze zal het Rijk hier op toezien? (in relatie tot belang van deze gebieden voor waterkwaliteit en -kwantiteit)	Het Rijk voert geen beleid meer op Recreatie om de Stad en Rijksbufferzones en zal er ook niet meer op toezien of en hoe medeoverheden hier beleid op voeren. Het Rijk neemt nog wel verantwoordelijkheid voor normering voor de waterkwaliteit.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
031 - 05	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente 's-Hertogenbosch	De opgaven op het gebied van 'zachte waarden' zijn - zowel beleidsmatig als financieel opzicht - vaak dermate groot en complex dat een nauwe betrokkenheid vanuit het Rijk gewenst is. Wij betreuren het dan ook zeer dat het kabinet ervoor kiest hiervoor niet langer verantwoordelijkheid te nemen.	Het Rijk kiest ervoor om de taak landschap over te dragen aan provincies. Provincies hebben de rol van gebiedsregisseur in het ruimtelijke domein en gaan over de afstemming tussen groen en verstedelijking. Het Rijk vertrouwt er op dat provincies de beste laag zijn om de regie hierop te voeren.	Geen.
052 - 01	Stichting tot Behoud van de Hoeksche Waard als Polderlandschap	Natuur, milieu en gezondheid wordt ondergeschikt gemaakt aan geld verdienen.	Ingevolge het regeerakkoord kiest het Rijk ervoor om de verantwoordelijkheid voor het natuurbeleid neer te leggen bij provincies. Hiervoor stelt het Rijk wel degelijk kaders in nationaal belang 11. Bovendien zijn in het onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur afspraken gemaakt tussen Rijk en provincies over een verantwoorde overdracht van taken. Daarnaast worden de ruimtelijk voorwaarden voor milieu en gezondheid in belang 8 ongewijzigd doorgezet.	Geen.
054 - 20	Gedeputeerde Staten van provincie Zeeland	De provinciale aanpak van de nationale landschappen komt onder druk te staan nu daarvoor geen financiële middelen meer beschikbaar zijn zoals dat in het verleden wel het geval was in het kader van uitvoeringsprogramma's, waaraan de succesvolle aanpak te danken was.	Vertrouwen in medeoverheden vormt de basis bij het overdragen van taken, bevoegdheden en middelen. Provincies zijn, met het sluiten van het onderhandelingsakkoord natuur, tevens verantwoordelijk voor de besteding van de overgedragen middelen.	Geen.
058 - 01	Algemene Vereniging voor Natuurbescherming	Indiener is sterk gekant tegen de niet nader beargumenteerde afschaffing van de rijksbufferzones. De rijksbufferzone is een effectief planologisch instrument geweest om het open landelijk gebied te behouden.	Conform het regeerakkoord wordt in de SVIR gekozen voor een minder/selectiever rijksbeleid, beredeneerd vanuit de rijksbelangen. Het Rijk beschouwt de taak landschap en de afstemming tussen groen en verstedelijking als een taak van de provincies en heeft het beleid voor Rijksbufferzones daarom geschrapt. Provincies kunnen er desgewenst voor kiezen om dit beleid	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			zelfstandig door te zetten.	
061 - 09	Vereniging Platform Lichthinder	De kenmerkende Nederlandse cultuurlandschappen moeten ook 's nachts beschermd worden. Het gaat om bescherming van de natuurlijke schoonheid van de duisternis.	Het Rijk beschouwt de taak landschap en de afstemming tussen groen en verstedelijking als een taak van de provincies. Het is aan de provincies om hierin ook de waarde van 'duisternis' een plek te geven.	Geen.
063 - 01	Stichting De Groene Buffer Woerden	De Structuurvisie levert onvoldoende waarborg voor het bijzondere karakter van het Groene Hart en het Land van Woerden. Bij kwetsbare gebieden in landsschappelijk en cultuurhistorische opzicht moet het Rijk niet terugtreden, maar richting blijven geven. Bij de verdere planologische ontwikkeling van het Groene Hart en het Land van Woerden moet steeds een bijzonder belang aan bescherming en behoud van natuur, landschap en cultuurhistorie worden toegekend.	Het Rijk beschouwt de taak landschap en de afstemming tussen groen en verstedelijking als een taak van de provincies. Het is aan de provincies om hierin ook de waarden van het Groene Hart een plek te geven.	Geen.
064 - 01	Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging	De indiener heeft bezwaar tegen de wijze waarop, zonder gegronde redenen, gebroken wordt met het vigerende natuur- en landschapsbeleid. Groen is van hoofddoelstelling verworden tot een nevendoelelstelling. De nota draagt een antropocentrisch in plaats van een ecocentrisch beleid uit.	Natuur is benoemd als een nationaal belang binnen de SVIR, waarmee het bijdraagt aan de hoofddoelen van de SVIR. Voor het landschapsbeleid geldt dat dit wordt overgelaten aan de provincies.	Geen.
064 - 03	Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging	Bij natuur- en landschapsbeleid in zijn algemeenheid en EHS in het bijzonder is sprake van nationale baten en/of lasten, ten tweede overstijgt het de doorzettingsmacht van de lagere overheden en ten derde is het provincie en/of landsgrensoverstijgend. Dat maakt dat voor dit onderwerp een rijksrol aan de orde is.	Het Rijk beschouwt de taak landschap en de afstemming tussen groen en verstedelijking als een taak van de provincies en heeft het beleid voor Rijksbufferzones en Nationale Landschappen daarom geschrapt. Provincies kunnen er desgewenst voor kiezen om dit beleid zelfstandig door te zetten. In het Onderhandelingsakkoord	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			decentralisatie natuur zijn afspraken gemaakt tussen Rijk en provincies over een verantwoorde overdracht van taken, bevoegdheden en middelen.	
064 - 04	Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging	Het bewaken van de samenhang in het landschap is een taak van de rijksoverheid.	Het Rijk beschouwt de taak landschap en de afstemming tussen groen en verstedelijking als een taak van de provincies.	Geen.
072 - 08	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Zaanstad	Door de verwevenheid van de kwaliteit van hoogwaardige landschappen als Laag Holland, Stelling van Amsterdam en het Groene Hart met de economische ontwikkeling van deze regio bestaan er ernstige bezwaren tegen het verminderen van de rijksinspanningen (financieel en inhoudelijk) zowel in waardevolle landschappen als bij groenontwikkelingen. Het Rijk wordt gehouden aan de eerder gemaakte Uitvoeringsafspraken VINAC, de Intentieverklaring SGP IJmond-Zaanstreek en de Woningbouwafspraken 2005-2009.	Het Rijk beschouwt de taak landschap en de afstemming tussen groen en verstedelijking als een taak van de provincies. Voor UNESCO werelderfgoederen en EHS blijft wel een rijksplanologische borging bestaan. De stelling van Amsterdam is UNESCO werelderfgoed en Laag Holland is dat deels ook (Beemster). Tevens behoort een groot deel tot de EHS. Een integrale aanpak van gebiedsontwikkelingen blijft wel op de agenda van de MIRT overleggen.	Geen.
081 - 12	Noordvleugel Utrecht	Ook rijksbeleid ten aanzien van infrastructuur, woningbouw, windenergie, etc., heeft grote invloed op de kwaliteit van de waardevolle landschappen. Uw betrokkenheid bij behoud van de nationale landschappen is dan ook onontbeerlijk.	Het Rijk beschouwt de taak landschap en de afstemming tussen groen en verstedelijking als een taak van de provincies.	Geen.
081 - 13	Noordvleugel Utrecht	De binnenstedelijke opgave en de opgave voor groene recreatie om de stad hangen met elkaar samen. U trekt zich op dit punt te abrupt terug en komt uw afspraken voor het meefinancieren van de recreatieve groenopgave niet na. Een handreiking om de reeds in gang gezette projecten voor recreatie om de stad (RodS) af te kunnen maken, wordt gevraagd.	Het Rijk beschouwt de afstemming tussen groen en verstedelijking als een taak van de provincies. De betrokkenheid van het Rijk bij de groene recreatie om de stad is beëindigd met het Regeerakkoord en het Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur. Verplichtingen uit de ILG-periode worden uitgefincierd. Een integrale aanpak van gebiedsontwikkelingen van nationaal	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			belang blijft wel op de agenda van de MIRT overleggen.	
087 - 08	Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie	Het Rijk moet bij de decentralisatie van landschap, natuur en groene ruimte kwaliteitscriteria meegeven.	Er is geen sprake van decentralisatie, maar van deregulering van de rijkstaken op het terrein van landschap en groene ruimte. Provincies en gemeenten mogen deze taken op hun eigen manier invullen. Het Rijk wil daarbij geen kwaliteitscriteria meegeven.	Geen.
089 - 01	Staatsbosbeheer	Het Rijk is als enige in staat om een evenwichtig besluit te nemen ten aanzien van de schakels tussen natuurgebieden en de Nationale Landschappen.	Het Rijk heeft afspraken gemaakt met de provincies over de realisatie van het nationale natuurnetwerk, ofwel de herijkte EHS. Het landschapsbeleid wordt door het Rijk overgedragen aan de provincies. Het is aan de provincies om hieraan invulling te geven.	Geen.
089 - 04	Staatsbosbeheer	Het zou een morele steun zijn als het Rijk er in slaagt om binnen vrije kaders een blijvende verantwoordelijkheid voor dit beleid uit te spreken en te zorgen dat de merknaam Nationale Landschappen gedekt blijft. Door alleen een verstedelijkingsladder als ruimtelijk instrument achter de hand te houden wordt het in stand houden van landschappen op de proef gesteld.	Het Rijk beschouwt de taak landschap en de afstemming tussen groen en verstedelijking als een taak van de provincies. Hoe om te gaan met de huidige Nationale landschappen laat het Rijk ook over aan de provincies. Daarnaast wordt (boven)lokale afstemming en uitvoering van verstedelijking overgelaten aan (samenwerkende) gemeenten binnen provinciale kaders. Vertrouwen in de medeoverheden vormt hiervoor de basis.	Geen.
098 - 07	Kontakt Milieubeheer Zaanstreek	Waarom moeten vooral regels in natuur- en landschapsbeleid sneuvelen?	Over de volle breedte van het ruimtelijke beleid is het Rijk veel selectiever geworden in het benoemen van zogenaamde rijksbelangen. Het Rijk blijft op basis van de SVIR zorg dragen voor een ruimtelijk netwerk van natuur. Het Rijk beschouwt de taak landschap en de afstemming tussen groen en verstedelijking als een taak van de provincies.	Geen.
108 - 01	Stichting Oude Kern Rijsoord	Het vervallen van de rijksbufferzones leidt tot het volbouwen van deze gebieden, extra	De Rijksbufferzones zijn op dit moment verankerd in het vigerende provinciale beleid. Van het	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		verkeer- en milieudruk, overschrijding van de geluidsbelastingen, externe veiligheid en bereikbaarheid.	overschrijden van wettelijk vastgelegde milieu- en veiligheidsnormen is geen sprake zijn. Wel hebben de provincies beleidsvrijheid gekregen om eigen keuzes te maken ten aanzien van de ontwikkeling van deze gebieden.	
110 - 01	Stichting Behoud Waterland	De landschappelijke kwaliteiten zullen dramatisch achteruitgaan als de Nationale Landschappen en de Rijksbufferzones vervallen en op rijksniveau alleen EHS- en Natura2000-gebieden worden beschermd.	Provincies hebben de rol van gebiedsregisseur in het ruimtelijke domein en gaan over de afstemming tussen groen en verstedelijking. Het Rijk beschouwt de taak landschap als een taak van de provincies en heeft het beleid voor Nationale Landschappen en Rijksbufferzones daarom geschrapt. Het Rijk vertrouwt er op dat provincies de beste laag zijn om de regie hierop te voeren. Provincies kunnen er desgewenst voor kiezen om dit beleid zelfstandig door te zetten.	Geen.
110 - 03	Stichting Behoud Waterland	Het rijksbeleid heeft de verstedelijking en versnippering van Waterland beperkt. Het landschap is daardoor (nog) herkenbaar gebleven en de landschappelijke en cultuurhistorische waarden zijn in hun context behouden.	Het Rijk beschouwt de taak landschap als een taak van de provincies en heeft het beleid voor Nationale Landschappen en Rijksbufferzones daarom geschrapt. Ten behoeve van zorgvuldig ruimtegebruik introduceert het Rijk de ladder voor duurzame verstedelijking.	Geen.
110 - 07	Stichting Behoud Waterland	Behoud van cultuurlandschappen kan niet alleen aan gemeenten en provincies worden overgelaten. Dankzij het rijksbeleid t.a.v. rijksbufferzones en nationale landschappen hebben deze gebieden extra aandacht en extra bescherming gekregen van gemeenten en provincies.	Provincies hebben de rol van gebiedsregisseur in het ruimtelijke domein en gaan over de afstemming tussen groen en verstedelijking. Het Rijk beschouwt de taak landschap als een taak van de provincies en heeft het beleid voor Nationale Landschappen en Rijksbufferzones daarom geschrapt. Het Rijk vertrouwt er op dat provincies de beste laag zijn om de regie hierop te voeren. Provincies kunnen er desgewenst voor kiezen om dit beleid zelfstandig door te zetten.	Geen.
111 - 13	vertrouwelijk	Wonen, industrie en kantoren moeten worden	De afstemming tussen verstedelijking en groen is	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		geconcentreerd in steden en dorpen. Daarbuiten is ruimte voor landbouw en natuur en moeten deze functies niet worden gehinderd.	een kerntaak van provincies. Zij kunnen hier samen met gemeenten het beste maatwerk voor leveren.	
115 - 01	Stichting Groene Hart	Dringend verzoek om handhaving van nationale sturing van het Nationaal Landschap Groene Hart én om voldoende kaderstelling in de Ontwerp Structuurvisie (en daaruit voortvloeiende wetgeving) voor het ruimtelijk beleid voor dit Nationaal Landschap.	Het Rijk beschouwt de taak landschap als een taak van de provincies en heeft het beleid voor Nationale Landschappen en Rijksbufferzones daarom geschrapt. Vertrouwen in de medeoverheden vormt hiervoor de basis.	Geen.
115 - 05	Stichting Groene Hart	Het Migratie Saldo Nul voor het Groene Hart kan neerwaarts worden bijgesteld, delen die in de Nota Ruimte uit het Groene Hart zijn gehaald kunnen weer worden terug gebracht binnen het Groene Hart (bv. de Zuidplaspolder).	Het Rijk is van mening dat het migratiesaldo nul principe in de praktijk niet of nauwelijks heeft gewerkt. De verantwoordelijkheid voor het landschapsbeleid komt bij de provincies te liggen.	Geen.
115 - 10	Stichting Groene Hart	Pleidooi voor het nadrukkelijk aanwijzen van het Groene Hart als Europees Landschap met internationale betekenis.	Het Rijk is geen voorstander van het benoemen van nieuwe beleidscategorieën. Door de verantwoordelijkheid voor de taak landschap en de Nationale Landschappen bij de provincies te leggen, wordt juist gestreefd naar het terugdringen van het aantal regimes.	Geen.
119 - 06	Vertrouwelijk	Er ontbreken 'nationale landschappen' in bepaalde regio's van Nederland die daar zeer op hun plaats zouden zijn gelet op hun landschappelijke kwaliteiten.	Het Rijk beschouwt de taak landschap als een taak van de provincies en heeft het beleid voor Nationale Landschappen en Rijksbufferzones daarom geschrapt.	Geen.
140 - 07	Bestuurlijk Platform Zuidvleugel	Verzoek om tot afspraken te komen over de wijze waarop de attractiviteit van het landschap in huidige financiële context kan worden vergroot.	In het Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur zijn afspraken gemaakt tussen Rijk en provincies over een verantwoorde overdracht van taken, bevoegdheden en middelen. In het overleg over het MIRT wordt overlegd over integrale gebiedsontwikkelingen.	Geen.
142 - 01	Natuurvereniging Ridderkerk	Maakt bezwaar tegen laten vervallen rijksbufferzones in het algemeen en	De Rijksbufferzones zijn verankerd in het vigerende provinciale beleid. Van het	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		rijksbufferzone Oost-IJsselmonde in het bijzonder. Dit zal leiden tot volbouwen, ten koste van groene woonomgeving, lokale groengebieden en regionale groenstructuur. Groene verbindingen komen nog sterker onder druk te staan. Milieueffecten van volbouwen rijksbufferzones is in strijd met nationaal belang 8.	overschrijden van wettelijk vastgelegde milieu- en veiligheidsnormen kan ook geen sprake zijn. Wel hebben de provincies beleidsvrijheid gekregen om eigen keuzes te maken ten aanzien van de ontwikkeling van deze gebieden.	
155 - 19	Stichting Natuur & Milieu	Indiener vindt het slecht voor Nederland dat landschapsbeleid en -bescherming wordt overgelaten aan provincie en gemeente. Indiener vreest dat lokale en korte termijnkeuzes zullen prevaleren. Daarnaast wordt er geen budget meegeleverd. Dit leidt tot verrommeling van het landschap, achteruitgang van biodiversiteit en verslechtering van het vestigingsklimaat.	Provincies hebben de rol van gebiedsregisseur in het ruimtelijke domein en gaan over de afstemming tussen groen en verstedelijking. Het Rijk beschouwt de taak landschap als een taak van de provincies en heeft het beleid voor Nationale Landschappen en Rijksbufferzones daarom geschrapt. Het Rijk vertrouwt er op dat provincies de beste laag zijn om de regie hierop te voeren. Provincies kunnen er desgewenst voor kiezen om dit beleid zelfstandig door te zetten. In het Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur zijn afspraken gemaakt tussen Rijk en provincies over een verantwoorde overdracht van taken, bevoegdheden en middelen.	Geen.
155 - 20	Stichting Natuur & Milieu	Indiener stelt voor om nature ports van nationaal belang in de Structuurvisie op te nemen. Hieronder vallen in ieder geval de Nationale Landschappen en rijksbufferzones die onder grote verstedelijkingsdruk staan. Dit nationale belang zou moeten worden voorzien van voldoende middelen voor het beheren en ontwikkelen van landschapswaarden en natuurgebieden.	Het Rijk beschouwt de taak landschap en de afstemming tussen groen en verstedelijking als een taak van de provincies en heeft het beleid voor Rijksbufferzones en Nationale Landschappen daarom geschrapt.	Geen.
155 - 21	Stichting Natuur & Milieu	Het Nationale Landschap het Groene Hart vereist Rijkssturing, omdat het	Het nakomen van de verplichtingen uit de Vogelrichtlijn wordt geregeld in de	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		provincieoverstijgend is. Veenweidegebieden zijn op wereldschaal zeldzaam, daarnaast bevinden zich hier internationaal belangrijke weidevogelpopulaties. Het loslaten van de nationaal planologische bescherming in deze weidevogelgebieden is in strijd met de verplichting van Nederland op grond van de Europese Vogelrichtlijn om deze soorten in een goede staat van instandhouding te brengen. Indien er verzoekt om de planologische bescherming van deze gebieden te handhaven.	Natuurbeschermingswet 1998 en in de Flora- en faunawet; in de toekomst de Wet natuur. De Vogelrichtlijn verplicht niet tot de instelling van een planologisch beschermingsregime.	
155 - 23	Stichting Natuur & Milieu	Het vervallen van het programma Groen en de Stad (GIOS) en de daarbij behorende recreatievoorzieningen om de stad (RodS), zal zeer slecht uitpakken voor de leefbaarheid, met name in de Randstad, waar het tekort aan aantrekkelijk groen al enorm is. Het Rijk zou hier haar stimulerende rol en verantwoordelijkheid moeten blijven oppakken.	De verantwoordelijkheid voor de groene ruimte wordt overgedragen aan provincies. Verplichtingen uit de ILG-periode blijven gefinancierd. Gemeenten en provincies worden in de SVIR verantwoordelijk voor de leefbaarheid in hun omgeving. Als het Rijk voor delen van dit beleid verantwoordelijk zou blijven, kunnen gemeenten en provincies hun integrale verantwoordelijkheid niet waarmaken.	Geen.
155 - 24	Stichting Natuur & Milieu	Indiener verzoekt een landschapsinvesteringsfonds in te stellen. Aan iedere majeure economisch-infrastructurele investering wordt dan de verplichting gekoppeld om even majeur in het omliggende landschap te investeren. Een dergelijk fonds staat geheel los van de wettelijk verplichte compensatie, die immers enkel netto schade aan natuur en landschap kan voorkomen.	Het blijft interessant om te zoeken naar nieuwe aanvullende financieringsconstructies voor natuur, maar bereikbaarheidsprojecten mogen hiermee niet extra worden belast.	Geen.
156 - 03	Federatie Welstand	Tal van beleidsinstrumenten, die de kaders aangeven waarbinnen gemeenten en provincies de kwaliteit van onze omgeving beschermen en bevorderen, worden zonder een heldere	De argumenten voor decentralisatie en deregulering zijn het tegengaan van bestuurlijke drukte, verminderen en vereenvoudigen van regelgeving en beleid dicht bij diegenen die het	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		argumentatie geschrappt: bijvoorbeeld de bufferzones, Nationale Landschappen, compacte stadsbeleid, snelwegpanorama's, programma Mooi Nederland etc. Zonder kaders, richtinggevende uitspraken en onderstreping van de urgentie, wordt het voor de medeoverheden uitermate lastig om in ruimtelijke projecten de omgevingskwaliteit centraal te stellen.	aangaat. Het Rijk vertrouwt er op dat provincies de beste laag zijn om de regie te voeren op landschapsbeleid en de afstemming tussen groen en verstedelijking.	
156 - 09	Federatie Welstand	De SVIR krijgt een grote mate van vrijblijvendheid, doordat de doelen, bijvoorbeeld bij de Nationale Landschappen en de bufferzones onvoldoende helder zijn omschreven, terwijl anderzijds niet getoetst wordt of de medeoverheden daadwerkelijk uitvoering geven aan deze rijksdoelen.	Het Rijk stelt geen doelen meer voor Nationale landschappen en Rijksbufferzones.	Geen.
168 - 05	College van B&W van gemeente Utrecht	Bij het overdragen van taken van het Rijk op het terrein van groen, landschap en recreatie aan provincie en gemeenten moet duidelijk worden gemaakt wie verantwoordelijk is om op te treden in het geval van conflicterende belangen. Daarnaast zijn financiële middelen onontbeerlijk bij het overnemen van de taken van het Rijk.	In het Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur zijn afspraken gemaakt tussen Rijk en provincies over een verantwoorde overdracht van taken, bevoegdheden en middelen. Wanneer sprake is van onvoorziene conflicterende belangen ligt overleg voor de hand.	Geen.
175 - 03	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Leiden	Het lijkt ons onverstandig om Rijksbufferzones op te heffen, zeker in de Randstad	Conform het regeerakkoord wordt in de SVIR gekozen voor een minder/selectiever rijksbeleid, beredeneerd vanuit de rijksbelangen. Het Rijk vertrouwt er op dat provincies de beste laag zijn om de regie te voeren op landschapsbeleid en de afstemming tussen groen en verstedelijking en heeft het beleid voor Rijksbufferzones daarom geschrappt. Provincies kunnen er desgewenst voor kiezen om dit beleid zelfstandig door te zetten.	Geen.
177 - 18	College van Burgemeester	Landschap naar provincies. Niet duidelijk is hoe	In het Onderhandelingsakkoord decentralisatie	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
	en Wethouders van de gemeente Haarlemmermeer	de provincies voor deze taak gefaciliteerd worden en hoe zij met conflicterende belangen van het Rijk moeten aanpakken.	natuur zijn afspraken gemaakt tussen Rijk en provincies over een verantwoorde overdracht van taken, bevoegdheden en middelen. Wanneer sprake is van onvoorziene conflicterende belangen ligt overleg voor de hand.	
177 - 19	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Haarlemmermeer	Landschap moet niet het ondergeschoven kindje worden. Van groot belang voor economie en vestigingsklimaat, rol van het Rijk bijvoorbeeld gezamenlijk met regio's inzetten op nieuwe financieringsmodellen.	Landschap is onderdeel van een aantrekkelijk leef- en vestigingsklimaat. Het Rijk vertrouwt er op dat provincies de beste laag zijn om de regie te voeren op landschapsbeleid en de afstemming tussen groen en verstedelijking.	Geen.
189 - 01	Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging afdeling Amsterdam	Het abrupt schrappen van een consistente beleidslijn en het overlaten van dit beleid aan lagere overheden, zal kwalijke gevolgen hebben. Indiener voorziet verrommeling, versnippering en verstedelijking van waardevolle landschappen. Indiener verzoekt het Rijksbufferzonebeleid te handhaven.	Provincies hebben de rol van gebiedsregisseur in het ruimtelijke domein en gaan over de afstemming tussen groen en verstedelijking. Het Rijk beschouwt de taak landschap als een taak van de provincies en heeft het beleid voor Nationale Landschappen en Rijksbufferzones daarom geschrapt. Het Rijk vertrouwt er op dat provincies de beste laag zijn om de regie hierop te voeren.	Geen.
195 - 09	Gewest Gooi en Vechtstreek	De volgende elementen illustreren de zorg met betrekking tot een duurzame ontwikkeling van het buitengebied in en rondom het Gooi: (1) Het vervallen van robuuste ecologische verbindingen: Utrechtse Heuvelrug-Veluwe, Natte As richting IJmeer/Waterland/Flevoland, robuuste verbinding in Flevoland zelf; (2) Het vervallen van de Nationale Landschappen Arkemheen-Eemland, Nieuwe Hollandse Waterlinie, Stelling van Amsterdam en Groene Hart; (3) Het vervallen van het bufferzonebeleid; (4) De grootschalige uitbreidingsmogelijkheden voor buitendijks bouwen in IJmeer voor Almere en IJmeer. Er wordt verzocht de huidige	Het Rijk beschouwt de taak landschap en de afstemming tussen groen en verstedelijking als een taak van de provincies en heeft het beleid voor Rijksbufferzones en Nationale Landschappen daarom geschrapt. In het Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur zijn afspraken gemaakt tussen Rijk en provincies over een verantwoorde overdracht van taken, bevoegdheden en middelen.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		betrokkenheid van het Rijk in grote lijnen voort te zetten.		
196 - 05	Vereniging Tegen Milieubederf	Het Zuid-Hollandse landschap, breder dan alleen het Groene Hart en heel Delfland (in plaats van alleen Midden Delfland) behoort tot ons cultureel erfgoed. Bescherming en benoeming van landschapsmonumenten als Hoekse Waard en Hollandse polders is een plicht van het Rijk.	Het Rijk beschouwt de taak landschap als een taak van de provincies en heeft het beleid voor Nationale Landschappen en Rijksbufferzones daarom geschrapt. Het Rijk vertrouwt er op dat provincies de beste laag zijn om de regie hierop te voeren. Ten behoeve van zorgvuldig ruimtegebruik introduceert het Rijk de ladder voor duurzame verstedelijking.	Geen.
199 - 11	Het Groene Hart Brabant	Een selectie van gebieden houdt per definitie in dat het in wezen om een grotere groep gebieden met waardevolle kenmerken gaat. Andere niet-uitverkoren waardevolle gebieden zijn zeker van net zo'n grote betekenis voor de ruimtelijke kwaliteit en identiteit van ons land. De bewaking van hun kwaliteit is daarom ook van nationaal belang dat op rijksniveau gewaarborgd dient te worden.	Provincies hebben de rol van gebiedsregisseur in het ruimtelijke domein en gaan over de afstemming tussen groen en verstedelijking. Het Rijk beschouwt de taak landschap als een taak van de provincies en heeft het beleid voor Nationale Landschappen en Rijksbufferzones daarom geschrapt. Het Rijk vertrouwt er op dat provincies de beste laag zijn om de regie hierop te voeren.	Geen.
199 - 12	Het Groene Hart Brabant	In de SVIR dient duidelijk naar voren gebracht te worden dat buiten de geselecteerde gebieden nog andere waardevolle gebieden voorkomen die bescherming behoeven. Gebeurt dit niet dan zal het niet opnemen als nationaal landschap als bewijs van ontbrekend behoudsbelang worden uitgelegd.	De provincie krijgt de taak landschap en de verantwoordelijkheid voor de afstemming tussen groen en verstedelijking en het Rijk vertrouwd dit de provincie toe. Provincies hebben de beleidsvrijheid deze gebieden te beschermen en/of hier te beschermen gebieden aan toe te voegen.	Geen.
200 - 24	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen	Het Rijk moet blijven zorgen voor een goede afstemming tussen provincies ten aanzien van landschap en het Rijk moet verantwoordelijk blijven voor de kaders waaraan het beleid t.a.v. landschap moet blijven voldoen.	Het Rijk beschouwt de taak landschap en de afstemming tussen groen en verstedelijking als een taak van de provincies en heeft het beleid voor Rijksbufferzones en Nationale Landschappen daarom geschrapt. Op basis van vertrouwen gaat het Rijk de provincies ook niet controleren.	Geen.
202 - 03	Stichting	Landschap is ook een zaak van nationaal	Het Rijk beschouwt de taak landschap en de	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
	Landschapsmanifest	belang en vraagt om een rijksvisie voor de middellange termijn.	afstemming tussen groen en verstedelijking als een taak van de provincies en heeft het beleid voor Rijksbufferzones en Nationale Landschappen daarom geschrapt.	
202 - 04	Stichting Landschapsmanifest	Nationale landschappen en rijksbufferzones vragen bij uitstek om gekwalificeerd en geborgd te worden door de nationale overheid. De uitvoering kan regionaal.	Het Rijk beschouwt de taak landschap en de afstemming tussen groen en verstedelijking als een taak van de provincies en heeft het beleid voor Rijksbufferzones en Nationale Landschappen daarom geschrapt. Provincies kunnen er desgewenst voor kiezen om dit beleid zelfstandig door te zetten.	Geen.
202 - 06	Stichting Landschapsmanifest	De baten van landschap liggen grotendeels op nationaal niveau. Profiteren van een aantrekkelijk landschap houdt niet op bij de gemeente- of provinciegrens. Nationale baten kunnen niet worden verkregen zonder het maken van nationale kosten.	De baten van landschap liggen zeker niet alleen op nationaal niveau. Ook gemeenten en provincies hebben baten van hun landschappen. Gemeenten en provincies hebben baten van een aantrekkelijk vestigingsklimaat. Landschap is daarvan een factor. Er is dan ook geen aanleiding om nationale kosten t.a.v. landschap te maken.	Geen.
207 - 01	Stichting tot behoud van natuurlijke en cultuurhistorische waarden in de Alkmaardermeeromgeving	De teneur van de ontwerp SVIR is onnodig confronterend t.o.v. het beleid in de afgelopen jaren op het terrein van natuur en landschap. Dit blijkt o.a. uit de sheet met het rode kruis door allerlei zaken die vanuit recreatie, natuur en landschap juist heel positief te beoordelen zijn, door krenten als "het roer moet om" en "ruimte voor anderen". Dit miskent de goede kanten van het beleid in de afgelopen jaren.	Het Rijk beschouwt de taak landschap en de afstemming tussen groen en verstedelijking als een taak van de provincies en heeft het beleid voor Rijksbufferzones en Nationale Landschappen daarom geschrapt. Er wordt veel ruimte gelaten aan de medeoverheden om deze goede kanten te bewaren.	Geen.
210 - 03	Erfgoedvereniging Heemschut	Het bewaken van de diversiteit in nationale landschappen, die in samenhang de unieke Nederlandse identiteit bepaalt, lijkt bij uitstek een rijksbelang.	De provincie krijgt de verantwoordelijkheid voor het landschapsbeleid en de afstemming tussen groen en verstedelijking en het Rijk vertrouwd dit de provincie toe.	Geen.
212 - 01	College van Burgemeester	Voorgesteld wordt om in de structuurvisie wel in	Het Rijk beschouwt de taak landschap en de	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
	en Wethouders van de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude	beleidsmatige zin het behoud van de buffergebieden te onderschrijven, zodat aan de provinciale- en gemeentebesturen een fundament meegegeven wordt om hun verantwoordelijkheid nader in te vullen.	afstemming tussen groen en verstedelijking als een taak van de provincies en heeft het beleid voor Rijksbufferzones en Nationale Landschappen daarom geschrapt. Provincies kunnen er desgewenst voor kiezen om dit beleid zelfstandig door te zetten. Provincies hebben via de Wro voldoende instrumentarium in handen om hun verantwoordelijkheid nader in te vullen.	
214 - 01	Recreatie Noord-Holland NV	Door het rijksbufferzonebeleid heeft Amsterdam zijn unieke scheggenstructuur gekregen en kunnen handhaven. Dit leidt tot een gunstig vestigingsklimaat en hogere onroerend goedprijzen en -belastingen en zijn onontbeerlijk voor de geestelijke en lichamelijke gezondheid van de stedelingen. Indiener geeft aan dat de rijksbufferzones onder grote druk staan en dat de waarde van het Rijksbufferzonebeleid groot is.	Het Rijk beschouwt de taak landschap en de afstemming tussen groen en verstedelijking als een taak van de provincies en heeft het beleid voor Rijksbufferzones en Nationale Landschappen daarom geschrapt. Provincies kunnen er desgewenst voor kiezen om dit beleid zelfstandig door te zetten. Ten behoeve van zorgvuldig ruimtegebruik introduceert het Rijk de ladder voor duurzame verstedelijking.	Geen.
214 - 02	Recreatie Noord-Holland NV	Het abrupt schrappen van een consistente beleidslijn en het overlaten van dit beleid aan lagere overheden zonder overheveling van voldoende middelen om een en ander te verwezenlijken, zal kwalijke gevolgen hebben voor de samenleving. Indiener verzoekt met klem op om dit besluit terug te komen.	Vertrouwen in de medeoverheden vormt de basis voor decentralisatie en deregulering. In het Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur zijn afspraken gemaakt tussen Rijk en provincies over een verantwoorde overdracht van taken, bevoegdheden en middelen.	Geen.
214 - 03	Recreatie Noord-Holland NV	Lokale overheden kunnen niet altijd de nationale en internationale belangen overzien. Gemeenten staan dicht bij de burger en daardoor kiezen ze sneller voor het korte termijn belang van de individuele burgers. Bovendien brengt het gemeenten geld op als burgers mogen bouwen, terwijl groen geld kost. Indiener vindt dat aan lagere overheden grenzen gesteld	Vertrouwen in de medeoverheden vormt de basis voor decentralisatie en deregulering. Wel wordt in het Bro met de ladder voor duurzame verstedelijking een motiveringsplicht opgenomen ten aanzien van nieuwe verstedelijking.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		moeten worden.		
214 - 04	Recreatie Noord-Holland NV	Naast het voornemen om het Rijksbufferzonebeleid te schrappen, wordt ook het beleid rond Nationale Landschappen en het stimuleren van recreatie om de stad geschrapt. Als de speelruimte voor de stedelingen en hun opgroeiende kinderen hierdoor wordt gereduceerd, leidt dit tot grote problemen.	Het Rijk beschouwt de taak landschap en de afstemming tussen groen en verstedelijking als een taak van de provincies en heeft het beleid voor Rijksbufferzones en Nationale Landschappen daarom geschrapt. Provincies kunnen er desgewenst voor kiezen om dit beleid zelfstandig door te zetten. Ten behoeve van zorgvuldig ruimtegebruik introduceert het Rijk de ladder voor duurzame verstedelijking.	Geen.
221 - 03	Stichting Bescherm Zuiderwoude	Afschaffing van de regelgeving voor Nationale Landschappen en Rijksbufferzones zal dramatische gevolgen hebben voor de landschappelijke kwaliteiten van de regio Waterland.	Het Rijk beschouwt de taak landschap en de afstemming tussen groen en verstedelijking als een taak van de provincies en heeft het beleid voor Rijksbufferzones en Nationale Landschappen daarom geschrapt. Provincies kunnen er desgewenst voor kiezen om dit beleid zelfstandig door te zetten.	Geen.
221 - 04	Stichting Bescherm Zuiderwoude	Behoud van cultuurlandschappen kan niet alleen aan gemeenten en provincies worden overgelaten. Veel gemeenten bouwen meer dan is afgesproken en meer dan nodig is voor de natuurlijke aanwas van de eigen bevolking.	In de Bro wordt de ladder voor duurzame verstedelijking opgenomen. Dit betreft een motiveringsplicht ten aanzien van nieuwe verstedelijking. Het Rijk is van mening dat het migratiesaldo nul principe in de praktijk niet of nauwelijks heeft gewerkt.	Geen.
221 - 05	Stichting Bescherm Zuiderwoude	Er is geen aanleiding om de huidige regelgeving voor Nationale landschappen en Rijksbufferzones op Rijksniveau te schrappen. Dit leidt niet tot besparingen. De huidige regelgeving steunt provincies tegenover bouwdriftige gemeenten.	Het Rijk wil minder bestuurlijke drukte, minder en eenvoudiger regelgeving en beleid dichter bij diegenen die het aangaat. Daarom beschouwd het Rijk de taak landschap en de afstemming tussen groen en verstedelijking als een taak van de provincies en heeft het beleid voor Rijksbufferzones en Nationale Landschappen daarom geschrapt. Provincies kunnen er desgewenst voor kiezen om dit beleid zelfstandig door te zetten.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
224 - 05	Vertrouwelijk	Indiener ziet het bewaken van diversiteit en samenhang van landschappen en cultuurhistorische waarden bij uitstek als rijksbelang.	De taak landschap wordt door het Rijk gezien als taak van de provincies. Het Rijk is van mening dat provincies prima in staat zijn om dit beleid vorm te geven op een manie die recht doet aan de diversiteit en samenhang van het Nederlandse landschap.	Geen.
227 - 01	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Eemnes	Het gevoerde Rijksbeleid ten aanzien van infrastructuur, woningbouw en windenergie is van invloed op de kwaliteit van de waardevolle landschappen. Deze beleids velden zetten de Nationale Landschappen mogelijk verder onder druk en om die reden dienen de ambities van het Rijk ten aanzien van de Nationale Landschappen vergroot te worden. Bij uitstek is op dit onderdeel een coördinerende rol voor het Rijk weggelegd.	Het Rijk beschouwt de taak landschap en de afstemming tussen groen en verstedelijking als een taak van de provincies en heeft het beleid voor Rijksbufferzones en Nationale Landschappen daarom geschrapt. Provincies kunnen er desgewenst voor kiezen om dit beleid zelfstandig door te zetten.	Geen.
236 - 04	Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland	Afstemming en bewaking van een uniform Groene Hartbeleid over de drie provincies is niet geborgd. Wij vragen het Rijk hier in de beginfase een toezichhoudende en - waar nodig - faciliterende rol op zich neemt.	Het Rijk beschouwt de taak landschap en de afstemming tussen groen en verstedelijking als een taak van de provincies en heeft het beleid voor Rijksbufferzones en Nationale Landschappen daarom geschrapt. Provincies kunnen er desgewenst voor kiezen om dit beleid zelfstandig door te zetten. De drie Randstadprovincies gebruiken een gezamenlijke Voorloper Groene Hart als uitgangspunt voor het eigen beleid.	Geen.
241 - 01	Gemeente Midden-Delfland	Verzoek om tussen Rijk en regio tot afspraken te komen over de wijze waarop de attractiviteit van het landschap van Midden-Delflandgebied kan worden vergroot in de huidige financiële context. Hof van Delfland is het samenwerkingsverband waarbinnen deze afspraken moeten worden gemaakt.	Het Rijk beschouwt de taak landschap en de afstemming tussen groen en verstedelijking als een taak van de provincies en heeft het beleid voor Rijksbufferzones en Nationale Landschappen daarom geschrapt.	Geen.
241 - 02	Gemeente Midden-Delfland	Ondanks het afschaffen van de Rijksbufferzone	Het Rijk beschouwt de taak landschap en de	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		Midden-Delfland moet in de SVIR het belang worden onderkend van het behouden en versterken van het Midden-Delflandgebied en moet het Rijk haar (nieuwe) verantwoordelijkheid nemen (gerelateerd aan afspraken over de wijze waarop de attractiviteit van het landschap kan worden vergroot)	afstemming tussen groen en verstedelijking als een taak van de provincies en heeft het beleid voor Rijksbufferzones en Nationale Landschappen daarom geschrapt. Het is aan provincies om te kiezen of zij het bestaande beleid continueren.	
246 - 01	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente De Ronde Venen	Ons college heeft vertrouwen in het over laten van het Groene Hart aan afsprakenkaders tussen provincies en gemeenten, maar zien hier toch wel degelijk een rijksbelang bij dergelijke grootschalige, provinciegrensoverschrijdende gebieden. Het is ons college niet duidelijk hoe u de beoogde afbouw van het Groene Hart naar lagere overheden vergezeld wilt laten gaan door flankerend beleid. Verzocht wordt dan ook uw voornemen te heroverwegen en een rijksbelang in het Groene Hart in stand te houden.	Vertrouwen in medeoverheden vormt de basis bij het overdragen van taken, bevoegdheden en middelen. Provincies zijn, met het sluiten van het onderhandelingsakkoord natuur, tevens verantwoordelijk voor de besteding van de overgedragen middelen.	Geen.
246 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente De Ronde Venen	Verwijzend naar het succes van de Rijksbufferzone tussen Abcoude en Amsterdam Zuidoost, vindt ons college dat het nu te vroeg is om de Rijksbufferzone op te heffen zonder nieuw afdoend beleid.	Het Rijk beschouwt de taak landschap en de afstemming tussen groen en verstedelijking als een taak van de provincies en heeft het beleid voor Rijksbufferzones en Nationale Landschappen daarom geschrapt.	Geen.
248 - 15	Regio FoodValley	Regio is geen tegenstander van een vereenvoudiging van het aantal regels en regelingen om het natuur en de landschappen te beschermen en in stand te houden. Het is echter zorgelijk dat de SVIR daarin een beperkte ambitie laat zien: er wordt vooral gestreefd naar het behouden van een status quo. Daarbij wordt niet aangegeven wat het peiljaar van deze status quo is.	Het Rijk blijft verantwoordelijk voor het nakomen van de internationaal aangegane biodiversiteitsafspraken.	Geen
248 - 16	Regio FoodValley	Wij zijn benieuwd naar de gevolgen van de	Het Rijk beschouwt de taak landschap en de	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		keuze om de nationale landschappen (voor ons de Utrechtse Heuvelrug en nationaal park de Hoge Veluwe) niet als nationaal ruimtelijk belang te beschouwen. Het zou een groot gemis zijn als hiermee de betrokkenheid van de rijksoverheid in deze kwetsbare gebieden eindigt.	afstemming tussen groen en verstedelijking als een taak van de provincies en heeft het beleid voor Rijksbufferzones en Nationale Landschappen daarom geschrapt. Provincies kunnen er desgewenst voor kiezen om dit beleid zelfstandig door te zetten. Het Nationale Park de Hoge Veluwe is EHS en is daarmee rijksplanologische geborgd. De Utrechtse Heuvelrug is deels EHS.	

E4. Internationale unieke cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten

Nummer	Organisatie	Zienswijze	Reactie	Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro
017 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Katwijk	De aanwijzing van het wederopbouwgebied Strook Atlantikwall zou niet moeten leiden tot extra belemmeringen voor de stedelijke ontwikkeling. De gemeente wil de autonome afweging behouden m.b.t. selectie en behoud van archeologische en cultuurhistorische waarden.	Door het benoemen van de wederopbouwgebieden in de SVIR geeft het Rijk het belang aan dat ze aan deze gebieden hecht. Hieraan is echter geen regime verbonden, maar er zal in overleg worden getreden met de betrokken overheden om tot bestuurlijke afspraken over ontwikkelingsgerichte bescherming van de kernkwaliteiten te komen.	Geen.
017 - 03	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Katwijk	T.a.v. aanwijzing van het wederopbouwgebied Strook Atlantikwall Katwijk, verzoekt de gemeente om: - verduidelijking van de naamgeving; - verduidelijking van de begrenzing van het gebied, inclusief het benoemen van de elementen waarop de bescherming betrekking heeft.	Het Rijk heeft de wederopbouwgebieden alleen globaal willen duiden, om vervolgens in overleg met de betrokken overheden tot afspraken over de doorwerking van het beleid te komen. Vanuit de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed wordt hiertoe contact opgenomen.	Geen.
017 - 04	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Katwijk	In de definitieve SVIR en de definitieve Structuurvisie Erfgoed en Ruimte graag de begrenzing van het te beschermen wederopbouwgebied duidelijk aan te geven en de te beschermen elementen concreet te benoemen. Bij voorkeur conform de beschrijving van het beeldkwaliteitsplan van de gemeente.	Het Rijk heeft de wederopbouwgebieden alleen globaal willen duiden, om vervolgens in overleg met de betrokken overheden tot afspraken over de doorwerking (incl. verder specificeren kernkwaliteiten, begrenzing) van het beleid te komen. Vanuit de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed wordt hiertoe contact opgenomen.	Geen.
017 - 06	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Katwijk	Hoe beïnvloedt de aanwijzing van de Limes als nationaal belang de gebruiksmogelijkheden van de gebieden waarin de Limes is gelegen?	Via de ontwerpwijziging Barro wordt provincies gevraagd een regime uit te werken in een verordening gericht op de bescherming van de in de bijlage bij de ontwerpwijziging Barro opgenomen kernkwaliteiten in bestemmingsplannen.	Geen.
017 - 07	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Katwijk	Hoe beïnvloedt de aanwijzing van de Limes de selectiebesluiten en de keuze voor de vorm van behoud door de gemeente?	Via de ontwerpwijziging Barro wordt provincies gevraagd een regime uit te werken in een verordening gericht op de bescherming van de in de bijlage bij de ontwerpwijziging Barro	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			opgenomen kernkwaliteiten in bestemmingsplannen.	
017 - 08	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Katwijk	Indien de status van nationaal belang en/of UNESCO Werelderfgoed van de Limes leidt tot de aanwijzing van meer beschermde objecten, komen er dan op rijks - of provinciaal niveau extra financiële middelen beschikbaar voor het beheer en onderhoud daarvan door de gemeente?	Het Rijk voert een zeer terughoudend aanwijzingsbeleid voor monumenten. Indien rijksmonumenten worden aangewezen kunnen de eigenaren gebruik maken van het financiële kader (leningen, subsidies, fiscale voordelen) voor de monumentenzorg.	Geen.
017 - 09	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Katwijk	Is er sprake van voorbescherming van de Limes, vooruitlopend op de aanwijzing van het UNESCO Werelderfgoed? Zo ja: - wanneer wordt de voorbescherming van kracht; - wat is de betekenis daarvan voor de lopende projecten zoals de woningbouw op Locatie Valkenburg en de aanleg van de Rijnlandroute en RijnGouwelijn? -Heeft de voorbescherming gevolgen voor de huidige bevoegdheden van de gemeente?	De bescherming van de Werelderfgoedgebieden is onderdeel van de Barro en gaat gelijk daarmee van kracht. De provincies stellen na in werking treding van het werelderfgoedonderdeel van het Barro binnen 1 jaar een verordening op. Dit deel van het Barro treedt naar verwachting op 1 juli 2012 in werking. Wanneer in genoemde plannen zorgvuldig is omgegaan met archeologische en cultuurhistorische waarden zal dit geen gevolgen voor lopende plannen hoeven hebben. De gemeente zal gehouden zijn aan de planologische vertaling die de provincie Zuid Holland in haar verordening zal geven.	Geen.
017 - 10	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Katwijk	Als de aanwijzing van de Limes als Werelderfgoed door UNESCO niet doorgaat, wat zijn dan de gevolgen van de aanwijzing van de Limes als nationaal belang in de structuurvisie?	De bescherming van de Limes in het Barro laat zien dat het Rijk de bescherming serieus neemt, hetgeen de kans op plaatsing op de werelderfgoedlijst door de UNESCO vergroot. Het Rijk gaat er dan ook van uit dat plaatsing doorgaat.	Geen.
032 - 37	Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland	Verzoek om het beleid voor werelderfgoed Kinderdijk onder hetzelfde regime te laten vallen als de Limes en de Nieuwe Hollandse Waterlinie.	Kinderdijk is als Werelderfgoed al voldoende beschermd onder de Monumentenwet. Aanvullende bescherming via de ontwerp wijziging Barro is niet nodig om invulling te geven aan de internationale instandhoudingsverplichting. De provincie Zuid-Holland heeft de mogelijkheid	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			Kinderdijk en omgeving op te nemen in een aanvullende provinciale verordening.	
046 - 01	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nieuw-Lekkerland	In 1997 heeft UNESCO het molengebied Kinderdijk vanwege het unieke karakter op de Werelderfgoedlijst geplaatst. Op de kaarten en in de tekst van de ontwerp Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte missen wij de aanduiding van molengebied Kinderdijk als Werelderfgoed. Wij verzoeken om de aanduiding van molengebied Kinderdijk als Werelderfgoed in de definitieve versie van de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte wel op te nemen.	Het molencomplex Kinderdijk-Elshout staat opgenomen op kaart bij belang 10 in 3.3 en staat in bijlage 4 van de SVIR expliciet genoemd als werelderfgoed. Ter verduidelijking worden ook op de gebiedskaarten in hoofdstuk 4 de overige UNESCO wereldgoederen (ook die niet zijnde gebieden) opgenomen.	Op de gebiedskaarten worden de UNESCO werelderfgoederen (ook die niet zijnde gebieden) opgenomen.
048 - 01	SGP Katwijk	Wat betreft de Limes moet het Rijk zijn verantwoordelijkheid waarmaken om tot een integrale, bovengemeentelijke, en internationale afstemming en afweging te komen.	In de ontwerpwijziging Barro is het ruimtelijke regime geborgd voor het in stand houden en versterken van kernkwaliteiten van de Werelderfgoedgebieden. In de invulling hiervan wordt ruimte gelaten voor maatwerk door de provincies. Hierover zal het Rijk in overleg treden met de betreffende provincies.	Geen.
048 - 02	SGP Katwijk	Opwaarderen van de Limes en meer zichtbaar maken hiervan is een Rijkstaak.	Het Rijk ziet dit als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van meerdere overheidslagen. Het Rijk draagt bij door de Limes in de SVIR te markeren als nationaal belang en het behoud en de versterking van de unieke waarden ervan op te dragen via het Barro	Geen.
074 - 01	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Skarsterlân	Er wordt vooralsnog niet mee ingestemd dat de Haskerveenpolder in de gemeente Skarsterlân is aangewezen als wederopbouwgebied. Er kan niet worden ingestemd met beleid dat aanleiding kan geven tot belemmeringen voor de agrarische sector in dit gebied.	Door het benoemen van de wederopbouwgebieden in de SVIR geeft het Rijk het belang aan dat ze aan deze gebieden hecht. Hieraan is echter geen juridisch regime verbonden, maar er zal in overleg worden getreden met de betrokken overheden om tot bestuurlijke afspraken over ontwikkelingsgerichte	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			bescherming te komen.	
083 - 28	Samenwerkingsverband Noord-Nederland	Om de consistentie met de Visie Erfgoed en Ruimte te waarborgen dient het thema herbestemming en herontwikkeling in de SVIR benoemd moeten worden.	In de SVIR is benoemd dat bij transformatie herbestemming en herontwikkeling van karakteristiek erfgoed bijzondere aandacht vraagt. Het Rijk ziet dit echter als een taak van gemeenten en provincies.	Geen.
096 - 09	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Doetinchem	Er worden vraagtekens geplaatst bij het aanwijzen van Beltrum I/II als landelijk Wederopbouwgebied. Indiener verzoekt de selectie nader te onderbouwen (samen met gemeente Berkelland) en duidelijker aan te geven wat de gewenste uitwerking is in beleid en planvorming en welke maatregelen de aanwijzing vereist.	Door het benoemen van de wederopbouwgebieden in de SVIR geeft het Rijk het belang aan dat ze aan deze gebieden hecht. Hieraan is echter geen juridisch regime verbonden, maar er zal in overleg worden getreden met de betrokken overheden om tot bestuurlijke afspraken over ontwikkelingsgerichte bescherming te komen.	Geen.
110 - 02	Stichting Behoud Waterland	Onze cultuurlandschappen bezitten unieke waarden die over de hele wereld bekend zijn. Zij dragen bij aan de positie en het imago van de Randstad.	Het Rijk ziet cultureel erfgoed als van groeiend belang voor de concurrentiekracht van Nederland. Ruimte voor behoud en versterking van (inter)nationale unieke cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten is daarom als een nationaal belang benoemd in de SVIR.	Geen.
110 - 09	Stichting Behoud Waterland	Het Rijk blijft verantwoordelijk voor het "rode" culturele erfgoed. Door het Rijk wordt niet beargumenteerd waarom zij voor het "groene" culturele erfgoed, te weten de Nationale Landschappen, geen verantwoordelijkheid meer wil dragen.	Het Rijk is selectief omgegaan met het benoemen van 'groen erfgoed' van (inter)nationaal belang. Maar er zijn wel degelijk gebieden benoemd in het Rijksbeleid, namelijk de UNESCO Werelderfgoedgebieden.	Geen.
156 - 05	Federatie Welstand	Het verdient aanbeveling om de bescherming van het werelderfgoed serieus te nemen door vergunningvrij bouwen in deze gebieden alsnog onmogelijk te maken.	Het Rijk heeft voor vier grote Werelderfgoedgebieden een regime opgenomen in de ontwerpwijziging Barro, waarmee de bijzondere waarden worden beschermd en die provincies voldoende ruimte laat om hier een gepaste invulling aan te geven.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			Werelderfgoed wordt daarnaast beschermd door middel van de monumentenwet, waarbij voor beschermde stads- en dorpsgezichten en rijksmonumenten bijzondere vereisten gelden ten aanzien van vergunningvrij bouwen.	
156 - 10	Federatie Welstand	De waarde van de plankaart 'erfgoed' is dubieus, omdat het nationale en internationale erfgoed wordt aangegeven, zonder dat de Rijksoverheid daadwerkelijk een beschermende verantwoordelijkheid op zich neemt voor de aangegeven wederopbouwgebieden van nationaal belang.	Op genoemde kaart staat al het erfgoed van (inter)nationaal belang weergegeven. Deels wordt dit erfgoed beschermd via het Barro, deels via de Monumentenwet. Ten aanzien van de nieuwe categorie Wederopbouwgebieden is er voor gekozen om met de betreffende lokale overheden middels bestuurlijke afspraken te komen tot afdoende bescherming.	Geen.
173 - 09	Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Holland	Wat betreft Stelling van Amsterdam verwacht de provincie dat het Rijk, ongeacht dat de Stelling grotendeels provinciaal monument is, zich ook financieel verantwoordelijk voelt voor de instandhouding en ontwikkeling van dit Werelderfgoed.	Het nieuwe Besluit rijkssubsidiëring instandhouding monumenten (Brim) zal vanaf 2013 rekening houden met rijksmonumenten die (onderdeel van) werelderfgoed zijn. Provinciale monumenten kunnen geen gebruik maken van het Brim. Het ministerie van OCW treedt in het kader van de Visie Erfgoed en Ruimte met de provincie in overleg over het perspectief op en samenwerking rond de Stelling van Amsterdam.	Geen.
192 - 14	Onafhankelijke Nijmeegse Partij	Nijmegen wil als oudste stad haar nog bestaande culturele erfgoed beschermen. De donjon in het Valkhofpark dient hierom niet te worden herbouwd (Gaat om herbouwen van een burcht met een hoge toren).	Dit betreft een lokale kwestie en is daarmee geen onderdeel van de keuzes in de ontwerp SVIR.	Geen.
199 - 19	Het Groene Hart Brabant	Een nadere eis t.a.v. het behoud en versterking van de ruimtelijke kwaliteit en cultuurhistorische identiteit ontbreekt. Dit is nodig voor zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij ruimtelijke plannen.	De taak landschap komt bij de provincies te liggen. Alleen enkele gebieden met (inter)nationale erfgoedwaarde (UNESCO) rekent het Rijk nog tot de eigen verantwoordelijkheid.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
200 - 25	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen	De zone voor het Werelderfgoed de Limes moet worden aangepast zodat ook Nijmegen en omgeving hierbinnen valt. Hierbinnen is de legioenlegerplaats gelegen, diverse nederzettingen, tempelcomplexen, grafvelden en de oudste stad van Nederland (Nijmegen).	Het is een bewuste keus geweest Nijmegen niet op te nemen in de begrenzing (net als Forum Hadrianum bij Voorburg). De belangrijkste stukken van de Nijmeegse Limes (en bij Voorburg) zijn aangewezen als archeologisch rijksmonument. Deze punten staan op de kaart Erfgoed van de SVIR. Een beschermingsregime vanuit het Barro is niet nodig. De provincies hebben de taak om op basis van een indicatieve begrenzing van een Werelderfgoedgebied de grens definitief aan te passen.	Geen.
203 - 21	Gedeputeerde Staten van provincie Gelderland	Uit de realisatieparagraaf van de structuurvisie en het ontwerp besluit algemene regels ruimtelijke ordening blijkt dat u de Limes wilt behouden en versterken door regels te stellen in de provinciale verordeningen. Wij zijn echter van mening de bescherming van de archeologische overblijfselen van de Limes voldoende is gereguleerd in het vigerende beleid en dat aanvullende regelgeving overbodig is.	De Limes wordt inderdaad in het Barro beschermd als 1 van de 4 UNESCO Werelderfgoedgebieden. Dit krijgt vorm door 'medebewind', waarmee er veel beleidsruimte wordt gelaten aan de provincie voor doorvertaling in de verordening. Wanneer de provincie dit al voldoende opgenomen heeft in de verordening zal dit geen extra werk met zich meebrengen.	Geen.
210 - 01	Erfgoedvereniging Heemschut	Zorgen over de wijze waarop het Rijk vorm geeft aan leefbaarheid, veiligheid en een gevoel van verbondenheid met de archeologie en het culturele erfgoed. Met name met de continuïteit en doorwerking van het beleid en de handhaving.	De zorg voor het nationale erfgoed is als nationaal belang 10 expliciet verankerd binnen het ruimtelijke beleid van het Rijk.	Geen.
210 - 04	Erfgoedvereniging Heemschut	Het is niet verstandig dat het Rijk het nationaal ruimtelijk belang ten aanzien van de zorg om archeologie en cultureel erfgoed bij de lagere overheden neerlegt, zonder dat daar voldoende garanties tegenoverstaan dat deze lagere niveaus in staat zijn om deze taken naar behoren uit te voeren. Daarbij ontbreekt een	In de SVIR maakt het Rijk het erfgoed van nationaal belang expliciet onderdeel van het nationale ruimtelijk beleid. Daarnaast zijn opstellers van bestemmingsplannen op grond van het Bro verplicht een beschrijving op te nemen van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		onderlinge afstemming van ruimtelijke plannen.	grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden (algemene zorgplicht). Rijk en gemeenten werken samen aan het op orde krijgen van die taakvervulling ('gemeenten Momo-proof').	
210 - 06	Erfgoedvereniging Heemschut	Hoe hard zijn die afspraken om doorwerking en handhaving van de zorg om de archeologie en het nieuwe monumentenbeleid (MoMo) te garanderen en de cultuurhistorische waarden bij de ontwikkeling in de ruimtelijke belangenafweging veilig te stellen en de rijksdoelstellingen op dit gebied te verwezenlijken?	De Werelderfgoedgebieden worden vastgelegd in het Barro. De overige Werelderfgoederen, Rijksmonumenten en Stads - en Dorpsgezichten worden beschermd via de Monumentenwet. Voor de Wederopbouwgebieden zet het Rijk in op bestuurlijke afspraken.	Geen.
210 - 08	Erfgoedvereniging Heemschut	Hoe groot moet de schade zijn voordat men de cultuurhistorische belangen gelijkwaardig borgt in het ruimtelijke ordeningsproces?	De zorg voor het nationale erfgoed is als een van de 13 nationale ruimtelijke belangen expliciet verankerd binnen het ruimtelijke beleid van het Rijk.	Geen.
216 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Middelburg	Zorg wordt geuit over de mogelijkheden om monumenten in stand te houden, nu de daarvoor beschikbare budgetten alsnog minder worden.	Het Rijk ontziet cultureel erfgoed zoveel mogelijk bij de bezuinigingen. Op de budgetten voor instandhouding en restauratie van monumenten is alleen een efficiencykorting van toepassing (2,2 % in 2012, 5% vanaf 2013).	Geen.
221 - 01	Stichting Bescherm Zuiderwoude	Indiener maakt zich ernstige zorgen over het vervallen van het rijksbeleid t.a.v. Nationale Landschappen en Rijksbufferzones. Indiener verzoekt de SVIR en AMvB aan te passen, zodat het Rijk ook voor het groene culturele erfgoed van Nederland verantwoordelijkheid blijft dragen.	Het Rijk beschouwt de taak landschap en de afstemming tussen groen en verstedelijking als een taak van de provincies en heeft het beleid voor Rijksbufferzones en Nationale Landschappen daarom geschrapt.	Geen.
224 - 02	Vertrouwelijk	Een samenhangende geregisseerde uitvoeringsstrategie tezamen met een heldere regieverantwoordelijkheid en doorzettingsmacht, is een vereiste om behoud van ruimtelijk	Het Rijk is van mening dat het met deze SVIR een heldere visie en verantwoordelijkheidsverdeling neerlegt. De strategie ten aanzien van erfgoed en ruimte (inclusief de bestuurlijke	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		erfgoed en bevordering van ruimtelijke kwaliteit te waarborgen.	verantwoordelijkheidsverdeling) is verder uitgewerkt in de Visie Erfgoed en Ruimte.	
224 - 03	Vertrouwelijk	Hoe gaat men belangenorganisaties op de hoogte houden en proactief betrekken bij het maken van afspraken m et betrekking tot erfgoed en MoMo?	Betere benutting van de kennis van burgers en het beter toesnijden van het stelsel op de monumenteneigenaar zijn belangrijke onderdelen van de modernisering van de monumentenzorg (Momo). Belangenorganisaties zijn intensief betrokken bij het Momo-proces.	Geen.
224 - 04	Vertrouwelijk	Hoe groot moet de schade zijn voordat men de cultuurhistorische belangen gelijkwaardig borgt in het RO proces?	De zorg voor het nationale erfgoed is als een van de 13 nationale ruimtelijke belangen expliciet verankerd binnen het ruimtelijke beleid van het Rijk.	Geen.
224 - 06	Vertrouwelijk	Hoe hard zijn de gemaakte afspraken om doorwerking en handhaving van de MoMo te garanderen. Waar is de (toegezegde) stok achter de deur?	De doorwerking en handhaving van de Momo is gegarandeerd door: <ul style="list-style-type: none"> ▪ wijziging van het Besluit ruimtelijke ordening dat gemeenten verplicht rekening te houden met cultuurhistorische waarden ▪ normen voor cultuurhistorisch en bouwhistorisch onderzoek ▪ monitoring. 	Geen.
234 - 01	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Twenterand	Er wordt bezwaar gemaakt tegen de aanduiding van het gebied Vriezenveen als wederopbouwgebied in verband met de aanwijzing in de gemeentelijke structuurvisie Twenterand aan de noordkant van de kern Vriezenveen als zoekgebied woningen.	Met het benoemen van de wederopbouwgebieden in de SVIR geeft het Rijk het belang aan dat ze aan deze gebieden hecht. Hieraan is echter geen juridisch regime verbonden, maar er zal in overleg worden getreden met de betrokken overheden om tot bestuurlijke afspraken over ontwikkelingsgerichte bescherming te komen.	Geen.
248 - 17	Regio FoodValley	Een laatste kritiekpunt betreft het ontbreken van de Grebbelinie als culturele en groene drager van de regio. Het verdient aanbeveling om de ontwikkeling hiervan, analoog aan de Nieuwe Hollandse Waterlinie als regionale opgave te benoemen.	De staatssecretaris van OCW heeft 19 complexen die onderdeel zijn van de Grebbelinie aangewezen als rijksmonument. Deze recente toevoeging aan het rijksmonumentenbestand kon nog niet worden verwerkt op de Kaart 'Erfgoed' uit de Ontwerp-SVIR. De analogie met de Nieuwe	Recente rijksmonumenten van de Grebbelinie worden aan de definitieve kaart bij belang 10 toege voegd.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR. Ontwerpwijziging Barro</u>
			Hollandse Waterlinie gaat niet op, aangezien de Grebbelinie niet is geplaatst op de Voorlopige Lijst Werelderfgoed.	

E5. Natuur

Nummer	Organisatie	Zienswijze	Reactie	Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro
008 - 01	IVN regio Den Haag	Het schrappen van de robuuste verbindingen van de EHS moet ongedaan worden gemaakt. Soorten kunnen zonder verbindingen slecht(er) of niet meer migreren van het ene naar het volgende natuurgebied en individuen kunnen slecht(er) een partner vinden waardoor de voortplanting het voortbestaan van (bedreigde) soorten grote risico's loopt. De steriele monoculturen van de huidige landbouwbedrijven bieden onvoldoende soulaas.	De EHS kan ook als netwerk functioneren als soorten de mogelijkheid krijgen om zich tussen natuurgebieden te verplaatsen door middel van vergroening van het agrarische landschap. Het Rijk richt zich in de verduurzaming van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) op een toename van natuurontwikkeling en –beheer door agrariërs.	Geen.
008 - 02	IVN regio Den Haag	Een alternatieve beleidsoptie opnemen die de robuuste verbindingen van de EHS laat bestaan en om voor de financiering (wat het probleem lijkt) nieuwe fondsen aan te boren (bijvoorbeeld provinciale fondsen).	Het Rijk zet in op duidelijkheid en efficiency met een herijkte EHS. In aanvulling hierop zal het Rijk inzetten op verduurzaming van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) waarmee agrariërs gestimuleerd kunnen worden om natuurwaarden te ontwikkelen en te beheren. Het staat provincies en gemeenten vrij om met eigen middelen aanvullend landschapsbeleid en/of natuurbeleid te voeren.	Geen.
022 - 02	Stichting Das en Boom	De herijking van de EHS is strijdig met internationaal aangegane verplichtingen omdat met een herijkte EHS doelen niet gehaald gaan worden. Daarom kunnen ontwerp SVIR en AMvB niet in ongewijzigde vorm worden vastgesteld. Uit de MER blijkt ook klip en klaar dat de herijkte EHS tot negatieve effecten leidt en dus strijdig is met internationaal en Europees recht. De EHS moet in zijn oorspronkelijke omvang worden gerealiseerd dan wel de externe werking van het beschermingsregime moet opnieuw worden ingevoerd.	Met de herijking van de EHS wordt bewerkstelligd dat de beschikbare middelen effectiever worden ingezet. De herijkte EHS levert een belangrijke bijdrage aan realisatie van de biodiversiteitsdoelen, maar is niet het enige middel om deze doelen te behalen. In aanvulling op de EHS zet het Rijk in op verduurzaming van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) waarmee agrariërs gestimuleerd worden om natuurwaarden te ontwikkelen en te beheren. Rijk en provincies hebben bovendien afgesproken dat zij in 2016 nagaan welke andere maatregelen ingezet kunnen worden om na de realisatie van de	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR. Ontwerpwijziging Barro</u>
			herijkte EHS in 2021 de internationale doelen te behalen.	
022 - 03	Stichting Das en Boom	Nu na de 220 verbindingzones ook de 12 robuuste verbindingen worden geschrapt zal geen sprake meer zijn van een natuurnetwerk waarmee strikt beschermde flora- en faunasoorten in staat worden gesteld om op lange termijn te overleven. Daarmee is de herijkte EHS ook in strijd met de ambities van de SVIR zelf (belang 11), alsmede de soortenbeschermingsverplichting vanuit het internationaal en Europees recht. De 12 robuuste verbindingen ofwel de oorspronkelijke 220 verbindingzones moeten alsnog worden gerealiseerd.	In de SVIR staat bij belang 11 dat de term 'netwerk' niet noodzakelijkerwijs betekent dat natuurgebieden fysiek verbonden zijn. Dit kunnen ook losse gebieden zijn die als 'stapstenen' fungeren. De EHS kan ook als netwerk functioneren als soorten de mogelijkheid krijgen om zich tussen natuurgebieden te verplaatsen door middel van vergroening van het agrarische landschap. Het Rijk richt zich in de verduurzaming van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) op een toename van natuurontwikkeling en -beheer door agrariërs.	Geen.
022 - 05	Stichting Das en Boom	Op geen enkele wijze is onderbouwd of geborgd dat verduurzaming van het GLB en groenblauwe dooradering van het landschap plaats zal vinden, laat staan dat er een begin van een onderbouwing is dat de biodiversiteitsdoelstellingen daarmee kunnen worden gerealiseerd.	De monitoring op het bereiken van de biodiversiteitsdoelen blijft in stand. Bij de herijking wordt prioriteit gegeven aan het realiseren van de internationale verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijnen en de Kaderrichtlijn Water. Rijk en provincies blijven met elkaar in overleg over de ontwikkeling van de stand van soorten en de kwaliteit van habitats. Het Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur zal door het Planbureau voor de Leefomgeving worden beoordeeld.	Geen.
022 - 07	Stichting Das en Boom	Het beschikken over beperkte financiële middelen is geen reden om niet aan alle internationaal- en Europeesrechtelijke verplichtingen te voldoen.	Het Rijk blijft verantwoordelijk en door de EU aanspreekbaar op het voldoen aan de aangegane internationale verplichtingen.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
022 - 09	Stichting Das en Boom	Het realiseren en beschermen van een EHS leent zich niet voor decentralisatie. Er is dan niet verzekerd dat er een samenhangend netwerk ontstaat en dusdanig beschermd wordt dat de gunstige staat van instandhouding is geborgd. Provinciaal beleid kan niet afgestemd of zelfs tegenstrijdig zijn. Aangezien de soortenbeschermingsverplichtingen vastliggen in internationale verdragen en de Staat voor de uitvoering verantwoordelijk is, hebben provincies geen vrijheid daar invulling aan te geven.	In de SVIR is het bestaan van een nationaal natuurnetwerk opgenomen als nationaal belang. De realisatie hiervan wordt gedecentraliseerd naar de provincies. Het Rijk blijft echter verantwoordelijk voor en door de EU aanspreekbaar op het voldoen aan de aangegane internationale verplichtingen.	Bij nationaal belang 11 wordt de rol van het Rijk bij natuur verduidelijkt conform het Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur.
032 - 18	Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland	Verzoek om de ruimtelijke en bestuurlijke impact van het bestuursakkoord Natuur/EHS mee te nemen bij de definitieve vaststelling van de SVIR na de inspraakperiode. Aandachtpunten: door provincies ongewenste opsplitsing van natuurbeheer en agrarisch natuurbeheer (in strijd met heldere verantwoordelijkheidsverdeling tussen bestuurslagen) en regierol provincies t.a.v. landelijk gebied en plattelandsontwikkeling (waartoe zij moeten kunnen beschikken over alle relevante sturingsmiddelen)	Voor zover ruimtelijk relevant worden de afspraken uit het Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur verwerkt in de SVIR en de ontwerpwijziging Barro.	Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur wordt verwerkt in de SVIR en de ontwerpwijziging Barro.
038 - 03	Gemeente Edam - Volendam	De Lange Weeren is nimmer als ecologische hoofdstructuur aangewezen. Ook is het gebied nooit door de Provincie Noord-Holland als zodanig aangewezen. Verwijder de aanduiding van Ecologische Hoofdstructuur en Nationaal Natuurnetwerk van het gebied de Lange Weeren in de gemeente Edam-Volendam. Dit moet tevens doorgevoerd worden op de desbetreffende kaartbeelden (p:52/62/118	Op de kaart staat illustratief weergegeven hoe de herijkte EHS er uit zou kunnen gaan zien. De feitelijke begrenzing vindt plaats door de provincies. De illustratieve kaart zal op basis van het Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur nog aangepast worden, maar zal dan nog steeds niet meer zijn dan een illustratie. Op deze kaart zal het Rijk geen grenzen aanpassen. De suggestie moet niet ontstaan dat het Rijk de grenzen bepaalt.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
040 - 05	Gedeputeerde Staten van provincie Flevoland	Op de kaart bij belang 11 is een categorie Nationale herijkte Ecologische hoofdstructuur opgenomen. Deze categorie moet niet op een kaart worden opgenomen, omdat de begrenzing van de EHS op land aan de provincies is. Nu wordt gesuggereerd dat de door de provincies vastgestelde EHS is weergegeven. Dit is niet het geval.	De voetnoot is bedoeld zoals inspreker betoogt. De voetnoot zal aangepast worden om duidelijk te laten dat begrenzing van de herijkte EHS aan de provincies is.	In de voetnoot van de kaart bij belang 11 wordt duidelijker gemaakt dat de begrenzing van de herijkte EHS een verantwoordelijkheid is van de provincies.
043 - 04	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Schouwen-Duiveland	De Noordzee en de grote Deltawateren horen tot de EHS, en vallen onder de verantwoordelijkheid van het Rijk. De natuur in de EHS blijft goed beschermd met een 'nee, tenzij'-regime. Binnen de EHS zijn nieuwe projecten, plannen en handelingen met een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS niet toegestaan, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang en reële alternatieven ontbreken. Op de EHS in grote wateren en de Noordzee is het 'nee, tenzij'-regime niet van toepassing. Hoe dit geïnterpreteerd moet worden blijkt niet uit de tekst. Het Rijk lijkt zichzelf hier een vrijbrief te geven voor grootschalige ontwikkelingen in of op de deltawateren en de Noordzee, die wel een significant negatief effect hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden van het natuurgebied. Ook uit de ontwerp-AMvB Ruimte blijkt dat bijvoorbeeld het realiseren van een 'inrichting voor de opwekking van elektriciteit met behulp van windenergie' van dusdanig groot openbaar belang wordt geacht, dat dit onder de 'tenzij' uit het 'nee, tenzij'-principe wordt geschaard.	Dit is een voortzetting van het beleid uit de Nota Ruimte. Bijna alle grote wateren zijn Natura-2000 gebied. Voor de Natura-2000 gebieden geldt het beschermingsregime van de Natuurbeschermingswet 1998, onverkort. Op de Noordzee is een integraal beheerplan van toepassing.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
051 - 01	Vertrouwelijk	De robuuste verbindingen van de EHS zijn geschrapt. Hiermee wordt de EHS om zeep geholpen. Voor een ecologische hoofdstructuur zijn robuuste verbindingen essentiële structurelementen, bijv. ecoducten.	De EHS kan ook als netwerk functioneren als soorten de mogelijkheid krijgen om zich tussen natuurgebieden te verplaatsen door middel van vergroening van het agrarische landschap. Het Rijk richt zich in de verduurzaming van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) op een toename van natuurontwikkeling en –beheer door agrariërs. Het gedeelte van het Meerjarenprogramma Ontsnippering waarmee infrastructurele barrières binnen de EHS worden geslecht (ecoducten) loopt wel gewoon door.	Geen.
051 - 02	Vertrouwelijk	Het Rijk zet in op verduurzaming van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB). Met deze werkwijze kan er geen sprake zijn van beleidsmatig zekere en kwalitatief ecologisch hoogwaardige verbindingzones.	De inzet van het Rijk is wel degelijk om de natuurgebieden met elkaar en met de omgeving te verbinden door vergroening van het agrarische landschap. Zo krijgen soorten de mogelijkheid krijgen om zich tussen natuurgebieden te verplaatsen.	Geen.
051 - 04	Vertrouwelijk	Bezwaar tegen het schrappen van het 'neetenzij'- regime in de grote wateren en de Noordzee. Hiermee mist het Rijk een toetsingsinstrument vooraf in zaken van Europees en wereldlijk belang.	Dit is een voortzetting van het beleid uit de Nota Ruimte. Bijna alle grote wateren zijn Natura-2000 gebied. Voor de Natura-2000 gebieden geldt het beschermingsregime van de Natuurbeschermingswet 1998, onverkort. Op de Noordzee is een integraal beheerplan van toepassing.	Geen.
054 - 19	Gedeputeerde Staten van provincie Zeeland	Met het toenemen van de verantwoordelijkheid van de provincies over het landelijk gebied zouden provincies ook een grotere rol moeten krijgen bij het bepalen hoe de daarvoor beschikbare Europese middelen (zoals het GLB) worden besteed.	Dit is geen aspect dat in de SVIR aan de orde komt. In het onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur is afgesproken dat provincies verantwoordelijk zijn voor het agrarisch natuurbeheer in de EHS en daarmee ook voor het verkrijgen van Europese cofinanciering daarvoor.	Geen.
058 - 06	Algemene Vereniging voor Natuurbescherming	Voor behoud en ontwikkeling van flora en fauna zijn robuuste ecologische verbindingen essentieel. Het vervallen daarvan is niet te	In de SVIR staat bij belang 11 dat de term 'netwerk' niet noodzakelijkerwijs betekent dat natuurgebieden fysiek verbonden zijn. De EHS	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		rijmen met de ambitie van een nationaal netwerk voor flora en faunasoorten.	kan ook als netwerk functioneren als soorten de mogelijkheid krijgen om zich tussen natuurgebieden te verplaatsen door middel van vergroening van het agrarische landschap. Het Rijk richt zich in de verduurzaming van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) op een toename van natuurontwikkeling en –beheer door agrariërs.	
058 - 08	Algemene Vereniging voor Natuurbescherming	De aangekondigde visie op natuur dient vooraf te gaan aan de herijking van de EHS. De toekomst van de robuuste ecologische verbindingen moet daarin nader worden onderzocht. Het voornemen in de SVIR om de robuuste ecologische verbindingen te schrappen is prematuur.	De aangekondigde visie natuur is bedoeld om te komen tot een toekomstbestendig natuurverhaal in het licht van de veranderende maatschappelijke opgaven en ter vergroting van het draagvlak. Het is niet bedoeld om te komen tot een nieuwe onderbouwing van een natuurnetwerk.	Geen.
061 - 05	Vereniging Platform Lichthinder	Bij belang 11 ontbreekt het aspect terugdringen lichthinder en luchtvervuiling volledig	Het natuurbeleid wordt door het Rijk overgedragen aan de provincies. Het is aan de provincies om hierin ook de waarde van 'duisternis' een plek te geven. Luchtvervuiling is aandachtspunt binnen het milieubeleid. Licht en lucht zijn aandachtspunt binnen het natuurbeleid wanneer dit significante effecten heeft op soorten.	Geen.
061 - 08	Vereniging Platform Lichthinder	Door verstedelijking en door de toename van licht gedurende de nacht is het niet uit te sluiten dat de biodiversiteit afneemt. Kan dit middels scenario's inzichtelijk gemaakt worden?	Dergelijke effecten zijn standaard aandachtspunt bij planbeoordeling (MER en passende beoordeling).	Geen.
068 - 01	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Eersel	Om de integrale gebiedsontwikkeling op adequate wijze voort te kunnen zetten verzoekt men om de beleidsdoelen van een Robuuste Ecologische Verbinding, in het Beekdal van de Kleine Beerze als nationaal belang in relatie tot het groene achterland van de regio Brainport in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte op te nemen en deze tevens te voorzien van een	Voor de ontwikkeling van de Brainport richt het Rijk zich op de (internationale) infrastructurele verbindingen. De andere overheden (provincie en gemeenten) zijn verantwoordelijk voor de overige zaken (waaronder kwalitatief hoogwaardig en toegankelijk groen) om te komen tot een optimaal vestigingsklimaat.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		adequate financiering.		
072 - 06	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Zaanstad	Naast het beschermen van de (herijkte) EHS inclusief Natura2000-gebieden als nationaal belang (p:63) wordt nadrukkelijk aandacht gevraagd voor het beheer in verband met de instandhouding van deze gebieden.	De begrenzing, de realisatie en het beheer van de herijkte EHS vallen onder de verantwoordelijkheid van de provincie. Hierover zijn afspraken gemaakt in het Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur.	Geen.
073 - 11	Stichting Milieuzorg Zeist e.o.	De oorspronkelijke en ecologisch zorgvuldig onderbouwde EHS, inclusief de robuuste verbindingen, mag niet herijkt worden. Deze EHS is noodzakelijk om te kunnen voldoen aan de internationale biodiversiteitsafspraken en om robuust te zijn met het oog op klimaatverandering. Het Rijk moet regie voeren en financiële middelen ter beschikking stellen om de EHS te verwezenlijken.	Met de herijking van de EHS wordt bewerkstelligd dat de beschikbare middelen effectiever worden ingezet. De herijkte EHS levert een belangrijke bijdrage aan realisatie van de biodiversiteitsdoelen, maar is niet het enige middel om deze doelen te behalen. In aanvulling op de EHS zet het Rijk in op verduurzaming van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) waarmee agrariërs gestimuleerd worden om natuurwaarden te ontwikkelen en te beheren. Rijk en provincies hebben bovendien afgesproken dat zij in 2016 nagaan welke andere maatregelen ingezet kunnen worden om na de realisatie van de herijkte EHS in 2021 de internationale doelen te behalen.	Geen.
080 - 16	Nederlandse Vereniging van Makelaars o.g. en vastgoeddeskundigen	De boer zou de vergoeding voor de beheerskosten van natuurgebieden moeten ontvangen. Nu worden ook andere uitgaven (bv. aanleg fietspaden) uit de beheersvergoeding van agrariërs betaald.	Een boer die agrarisch natuurbeheer uitvoert ontvangt daarvoor een vergoeding. Als een boer beheerswerkzaamheden uitvoert in een natuurgebied, dan wordt hij daar ook voor betaald. Aanleg van fietspaden wordt niet betaald uit de beheersvergoeding voor agrarisch natuurbeheer, maar uit andere ILG middelen, of mogelijk uit GLB-middelen voor plattelandsontwikkeling.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
081 - 11	Noordvleugel Utrecht	De beperking van uw ambities voor de ontwikkeling van de EHS worden betreurd. Er wordt verwacht dat het Akkoord van Utrecht ook door u erkend wordt als leidraad om de afgeslankte ambities voor de EHS in deze regio te realiseren c.q. te financieren zonder de landschappelijke kwaliteit in gevaar te brengen.	In het Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur zijn afspraken gemaakt tussen Rijk en provincies over een verantwoorde overdracht van taken, bevoegdheden en middelen. De provincie gaat over de begrenzing van de herijkte EHS en het waarborgen van de landschappelijke kwaliteit.	
081 - 30	Noordvleugel Utrecht	Wij pleiten ervoor om rekening te houden met een uitbreiding van het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug.	Op de kaart staat illustratief weergegeven hoe de herijkte EHS er uit zou kunnen gaan zien. De feitelijke begrenzing vindt plaats door de provincies. De illustratieve kaart zal op basis van het Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur nog aangepast worden, maar zal dan nog steeds niet meer zijn dan een illustratie. Op deze kaart zal het geen grenzen aanpassen. De suggestie moet niet ontstaan dat het Rijk de grenzen bepaalt.	De illustratieve kaart van de EHS wordt aangepast
083 - 24	Samenwerkingsverband Noord-Nederland	De opgenomen teksten over de EHS in het ontwerp dienen te worden herzien wanneer er een nieuw deelakkoord Natuur wordt gesloten.	Voor zover ruimtelijk relevant worden de afspraken uit het Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur verwerkt in de SVIR en Ontwerpwijziging Barro.	Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur wordt verwerkt in de SVIR en Ontwerpwijziging Barro.
084 - 01	Stichting Het Nationale Park De Hoge Veluwe	Gevraagd wordt om de bijzondere waarde van de Nationale Parken te beschrijven in de SVIR, conform de beschrijving van de Nationale Landschappen. Nationale Parken zijn meer dan alleen natuur en hebben naast natuurwaarden ook recreatieve, educatieve en onderzoekswaarde.	Nationale Parken blijven onderdeel van de EHS en hebben zeker een belangrijke natuur-, recreatie en educatieve waarde. Vanwege de decentralisatie van het natuurbeleid ziet het Rijk echter geen aanleiding om de bijzondere waarde van de Nationale Parken in de SVIR te beschrijven. Dit zal worden geëxpliciteerd in de definitieve SVIR.	Tekst over Nationale Parken in de SVIR wordt aangepast.
084 - 02	Stichting Het Nationale Park De Hoge Veluwe	Van de Nationale Parken wordt verwacht dat ze een educatieve en recreatieve functie vervullen en dat ze minder afhankelijk worden van subsidies door zichzelf sterker in de markt te	Het 'nee, tenzij regime' voor de EHS (en dus ook de nationale parken) op land blijft gehandhaafd. Wel wordt dit regime in de ontwerpwijziging Barro uitgewerkt op een manier die meer beleidsruimte	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		positioneren. Daarvoor is een flexibelere benadering binnen het strikte natuurbeleid voor het natuurnetwerk nodig, met ruimte voor ontwikkeling op basis van een recreatiezonering.	laat aan provincies. De provincies dienen de ontwerpwijziging Barro regels uit te werken in een provinciale verordening.	
086 - 02	Vereniging van Recreatieondernemers Nederland	De nee, tenzij benadering van recreatie in en rond de EHS moet omgebouwd worden naar een ja, mits beleid conform de benadering van agrarische bedrijvigheid in de EHS. Recreatie is als hoofdgebruiker in het buitengebied nevensgeschikt aan de agrarische functie.	Het nee, tenzij regime voor de gehele EHS op land blijft gehandhaafd. Wel wordt dit regime in de ontwerpwijziging Barro uitgewerkt op een manier die meer beleidsruimte laat aan provincies. De provincies dienen de ontwerpwijziging Barro regels uit te werken in een provinciale verordening.	Geen.
089 - 02	Staatsbosbeheer	Vraag om het nut van schakels tussen natuurgebieden en hun rol in het verhogen van de effectiviteit en efficiëntie van het natuurbeheer, mede in het licht van de resultaten van het Quickscan onderzoek, zorgvuldig te wegen.	In de SVIR staat bij belang 11 dat de term 'netwerk' niet noodzakelijkerwijs betekent dat natuurgebieden fysiek verbonden zijn. Dit kunnen ook losse gebieden zijn die als 'stapstenen' fungeren. De EHS kan ook als netwerk functioneren als soorten de mogelijkheid krijgen om zich tussen natuurgebieden te verplaatsen door middel van vergroening van het agrarische landschap. Het Rijk richt zich in de verduurzaming van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) op een toename van natuurontwikkeling en -beheer door agrariërs	Geen.
102 - 14	Gedeputeerde Staten provincie Limburg	De SVIR stelt dat de herijkte nationale EHS uiterlijk in 2018 door de provincies wordt gerealiseerd, terwijl hierover nog geen definitieve afspraken zijn gemaakt tussen Rijk en provincies. De opgenomen kaart bevat nog niet de herijkte EHS en het is zeer de vraag of die herijking in 2018 afgerond kan worden.	In het Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur is inmiddels tussen Rijk en IPO afgesproken dat de EHS in 2021 in plaats van in 2018 gerealiseerd zal zijn. De SVIR wordt hierop aangepast. Op de kaart staat illustratief weergegeven hoe de herijkte EHS er uit zou kunnen gaan zien. De feitelijke begrenzing vindt plaats door de provincies. De illustratieve kaart zal op basis van het Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur nog aangepast worden, maar zal dan nog steeds niet mee zijn dan een	Realisatie EHS in SVIR wordt aangepast; 2021 in plaats van 2018.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			illustratie.	
110 - 04	Stichting Behoud Waterland	Het EHS-regime beperkt zich tot bescherming van de natuur. Er mag in deze gebieden gebouwd worden indien de ingreep geen significant negatief effect heeft op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS. De EHS-regeling biedt daarmee onvoldoende bescherming voor de landschappelijke kwaliteiten van de regio Waterland.	Het klopt dat het EHS regime gericht is op de natuurwaarden. Het uitwerken van landschappelijke waarden is een taak van provincies.	Geen.
110 - 05	Stichting Behoud Waterland	Belangrijke gebieden in de regio Waterland met grote landschappelijke waarden liggen buiten de EHS. Deze gebieden zijn compleet vogelvrij met het opheffen van de Nationale Landschappen en de Rijksbufferzones.	Provincies kunnen er voor kiezen om landschappen te beschermen. Het Rijk voert slechts nog gebiedsgericht beschermend planologisch beleid ten aanzien van de (herijkte) EHS én de Werelderfgoedgebieden.	Geen.
110 - 06	Stichting Behoud Waterland	Indiener maakt bezwaar tegen het stopzetten van de realisatie van de robuuste verbindingzones in Nederland. Het opheffen hiervan zal negatief uitwerken op de natuurwaarden.	De EHS kan ook als netwerk functioneren als soorten de mogelijkheid krijgen om zich tussen natuurgebieden te verplaatsen door middel van vergroening van het agrarische landschap. Het Rijk richt zich in de verduurzaming van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) op een toename van natuurontwikkeling en –beheer door agrariërs	Geen.
111 - 12	vertrouwelijk	Voorkomen moet worden dat we in de toekomst te maken krijgen met 'plagen' van gevaarlijke/onwenselijke flora en fauna, bijvoorbeeld als gevolg van klimaatverandering.	Het soortenbeleid is gericht op het weren en bestrijden van invasieve exoten. Dit onderwerp betreft sectoraal natuurbeleid en geen ruimtelijk beleid. Daarom komt het niet aan de orde in de SVIR.	Geen.
115 - 09	Stichting Groene Hart	Een belangenafweging tussen een meer industriële landbouw enerzijds en een landbouw met verweving van natuur en landschap anderzijds, met een daarbij behorende reële	De SVIR bevat het ruimtelijk rijksbeleid voor Nederland. Het is aan provincies en gemeenten om dit kader verder uit te werken voor hun eigen gebied. Daarmee wordt recht gedaan aan	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		kosten/batenanalyse ontbreekt.	regionale verschillen. In dat kader kan een provincie ook een afweging maken over de gewenste vormen van landbouw in een bepaald gebied en de afstemming tussen groen en verstedelijking.	
118 - 07	LTO Nederland	Indiener vindt dat de planologische schaduwwerking beperkt moet worden tot de gronden die daadwerkelijk binnen een redelijke termijn worden omgevormd tot natuur. De beschikbaarheid van financiële middelen, instrumenten voor herstel van de landbouwstructuur en inrichtingsmaatregelen zijn daarvoor bepalende factoren.	In het Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur zijn afspraken gemaakt tussen Rijk en provincies over een verantwoorde overdracht van taken, bevoegdheden en middelen. Afgesproken is dat de herijkte EHS in 2012 wordt vastgelegd in provinciale verordeningen teneinde planologische schaduwwerking zo snel mogelijk te beëindigen.	Geen.
118 - 09	LTO Nederland	Compensatie van verlies van natuurwaarden binnen de EHS moet plaatsvinden door te investeren in de inrichting cq. versnelde realisering en/of beheer van de EHS zelve. Ook gevallen van natuurwaardenverlies buiten de EHS dienen primair binnen de EHS gecompenseerd te worden.	Het Rijk is van mening dat natuurcompensatie ingezet dient te worden ter ondersteuning aan het herijkte natuurbeleid, inclusief de herijkte EHS. Het mag echter niet leiden tot een verkleining van de EHS.	Dit wordt in de Nota van Toelichting gewijzigd.
118 - 10	LTO Nederland	De omvang en wijze van compensatie voor activiteiten buiten de EHS die significant negatieve effecten hebben op de EHS zijn onduidelijk.	Het beschermingsregime van de EHS kent geen externe werking. Het is slechts van toepassing op nieuwe projecten, plannen of handelingen die plaatsvinden binnen de grenzen van de EHS. Een uitzondering hierop vormen activiteiten die significant negatieve effecten hebben op leefgebieden en soorten die vanuit de Vogel- en Habitatrichtlijnen worden beschermd.	Geen.
119 - 02	Vertrouwelijk	Er wordt te weinig gewaarborgde ondersteuning en versterking geboden voor een duurzaam en rijke flora en fauna in ons land inclusief het behoud van daarvoor nodige natuurlijke diversiteit en kwaliteiten van bodem en water.	Het Rijk stelt zich verantwoordelijk voor het nakomen van de internationaal aangegane biodiversiteitsafspraken. Het planologische regime voor de EHS is vastgelegd in de ontwerpwijziging Barro. Inmiddels zijn in het	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur afspraken gemaakt tussen Rijk en provincies over een verantwoorde overdracht van taken, bevoegdheden en middelen.	
119 - 03	Vertrouwelijk	Het is verraad aan Nederland om de nationale inzet voor een snelle realisatie van een integrale EHS te beëindigen en op tafel van de lagere overheden te leggen.	Het Rijk blijft zich verantwoordelijk stellen voor het nakomen van de internationaal aangegane biodiversiteitsafspraken. Het planologische regime voor de EHS is vastgelegd in de ontwerpwijziging Barro. En inmiddels zijn in het Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur afspraken gemaakt tussen Rijk en provincies over een verantwoorde overdracht van taken, bevoegdheden en middelen. Daarnaast richt het Rijk zich in de verduurzaming van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) op een toename van natuurontwikkeling en –beheer door agrariërs.	Geen.
119 - 05	Vertrouwelijk	Het 'nee, tenzij'- regime moet ook van toepassing worden verklaard voor de EHS op de grote wateren en de Noordzee.	Dit is een voortzetting van het beleid uit de Nota Ruimte. Bijna alle grote wateren zijn Natura-2000 gebied. Voor de Natura-2000 gebieden geldt het beschermingsregime van de Natuurbeschermingswet 1998, onverkort. Op de Noordzee is een integraal beheerplan van toepassing.	Geen.
120 - 02	Natuur en Milieu Federatie Flevoland	Neem in de structuurvisie een inhoudelijke visie op landschap, natuur, milieu en duurzame energie op, zodat we met elkaar werken aan een mooi en gezond Nederland.	De verantwoordelijkheid voor de groene ruimte wordt overgedragen aan provincies, zodat op provinciaal niveau een visie kan worden opgesteld voor deze onderwerpen. Op die manier kan rekening worden gehouden met de regionale verschillen in Nederland. Bij ruimtelijke ontwikkelingen zal altijd een zorgvuldige en integrale afweging tussen de verschillende belangen moeten worden gemaakt.	Geen.

Nummer	Organisatie	Zienswijze	Reactie	Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro
120 - 11	Natuur en Milieu Federatie Flevoland	Met het schrappen van het programma RodS en de robuuste verbindingen zien wij de verdere ontwikkeling van Zuidelijk Flevoland, en daarmee de Metropoolregio, ernstig in gevaar komen.	In het Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur zijn afspraken gemaakt tussen Rijk en provincies over een verantwoorde overdracht van taken, bevoegdheden en middelen. Een verantwoorde ruimtelijke ontwikkeling van Zuidelijk Flevoland, waarin rood en groen met elkaar in balans zijn, is een verantwoordelijkheid van de provincie.	Geen.
120 - 12	Natuur en Milieu Federatie Flevoland	Dringend verzoek om de gehele EHS (dus incl. de bijbehorende robuuste verbindingen) zoals die is vastgesteld in de Nota Ruimte en die afgelopen jaren is uitgewerkt in provinciale Structuurvisies, op te nemen in de Structuurvisie Ruimte en Infrastructuur.	In de SVIR wordt vastgehouden aan de uitgangspunten uit het regeerakkoord. Er komt een herijkte EHS zonder Robuuste Verbindingen. Het staat de provincies vrij om buiten de EHS aanvullend (natuur)beleid te voeren. Buiten de EHS richt het Rijk zich in de verduurzaming van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) op een toename van natuurontwikkeling en –beheer door agrariërs.	Geen.
120 - 13	Natuur en Milieu Federatie Flevoland	Hartgrondig oneens met het schrappen van de Robuuste verbindingen en de herijking van de EHS. Het is van groot belang om een planologische basisbescherming te blijven bieden.	In de SVIR wordt vastgehouden aan de uitgangspunten uit het regeerakkoord. Er komt een herijkte EHS zonder Robuuste Verbindingen. Het staat de provincies vrij om buiten de EHS om aanvullend (natuur)beleid te voeren. De planologische bescherming blijft van toepassing voor die gebieden die binnen de herijkte EHS vallen.	Geen.
120 - 14	Natuur en Milieu Federatie Flevoland	Agrarisch natuurbeheer is een onvoldoende alternatief voor goed beheerde en ingerichte natuurgebieden. Agrarisch natuurbeheer is vele malen duurder dan aankoop en inrichting door terreinbeherende organisaties.	Het Rijk ziet juist veel kansen voor flora en fauna op het snijvlak van natuurgebieden en de gronden die nu louter voor agrarische productie worden gebruikt. Natuurbeheer door agrariërs is een kans om landbouw en natuur meer met elkaar te verbinden en daardoor de nodige natuur in Nederland te realiseren. De voorstellen van de Europese Commissie voor de hervorming van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB)	

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			bieden de mogelijkheid om ontwikkeling en beheer van natuur door boeren te stimuleren. Daarnaast blijven de bestaande natuurgebieden vanzelfsprekend nodig.	
128 - 05	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Steenwijkerland	Wij missen een concretisering van de rijksverantwoordelijk voor (het stelsel van) nationale parken, in het geval van de gemeente Steenwijkerland, het Nationaal park Weerribben-Wieden.	Nationale Parken blijven onderdeel van de EHS en hebben zeker een belangrijke natuur-, recreatie en educatieve waarde. Vanwege de decentralisatie van het natuurbeleid ziet het Rijk echter geen aanleiding om de bijzondere waarde van de Nationale Parken in de SVIR te beschrijven. Dit zal worden geëxpliciteerd in de definitieve SVIR.	Tekst over Nationale Parken in de SVIR wordt aangepast.
142 - 03	Natuurvereniging Ridderkerk	Maakt bezwaar tegen het laten vervallen van de EHS en dat overlaten aan lagere overheden. Kan nooit geheel door lagere overheid worden beschermd. Vanwege Europese verplichtingen en efficiëntie taak voor landelijke overheid.	In de SVIR is het bestaan van een nationaal natuurnetwerk opgenomen als nationaal belang. De realisatie hiervan wordt gedecentraliseerd naar de provincies. Het Rijk blijft echter verantwoordelijk voor en door de EU aanspreekbaar op het voldoen aan de aangegane internationale verplichtingen. Het planologische beschermingsregime voor de EHS is vastgelegd in de ontwerpwijziging Barro.	Geen.
143 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Dinkelland	Verzoek om ook ruimte te bieden voor herbegrenzing van de EHS rondom Natura 2000-gebieden en in de nabijheid daarvan.	De ontwerpwijziging Barro geeft de provincies de mogelijkheid om onder voorwaarden over te gaan tot herbegrenzing van de herijkte EHS.	Geen.
148 - 23	Havenbedrijf Rotterdam N.V.	Indiener wil met betrekking tot het natuurbeleid graag een nadere uitwerking zien van de onderlinge taakverdeling tussen het Rijk en de provincies.	In het Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur zijn (inmiddels) afspraken gemaakt tussen Rijk en provincies over een verantwoorde overdracht van taken, bevoegdheden en middelen. Op basis van dit akkoord zal de tekst in SVIR over de onderlinge taakverdeling worden aangescherpt.	De tekst over onderlinge taakverdeling Rijk en provincies wordt aangepast op basis van Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur
154 - 23	Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Brabant	Bij de ontwikkeling van een visie op natuur voor de langere termijn 2040 willen wij graag	De visie op natuur zal onder regie van het Rijk worden uitgewerkt, daarbij is consultatie bij de	

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		betrokken zijn. Onze prioriteit ligt echter bij de realisering van de EHS.	provincies voorzien.	
155 - 07	Stichting Natuur & Milieu	Voor behoud en ontwikkeling van ruimtelijke kwaliteit en voor het gebruik van de instrumenten die ter beschikking staan voor het Rijk, zijn heldere en samenhangende kaders en strategische ruimtelijke keuzes nodig.	In de SVIR zijn strategische ruimtelijke keuzes gemaakt en zijn voor een aantal nationale ruimtelijke belangen kaders opgesteld. Het in stand houden van waarvolle ruimtelijke kwaliteiten, zijnde niet internationaal uniek, is een decentrale opgave. Het meer overlaten aan provincies en gemeenten betekent ook dat zij zelf de keuzes moeten maken, binnen de eigen financiële kaders, om die waardevolle kwaliteiten in stand te houden.	Geen.
155 - 26	Stichting Natuur & Milieu	Indiener vindt het van cruciaal belang dat het natuurnetwerk integraal overeind blijft, inclusief Robuuste Verbindingen. Indiener is het hartgrondig oneens met de korting op het natuurbudget met 60%, de verkleining van de EHS-opgave en het schrappen van de Robuuste Verbindingen tussen de belangrijkste natuurgebieden van Nederland. Wij verzoeken u de formulering van Nationaal belang 11 te herformuleren tot: " Een robuust nationaal netwerk voor natuur, inclusief daarbij benodigde verbindingen".	Met de herijking van de EHS wordt bewerkstelligd dat de beschikbare middelen effectiever worden ingezet. De herijkte EHS levert een belangrijke bijdrage aan realisatie van de biodiversiteitsdoelen, maar is niet het enige middel om deze doelen te behalen. In aanvulling op de EHS zet het Rijk in op verduurzaming van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) waarmee agrariërs gestimuleerd worden om natuurwaarden te ontwikkelen en te beheren. Rijk en provincies hebben bovendien afgesproken dat zij in 2016 nagaan welke andere maatregelen ingezet kunnen worden om na de realisatie van de herijkte EHS in 2021 de internationale doelen te behalen.	Geen.
155 - 27	Stichting Natuur & Milieu	Indiener verzoekt dringend om de gehele EHS zoals die is vastgelegd in de Nota Ruimte en die afgelopen jaren is uitgewerkt in provinciale Structuurvisies, op te nemen in de Structuurvisie Ruimte en Infrastructuur. In het bijzonder verzoekt indiener om de twaalf Robuuste	In de SVIR wordt vastgehouden aan de uitgangspunten uit het regeerakkoord. Er komt een herijkte EHS zonder Robuuste Verbindingen. Het Rijk blijft echter verantwoordelijk voor en door de EU aanspreekbaar op het voldoen aan de aangegane internationale verplichtingen. In het	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		Verbindingszones alsnog op de kaart van de Nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur vast te leggen. Het schrappen van de Robuuste Verbindingen leidt tot het niet halen van de biodiversiteitsdoelen waardoor Nederland in strijd handelt met internationale verplichtingen voor biodiversiteit (Biodiversiteitsverdrag en Vogel- en Habitatrichtlijn).	Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur zijn afspraken gemaakt tussen Rijk en provincies over een verantwoorde overdracht van taken, bevoegdheden en middelen.	
155 - 28	Stichting Natuur & Milieu	Voor flora en fauna is het essentieel om zich te kunnen verplaatsen tussen leefgebieden. Dit realiseren via landbouwgebied en ander particulier beheerd groengebied? vindt indieneer geheel vrijblijvend en in het steeds intensievere landbouwgebied helemaal niet werken. Indieneer vindt dat de rijksoverheid haar verantwoordelijkheid voor de leefbaarheid van Nederland zo ontloopt.	Het Rijk blijft verantwoordelijk voor en door de EU aanspreekbaar op het voldoen aan de aangegeve internationale verplichtingen en zet in op een herijkte EHS. In aanvulling op de EHS zet het Rijk in op verduurzaming van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) waarmee agrariërs gestimuleerd worden om natuurwaarden te ontwikkelen en te beheren.	Geen.
155 - 56	Stichting Natuur & Milieu	Het laten vervallen van robuuste verbindingen is onverantwoord; het risico voor bestaande en nieuwe soorten is té groot en het gebied is te kwetsbaar.	Het Rijk blijft verantwoordelijk voor het nakomen van de internationaal aangegeve biodiversiteitsafspraken. De EHS kan ook als netwerk functioneren door de mogelijkheid te creëren voor soorten om zich tussen natuurgebieden te verplaatsen door middel van een groen-blauwe dooradering van het landschap. In aanvulling op de EHS zet het Rijk in op verduurzaming van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) waarmee agrariërs gestimuleerd worden om natuurwaarden te ontwikkelen en te beheren.	Geen.
161 - 09	Intergemeentelijk Samenwerkingsverband Goeree-Overflakkee	Met de betrokken gebiedspartijen werken wij aan een regionaal gedragen, integraal perspectief. Wij verwachten dat het Rijk tot die tijd geen onomkeerbare besluiten neemt, specifiek ook met betrekking tot de verworven gronden in het	In het Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur zijn afspraken gemaakt tussen Rijk en provincies over een verantwoorde overdracht van taken, bevoegdheden en middelen. Hierbij is door de provincies ook rekening gehouden met harde	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		gebied en de relatie van een en ander met natuur(ontwikkeling).	verplichtingen en onomkeerbare besluiten.	
161 - 11	Intergemeentelijk Samenwerkingsverband Goeree-Overflakkee	De natuurontwikkeling van Nederland heeft in uw ontwerpvisie de status van nationaal belang. Ook met betrekking tot dit onderdeel verzoeken wij u bestuurlijke aandacht en middelen veilig te stellen om gemelde integrale aanpak ook daadwerkelijk ter hand te kunnen nemen en ontwikkelingen tot uitvoering te brengen.	In het Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur zijn afspraken gemaakt tussen Rijk en provincies over een verantwoorde overdracht van taken, bevoegdheden en middelen.	Geen.
165 - 06	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Deventer	Bovendien zijn wij van mening dat herijking van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) niet mag leiden tot een inkrimping van het areaal aan EHS.	Rijk en provincies hebben in het onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur afspraken gemaakt over het realiseren van een kleinere, effectievere EHS. Bij het realiseren van deze herijkte EHS staat het realiseren van de internationale verplichtingen voorop	Geen.
166 - 14	VEWIN	Door herijking EHS en externe invloeden als klimaatverandering kunnen negatieve effecten optreden op de waterkwaliteit en de (door de drinkwaterbedrijven beheerde) Natura 2000 terreinen. In het ruimtelijk beleid moeten zoveel mogelijk compenserende of mitigerende maatregelen worden opgenomen, bijvoorbeeld via het GLB.	In het Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur is onder meer afgesproken dat het voldoen aan de internationale verplichtingen ten aanzien van Natura 2000 en de Kaderrichtlijn Water topprioriteit is bij de realisatie van de herijkte EHS. Daarnaast biedt de vergroening van het GLB nieuwe mogelijkheden voor het vergoeden van diensten die gericht zijn op het verbeteren van de waterkwaliteit.	Geen.
166 - 15	VEWIN	De drinkwaterbedrijven zijn een partner in het natuurbeheer (23.000 ha) en bij het bereiken van doelen rond een goede leefomgeving. Kwalificeer de drinkwaterbedrijven als natuurbeheerder in de SVIR.	Het Rijk deelt de zienswijze van deze inspreker. In de SVIR worden de natuurbeheerders nog niet genoemd.	Er wordt toegevoegd dat drinkwaterbedrijven ook een rol hebben als natuurbeheerder.
174 - 14	Koninklijke Schuttevaer	Het IJsselmeer, Markermeer en IJmeer zijn als Natura-2000 gebieden aangewezen. Naar inzien van de indiener is het Rijk hierbij te ver	De SVIR biedt geen grondslag om de selectie en begrenzing van de Natura 2000 gebieden te herzien.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		doorgesloten en geeft zij een kop op de Europese wetgeving. Indiener verzoekt bij vaststelling van de SVIR de grenzen van Natura 2000 opnieuw te bezien en deze te beperken tot gebieden met werkelijk hoge natuurwaarden, buiten de vaargeulen.		
179 - 01	Waddenvereniging	In de SVIR wordt een voornemen van het Rijk gemist om met kracht de juiste economische ontwikkeling van het waddengebied te stimuleren. Duidelijk moet zijn welke activiteiten wel en welke niet gewenst zijn. Niet gewenst zijn bijv. de kolen- en kerncentrales een afvalverbranding en recreatieve activiteiten met grote impact zoals een powerboatrace.	Het beleid ten aanzien van de Waddenzee en het Waddengebied zoals opgenomen in de Derde Nota Waddenzee blijft van kracht. Ook blijft het afwegingskader voor Natura 2000 gebieden van kracht. Uitwerking van deze kaders dient plaats te vinden in het beheer- en ontwikkelingsplan en in provinciaal en gemeentelijk beleid. Met de decentralisatie van het Waddenfonds krijgt deze uitwerking een extra impuls.	Geen.
179 - 03	Waddenvereniging	Uit de SVIR blijkt niet hoe het Rijk de verantwoordelijkheden ten aanzien van de wadden gaat waarmaken.	Het beleid ten aanzien van de Waddenzee en het Waddengebied zoals opgenomen in de Derde Nota Waddenzee blijft van kracht. Over het Waddenfonds en de bestuurlijke organisatie zijn nieuwe afspraken gemaakt en deze worden nu uitgewerkt.	Geen.
179 - 04	Waddenvereniging	Alle ruimtelijke ontwikkelingen zouden mede gericht moeten zijn op verbetering van de ecologische kwaliteit van de Waddenzee en hiermee ook van het Eems-Dollardestuarium.	De duurzame bescherming van de Waddenzee als natuurgebied en het behoud van het unieke open landschap blijft de hoofddoelstelling voor dit gebied.	Geen.
180 - 01	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Heerde	Herijking van EHS op provinciaal niveau en afstemming met Natura 2000 is iets goeds. Wel moeten ook de kernkwaliteiten van de overige groene gebieden in stand blijven.	Het Rijk beschouwt het landschapsbeleid en de afstemming tussen groen en verstedelijking als een taak van de provincies en heeft het beleid voor Rijksbufferzones en Nationale Landschappen daarom geschrappt.	Geen.
189 - 02	Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging afdeling	De huidige Ecologische Hoofdstructuur is een minimale voorwaarde voor de overleving van de hier thuis horende flora en fauna. Bezuiniging	Het Rijk blijft verantwoordelijk voor en door de EU aanspreekbaar op het voldoen aan de internationaal aangegane biodiversiteitsafspraken	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
	Amsterdam	hierop kan irreversibele gevolgen hebben.	en zet in op een herijkte EHS. Met de herijking van de EHS wordt bewerkstelligd dat de beschikbare middelen effectiever worden ingezet. De herijkte EHS levert een belangrijke bijdrage aan realisatie van de biodiversiteitsdoelen, maar is niet het enige middel om deze doelen te behalen. In aanvulling op de EHS zet het Rijk in op verduurzaming van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) waarmee agrariërs gestimuleerd worden om natuurwaarden te ontwikkelen en te beheren.	
196 - 02	Vereniging Tegen Milieubederf	Natuuraanleg mag niet ten koste gaan van landbouwgrond en cultuurhistorisch landschap. Vruchtbare veenweidegronden zijn niet geschikt voor nieuwe natuuraanleg. Zij vergen intensief beheer om verspreiding van ongewenste kruiden en insecten te voorkomen. Bovendien kan geld beter worden besteed aan bijvoorbeeld zorg.	Het Rijk heeft ingezet op een kleinere, effectievere EHS. Er zal volgens het onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur, dat Rijk en IPO hebben gesloten, nog maar een beperkte hoeveelheid nieuwe natuur worden ontwikkeld op bestaande landbouwgrond	Geen
196 - 03	Vereniging Tegen Milieubederf	Natuurvriendelijk agrarisch beheer rendeert. Beheer door grote terreinbeheerders gaat vaak ten koste van gebruikers en bewoners en democratisch legitimiteit en toezicht ontbreken. Stoppen met investeren in de EHS is een goede zaak. Aan investeringen moet een evenwichtige afweging ten grondslag liggen tussen maatschappelijke kosten en winst aan natuurdoeltypen.	Met de herijking van de EHS wordt bewerkstelligd dat de beschikbare middelen effectiever worden ingezet. In aanvulling op de EHS zet het Rijk in op verduurzaming van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) waarmee agrariërs gestimuleerd worden om natuurwaarden te ontwikkelen en te beheren.	Geen.
199 - 13	Het Groene Hart Brabant	De huidige begrensde EHS omvat lang niet de feitelijke EHS, zoals die op grond van abiotische kenmerken aanwezig is. Het nog verder verkleinen van de begrensde EHS betekent dat uiteindelijk nog slechts ca. 40% van de werkelijke structuur zal zijn begrensd.	De begrenzing, de realisatie en het beheer van de herijkte EHS vallen onder de verantwoordelijkheid van de provincie. Hierover zijn afspraken gemaakt in het Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
199 - 14	Het Groene Hart Brabant	Direct negatief gevolg van de onvolledig begrensde EHS is de doorwerkende beperking van het beleid om bestaande ecologische barrières weg te nemen en nieuwe barrièreschepping te voorkomen bij grote infrastructurele werken. Dit beleid beperkt zich immers tot de begrensde EHS.	Het Meerjarenprogramma Ontsnippering richt zich inderdaad op het oplossen van barrièrewerking van infrastructuur binnen de EHS.	Geen.
199 - 15	Het Groene Hart Brabant	Op grond van de te betrachten zorgvuldigheid bij de uitoefening van de nationale ruimtelijke ordenings bevoegdheid door de regering dienen bij een beleidsherziening c.q. aanpassing de nieuwe feiten en omstandigheden onder ogen gezien te worden. Dit geldt ook voor de EHS. Het gaat daarbij om nieuwe kennis over de abiotische structuur en de op perceelsniveau te onderscheiden geomorfologische waarden.	De begrenzing, de realisatie en het beheer van de herijkte EHS vallen onder de verantwoordelijkheid van de provincie. Hierover zijn afspraken gemaakt in het Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur. De resulterende herijkte EHS zal door het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) worden beoordeeld. Het PBL beschikt over de nodige kennis over nieuwe ontwikkelingen in natuur en landschap.	Geen.
199 - 16	Het Groene Hart Brabant	De EHS wordt een onderbenutte autoweg, als niet gegarandeerd kan worden dat er voldoende aanvoer van natuurpotentieel in kwantitatieve en kwalitatieve zin van aansluitende deelgebieden aanwezig is. Het veiligstellen van die basis is van nationaal belang.	De EHS kan ook als netwerk functioneren als soorten de mogelijkheid krijgen om zich tussen natuurgebieden te verplaatsen door middel van vergroening van het agrarische landschap. Het Rijk richt zich in de verduurzaming van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) op een toename van natuurontwikkeling en –beheer door agrariërs.	Geen.
200 - 26	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen	Het is niet duidelijk wat het overlaten van de bescherming en ontwikkeling van de EHS aan de provincies betekent voor de Natura 2000 gebieden die binnen de EHS gelegen zijn: dereguleert het kabinet deze taak naar de provincies of houdt het Rijk hier een rol in?	De mate van bescherming van de Natura 2000 gebieden verandert niet door de herijking van de EHS. Wel is in bijlage 1 bij het onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur opgenomen dat de provincies een grotere verantwoordelijkheid krijgen voor Natura 2000-gebieden.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
200 - 28	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen	In bijlage 2 vervalt punt 18: 'bestemming en nadere ontwikkeling van leefgebieden van (inter)nationaal beschermde soorten, terwijl dit sterk samenhangt met de internationale afspraken in het kader van Natura 2000.	In het Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur is aangegeven dat de implementatie en uitvoering van de leefgebiedenbenadering als taak voor het Rijk vervalt. Provincies worden verantwoordelijk voor soortenbeschermings -beleid op hun grondgebied. Het Rijk blijft echter verantwoordelijk voor en door de EU aanspreekbaar op het voldoen aan de internationaal aangegane biodiversiteitsafspraken.	Geen.
200 - 29	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen	Het EHS-netwerk moet in de toekomstige situatie, waarbij provincies hiervoor verantwoordelijk worden, een netwerk zijn zonder hiaten. De EHS hoeft niet persé aaneengesloten te zijn, maar de verschillende onderdelen moeten wel bereikbaar zijn voor de vele flora en faunasoorten.	De EHS kan ook als netwerk functioneren als soorten de mogelijkheid krijgen om zich tussen natuurgebieden te verplaatsen door middel van vergroening van het agrarische landschap. Het Rijk richt zich in de verduurzaming van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) op een toename van natuurontwikkeling en –beheer door agrariërs.	Geen.
200 - 30	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen	De gemeente Nijmegen blijft graag aangehaakt op het deelakkoord Natuur en wil waar mogelijk een bijdrage leveren.	In het Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur zijn afspraken gemaakt tussen Rijk en provincies over een verantwoorde overdracht van taken, bevoegdheden en middelen. De uitwerking van begrenzing, de realisatie en het beheer van de herijkte EHS valt onder de verantwoordelijkheid van de provincie.	Geen.
200 - 31	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen	Het herijken van de EHS, het vervallen van de robuuste verbindingzones en de Rijksbufferzones mag geen consequenties hebben voor subsidies die inmiddels al zijn toegekend (specifiek Park Lingezegen in regio Nijmegen).	Met het Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur van het Rijk met provincies worden de provincies verantwoordelijk voor het realiseren van een herijkte EHS. Het is aan de provincies om te bepalen hoe zij om gaan met de vervallen Rijkstaken. In het akkoord zijn afspraken gemaakt over afronding van het ILG, waaronder de financiering van harde juridische verplichtingen.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
201 - 11	VNO NCW	Zo snel mogelijk geïnformeerd worden over uitkomsten overleg Ecologische Hoofdstructuur tussen Rijk en provincies	Inmiddels is het Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur breed gecommuniceerd.	Geen.
202 - 01	Stichting Landschapsmanifest	Het borgen van internationale verplichting op het gebied van landschapskwaliteit en biodiversiteit blijft een zaak van de rijksoverheid. Het Rijk schept voorwaarden door regelgeving op het gebied van fiscaliteit, vereveningen en de zorg voor Europese afspraken. Deze rol is onvoldoende verankerd in de structuurvisie.	Het Rijk blijft verantwoordelijk voor het nakomen van de internationaal aangegane biodiversiteitsafspraken. De verantwoordelijkheid voor het landschapsbeleid komt bij de provincies te liggen.	Geen.
202 - 08	Stichting Landschapsmanifest	Robuuste verbindingzones in het kader van de Ecologische Hoofdstructuur kunnen niet straffeloos geschrapt worden zonder dat de internationale doelstelling op het terrein van biodiversiteit in het nauw komt.	Het Rijk blijft verantwoordelijk voor het nakomen van de internationaal aangegane biodiversiteitsafspraken. De EHS kan ook als netwerk functioneren door de mogelijkheid te creëren voor soorten om zich tussen natuurgebieden te verplaatsen door middel van een groen-blauwe dooradering van het landschap. In aanvulling op de EHS zet het Rijk in op verduurzaming van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) waarmee agrariërs gestimuleerd worden om natuurwaarden te ontwikkelen en te beheren.	Geen.
203 - 09	Gedeputeerde Staten van provincie Gelderland	De structuurvisie moet, ten aanzien van de realisatie van de EHS, ons inziens meer beleidsruimte aan de provincies laten (in lijn met de overige onderdelen van de structuurvisie) en niet vooruit lopen op lopende gesprekken hierover met het Rijk. Daarnaast dienen de beleidsdoelen en middelen in evenwicht te zijn, anders krijgen provincies een niet-uitvoerbare taak van het Rijk.	In het Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur zijn afspraken gemaakt tussen Rijk en provincies over een verantwoorde overdracht van taken, bevoegdheden en middelen.	De SVIR wordt in lijn gebracht met het Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur.
207 - 02	Stichting tot behoud van natuurlijke en cultuurhistorische waarden	Het afschaffen van het concept robuuste ecologische verbindingen is in algemene zin onwenselijk. Bij de robuuste verbinding van kust	In de SVIR staat bij belang 11 dat de term 'netwerk' niet noodzakelijkerwijs betekent dat natuurgebieden fysiek verbonden zijn. Dit kunnen	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
	in de Alkmaardermeeromgeving	tot kust, ontbreekt nog slechts een klein deel van deze verbinding. Indiener vindt het verwerpelijk dat dit karwei niet wordt afgemaakt.	ook losse gebieden zijn die als 'stapstenen' fungeren. De EHS kan ook als netwerk functioneren als soorten de mogelijkheid krijgen om zich tussen natuurgebieden te verplaatsen door middel van vergroening van het agrarische landschap.	
208 - 05	Development Company Greenport Venlo	Middels dit schrijven willen wij nogmaals benadrukken dat wij de middelen in het Meerjarenprogramma Ontsnippering zeer graag inbrengen in de versterking van de gebiedsoverstijgende groen/ecologische hoofdstructuur. Graag pakken we dit samen met u op.	Het Meerjarenprogramma Ontsnippering richt zich op het oplossen van barrièrewerking van infrastructuur binnen de EHS.	Geen.
211 - 03	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Noordwijk	Gaat de attributie van taken naar de andere overheden (natuur) gepaard met eveneens overheveling van de nodige (financiële) instrumenten c.q. middelen?	In het Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur zijn afspraken gemaakt tussen Rijk en provincies over een verantwoorde overdracht van taken, bevoegdheden en middelen.	Geen.
214 - 05	Recreatie Noord-Holland NV	De huidige ecologische hoofdstructuur is een minimale voorwaarde voor de overleving van de hier thuishorende flora en fauna. Bezuiniging hierop kan irreversibele gevolgen hebben.	Het Rijk blijft zich verantwoordelijk stellen voor het nakomen van de internationaal aangegane biodiversiteitsafspraken en zet daarbij in op een kleinere, effectieve en realistische EHS.	Geen.
221 - 02	Stichting Bescherm Zuiderwoude	De EHS-regeling beperkt zich tot het beschermen van de natuur en is niet gericht op beperking van de verstedelijking. Daarnaast geldt het EHS-regime niet buiten de EHS. Dit betekent dat belangrijke gebieden met grote landschappelijke waarden niet meer worden beschermd.	Het Rijk beschouwt het landschapsbeleid en de afstemming tussen groen en verstedelijking als een taak van de provincies en heeft het beleid voor Rijksbufferzones en Nationale Landschappen daarom geschrapt. Ten behoeve van zorgvuldig ruimtegebruik introduceert het Rijk de ladder voor duurzame verstedelijking.	Geen.
230 - 02	Unie van Waterschappen	Het is van belang dat de afspraak uit het Bestuursakkoord Water om de gevolgen van de bezuinigingen op de Europese Kaderrichtlijn Water en het Investeringsbudget Landelijk Gebied voor de waterdoelen in beeld te brengen	Bij de herijking wordt prioriteit gegeven aan Natura2000 (en de kaderrichtlijn Water). In de uitwerking van de afspraken zullen de KRW doelen een belangrijke positie innemen. Hierbij zal ook de Unie van Waterschappen worden	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR. Ontwerpwijziging Barro</u>
		wordt uitgevoerd. Inzicht in de consequenties van de herijkte EHS voor het watersysteem en het realiseren van de wateropgaven ontbreekt. De kaderstelling in het bestuursakkoord water zou hiermee moeten worden uitgebreid. In de monitoring van de EHS zou ook voortgang en doelbereik van de wateropgaven betrokken moeten worden. De Unie van Waterschappen wil hierover worden geïnformeerd en hierbij worden betrokken.	betrokken.	
230 - 08	Unie van Waterschappen	Het voorstel om vanuit het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid de groenblauwe dooradering te stimuleren leidt mogelijk tot een nieuwe instrument van het Rijk om de wateropgave te stimuleren. Geadviseerd wordt om dit instrument in overleg met de waterschappen te ontwikkelen.	Wanneer dit aan de orde is, zal in overleg getreden worden met de Unie van Waterschappen.	Geen.
231 - 05	Gedeputeerde Staten van de Belgische provincie Oost-Vlaanderen	In de ontwerp-Structuurvisie wordt nergens melding gemaakt van de afstemming van de EHS op de natuurlijke structuur (VEN, Europees beschermde gebieden) in Vlaanderen. Dit is essentieel voor de ontwikkeling van grensoverschrijdende natuurgebieden.	Grensoverschrijdende aansluiting van natuurgebieden en –netwerken kan inderdaad van belang zijn voor behoud en versterking van de biodiversiteit. De begrenzing, de realisatie en het beheer van de herijkte EHS vallen onder de verantwoordelijkheid van de provincie, in dit geval de provincies Noord-Brabant en Limburg. Hierover zijn afspraken gemaakt in het Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur.	Geen.
238 - 01	Samenwerkingsverband Nationale Parken	Er wordt verzocht in de SVIR op te nemen dat de internationale afspraken op grond waarvan de twintig nationale parken tot stand zijn gekomen, resulteert in een blijvende verantwoordelijkheid van het Rijk voor de nationale parken. Er wordt verzocht de volgende zinsnede op te nemen: "Nationale parken zijn meer dan excellente natuurgebieden. Nationale parken zijn topnatuurgebieden die van grote betekenis zijn	Met het Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur is de zorg voor de Nationale Parken als een rijkstaak komen te vervallen. Zinsnede wordt dan ook niet opgenomen.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		voor het verbinden van mens en natuur. Het Rijk ziet het als zijn verantwoordelijkheid om de nationale parken met de daarbij behorende voorzieningen in stand te houden."		
239 - 02	Vrienden van 't Gooi	Er wordt geadviseerd geen onomkeerbare besluiten te nemen, de Natuurbeschermingswet te handhaven evenals de Ecologische Hoofd Structuur en de bestaande Nationale Landschappen.	Het Rijk beschouwt het landschapsbeleid en de afstemming tussen groen en verstedelijking als een taak van de provincies en heeft het beleid voor Rijksbufferzones en Nationale Landschappen daarom geschrapt.	Geen.
239 - 03	Vrienden van 't Gooi	Er wordt gepleit voor het uitbreiden van het Nationaal Landschap De Utrechtse Heuvelrug uit te breiden met 't Gooi.	Het Rijk beschouwt het landschapsbeleid en de afstemming tussen groen en verstedelijking als een taak van de provincies en heeft het beleid voor Rijksbufferzones en Nationale Landschappen daarom geschrapt. In het Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur zijn afspraken gemaakt tussen Rijk en provincies over een verantwoorde overdracht van taken, bevoegdheden en middelen.	Geen.
242 - 07	Kamer van Koophandel Den Haag	Alle nationale koppen op de Europese regelgeving moeten worden opgespoord en verwijderd. Dit moet ertoe leiden dat alleen habitats en soorten zoals vermeld in de Europese richtlijn (bijlagen I en II) via de Natura 2000-aanwijzingsbesluiten worden beschermd.	In het kader van de nieuwe Natuurwet is nadrukkelijk gezocht naar mogelijke 'nationale koppen' op de Europese regelgeving die kunnen worden verwijderd.	Geen.

E6. Ruimte voor militaire activiteiten

Nummer	Organisatie	Zienswijze	Reactie	Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro
020 - 03	RIO Nuevo!	Op de positie van defensie in de Structuurvisie kan worden bezuinigd.	De positie van defensie in de SVIR is gebaseerd op het huidige beleid. In de SVIR wordt alleen de ruimte voor militaire terreinen en activiteiten geborgd.	Geen.
049 - 04	Vertrouwelijk	Voor wat betreft de voorziene locatie voor activiteiten met explosieven in midden-Brabant: alleen indien onomstotelijk de veiligheid is aangetoond, geen nadelen voor natuur en landschap optreden en behoud van leefkwaliteit geborgd is.	Dit betreft een opslaglocatie voor in beslaggenomen vuurwerk, gevestigd in een voormalig munitiedepot. In de ministeriële regeling is deze locatie nader aangewezen.	Geen.
096 - 08	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Doetinchem	Op de kaart op pagina 54 staan laagvliegroutes voor jachtvliegtuigen aangegeven. Eén van deze routes gaat echter over een locatie voor windenergie in het noordoosten van de gemeente Winterswijk. Dit is een conflict, welke naar mening van indiener beslecht moet worden in het voordeel van de windenergie. Tevens stopt de laagvliegroute bij de grens.	Het nationale belang van de laagvliegroute gaat boven keuzes voor locaties voor grootschalige windenergie. Deze laagvliegroute was ook voor 2008 al kenbaar beleid in de PKB Tweede Structuurschema Militaire Terreinen. De locatiekeuze voor windenergie door provincie danwel gemeente is daarmee ook strijdig met dit nationale belang.	Geen.
135 - 02	Stadt Nordhorn	De 'Luchtruimvisie' komt niet voor in de ontwerp-Structuurvisie. Wordt deze visie onafhankelijk van de ontwerp-Structuurvisie opgesteld? Zo ja, dan dient het grensoverschrijdende oefengebied voor de luchtmacht boven Twente niet te worden opgenomen.	De SVIR gaat over de ruimtelijke inrichting van Nederland die een mogelijke consequentie kan hebben op een bestemmingsplan. De aanduiding van een gebied boven Twente (kaart op pagina 54) betreft een radarverstoringgebied, niet een oefengebied voor de luchtmacht. Vandaar dat dit gebied in de SVIR is opgenomen. Daarnaast wordt er een luchtruimvisie opgesteld, die uitspraken doet over het luchtruim die buiten de bestemmingsplangrens vallen. Dit staat los van het beleid in de SVIR.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
160 - 16	Vereniging van Nederlandse Gemeenten	Wij betreuren dat het Rijk de huidige toetsingsmethode in de SVIR bestendigt en niet veel haast kent bij het oplossen van radarverstoring. Wij vragen u daarom in de SVIR meer ambitie te tonen en doen hiervoor de volgende tekstsuggestie: "Tegelijk met de vaststelling van de structuurvisie zal een nieuwe toetsingsmethode voor radarverstoring worden ingevoerd waarin meer parameters worden meegenomen, zoals meervoudige radardekking, verschillende verstoringeffecten, omgevingsaspecten als terreinhoogte, andere bouwwerken en vegetatie. Voor toepassing van het model wordt uitgegaan van meer geavanceerde radarapparatuur, waardoor meer ruimte voor windenergie en hoogbouw zal ontstaan".	De bij het Barro horende ministeriele regeling zal bij inwerkingtreding van het Barro invulling geven aan de beperkingen en aan de gebiedsreikwijdte ten aanzien van radarstations.	Geen.
167 - 01	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Zijpe	Wij verzoeken u om het in het SMT-2 opgenomen beleid voort te zetten in de Structuurvisie. Dit beleid betreft het uitgangspunt dat voor niet intensief gebruikte terreinen, zoals bij Koninklijke landm acht L en Koninklijke Marine Petten het geval is, bestemmingsplannen een genuanceerde benadering wordt gehanteerd in de mogelijkheid van neven bestemmingen en/of secundaire bestemmingen.	Voor niet-intensief gebruikte militaire terreinen geldt nog steeds dat dubbelbestemmingen overwogen kunnen worden. Onveilige zones om militaire terreinen heen kunnen goed met een dubbelbestemming worden vastgelegd. Met artikel 2.6.3, lid 2 wordt het voor gemeenten eenvoudiger om die dubbelbestemmingen ook te handhaven.	Geen.
192 - 24	Onafhankelijke Nijmeegse Partij	De bepalingen rond de beperkingen in bestemmingsplannen in het straalgebied van radarstations moeten in een notitie worden uitgewerkt (art. 2.6.9 Barro). Het betreft hier met name de reikwijdte van de radarstations en een beschrijving van de beperkingen.	De bij het Barro horende ministeriele regeling zal bij inwerkingtreding van het Barro invulling geven aan de beperkingen en aan de gebiedsreikwijdte ten aanzien van radarstations.	Geen.

Nummer	Organisatie	Zienswijze	Reactie	Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro
200 - 32	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen	In de definitieve SVIR en AMvB moet duidelijkheid worden gegeven over de nieuwe toetsingsmethode voor radarverstoring (relevant gezien de ongewenste belemmeringen die de huidige regels opleveren voor binnenstedelijke ontwikkelingen, specifiek in de regio Nijmegen i.v.m. Volkel).	De bij het Barro horende ministeriele regeling zal bij inwerkingtreding van het Barro invulling geven aan de beperkingen en aan de gebiedsreikwijdte ten aanzien van radarstations.	Geen.
203 - 05	Gedeputeerde Staten van provincie Gelderland	Wij vragen aandacht voor het wegnemen van belemmeringen door het radarverstoringgebied in Twente en Nijmegen, omdat de verdichtingsopgave in het stedelijk gebied hierdoor ernstig wordt beperkt, evenals de mogelijkheden voor windenergie.	De bij het Barro horende ministeriele regeling zal bij inwerkingtreding van het Barro invulling geven aan de beperkingen en aan de gebiedsreikwijdte ten aanzien van radarstations.	Geen.
205 - 01	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Uden	Vooruitlopend op luchthavenbesluit Volkel de ruimte in regelgeving Besluit militaire luchthavens te benutten voor het toestaan van woningbouwontwikkelingen in het dorp Volkel.	De SVIR kan niet vooruitlopen op een nog vast te stellen luchthavenbesluit. Tot de vaststelling daarvan geldt voor Volkel hetgeen in het Barro en de ministeriële regeling daarover is vastgelegd	Geen.
208 - 06	Development Company Greenport Venlo	U geeft op een kaart de ruimte weer voor militaire activiteiten. Één van die activiteiten is gelegen in ons gebied en bij ons weten zouden deze activiteiten juist afgebouwd en/of verplaatst gaan worden. Graag vernemen wij duidelijkheid hierover.	De kaart verwijst slechts naar het bestaande militaire oefenterrein Crayelheide. Er liggen geen plannen voor om dat terrein te sluiten.	Geen.
231 - 01	Gedeputeerde Staten van de Belgische provincie Oost-Vlaanderen	Op pagina 58 van de ontwerp-Structuurvisie wordt een 'zone met militaire beperkingen' aangeduid. De beperkingen hiervan zijn onduidelijk. Gevraagd wordt om verduidelijking van deze beperkingen.	De kaart bij belang 12 benoemt de betreffende beperkingenzones meer specifiek. De bij het Barro horende ministeriele regeling zal bij inwerkingtreding van het Barro het regime en de begrenzing voor deze zones duiden.	Geen.

F. Goed systeem van Ruimtelijke Ordening

Nummer	Organisatie	Zienswijze	Reactie	Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro
002 - 05	De Nieuwe Volkspartij	Zorgvuldige afweging is nodig tussen bouwen en het behouden van groene gebieden.	De ladder voor duurzame verstedelijking wordt geïntroduceerd met als doel bij te dragen aan een zorgvuldige afweging van alle ruimtevragende functies als verstedelijking en behoud van groene ruimte.	Geen.
005 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Diemen	Belemmerende wetgeving op het op het gebied van ruimtelijke ordening weghalen en de ladder als procesvereiste invoegen staan op gespannen voet. De ladder als procesvereiste leidt tot extra vertraging.	De ladder voor duurzame verstedelijking voegt geen proceduretijd toe aan bestemmingsplannen, omdat bestaande regelgeving al vraagt om zorgvuldige afweging en motivering. Door het schrappen van divers rijksbeleid op het gebied van verstedelijking (zoals bundeling en migratiesaldo 0) ontstaat er ruimte voor maatwerk en minder bestuurlijke drukte.	Geen.
012 - 25	Vertrouwelijk	De 'ladder' voor duurzame verstedelijking heeft in de visie drie treden. Een klimtoestel met drie treden is hooguit een keukentrap. Een ladder heeft er gauw tien.	De voorkeursvolgorde voor duurzame verstedelijking kent drie stappen. De term ladder is daarbij een woordkeuze geweest. De terminologie geeft geen aanleiding om treden toe te voegen aan de ladder.	Geen.
012 - 33	Vertrouwelijk	Speelt bij nationaal belang nummer 13 het Europees Ruimtelijk Ontwikkelingsperspectief van de EC uit 1999 ook een rol?	De regering zag en ziet het EROP niet als een ruimtelijk plan. De EU heeft geen bevoegdheden of het gebied van ruimtelijke ordening in de Nederlandse betekenis. Bij de zorgvuldige afweging van het ruimtegebruik in Nederland zal het Rijk uiteraard wel rekening houden met Europese richtlijnen en afspraken die ruimtelijke gevolgen hebben, zoals over luchtkwaliteit of transport	Geen.
025 - 15	Hoogheemraadschap van Delfland	Graag bij de ladder specifiek aandacht besteden aan het aspect water en de ruimtelijke weerslag die daarbij hoort (speelt een belangrijke rol bij de keuze of de ontwikkeling binnen of buiten bestaand stedelijk gebied gerealiseerd kan of	Dat effecten op de waterhuishouding als belang moet worden gewogen in de procedure van totstandkoming van bestemmingsplannen, is geborgd in het Bro, artikel 3.1.6. Aan dit artikel wordt de ladder voor duurzame verstedelijking	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		moet worden:bestaand & nieuw ontstane wateropgaven).	toegevoegd.	
025 - 16	Hoogheemraadschap van Delfland	Hoe en door wie wordt toegezien op het toepassen van de ladder voor duurzame verstedelijking?	De provincies zien toe op het toepassen van de ladder voor duurzame verstedelijking. Ze bepalen zelf op welke wijze zij dit toezicht uitoefenen. Dit is conform bestuurlijke afspraken over interbestuurlijk toezicht en conform het wetsvoorstel Revitalisering generiek toezicht dat in de Tweede Kamer is aangenomen.	Geen.
058 - 12	Algemene Vereniging voor Natuurbescherming	In de ladder voor duurzame verstedelijking ontbreekt een trede: de verplichte afweging om eerst na te gaan of bebouwing aansluitend op bestaand gebouwd gebied mogelijk is. Deze zou tussen trede 2 en 3 moeten worden geplaatst, zodat versnippering in het landelijke gebied door ontwikkeling van nieuwe bouwlocaties wordt voorkomen.	Het beleid voor verstedelijking dat de SVIR met deze ladder inzet gaat niet uit van nabijheid, maar van verstedelijking op de plek waar de opgave overeenkomstig de behoefte vanuit het oogpunt van zorgvuldig ruimtegebruik het beste kan worden ingepast. Voor nieuwe ontwikkelingen worden eerst de mogelijkheden in bestaand stedelijk gebied bezien.	Geen.
062 - 14	G32-Stedennetwerk	Toepassing van de SER-ladder biedt vooralsnog geen volledige garantie voor zuinig ruimtegebruik. Het Rijk lijkt stimulering van binnenstedelijk bouwen geheel los te laten.	De meest optimale programmering van ruimte kan uitsluitend situationeel bepaald worden. Het Rijk biedt met de ladder voor duurzame verstedelijking handvaten aan andere overheden om hun verantwoordelijkheid waar te maken ten aanzien van goede ruimtelijke ordening en de afweging van de vraag naar nieuwe verstedelingsruimte.	Geen.
072 - 07	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Zaanstad	Ten aanzien van de derde stap van de 'Ladder voor duurzame verstedelijking' wordt het volgende opgemerkt: indien herstructurering of transformatie van bestaand bebouwd gebied in de tweede stap onvoldoende mogelijkheden bieden, moeten als derde stap in eerste instantie locaties worden ontwikkeld, die grenzen aan bestaand bebouwd gebied om	Het beleid voor verstedelijking dat de SVIR met deze ladder inzet gaat niet uit van nabijheid, maar van multimodale bereikbaarheid, juist vanuit het oogpunt van een zo groot mogelijk draagvlak voor voorzieningen.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		efficiënt gebruik te kunnen maken van bestaande voorzieningen en infrastructuur.		
073 - 06	Stichting Milieuzorg Zeist e.o.	De ladder voor duurzame verstedelijking moet worden aangevuld met: - directe toetsing; - criteria voor landschappelijke en ecologische kwaliteiten; - beleid dat gebieden vrijwaart van verstedelijking, zoiets als de aanwijzing van Rijksbufferzones.	De provincies zien toe op het toepassen van de ladder voor duurzame verstedelijking. Ze bepalen zelf op welke wijze zij dit toezicht uitoefenen. Dit is conform bestuurlijke afspraken over interbestuurlijk toezicht en conform het wetsvoorstel Revitalisering generiek toezicht. De ladder voor duurzame verstedelijking wordt geïntroduceerd met als doel bij te dragen aan een zorgvuldige afweging van alle ruimtevrage functies, ook die nodig is voor behoud van landschappelijke en ecologische kwaliteit. Het vrijwaren van gebieden van verstedelijking wordt als instrument in de SVIR gekoppeld aan nationale belangen die niet verenigbaar zijn met verstedelijking. Dit is onder meer het geval bij de ecologische hoofdstructuur, het kustfundament en de Waddenzee.	Geen.
078 - 12	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Amsterdam	De SER-ladder is een onnodige toevoeging op de al bestaande 'goede ruimtelijke ordening uit de Wro en de al bestaande motiveringsplicht van artikel 3.1.6 Bro. Bovendien is het zo dat indien de SER ladder ook van toepassing wordt als motivering van een gemeentelijke vraag (in plaats van slechts bij een regionale/intergemeentelijke vraag), ontstaat een aanzienlijke verzwaring van motiveringsplicht bij ruimtelijke besluiten. Hoe verhoudt deze verzwaring zich tot Eenvoudig Beter? Mocht de SER ladder ook van toepassing worden verklaard op de gemeentelijke vraag, dan zou het in elk geval niet moeten gelden voor het bestaande	De ladder voor duurzame verstedelijking voegt geen proceduretijd toe aan bestemmingsplannen, omdat bestaande regelgeving al vraagt om zorgvuldige afweging en motivering. Door het schrappen van divers rijksbeleid op het gebied van verstedelijking (zoals bundeling en migratiesaldo 0) ontstaat er ruimte voor maatwerk en minder bestuurlijke drukte. Ook geldt de ladder voor het bestaand bebouwd gebied, omdat ook hier enkel ontwikkelingen moeten worden gerealiseerd die passen bij de kwantitatieve en kwalitatieve vraag.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		bebouwd gebied, waar de afweging al op bijvoorbeeld structuurvisie-niveau is gemaakt.		
080 - 11	Nederlandse Vereniging van Makelaars o.g. en vastgoeddeskundigen	Maak regelgeving flexibel. Door het ontbreken hiervan verloopt transformatie van woning- en kantooraanbod moeizaam. Ook van belang is innovatieve bouwmethodieken met flexibiliteit, snelheid, behoud van kwaliteit en duurzaamheid.	Om de transformatie van leegstaande kantoren en andere gebouwen te vergemakkelijken is wetgeving in voorbereiding waarmee het eenvoudiger wordt gemaakt om met omgevingsvergunning toe te staan dat gebouwen, al dan niet tijdelijk, worden gebruikt in afwijking van geldende bestemmingsplannen. Hierdoor kan flexibeler en sneller worden ingespeeld op marktontwikkelingen.	Geen.
080 - 14	Nederlandse Vereniging van Makelaars o.g. en vastgoeddeskundigen	De duurzame verstedelijkingsladder zou ook moeten leiden tot herbestemming van agrarische bebouwing. Door vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen voor andere bedrijvigheid en/of woondoeleinden te benutten, wordt het platteland aantrekkelijker en leefbaarder.	Stap 2 van de ladder voor duurzame verstedelijking vraagt om bij de ontwikkeling van ruimtelijke plannen de mogelijkheden voor hergebruik van bestaande bebouwing mee te nemen in de beoordeling.	Geen.
090 - 02	Kamer van Koophandel Rotterdam	Compensatie voor verlies aan ruimte voor bedrijvigheid dwingend opleggen aan gemeenten en provincies	Een eis van compensatie van verlies aan bedrijventerreinen door herbestemming verhoudt zich niet met de lijn die het Rijk kiest om de beoordeling van de behoefte aan stedelijke ruimte juist bij decentrale overheden te leggen.	Geen.
096 - 11	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Doetinchem	De Ladder voor Duurzame Verstedelijking wordt ondersteund. Indiener mist alleen de juiste afwegingen hierbij. Dit ter ondersteuning van de juiste uitwerking en implementatie ervan.	De beoordeling die het Rijk via de ladder van duurzame verstedelijking van decentrale overheden vraagt is verwoord in paragraaf 3.4 van de SVIR. Het is aan decentrale overheden om binnen dit kader een passende afweging te maken.	Geen.

Nummer	Organisatie	Zienswijze	Reactie	Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro
113 - 12	Greenportoverheden overleg	Voor een optimaal gebruik van de Ladder voor Duurzame Verstedelijking is het van belang dat er voor bepaalde ontwikkelingen (zoals glastuinbouw) schuifruimte gecreëerd wordt.	De ladder voor duurzame verstedelijking vraagt overheden om de behoefte aan verstedelijkingsruimte te motiveren. Die motivatie kan van uiteenlopende aard zijn, zolang de onderbouwing de behoefte op regionale schaal aantoont.	Geen.
114 - 11	TenneT TSO B.V.	Verzoekt tekst op te nemen opdat provincies en gemeenten rekening houden met dat nutsvoorzieningen niet altijd binnen bestaand stedelijk gebied kunnen worden gerealiseerd.	De ladder voor duurzame verstedelijking vraagt overheden om de behoefte aan verstedelijkingsruimte te motiveren. Die motivatie kan van uiteenlopende aard zijn, zolang de onderbouwing de behoefte aantoont.	Geen.
118 - 03	LTO Nederland	Ladder voor duurzame verstedelijking moet beter juridisch verankerd worden opdat nieuwe plannen voor onder andere woningbouw hieraan kunnen worden getoetst.	Om ruimte te laten voor regionaal maatwerk en tegelijk rijkssturing op doelen (zorgvuldig ruimtegebruik en koppeling mobiliteit en ruimtelijke ontwikkeling) mogelijk te maken, wordt de ladder juridisch als procesvereiste verankerd in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro).	Geen.
151 - 03	Detailhandel Nederland	Teveel winkelmeters zonder toekomst. Overheden moeten prioriteit leggen bij tot systematiek komen die ervoor zorgt dat onrendabele winkelmeters worden opgeruimd om verpaupering van winkelgebieden en binnensteden tegen te gaan.	Met name de decentrale overheden zijn in staat tot de beoordeling van de noodzaak van sanering van onrendabele winkelmeters, en tot het ontwikkelen van een werkwijze daarbij die recht doet aan de situationele omstandigheden.	Geen.
155 - 12	Stichting Natuur & Milieu	De verstedelijkingsladder beperkt zich tot een motiveringsvereiste, waarbij decentrale overheden een eigen afweging moeten maken. Controle op de toepassing ontbreekt echter. Indien er vindt het daarom noodzakelijk dat naast de provincies ook het Rijk toeziet op de juiste toepassing en handhaving van de verstedelijkingsladder.	De provincies zien toe op het toepassen van de ladder voor duurzame verstedelijking. Ze bepalen zelf op welke wijze zij dit toezicht uitoefenen. Dit is conform bestuurlijke afspraken over interbestuurlijk toezicht en conform het wetsvoorstel Revitalisering generiek toezicht.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
155 - 33	Stichting Natuur en Milieu	Het plan-MER geeft aan dat een multimodale-aanpak alleen zin heeft als er bundelingsmaatregelen plaatsvinden; anders zijn het desinvesteringen. Maar bundeling, verdichting en verstedelijking zijn nu net thema's waar het Rijk geen visie en kaders over formuleert.	Met de SVIR beoogt het Rijk de koppeling te maken tussen ruimtelijke ontwikkeling en mobiliteit. Enerzijds in de bereikbaarheidsindicator, anderzijds door de ladder voor duurzame verstedelijking.	Geen.
156 - 07	Federatie Welstand	Aan de ladder voor duurzame verstedelijking behoort een uitspraak over de omgevingskwaliteit te worden gekoppeld. Bij projecten buiten het bestaand stedelijk gebied moet bijvoorbeeld niet alleen nut en noodzaak zijn aangetoond alsmede het gebrek aan binnenstedelijke alternatieven, ook moet worden aangetoond dat de omgevingskwaliteit door het project op de gegeven locatie niet verslechtert en dat 'goed en bestendig ontwerp' heeft geleid tot een project dat de omgevingskwaliteit in landschappelijke, stedenbouwkundige en verstandelijke zin juist verhoogt.	Een dergelijke regeling scoort op criteria van toepasbaarheid en uitvoerbaarheid onvoldoende om adequaat te kunnen zijn. Behoorlijk bestuur houdt ondermeer in dat ruimtelijke ontwikkelingen hun basis vinden in een streven naar omgevingskwaliteit en een goed en bestendig ontwerp.	Geen.
156 - 08	Federatie Welstand	Het verdient aanbeveling dat het Rijk tegenover de mede-overheden ook het belang benadrukt van het digitaliseren van ruimtelijk relevant beleid, waartoe (nog) geen wettelijke plicht bestaat.	Het digitaliseren van ruimtelijk relevant beleid in zijn algemeenheid verdient aanbeveling, maar enkel het digitaliseren van structuurvisies is verplicht op basis van de Wro.	Geen.
160 - 04	Vereniging van Nederlandse Gemeenten	De met deze structuurvisie ingeslagen lijn van decentralisatie is goed. Wij vragen u nog wel de implementatie van de ladder voor duurzame verstedelijking te ondersteunen.	In het kader van goede ruimtelijke ordening is de implementatie van de ladder voor duurzame verstedelijking zeker van belang. In de overgang naar de nieuwe rolverdeling heeft het Rijk een taak om deze overgang te begeleiden.	Deze notie wordt in hoofdstuk 1 opgenomen.
165 - 04	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Deventer	Wij scharen ons wel achter uw visie om de ladder voor duurzame verstedelijking als uitgangspunt te gebruiken bij binnenstedelijke	De ladder voor duurzame verstedelijking wordt geïntroduceerd met als doel bij te dragen aan een zorgvuldige afweging van alle ruimteveragende	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		ontwikkelingen. Wel willen wij hierbij in overweging geven dat het soms ook nodig kan zijn om een 'ventiel' te creëren, waardoor meer beweging in binnenstedelijke herstructurering komt.	functies. Ook geldt de ladder voor het bestaand verstedelijkt gebied, omdat ook hier enkel ontwikkelingen moeten worden gerealiseerd die passen bij de kwantitatieve en kwalitatieve vraag.	
169 - 04	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Velsen	Het opnemen van een "ladder voor duurzame verstedelijking" in het Besluit ruimtelijke ordening wordt ongewenst geacht vanwege de vertraging die dit oplevert in ruimtelijke procedures. Daarom wordt verzocht nationaal belang nummer 13 uit de ontwerp structuurvisie te verwijderen.	De ladder voor duurzame verstedelijking voegt geen proceduuretijd toe aan bestemmingsplannen, omdat bestaande regelgeving al vraagt om zorgvuldige afweging en motivering. De ladder geeft daar alleen concretisering aan. Door het schrappen van rijksbeleid op het gebied van verstedelijking (zoals bundeling en migratiesaldo 0) ontstaat er juist ruimte voor maatwerk en minder bestuurlijke drukte.	Geen.
191 - 01	Fractie Sociaal Groesbeek	Een ruimtelijke ordening waar de inwoners grip op kunnen hebben is gewenst. Het verminderen van inspraak wordt daarom niet ondersteund.	De Crisis - en Herstelwet beperkt in sommige gevallen de mogelijkheden van partijen bij ruimtelijke plannen wanneer geen sprake is van een direct belang. Echter het Rijk voorstaat bij alle rijksprojecten een werkwijze in lijn met 'Sneller en Beter', waarbij ook vroegtijdige participatie van belanghebbenden hoort. Belanghebbenden worden dus meer aan de voorkant betrokken, waardoor er ook minder noodzaak is tot bezwaar achteraf.	Geen.
199 - 02	Het Groene Hart Brabant	De problematiek van de ruimtelijke ordening ligt niet alleen aan de overvloed aan en stroperigheid van regelgeving. De stelselmatige regelontduiking en falende handhaving bij overtreding zijn daar ook debet aan.	Het Rijk werkt aan een integrale herziening van het omgevingsrecht teneinde de effectiviteit en efficiëntie van de regelgeving voor de leefomgeving te optimaliseren. Het Rijk deelt het beeld van stelselmatige regelontduiking en falende handhaving bij overtreding niet.	Geen.
199 - 03	Het Groene Hart Brabant	De verbetering van de burgerparticipatie bij ruimtelijke orderingsprocessen moet worden toegevoegd als nationale belang.	Adequate burgerparticipatie bij ruimtelijke processen is een belangrijk onderdeel van behoorlijk bestuur. Het Rijk voorstaat bij alle rijksprojecten een werkwijze in lijn met 'Sneller en	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			Beter', waarbij ook vroegtijdige participatie van belanghebbenden hoort.	
199 - 18	Het Groene Hart Brabant	De eis dat bij nieuwe ontwikkelingen aandacht moet zijn voor de gevolgen op de waterhuishouding, het milieu en cultureel goed biedt geen zekerheid, omdat er geen prestatie-eisen aan verbonden zijn.	Ofschoon de regelingen in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) die verplichten tot het meewegen van de effecten van een ruimtelijk ontwikkeling op deze aspecten reeds zijn vastgesteld en niet recent ter inzage hebben gelegen wordt deze verplichting nog immer onderschreven. Deze regelingen zijn gericht op een goede belangenafweging bij de programmering van de ruimte en zijn om die reden moeilijk te rijmen met prestatie-eisen.	Geen.
199 - 21	Het Groene Hart Brabant	Zolang er geen fair systeem komt waarbij de burger als werkelijk gelijkwaardige partij in planvormende en de daaruit voortvloeiende realisatieprocessen wordt betrokken, kan er geen sprake zijn van een goed systeem van ruimtelijke ordening.	Adequate burgerparticipatie bij ruimtelijke processen is een belangrijk onderdeel van behoorlijk bestuur. Het Rijk voorstaat bij alle rijksprojecten een werkwijze in lijn met 'Sneller en Beter', waarbij ook vroegtijdige participatie van belanghebbenden hoort. Een goede ruimtelijke ordening houdt in dat bij het voornemen tot een ruimtelijke ontwikkeling alle daarvoor relevante belangen evenredig worden meegewogen bij de beoordeling van de ontwikkeling.	Geen.
199 - 23	Het Groene Hart Brabant	Een groot manco is het ontbreken van toetsingscriteria voor de bepaling van ruimtelijke kwaliteit. Dit begrip kan nu naar willekeur worden geïnterpreteerd waardoor de rechtszekerheid ontbreekt. De Wro is hierin ook niet erg behulpzaam.	Ruimtelijke kwaliteit bestaat uit de elementen belevingswaarde, toekomstwaarde en gebruikswaarde. Gebruikswaarde maakt altijd deel uit van een goede ordening. Het Rijk erkent dat ook de belevingswaarde van de leefomgeving belangrijk voor mensen is, en daarom bijdraagt aan een goed vestigingsklimaat. Tegelijkertijd erkent het Rijk dat belevingswaarde niet met algemene, objectieve indicatoren vast te stellen of te plannen is, omdat deze per definitie van plek tot plek en voor verschillende gebruikers verschilt. Het Rijk voegt "belevingswaarde" toe aan	Belevingswaarde wordt toegevoegd aan nationaal belang 13.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			nationaal belang 13.	
199 - 25	Het Groene Hart Brabant	Omdat de toetsingscriteria voor ruimtelijke kwaliteit ontbreken, kan niet worden vastgesteld wanneer er sprake is van goede ruimtelijke ontwikkeling. Immers, van een goede ruimtelijke ontwikkeling is pas sprake als deze bijdraagt tot behoud en versterking van de ruimtelijke kwaliteit.	Ruimtelijke kwaliteit bestaat uit de elementen belevingswaarde, toekomstwaarde en gebruikswaarde. Gebruikswaarde maakt altijd deel uit van een goede ordening. Het Rijk erkent dat ook de belevingswaarde van de leefomgeving belangrijk voor mensen is, en daarom bijdraagt aan een goed vestigingsklimaat. Tegelijkertijd erkent het Rijk dat belevingswaarde niet met algemene, objectieve indicatoren vast te stellen of te plannen is, omdat deze per definitie van plek tot plek en voor verschillende gebruikers verschilt. Het Rijk voegt "belevingswaarde" toe aan nationaal belang 13.	Belevingswaarde wordt toegevoegd aan nationaal belang 13.
201 - 07	VNO NCW	Gelet op de topsectorenaanpak is betrokkenheid en regie van het Rijk bij de herstructurering van tuinbouwproductiegebieden noodzakelijk. Een te strikte toepassing van de "ruimtelijke ladder" is hierbij niet wenselijk, opdat de noodzakelijke schuifruimte bij modernisering voor tuinbouwgebieden mogelijk blijft.	De ladder voor duurzame verstedelijking vraagt overheden om de behoefte aan verstedelijkingsruimte te motiveren. Die motivatie kan van uiteenlopende aard zijn, zolang de onderbouwing de behoefte op regionale schaal aantoont.	Geen.
216 - 08	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Middelburg	Er wordt verzocht in de structuurvisie aan te geven dat de "Ladder voor duurzame ontwikkeling" niet van toepassing is op projecten, die reeds zijn gestart.	De ladder voor duurzame verstedelijking zal in het Barro worden aangepast teneinde van toepassing te zijn op alle ruimtelijke besluiten nadat de Bro-wijziging is goedgekeurd.	Geen.
223 - 12	Vertrouwelijk	Bestaan er ook sancties indien een overheid zich niet aan de volgorde: vraag, hergebruik, optimale inpassing houdt? Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke? Als men zich niet aan die volgorde houdt is er dan sprake van onbehoorlijk bestuur? Zo nee, waarom niet?	De ladder voor duurzame verstedelijking vraagt van overheden om in de motivering van ruimtelijke besluiten die ontwikkelingen mogelijk maken zich aan drie treden te houden. De beoordeling van de mogelijkheden binnen elk van de treden is aan deze overheid zelf. Als decentrale ruimtelijke	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			<p>besluiten nationale juridische kaders onvoldoende honoreren kan het Rijk of de provincie na vaststelling van deze besluiten overgaan tot óf indeplaatsstelling in geval van taakverwaarlozing, óf schorsing en vernietiging in geval van strijdigheid met nationale regelgeving. Verder bestaat voor een ieder de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen. Door iedere belanghebbende (zoals wettelijk gedefinieerd) kan dit worden gevolgd door bezwaar en beroep. Het Rijk vertrouwt voorts niet alleen op andere overheden, maar ook op de werking en kwaliteit van lokale democratische processen. De ladder biedt een versterking van het decentrale proces van de beoordeling van ruimtelijke besluiten. Projectontwikkelaars en lokale bestuurders kunnen hun plannen alleen realiseren als deze worden goedgekeurd door de gemeenteraad danwel Provinciale Staten. Hiermee geeft het Rijk invulling aan de systeemverantwoordelijkheid voor goede ruimtelijke ordening. Het Rijk is van mening dat er daarmee voldoende voorzieningen zijn.</p>	
230 - 12	Unie van Waterschappen	Er moet onderzocht worden of duurzaam waterbeheer ook meegenomen kan worden in stap 3 van de ladder voor duurzame verstedelijking (naast beoordeling op passende multimodale ontsluiting), ten behoeve van het waterbelang (er moet ruimte blijven bestaan voor aanpassing van het watersysteem en voorkomen moet worden dat de robuustheid hiervan in het geding komt).	Dat effecten op de waterhuishouding als belang moet worden gewogen in de procedure van totstandkoming van bestemmingsplannen, is geborgd in het Bro, artikel 3.1.6. Aan dit artikel wordt de ladder voor duurzame verstedelijking toegevoegd.	Geen.
248 - 09	Regio FoodValley	De regio dringt er op aan om verder invulling te geven aan de ladder voor duurzame verstedelijking al dan niet door kennis en	Het staat overheden te allen tijde vrij om ervaringen en expertise op het punt van duurzame verstedelijking met elkaar te delen.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		expertise op dit gebied actief te delen, dan wel consequenties te verbinden aan het niet navolgen van de ladder.	De provincies zien toe op het toepassen van de ladder voor duurzame verstedelijking. Ze bepalen zelf op welke wijze zij dit toezicht uitoefenen. Dit is conform bestuurlijke afspraken over interbestuurlijk toezicht en conform het wetsvoorstel Revitalisering generiek toezicht.	
257 - 07	NS Reizigers	Betrokkene hecht eraan dat er meer duidelijkheid komt ten aanzien van de proceseis om de SER ladder van stedelijke duurzaamheid toe te passen.	De ladder voor duurzame verstedelijking en de bijbehorende toelichting worden in het Bro opgenomen inclusief een Nota van Toelichting. Daarmee hoopt het Rijk de gevraagde duidelijkheid te geven.	Geen.

G. Gebiedsgericht

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
009 - 01	Fryske Ferieniging Arnhem Nijmegen	Friesland heeft slechts een klein plekje in de structuurvisie. Behoud van de prettige ruimtelijke inrichting van Friesland is noodzakelijk. Daarom graag Friesland meer in de SVIR benadrukken.	Het Rijk onderschrijft dat behoud van een prettige ruimtelijke inrichting van Nederland belangrijk is. De provincie Friesland en de (samenwerkende) gemeentes kunnen hier prima voor zorgen. Zij hebben, in vergelijking met het Rijk, meer kennis en instrumenten om de specifieke regionale zaken op te pakken.	Geen
012 - 28	Vertrouwelijk	Wat is een drievoudige schaa sprong, die voor Amsterdam -Almere-Markermeer gedacht wordt?	De drievoudige schaa sprong houdt in dat woningbouw, werkgelegenheid, bereikbaarheid en groen/blauw in samenhang met elkaar bekeken wordt.	Geen.
012 - 29	Vertrouwelijk	“Gezien de potentiële groei van de Amsterdamse haven ...”. Kunt u aangeven hoeveel haventerrein in gebruik is en hoeveel nog niet?	Het totaal beschikbare areaal van haventerrein is 2.980 ha netto oppervlakte. In de voor 2015 door de provincie op te stellen structuurvisie zal worden opgenomen hoe de ruimte in het Noordzeekanaalgebied zal worden ingevuld voor havens, wonen, recreatie, natuur et cetera.	Geen.
017 - 05	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Katwijk	De gemeente wil een zeejachthaven ontwikkelen in de monding van de Oude Rijn, te midden van de beschermde nationale belangen voor waterveiligheid, natuur en het kustfundament. Alleen een proactieve betrokkenheid van het Rijk en de bereidheid om tenminste faciliterend op te treden en lokaal maatwerk mogelijk te maken, maakt deze ontwikkeling mogelijk.	Het Rijk maakt helder welke zaken van nationaal belang zijn. Het is aan provincie en gemeenten om lokale ontwikkelingen mogelijk te maken en daarbij maatwerk te leveren, met in achtneming van de nationale belangen. Het Rijk is verantwoordelijk voor een goed systeem van ruimtelijke ordening en heeft een faciliterende taak waar het gaat om het vereenvoudigen van wet en regelgeving.	Geen.
021 - 03	Productschap VIS	In de SVIR wordt visserij niet genoemd als ruimtelijke opgave in de Noordzee. Borging van beschikbare visgrond is van nationaal belang. Visserij moet daarom in de SVIR worden opgenomen als één van de in te passen activiteiten op de Noordzee.	Visserijactiviteiten strekken zich uit over de hele Noordzee. Er zijn geen specifieke gebieden gereserveerd voor de visserij in de Noordzee. Het Gemeenschappelijk Visserij Beleid legt in een aantal gevallen met het oog op bescherming visbestanden toegangbeperkende maatregelen op,	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			zoals de scholbox in de 12 mijlszone en Real Time Closures (tijdelijke gebiedsluitingen). Het is noodzakelijk dat voldoende rekening wordt gehouden met de effecten van de ruimtelijke plannen op de visserijactiviteiten en onder welke voorwaarden visserij in bepaalde zones nog steeds mogelijk is.	
025 - 20	Hoogheemraadschap van Delfland	Toevoegen topsector water aan pijlers van de economie in de Zuidvleugel. Verwijzing naar advies topteam water, waarin deze topsector ook wordt toegewezen aan deze regio.	De topsector water is inderdaad één van de pijlers van de economie in de Zuidvleugel.	Topsector water wordt toegevoegd aan de alinea over economie van de Zuidvleugel.
025 - 21	Hoogheemraadschap van Delfland	Kust: gebruik van de natuurlijke dynamiek geldt niet in het algemeen maar voor het onderhoud van de kust.	Zoveel mogelijk gebruik maken van natuurlijke dynamiek begint bij onderhoud van kustfundament en waterlijn. Door verstuiven groeien ook de duinen mee en daarmee de waterkering in grote delen van de kust.	Geen.
025 - 24	Hoogheemraadschap van Delfland	Het ja-mits, nee-tenzij regime betreft niet het beschermen, maar het onderhouden van het kustfundament. Het kustonderhoud en niet de kustveiligheid wordt geborgd in combinatie met andere functies.	In de tekst waar deze zienswijze op doelt, wordt enkel de ruimtelijke bescherming van de kust door het ja-mits/nee-tenzij beleid bedoeld. De tekst zal daarom niet worden gewijzigd.	Geen.
032 - 25	Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland	Het is in de tekst over Zuidwestelijke Delta niet duidelijk of het Rijk voor de projecten uit het Deltaprogramma de bestaande MIRT-regio's wil gebruiken of per deelgebied uit het Deltaprogramma een MIRT overleg met alle betrokken partijen wil organiseren.	MIRT-projecten in het Deltaprogramma worden meegenomen in het bestaande MIRT-overlegcircuit.	Geen.
032 - 28	Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland	Het symbool 'zoetwatervoorziening' op de kaart van het gebied Zuidwestelijke Delta suggereert garantie op zoetwater door de rijksoverheid. Graag aanpassen conform Nationaal Waterplan.	Met dit symbool wordt op de regionale kaarten aangeduid dat het gaat om een aandachtsgebied voor zoetwater. De legendetekst en de kaart worden aangepast om dit te verduidelijken.	Dit wordt gewijzigd in de SVIR.
032 - 30	Gedeputeerde Staten van	Verzoekt om opgaven waterveiligheid en	In de SVIR worden de opgaven waterveiligheid en	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
	provincie Zuid-Holland	kwaliteit in Zuidwestelijke delta aan te vullen met termen 'klimaatbestendig, veilig en economisch veerkrachtig' als basis voor vitale economie.	zoetwatervoorziening benoemd teneinde het systeem op orde te houden en te anticiperen op klimaatverandering. De overige opgaven zijn reeds verwerkt in de tekst van het gebiedsgerichte hoofdstuk.	
032 - 31	Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland	Voor wat betreft de samenwerking met Vlaanderen graag de Rijn-Schelde Delta samenwerkingsorganisatie en het Zeehavenoverleg noemen als platforms waarop deze samenwerking momenteel plaatsvindt.	Als er nationale projecten of onderwerpen zijn met grensoverschrijdende effecten, dan zal het Rijk in overleg treden conform de bilaterale afspraken met de verantwoordelijke Vlaamse overheden. Het is aan de provincie en gemeenten om hun eigen belangen ook grensoverschrijdend af te stemmen. In de SVIR worden echter geen specifieke samenwerkingsverbanden genoemd.	Geen.
032 - 44	Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland	Verzoek om de gezamenlijk vastgestelde Gebiedsagenda Zuid-Holland/Zuidvleugel als leidend document te zien voor de uitvoering en op basis van de SVIR de rijksambities te prioriteren. Hiervoor is geen actualisatie van de gebiedsagenda nodig.	De regionale doorvertaling van de SVIR zal plaatsvinden in de MIRT-gebiedsagenda's. Op basis van de definitieve SVIR en afspraken uit BO's MIRT moeten Rijk en decentrale overheden gezamenlijk bekijken of actualisatie van de gebiedsagenda's nodig is.	Geen.
034 - 09	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Hoorn	Aandacht en ondersteuning voor een goede afstemming tussen verschillende rijksstructuurvisies als RRAAM en Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte vanwege de bijzondere ligging van Hoorn aan het Blauwe Hart en aan de Metropool Regio Amsterdam.	De SVIR is de kapstok voor andere rijksstructuurvisies met ruimtelijke aspecten. RRAAM gaat dus uit van het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid zoals beschreven in de SVIR.	Geen.
038 - 04	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Edam -Volendam	De algehele economische, toeristische en cultuurhistorische positie van Edam-Volendam kan in de knel komen als het zich niet verder kan ontwikkelen aan het waterfront en op het gebied van watersport recreatie. Dit kan het gevolg zijn van verschillende compensatiemaatregelen in het Markermeer,	Het is van belang dat ontwikkelingen op de ene plek niet automatisch leiden tot last voor de andere plek. Ook bij de Schaalsprong Almere wordt bekeken of compensatiemaatregelen nodig zijn. De afweging wordt gemaakt binnen de Structuurvisie RRAAM.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		die nodig zijn voor de schaalprong van Almere in het buitendijkse Markermeergebied.		
038 - 05	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Edam -Volendam	Het TMIJ, dat puur is bedoeld als verbetering van het ecologisch systeem (inclusief waterveiligheid) wordt ten onrechte aangewend om mogelijkheden voor nieuwe ruimtelijke stedelijke ontwikkelingen in het Markermeer toe te staan.	Onderdeel van het Toekomstbeeld Markermeer IJmeer (TMIJ) is de totstandkoming van het Toekomstbestendig Ecologisch Systeem. In dat kader zijn ecologische maatregelen geformuleerd, die nu onderwerp zijn van optimalisatieonderzoek. Deze ecologische maatregelen dragen naar verwachting belangrijk bij aan de instandhoudingsdoelstellingen uit hoofde van Natura 2000. Langs die weg bestaat er een juridische relatie tussen voorgenomen ruimtelijke investeringen in dit Natura 2000-gebied, en de ecologische investeringen die deel uitmaken van het TMIJ. De juridische relatie wordt overigens verder uitgewerkt in het RRAAM-traject en zal daar zijn beslag krijgen	Geen.
038 - 11	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Edam -Volendam	Gelet op de prognose van de nationale bevolkingsgroei -stagnatie vanaf 2035- en de opgave om tot 2040 bijna 140.000 woningen die niet meer in de behoefte voorzien te vervangen, valt er ernstig te twijfelen aan de noodzaak tot het bouwen in het Markermeer.	In het kader van de afspraken over programmering van verstedelijking/woningbouw in de regio Amsterdam c.a. moet worden bekeken wat de daadwerkelijke woningbehoefte is in een bepaalde periode en welke woningbouwlocaties daarbij noodzakelijk en wenselijk zijn.	Geen.
038 - 12	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Edam -Volendam	De door het Rijk gewenste uitbreiding in het Markermeer is tegenstrijdig met hetgeen geformuleerd op pagina 63, waarin wordt aangegeven dat hier de Europese Natura2000 regelgeving van toepassing is en van (inter-) nationaal belang is vanwege de landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten.	De gewenste buitendijkse ontwikkeling laat onverlet dat voldaan zal moeten worden aan de Natura 2000 vereisten. Dit stelt randvoorwaarden aan de ontwikkeling. Het Rijk ziet dit echter niet bij voorbaat als tegenstrijdig.	Geen.
039 - 07	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Lemsterland	Bij de ontwikkeling van een integrale strategie voor de IJsselvechtdelta moet ook het project Zuyderzeerand worden betrokken	Binnen Deltaprogramma IJsselmeergebied wordt gekeken naar de effecten van toekomstige klimaatadaptatie-maatregelen op de	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			watersystemen rond het IJsselmeer. Er wordt vooralsnog geen reden gezien om het project Zuyderzeerland te betrekken bij de integrale strategie voor de IJsselvechtdelta.	
049 - 07	Vertrouwelijk	Het concept Logistieke Delta zoals vastgelegd in de visie Dynamische Delta in de MIRT-Verkenning Antwerpen-Rotterdam sterker te vertalen in de structuurvisie.	Het concept logistieke delta komt op meerdere plaatsen in de SVIR terug. Daarnaast wordt de gedachte achter het concept (optimaal combineren van havens, ladingstromen, modaliteiten en achterlandknooppunten) een paar keer genoemd (onder andere in Beter Benutten) en is het één van de prioritaire opgaven van de Topsector Logistiek (synchromodaliteit).	Het kernnetwerk voor goederenvervoer wordt opgenomen in de SVIR.
052 - 06	Stichting tot Behoud van de Hoeksche Waard als Polderlandschap	Stimuleer kleinschalig toerisme in de Hoeksche Waard. Versterking van de dijken. Geen havengerelateerde bedrijven in de Hoeksche Waard. Geen nieuwe kassen, alleen wanneer nieuwe kassen ontstaan bij sanering van verouderde, verrommelde kassen.	De ontwikkeling van de Hoeksche Waard is een decentrale opgave. Voor het Rijk speelt het havengerelateerde bedrijventerrein uit de Nota Ruimte niet meer en is alleen nog ruimte voor een A4 van belang en de positie van de Hoeksche Waard als uitloopgebied voor Rotterdam. De opmerking over kassen sluit grotendeels aan bij de in de SVIR genoemde Ladder voor Duurzame Verstedelijking.	Geen.
054 - 17	Gedeputeerde Staten van provincie Zeeland	Tekstvoorstel Zuidwestelijke Delta aangaande krimp: (par. 4.7) 'In de regio Zuidwestelijke Delta is in een aantal gebieden sprake van bevolkingskrimp hetgeen leidt tot grote opgaven in de regionale woning-bedrijventerreinen- en voorzieningenmarkt'.	Krimp leidt tot opgaven in de regionale woning-bedrijventerreinen- en voorzieningenmarkt. Het aanpakken van de krimp-opgave vraagt om regionaal maatwerk en dus inzet van decentrale overheden waar het gaat om de woningmarkt, het aanbod van voorzieningen en de economische vitaliteit in deze gebieden, in het geval van grensregio's ook internationaal perspectief.	Tekstvoorstel wordt overgenomen.
067 - 06	Kamer van Koophandel Noordwest-Holland, Platform Regionale Economie	In de SVIR moet de borging van de ontwikkelingsruimte voor de zeehaven en luchthaven Den Helder binnen de complexe regelgeving rondom de Waddenzee worden geduïd.	Het bestaande kader voor ontwikkelruimte voor de zee- en luchthaven in Den Helder blijft ongewijzigd.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
069 - 03	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Arnhem	Er wordt verzocht de ruimtelijk-economische voorwaarden voor een verdere versterking van het Arnhemse cluster van creatieve industrie te bevorderen en deze omissie aangaande creatieve industrie in de tekst betreffende de gebiedsgerichte beschrijving van Oost-Nederland te herstellen.	Mode en design in Arnhem maken onderdeel uit van de topsector Creatieve Industrie.	Topsector wordt toegevoegd.
072 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Zaanstad	Betrokkenheid van het Rijk bij de gebiedsontwikkeling van de Zaan-IJoevers is noodzakelijk op het gebied van regelgeving, de ontwikkeling van nieuwe financieringsarrangementen, de ontwikkeling van de zeehaven van Amsterdam en benutting van cultuurhistorische waarden.	In het algemeen zal het Rijk samen met decentrale overheden en marktpartijen werken aan het ontwikkelen van alternatieve financieringsvormen en nieuwe verdienmodellen en werkt het Rijk aan de vereenvoudiging van het omgevingsrecht. Het ruimtelijk mogelijk maken van de ontwikkeling van de Zaan-IJoevers is een opgave van nationaal belang en is in de SVIR ook als zodanig benoemd. Met de regio zullen hierover afspraken worden gemaakt in het kader van de afspraken over programmering van verstedelijking/woningbouw Amsterdam c.a. en de integrale visie op de Amsterdamse haven.	Amsterdam wordt veranderd in 'de regio Amsterdam'.
081 - 17	Noordvleugel Utrecht	De nu voorliggende structuurvisie ondersteunt voor een belangrijk deel de noodzakelijke ontwikkelingen en opgaven voor de regio Utrecht. De nieuwe verantwoordelijkheden bieden kansen om effectief ruimtelijk beleid te realiseren ter versterking van Utrechtse regio. Echter, in onze regio spelen meer nationale belangen. Deze worden graag samen met u opgepakt.	In de regio Utrecht zullen meer belangen spelen dan nu in de SVIR aangegeven staan. In de SVIR staan sec de belangen waar het Rijk op aangesproken kan worden en het Rijk een rol heeft. Het is aan provincies en gemeenten om hun eigen belangen onderling af te stemmen. Dit mogelijk in overleg met het Rijk wanneer de regionale belangen ook de Rijksbelangen raken.	Geen
081 - 32	Noordvleugel Utrecht	Graag de zin 'waarborgen zoetwatervoorziening' nader uitleggen. Er staat een dergelijk symbool bij de Vinkeveense Plassen op de kaart van de regio Utrecht.	Met dit symbool wordt op de regionale kaarten aangeduid dat het gaat om een aandachtsgebied voor zoetwater. De legendetekst en de kaart worden aangepast om dit te verduidelijken.	Dit wordt gewijzigd in de SVIR.
083 - 16	Samenwerkingsverband	In het ontwerp ontbreekt de uitvoering van het	Het Regionaal Specifiek Pakket is een pakket dat	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
	Noord-Nederland	Regionaal Specifiek Pakket, inclusief het Ruimtelijk-Economisch Programma, als nationaal belang.	door de regio zelf uitgevoerd mag worden, verantwoording aan het Rijk is niet nodig. Daarmee is het geen nationaal belang en wordt het derhalve ook niet in de SVIR opgenomen.	
083 - 20	Samenwerkingsverband Noord-Nederland	Het voorstel is om Astron/LOFAR, vanwege de grote betekenis voor de kennisinfrastructuur, te benoemen als nationaal belang en op te nemen op het kaartbeeld.	Het Rijk ziet geen aanleiding om ruimtelijke voorwaarden voor deze specifieke locatie vast te leggen. Dit kan prima op decentraal niveau worden geborgd.	Geen.
083 - 21	Samenwerkingsverband Noord-Nederland	Opgemerkt wordt dat de aanduiding zoetwatervoorziening ook van toepassing is op Het Drents Plateau (als zoetwaterbron) en de Veenkoloniën. Verzocht wordt om deze als zodanig op te nemen, ook het tegengaan van verzilting langs de kust dient te worden aangeduid. Tevens wordt een nadere duiding bij de icoontjes gewenst.	Met dit symbool wordt op de regionale kaarten aangeduid dat het gaat om een aandachtsgebied voor zoetwater. De legendetekst en de kaart worden aangepast om dit te verduidelijken.	Dit wordt gewijzigd in de SVIR.
090 - 01	Kamer van Koophandel Rotterdam	Gebied in de nabijheid van Rotterdam Mainport evenals regio Drechtsteden aanwijzen als toekomstige uitleglocatie.	De programmering van verstedelijking wordt overgelaten aan provincies en (samenwerkende) gemeenten. Op basis van onder andere de SVIR en de woonvisie worden samen met de Zuidvleugel afspraken over programmering van verstedelijking/woningbouw gemaakt. Daarnaast wil het Rijk door opname van de ladder voor duurzame verstedelijking, zorgvuldig ruimtegebruik stimuleren en zorgen voor een balans tussen vraag en aanbod.	Geen
091 - 04	Ondernemersvereniging Regio Amsterdam	Een kritische houding van het Rijk is gewenst ten aanzien van vermindering van de gebruiksmogelijkheden van het bestaand havengebied door oprukkende woningbouw.	De ontwikkeling van de Mainport Amsterdam is van Rijksbelang. Voor deze ontwikkeling is ook voldoende woonruimte nodig. Beiden zullen in samenhang met elkaar bezien moeten worden in de in de SVIR aangekondigde integrale visie op de Amsterdamse haven (inclusief zeetoegang IJmond) en in de afspraken m.b.t. de programmering van verstedelijking/woningbouw.	Geen

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
102 - 06	Gedeputeerde Staten provincie Limburg	In de SVIR is sprake van één MIRT-regio Brabant-Limburg, terwijl de MIRT overleggen tot nu toe met Brabant en Limburg apart zijn gevoerd. Is het Rijk voornemens deze samenvoeging door te voeren? En waarom is hierover geen overleg gevoerd met Brabant en Limburg?	In de SVIR is Brabant en Limburg samengevoegd omdat de rijksbetrokkenheid in deze regio zich spitst rond de Brainport. Het is beide provincies bekend dat er bij het Rijk gedachten leven om de MIRT-regio's Brabant en Limburg samen te voegen. Hier is echter nog geen besluit over genomen en hier zal ook met beide provincies overleg over gevoerd worden.	Geen.
117 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Eemsmond	Op kaart 'Opgaven Noord-Nederland' staat wel aanduiding van mogelijke vestigingsplaats van energiecentrale, maar in de tekst is omschrijving kerncentrale vervallen.	In de SVIR wordt aangegeven dat met het ruimtelijk rijksbeleid wordt gewaarborgd dat op de locatie Eemshaven een eventuele nieuwe kerncentrale mogelijk is. Er is echter nog geen besluit genomen tot de aanbouw van een nieuwe kerncentrale. Vandaar dat in de gebiedsgerichte opgaven wordt gesproken over energiecentrales in meer algemene zin.	De legenda en tekst worden in lijn met elkaar gebracht.
126 - 01	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Enkhuizen	De opsomming in paragraaf 4.1 is niet volledig. Zo maakt de opwaardering van de N23, een groot infrastructureel project, geen onderdeel uit van de voorgenoemde paragraaf, terwijl het project wel van nationaal belang is.	De N23 maakt geen onderdeel uit van het hoofdwegennet en valt daarmee niet onder de verantwoordelijkheid van het Rijk.	Geen.
128 - 06	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Steenwijkerland	In de MIRT-regio Oost-Nederland is het formuleren van een integrale strategie voor de IJsselvechtdelta een nationaal belang. Wij willen u in overweging geven hierbij ook het gebied "vaarweg Vollenhove/Blokzijl/(en nader te ontwikkelen) Lemmer" te betrekken.	Binnen Deltaprogramma IJsselmeergebied wordt gekeken naar de effecten van toekomstige klimaatadaptatie-maatregelen op de watersystemen rond het IJsselmeer. Er wordt vooralsnog geen reden gezien om de eventueel te ontwikkelen vaarweg richting Lemmer te betrekken bij de integrale strategie voor de IJsselvechtdelta.	Geen.
140 - 02	Bestuurlijk Platform Zuidvleugel	Verzoek om de greenport Duin- en Bollenstreek zowel in de kaartbeelden en bijbehorende teksten te plaatsen in de regio Holland-Rijnland en bij de Zuidvleugel in plaats van de Noordvleugel.	De Greenport Duin- en Bollenstreek behoort inderdaad tot de Zuidvleugel.	Tekst en kaart worden hierop aangepast.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
140 - 06	Bestuurlijk Platform Zuidvleugel	Veranker het op de Gebiedsagenda Zuidvleugel/ Zuid-Holland gebaseerde Bereikbaarheidspakket in zijn geheel in de SVIR.	Het Bereikbaarheidspakket dient als instrument in de realisatieparagraaf opgenomen te worden evenals in de gebiedsgerichte tekst.	Tekstvoorstel wordt overgenomen.
140 - 15	Bestuurlijk Platform Zuidvleugel	Aanvullend op de eerder genoemde wijziging in alinea die begint met 'De economie in de Zuidvleugel...' toevoegen: 'Voor wat betreft de versterking van het vestigingsklimaat in brede zin concretiseren Rijk en regio samen de taakverdeling, en de daaraan gekoppelde instrumenten en middelen, die de gezamenlijke ambities voor een excellent vestigingsklimaat in de Zuidvleugel waar moeten maken. Concreet betekent dit afspraken tussen Rijk en regio over de (rolverdeling in de) inzet van instrumenten en middelen voor de regionale economie, weg- en OV-bereikbaarheid, groen, woningbouwprogrammering en voorzieningen voor onderwijs, kennis en cultuur'.	Om de concurrentiekracht van Nederland te verbeteren zet het Rijk in op het versterken van de ruimtelijk-economische structuur ten behoeve van het vestigingsklimaat. Het vestigingsklimaat is echter breder dan slechts de ruimtelijke structuren. Dit kan in de SVIR duidelijker worden gesteld.	Tekst wordt overgenomen.
143 - 03	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Dinkelland	Constatering dat het gebied Achter de Voort ten onrechte nog als Natura 2000-gebied is opgenomen. Dit is niet conform eerdere toezeggingen van Staatssecretaris H. Bleker.	Tijdens het opstellen van de SVIR liepen de onderhandelingen over het Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur tussen Staatssecretaris Bleker en de regio nog. De tekst van de SVIR is inmiddels aangepast conform de afspraken in het Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur.	Tekst SVIR wordt in lijn gebracht met Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur.
144 - 36	Metropoolregio Amsterdam	Graag een passage waar het Rijk bereidheid tot samenwerking uitsprekt voor de ontwikkeling van de Amsterdamse haven en de opties voor nieuw haventerrein.	In de Realisatieparagraaf in de SVIR wordt bij Nationaal Belang 1 aangegeven dat met de decentrale overheden voor 2015 gekomen wordt tot een integrale visie op de Amsterdamse haven (inclusief zeetoegang IJmond). De ontwikkeling van de haven en mogelijke locaties voor uitbreiding zullen in deze visie meegenomen worden.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
149 - 01	Dorpsraad Acht te Eindhoven	De Dorpsraad Acht maakt zich grote zorgen tegen het voornemen om het cumulatieve geluidsniveau van 54 dB naar 62 dB te brengen. Voor de woningen in de Maasstraat is dit een te zware belasting. De Dorpsraad Acht stelt voor technische maatregelen hiervoor te treffen zodanig dat het aantal dB's niet verhoogd wordt op deze locatie.	De SVIR stelt de kaders, waarbinnen projectbeslissingen worden genomen. In de SVIR zelf zijn deze projectbeslissingen niet opgenomen. Projectbeslissingen volgen op basis van de uitkomsten van het MIRT-proces.	Geen.
152 - 05	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Noordoostpolder	Verzoek om het gebied "vaarweg Vollenhove/Blokzijl/ (en nader te ontwikkelen) Lemmer" te betrekken bij de te ontwikkelen integrale strategie voor de IJsselvechtdelta.	Binnen Deltaprogramma IJsselmeergebied wordt gekeken naar de effecten van toekomstige klimaatadaptatie-maatregelen op de watersystemen rond het IJsselmeer. Er wordt vooralsnog geen reden gezien om de eventueel te ontwikkelen vaarweg richting Lemmer te betrekken bij de integrale strategie voor de IJsselvechtdelta.	Geen.
154 - 02	Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Brabant	De Brainport bestaat uit een functioneel netwerk van samenwerkende bedrijven, kennisinstellingen en overheden. Dit functionele netwerk heeft als duidelijk concentratiepunt het stedelijk gebied van Eindhoven/Helmond, maar kent vertakkingen in Zuidoost-Nederland o.a. met Tilburg en 's - Hertogenbosch. Een functionele benadering en vertaling van de Brainport mist in de SVIR.	In de SVIR kan meer worden benadrukt dat de Brainport een functioneel netwerk van verschillende steden betreft. De Brainport bestaat uit een functioneel netwerk van samenwerkende bedrijven, kennisinstellingen en overheden en heeft als ruimtelijk concentratiepunt het stedelijk gebied van Eindhoven/Helmond.	Tekst wordt toegevoegd.
154 - 05	Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Brabant	Het belang van Brabant voor logistiek dient zo te worden omschreven dat recht wordt gedaan aan MIRT VAR, de belangrijke positie die Brabant inneemt binnen de Vlaams-Nederlandse Delta en het belang van logistieke verbindingen in Brabant voor de groei van de Greenport(s).	Op meerdere plekken komt het in MIRT-VAR ontwikkelde concept van de Logistieke Delta terug. Wat in de tekst over Brabant nog niet voldoende scherp neergezet is, is dat Brabant voor de logistiek van de Mainport Rotterdam en Greenports in het westen wel van belang is als het gaat om achterlandverbindingen. Dat wordt opgenomen in de SVIR.	In hoofdstuk 4 wordt opgenomen dat veel goederenstromen van de Mainport Rotterdam en Greenports in het westen door Brabant en Zeeland gaan en dat kwaliteit van de verbindingen derhalve van groot belang is.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
154 - 10	Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Brabant	Er mist aandacht voor de externe veiligheidproblematiek in West-Brabant. In relatie tot de ontwikkeling van de logistieke delta vragen we specifiek aandacht voor de woon- en leefklimaat in West-Brabant welke in het geding is door deze problematiek.	In MIRT-VAR is onderzoek gedaan naar de problematiek rond externe veiligheid in West-Brabant. De verkenning is afgesloten met een aantal afspraken. Eén van de afspraken is dat in 2012 een MIRT-onderzoek rond lange termijn goederenvervoer over spoor opgeleverd wordt en dat bovenstaande hierin meegenomen zal worden. Vooruitlopend hierop wordt de SVIR niet aangepast.	MIRT-onderzoek wordt toegevoegd.
154 - 13	Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Brabant	Voor zowel de ontwikkeling van de logistieke delta als voor het vestigings - en leefklimaat in West-Brabant vinden wij de RoBel-lijn, een robuuste verbinding voor het goederenvervoer tussen de mainports Rotterdam en Antwerpen essentieel. Wij vragen u deze ambitie met ons te delen en te participeren in verdere planning.	In MIRT-VAR is onderzoek gedaan naar de problematiek rond groei van goederenvervoer. Hier is uit gekomen dat er nog geen nationale noodzaak is om ruimtelijke reserveringen te plegen voor de RoBel lijn. Afsproken is dat de provincies primair verantwoordelijk zijn voor de ruimtelijke reserveringen. De RoBel-lijn zal dan ook niet opgenomen worden in de SVIR.	Geen.
154 - 15	Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Brabant	Het voornemen om voor het totale riviergebied van Maas en Rijnakken een integrale strategie te formuleren voor waterveiligheid, in combinatie met ruimtelijke kwaliteit, natuur, economische ontwikkeling en woningbouw is niet opgenomen in alle deelgebieden. Wij constateren dat het voornemen enkel opgenomen is in deelgebied Oost-Nederland, terwijl het naar onze mening net zo belangrijk is voor de deelgebieden Zuidvleugel/Zuid-Holland, Brabant en Limburg en de Zuidwestelijke Delta.	De tekst aangaande de strategie voor het totale rivierengebied voor Maas en Rijnakken is verplaatst van de regio Oost naar de tekst van Nationaal belang 9.	Tekst Deltaprogramma Rivieren wordt toegevoegd bij nationaal belang 9.
154 - 16	Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Brabant	Op de kaart voor de Zuidwestelijke Delta is door middel van een speciaal symbool aangegeven dat de zoetwatervoorziening in Schouwen-Duiveland, Walcheren en Zuid-	Met dit symbool wordt op de regionale kaarten aangeduid dat het gaat om een aandachtsgebied voor zoetwater. De legendetekst en de kaart worden aangepast om dit te verduidelijken.	Dit wordt gewijzigd in de SVIR.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		Beveland dient te worden gewaarborgd. Wij onderkennen dat de zoetwatervoorziening in deze drie gebieden voor de langere termijn aandacht verdienen. Maar voor de kortere termijn heeft een adequate zoetwatervoorziening in de gebieden rondom het Volkerak-Zoommeer voor ons een hogere prioriteit. Wij verzoek derhalve om het symbool voor de zoetwatervoorziening te verplaatsen naar Tholen, Sint-Philipsland, de hals van Zuid-Beveland, het Noordwest-Brabantse zeeleigebied, Oost-Flakkee en de Zuidhollandse eilanden ten noorden van het Hollandsch Diep/Haringvliet op de kaarten van de Zuidwestelijke Delta, Zuidvleugel/Zuid-Holland en Brabant en Limburg.		
154 - 17	Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Brabant	Wij verzoeken u om zowel het belang van goede internationale samenwerking, evenals de platforms waarop deze samenwerking momenteel plaats vindt, te benoemen voor de Zuidwestelijke Delta in paragraaf 4.7.	Als er nationale projecten of onderwerpen zijn met grensoverschrijdende effecten, dan zal het Rijk in overleg treden conform de bilaterale afspraken met de verantwoordelijke Vlaamse overheden. In de SVIR worden echter geen specifieke samenwerkingsverbanden genoemd. Het is aan de provincie en gemeenten om hun eigen belangen ook grensoverschrijdend af te stemmen.	Geen.
154 - 20	Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Brabant	Wij vragen aandacht voor de begrenzing en opgaven die horen bij het gebied van de Zuidwestelijke Delta. Het gebied Zuidwestelijke Delta heeft in verschillende documenten een ruimere begrenzing dan is aangegeven in de ontwerp SVIR. Die ruimere begrenzing verzoek wij u op te nemen op de kaarten op pagina 58, 60 en 66.	In de SVIR zijn de grenzen van de MIRT regio's aangehouden. Daar waar daarvan abusievelijk is afgeweken in de ontwerp-SVIR, is dit aangepast. In de SVIR is aangegeven dat de opgaven rond de Zuid-Hollandse eilanden en in het laaggelegen deel van West-Brabant ook in de MIRT-regio Zuidwestelijke Delta worden betrokken.	De begrenzingen van de MIRT regio's op de kaart worden waar nodig aangepast.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
154 - 21	Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Brabant	Chemie (biobased) wordt in de SVIR onterecht gekoppeld aan alleen Terneuzen en Vlissingen. In de topsectorenaanpak wordt herkend dat deze topsector zeer kansrijk is voor zowel Zeeland als West-Brabant. Wij zien daarom graag dat deze opgave ook aan West-Brabant wordt gekoppeld.	Maintenance valley ontbreekt op de kaart en wordt toegevoegd als onderdeel van de topsector Chemie in West- en Midden-Brabant.	Op de kaart wordt Maintenance Valley toegevoegd.
155 - 18	Stichting Natuur & Milieu	Indiener geeft aan dat het beleid voor het IJsselmeergebied inconsistent is. Het IJsselmeergebied is geen gebied meer van Nationaal Ruimtelijk Belang, maar een decentrale opgave. Tegelijk valt het gebied onder de Natura 2000 regelgeving vanwege de unieke natuurwaarden. Tegelijk legt het Rijk stevige claims op het gebied: energievoorziening (windenergie), weg- en waterinfrastructuur en peilstijging in het IJsselmeer.	In de SVIR geeft het Rijk aan dat het IJsselmeergebied een gebied van Nationaal Belang is. In het IJsselmeergebied spelen verschillende ontwikkelingen, die niet per definitie tegenstrijdig aan elkaar zijn en zorgvuldig tegen elkaar moeten worden afgewogen.	Geen.
155 - 47	Stichting Natuur & Milieu	Bij de gebiedsgerichte nationale belangen ontbreekt bij de opgaven voor de Zuidvleugel/Zuid-Holland het nationaal belang bij de instandhouding en versterking van groene longen (m.n. Groene Hart en Midden-Delfland) als cruciale factor voor het vestigingsklimaat. Het groentekort is hier al het hoogste van het land. Bij andere regio's (bv Brabant/Limburg) is dit wel opgenomen. Indiener verzoekt om dit alsnog expliciet op te nemen.	Het klopt dat in de paragraaf over de Zuidvleugel niet gewezen wordt op het belang van kwalitatief hoogwaardig en goed toegankelijk groen. In de paragraaf van Brabant en Limburg komt dit wel voor. Dit wordt opgenomen in de uiteindelijke SVIR als algehele opgave, en geen nationale opgave.	De constatering dat een belangrijke (brede) opgave voor een optimaal vestigingsklimaat de aanwezigheid van voldoende kwalitatief en toegankelijk groen is, wordt opgenomen.
155 - 49	Stichting Natuur & Milieu	Op de kaart met gebiedsgerichte nationale belangen en opgaven Noord-Nederland, is in het Lauwersmeer een aanduiding "waarborgen zoetwatervoorziening" opgenomen. Definitieve besluitvorming over het toekomstig	Met dit symbool wordt op de regionale kaarten aangeduid dat het gaat om een aandachtsgebied voor zoetwater. De legendetekst en de kaart worden aangepast om dit te verduidelijken.	Dit wordt gewijzigd in de SVIR.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		waterbeheer van het Lauwersmeer moet nog plaatsvinden. Vanuit natuurdoelstellingen kan een beperkt inlaten van zout water gewenst zijn om te voorkomen dat het gebied met bos dichtgroeit. Indiener verzoekt daarom die aanduiding in het Lauwersmeer te schrappen.		
155 - 53	Stichting Natuur & Milieu	Het Rijk zou zich in de rijksstructuurvisie moeten uitspreken om zich in te spannen de harde scheiding tussen het zoete en zoute water door de Afsluitdijk te helpen verzachten.	Het belang van een beheerste zoet-zoutovergang komt aan de orde in de ontwerp-structuurvisie Afsluitdijk. Een beheerste zoet-zoutovergang kan op meerdere manieren worden gerealiseerd, nader onderzoek is nodig om een dergelijke overgang verder te optimaliseren.	Geen.
155 - 54	Stichting Natuur & Milieu	Het Rijk moet ten aanzien van het IJsselmeergebied geen besluiten nemen die de toekomstige veerkracht en klimaatadaptatie in de weg kunnen staan, zoals een natuurlijker peilbeheer onmogelijk maken door buitendijkse bebouwing toe te staan.	Buitendijkse ontwikkeling is mogelijk conform de structuurvisie Nationaal Waterplan. Dit beleid is met de SVIR niet gewijzigd. Het functioneren van het watersysteem (waaronder peilbeheer) en natuurwetgeving zijn kaderstellend aan het buitendijks bouwen.	Geen.
161 - 08	Intergemeentelijk Samenwerkingsverband Goeree-Overflakkee	Wij verzoeken u om bij de gebiedsbeschrijving in 4.7 van de ontwerpvisie de inhoud van het boekje "Goeree-Overflakkee in de Delta, Verkenning van kansen voor water en ruimte (DLG, 2011)" te betrekken. De teksten lijken hier en daar niet actueel waar het gaat om het al dan niet doorgaan van het Kierbesluit. Het komt ons dan ook voor dat de daartoe strekkende aanduiding op pagina 74 abusievelijk op Schouwen-Duivenland is geplaatst en niet op Goeree-Overflakkee. Wij verzoeken u vriendelijk een en ander te herzien.	Ten aanzien van de tekst is het Rijk van mening dat deze actueel en correct is. Om te voorkomen dat de kaart tot verwarring leidt, is het symbool verwijderd. In plaats daarvan is in de SVIR de tekst opgenomen dat de zoete Rijkswateren een functie vervullen voor de zoetwatervoorziening.	Symbool op de kaart wordt verwijderd.
161 - 10	Intergemeentelijk Samenwerkingsverband Goeree-Overflakkee	In de ontwerpvisie onderkent u het belang van toeristisch-recreatieve ontwikkeling van Nederland in het algemeen en van de	In de SVIR geven wij aan dat de Deltawateren een kans vormen voor economische sectoren als toerisme. De ruimtelijke uitwerking hiervan ziet het	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		Zuidwestelijke Delta in het bijzonder. Duidelijk geeft u aan dat u hierin ook een rol ziet weggelegd voor het Rijk. Wij verzoeken u hiervoor bestuurlijke aandacht en middelen veilig te stellen om de gewenste integrale aanpak daadwerkelijk ter hand te kunnen nemen en ontwikkelingen tot uitvoering te brengen.	Rijk echter als een decentrale taak.	
169 - 03	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Velsen	Er wordt gevraagd de structuurvisie aan te passen met de volgende tekstwijziging: "Voor 2015 komen Rijk en regio met een integrale visie op de Amsterdamse haven waarbij zij alle aanwezige belangen, waaronder economie, cultureel erfgoed, leefbaarheid en kwaliteit van woonmilieus met betrekking tot recreatie en natuur afwegen, mede op basis van de uitkomsten van de planstudie Zeetoegang IJmuiden (in 2012)".	Een integrale visie betekent dat alle relevante ruimtelijke aspecten worden meegenomen. De acties uit de realisatieparagraaf worden door Rijk en regio gezamenlijk verder vorm gegeven.	Geen.
170 - 14	Departement RWO en Agentschap Ruimtelijke Ordening, België	Indiener wenst op een zinvolle wijze betrokken te worden bij de gebiedsgerichte aanpak voor de Brainport Zuidoost-Nederland. Tevens verzoek om mee invulling te kunnen geven aan het begrip 'grensoverschrijdende verbindingen', dat de visie in dit verband introduceert.	Als er nationale projecten of onderwerpen zijn met grensoverschrijdende effecten, dan zal het Rijk in overleg treden conform de bilaterale afspraken met de verantwoordelijke Vlaamse overheden. De grensoverschrijdende verbindingen zijn reeds benoemd op de kaart bij belang 1.	Geen
170 - 16	Departement RWO en Agentschap Ruimtelijke Ordening, België	Indiener wenst op een zinvolle wijze betrokken te worden bij de ontwikkeling van de medische cluster in Maastricht.	De ontwikkeling van het medische cluster in Maastricht is geen Rijkstaak maar een taak van de regionale overheden en het bedrijfsleven.	Geen
171 - 05	Groenservice Zuid-Holland	Het verzoek om in paragraaf 4.7 MIRT-regio Zuidwestelijke Delta de term "grootschalige windenergie" te vervangen door "duurzame energie".	Het gaat hier specifiek over een kansrijk gebied voor grootschalige windenergie en niet over een gebied voor duurzame energie. Voor alle MIRT-regio's is de term 'grootschalige windenergie' gebruikt om aan te geven dat het Rijk enkel gaat over windmolenparken met een vermogen van vanaf 100 MW. Voor de overige vormen van	Geen

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			duurzame energie voert het Rijk geen nationaal ruimtelijke beleid.	
173 - 06	Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Holland	Noordoostelijke uitbreiding van de haven van Den Helder raakt direct een aantal rijksbevoegdheden en –taken. Wij dringen daarom aan op afspraken tussen Rijk en provincie. Verzoeken u om vanwege dat belang hierover een zinsnede op te nemen in paragraaf 4.1 Noordwest-Nederland.	Uitbreiding van de haven van Den Helder is niet van nationaal belang. Opname van een zinsnede in de SVIR is dan ook niet aan de orde. Wel is het Rijk aanspreekbaar op het moment dat de regio bij de daadwerkelijke uitbreiding aanloopt tegen rijkskaders of rijksbelangen.	Geen.
176 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Drechterland	In Toekomstbeeld Markermeer - IJmeer (van waaruit RAAM is ontstaan) is het Toekomstbestendig Ecologisch Systeem (TBES) ontwikkeld. Dit is niet in de Structuurvisie opgenomen. Verzocht wordt om dit wel te doen.	Voor het RRAAM-programma is een aparte Rijksstructuurvisie RRAAM in voorbereiding. Daarin worden besluiten opgenomen voor het TBES, als onderdeel van de drievoudige ambitie (wonen-bereikbaarheid-ecologie). De SVIR loopt niet vooruit op deze besluitvorming van de Structuurvisie RRAAM.	Geen.
179 - 07	Waddenvereniging	Vrij zicht binnen de 12 mijlszone moet strikt worden gehandhaafd, binnen deze zone geen windmolens en andere installaties. 12 mijlszone moet ook gelden voor het gedeelte van de Eems in het met Duitsland betwiste gebied.	In het algemeen blijft het beleid gelden dat het vrije zicht vanaf de kust op de horizon wordt gehandhaafd en geen windenergie wordt gerealiseerd binnen de 12 mijlszone. Dit is conform het beleid uit Nationaal Waterplan en de Nota Ruimte. Voor het zoekgebied Hollandse Kust geldt dat een weloverwogen situering aan de binnenrand van de 12 mijlszone met een daarbij passende vormgeving wellicht openingen biedt voor maatwerk. Dit beleid wordt geëffectueerd in de vergunningverlening waarin geldt dat geen zichtbare permanente bouwwerken binnen de 12 (zee)mijlszone worden toegestaan. Activiteiten van nationaal belang, zoals windenergie, kunnen wel worden toegestaan in de 12 mijlszone, wanneer er geen redelijke alternatieve locaties zijn en er geen significante effecten optreden op de bescherming van de kust. Schade aan de vrije horizon en	De tekst in de SVIR wordt aangepast conform het Nationaal Waterplan.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			recreatie en visserij dient dan zo beperkt mogelijk te zijn.	
181 - 02	Drechtsteden	De Drechtsteden bepleiten het onderkennen van het belang van de opschaling van Mainport Rotterdam naar de Logistieke Delta van Rotterdam via Drechtsteden, West-Brabant en Zeeland naar Antwerpen door het in de ontwerp-SVIR in drie deelgebieden als 'gebiedsgerichte nationale belangen en opgaven' opgenomen concept 'Ontwikkeling Logistieke Delta' op te schalen naar de Nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur.	Het concept Logistieke Delta is in alle drie deelgebieden reeds genoemd. Dit concept is echter geen ruimtelijk concept en weergave daarvan op de nationale ruimtelijke hoofdstructuur is daarom niet mogelijk.	Geen
184 - 02	Intergemeentelijk Samenwerkingsorgaan Waterland	Verstedelijking in Waterland wijzen wij van de hand.	Of Waterland al dan niet verder verstedelijkt is primair de verantwoordelijkheid van decentrale overheden.	Geen
186 - 01	Nederlands Instituut voor Radio Astronomie	LOFAR is een sensornetwerk met radio astronomische toepassing met zijn basis in Noord Nederland. Verstoring van de ontvangst in het centrale gebied van zeer zwakke signalen uit het verre heelal door bijvoorbeeld windmolens zou LOFAR nagenoeg onbruikbaar maken. Indiener pleit ervoor dat LOFAR in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte erkend en genoemd wordt als een ruimtelijk en infrastructureel element van (inter)nationaal belang. Tevens pleit participant ervoor dat bij de eventuele ontwikkeling van windparken in de buurt van het centrale LOFAR gebied het Rijk zorg draagt dat LOFAR niet gehinderd wordt. Daar zou hetzelfde regiem kunnen worden gehanteerd als bij de zogenaamde "vrijwaringszones" die rond radarinstallaties worden gehanteerd met betrekking tot de plaatsing van windmolens	Het Rijk ziet geen aanleiding om ruimtelijke voorwaarden voor deze specifieke locatie vast te leggen. Dit kan prima op decentraal niveau worden geborgd. In de rijksstructuurvisie 'Windenergie op land' worden locaties voor grootschalige windenergie aangewezen. Hierbij wordt rekening gehouden met andere aanwezige functies.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		binnen die zones.		
188 - 01	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Oldebroek	Vanuit de integrale gebiedsverantwoordelijkheid wordt om aandacht gevraagd voor de maatschappelijke en economische behoefte voor beleidsruimte om medewerking te kunnen verlenen aan positieve particuliere initiatieven op de Veluwe en of in de Veluwezoom.	De verdere ontwikkeling van de Veluwe en de Veluwezoom vraagt om regionale kennis en maatwerk. Dit maatwerk kan niet door het Rijk geleverd worden. Provincies en (samenwerkende) gemeenten zijn dé partijen die de positieve particuliere initiatieven kunnen beoordelen en hier al dan niet medewerking aan te verlenen.	Geen.
192 - 15	Onafhankelijke Nijmeegse Partij	Op de kaart Oost-Nederland wordt de Regio WERV en de Stadsregio Arnhem - Nijmegen als een geheel aangeduid. Deze twee regio's werken nu niet samen en dienen hierdoor met twee aparte cirkels op deze kaart te worden aangeduid.	De cirkels op de regionale kaarten geven aan dat er een stedelijke regio is met topsectoren. Deze cirkels geven niet aan dat er sprake is (of moet zijn) van een samenwerkingsverband.	Geen
192 - 16	Onafhankelijke Nijmeegse Partij	Alleen de stad Nijmegen - en niet Arnhem - dient als topsectorstad te worden aangemerkt.	Het gaat om stedelijke regio's met een concentratie van meerdere topsectoren. Zo maakt mode en design in Arnhem onderdeel uit van de topsector creatieve Industrie en is de topsector life sciences aanwezig in Nijmegen. Daarom zien wij de stedelijke regio Arnhem - Nijmegen als één regio met een concentratie van topsectoren.	Geen.
203 - 19	Gedeputeerde Staten van provincie Gelderland	De structuurvisie stelt dat in Oost-Nederland de bevolkingsdaling nog niet voelbaar is. Dit is niet juist. In delen van Oost-Nederland (met name Achterhoek) is de bevolkingsdaling al enige jaren wel degelijk voelbaar.	De beschrijving was inderdaad niet volledig en wordt aangepast.	Tekst wordt aangepast.
206 - 01	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Zandvoort	In het kader van de woningbouwopgave moet gedacht worden aan voldoende en goed beschikbare ruimte voor toerisme en recreatie. Specifiek voor Zandvoort gaat het om bereikbaarheid per auto en trein,	De optimale ontwikkeling van Zandvoort is een specifieke vraag die vraagt om regionale kennis, afweging en maatwerk. De provincie en de (samenwerkende) gemeenten zijn hier de uitgelezen partijen voor.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		kustontwikkeling en daarmee gepaard gaande kwaliteiten.		
208 - 07	Development Company Greenport Venlo	In de gebiedsparagraaf over Brabant en Limburg wordt ten aanzien van de woonkwaliteit alleen de regio Eindhoven genoemd. Graag zien wij ook de trends rondom woonkwaliteit in de regio Venlo benoemd.	In de SVIR is de woningbouwopgave slechts benoemd in die regio's die een zeer gespannen woningmarkt kennen of regio's die in relatie tot het vestigingsklimaat een grote kwalitatieve opgave kennen.	Geen.
208 - 10	Development Company Greenport Venlo	In de paragraaf die gaat over Brabant en Limburg, wordt enkel gesproken over de doorontwikkeling van Eindhoven Airport. Andere maatregelen op het gebied van weg, water, spoor en lucht ontbreken. Het opnemen van een toekomstvaste spoorverbinding met terminal voor goederen mist daarin, evenals het versterken van de spoorverbinding met Duitsland of de inland terminals voor vervoer over water.	In de SVIR wordt genoemd dat het gaat om het versterken van de bereikbaarheid via weg, water, spoor en lucht en wordt Eindhoven Airport als voorbeeld genoemd. Afspraken over concrete infrastructuurprojecten worden in MIRT-verband gemaakt.	Geen.
211 - 01	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Noordwijk	Meer informatie over de nieuwe focus op de Randstad is gewenst. Regio Holland Rijnland wordt deels ingedeeld bij Stedelijke Regio Amsterdam (p:63). Dit wijkt af van de MIRT regio's, terwijl die wel worden aangegeven als de gesprekspartners van het Rijk.	De Greenport Duin- en Bollenstreek behoort inderdaad tot de Zuidvleugel.	Tekst en kaart wordt hierop aangepast.
213 - 01	Schiphol Group	Volgende punten behoeven uitwerking en concrete vertaling in uitvoeringsprogramma van rijksstructuurvisie Schipholregio (SMASH): 1. Integraal ruimtelijk omgevingsbeleid t.b.v. verdere ontwikkeling van de luchtvaart en van de diverse ruimtelijke ontwikkelingen in de Schipholregio; 2. Bereikbaarheid op het niveau van de metropoolregio en de Airport Corridor; 3. Ruimtelijk-economische afstemming	Dit zijn zaken die van belang zijn bij de verdere uitwerking van SMASH en leiden niet tot wijzigingen van de SVIR.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		<p>tussen de luchthaven en de metropoolregio;</p> <p>4. Ruimtelijke kwaliteit en duurzaamheid gericht op de maatschappelijke verantwoordelijkheid en maatschappelijk draagvlak, en op versterking van de concurrentiepositie van de luchthaven en het daaraan verbonden economisch complex;</p> <p>5. Concrete actie en governance gericht op heldere prioritering en korte doorlooptijden van projecten.</p>		
220 - 04	Greenport Westland-Oostland	De tuinbouw is gebaat bij ruimtelijke verankering van de greenports en satellieten en bij een offensieve en innovatieve herstructurering en modernisering van het areaal. De benodigde uitwerking op het gebied van weg- en waterinfrastructuur, logistieke verbindingen, herstructurering en duurzaamheid kan plaatsvinden in zogenaamde regionale ontwikkelingsplannen. Over de hiervoor benodigde acties gaat indiener graag met het ministerie in gesprek.	De verdere ontwikkeling van de Greenports is als nationaal belang in de SVIR opgenomen. Voor deze optimale ontwikkeling zal het Rijk samen met de andere overheden en het bedrijfsleven, op basis van een heldere taakverdeling, gaan kijken naar deze opgave. Dit wordt in bestaande overlegstructuren als BO MIRT en Greenportoverhedenoverleg besproken.	Geen.
220 - 05	Greenport Westland-Oostland	Gezien de inzet van het Rijk voor Nationaal belang 1 en het gegeven dat de ontwikkeling van bestaande gebieden complex en kostenintensief zijn, ziet indiener een rol voor het Rijk bij de uitvoering van de regionale ontwikkelingsplannen. Daarbij is op korte termijn een analyse gewenst van nuttige instrumenten en mogelijke constructies voor financiering van met name de onrendabele top.	Het Rijk is geen betrokkene bij de financiering van de onrendabele top bij regionale ontwikkelingsplannen in de Greenports. Het is aan de andere overheden en de marktpartijen om tot regionale ontwikkelingsplannen te komen en instrumenten daarvoor in te zetten. Het Rijk wil wel meedenken met het vormgeven van instrumenten die passen in nationale en Europese wetgeving en bijdragen aan de vereenvoudiging van regelgeving.	Geen.
226 - 01	Vertrouwelijk	Totaalplan voor de aanleg van een	Op dit moment zet het Rijk niet in op een	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		zandlichaam voor de Noordzeekust. Het zandlichaam biedt bescherming bij een stijgende zeespiegel, ontwikkelingskansen voor o.a. een wereldluchthaven en faciliteiten voor de Olympische Spelen 2028. Daarmee biedt het kansen voor de concurrentiekracht van Nederland.	uitbreiding van het Nederlandse landareaal in de Noordzee. Het voorstel wordt daarom niet opgenomen in de SVIR.	
230 - 26	Unie van Waterschappen	Zoetwater is geen onderdeel van het Deltaprogramma Rivieren. Tekstvoorstel: 'Het formuleren van een integrale strategie voor het totale rivieren gebied van Maas en Rijn (Waal, Nederrijn, Lek en de IJssel, deelprogramma rivieren van het Deltaprogramma, zoetwaterregio Rivierengebied van het deelprogramma Zoetwater van het Deltaprogramma) en de IJsselvelddelta (deelprogramma's zoetwater en rivieren) voor waterveiligheid in combinatie met bereikbaarheid, ruimtelijke kwaliteit, natuur en economische ontwikkeling en woningbouw'.	Het deelprogramma Zoetwater ontbreekt inderdaad in de omschrijving.	Tekstvoorstel wordt overgenomen.
248 - 08	Regio FoodValley	Het zou goed zijn om de teksten over de MIRT-regio Utrecht ook te verwijzen naar de Foodvalley.	De Foodvalley Wageningen heeft inderdaad ook relaties met de regio Utrecht.	Tekst wordt toegevoegd over Foodvalley Wageningen bij de MIRT-regio Utrecht.
251 - 02	Greenport Holland	Daarnaast zou het belang van de greenports nadrukkelijker meegenomen moeten worden in andere Rijkprojecten als Structuurvisie Mainport Amsterdam Schiphol (SMASH), Brainport Avenue en Project Mainportontwikkeling Rotterdam.	Het Rijk onderstreept het belang van de greenports voor Nederland. Niet alleen in de SVIR, maar ook in de eerdere Beleidsbrief Infrastructuur en Milieu en in de topsectorenaanpak, is dit expliciet verwoord. Ook in de genoemde gebiedsgerichte projecten / programma's zal dit een plek krijgen. Wanneer er concrete ruimtelijke opgaven aan de verdere ontwikkeling van de greenports gekoppeld zijn, zullen deze actief worden benoemd in de genoemde projecten /	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			programma's. Daarbij zal tevens duidelijk worden gemaakt welke rol het Rijk heeft.	
251 - 11	Greenport Holland	Er wordt nadrukkelijk afstand genomen van recentelijk onderzoek naar de gevolgen van functieverandering in de Duin- en Bollenstreek. De woningbouwopgave in de as Leiden-Katwijk is nu al te groot en gaat ten koste van het Greenportcluster aldaar.	De SVIR biedt een ruimtelijk kader voor de Greenport Duin en Bollenstreek die de Greenportfunctie versterkt. Het oordeel van Greenport Holland over het recente onderzoek, wordt voor kennisgeving aangenomen.	Geen.
251 - 12	Greenport Holland	Er wordt verzocht het advies in de visie en strategie van de metropoolregio Amsterdam (concreet gemaakt in de brief van de EDDBA) over het belang van de Greenport Aalsmeer ter harte te nemen.	De kennis en innovatieagenda van de EDDBA gericht op nauwere samenwerking tussen Greenport Aalsmeer en de kennisinstellingen in de regio Amsterdam (Green Life Science Hub), past goed in het ruimtelijk kader van de SVIR voor de Greenports	Geen.
258 - 07	Staatskanzlei des Landes Nordrhein-Westfalen	Ten aanzien van Greenport Venlo zou vanwege de grote ruimtelijke en functionele samenhang met de tuinbouwclusters aan Duitse zijde gestreefd moeten worden naar een op elkaar afgestemde ontwikkeling en het benutten van synergie-effecten.	Onder Greenport Venlo wordt een grensoverschrijdende tuinbouwcluster verstaan dat, juist vanwege het feit dat het één samenhangend tuinbouwgebied is, de schaalgrootte heeft om als cluster sterk te staan. Het spreekt dan ook voor zich dat een op elkaar afgestemde ontwikkeling en het wederzijds benutten van synergie-effecten nagestreefd zal worden bij de verdere uitwerking van Greenport Venlo.	Geen.

H. Verantwoording en monitoring

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR. Ontwerpwijziging Barro</u>
012 - 06	Vertrouwelijk	Er worden vraagtekens gesteld bij de toekomstbestendigheid van de uitgebrachte nota. Eerdere nota's waren al na 2 jaar toe aan een aanvulling/ vernieuwing.	Deze SVIR stelt ambities tot 2040 en schetst de weg daar naartoe voor de korte termijn. Deze weg kan op termijn worden bijgesteld naar aanleiding van nieuwe omstandigheden.	Geen.
012 - 30	Vertrouwelijk	De monitoring wordt verzorgd door het PBL en het KiM. Welke rol heeft het DG Ruimte en Water van het ministerie van IenM?	Het PBL en het KiM maken een monitor van de structuurvisie, waarbij ze zich zullen richten op de ambities en nationale belangen. Dit doen zij op verzoek van DG Ruimte en Water en DG Bereikbaarheid. Beiden zullen de monitor gebruiken om vinger aan de pols te houden over het gevoerde beleid.	Geen.
012 - 31	Vertrouwelijk	"Iedere werknemer heeft recht op controle". Deze zin heb ik altijd gehoord en uitgevoerd. Het is raar, dat dit nu niet meer zou gelden voor overheden.	Het Rijk gaat er vanuit dat de nationale ruimtelijke belangen die via wet- en ruimtelijke regelgeving aan andere overheden opgedragen worden door hen goed worden behartigd. Het Rijk stopt daarom met het preventieve toezicht op bestemmingsplannen met uitzondering van het toezicht op haar directe belangen, bijvoorbeeld vanuit haar rol als eigenaar/beheerder. Overigens blijven (generieke) middelen beschikbaar voor de (naar verwachting zeldzame) gevallen dat wet- en regelgeving in ruimtelijke plannen niet wordt nageleefd.	Geen.
028 - 22	Vereniging van Leidingeigenaren in Nederland	Verzocht wordt de insteek voor toezicht en de correcte en tijdige doorwerking van nationaal beleid in bestemmingsplannen te heroverwegen en belangen te borgen tot onomstotelijk vaststaat dat vertrouwen door andere overheden niet wordt beschaamd.	Vertrouwen geven en tegelijkertijd de bestaande praktijk handhaven van toezicht vooraf gaat niet samen. Het Rijk kiest ervoor om het vertrouwen te geven. De borging van nationale belangen in bestemmingsplannen staat of valt met het stellen van duidelijke regels. Dit heeft het Rijk geregeld in de Barro dat tegelijk met de SVIR is uitgebracht.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
075 - 01	Vertrouwelijk	Er wordt ten aanzien van het onderwerp 'Reikwijdte' in paragraaf. 5.2. voor gepleit de optie open te houden van toekomstige uitbreiding van het Nederlands grondgebied (land en/of water) en te noemen. Aan wat voor grondgebieden wordt gedacht en op welke wijze worden die gebieden in de toekomst gebruikt?	In paragraaf 5.2 wordt niet gepleit om deze optie open te houden. Het Rijk is niet voornemens om internationale verdragen aangaande de landsgrenzen open te breken en ziet daar ook geen aanleiding toe.	Geen.
098 - 04	Kontakt Milieubeheer Zaanstreek	Vermindering van verrommeling en ruimtelijke kwaliteit heeft men willen voorkomen door het opstellen van regels en richtlijnen. Als dat niet het gewenste resultaat oplevert zou er een evaluatie van die richtlijnen moeten komen, vanuit het algemeen belang.	De SVIR geeft aan dat het Rijk verantwoordelijk is voor een goed systeem van ruimtelijke ordening. Voor het bevorderen van zorgvuldig ruimtegebruik bij stedelijke ontwikkeling introduceert de SVIR een 'ladder' voor duurzame verstedelijking. Dit houdt in dat bij de vaststelling van een plan de betrokken overheid aan moet geven welke afweging heeft plaatsgevonden. 'Zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming' is één van de dertien nationale belangen die worden opgenomen in de Monitor Infrastructuur en Ruimte. Hiermee wordt een vinger aan de pols gehouden. De uitkomsten van deze monitor kunnen eventueel aanleiding geven tot een nadere evaluatie.	Geen.
115 - 03	Stichting Groene Hart	Hoe wil het Rijk de beleidswijzigingen in de SVIR verantwoorden naar de inwoners en bedrijven van Nederland en naar haar Europese partners?	De SVIR is een visie waaraan het Rijk met iedereen aan wil werken. Verantwoording hierover doet het Rijk via monitoring van de belangen en ambities.	Geen.
116 - 05	Interprovinciaal Overleg	Het Rijk vertrouwt in paragraaf 5.4 erop dat de decentrale overheden nationale belangen goed zullen laten doorwerken in hun ruimtelijke plannen en schaft het preventief toezicht op bestemmingsplannen helemaal af. IPO legt dit zo uit dat het Rijk de instrumenten 'zienswijze'	Het Rijk schaft inderdaad het preventieve toezicht op bestemmingsplannen af met uitzondering van het toezicht op haar directe belangen, bijvoorbeeld vanuit haar rol als eigenaar/beheerder. In het geval dat het Rijk geen preventief toezicht meer houdt dient zij ook geen zienswijzen meer in en	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		en 'reactieve aanwijzing' op decentrale plannen niet meer inzet (behalve wanneer eigenaar/beheerder).	geeft zij ook geen reactieve aanwijzingen meer die voortvloeien uit deze zienswijzen. Het Rijk treedt niet in de keuzes die de provincies maken ten aanzien van haar eigen preventieve toezicht.	
116 - 06	Interprovinciaal Overleg	Systeem- of themagerichte onderzoeken achteraf (paragraaf 5.4) zijn in strijd met opvattingen over interbestuurlijk toezicht. Zolang de reactieve aanwijzing bestaat en het Rijk die niet gebruikt, kan deze rol niet door provincies in het kader van generiek interbestuurlijk toezicht worden overgenomen.	Het Rijk zal achteraf door gerichte themaonderzoeken nagaan of de nationale wet- en regelgeving heeft geleid tot de beoogde effecten op provinciaal en gemeentelijke niveau. Deze onderzoeken moeten informatie opleveren over de feitelijke toepassing van wet- en regelgeving in bestemmingsplannen en provinciale verordeningen. Met die informatie kan beoordeeld worden of het systeem werkt zoals het bedoeld is. Dit maakt deel uit van de systeemverantwoordelijkheid van het Rijk en is dus geen interbestuurlijk toezicht. Het is aan de provincies om zelf invulling te geven aan het interbestuurlijk toezicht. Dit staat los van de vraag in hoeverre het Rijk gebruik maakt van de instrumenten die de wet biedt.	Geen.
144 - 21	Metropoolregio Amsterdam	Zowel onderlinge samenhang van rijksstructuurvisies voor regionale belangen (SMASH, RRAAM, Zuidas) als de coherentie met nationaal en regionaal beleid dient benoemd te worden in de SVIR.	In hoofdstuk 5 is de samenhang tussen de SVIR en gebiedsgerichte structuurvisies van het Rijk uitgewerkt.	Geen.
144 - 24	Metropoolregio Amsterdam	Verduidelijk de samenhang tussen de woonvisie, topsectorenbeleid en de Amsterdambrief en de samenhang met de keuze voor investeringen in ruimtelijke ontwikkeling en infrastructuur.	De woonvisie en topsectorenbrief geven een totaalbeeld van het woonbeleid en topsectorenbeleid weer. In de SVIR zijn hier de ruimtelijke aspecten van opgenomen. De Amsterdambrief is een integrale gebiedsgerichte uitwerking, vooral gericht op de economische positie van Amsterdam. De investeringskeuzes in ruimtelijke ontwikkeling en infrastructuur zijn	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			genomen op basis van de SVIR (de ruimtelijke en mobiliteitsproblematiek uit genoemde stukken), uitkomsten bereikbaarheidsindicator en NMCA.	
154 - 01	Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Brabant	In de SVIR is geprobeerd om ruimte, milieu en mobiliteit integraal te benaderen. In dat perspectief is het merkwaardig dat naast de SVIR verschillende structuurvisies en nota's in de maak zijn die deze integraliteit niet ten goede komen. Om tot een werkelijk integrale visie te komen, is het gewenst om in de SVIR de ruimtelijk relevante kaders zowel uit bestaande visies als voor toekomstige rijkvisies te benoemen.	In hoofdstuk 5 is uitgelegd dat het soms noodzakelijk is om integrale, gebiedsgerichte of thematische structuurvisies te maken. Daarnaast zijn overige nota's (zoals de woonvisie) een beleidsdocument over de volle breedte en niet alleen ruimte en mobiliteit. De ruimtelijke en mobiliteitskant van die beleidsnota's staat wel verwoord in de SVIR.	Geen.
155 - 08	Stichting Natuur & Milieu	Het afschaffen van de rijksinspectie op decentrale plannen en de handhaving daarvan, zal ertoe leiden dat de ruimtelijke kwaliteit van met name het buitengebied verder achteruit zal gaan. Indiener verzoekt dringend om actieve toetsing van bestemmingsplannen, projectbesluiten en structuurvisies te handhaven, inclusief toezicht op de handhaving van bestemmingsplannen, op zijn minst in het buitengebied.	Het Rijk vertrouwt erop dat de provincies en gemeenten verantwoordelijke overheden zijn die goed zorg kunnen dragen voor de ruimtelijke kwaliteit van het eigen grondgebied. Waar regels gelden die van invloed zijn op de ruimtelijke kwaliteit vertrouwt het Rijk erop dat de andere overheden deze regels op de juiste wijze in hun plannen zullen opnemen. Verder vertrouwt het Rijk erop dat provincies in staat zijn om toezicht te houden op de handhaving van gemeentelijke bestemmingsplannen. Overigens blijven (generieke) handavingsinstrumenten beschikbaar voor de (naar verwachting zeldzame) gevallen dat wet- en regelgeving in ruimtelijke plannen niet wordt nageleefd. Dit geldt ook voor het geval dat burgers daarvan melding doen.	Geen.
160 - 06	Vereniging van Nederlandse Gemeenten	Om lasten te beperken wordt gevraagd om de landelijke monitoring te beperken tot de	De monitoring van de SVIR zal zich primair richten op de ambities en nationale belangen. Hiervoor	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		nationale belangen.	wordt de Monitor Nota Ruimte omgebouwd naar de monitor Infrastructuur en Ruimte.	
160 - 07	Vereniging van Nederlandse Gemeenten	Omdat het Rijk het beste kan uitleggen hoe zij haar nationale belangen bedoeld heeft, wordt gevraagd de mogelijkheid open te laten dat het Rijk gevraagd advies aan gemeenten geeft in de voorbereidingsfase van de bestemmingsplanprocedure.	Het Rijk zal, als daarom wordt gevraagd door gemeenten, in de voorbereidingsfase van de bestemmingsplanprocedure haar nationale belangen toelichten en, indien nodig, daarover advies geven	Deze rol zal worden opgenomen in hoofdstuk 5.
160 - 08	Vereniging van Nederlandse Gemeenten	Het uitvoeren van systeem - of themagerichte onderzoeken achteraf om na te gaan of bestemmingsplannen aan nationale wet- en regelgeving voldoen is strijdig met de eerder gegeven vrijheid en strijdig met het principe van de Wro. Bovendien gaat het Interbestuurlijk Toezicht (IBT) op gemeenten per 1-1-2012 over de naar de provincie, dus daar ligt ook de verantwoordelijkheid om op een hoger abstractieniveau te kijken of de nationale belangen in de bestemmingsplannen zitten. Daarmee zijn themagerichte onderzoeken vanuit het Rijk niet langer wenselijk.	Het Rijk zal achteraf door gerichte themaonderzoeken nagaan of de nationale wet- en regelgeving heeft geleid tot de beoogde effecten op provinciaal en gemeentelijk niveau. Deze onderzoeken moeten informatie opleveren over de feitelijke toepassing van wet- en regelgeving in bestemmingsplannen en provinciale verordeningen. Met die informatie kan beoordeeld worden of het systeem werkt zoals het bedoeld is. Dit maakt deel uit van de systeemverantwoordelijkheid van het Rijk en is dus geen interbestuurlijk toezicht.	Geen.
192 - 20	Onafhankelijke Nijmeegse Partij	Het Rijk houdt geen actief toezicht. Wel wordt gerekend op een reactieve houding van het Rijk als burgers meldingen doen over de ambities van de SVIR. Ook wordt aangenomen dat structuurvisies van provincies beoordeeld worden.	Het Rijk schaft het preventieve toezicht op plannen van andere overheden af met uitzondering van haar directe belangen, bijvoorbeeld vanuit haar rol als eigenaar/beheerder. Dit geldt ook voor de beoordeling vooraf van provinciale structuurvisies. Overigens blijven (generieke) middelen beschikbaar voor de (naar verwachting zeldzame) gevallen dat wet- en regelgeving in ruimtelijke plannen niet wordt nageleefd. Dit geldt ook voor het geval dat burgers daarvan melding doen.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
192 - 27	Onafhankelijke Nijmeegse Partij	In de VROM-begroting van 2011 stelt de minister dat in 2011 het kabinet gaat bezien hoe om te gaan met de Mid-term review 2010 van de Nota Ruimte. De ontwerp-Structuurvisie geeft hierover niets aan.	De Mid-term review 2010 van de Nota Ruimte is verwerkt in de SVIR.	Geen.
192 - 34	Onafhankelijke Nijmeegse Partij	Over 5 jaar dient een evaluatie gehouden te worden.	De SVIR wordt gemonitord op ambities en belangen. Op elk moment kan gekozen worden om op basis van de monitor een evaluatie te doen.	Geen.
194 - 08	Federatieve Onafhankelijke Partijen Gelderland	De toepassing van de SER-ladder wordt niet langer gemonitord door het Rijk wat een slechte ontwikkeling lijkt te zijn.	De nationale belangen uit de SVIR worden door het Planbureau voor de Leefomgeving in samenwerking met het Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid gemonitord. In de nieuwe monitor 'Infrastructuur en Ruimte' wordt het nationaal belang 'Zorgvuldige afwegingen en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke plannen ordening' meegenomen.	Geen.
196 - 08	Vereniging Tegen Milieubederf	Handvatten voor handhaving, toezicht en zinvolle besteding van maatschappelijke gelden (breder dan MKBA) ontbreken in de SVIR. Wildgroei aan hobbyprojecten van lokale en provinciale bestuurders dreigt. Het Rijk schuift verantwoordelijkheid af.	Voor zover dat nodig is geeft het Rijk sturing door het stellen van regels. Het Rijk vertrouwt erop dat de provincies en gemeenten deze regels op de juiste wijze in hun plannen zullen verwerken. Het Rijk doet geen uitspraken over projecten die onder de verantwoordelijkheid van gemeente en provinciale bestuurders vallen. De controle op deze projecten is een taak van de gemeenteraad en Provinciale Staten.	Geen.
199 - 24	Het Groene Hart Brabant	Het is noodzakelijk dat er toetsbare en hanteerbare regelingen komen om visies en plannen goed te kunnen beoordelen.	Het Rijk zal visies en plannen van andere overheden niet meer vooraf beoordelen. Daarmee is het niet nodig om regelingen voor de beoordeling te maken.	Geen.
223 - 18	Vertrouwelijk	Het is niet duidelijk of de term 'nationaal belang' ook ten gevolge heeft dat het Rijk in geval van verliezen, voor 100% van de verliezen garant staat.	De nationale belangen geven aan wat het Rijk belangrijk vindt voor Nederland als geheel en waarbij rijksbetrokkenheid aan de orde is. De uitvoering van de nationale belangen vindt altijd	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR. Ontwerpwijziging Barro</u>
			plaats samen met andere partijen. Samen met deze partijen worden afspraken gemaakt over de financiële consequenties.	

I. Realisatieparagraaf

Nummer	Organisatie	Zienswijze	Reactie	Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro
012 - 32	Vertrouwelijk	Wat zijn de rijksdoelstellingen met betrekking tot een goed werkende woningmarkt?	De rijksdoelstelling voor een goed functionerende woningmarkt zijn: de zorg voor voldoende omvang, kwaliteit en differentiatie van de woningvoorraad. Daarbij moet ook meer ruimte worden geboden voor kleinschalige natuurlijke groei, het voorzien in de eigen woningbehoefte, (collectief) particulier opdrachtgeverschap en meegroei-, mantel- en meergeneratiewoningen. Bij het voorzien in de woningbehoefte is van belang dat het aanbod ook in kwalitatieve zin aansluit op de vraag.	Geen.
014 - 01	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Wierden	De forse financiële inspanningen die nodig zijn in Natura-2000 gebied het Wierdense Veld om bedrijven enige ontwikkelruimte te bieden, gedupeerden te compenseren en verdroging te voorkomen, ontbreken in de Realisatieparagraaf.	De SVIR geeft de beleidskaders weer waarvoor nog geen financiële vertaling is gemaakt. Daarbij geldt dat de opgave voor het Wierdense Veld ten behoeve van Natura 2000 onderdeel is van het natuurbeleid dat gedecentraliseerd wordt naar de provincies. Bij de uitwerking (zoals voor het Wierdense Veld) door de provincies wordt ook de financiële vertaling gemaakt.	Geen.
028 - 21	Vereniging van Leidingeigenaren in Nederland	Nationaal belang 3: Bij 'kennis' staat 'n.v.t.'. Er wordt op gewezen dat veel kennis over transport gevaarlijke stoffen aanwezig is bij VELIN en het RIVM.	Samen met VELIN en het RIVM wordt kennis over buisleidingen inderdaad ontwikkeld en gedeeld.	De volgende tekst wordt opgenomen: 'Kennisonwikkeling en – deling in samenspraak met VELIN en RIVM' in realisatieparagraaf bij belang 3.
032 - 12	Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland	Verzocht wordt om in de realisatieparagraaf een expliciete verwijzing te maken naar de gemaakte afspraken in het BO-MIRT met betrekking tot het Bereikbaarheidspakket Zuidvleugel (A13/A16, de Rijnlandroute, de Nieuwe westelijke oeververbinding Rotterdam,	Het Bereikbaarheidspakket Zuidvleugel past binnen de opsomming en wordt toegevoegd.	Tekst 'Uitvoeren afspraken Bereikbaarheidspakket Zuidvleugel' wordt opgenomen bij belang 1.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		de A4 passage Den Haag (inclusief poorten en inprickers) en de A20-oost: opgaven tot 2023)).		
081 - 33	Noordvleugel Utrecht	Realisatieparagraaf (pagina 84): Er wordt melding gemaakt van de inzet van een College van Rijksadviseurs om de samenhang tussen Noordwest, Zuidvleugel en Brabant te onderzoeken. Wij gaan ervan uit dat ook de regio Utrecht hierin meegenomen wordt.	De regio Utrecht staat er niet expliciet maar wordt er wel onder verstaan.	Dit punt zal in de SVIR worden gewijzigd.
081 - 34	Noordvleugel Utrecht	Realisatieparagraaf (pagina 85): onder nationaal belang 4 'Efficiënt gebruik van de ondergrond' hoort bij de bestuurlijke prestatieafspraken ook samenwerking tussen overheden zoals afgesproken in het convenant 'Bodemontwikkelingsbeleid en aanpak spoedlocaties' te staan.	De aanpak van bodemverontreiniging en daarmee ook het convenant 'Bodemontwikkelingsbeleid en aanpak spoedlocaties' valt specifiek onder belang 8 en staat daar ook in de realisatieparagraaf.	Geen.
102 - 23	Gedeputeerde Staten provincie Limburg	De tabel van de realisatieparagraaf (specifiek waarborgen kwaliteit leefomgeving) moet niet pretenderen compleet te zijn ten aanzien van kaders, bestuursafspraken, financiën en kennis.	Het is de bedoeling dat de realisatieparagraaf alle acties van het Rijk op basis van het beleid in de SVIR verwoordt. Op deze manier is hij wel compleet.	Geen.
102 - 24	Gedeputeerde Staten provincie Limburg	Bij bestuurlijke prestatieafspraken onder nationaal belang 4 zou net als bij nationaal belang 8 de uitwerking 'continuering en realisatie afspraken convenant Bodemontwikkelingsbeleid en aanpak spoedlocaties' moeten worden opgenomen.	De aanpak van bodemverontreiniging en daarmee ook het convenant 'Bodemontwikkelingsbeleid en aanpak spoedlocaties' valt specifiek onder belang 8 en staat daar ook in de realisatieparagraaf.	Geen.
102 - 25	Gedeputeerde Staten provincie Limburg	Bij belang 13 moet in de realisatieparagraaf bij het aspect kennis ook kennisdeling/afstemming op gebied van grensoverschrijdende ruimtelijke afstemming te vermelden, onder meer via de bestaande	Grensoverschrijdende kennisdeling en afstemming is een taak van alle overheden, waarbij de taak van het Rijk zich vooral richt op het systeem van RO.	In de realisatieparagraaf zal grensoverschrijdende kennisdeling worden toegevoegd.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		bilaterale RO-gremia van de Benelux en/of van de Nederlandse Duitse Commissie RO.		
140 - 16	Bestuurlijk Platform Zuidvleugel	Pagina 84: derde punt: Prestatieafspraken wijzigen in 'Het in nauw overleg met het bedrijfsleven en de regio ontwikkelen van een beleidsagenda voor de tien topsectoren over de volle breedte van het overheidsbeleid en op alle schaalniveaus.'	De topteams hebben hun agenda's gepresenteerd aan het Rijk. Het Rijk heeft hierop gereageerd middels de bedrijfslevenbrief. Op basis hiervan wordt bekeken welke bijdrage het Rijk levert aan een excellent vestigingsklimaat. Samen met decentrale overheden wordt de uitwerking hiervan verder opgepakt. Tekst hierover wordt geactualiseerd.	Tekst in realisatieparagraaf wordt gewijzigd in 'Het in nauw overleg met het bedrijfsleven en decentrale overheden ontwikkelen van een beleidsagenda over de volle breedte van het overheidsbeleid voor de negen topsectoren'.
166 - 09	VEWIN	In de SVIR moet worden opgenomen dat het Rijk een handleiding t.b.v. provincies en gemeenten opstelt hoe het drinkwaterbelang in bestemmingsplannen dient te worden opgenomen.	Het Rijk ziet geen noodzaak tot het opnemen van drinkwater als nationaal belang. Op dit moment wordt dit prima behartigd door de drinkwaterbedrijven en decentrale overheden. In de definitieve SVIR zal het Rijk wel de rol van zoetwater verduidelijken als het gaat om drinkwater (en industriewater). Daarnaast zal het Rijk in de Rijksstructuurvisie Ondergrond onderzoeken of drinkwaterwinning uit de ondergrond van nationaal belang is en welke consequenties dat heeft voor bovengrondse functies.	Geen.
170 - 10	Departement RWO en Agentschap Ruimtelijke Ordening, België	In de realisatieparagraaf (pagina 85) spreekt de SVIR over bestuurlijke prestatieafspraken met België en Duitsland over de benodigde grensovergangen voor buisleidingen van nationaal belang. Dit is een Vlaamse en geen federaal Belgische bevoegdheid.	Het is correct dat het een Vlaamse bevoegdheid betreft en geen federale.	Tekst wordt gewijzigd in 'Afspraken met Vlaanderen en Duitsland over de benodigde grensovergangen voor buisleidingen van

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
				nationaal belang'.
192 - 21	Onafhankelijke Nijmeegse Partij	Op pagina 84 wordt gesproken over 'Weese', dit moet 'Weeze' zijn.	Het klopt dat Weeze met een 'z' geschreven wordt.	Tekst wordt aangepast onder belang 1.
201 - 16	VNO NCW	De realisatieparagraaf van duidelijke planning en prioritering voorzien.	Elk jaar maakt het Rijk een planning en prioritering, afhankelijk van de op dat moment benodigde acties, in de beleidsagenda's van de diverse ministeries. De SVIR is het beleidskader voor die keuzes, maar niet de plek om nu al voor de lange termijn een planning te maken.	Geen.
203 - 20	Gedeputeerde Staten van provincie Gelderland	Uit de realisatieparagraaf van de structuurvisie en het ontwerp besluit algemene regels ruimtelijke ordening blijkt dat u de Limes wilt behouden en versterken door regels te stellen in de provinciale verordeningen. Wij zijn echter van mening de bescherming van de archeologische overblijfselen van de Limes voldoende is gereguleerd in het vigerende beleid en dat aanvullende regelgeving overbodig is.	Een van de uitgangspunten in de SVIR is 'je gaat er over of niet'. Aangezien de Limes van nationaal belang is, is het Rijk ook van mening dat zij hiervoor de kaders moet stellen.	Geen.
211 - 04	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Noordwijk	De realisatieparagraaf geeft geen helder zicht op de inzet van het Rijk voor de realisatie van de geprioriteerde beleidsdoelen, zoals voor het Greenport beleid. Een nadere precisering is wenselijk.	De realisatieparagraaf schetst de acties voortkomen uit de beleidskeuzes. In de uitwerking van de SVIR wordt die nadere precisering voor deelonderwerpen gemaakt.	Geen.
230 - 28	Unie van Waterschappen	Bij nationaal belang 7, bestuurlijke prestatieafspraken, toevoegen Waterschappen bij afspraken over de borging van het basisrecreatie-toervaartnet.	Voor zover het de waterschappen raakt als beheerder van het watersysteem, maken zij deel uit van de afspraken	Waterschappen worden toegevoegd bij de bestuurlijke afspraken over het basis - recreatietoervaartnet.
230 - 29	Unie van Waterschappen	Bestuurlijke afspraken met betrekking tot waterkwaliteit noemen bij nationaal belang 8/ realisatieparagraaf/bestuurlijke	Waterkwaliteit is inderdaad onderdeel van belang 8. Bij bestuurlijke afspraken hoort inderdaad het Bestuursakkoord water genoemd te worden.	Tekst wordt toegevoegd bij belang 8.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR. Ontwerpwijziging Barro</u>
		prestatieafspraken. Tekstvoorstel: 'Uitvoering Regionaal Bestuurlijk Overleg Maas en Uitvoering bestuursakkoord water'.		

J. Bijlagen

Nummer	Organisatie	Zienswijze	Reactie	Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro
004 - 01	Vertrouwelijk	Binnen het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland past het voornemen om de Olympische en Paralympische Spelen in 2028 naar Nederland te halen. Dit aspect is er met de haren bijgesleept, s.v.p. verwijderen.	De baten van de Olympische Spelen voor de ruimtelijk-economische structuur van Nederland worden nu nog onderzocht. Vandaar dat het bij de ruimtelijk-economische structuur is vermeld.	Geen.
012 - 34	Vertrouwelijk	Bladzijde 94. Waarom wordt bij Schiphol tot 2030 gekeken en niet tot 2040?	Op pagina 94 gaat het om oude doelen van de Nota Ruimte, waarin doelen tot 2030 waren opgenomen. In de SVIR wordt wel gekeken tot 2040.	Geen.
012 - 35	Vertrouwelijk	Bladzijde 96. Hier staat regelmatig "is vervallen" zonder opgave van redenen. Kan dat zo maar?	Het 'is vervallen' betekent dat op basis van de uitgangspunten, het Rijk er voor kiest dit niet meer als rijksbelang te zien. Die keuze kan het Rijk maken. Of provincies en/of gemeenten het als belang zien, is aan hen.	Geen.
015 - 01	Stuurgroep Groene Hart	Vervalt het Rijksprogramma Groene Hart? Dit wordt gesuggereerd in bijlage 2, punt 14 (behoud, beheer en versterking van landschappelijke, cultuurhistorische en recreatieve kwaliteit van de nationale landschappen (met het daaraan gekoppelde instrument 'bestuurlijke afspraken over integrale uitvoeringsprogramma's').	Het Rijksprogramma Groene Hart houdt, met het laten vallen van het Groene Hart als nationaal belang, ook op te bestaan.	Toegevoegd wordt bij vervallen instrumenten in bijlage 2, punt 14 'Rijksprogramma Groene Hart'.
015 - 02	Stuurgroep Groene Hart	Bijlage 2, punt 22: Het Ontwikkelingsprogramma Groene Hart staat als 'vervallen' aangegeven. Het is niet aan het Rijk om dit programma te laten vervallen. Bijlage moet hierop worden aangepast.	Het ontwikkelingsprogramma Groene Hart is inderdaad vastgesteld door de stuurgroep Groene Hart. Het Rijk kiest er alleen nu voor geen partij meer te zijn bij dit programma.	Wordt gewijzigd in bijlage 2.
022 - 08	Stichting Das en Boom	Bijlage 2: De leefgebiedenbenadering wordt in de SVIR zonder enige toelichting geschrapt. Het is bovendien strijdig met de	In het onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur is aangegeven dat de implementatie en uitvoering van de leefgebiedenbenadering als taak	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		soortenbeschermingsverplichting en brengt de biodiversiteitsdoelstellingen verder buiten bereik.	voor het Rijk vervalt. Provincies worden verantwoordelijk voor soortenbeschermings-beleid op hun grondgebied. Het Rijk blijft echter verantwoordelijk voor en door de EU aanspreekbaar op het voldoen aan de internationaal aangegane soortenbeschermingsafspraken.	
025 - 23	Hoogheemraadschap van Delfland	Bijlage 2, punt 12: Het op orde brengen en houden van de regionale watersystemen en veiligstelling van de zoetwatervoorraden en het voorkomen van verdroging, onnodige bodemdaling, watertekorten en verzilting zijn niet vervallen maar onderdeel van nationaal belang 9	De aangedragen onderwerpen zijn inderdaad onderdeel van nationaal belang 9, maar enkel voor het hoofdwatersysteem (in bijlage 2, nummer 10). De realisatie van projecten ter voorkoming van onnodige bodemdaling komt met de het definitief worden van de SVIR te vervallen als Rijksverantwoordelijkheid. Voor het regionale watersysteem vervallen deze (bijlage 2, nummer 12).	Geen.
030 - 01	Vertrouwelijk	Aanpassing bijlage 6: titel en inhoud. Langzaam verkeer omvormen tot duurzaam stil verkeer (zijnde fietsers, voetgangers, en alles zodanig aangemerkte vervoersmodaliteiten met en vastgestelde snelheid tot 45 km/u. Aanbevolen wordt een tijdpad en regulering voor een daadwerkelijk ontmoedigingsbeleid ter beperking van verbrandingsmotoren in langzaam verkeersmodaliteiten en stimulering van stille verkeersroutes.	De tekst (inclusief titels) zijn afkomstig uit de Nota Mobiliteit. Aangezien deze bijlage de essentiële onderdelen van die nota beschrijft, is de terminologie ook gelijk gehouden. Er zijn geen nieuwe beleidskeuzes gemaakt.	Geen.
030 - 02	Vertrouwelijk	Vorm de infrastructuur voor langzaam verkeer om tot directe multifunctionele wegen voor duurzame stille verkeersroutes, dan wel andere specifieke wegen en paden voor direct duurzaam stil verkeer.	De tekst (inclusief titels) zijn afkomstig uit de Nota Mobiliteit. Aangezien deze bijlage de essentiële onderdelen van die nota beschrijft, is de terminologie ook gelijk gehouden. Er zijn geen nieuwe beleidskeuzes gemaakt.	Geen.
032 - 19	Gedeputeerde Staten van	Verzoek om de beslissingen over het	Het Rijks programma Groene Hart houdt, met het	Wordt toegevoegd bij

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
	provincie Zuid-Holland	ontwikkelprogramma Groene Hart in te brengen in de stuurgroep Groene Hart. Het is niet aan het Rijk om het Ontwikkelprogramma te laten vervallen (bijlage 2 SVIR) en er bestaat nu onduidelijkheid over wat er precies met het Rijksprogramma Groene Hart en onderliggende rijksinvesteringen en daarmee samenhangende budgetten in het Groene Hart gebeurt.	laten vallen van het nationale landschappen (en dus ook Het Groene Hart) als nationaal belang, ook op te bestaan. Het ontwikkelingsprogramma Groene Hart is inderdaad vastgesteld door de stuurgroep Groene Hart. Het Rijk kiest er alleen nu voor geen partij meer te zijn bij dit programma en laat het aan de andere partijen over om te besluiten wat de toekomst is van dit programma.	vervallen instrumenten in bijlage 2, punt 14 'Rijksprogramma Groene Hart'. Gewijzigd in bijlage 2.
062 - 18	G32-Stedennetwerk	De Olympische Ambities kunnen niet door één stad vervuld worden. De 33 gemeenten van de G32 werken graag actief mee om de Olympische Ambities te realiseren (bijlage 5).	De Olympische ambities moeten worden waargemaakt door verschillende steden en/of stedelijke regio's. Echter, elke Olympische spelen wordt wel gekoppeld aan de naam van één stad of stedelijke regio. Dat staat in bijlage 5 beschreven.	Geen.
069 - 05	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Arnhem	Arnhem wil worden betrokken in het verdere proces naar een Nederlandse kandidatuur voor de Olympische Spelen.	Eerst zal er een keuze gemaakt worden waar het zwaartepunt voor de Olympische spelen komt te liggen. Amsterdam en Rotterdam hebben aangegeven hiervoor in aanmerking te willen komen. Na deze keuze wordt met andere steden bekeken hoe zij ook kunnen bijdragen aan de Olympische structuur.	Geen.
081 - 35	Noordvleugel Utrecht	Bijlage 2, punt 12: Het op orde brengen en houden van de regionale watersystemen, ter bescherming van het land tegen wateroverlast. Bij alle subpuntjes staat " is vervallen". Zoals nu geformuleerd roept het subpunt 'veiligstelling van zoetwatervoorraden' verwarring op, omdat het als nationaal belang is geformuleerd.	De aangedragen onderwerpen zijn inderdaad onderdeel van nationaal belang 9, maar enkel voor het hoofdwatersysteem (in bijlage 2, nummer 10). Voor het regionale watersysteem vervallen deze (bijlage 2, nummer 12).	Geen.
081 - 36	Noordvleugel Utrecht	Bijlage 2, punt 14 (bladzijde 96): De paragraaf in de Nota Ruimte inzake behoud, beheer en versterking van landschappelijke, cultuurhistorische en recreatieve kwaliteiten	Het Rijksprogramma Groene Hart houdt, met het laten vallen van het Groene Hart als nationaal belang, ook op te bestaan.	Toegevoegd wordt bij vervallen instrumenten in bijlage 2, punt 14 'Rijksprogramma Groene

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		van de nationale landschappen komt te vervallen. Daarmee komt ook het daaraan gekoppelde instrument "bestuurlijke afspraken over integrale uitvoeringsprogramma's" te vervallen. Het Rijksprogramma Groene Hart wordt niet expliciet genoemd, en de vraag is of met deze zinsnede het Rijksprogramma Groene Hart formeel ophoudt te bestaan. Verzocht wordt om hierover duidelijkheid te verschaffen.		Hart'.
081 - 37	Noordvleugel Utrecht	Bijlage 2, punt 22: In de kolom "vervallen instrument" staat het 'Ontwikkelingsprogramma Groene Hart'. Dit programma is opgesteld en vastgesteld door de Stuurgroep Groene Hart. Het is niet aan het Rijk om dit te laten vervallen. Verzocht wordt dit aan te passen.	Het ontwikkelingsprogramma Groene Hart is inderdaad vastgesteld door de stuurgroep Groene Hart. Het Rijk kiest er alleen nu voor geen partij meer te zijn bij dit programma.	Wordt gewijzigd in bijlage 2.
110 - 08	Stichting Behoud Waterland	In bijlage 4 zijn de kenmerken veenweidelandschap en rust en stilte niet opgenomen bij het Nationale Landschap Laag Holland.	De kernkwaliteiten per Nationaal landschap zijn benoemd overeenkomstig de Nota Ruimte. Daarbij staat niet 'rust en stilte' voor Laag Holland.	Geen.
154 - 09	Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Brabant	Vervang op pagina 113 de zin "Logistieke Delta: Concept voor.. activiteiten in het netwerk" door "Logistieke Delta: Concept voor de ontwikkeling van een gezamenlijk netwerk van havens, logistieke knopen (terminals) en hoogwaardige verbindingen in combinatie met het stimuleren van de ontwikkeling van industriële activiteiten in het netwerk conform de MIRT-verkenning Antwerpen - Rotterdam (MIRT VAR)".	Het betreft hier een definitie waarin een verwijzing naar de MIRT-verkenning Antwerpen – Rotterdam (MIRT VAR) ongepast is.	De verwijzing wordt in een voetnoot opgenomen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
173 - 08	Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Holland	Bijlage 2, punt 14: Het Rijksprogramma Groene Hart wordt hier niet expliciet genoemd. De vraag is of met deze zinsnede het Rijksprogramma Groene Hart formeel ophoudt te bestaan. Verzocht wordt om duidelijkheid te verschaffen in de SVIR.	Het Rijksprogramma Groene Hart houdt, met het laten vallen van het Groene Hart als nationaal belang, ook op te bestaan.	Toegevoegd wordt bij vervallen instrumenten in bijlage 2, punt 14 'Rijksprogramma Groene Hart'.
173 - 11	Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Holland	Bijlage 2, punt 22: staat dat in de kolom "vervallen instrument" het 'Ontwikkelingsprogramma Groene Hart' is vervallen. Wij wijzen u erop dat het Ontwikkelingsprogramma is opgesteld en vastgesteld door de Stuurgroep Groene Hart bestaande uit de drie Groene Hart-provincies. Het is niet aan het Rijk om dit Ontwikkelprogramma te laten vervallen. Verzocht wordt om de bijlage hierop aan te passen.	Het ontwikkelingsprogramma Groene Hart is inderdaad vastgesteld door de stuurgroep Groene Hart. Het Rijk kiest er alleen nu voor geen partij meer te zijn bij dit programma.	Wordt gewijzigd in bijlage 2.
177 - 01	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Haarlemmermeer	Verzocht wordt om sterke betrokkenheid van de gemeente Haarlemmermeer bij ontwikkelingen rond Olympische Spelen.	Via de metropoolregio Amsterdam kan de gemeente Haarlemmermeer aansluiten.	Geen.
203 - 15	Gedeputeerde Staten van provincie Gelderland	De Structuurvisie beschrijft in bijlage 6 dat wat betreft bereikbaarheid op de weg de streefwaarden van de NoMo-normering van kracht blijven. Deze normering geeft de problematiek onvoldoende weer. Op economisch belangrijke achterlandverbindingen blijven knelpunten onderbelicht. Dit vraagt aanpassing.	De streefwaarden van de NoMo blijven van kracht. Om de kwaliteit van de bereikbaarheid beter te kunnen beoordelen is daarnaast een nieuwe bereikbaarheidsindicator in ontwikkeling. In het licht van de doorontwikkeling van deze indicator wordt bezien hoe deze toepasbaar is in projecten en gebiedsgerichte studies.	Geen.
216 - 12	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Middelburg	Zeeland zou graag betrokken willen worden bij het Olympische plan, bijvoorbeeld door mee te denken over de organisatie van sporten als roeien, zeilen, zwemmen of wielrennen.	Eerst zal er een keuze gemaakt worden waar het zwaartepunt voor de Olympische spelen komt te liggen. Amsterdam en Rotterdam hebben aangegeven hiervoor in aanmerking te willen	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			komen. Na deze keuze wordt met andere steden bekeken hoe zij ook kunnen bijdragen aan de Olympische structuur.	
221 - 06	Stichting Bescherm Zuiderwoude	In bijlage 4 zijn twee zeer unieke kenmerken van het Nationale Landschap Laag Holland vergeten, te weten: het veenweidekarakter en rust en stilte.	De kernkwaliteiten per Nationaal landschap zijn benoemd overeenkomstig de Nota Ruimte. Daarbij staat niet 'rust en stilte' voor Laag Holland.	Geen.
223 - 15	Vertrouwelijk	De definitie van duurzame ontwikkeling bladzijde 113 is niet falsifieerbaar en derhalve niet wetenschappelijk en dient daarom te worden vervangen. Suggestie: Duurzame ontwikkeling is een ontwikkeling die aansluit bij de toestand van het heden en de gezondheidstoestand van mensen en de biodiversiteit overal laat toenemen.	De in de SVIR opgenomen definitie van duurzame ontwikkeling is de definitie zoals deze ook is gehanteerd door de VN-commissie Brundtland uit 1987.	Geen.
223 - 16	Vertrouwelijk	Het begrip veiligheid is niet op een goede manier in wetgeving gedefinieerd.	Het begrip 'veiligheid' kan afhankelijk van de wetgeving, op verschillende manieren worden gedefinieerd. Per wetgeving worden daarom verschillende definities van veiligheid gehanteerd.	Geen.

K. Kaarten

Nummer	Organisatie	Zienswijze	Reactie	Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro
014 - 04	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Wierden	Op de kaart landelijk spoorweginet ontbreekt het onderzoek naar een betere benutting van de Betuwelijn, in het kader van PHS.	Het beter benutten van de Betuwelijn is inderdaad onderdeel van PHS. Op de kaart zijn alle corridors die in studie zijn in het kader van PHS weergegeven.	Geen.
014 - 06	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Wierden	Op de kaart 'Ruimte voor elektriciteitsvoorziening' moet duidelijkheid worden gegeven en de differentiatie in kV's (220, 380 en 450) op kaart worden aangebracht.	De aanduiding van de hoogspanningsverbindingen wordt gedifferentieerd conform het Derde Structuurschema Elektriciteitsvoorziening.	Dit punt zal verwerkt worden in de SVIR.
020 - 04	RIO Nuevo!	De cirkels op de kaarten zijn nietszeggend, er staat vooral veel infrastructuur in en ze kunnen een stuk mooier.	De cirkels op de kaart zijn bedoeld om aan te duiden waar zich in Nederland de stedelijke regio's met topsectoren bevinden. Omdat stedelijke regio's niet exact zijn te begrenzen is voor deze aanduiding gekozen.	De kaarten worden aangepast, waardoor de stedelijke regio's en topsectoren duidelijker zijn aangegeven.
025 - 17	Hoogheemraadschap van Delfland	Leefbaar en veilig komt niet goed uit de verf op de nationale ruimtelijke hoofdstructuur. Gevraagd wordt de waterkeringen duidelijker zichtbaar te maken.	In de definitieve opmaak van de kaart zal rekening worden gehouden met de leesbaarheid van alle informatie. De leesbaarheid van de waterkeringen is zeker een onderwerp dat aandacht behoeft.	Dit punt zal verwerkt worden in de SVIR.
025 - 19	Hoogheemraadschap van Delfland	Aanduiding 'Waarborgen zoetwatervoorziening' op kaarten Zuidvleugel en Zuidwestelijke Delta: betreft het de functies waarvoor zoetwatervoorziening van belang is (dan aanduiding Greenports) of de opgave (dan aanduiding Nieuwe Waterweg, Volkerak-Zoommeer en Haringvliet).	Met dit symbool wordt op de regionale kaarten aangeduid dat het gaat om een aandachtsgebied voor zoetwater. De legendetekst en de kaart worden aangepast om dit te verduidelijken.	Dit wordt gewijzigd in de SVIR.
028 - 18	Vereniging van Leidingsgeenaren in Nederland	Neem in de kaarten op pagina 24, pagina 28 en in de kaarten in hoofdstuk 4 de leidingroutes op.	In de definitieve structuurvisie Buisleidingen zullen de exacte tracés worden opgenomen.	Buisleidingen worden toegevoegd aan de kaarten.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
029 - 03	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Venlo	Het kaartmateriaal bij de structuurvisie geeft een selectief beeld van de relaties met onze buurlanden, waardoor een vertekend beeld van de kansen en potentiële economische ontwikkeling aan de grenzen van Nederland is ontstaan. Om die reden is het goed op de kaart van Nederland in Europa (pagina 14) niet alleen de passagiersluchthavens van de ons omringende landen aan te geven maar ook de relevante luchthavens en binnenhavens, die voor de afwikkeling van de goederen vanuit de grote zeehavens van belang zijn.	Het opnemen van de relevante luchthavens en binnenhavens, die voor de afwikkeling van de goederen vanuit de grote zeehavens van belang zijn geeft een zinnige aanvulling op het beeld van de kansen en potentiële economische ontwikkeling van Nederland in Europa. Als er geverifieerde data hierover kan worden verkregen, dan worden deze aan de kaart toegevoegd. Ook wordt de kaart nagelopen op de correcte weergave van de andere internationale knopen. Zo worden in ieder geval ook de HSL stations van Düsseldorf en Luik toegevoegd.	De kaart wordt aangepast.
032 - 26	Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland	De begrenzing van de Zuidwestelijke Delta is op de kaart niet juist aangegeven. Deze zou gelijk moeten zijn met de begrenzing die in het Deltaprogramma en Uitvoeringsprogramma Zuidwestelijke Delta wordt gebruikt, dus inclusief het stuk Zuid-Holland Zuid en West-Brabant	De begrenzing van de opgavenkaarten zal worden aangepast conform de begrenzing uit het MIRT-projectenboek.	De begrenzing zal worden aangepast.
032 - 27	Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland	Pas de kaart van de Zuidwestelijke Delta aan conform Nationaal Waterplan waar het gaat om de waarborging zoetwatervoorziening (aanmerken Hollandsch Diep, Haringvliet en Biesbosch)	Op de huidige kaart bij nationaal belang 9 is zoetwatervoorziening niet volledig weergegeven conform het Nationaal Waterplan. In definitieve structuurvisie worden de ruimtelijke zoetwateropgaven verbeterd weergegeven. Dit heeft ook zijn doorwerking in de opgavenkaarten in hoofdstuk 4.	De kaart bij nationaal belang 9 wordt aangepast.
054 - 01	Gedeputeerde Staten van provincie Zeeland	Er komt te weinig naar voren dat Nederland (ook vooral economisch) onderdeel is van een internationaal netwerk. Op de kaarten moeten ook belangrijke centra/havens in het buitenland aangeven, bijvoorbeeld Ruhrgebied, de Vlaamse Ruit en het Havengebied Zeebrugge.	Op de Kaart Nederland in Noordwest-Europa staat aangegeven hoe Nederland onderdeel is van het internationaal netwerk. De relevante luchthavens en binnenhavens, die voor de afwikkeling van de goederen vanuit de grote zeehavens van belang worden nog opgenomen. Ook wordt de kaart nagelopen op de correcte weergave van de	De kaart wordt aangepast.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			andere internationale knopen. Zo worden in ieder geval ook de HSL stations van Düsseldorf en Luik toegevoegd. Op de kaart ambitie Nederland 2040 staat aangegeven waar de centra in Nederland liggen en hoe die zich verhouden tot die in Europa. Samen bieden deze kaarten inzicht hoe Nederland Economisch onderdeel is van een internationaal netwerk.	
054 - 14	Gedeputeerde Staten van provincie Zeeland	Geef op de kaart Zuidwestelijke Delta een ruimere begrenzing aan: Aan de noordzijde behoren Voorne-Putten en de overige Zuid-Hollandse eilanden tot het gebied, aan de oostzijde in Noord-Brabant worden de Brabantse wal, de omgeving Bergen op Zoom en het Noordwestelijke zeeleigebied tot de Zuidwestelijke Delta gerekend. Het gebied de Zuidwestelijke Delta heeft in verschillende documenten een ruimere begrenzing dan is aangegeven in de ontwerp-Structuurvisie.	De begrenzing van de opgavenkaarten zal worden aangepast conform de begrenzing uit het MIRT-projectenboek.	De begrenzing zal worden aangepast.
054 - 15	Gedeputeerde Staten van provincie Zeeland	De symbolen 'waarborgen zoetwatervoorziening' op de kaart Zuidwestelijke Delta kunnen worden gekoppeld aan het Volkerak-Zoommeer (meer naar oostelijke hoek ZWD)	Met dit symbool wordt op de regionale kaarten aangeduid dat het gaat om een aandachtsgebied voor zoetwater. De legendetekst en de kaart worden aangepast om dit te verduidelijken.	Dit wordt gewijzigd in de SVIR.
081 - 29	Noordvleugel Utrecht	Het buitendijks gebied bij Eemland is op de kaart hoofdwatersysteem als 'Rijkswater' aangeduid. Voorgesteld wordt om hier 'Rijkswater of buitendijks gebied' van te maken.	Er is bij de aanduiding van deze gebieden gekozen voor uniformiteit.	Geen.
081 - 31	Noordvleugel Utrecht	Gebied Utrecht: kaart pagina 64: Het symbool voor de binnenstedelijke woningbouwontwikkeling klopt niet. Bovendien moet de toelichting van het symbool	Bij de opmaak van de kaarten voor de ontwerp structuurvisie zijn helaas een aantal fouten ontstaan. Deze worden voor de definitieve versie gerepareerd, het symbool m.b.t. de	De legenda wordt aangepast.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		aangepast worden: Binnenstedelijke woningbouwontwikkeling Utrecht (inclusief afronding Leidsche Rijn en Stationgebied) en op lange termijn ontwikkeling A1 2-zone. Daarnaast ontbreekt Rijnenburg op deze kaart.	binnenstedelijke ontwikkeling op deze kaart is daar een van. Het symbool is bedoeld als een globale aanduiding van de binnenstedelijke opgave zoals in de tekst is aangegeven en duidt dus geen specifieke projecten aan.	
092 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Lochem	Op pagina 54 van de ontwerp-structuurvisie is op de kaart 'Militaire terreinen' binnen de gemeente Lochem een militair terrein aangeduid. Indien dit de Gorsselse Heide is, wordt erop gewezen dat deze niet meer in gebruik is als militair oefen- en schietterrein. Er wordt verzocht het aangegeven terrein van de kaart te verwijderen.	Het grootste deel van de Gorsselse Heide is inderdaad niet meer als militair terrein in gebruik. Een klein gedeelte langs de Reeverdijk is echter aangehouden ten behoeve van de nabijgelegen kazerne in Eefde. De aanduiding op pagina 54 van de SVIR verwijst naar dit terrein. De andere aanduiding van een militair terrein binnen de gemeente Lochem verwijst naar het oefenterrein Groote Veld.	Geen.
096 - 06	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Doetinchem	De 380 KV leiding loopt op de kaart op pagina 32 over de stad Doetinchem. Voorgesteld wordt zowel op pagina 32 als op pagina 59 deze lijn op te nemen in overeenstemming met het studiegebied in de startnotitie MER Hoogspanningsverbinding 380 kV Doetinchem -Wesel.	De aanduiding van de hoogspanningsverbindingen is conform het Derde Structuurschema Elektriciteitsvoorziening.	Geen.
102 - 28	Gedeputeerde Staten provincie Limburg	De HSL-stations Liège en Düsseldorf ontbreken op kaart pagina 14	Op de kaart Nederland in Noordwest-Europa (pagina 14) staat aangegeven hoe Nederland onderdeel is van het internationaal netwerk. De relevante luchthavens en binnenhavens, die voor de afwikkeling van de goederen vanuit de grote zeehavens van belang worden opgenomen. Ook wordt de kaart nagelopen op de correcte weergave van de andere internationale knopen.	De kaart wordt aangepast.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
102 - 30	Gedeputeerde Staten provincie Limburg	Op de kaart nationale ruimtelijke hoofdstructuur (pagina 58) is het symbool voor Brainport Zuidoost Nederland niet in overeenstemming met de legenda. Het symbool zou niet alleen bij Eindhoven moeten staan, maar ook in Venlo en Zuid-Limburg om de bredere impact te verduidelijken.	In de SVIR worden een aantal stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren aangeduid. Omdat de Greenport Venlo deel uitmaakt van de stedelijke regio Venlo waar een concentratie van een aantal topsectoren aanwezig is, zoals Tuinbouw en Uitgangsmaterialen, Agro&Food, High Tech Systemen en Logistiek, zal deze stedelijke regio op de kaart worden toegevoegd. In Heerlen/Parkstad bevindt zich geen concentratie van topsectoren van nationaal belang en is daarom niet in de scope van de stedelijke regio Zuid-Limburg meegenomen.	Er wordt een cirkel rond de stedelijke regio Venlo toegevoegd.
113 - 01	Greenportoverheden overleg	Greenport Venlo maakt onderdeel uit van het prioritaire gebied Eindhoven en strekt zich uit tot in het Duitse achterland. Gevraagd wordt dit aan te passen in de kaartbeelden, inclusief een weergave van de internationale verbindinglijnen.	Omdat de Greenport Venlo deel uitmaakt van de stedelijke regio Venlo waar een concentratie van een aantal topsectoren aanwezig is, zoals Tuinbouw en Uitgangsmaterialen, Agro&Food, High Tech Systemen en Logistiek, zal deze stedelijke regio op de kaart worden toegevoegd.	Er wordt een cirkel rond de stedelijke regio Venlo toegevoegd.
113 - 02	Greenportoverheden overleg	De Greenport Aalsmeer is onderdeel van de stedelijke regio Amsterdam, maar wordt in de legenda van bijbehorende kaart niet toegelicht. Gevraagd wordt dit aan te passen.	De Greenport Aalsmeer is als een van de vijf greenports genoemd, vandaar ook een uniform icoon. In de legenda ontbreekt inderdaad het symbool.	Het icoon zal ook in de legenda worden opgenomen.
113 - 03	Greenportoverheden overleg	De Greenport Duin- en Bollenstreek maakt onderdeel uit van de Zuidvleugel. Corrigeer dit in de kaartbeelden en de teksten over de Noord- en Zuidvleugel.	De Greenport Duin- en Bollenstreek behoort inderdaad tot de Zuidvleugel.	Tekst en kaart worden hierop aangepast.
114 - 06	TenneT TSO B.V.	De kaart op pagina 32 is overgenomen uit	De aanduiding van de	Dit punt zal verwerkt

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		SEVIII, maar de legenda komt niet overeen. Neem een korte toelichting bij 450 kv op.	hoogspanningsverbindingen wordt gedifferentieerd conform het Derde Structuurschema Elektriciteitsvoorziening.	worden in de SVIR.
114 - 07	TenneT TSO B.V.	De kaart op pagina 32 en de uitwerking in hoofdstuk 4 lopen uiteen. Verzocht wordt de kaarten en symbolen daarop te verduidelijken, en de legenda compleet te maken.	De aanduiding van de hoogspanningsverbindingen wordt gedifferentieerd conform het Derde Structuurschema Elektriciteitsvoorziening.	Dit punt zal verwerkt worden in de SVIR.
117 - 03	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Eemsmond	Op de kaart Nationale Hoofdstructuur ontbreekt de mogelijke plaatsing van een kerncentrale in de Eemsmond.	De locatie Eemsmond is gereserveerde locatie voor een kerncentrale opgenomen op de kaart behorende bij belang 2. Op de kaart van de nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur zijn locaties voor elektriciteitsproductie vereenvoudigd weergegeven.	Geen.
117 - 04	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Eemsmond	In de legenda's worden voor de kerncentrale in de Eemsmond verschillende omschrijvingen gebruikt: "kerncentrale" (op kaart ruimte voor elektriciteitsvoorzieningen), "elektriciteitscentrale > 500 mW", "mogelijke vestigingsplaats elektriciteitsproductie" en "reservering energiecentrales Eemsmond". Dit graag aanpassen.	De locatie Eemsmond is als gereserveerde locatie voor een kerncentrale opgenomen op de kaart behorende bij belang 2. Op de kaart van de nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur zijn locaties voor elektriciteitsproductie vereenvoudigd weergegeven. Om onduidelijkheid te voorkomen worden de symbolen eenduidig gemaakt.	De symbolen en legenda voor elektriciteitsproductie worden aangepast.
128 - 07	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Steenwijkerland	Op pagina 63 is sprake van een technische omissie. Er wordt gesproken over "Weerribben", dit moet "Nationaal Park Weerribben-Wieden" zijn.	De benaming van dit gebied is gewijzigd in Weerribben-Wieden.	Dit punt zal verwerkt worden in de SVIR.
140 - 11	Bestuurlijk Platform Zuidvleugel	Betreffende pagina's 28, 58 en verder: op de kaart de Greenport Bollenstreek in invloedgebied Zuidvleugel plaatsen.	De Greenport Duin- en Bollenstreek behoort inderdaad tot de Zuidvleugel.	Tekst en kaart worden hierop aangepast.
144 - 18	Metropoolregio Amsterdam	De kaart op pagina 52 Provincies stelt de begrenzing van herijkte EHS vast, deze categorie moet uit de Rijksstructuurvisie	De voetnoot is bedoeld zoals inspreker betoogt. De voetnoot zal aangepast worden om duidelijk te laten dat begrenzing van de herijkte EHS aan de	In de voetnoot van de kaart bij belang 11 wordt duidelijker gemaakt dat

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		geschrapt worden.	provincies is.	de begrenzing van de herijkte EHS een verantwoordelijkheid is van de provincies.
154 - 11	Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Brabant	Op de kaart "Nederland in Noordwest-Europa" (pagina 14) mist een aanduiding voor de havens van Duisburg.	Het opnemen van alle relevante luchthavens en binnenhavens, die voor de afwikkeling van de goederen vanuit de grote zeehavens van belang zijn geeft een zinnige aanvulling op het beeld van de kansen en potentiële economische ontwikkeling van Nederland in Europa. Als er geverifieerde data hierover worden verkregen, worden die (waaronder Duisburg) aan deze kaart toegevoegd. Ook wordt de kaart nagelopen op de correcte weergave van de andere internationale knopen. Zo worden in ieder geval ook de HSL stations van Düsseldorf en Luik toegevoegd.	Dit punt zal verwerkt worden in de SVIR.
155 - 29	Stichting Natuur & Milieu	Neem 'snelwegen voor natuur' in de kaart op.	De EHS kan ook als netwerk functioneren als soorten de mogelijkheid krijgen om zich tussen natuurgebieden te verplaatsen door middel van vergroening van het agrarische landschap. Het Rijk vindt de robuuste verbindingzones niet langer van nationaal belang. Daarom zijn deze verbindingen niet opgenomen op de kaart. De realisatie van een natuurnetwerk wordt gedecentraliseerd naar provincies.	Geen.
155 - 48	Stichting Natuur & Milieu	Duinen zijn niet aangeduid als EHS: Gesignaleerd wordt dat de duingebieden niet als EHS herkenbaar zijn op de kaart van de Nationale Hoofdstructuur en op de regionale kaarten. Verzocht wordt dit te herstellen.	Op de kaart bij belang 11 staan ook de duinen aangeduid als EHS. De aanduiding is illustratief, aangezien de begrenzing van de herijkte EHS een verantwoordelijkheid is van de provincies. Op de regionale kaarten en op de Nationale Ruimtelijke	In de definitieve opmaak van de kaart zal rekening worden gehouden met de leesbaarheid van alle informatie.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			hoofdstructuur zal de aanduiding van de EHS worden verduidelijkt.	
159 - 02	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Franekeradeel	Op de kaart 'Buisleidingen en ondergrond' worden de delfstofgebieden aangegeven. Deze zijn voor Franekeradeel niet correct. De gaswinning is uitgeduceerd. De zoutwingebieden 'Oost' en 'Havenmond' zijn op de kaart aangegeven als vergund, terwijl hier geen vergunningen voor zijn verleend. De kaart dient hiertoe aangepast toe worden.	De locatie Oost is inderdaad nog niet vergund. Er is echter wel een aanvraag voor zoutwinning in dat gebied ingediend. Het Ministerie van EL&I neemt dit najaar een besluit of de vergunning wordt afgegeven. Dit moet in de kaart en legenda aangepast worden.	De kaart en legenda worden aangepast.
159 - 03	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Franekeradeel	De Waddenzee heeft de status van UNESCO werelderfgoed natuur ontvangen op 26 juni 2009. Deze status is niet terug te vinden op de kaart 'Internationaal erfgoed'. De kaart dient hiertoe aangepast te worden.	Helaas is de aanduiding van de Waddenzee als aanduiding op de kaart weggefallen. In de definitieve opmaak van de kaarten wordt dit aangepast.	Dit punt zal verwerkt worden in de SVIR.
170 - 12	Departement RWO en Agentschap Ruimtelijke Ordening, België	Betreffende de kaart op pagina 74. Antwerpen is een zeehaven en dient bereikbaar te zijn voor zeeschepen. De legenda die spreekt over 'verbetering bereikbaarheid binnenvaart' is in dit verband misleidend en dient bij voorkeur te worden aangepast.	De haven van Antwerpen moet inderdaad ook bereikbaar zijn voor zeeschepen. De aanduiding zal hierop worden aangepast.	De legenda-aanduiding zal worden aangepast.
170 - 13	Departement RWO en Agentschap Ruimtelijke Ordening, België	Betreffende de kaart op pagina 15. Het HSL station Luik is niet ingetekend. Het kaartbeeld dient op dit punt te worden aangepast.	De kaart wordt nagelopen op de correcte weergave van alle internationale knopen. Zo worden in ieder geval ook de HSL stations van Düsseldorf en Luik toegevoegd. Daarnaast ligt het voor de hand de relevante luchthavens en binnenhavens, die voor de afwikkeling van de goederen vanuit de grote zeehavens van belang zijn op te nemen. Op basis daarvan moet in elk geval de binnenhaven van Duisburg worden toegevoegd. Dit levert een zinnige aanvulling op	De kaart wordt aangepast.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			het beeld van de kansen en potentiële economische ontwikkeling van Nederland in Europa.	
174 - 21	Koninklijke Schuttevaer	De weergave van vaarwegen wordt in de kaarten door andere informatie weggedrukt.	In de definitieve opmaak van de kaarten wordt rekening gehouden met de leesbaarheid van alle informatie. De leesbaarheid van de vaarwegen is zeker een onderwerp dat aandacht behoef.	De kaart wordt aangepast.
180 - 08	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Heerde	Het kaartmateriaal op ruimtelijkeplannen.nl is van een slecht niveau. Graag goede kaarten toevoegen.	Helaas liet de leesbaarheid van de kaarten in de digitale versie van de SVIR liet inderdaad iets te wensen over. Op de website van Centrum publieksparticipatie stonden de kaarten daarom als aparte bestanden in hogere resolutie. De definitieve versie van de SVIR zal op www.ruimtelijkeplannen.nl beschikbaar worden gemaakt.	Geen.
193 - 04	Gemeentewerken Rotterdam	Uit de kaarten in de SVIR valt niet op te maken of de Rotterdamse leidingstroken meegenomen worden in de Structuurvisie.	In de definitieve opmaak van de kaart wordt rekening gehouden met de leesbaarheid van alle informatie. De leesbaarheid van de buisleidingen is zeker een onderwerp dat aandacht behoef.	De kaart wordt aangepast.
203 - 22	Gedeputeerde Staten van provincie Gelderland	De kaart Oost-Nederland op pagina 70 geeft een stedelijke regio aan die volgens ons te krap is ingetekend. Voor een goede aanduiding wordt voorgesteld PKB kaart 1 uit de Nota Ruimte te gebruiken waarop het economisch kerngebied Twente is aangeduid.	In de SVIR worden een aantal stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren aangeduid. In Twente is alleen de stedelijke regio Enschede aangeduid, omdat daar zich de topsector zich concentreert.	Geen.
208 - 09	Development Company Greenport Venlo	De kaart behorende bij de paragraaf over Limburg en Brabant in de SVIR is niet correct. De legenda voor Greenport Venlo is niet weergegeven en deze staat op de kaart niet op de juiste plek weergegeven. Het Hart van Greenport Venlo is gelegen in de noordwest	Het symbool van de greenport Venlo wordt op de aangeven plaats gezet. In de opmaak voor de ontwerp SVIR is het symbool voor de greenport Venlo weggevalen, voor de definitieve versie zal dit worden gerepareerd. Het symbool komt dan te staan bij (Internationale) bereikbaarheid brainport	Er wordt een cirkel rond de stedelijke regio Venlo toegevoegd.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		oksel van de snelwegen.	Zuidoost Nederland en greenport Venlo.	
209 - 03	Stichting Greenport Venlo	Het kaartmateriaal bij de structuurvisie geeft een selectief beeld van de relaties met onze buurlanden, waardoor een vertekend beeld van de kansen en potentiële economische ontwikkeling aan de grenzen van Nederland is ontstaan. Om die reden is het goed op de kaart van Nederland in Europa (pagina 14) niet alleen de passagiersluchthavens van de ons omringende landen aan te geven maar ook de relevante luchthavens en binnenhavens, die voor de afwikkeling van de goederen vanuit de grote zeehavens van belang zijn.	De kaart wordt nagelopen op de correcte weergave van alle internationale knopen. Zo moeten in ieder geval ook de HSL stations van Düsseldorf en Luik. Daarnaast ligt het inderdaad voor de hand de relevante luchthavens en binnenhavens, die voor de afwikkeling van de goederen vanuit de grote zeehavens van belang zijn op te nemen. Op basis daarvan moet in elk geval de binnenhaven van Duisburg worden toegevoegd. Dit levert een zinnige aanvulling op het beeld van de kansen en potentiële economische ontwikkeling van Nederland in Europa.	De kaart wordt aangepast.
230 - 34	Unie van Waterschappen	De diverse kaarten in de SVIR zijn grof waardoor niet duidelijk is wat de begrenzingen zijn (bijv. op pagina 66). Duidelijkere kaarten en/of een nadere toelichting hoe de kaarten te interpreteren is gewenst (geldt met name in de digitale versie die gedownload kon worden op de site van Centrum Publieksparticipatie).	Helaas liet de leesbaarheid van de kaarten in de digitale versie van de SVIR inderdaad iets te wensen over. Op de website van Centrum publieksparticipatie stonden de kaarten daarom als aparte bestanden in hogere resolutie. De definitieve versie van de SVIR zal op www.ruimtelijkeplannen.nl beschikbaar worden gemaakt.	Geen.
230 - 35	Unie van Waterschappen	De elementen van nationaal belang 9 beter aangeven op de kaart (pagina 58). Voorstel: de primaire waterkeringen duidelijker zichtbaar maken op deze kaart zodat doel 3 (leefbaar en veilig) en daardoor nationaal belang 9 beter vertegenwoordigd is.	In de definitieve opmaak van de kaart wordt rekening gehouden met de leesbaarheid van alle informatie. De leesbaarheid van de waterkeringen is zeker een onderwerp dat aandacht behoeft. Daarmee wordt doel 3 en nationaal belang 9 inderdaad beter verbeeld.	Dit punt wordt in de SVIR gewijzigd.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
230 - 36	Unie van Waterschappen	Zoetwatervoorziening Nederland niet goed weergegeven op de kaart (pagina 48). Wat geeft de kaart aan? belangrijke zoetwatervoorziening van Nederland: dan behalve IJsselmeer ook de belangrijke rivieren, het Volkerak-Zoommeer, de Haringvliet en de Biesbos als watervoorziening aanmerken. Of de woordkeuze in de legenda voor het IJsselmeer aanpassen.	Op de huidige kaart bij nationaal belang 9 is zoetwatervoorziening niet volledig weergegeven conform het Nationaal Waterplan. In definitieve structuurvisie worden de ruimtelijke zoetwateropgaven verbeterd weergegeven.	De kaart bij nationaal belang 9 wordt aangepast.
230 - 37	Unie van Waterschappen	Op de kaart Zuidvleugel/ Zuid Holland en Zuidwestelijke delta: de legenda eenheid 'Waarborgen zoetwatervoorziening' is niet duidelijk. Betreft het functies waarvoor de zoetwatervoorziening van belang is, dan is plaatsing bij met name de Greenports logisch. Staat de legenda eenheid voor de opgave, dan is plaatsing in de Nieuwe Waterweg, het Volkerak-Zoommeer en in de Haringvliet logisch.	Met dit symbool wordt op de regionale kaarten aangeduid dat het gaat om een aandachtsgebied voor zoetwater. De legendatekst en de kaart worden aangepast om dit te verduidelijken.	Dit wordt gewijzigd in de SVIR.
236 - 02	Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland	In de kaartbeelden en bijbehorende teksten in de structuurvisie over de Noord- en Zuidvleugel lijkt het alsof de Greenport Duin- en Bollenstreek economisch gezien onder de invloedssfeer van de Noordvleugel valt. De Duin- en Bollenstreek maakt niet alleen geografisch maar economisch onderdeel uit van de regio Holland Rijnland en hoort tot de Zuidvleugel. Gelieve dit te corrigeren in de structuurvisie.	De Greenport Duin- en Bollenstreek behoort inderdaad tot de Zuidvleugel.	Tekst en kaart worden hierop aangepast.
242 - 13	Kamer van Koophandel Den Haag	Op de kaartbeelden en teksten over de Noord- en Zuidvleugel lijkt het alsof de Greenport Duin- en Bollenstreek economisch gezien onder de invloedssfeer van de Noordvleugel	De Greenport Duin- en Bollenstreek behoort inderdaad tot de Zuidvleugel.	Tekst en kaart worden hierop aangepast.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR. Ontwerpwijziging Barro</u>
		valt. Dit gebied maakt echter geografisch en economisch onderdeel uit van de regio Rijnland en hoort bij de Zuidvleugel. Gelieve dit te corrigeren in de structuurvisie.		

Ontwerpwijziging Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

L1. Algemeen

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
021 - 02	Productschap VIS	Het besluit geeft geen strakke definities van bijvoorbeeld bouwwerken. Dit zal zijn weerslag hebben op onder andere de mosselzaadinvanginstallaties (MZI's) en de vaste vistuigen. Gemeenten moeten in hun bestemmingsplan gaan aangeven of er wel of geen ruimte is voor deze activiteiten, en onder welke voorwaarden. Nieuwe bebouwing in de vorm van 'bouwwerken voor alternatieve mosselzaadbronnen' wordt door het besluit mogelijk gemaakt, maar over vaste vistuigen worden niet gesproken. Het lijkt alsof met het Barro nu ook gemeenten de bevoegdheid krijgen om visserijen in bestemmingsplannen op te nemen. Dat is ongewenst.	Deze reactie valt buiten de ontwerpwijziging van het Barro en heeft betrekking op het reeds vastgesteld Barro. Dit besluit is reeds gepubliceerd in het Staatsblad op 22 augustus 2011 en zal binnenkort in werking treden. Overigens ging het bij de Pkb en gaat het nu bij het Barro om de doorvertaling van rijksbeleid in provinciaal en gemeentelijk ruimtelijk beleid. Een kernpunt van het waddenzeebeleid is dat er geen nieuwe bebouwing in de Waddenzee mogelijk is, uitgezonderd voor specifieke functies zoals alternatieve mosselzaadbronnen. In de NvT wordt aangegeven wat met bebouwing wordt bedoeld. De afspraken zoals weergegeven in de 3e Nota Waddenzee, blijven op dit punt geldig.	Geen.
021 - 05	Productschap VIS	Er moet in het besluit geen nieuwe invulling worden gegeven van vage begrippen (zoals 'cultuurhistorisch') uit een PKB die een beleidsinstrument en politiek compromis was en nu ineens rechtsgevolgen kan krijgen.	Deze reactie valt buiten de ontwerpwijziging van het Barro en heeft betrekking op het reeds vastgesteld Barro. Dit besluit is reeds gepubliceerd in het Staatsblad op 22 augustus 2011 en zal binnenkort in werking treden. De tervisielegging voor dit besluit heeft plaatsgevonden in juni-augustus 2009. Overigens maakten en maken de cultuurhistorische waarden deel uit van de te beschermen en te behouden waarden en kenmerken van het waddengebied. Het is aan de provincies en de gemeenten dit nader in te vullen.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
032 - 38	Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland	Amvb artikel 2.13.2 lid 3 moet de termijn van 1 jaar waarbinnen de provincies de nadere begrenzing van de zones voor werelderfgoedgebieden dienen vast te stellen, verlengen tot tenminste 2 jaar. Dit i.v.m. het ritme van periodieke herziening van de provinciale ruimtelijke verordening.	Deze reactie valt buiten de ontwerpwijziging van het Barro en heeft betrekking op het reeds vastgestelde Barro. Niettemin zal het Rijk voor het moment van inwerkingtreding van de titel 2.13 in 2012 de mogelijkheid bieden meer tijd ter beschikking te krijgen voor het opstellen van verordeningen. Het Rijk kan titel 2.13 van het besluit overigens pas in werking laten treden als in de Wro de grondslag voor medebewind is geregeld. De wetsherziening van de Wro is nu in procedure.	Geen.
040 - 01	Gedeputeerde Staten van provincie Flevoland	Op basis van de Barro zal voor diverse onderwerpen uit het vooroverleg over de plannen moeten blijken of een plan wel of niet strijdig is met de rijksbelangen. Dit stelt eisen aan het vooroverleg. De werkwijze dat tijdens het vooroverleg zo nodig duidelijkheid moet worden verkregen, kan ruimte bieden voor het benodigde maatwerk. De resultaten van het vooroverleg moeten vanuit het Rijk worden neergelegd in een vooroverleg reactie, t.b.v. duidelijkheid en inzichtelijkheid t.a.v. de interpretatie van het Barro.	Zoals in de SVIR is aangegeven zal het Rijk vooraf vooroverleg blijven voeren indien er sprake is van belangen van eigenaar of beheerder. Inderdaad is het van belang dat vooroverleg zodanig vorm te geven dat duidelijk wordt van welke (rijks)belangen er sprake is en op welke wijze hiermee in de planvorming rekening gehouden moet worden. Het gaat hier om het in de toelichting bij het Barro genoemde vooroverleg conform artikel 3.1.1. van de Wro, dat ondermeer kan gaan over Rijksvaarwegen/vrijwaringszones, hoofdwegen en spoorwegen, reserveringsgebieden, primaire waterkeringen of rijkswateren. Het is aan de gemeente hoe deze haar vooroverleg inricht. Als de gemeente het Rijk iets voor vooroverleg aanbiedt dan is het vanzelfsprekend dat het Rijk daar op reageert. De vorm waarin is niet in de wet vastgelegd.	Geen.
058 - 10	Algemene Vereniging voor Natuurbescherming	Niet duidelijk is op welk basisstuk de eerste aanvulling van het besluit betrekking heeft.	De ontwerp-amvb uit 2009 is als gevolg van de ontwerp-SVIR aangepast, vastgesteld en op 22 augustus als het <i>Besluit algemene regels</i>	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			<i>ruimtelijke ordening</i> (Barro) in het Staatsblad verschenen. De 'eerste aanvulling van het besluit' is een aanvulling van het op 26 augustus gepubliceerde Barro.	
058 - 11	Algemene Vereniging voor Natuurbescherming	Het besluit is uit balans. Het besluit bevat geen inhoudelijke bepalingen voor provincie-overschrijdende ontwikkelingen op het gebied van natuur en landschap en urbanisatie. Zo wordt het Nationaal Landschap Het Groene Hart zelfs niet genoemd.	Het beleid voor natuur is gedecentraliseerd naar de provincies. Het Rijk stelt kaders waar dat in verband met de (inter)nationale verplichtingen noodzakelijk is. Landschap is geen taak meer van het Rijk en wordt overgelaten aan de provincies, voor zover deze landschappen niet worden beschermd als Werelderfgoed.	Geen.
071 - 04	Federatie van Oppervlaktedelfstoffenwinners Industrieën	In aantal gebiedsreserveringen Maas zijn eigendomsbelangen of (mogelijke) winlocaties van grondstoffen en/of baksteenfabrieken gesitueerd. Is met de belangen rekening gehouden en wat zijn de consequenties van de reservering?	Het opnemen van deze gebieden in het Barro heeft alleen gevolgen voor wijzigingen in de bestaande bestemmingsplannen. Bestaande rechten en toegestane functies die zijn opgenomen in de bestemmingsplannen blijven bestaan. Bovendien betekent het reserveren van deze gebieden in het besluit niet dat alle ontwikkelingen onmogelijk worden. Alleen grootschalige of kapitaalintensieve ontwikkelingen die toekomstige rivierkundige maatregelen ernstig belemmeren moeten worden geweerd. De bestemming is mogelijk als de gewenste ontwikkelingen toekomstige rivierverruimende maatregelen vanuit rivierkundig oogpunt niet in de weg staan en de maatregel geen grootschalige of kapitaalintensieve ontwikkeling betreft. De laatste zijn ontwikkelingen die de rivierverruimende maatregelen fors duurder maken als het gebied moet worden afgekocht of onteigend, of waardoor de kans op (claimbare) schade toeneemt als de rivierverruimende maatregel wordt uitgevoerd.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
071 - 05	Federatie van Oppervlaktedelfstoffenwinners Industrieën	Verzoek tot waarborgen dat ontgrondingsactiviteiten die een bijdrage kunnen leveren aan ruimtelijke doelen als natuurontwikkeling en rivierverruiming en waarvoor nu reserveringen in het Barro worden opgenomen, daadwerkelijk binnen deze gebieden mogelijk blijven.	Als de ontgroning de 'nee, tenzij'-afweging doorstaat, is de activiteit mogelijk. De afweging wordt per geval gemaakt en de uitkomst ervan is afhankelijk van de aard van het gebied en de aard van de activiteit.	Geen.
081 - 15	Noordvleugel Utrecht	Het besluit bevat punten waarvan de consequenties nog niet duidelijk zijn en lijkt op een aantal punten meer beperkingen te bevatten dan de SVIR zelf (vrijwaringszones weg/spoor brengen binnenstedelijke opgave in gevaar). Dit is reden tot zorg. Een constructieve en oplossingsgerichte houding wordt gevraagd, wanneer in de toekomst zou blijken dat het besluit beperkingen oplevert voor bijvoorbeeld onze binnenstedelijke opgave.	De SVIR en het Barro liggen in elkaars verlengde en zijn niet met elkaar in tegenstelling. Het Barro borgt verschillende rijksbelangen in de SVIR juridisch. Wanneer onvoorzienne knelpunten zich voordoen zal de intentie van het Rijk altijd zijn te zoeken naar constructieve oplossingen, doch omwille van rechtszekerheid en transparantie altijd binnen de kaders die het Barro op dit punt biedt. Goedgekeurde bestemmingsplannen worden bij de inwerkingtreding van het besluit gerespecteerd. De vrijwaringszones langs de rijkswegen bij de steden (Ring en Driehoek) zijn afgestemd op lopende planstudies; deze staan de binnenstedelijke opgave niet in de weg.	Geen.
083 - 22	Samenwerkingsverband Noord-Nederland	Heeft overeenkomstig de voorgaande concept Amvb Ruimte samen met de eilandgemeenten de landinwaartse grens van het kustfundament op de Friese Waddeneilanden bepaald. Gaat er van uit dat het Rijk deze grens in de systematiek van de nieuwe Amvb Ruimte overneemt.	Deze reactie valt buiten de ontwerpwijziging van het Barro en heeft betrekking op het reeds vastgesteld Barro. Dit besluit is reeds gepubliceerd in het Staatsblad op 22 augustus 2011 en zal binnenkort in werking treden. Overigens is de landinwaartse grens van het kustfundament tot stand gekomen in overleg met de betrokken overheden.	Geen.
083 - 30	Samenwerkingsverband Noord-Nederland	Signaleert dat het artikel in het Barro onderdeel Waddenzee dat betrekking heeft op de jachthavens problemen geeft voor de uitvoering van het Convenant Vaarrecreatie.	Deze reactie valt buiten de ontwerpwijziging van het Barro en heeft betrekking op het reeds vastgesteld Barro. Dit besluit is reeds gepubliceerd in het Staatsblad op 22 augustus	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			2011 en zal binnenkort in werking treden.	
083 - 32	Samenwerkingsverband Noord-Nederland	Zijn de mogelijke vestigingsplaatsen voor nieuwe clusters windmolens bij de kop van de Afsluitdijk gelegen op ongeveer 24 kilometer van het radarstation van vliegbasis Leeuwarden strijdig met het Barro aangezien deze in artikel 2.6.9 tweede en derde lid in een radarverstoringgebied van 28 kilometer voorziet?	Deze reactie valt buiten de ontwerpwijziging van het Barro en heeft betrekking op het reeds vastgesteld Barro. Dit besluit is reeds gepubliceerd in het Staatsblad op 22 augustus 2011 en zal binnenkort in werking treden. In een ministeriële regeling behorende bij dit besluit wordt het toetsingsregime voor de militaire radars opgenomen. Deze regeling zal gelijk met de inwerkingtreding van het Barro worden gepubliceerd. Overigens is het voornemen het toetsingsregime voor de radarverstoring aan te passen. In alle gevallen zal echter een toetsing moeten uitwijzen of er sprake is van strijdigheden.	Geen.
097 - 03	ASI 80 Auto's	Verzoek tot ondersteuning vanuit het Rijk (en/of andere overheden) in het vinden van een alternatieve locatie, waarop zijn bedrijf met meer zekerheid kan worden voortgezet.	Goedgekeurde bestemmingsplannen worden bij de inwerkingtreding van het besluit gerespecteerd. Het betreft een ruimtelijke reservering en de consequenties voor de locatie van het bedrijf komen pas aan de orde als de verbreding daadwerkelijk wordt gerealiseerd.	Geen.
124 - 03	College van B&W van gemeente Dalfsen	De Formulering 'Een bestemmingsplan bevat geen wijzigingen...' (oa 2.8.3 en 2.8.9) is zeer ruim omschreven. Reikwijdte van de artikelen moet duidelijk zijn.	De formuleringen zijn in lijn met verschillende artikelen in het reeds vastgestelde Barro. Uit de nota van toelichting bij het Barro blijkt dat het bestuursorgaan een grote beleidsvrijheid heeft om zijn eigen ruimtelijk beleid vorm te geven. Omdat situaties zeer verschillen, is het nodig een algemene norm te geven.	Geen.
155 - 17	Stichting Natuur & Milieu	Het Barro moet de ruimtelijke en milieukaders voor de Nationale Belangen juridisch borgen.	Het Barro biedt juridische borging aan verschillende nationale belangen in de SVIR. Tevens worden enkele nationale ruimtelijke belangen in de SVIR ondersteund door milieuregelgeving.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
160 - 10	Vereniging van Nederlandse Gemeenten	De toelichting bij het Barro moet een paragraaf wijden aan de bestuurlijke lasten, inclusief hogere kosten	De lasten die het Barro veroorzaakt voor andere overheden zijn beperkt. Met IPO en VNG is in het proces naar het eerste ontwerp van het Barro overeengekomen dat deze beperkte verhoging van de lasten geen aanleiding geeft tot compensatie van enige aard van rijkswege, mede gezien het feit dat dit ontwerp slechts bestond uit voort te zetten reeds bestaand rijksbeleid. Het huidige Barro kent minder onderwerpen dan het ontwerp waarover deze afspraken zijn gemaakt. De lasten die het huidige Barro én de aanvulling daarop tezamen veroorzaken blijven binnen de reeds gemaakte afspraken. In de NvT bij het aanvullend besluit zal hierover een passage worden opgenomen.	In de NvT bij het aanvullend besluit zal een passage worden opgenomen over bestuurlijke lasten.
163 - 06	ProRail	Aangegeven moet worden hoe om wordt gegaan met overlapping van reserveringen.	Zoals in de Nota van Toelichting bij het Barro staat kunnen op bepaalde locaties verschillende beperkingenregimes tegelijkertijd gelden. Een bestemmingsplan zal met alle belangen rekening moeten houden en binnen alle gestelde kaders moeten passen.	Geen.
166 - 10	VEWIN	In het besluit moet worden opgenomen hoe het drinkwaterbelang in bestemmingsplannen dient te worden opgenomen.	Het Barro bevat de vertaling van het beleid uit de ontwerp SVIR die het Rijk juridische wil borgen. Het Rijk ziet geen noodzaak tot het opnemen van drinkwater als nationaal belang in de SVIR. Op dit moment wordt dit prima behartigd door de drinkwaterbedrijven en decentrale overheden. Het Rijk zal in de Rijksstructuurvisie Ondergrond onderzoeken of drinkwaterwinning uit de ondergrond van nationaal belang is en welke consequenties dat heeft voor bovengrondse functies.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
183 - 01	Vereniging Natuurmonumenten	Ten opzichte van de in 2009 ter visie gelegen ontwerp-tekst is de tekst nu verkort. Een nadere invulling van het EHS-beschermingsregime wordt nu meer bij de provincies neergelegd. Het risico wordt nu vergroot dat het beschermingsniveau onvoldoende wordt geïmplementeerd. Daarnaast lijkt het Rijk af te willen wijken van de bestaande EHS-spelregels, bijvoorbeeld in een zinsnede van de toelichting ("Het in het besluit.... ..tussen Rijk en provincies").	De artikelen over de EHS zijn in lijn met het Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur.	Geen.
200 - 33	College van B&W van gemeente Nijmegen	In de definitieve SVIR en Amvb moet duidelijkheid worden gegeven over de nieuwe toetsingsmethode voor radarverstoring (relevant gezien de ongewenste belemmeringen die de huidige regels opleveren voor binnenstedelijke ontwikkelingen, specifiek in de regio Nijmegen in verband met Volkel).	Deze reactie valt buiten de ontwerpwijziging van het Barro en heeft betrekking op het reeds vastgesteld Barro. Dit besluit is reeds gepubliceerd in het Staatsblad op 22 augustus 2011 en zal binnenkort in werking treden. In een ministeriële regeling behorende bij dit besluit wordt het toetsingsregime voor de militaire radars opgenomen. Deze regeling wordt gelijk met de inwerkingtreding van het Barro gepubliceerd.	Geen.
200 - 35	College van B&W van gemeente Nijmegen	Het Barro (eerste aanvulling) geeft duidelijk aan wat het Rijk op de genoemde thema's wil bereiken, maar hoe dit vertaald moet worden op bestemmingsplanniveau is op onderdelen onduidelijk.	In de ontwerpwijziging van het Barro zijn nationale belangen opgenomen. Gemeentelijke ruimtelijke besluiten mogen niet strijdig zijn met het Barro.	Geen.
210 - 02	Erfgoedvereniging Heemschut	Van het voornemen om naast beschermde rijksmonumenten en beschermde dorps- en stadsgezichten, alleen nationale monumenten die tevens van internationaal belang zijn of worden geacht imperatief te beschermen, is in de 'ontwerp AMvB Ruimte' niets terug te vinden	Het Barro geeft uitvoering aan het belang van ruimte voor erfgoed door de bescherming van een aantal werelderfgoederen in Nederland te borgen. Deze zijn van internationaal belang. De andere werelderfgoederen die Nederland Rijk is worden beschermd via de monumentenwet.	Geen.
255 - 01	Waddeneilanden	In het Barro zijn de teksten uit de PKB Waddenzee niet beleidsneutraal overgenomen.	Deze reactie valt buiten de ontwerpwijziging van het Barro en heeft betrekking op het reeds	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		Wij verzoeken u met klem om in het Barro de tekst van de vastgestelde PKB één op één over te nemen.	vastgesteld Barro. Dit besluit is reeds gepubliceerd in het Staatsblad op 22 augustus 2011 en zal binnenkort in werking treden. Ten aanzien van het Barro kan worden opgemerkt dat deze zoveel mogelijk in lijn is met de 3 ^e Nota Waddenzee, binnen de randvoorwaarden die voor het maken van een juridische regeling in acht moeten worden genomen ten aanzien van concreetheid.	
255 - 02	Waddeneilanden	De tekst van de jachthavens (artikel 2.5.16) komt niet overeen met hetgeen in de PKB Waddenzee is vastgesteld. De tekst in het Barro is niet in lijn met de afspraken die zijn gemaakt in de PKB en het convenant Vaarrecreatie Waddenzee	Deze reactie valt buiten de ontwerp wijziging van het Barro en heeft betrekking op het reeds vastgesteld Barro. Dit besluit is reeds gepubliceerd in het Staatsblad op 22 augustus 2011 en zal binnenkort in werking treden. Ten aanzien van de regeling voor jachthavens in het Barro kan worden opgemerkt dat deze in lijn is met de 3e Nota Waddenzee, binnen de randvoorwaarden die voor het maken van een juridische regeling in acht moeten worden genomen ten aanzien van concreetheid.	Geen.
255 - 03	Waddeneilanden	Nee tenzij-principe in artikel 2.5.5 is beleidsbeperking t.o.v. PKB	Er is geen sprake van beleidsbeperking bij het nee, tenzij- regime in artikel 2.5.5 ten opzichte van de 3e Nota Waddenzee.	Geen.
255 - 04	Waddeneilanden	Ten aanzien van Wadwachtposten is een verruiming t.o.v. de PKB opgenomen	Er is geen sprake van verruiming van de mogelijkheid om wadwachtposten te realiseren. In het Barro zijn de teksten inzake wadwachtposten uit de pkb-passages van de 3 ^e Nota Waddenzee en die uit de Nota van Toelichting, gezien de ruimtelijke betekenis ervan, samengevoegd.	Geen.

L2. Rijksvaarwegen

Nummer	Organisatie	Zienswijze	Reactie	Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro
078 - 01	College van B&W van gemeente Amsterdam	Thans voorziene ruimtelijke ontwikkelingen moeten niet worden beperkt c.q. onmogelijk gemaakt door het opnemen van de vrijwaringszones. De vrijwaringszones zoals die in het ontwerp Barro (artikel 2.1.2. lid 2c ; artikel 2.1.2 lid 2e en artikel 2.1.3 lid a t/m e) zijn opgenomen kunnen beperkende gevolgen hebben voor ruimtelijke ontwikkelingen, bijvoorbeeld langs het IJ (bijvoorbeeld voor de Haven van Amsterdam (zie zienswijze), Zeeburgereiland en de beoogde pontverbinding op km 0.000 van het Amsterdam Rijnkanaal	De artikelen in het Barro met betrekking tot de vaarwegen zijn opgenomen om een vlotte en veilige doorvaart te bevorderen. Ruimtelijke ontwikkelingen die de veiligheid of doorvaart beperken zijn niet wenselijk. Het besluit nodigt uit tot dialoog tussen de gemeente en de vaarwegbeheerder. In goed overleg tussen beide kan worden gekeken onder welke voorwaarden ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk zijn langs de vaarwegen.	Geen.
078 - 02	College van B&W van gemeente Amsterdam	De veiligheidszones langs vaarwegen moeten berekend worden vanuit de vaarstrook en niet vanuit de grens van de vaarweg, (zoals nu in het Barro is opgenomen) in de gevallen waar tussen de vaarstrook en de rand van de vaarweg sprake is van een natuurlijk onderwatertalud. Dit omdat het reële risico op de wal niet aanwezig is in deze gevallen, omdat de feitelijke vaarstrook reeds op een aanzienlijke afstand van de oeverlijn ligt. De veiligheidszones moeten worden beperkt tot het vlak dat wordt bepaald op basis van de bestaande rekenregels uit de Richtlijn Vaarwegen.	De vaarwegbegrenzing is vastgelegd in de legger van de beheerder, terwijl de begrenzing van de vaarstrook dynamisch is en dientengevolge minder geschikt als basis voor ruimtelijke regelgeving. De nieuwe richtlijnen vaarwegen worden op basis van deze inzichten ook aangepast.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
078 - 13	College van B&W van gemeente Amsterdam	De voorschriften in het besluit die betrekking op de ruimtelijke reserveringen in bochten en bij splitsingen komen niet overeen met de richtlijnen vaarwegen of de brief van 21/22 mei 2008.	Er bestaat een verschil tussen de bepalingen in het Barro en de richtlijnen vaarwegen ten aanzien van bochten en splitsingen in de vaarweg. De richtlijnen vaarwegen zijn leidend geweest bij het opstellen van de vrijwaringzone in het besluit. Omdat voor eenieder duidelijk en navolgbaar moet zijn waar deze zone zich bevindt, is er gekozen voor een versimpeling van de richtlijnen ter hoogte van splitsingen in de vaarweg. De berekening middels boogstralen is vervangen door een makkelijker toepasbare zone van 50 meter vrijwaringzone tot een afstand van maximaal 300 meter tot de splitsing. De doorwerking van deze keuze ten aanzien van additionele ruimtelijke beperkingen zal echter beperkt zijn.	Geen.
122 - 02	Koninklijk Nederlands Watersport Verbond	Basis Recreatie Toervaart Net (BRTN) ontbreekt in het Barro	De SVIR instrumenteert het nationale ruimtelijke belang van de instandhouding van de hoofdnetwerken van weg-, spoor- en vaarwegen (belang 7). Ik zal in de definitieve SVIR zorgen voor een heldere passage over de bestuurlijke afspraken over het BRTN. Hierdoor is juridische borging in de Ontwerpwijziging Barro niet nodig.	Geen.
129 - 01	Stichting Recreatietoervaart Nederland	De Stichting Recreatietoervaart Nederland (SRN) kiest er voor om de borging van het basistoervaartnet te regelen in het Barro behorende bij de ontwerp SVIR.	Een goed netwerk voor de recreatievaart bevordert een vlotte en veilige doorstroming van alle vaarweggebruikers, dus ook van de beroepsvaart. Daarmee draagt het BasisRecreatieToervaartNet (BRTN) bij aan het goed functioneren van het netwerk van hoofdvaarwegen. De SVIR instrumenteert het nationale ruimtelijke belang van de instandhouding van de hoofdnetwerken van weg-, spoor- en vaarwegen (belang 7). In de definitieve	Opnemen passage in hoofdstuk 3.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			SVIR wordt gezorgd voor een heldere passage over de bestuurlijke afspraken over het BRTN. Hierdoor is juridische borging in het Barro niet nodig.	
181 - 01	Drechtsteden	Wat betekent een en ander voor de knoop Meerwede Lingelijn en Merwede-bruggen en welke invloed hebben de vrijwaringszones langs de Beneden-Merwede en de Noord? Zoals nu geformuleerd in het Barro, artikel 2.1.2. en onder lid 2, sub e valt de vrijwaringszone voor vaarwegen van 50 meter binnen een afstand van 300 meter van een vaarwegsplitsing of havenuitvaart over bestaand stedelijk gebied van Papendrecht. Onduidelijk is welke invloed deze vrijwaringszone heeft op de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling aan de oevers. Ook voor deze vrijwaringszone gaan wij er daarom van uit, dat nader overleg met het Rijk over de breedte van de zone mogelijk is.	De artikelen in het Barro met betrekking tot de vaarwegen zijn opgenomen om een vlotte en veilige doorvaart te bevorderen. Ruimtelijke ontwikkelingen die de veiligheid of doorvaart beperken zijn niet wenselijk. Het Barro nodigt uit tot dialoog tussen de gemeente en de vaarwegbeheerder. In goed overleg tussen beide kan worden gekeken onder welke voorwaarden ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk zijn langs de vaarwegen in de vrijwaringzone.	Geen.
201 - 02	VNO NCW	Basisrecreatietoerwaarnet alsnog opnemen in Amvb Ruimte.	De SVIR instrumenteert het nationale ruimtelijke belang van de instandhouding van de hoofdnetwerken van weg-, spoor- en vaarwegen (belang 7). Ik zal in de definitieve SVIR zorgen voor een heldere passage over de bestuurlijke afspraken over het BRTN. Hierdoor is juridische borging in de Ontwerpwijziging Barro niet nodig.	Geen.

L3. Hoofdwegen en hoofdspoorwegen

Nummer	Organisatie	Zienswijze	Reactie	Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro
036 - 02	College van B&W van gemeente Gorinchem	Op basis van de SVIR moet voor zowel de A15 vanaf Dordrecht tot aan de afslag Leerdam als de A27 vanaf Utrecht tot aan het knooppunt Gorinchem ruimte moet worden gereserveerd voor 2x4. Echter, onlangs is ook een besluit genomen over het voorkeursalternatief A27 Lunetten - Hooipolder en daarin wordt uitgegaan van een verbreding van de A27 op het tracédeel Scheiwijk tot aan de afslag Werkendam naar 2x4 rijstroken. Volgens bijlage 5 van het besluit moet voor het deel vanaf Gorinchem tot aan de afslag Werkendam rekening worden gehouden met 2x3. De bijlage en het voorkeursbesluit zijn daarmee in strijd met elkaar.	De ruimtereservering aan weerszijden van wegvakken geldt ook in knooppunten (zie artikel 2.7.2). In de toelichting zal dit worden verduidelijkt.	In de Nota van Toelichting wordt verduidelijkt dat de ruimtereservering voor wegen ook geldt in knooppunten.
036 - 03	College van B&W van gemeente Gorinchem	Voor de knooppunten moet ook worden voorzien in een maatvoering die moet worden gehanteerd voor een reservering.	De benodigde ruimtereserveringen voor het tracébesluit wegbreiding Schiphol-Amsterdam-Almere zijn op de kaart opgenomen.	Geen.
037 - 01	College van B&W van gemeente Almere	Artikel 2.7.2 behandelt de aanwijzing reserveringsgebieden voor de verbreding van bestaande infrastructuur. Concreet moet rekening worden gehouden met het gestelde in tracébesluit wegbreiding Schiphol-Amsterdam-Almere en dienovereenkomstig moet de kaart in bijlage 5 bij de Ontwerp Amvb Ruimte hierop aangepast worden.	Deze reservering is niet nodig. Uitbreiding A30 is niet aan de orde.	Geen.
037 - 02	College van B&W van gemeente Almere	Artikel 2.7.3. behandelt de aanwijzing van reserveringsgebieden voor de aanleg van nieuwe infrastructuur. Naar onze mening ontbreekt in kaart 5 de reservering voor een nieuwe gedeelte/uitbreiding van rijksweg A30;	Deze reservering is niet nodig. Uitbreiding A30 is niet aan de orde.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		meer specifiek van Nijkerk tot aan de aansluiting met de A27. Ook vertrouwen wij er op dat de geometrische plaatsbepaling van voornoemd reserveringsgebied voor de uitbreiding van de rijksweg A30 ook conform het gestelde in lid 2 bij ministeriele regeling zal worden vastgelegd.		
037 - 03	College van B&W van gemeente Almere	In bijlage 6 ontbreekt de reservering voor de nieuwe verbinding Stichtselijn. Deze toekomstige ruimtelijke reservering moet voor de nieuwe verbinding Stichtselijn in kaartbeelden opgenomen worden.	Het kabinet heeft een mogelijke Stichtse Lijn steeds als een regionaal OV-verbinding gedimensioneerd, niet als een landelijke spoorweg. Het valt daarmee niet onder de rijksverantwoordelijkheid.	Geen.
072 - 03	College van B&W van gemeente Zaandam	Op kaart 5 van het bij de structuurvisie behorende besluit moet vanwege de mogelijke aanleg van de verbinding A8-A9 een indicatief tracé als reservering uitbreidingsruimte landelijke hoofdwegen worden opgenomen.	Gezien de besluitvorming in het BO-MIRT van het voorjaar 2011 om voor alsnog geen planstudie te starten voor dit project is een reservering voor dit tracé niet in de SVIR opgenomen.	Geen.
078 - 03	College van B&W van gemeente Amsterdam	Het Barro moet maatwerk bieden ten aanzien van de reserveringsgebieden rond bestaande rijkswegen: het wettelijk vastleggen van reserveringsgebieden voor verbreding van bestaande infra past niet in het hoogstedelijk gebied.	Ruimtereservering op bestaande of nieuwe infrastructuur is noodzakelijk indien dit nodig is om het rijksbeleid te borgen. Dit laat onverlet of het hoogstedelijk of buitengebied is.	Geen.
078 - 04	College van B&W van gemeente Amsterdam	Er wordt in het Barro voorzien in reserveringsgebieden rondom de A10-oost van één rijstrook aan beide zijden (feitelijk 34 m vanaf de kantlijn). Dit moet worden gewijzigd: er moet slechts sprake zijn van een reservering aan de oostzijde. Ten behoeve van toekomstige uitbreiding van de A10-oost zijn bilaterale afspraken gemaakt tussen gemeente Amsterdam en RWS: de beoogde uitbreiding zal volledig worden gerealiseerd	Ten behoeve van het project wegbreiding Schiphol-Amsterdam-Almere is op de A10-oost een ruimtereservering opgenomen. Dit project voorziet in een verbreding van de A10-oost in beide richtingen. In het tracébesluit wordt de exacte locatie van deze verbreding vastgelegd. Het tracébesluit is leidend in deze.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		aan de oostzijde, waarvoor één strook van 60m planologisch wordt vrijgehouden.		
078 - 05	College van B&W van gemeente Amsterdam	De in het Barro opgenomen reserveringsgebieden langs de A10 zuid overlappen met de flanken van de Zuidas. Dit kan de ontwikkeling van de flanken belemmeren. Verzoek tot overleg hierover.	De reservering langs de A10 Zuid zijn opgenomen ten behoeve van het project Zuidasdok. Dit project is bedoeld om door het onder de grond brengen van infrastructuur de ontwikkeling van de flanken te stimuleren.	Geen.
078 - 06	College van B&W van gemeente Amsterdam	Op de bijbehorende kaart van het ontwerp Barro is de IJmeerlijn indicatief meegenomen. In plaats van deze kaart moet het bestemmingsplan 'IJburg tweede fase' worden opgenomen (zie zienswijze).	Ruimtereservering op bestaande of nieuwe infrastructuur is noodzakelijk indien dit nodig is om het rijksbeleid te borgen. Goedgekeurde bestemmingsplannen worden bij de inwerkingtreding van het besluit gerespecteerd.	Geen.
081 - 16	Noordvleugel Utrecht	Ten aanzien van het voornemen om vrijwaringszones aan te wijzen voor nieuwe verbindingen en uitbreidingen van weg- en spoorinfrastructuur: wanneer deze zones in Utrecht strikt worden toegepast, komt de binnenstedelijke opgave in gevaar. Dat kan betekenen dat toch weer gekozen moet worden voor grootschalige uitleglocaties langs de hoofdvervoersassen.	De vrijwaringszone rond de rijkswegen bij het Science Park is bedoeld voor de wegbreidingen die worden voorbereid in de planstudie Ring Utrecht. In deze planstudie wordt afgestemd met de ontwikkeling van het Science Park.	Geen.
081 - 40	Noordvleugel Utrecht	De vrijwaringszones rond rijksinfrastructuur kunnen in de regio Utrecht behalve voor delen van de binnenstedelijke bouwopgave ook grote problemen opleveren voor lopende projecten. In de gemeente Utrecht gaat het bijvoorbeeld over de afronding van Leidsche Rijn, het Stationsgebied en de verdere ontwikkeling het SciencePark Utrecht op de Uithof.	Ruimtereservering op bestaande of nieuwe infrastructuur is noodzakelijk indien dit nodig is om het rijksbeleid te borgen. Goedgekeurde bestemmingsplannen worden bij de inwerkingtreding van het besluit gerespecteerd.	Geen.
094 - 02	College van B&W van gemeente Delft	In tegenstelling tot vorige nota's is de ruimtelijke reservering langs snelwegen nu concreet benoemd. De reservering heeft	Goedgekeurde bestemmingsplannen worden bij de inwerkingtreding van het besluit gerespecteerd. Het betreft een ruimtelijke	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		gevolgen voor de huidige en toekomstige bestemmingen zoals vastgelegd in de Delftse bestemmingsplannen. Zal ook spelen in andere (sterk verstedelijkte) delen van Nederland. Voorstel om een procedure te ontwikkelen die de juiste balans vindt tussen de planvorming van de stad en de snelweg en willen hier graag bij betrokken worden.	reservering en de consequenties van inpassing komen pas aan de orde als de verbreding daadwerkelijk wordt gerealiseerd.	
097 - 01	ASI 80 Auto's	Door de reserveringsruimte van 34 meter voor de A7 volgens artikel 2,7,2 lid 2 sub b van de Ontwerp AMvB Ruimte wordt het terrein waarop het bedrijf van de betrokkene is gevestigd, ingekrompen.	Goedgekeurde bestemmingsplannen worden bij de inwerkingtreding van het besluit gerespecteerd. Het betreft een ruimtelijke reservering en heeft thans geen consequenties voor het functioneren van het bedrijf.	Geen.
099 - 01	De Wereldbazar OG b.v.	Zorg om de inperkende gevolgen die de reserveringsruimte in de SVIR en Amvb Ruimte heeft op terrein en de daarop geplande projecten.	De ruimtereservering aan weerszijden van wegvakken geldt ook in knooppunten (zie artikel 2.7.2). In de toelichting zal dit worden verduidelijkt.	In de Nota van Toelichting wordt verduidelijkt dat de ruimtereservering voor wegen ook geldt in knooppunten.
146 - 01	Waterschap De Dommel	In artikel 2.7.2 van het Ontwerpbesluit wordt voor de uitbreidingsruimte van het bestaande en nieuwe hoofdwegennet een profiel geschetst: het reserveringsgebied. Niet duidelijk is of in het reserveringsgebied ook rekening is gehouden met mitigatie en compenserende maatregelen. Indien dat niet het geval is en het reserveringsgebied uitsluitend ziet op een toename van asfalt en berm, dan is het ruimtebeslag in werkelijkheid groter. Dit aspect dient in een vroegtijdig stadium in de watertoets aan de orde te komen.	Er wordt bij de ruimtelijke reservering een standaard maatvoering aangehouden. De feitelijk benodigde ruimte is afhankelijk van de specifieke, lokale omstandigheden. Naast een standaardbreedte van een rijstrook wordt rekening gehouden met bijvoorbeeld een bergingszone, uitbuigruiimte van geleiderail, een obstakelvrije zone, een bermstoot plus een onderhoudstrook en ruimte voor parallelstructuur. Indien verbreding concreet aan de orde is dan wordt dit op projectniveau verder uitgewerkt en daarbij zullen de wateraspecten vroegtijdig worden meegenomen.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
163 - 04	ProRail	Hoeveelheid ruimte die gereserveerd wordt voor spoorwegen is onvoldoende duidelijk. Uit kaart is niet op te maken of zuidwestboog Betuweroute bij Meteren en mogelijke boog bij Deventer onderdeel uitmaken van ruimtelijke reserveringen.	Er is geen reservering langs bestaande sporen meer in het besluit, dus ook geen reserveringsafstanden. Alleen voor geheel nieuwe spoorverbindingen kan er gereserveerd worden, maar dat moet dan blijken uit de bij artikel 2.7.3 opgenomen kaarten in combinatie met de geometrische plaatsbepaling bij ministeriele regeling.	Geen.
175 - 05	College van B&W van gemeente Leiden	In AMvB 2.7.2 worden reserveringsgebieden voor verbreding rijksinfrastructuur opgenomen. Voor A4 en A44 is dat 38 meter. Dit heeft als gevolg dat plannen langs deze wegen onder druk komen te staan. Verzoek tot overleg over compensatie.	Ruimtereservering op bestaande of nieuwe infrastructuur is noodzakelijk indien dit nodig is om het rijksbeleid in de SVIR te borgen. Goedgekeurde bestemmingsplannen worden bij de inwerkingtreding van het besluit gerespecteerd.	Geen.
178 - 03	Stichting G. Ribbius Peletier Jr.	Indiener kan zich niet verenigen met de reserveringsgebieden t.b.v. verbreding van de A12 op haar grondgebied. Verzoek om de reserveringsgebieden op grondgebied van de Stichting die door de indiener wordt vertegenwoordigd te verwijderen uit het Barro.	Ruimtereservering op bestaande of nieuwe infrastructuur is noodzakelijk indien dit nodig is om het rijksbeleid te borgen. Goedgekeurde bestemmingsplannen worden bij de inwerkingtreding van het besluit gerespecteerd.	Geen.
181 - 09	Drechtsteden	In het licht van de voor de wegverbreding van de gemeenten vereiste vrijwaringszones voor stedelijke ontwikkelingen is duidelijkheid gewenst over realisatie van deze beide ruimteclaims en op welke termijn.	Ruimtereservering op bestaande of nieuwe infrastructuur is noodzakelijk indien dit nodig is om het rijksbeleid te borgen. Goedgekeurde bestemmingsplannen worden bij de inwerkingtreding van het besluit gerespecteerd. Indien de reservering tot realisatie leidt wordt deze in het MIRT-projectenboek opgenomen.	Geen.
181 - 10	Drechtsteden	Stelt kanttekeningen bij de breedte van de zones voor de A15 en A16. Onduidelijk is wat de consequenties zijn voor de planuitwerking. Verder betwijfelen wij of er ter hoogte van de Drechtunnel aan beide zijden wel voldoende ruimte is voor de genoemde 41 meter.	De kaart wordt aangepast, zodat de dimensionering van de ruimtereservering op de bedoelde trajecten op 2x4 rijstroken komt.	De kaart in de SVIR voor wegen zal worden aangepast tot 2x4 op bedoelde trajecten.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
200 - 37	College van B&W van gemeente Nijmegen	Het besluit maakt niet duidelijk hoe breed het reserveringsgebied langs de spoorlijn Arnhem - Nijmegen is. Hierover moet duidelijkheid worden gegeven.	Geometrische plaatsbepaling wordt bij ministeriele regeling vastgelegd, zie artikel 2.7.3, tweede lid.	Geen.
200 - 38	College van B&W van gemeente Nijmegen	Het kabinet moet duidelijkheid geven over de gevolgen van het aanwijzen van reserveringsgebieden rondom infrastructuur voor de volgende ontwikkelingen: stationsomgeving Nijmegen, vinexlocatie Waalsprong, project Handelskade, bedrijventerrein Griftdijk-noord, de plaatsing van windturbines langs de A15 en de realisatie van HOV in de regio Nijmegen parallel aan de spoorlijn. Ook moet duidelijkheid worden geboden over op welke wijze hiervoor middelen beschikbaar worden gesteld ter compensatie.	In het (ontwerp) Besluit algemene regels ruimtelijke ordening wordt aangegeven met welke maximaal reserveringsgebied per infrastructuur/modaliteit rekening gehouden moet worden. Hoeveel reserveringsgebied uiteindelijk nodig is zal moeten blijken wanneer deze projecten definitief in voorbereiding worden genomen. Alsdan wordt met betrokken partij(en) in overleg getreden.	Geen.
200 - 39	College van B&W van gemeente Nijmegen	Er dient in het besluit een overgangsregeling te worden opgenomen ten behoeve van de lopende ontwikkelingen die vallen binnen de reserveringsgebieden langs infrastructuur.	Artikel 2.7.4 van de ontwerpwijziging van het Barro geldt voor wijzigingen van bestemmingsplannen ten opzichte van daaraan voorafgaande bestemmingsplannen. Bestaande bestemmingsplannen worden geëerbiedigd. De ontwerpwijziging van het Barro ziet dus alleen op situaties waarin na inwerkingtreding van die amvb andere of nieuwe bestemmingen mogelijk maakt. Zie ook de ontwerp Nota van Toelichting bij dat artikel.	Geen.
251 - 06	Greenport Holland	In de kaart en de tekst worden de realisatie van de Rijnland Route en de oostelijke rondweg Amstelveen (N201-N9) gemist.	Dit zijn geen rijkswegen en komen daarom niet op een kaart van het hoofdwegenet te staan.	Geen.
254 - 01	Gemeente Zoetermeer	Indiener geeft aan dat het lijkt alsof in bijlage 5 van het Barro geen rekening is gehouden met de 3e rijstrook op de noordelijke rijbaan ter	De kaart in bijlage 5 van de ontwerpwijziging Barro geeft indicatief de ruimtelijke reservering weer voor de uitbreidingsruimte van bestaande en	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		hoogte van Zoetermeer, die op dit moment wordt gerealiseerd.	nieuwe wegen. Op de noordbaan van de A12 in Zoetermeer wordt op de kaart rekening gehouden met een uitbreidingsruimte voor 2 rijstroken. Dat is inclusief de momenteel in uitvoering zijnde 3 ^e rijstrook.	
254 - 02	Gemeente Zoetermeer	De aangegeven maatvoering in de AMvB Ruimte in relatie tot de fysieke breedte van een rijstrook kan indier niet plaats. Het begrip ten hoogste geeft geen handen en voeten aan de daadwerkelijk te reserveren ruimte.	In de ontwerpwijziging Barro is de maximale ruimtelijke reservering aangegeven om in de toekomst mogelijke uitbreidingen te realiseren. De feitelijk benodigde ruimte is afhankelijk van de specifieke, lokale omstandigheden. Bij het doorlopen van het MIRT-proces worden alle gevolgen van elk alternatief in kaart gebracht. Naast een standaardbreedte van een rijstrook wordt rekening gehouden met bijvoorbeeld een bergingszone, uitbuigrimte van geleiderail, een obstakelvrije zone, een bermsloot plus een onderhoudsstrook en ruimte voor parallelstructuur.	Reserveringskaart en maatvoering zal onderbouwd en verduidelijkt worden in de SVIR.
254 - 03	Gemeente Zoetermeer	Het is indier niet duidelijk wat de implicaties van deze ruimtelijke reserveringen zijn. Hoe denkt de minister de mogelijk nadelige effecten, bijvoorbeeld voor programmaontwikkelingen langs de snelwegen in het licht van de integrale opgave ter versterking van het vestigingsklimaat weg te nemen.	Met de ruimtelijke reservering is ter borging van het rijksbeleid helder welke ruimte nodig is voor (eventuele) verbreding van rijkswegen. Op de datum van inwerkingtreding van het besluit worden bestaande, vastgestelde bestemmingsplannen gerespecteerd. Op dergelijke plannen heeft de reservering geen nadelig effect. Nieuwe ontwikkelingen kunnen via het (bestuurlijk) proces van de gebiedsagenda aan de orde komen.	Geen.

L4. Elektriciteitsvoorziening

Nummer	Organisatie	Zienswijze	Reactie	Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro
013 - 03	College van B&W van gemeente Boxmeer	Wat betekent het voornemen voor een nieuwe hoogspanningsverbinding (indicatief) en wat kunnen de gevolgen zijn voor het beleid van de gemeente Boxmeer.	Dit voornemen in de SVIR volgt uit het SEVIII. Het Barro wordt bij dit onderwerp niet ingezet. Het voornemen betekent dat er mogelijk een nieuwe 380 kV hoogspanningsverbinding komt. Realisatie van dat voornemen hangt af van de verwachte vraag naar transport van elektriciteit. Zodra realisatie aan de orde komt zal het Rijk door middel van de rijkscoördinatieregeling het tracé van deze nieuwe verbinding vaststellen. De gevolgen voor het beleid van de gemeente Boxmeer zullen op dat moment aan de orde zijn.	Geen.
032 - 33	Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland	Verzoek om in de SVIR en het besluit de opgenomen passages betreffende kernenergie te schappen omdat deze onduidelijk, ongewenst en overbodig zijn. Onduidelijk is wat er wordt bedoeld met de 'op en buiten de (eerste) Maasvlakte opgeworpen belemmeringen die de bouw van een nieuwe kerncentrale belemmeren'. Niet is aangegeven tot waar de werkingssfeer van deze bepaling zich uitstrekt en wat er onder het begrip 'belemmering' moet worden verstaan. Uit de stukken blijkt evenmin of er rekening is gehouden met de inmiddels op en rond de Eerste Maasvlakte gebouwde installaties waar zich omvangrijke explosies kunnen voordoen.	In het SEVIII is Maasvlakte I aangewezen als een locatie waar het waarborgingsbeleid kerncentrales van toepassing is. Het SEVIII blijft ongewijzigd. Dat geldt overigens niet voor de Tweede Maasvlakte. Zodra er sprake is van een concrete bouw van kerncentrales volgt het Rijk een aparte vervolgprocedure waarbij met betrokken decentrale overheden overleg gevoerd zal worden.	Geen.
032 - 42	Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland	Verzoek om in artikelen 2.8.3 en 2.8.6 concreter aan te geven welke bestemmingen in de gebieden aangemerkt als vestigingsplaats voor grootschalige energieopwekking in elk	De formuleringen zijn in lijn met verschillende artikelen in het reeds vastgestelde Barro. Uit de nota van toelichting bij het Barro blijkt dat het bestuursorgaan een grote beleidsvrijheid heeft om	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		geval als belemmerend moeten worden beschouwd. Moet die ruimte fysiek worden vrijgehouden, of is het voldoende als het bestemmingsplan grootschalige energieopwekking en kernenergie niet expliciet uitsluit?	zijn eigen ruimtelijk beleid vorm te geven. Omdat situaties zeer verschillen, is het nodig een algemene norm te geven.	
037 - 04	College van B&W van gemeente Almere	Het toekomstige definitieve inpassingsplan Noord West 380 kV gaat voor op het gestelde in het voorliggende Barro. Nog temeer daar de insteek van de gemeente Almere is dat bij het aanleggen van de nieuwe 380 kV-lijn de bestaande, dwars door de stad liggende 380 kV-lijn gaat verdwijnen.	Het Rijk heeft nog geen besluit genomen over het tracé van de nieuwe 380 kV Noord-West verbinding door Almere. Het heeft dus evenmin besloten tot amovering van de bestaande 380 kV verbinding door Almere. Er is geen aanleiding de bestaande 380 kV verbinding uit het besluit te verwijderen.	Geen.
078 - 07	College van B&W van gemeente Amsterdam	In artikel 2.8.8 in samenhang met bijlage 7 wordt de ligging van een nieuwe hoogspanningsverbinding tussen Eemshaven en de centrale van Diemen indicatief geregeld. De voorkeursroute voor dit tracé loopt vanaf Almere via het bestaande rijkswegtracé A6-A1 om vervolgens aan te takken op de Diemercentrale buiten de contouren van toekomstig IJburg.	Artikel 2.8.8 heeft geen betrekking op de lijn Eemshaven-Diemen. Het Rijk is momenteel bezig met besluitvorming over het tracé van de nieuwe Noord-West 380 kV verbinding tussen Eemshaven en Diemen. In het kader daarvan zal het Rijk eveneens een besluit nemen over het gedeelte tussen Almere en Diemen. Het Rijk voert daarbij overleg met alle betrokken partijen.	Geen.
093 - 05	College van B&W van gemeente Bernisse	Er wordt van uitgegaan dat de indicatief over Voorne-Putten geprojecteerde hoogspanningsverbinding ondergronds wordt aangelegd.	In het SEVIII is aangegeven dat hoogspanningsverbindingen met een spanning van 220 kV en hoger in principe bovengronds aangelegd worden. Voor zover de leveringszekerheid dit toestaat kan in bijzondere gevallen ondergrondse aanleg overwogen worden, Het SEVIII blijft ongewijzigd. Het Rijk neemt in een eventuele vervolgpcedure bij vaststelling van het exacte tracé de beslissing over boven- of ondergrondse aanleg. Het Rijk voert daarbij overleg met alle	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			betrokken partijen.	
114 - 17	TenneT TSO B.V.	2.8.7 lid 1: artikel wijzigen in: hoogspanningsnet: het landelijk net met een spanning van ten minste 220 kV en de daarmee verbonden schakel-en/of transformatorstations en andere hulpmiddelen. hoogspanningsverbinding: een in artikel 2.8.8 aangewezen hoogspanningsverbinding met een spanning van ten minste 220 kV en de daarmee verbonden schakel- en/of transformatorstations en andere hulpmiddelen. en een regeling toevoegen zodat ook 110/150 kV verbindingen beter beschermd worden tegen externe ontwikkelingen.	Definitie hoogspanningsnet aanpassen door “en andere hulpmiddelen” op te nemen. Het er voor zorgen dat er voldoende capaciteit is om opgewekte elektriciteit te transporteren is een wettelijke taak van elektriciteitsnetbeheerders. Het Rijk wijst de tracés van hoogspanningsverbindingen vanaf 200 Kilovolt aan.	Definitie hoogspanningsnet in artikel 2.8.7 lid 1 wordt aangepast door “en andere hulpmiddelen” op te nemen.
114 - 18	TenneT TSO B.V.	2.8.7 lid2: wijzigen in: deze afdeling is van toepassing op gronden waarop of waarin een hoogspanningsverbinding is gelegen.	Het hoogspanningsnet met een spanning van 220 kV en hoger is praktisch geheel bovengronds aangelegd. Er bestaat het voornemen om in de Randstad de 380 kV verbinding voor een traject van 20 km ondergronds aan te brengen Dit rechtvaardigt een wijziging in het besluit.	2.8.7 lid2: wijzigen in: deze afdeling is van toepassing op gronden waarop of waarin een hoogspanningsverbinding is gelegen.
114 - 19	TenneT TSO B.V.	artikel 2.8.9 lid 1: toelichting ontbreekt, begrip bruikbaarheid is nu multi-interpretabel.	Het is inderdaad zinvol dat de term “bruikbaarheid” wordt gespecificeerd indien dat praktisch mogelijk is.	Het begrip bruikbaarheid in artikel 2.8.9 lid 1 wordt gespecificeerd.
114 - 20	TenneT TSO B.V.	2.8.9 lid 2: als volgt wijzigen: Een bestemmingsplan wijst geen ander tracé van de hoogspanningsverbinding of een andere locatie van de daarmee verbonden schakel en/of transformatorstations en andere hulpmiddelen aan. Aanwijzing van een ander tracé van de hoogspanningsverbinding is uitsluitend toegestaan, nadat een schriftelijk positief advies is verstrekt door de beheerder van het hoogspanningsnet en onder de	Het verbinden van een voorwaarde van een positief advies van de netbeheerder bij wijziging van een tracé impliceert dat de netbeheerder in de positie van een bestuursorgaan geplaatst wordt. Dat is bestuursrechtelijk niet gewenst	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		voorwaarden dat de bestemming hoogspanningsverbinding met de bijbehorende regels in het bestemmingsplan wordt gehandhaafd en de bruikbaarheid van de hoogspanningsverbinding niet belemmerd wordt.		
132 - 01	College van B&W van gemeente Terneuzen	Met het oog op gemeentelijke herindeling van 2003 in Zeeuws-Vlaanderen wordt verzocht in artikel 2.8.2, onderdeel W de aanduiding 'gemeenten Terneuzen en Sas van Gent' te wijzigen in 'gemeente Terneuzen'.	Wordt overgenomen.	In artikel 2.8.2, onderdeel W, wordt de aanduiding 'gemeenten Terneuzen en Sas van Gent' gewijzigd in 'gemeente Terneuzen'.
148 - 18	Havenbedrijf Rotterdam N.V.	Indiener vraag om de reservering t.b.v. een kerncentrale op de huidige Maasvlakte uit het waarborgingsbeleid van het Rijk en de ontwerp Amvb Ruimte te laten vervallen.	In het SEVIII is Maasvlakte I aangewezen als een locatie waar het waarborgingsbeleid kerncentrales van toepassing is. Het SEVIII blijft ongewijzigd. Dat geldt overigens niet voor de Tweede Maasvlakte. Zodra er sprake is van een concrete bouw van kerncentrales volgt het Rijk een aparte vervolgpcedure waarbij met betrokken decentrale overheden overleg gevoerd zal worden.	Geen.
153 - 02	Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht	Bij het aanwijzen van mogelijke vestigingsplaatsen voor elektriciteitsproductie is geen rekening gehouden met de beschikbaarheid van koelwater. Onduidelijk is of de betreffende locaties wel zo geschikt zijn met het oog op zoetwaterverdeling, met name in geval van watertekorten (en dus invloed op de verdringingsreeksen). Afwegingen ten aanzien van locaties en beschikbaarheid koelwater moeten expliciet genoemd worden in het Barro.	De locaties voor grootschalige elektriciteitsproductie zijn opgenomen in het SEVIII). Het SEVIII blijft ongewijzigd. Aan het SEV III ligt een plan milieueffectrapportage te grondslag, waarin ook het aspect van beschikbaarheid van koelwater meegenomen is.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
179 - 05	Waddenvereniging	Het aanwijzen van de Eemshaven voor de verdere ontwikkeling van grootschalige energieopwekking is strijdig met de noodzakelijke herstelopgaven voor dit estuarium en verdraagt zich niet met de Natura 2000 doelen voor dit gebied. Het is de vraag of het Eems-estuarium een temperatuurstijging ten gevolge van koelwaterlozingen kan verdragen. Op grond van het voorzorgsbeginsel moet worden afgezien van een kerncentrale.	De locaties voor grootschalige elektriciteitsproductie zijn opgenomen in het SEVIII. Het SEVIII blijft ongewijzigd. Aan het SEV III ligt een plan milieueffectrapportage te grondslag, waarin ook het aspect van beschikbaarheid van koelwater meegenomen is.	Geen.
183 - 12	Vereniging Natuurmonumenten	In het besluit zijn hoogspanningsverbindingen gepland in of nabij Natura 2000-gebieden en de EHS. Wij verzoeken u deze hier niet te plannen, vanwege de grote risico's die deze voor vogels kunnen hebben en de forse visuele verstoring op het landschap.	Het is onjuist dat in het besluit nieuwe hoogspanningsverbindingen met een spanning van 220 kV en hoger worden vastgelegd. Het besluit borgt uitsluitend reeds bestaande hoogspanningsverbindingen met een spanning van 220 kV en hoger.	Geen.
192 - 25	Onafhankelijke Nijmeegse Partij	Het gebied dat in de gemeente Nijmegen wordt aangewezen als grootschalige opwekkingslocatie voor elektriciteit wordt aangewezen moet verduidelijkt worden. En op welke wijze wordt de elektriciteit aldaar opgewekt?	De kaart voor ondermeer de locatie Nijmegen wordt geografisch verduidelijkt. Dit is de locatie aan de Waal waar nu een centrale van Electrabel staat. Het besluit doet geen uitspraken over de brandstofgeschiktheid van de locatie Nijmegen: alle brandstoffen exclusief kern -en windenergie zijn mogelijk. Keuze van brandstof is een zaak van de elektriciteitsproducent. Op de gereserveerde locatie wordt de elektriciteit overigens thans met kolen opgewekt.	In de Amvb-kaarten worden vestigingsplaatsen gespecificeerd.
192 - 26	Onafhankelijke Nijmeegse Partij	De kerncentrales in Nederland moeten gesloten worden.	Het besluit is er op gericht om het energiebeleid ruimtelijk te vertalen in concrete voorschriften voor gemeentelijke bestemmingsplannen. Het besluit is er niet op gericht om uitspraken te doen over het energiebeleid als zodanig.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
228 - 01	Gemeente Rotterdam	art. 2.8.2. Verzoek om locatie Galileïstraat niet op te nemen als locatie in het besluit.	De locatie Galileïstraat is opgenomen in het SEVIII). De elektriciteitsproducent ziet geen aanleiding de huidige locatie te verlaten.	Geen.
228 - 02	Gemeente Rotterdam	art. 2.8.3 De huidige AMvB staat herontwikkeling van de locatie Galileïstraat met alternatief programma in de weg. Door benoeming van het gehele havengebied Rijnmond-Rotterdam kan een goede afweging ten aanzien van de elektriciteitsopwekking worden verzekerd.	De locatie Galileïstraat is opgenomen in het SEVIII). De elektriciteitsproducent ziet geen aanleiding de huidige locatie te verlaten.	Geen.

L5. Buisleidingen

Nummer	Organisatie	Zienswijze	Reactie	Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro
028 - 01	Vereniging van Leidingeigenaren in Nederland	nb ook zienswijze ingediend bij SV Buisleidingen. Verzoekt bij titel 2.9 ook een (niet definitieve) kaart op te nemen met voorgenomen leidingstroken.	De opname van het onderwerp buisleidingen in het Barro wordt uitgesteld in afwachting van de behandeling van de Structuurvisie Buisleidingen. Dit onderwerp wordt nu niet voorgehangen bij de Kamers.	Titel buisleidingen vervalt geheel in het ontwerp 1e aanvulling Barro.
028 - 02	Vereniging van Leidingeigenaren in Nederland	p20 titel 9: waarom instrument rijksinpassingsplan niet toegepast ipv complexere systeem van voorkeurstracés?	De opname van het onderwerp buisleidingen in het Barro wordt uitgesteld in afwachting van de behandeling van de Structuurvisie Buisleidingen. Dit onderwerp wordt nu niet voorgehangen bij de Kamers.	Titel buisleidingen vervalt geheel in het ontwerp 1e aanvulling Barro.
028 - 03	Vereniging van Leidingeigenaren in Nederland	p 20 titel 2.9: een verbod mist om na planperiode van 10 jaar buisleidingstroken weg te bestemmen.	De opname van het onderwerp buisleidingen in het Barro wordt uitgesteld in afwachting van de behandeling van de Structuurvisie Buisleidingen. Dit onderwerp wordt nu niet voorgehangen bij de Kamers.	Titel buisleidingen vervalt geheel in het ontwerp 1e aanvulling Barro.
028 - 04	Vereniging van Leidingeigenaren in Nederland	p20 titel 2.9: verzoek bepaling opnemen die gemeenten verplicht om bestemmingsplannen te wijzigen indien exploitant buisleiding wil aanleggen.	De opname van het onderwerp buisleidingen in het Barro wordt uitgesteld in afwachting van de behandeling van de Structuurvisie Buisleidingen. Dit onderwerp wordt nu niet voorgehangen bij de Kamers.	Titel buisleidingen vervalt geheel in het ontwerp 1e aanvulling Barro.
028 - 05	Vereniging van Leidingeigenaren in Nederland	p 20 toelichting 1e tekstblok: term "zaken" vervangen door "ruimtelijke ontwikkelingen die een inbreuk kunnen maken op de aanleg en exploitatie van nieuwe buisleidingen en de functionaliteit van bestaande buisleidingen"	De opname van het onderwerp buisleidingen in het Barro wordt uitgesteld in afwachting van de behandeling van de Structuurvisie Buisleidingen. Dit onderwerp wordt nu niet voorgehangen bij de Kamers.	Titel buisleidingen vervalt geheel in het ontwerp 1e aanvulling Barro.
028 - 06	Vereniging van Leidingeigenaren in Nederland	p20 toelichting 3e tekstblok: "aanlegvergunningstelsel" conform wabo vervangen door figuur omgevingsvergunning "voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde of van werkzaamheden".	De opname van het onderwerp buisleidingen in het Barro wordt uitgesteld in afwachting van de behandeling van de Structuurvisie Buisleidingen. Dit onderwerp wordt nu niet voorgehangen bij de Kamers.	Titel buisleidingen vervalt geheel in het ontwerp 1e aanvulling Barro.

Nummer	Organisatie	Zienswijze	Reactie	Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro
028 - 07	Vereniging van Leidingeigenaren in Nederland	p20 toelichting 4e tekstblok: onderscheid bestaande en nieuwe buisleidingstroken: pleit voor op kaart helder maken welke stroken onverkort vastgelegd kunnen worden en welke zoekgebied hebben.	De opname van het onderwerp buisleidingen in het Barro wordt uitgesteld in afwachting van de behandeling van de Structuurvisie Buisleidingen. Dit onderwerp wordt nu niet voorgehangen bij de Kamers.	Titel buisleidingen vervalt geheel in het ontwerp 1e aanvulling Barro.
028 – 08	Vereniging van Leidingeigenaren in Nederland	art 2.9.2, art 2.9.5 en p20 en 21 toelichting 4e tekstblok: instelling van zoekgebieden is ongewenst, iig maximeren tot 3 jaar, en als geen discussie over is direct laten vervallen	De opname van het onderwerp buisleidingen in het Barro wordt uitgesteld in afwachting van de behandeling van de Structuurvisie Buisleidingen. Dit onderwerp wordt nu niet voorgehangen bij de Kamers.	Titel buisleidingen vervalt geheel in het ontwerp 1e aanvulling Barro.
028 - 09	Vereniging van Leidingeigenaren in Nederland	art. 2.9.3 sub b: verzoek om bij afweging afwijkend tracé voor nieuwe leidingen relevante buisleidingexploitanten te betrekken.	De opname van het onderwerp buisleidingen in het Barro wordt uitgesteld in afwachting van de behandeling van de Structuurvisie Buisleidingen. Dit onderwerp wordt nu niet voorgehangen bij de Kamers.	Titel buisleidingen vervalt geheel in het ontwerp 1e aanvulling Barro.
028 - 10	Vereniging van Leidingeigenaren in Nederland	art. 2.9.3 sub b: verzoek om bij afweging afwijkend tracé voor nieuwe leidingen relevante buisleidingexploitanten te betrekken.	De opname van het onderwerp buisleidingen in het Barro wordt uitgesteld in afwachting van de behandeling van de Structuurvisie Buisleidingen. Dit onderwerp wordt nu niet voorgehangen bij de Kamers.	Titel buisleidingen vervalt geheel in het ontwerp 1e aanvulling Barro.
028 - 11	Vereniging van Leidingeigenaren in Nederland	art 2.9.5 lid 2: naast termen aanleg en instandhouding ook de term "bruikbaarheid" te hanteren.	De opname van het onderwerp buisleidingen in het Barro wordt uitgesteld in afwachting van de behandeling van de Structuurvisie Buisleidingen. Dit onderwerp wordt nu niet voorgehangen bij de Kamers.	Titel buisleidingen vervalt geheel in het ontwerp 1e aanvulling Barro.
028 - 12	Vereniging van Leidingeigenaren in Nederland	p21 toelichting 4e tekstblok: kassen boven buisleidingstroken dienen te worden vermeden.	De opname van het onderwerp buisleidingen in het Barro wordt uitgesteld in afwachting van de behandeling van de Structuurvisie Buisleidingen. Dit onderwerp wordt nu niet voorgehangen bij de Kamers.	Titel buisleidingen vervalt geheel in het ontwerp 1e aanvulling Barro.
028 - 13	Vereniging van Leidingeigenaren in Nederland	art 2.9.5 lid 2 en p21 toelichting: overig genoemde activiteiten beter onder omgevingsvergunning (ipv aanlegvergunning)	De opname van het onderwerp buisleidingen in het Barro wordt uitgesteld in afwachting van de behandeling van de Structuurvisie Buisleidingen.	Titel buisleidingen vervalt geheel in het ontwerp 1e aanvulling Barro.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			Dit onderwerp wordt nu niet voorgehangen bij de Kamers.	
028 - 14	Vereniging van Leidingeigenaren in Nederland	p21 toelichting 5e tekstblok: graag heldere aanduiding van welke met de buisleiding verbonden objecten aangebracht kunnen worden binnen de leidingstrook.	De opname van het onderwerp buisleidingen in het Barro wordt uitgesteld in afwachting van de behandeling van de Structuurvisie Buisleidingen. Dit onderwerp wordt nu niet voorgehangen bij de Kamers.	Titel buisleidingen vervalt geheel in het ontwerp 1e aanvulling Barro.
028 - 15	Vereniging van Leidingeigenaren in Nederland	p23 toelichting 7e tekstblok: buisleidingenstroken ook onder openbare belangen scharen	De opname van het onderwerp buisleidingen in het Barro wordt uitgesteld in afwachting van de behandeling van de Structuurvisie Buisleidingen. Dit onderwerp wordt nu niet voorgehangen bij de Kamers.	Titel buisleidingen vervalt geheel in het ontwerp 1e aanvulling Barro.
035 - 02	College van B&W van gemeente Raalte	Het bieden van ruimte voor het hoofdnetwerk voor vervoer van (gevaarlijke) stoffen, kan resulteren in planschadeclaims na vaststelling van gewijzigde bestemmingsplannen. Verzoek om bij de verdere uitwerking van het Barro helderheid te geven hoe met mogelijke planschadeclaims om wordt gegaan. Gaat er vanuit dat deze niet voor rekening van de gemeente komen.	De opname van het onderwerp buisleidingen in het Barro wordt uitgesteld in afwachting van de behandeling van de Structuurvisie Buisleidingen. Dit onderwerp wordt nu niet voorgehangen bij de Kamers.	Titel buisleidingen vervalt geheel in het ontwerp 1e aanvulling Barro.
093 - 04	College van B&W van gemeente Bernisse	Gaat ervan uit dat de ruimtelijke reservering voor het ondergrondse ruimtegebruik door Voorne-Putten zich beperkt tot het in de Structuurvisie opgenomen tracé, met inachtneming van de daarop ingediende verzoeken van de gemeenten om aanpassing van het tracé op specifieke locaties.	De opname van het onderwerp buisleidingen in het Barro wordt uitgesteld in afwachting van de behandeling van de Structuurvisie Buisleidingen. Dit onderwerp wordt nu niet voorgehangen bij de Kamers.	Titel buisleidingen vervalt geheel in het ontwerp 1e aanvulling Barro.
124 - 01	College van B&W van gemeente Dalfsen	Duidelijk maken of de gevolgen van PR- en GR-contour die als gevolg van zoekgebied buisleidingen aangewezen worden voor rekening van Rijk zijn.	De opname van het onderwerp buisleidingen in het Barro wordt uitgesteld in afwachting van de behandeling van de Structuurvisie Buisleidingen. Dit onderwerp wordt nu niet voorgehangen bij de Kamers.	Titel buisleidingen vervalt geheel in het ontwerp 1e aanvulling Barro.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
124 - 04	College van B&W van gemeente Dalfsen	Graag geldigheidsduur van zoekgebied buisleidingen van 5 jaar schrappen. Ook na deze 5 jaar kunnen er ontwikkelingen voordoen, die verleggen van buisleidingen rechtvaardigen.	De opname van het onderwerp buisleidingen in het Barro wordt uitgesteld in afwachting van de behandeling van de Structuurvisie Buisleidingen. Dit onderwerp wordt nu niet voorgehangen bij de Kamers.	Titel buisleidingen vervalt geheel in het ontwerp 1e aanvulling Barro.
124 - 05	College van B&W van gemeente Dalfsen	Helderheid geven hoe omgegaan wordt met planschadeclaims en/of hogere kosten (van individuele agrarische bedrijven) als gevolg van zoekgebied buisleidingen.	De opname van het onderwerp buisleidingen in het Barro wordt uitgesteld in afwachting van de behandeling van de Structuurvisie Buisleidingen. Dit onderwerp wordt nu niet voorgehangen bij de Kamers.	Titel buisleidingen vervalt geheel in het ontwerp 1e aanvulling Barro.
160 - 17	Vereniging van Nederlandse Gemeenten	Wanneer er meer ruimte is dan de 70 meterstrook en er vooralsnog geen realisatie van de buisleiding is voorzien moet ook de exacte begrenzing van de strook zo lang mogelijk open worden gehouden	De opname van het onderwerp buisleidingen in het Barro wordt uitgesteld in afwachting van de behandeling van de Structuurvisie Buisleidingen. Dit onderwerp wordt nu niet voorgehangen bij de Kamers.	Titel buisleidingen vervalt geheel in het ontwerp 1e aanvulling Barro.
160 - 18	Vereniging van Nederlandse Gemeenten	In artikel 2.9.6. van het ontwerpbesluit is aangegeven dat de minister de buisleidingenstrook kan aanpassen "voor wijzigingen van onderges chikte aard". Hierbij ontbreekt een definitie van wat precies bedoeld wordt met "ondergeschikt". Wij verzoeken u deze alsnog toe te voegen.	De opname van het onderwerp buisleidingen in het Barro wordt uitgesteld in afwachting van de behandeling van de Structuurvisie Buisleidingen. Dit onderwerp wordt nu niet voorgehangen bij de Kamers.	Titel buisleidingen vervalt geheel in het ontwerp 1e aanvulling Barro.
160 - 19	Vereniging van Nederlandse Gemeenten	In artikel 2.9.5. lid 2 is aangegeven dat in de buisleidingenstroken geen nieuwe bestemmingen mogen worden toegelaten die kunnen leiden tot een belemmering van de aanleg en instandhouding van buisleidingen van nationaal belang in de buisleidingenstrook. In de toelichting zijn voorbeelden genoemd van (soorten) functies die wel of niet toegestaan zouden zijn. In plaats daarvan geven wij er de voorkeur aan om in het artikel zelf of in de toelichting expliciet aan te geven dat het gaat	De opname van het onderwerp buisleidingen in het Barro wordt uitgesteld in afwachting van de behandeling van de Structuurvisie Buisleidingen. Dit onderwerp wordt nu niet voorgehangen bij de Kamers.	Titel buisleidingen vervalt geheel in het ontwerp 1e aanvulling Barro.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR. Ontwerpwijziging Barro</u>
		om bouwwerken, objecten etc., die niet mogen conflicteren met het mogelijke toekomstige gebruik als buisleidingenstrook en dat het bij wel conflicterend gebruik alleen mag gaan om tijdelijke kleinschalige en niet kapitaalsintensieve ontwikkelingen.		

L6. Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

Nummer	Organisatie	Zienswijze	Reactie	Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro
021 - 01	Productschap VIS	De EHS gaat met bruto-netto opgaven voor extra natuurbeleid zorgen in de grote wateren. Hierbij is geen rekening gehouden met de functie visserij en het gemeenschappelijk Visserijbeleid. De toets op activiteiten binnen de EHS zal plaatsvinden vanuit de Natuurbeschermingswet. Hier vindt misbruik plaats van bevoegdheden.	De grote wateren zijn uitgesloten van het EHS-regime. Het EHS-regime is alleen van toepassing op EHS voor zover gelegen op land. Voor de grote wateren voor zover aangewezen als Natura 2000-gebied geldt het beschermingsregime uit de Natuurbeschermingswet 1998.	Geen.
021 - 04	Productschap VIS	In de SVIR en Amvb Ruimte wordt geen onderscheid meer gemaakt tussen een bruto en een netto EHS. In het besluit wordt wel een onderscheid gemaakt tussen de EHS op land, waarvoor een planologisch regime is uitgewerkt dat gericht is op doorwerking in provinciale regelgeving (verordening) en de EHS op grote wateren, waarvoor geen op doorwerking gericht planologisch regime geldt omdat deze door het Rijk zelf worden beheerd.	Met de SVIR komt het Nota Ruimte beleid te vervallen, echter het ruimtelijk beleid uit de Nota Ruimte voor de grote rivieren wordt onder de SVIR voortgezet. Er wordt in de SVIR geen onderscheid meer gemaakt tussen een bruto en netto EHS. Het Barro borgt het ruimtelijk rijksbeleid ten aanzien van de grote rivieren. De Natura -2000 bescherming op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 blijft van kracht en wordt niet geraakt door de regels in deze AMVB.	Geen.
022 - 10		Er moeten geen bepalingen uit oude Pkb's Vijfde Nota Ruimte en Structuurvisie Groene Ruimte II in het besluit worden verankerd totdat de daadwerkelijke gevolgen van de huidige wijze van implementatie van de Vogel- en Habitatrichtlijn uitgekristalliseerd zijn.	Soortenbescherming wordt primair via het sectorale spoor van de Flora- en Faunawet geregeld. Deze wet heeft een generieke werking en geldt onverkort in de EHS. De EHS ondersteunt het soortenbeleid.	Geen.
032 - 41	Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland	Verzoek om de definitie van de wezenlijke kenmerken en waarden in gebieden met een agrarische bestemming (artikel 2.10.1) aan te passen. De huidige definitie kan tot ongewenste effecten leiden, omdat op basis van de huidige tekst diverse ontwikkelingen binnen de agrarische bestemming toelaatbaar	Dit betreft beleid uit de Nota Ruimte dat met de SVIR wordt voortgezet. Het Rijk zet in op een adequaat beschermingsregime, zonder onnodige belemmeringen voor grondeigenaren. Als provincies dat willen, kunnen ze op bepaalde gebieden een strenger beschermingsregime van toepassing verklaren.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		zijn, mits zich maar geen significante strijd met de aanwezige waarden voordoet. Centraal zou echter moeten staan dat ook in het agrarisch gebied dat binnen de begrenzing van de EHS is opgenomen ontwikkelingen worden getoetst aan de beoogde (natuur)functie.		
040 - 02	Gedeputeerde Staten van provincie Flevoland	Voor de uitvoerbaarheid van de voorgestelde regeling EHS wordt aandacht gevraagd voor het vaststellen van de wezenlijke kenmerken en waarden, waarvoor PS Flevoland een werkwijze hebben vastgesteld. Gelet op de voorgestelde regeling in het Barro moeten deze 'bij verordening' worden vastgesteld, verzocht wordt om de vaststelling 'bij of krachtens 'verordening' te laten plaatsvinden, zodat PS dit aan GS kunnen overlaten.	Op bladzijde 35 van de nota van toelichting bij het Barro staat uitgelegd dat Provinciale Staten hun verordenende bevoegdheid kunnen delegeren aan GS, mits voldaan wordt aan artikel 152 van de Provinciewet. Dat artikel bepaalt dat de staten bevoegdheden kunnen overdragen. Het Barro hoeft dus zelf niet 'of krachtens' te vermelden om dit mogelijk te maken.	Geen.
040 - 03	Gedeputeerde Staten van provincie Flevoland	Het artikel 2.10.5, onderdeel c gaat niet alleen over toepassing van artikel 2.10.4, eerste lid, onderdeel c, maar ook over toepassing van artikel 2.10.4 eerste lid (geheel).	Dit punt zal worden meegenomen.	Artikel 2.10.5 onderdeel c wordt ook van toepassing gemaakt op 2.10.4, eerste lid als geheel.
040 - 04	Gedeputeerde Staten van provincie Flevoland	In de toelichting bij de regeling EHS is de insteek van het Rijk voor de decentralisatie opgenomen. Deze passage moet worden geschrapt. Bij de regeling in het Barro gaat het om de spelregels EHS. Deze spelregels staan niet ter discussie. De passages over decentralisatie zijn dus niet relevant. Ook wordt met deze passage een voorschot genomen op de uitkomsten van een discussie die nog gaande is.	Inmiddels is er een Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur gesloten. De EHS-artikelen van het Barro passen hierin. De Nota van Toelichting zal in lijn worden gebracht met dit akkoord .	De NvT wordt in lijn gebracht met het Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
054 - 21	Gedeputeerde Staten van provincie Zeeland	Bij artikel 2.10.7 moet ruimhartige interpretatie waarbij ook GS grenzen kunnen wijzigen (conform artikel 2.10.3), ten behoeve van snellere procedures en meer mogelijkheden voor lokaal maatwerk. Verwijzend naar tegenstrijdigheid tussen de artikelen 2.10.7 en 2.10.3, waarbij in 2.10.7 is geregeld dat een bestemmingsplan, waarvoor een wijziging van de begrenzing van de EHS is benodigd, slechts kan worden vastgesteld nadat Provinciale Staten de aanwijzing van de EHS hebben gewijzigd. In 2.10.3 staat dat de aanwijzing van de begrenzing bij of krachtens provinciale verordening kan worden gewijzigd. 'Krachtens' betekent immers dat Provinciale Staten herbegrenzing ook aan GS kunnen overlaten.	Deze zienswijze gaat in op de oude versie van de Ontwerpwijziging Barro. In het huidige ontwerp is artikel 2.10.7 komen te vervallen.	Geen.
069 - 06	College van B&W van gemeente Arnhem	Zeker ten aanzien van het in het Barro gestelde 'dat de provincies de EHS realiseren aan de hand van de uitgangspunten neergelegd in het deelbestuursakkoord natuur' is een zorgvuldige overdracht van taken, verantwoordelijkheden en middelen van Rijk naar provincie aan de orde	Eens. Zie het recent gesloten Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur.	Geen.
081 - 39	Noordvleugel Utrecht	Militaire oefenterreinen (waaronder de Leusderheide) moeten niet uit de EHS worden geschrapt (art. 2.10.2). Leusderheide moet deel uitmaken van het samenhangende stelsel van natuurgebieden. Uitzondering op het planologische regime van de EHS voor het gebruik als defensie terrein is wel acceptabel. Voor een eventuele andere gebruiker in de toekomst zullen echter wel de plichten (en de	Dit is een voortzetting van het beleid in de Nota Ruimte en het Structuurschema Militaire Terreinen 2. Het intensieve gebruik als oefenterrein verdraagt zich moeilijk met aanwijzing als EHS bij deze specifiek aangewezen terreinen. Het ministerie van Defensie beheert de terreinen echter wel als waren ze onderdeel van de EHS. Bij het vervallen van de militaire functie, kunnen de terreinen worden opgenomen in de EHS.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		rechten) moeten gelden zoals die in de EHS gelden.		
086 - 03	Vereniging van Recreatieondernemers Nederland	In het kader van de herbegrenzing van de EHS en overeenkomstig met de agrarische sector zou de resterende exclavering van recreatiebedrijven alsnog moeten plaatsvinden. Door exclavering ontstaat een ja, mits benadering waarbij ontwikkelingsruimte voor recreatiebedrijven ontstaat. Geadviseerd wordt om dit instrument op te nemen in het Barro.	Deze zienswijze betreft de concrete begrenzing van de EHS. De begrenzing van de EHS behoort tot de verantwoordelijkheid van de provincie.	Geen.
086 - 04	Vereniging van Recreatieondernemers Nederland	Om de vormgeving van een compacte EHS te bevorderen wordt een landelijk herstructureringsfonds verblijfsrecreatie voorgesteld, op te nemen in het besluit, waarmee toekomstige verblijfsrecreatiebedrijven in de EHS in staat worden gesteld om de exploitatie te beëindigen, zodat de vrijkomende gronden worden toegevoegd aan de EHS. [verwezen wordt naar een uitgewerkt plan]	Het Barro stelt ruimtelijke kaders in regelgeving. Het voorstel betreft geen ruimtelijke regeling, dus dit kan niet in het besluit geregeld worden. Het beleid ten aanzien van verblijfsrecreatiebedrijven is primair een regionale afweging.	Geen.
102 - 18	Gedeputeerde Staten provincie Limburg	De feitelijke invulling van het planologisch beschermingsregime van de EHS kan prima aan de provincies worden overgelaten, zoals ook in het verleden het geval is geweest. Met oog op de verantwoordelijkheid van de provincies voor de uitvoering kan de nu voorgestelde detaillering in de vorm van bepalingen in het besluit geschrapt worden.	De EHS is een belangrijk instrument om aan de internationale verplichtingen te kunnen voldoen, die ondermeer volgen uit het Verdrag inzake de bescherming van trekkende wilde diersoorten (het Verdrag van Bonn) en het Verdrag inzake het behoud van wilde dieren en planten en hun natuurlijke leefmilieu in Europa (het Verdrag van Bern). Op Europees niveau is aan deze verdragen invulling gegeven via de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Vanuit dit oogpunt is het noodzakelijk dat het Rijk op hoofdlijnen regels stelt. De regeling in het ontwerpbesluit is ten opzichte van het eerdere ontwerp Barro sterk	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			vereenvoudigd.	
102 - 19	Gedeputeerde Staten provincie Limburg	De bepalingen t.a.v. het planologisch beschermingsregime van de EHS / de invulling van de regeling is niet in overeenstemming met de tekst van de SVIR en met de toelichting van het besluit. De nee, tenzij-regeling en saldobenadering zijn nu op een wijze verweven die niet in lijn is met de tekst van de SVIR. Ook de bepalingen met betrekking tot natuurcompensatie zijn multi-interpretabel en niet in lijn met de spelregels.	Er worden op hoofdlijnen regels gesteld ter bescherming van de EHS. In de ontwerp Ontwerpwijziging Barro is het nee-tenzij regime in elkaar geschoven met saldobenadering. Dit heeft geleid tot een vereenvoudiging van het regime. Dit regime doet echter geen afbreuk aan de uitgangspunten van de spelregels EHS. De spelregels EHS werkten al met saldobenadering als toevoeging op het nee-tenzij regime. Het vereenvoudigde regime is dus niet wezenlijk anders dan de spelregels EHS. De Nota van toelichting licht onder het kopje "Inhoudelijk beschermingsregime" het beschermingsregime toe.	Geen.
116 - 08	Interprovinciaal Overleg	onder voorbehoud: houdt vast aan versoberingsvoorstellen ingebracht op 18 mei in BKO, vanwege gewenste verantwoordelijkheidsverdeling Rijk-provincies t.a.v. realisatie herijkte EHS. uitgangspunt is en blijft borging via gezamenlijk opgestelde Spelregelkader. Doet wijzigingsvoorstel voor titel 2.10 in bijlage (zie bijlage)	De EHS is een belangrijk instrument om aan de internationale verplichtingen te kunnen voldoen, die ondermeer volgen uit het Verdrag inzake de bescherming van trekkende wilde diersoorten (het Verdrag van Bonn) en het Verdrag inzake het behoud van wilde dieren en planten en hun natuurlijke leefmilieu in Europa (het Verdrag van Bern). Op Europees niveau is aan deze verdragen invulling gegeven via de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Vanuit dit oogpunt is het noodzakelijk dat het Rijk op hoofdlijnen regels stelt. De regeling in het ontwerpbesluit is ten opzichte van het eerdere ontwerp Barro sterk vereenvoudigd.	Geen.
118 - 08	LTO Nederland	Dwingende bepaling op te nemen in Amvb Ruimte die toeziet op het vervallen van planologische bescherming van die gebieden	Dit is niet nodig. Op de gronden die binnen de begrenzing van de herijkte EHS vallen, is het regime in het besluit van toepassing. Gronden die	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		die niet tot natuur zullen worden omgevormd en buiten de toekomstige EHS zullen vallen.	buiten de begrenzing vallen, zijn geen EHS: in deze gebieden geldt het beschermingsregime uit het ontwerpbesluit voor de EHS dan ook niet.	
154 - 24	Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Brabant	Huidige stelsel van beschermingsregime van de EHS moet in hoofdlijnen als uitgangspunt te worden gehandhaafd en op compacte wijze opgenomen worden in het Barro.	Dat gebeurt met dit besluit.	Geen.
154 - 25	Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Brabant	Voor het militaire terrein Oirschot (COT) geen aanleiding in te stemmen met volledige verwijdering uit de EHS.	Dit is een voortzetting van het beleid in de Nota Ruimte en het Structuurschema Militaire Terreinen 2. Het intensieve gebruik als oefenterrein verdraagt zich moeilijk met aanwijzing als EHS bij deze specifiek aangewezen terreinen. Het ministerie van Defensie beheert de terreinen echter wel als waren ze onderdeel van de EHS. Bij het vervallen van de militaire functie, kunnen de terreinen worden opgenomen in de EHS.	Geen.
155 - 45	Stichting Natuur & Milieu	Militair Oefenterrein Oirschotse Heide: nu het Ministerie van Defensie de tanks schrapt, is er geen aanleiding meer om delen van het N2000-gebied Oirschotse Heide uit de EHS te houden/halen. Wij verzoeken u om de gehele Oirschotse Heide als EHS op te nemen.	Dit is een voortzetting van het beleid in de Nota Ruimte en het Structuurschema Militaire Terreinen 2. Het intensieve gebruik als oefenterrein verdraagt zich moeilijk met aanwijzing als EHS bij deze specifiek aangewezen terreinen. Ook zonder tanks blijft de Oirschotse Heide een dusdanig intensief gebruikt militair oefenterrein dat dit zich moeilijk verdraagt met de aanwijzing als EHS. Het ministerie van Defensie beheert de terreinen echter wel als waren ze onderdeel van de EHS. Bij het vervallen van de militaire functie, kunnen de terreinen worden opgenomen in de EHS.	Geen.
183 - 02	Vereniging Natuurmonumenten	2.10.1: Voor gebieden met een agrarische bestemming niet alleen uitgaan van aanwezige waarden, maar ook van potentiële waarden. Dit dus gelijk trekken met de overige gebieden. Sowieso in situaties waarbij sprake is van een	Dit betreft voortzetting van het beleid van de Nota Ruimte. Het Rijk zet in op een adequaat beschermingsregime, zonder onnodige belemmeringen voor huidige grondeigenaren. Als provincies dat willen, kunnen ze op bepaalde	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		dubbelbestemming (agrarisch gebied met natuurwaarden) onder de wezenlijke kenmerken en waarden ook de potentiële waarden rekenen.	gebieden een strenger beschermingregime van toepassing verklaren.	
183 - 03	Vereniging Natuurmonumenten	2.10.2: in dit artikel worden zeven militaire terreinen 'met een pennenstreek' expliciet uitgesloten van opname in de EHS. Dit zijn ook gebieden die eerst wel in de EHS liggen en deze kunnen, volgens de EHS-spelregels, niet zomaar uit de EHS gebracht worden. In het bijzonder voor Militair Oefenterrein Oirschot wordt geconstateerd dat dit ingaat tegen eerder gemaakte afspraken.	Het intensieve gebruik als oefenterrein verdraagt zich moeilijk met aanwijzing als EHS bij deze specifiek aangewezen terreinen. Het ministerie van Defensie beheert de terreinen echter wel als waren ze onderdeel van de EHS. Bij het vervallen van de militaire functie, kunnen de terreinen worden opgenomen in de EHS. Deze militaire terreinen hadden op basis van de Nota Ruimte en het Structuurschema Militaire Terreinen 2 niet aangewezen mogen worden als EHS. Met betrekking tot het oefenterrein Oirschot (inclusief 'vak B') geldt dat de begrenzing na herinrichting bepalend is voor de EHS-begrenzing. Dit is ook in overeenstemming met de Nota Ruimte en het SMT 2.	Geen.
183 - 04	Vereniging Natuurmonumenten	2.10.4: het Barro moet regels opnemen die ertoe strekken dat gemeenten in hun bestemmingsplannen de door de provincie begrensde gebieden (waaronder EHS) moeten opnemen en begrenzen.	In het Barro is gekozen voor medebewind bij de borging van het nationale ruimtelijke belang EHS. Dit betekent dat provincies worden opgedragen regels te stellen ter bescherming van de EHS die doorwerken tot op het niveau van bestemmingsplannen. Dit kan maar hoeft niet in te houden dat de EHS in bestemmingsplannen wordt opgenomen.	Geen.
183 - 05	Vereniging Natuurmonumenten	2.10.4: Met de nu voorliggende tekst wordt gesuggereerd dat het nee-tenzij regime niet van toepassing is als er sprake is van een combinatie van projecten die gezamenlijk niet leiden tot significante effecten. Het beschermingsniveau kan daarbij onder druk	Er worden op hoofdlijnen regels gesteld ter bescherming van de EHS. In het ontwerpbesluit is het nee-tenzij regime in elkaar geschoven met de saldobenadering. Dit heeft geleid tot een vereenvoudiging van het regime. Dit regime doet echter geen afbreuk aan de uitgangspunten van	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		komen te staan. Moet verduidelijkt worden en moet het huidige stelsel van bescherming EHS als uitgangspunt nemen.	de spelregels EHS. Het vereenvoudigde regime is dus niet wezenlijk anders dan de spelregels EHS. De Nota van toelichting licht onder het kopje "Inhoudelijk beschermingsregime" het beschermingsregime toe.	
183 - 06	Vereniging Natuurmonumenten	2.10.4: in het besluit ontbreekt een verantwoordingsbepaling mbt de saldobenadering die in de eerdere versie (art 3.13 2e lid) wel aanwezig was. Wij verzoeken u deze bepaling alsnog op te nemen.	Er worden op hoofdlijnen regels gesteld ter bescherming van de EHS. In de Ontwerpwijziging Barro is het nee-tenzij regime in elkaar geschoven met saldobenadering. Dit heeft geleid tot een vereenvoudiging van het regime. Dit regime doet echter geen afbreuk aan de uitgangspunten van de spelregels EHS. Het vereenvoudigde regime is dus niet wezenlijk anders dan de spelregels EHS. De Nota van toelichting licht onder het kopje "Inhoudelijk beschermingsregime" het beschermingsregime toe.	Geen.
183 - 07	Vereniging Natuurmonumenten	2.10.5, onder b: Bij wijziging van begrenzing bij kleinschalige ontwikkelingen is het van belang dat bij wijziging in het bestemmingsplan dit zorgvuldig onderbouwd wordt, inclusief een afweging van het zwaarwegende openbare belang en alternatieven. Deze voorwaarde graag in het besluit opnemen, om te voorkomen dat dit te gemakkelijk en lichtvaardig kan gebeuren.	Op basis van de algemene motiveringsplicht die volgt uit artikel 3.1.6 Bro is reeds voorzien in een verplichting tot zorgvuldige onderbouwing van besluiten. Het idee van kleinschalig herbegrenzen is juist dat de afweging van groot openbaar belang en alternatieven niet hoeft te worden doorlopen. Dit volgde ook al uit de spelregels EHS.	Geen.
183 - 08	Vereniging Natuurmonumenten	In het in de eerdere versie opgenomen artikel 3.12, lid 5 en lid 6, ontbreken in de huidige Amvb. Deze zijn wel van belang voor een goede verantwoording van de omvang en kwaliteit van compensatie (lid 5) en van het behoud van cultuurhistorische en landschappelijke waarden (lid 6). Verzoekt deze bepalingen alsnog op te nemen.	In het licht van het regeerakkoord wordt er door het Rijk op hoofdlijnen regels gesteld ter bescherming van de EHS. Dit beschermingsregime richt zich uitsluitend op de natuurwaarden van de gebieden die als EHS zijn begrensd. In het ontwerpbesluit is opgenomen dat na de toepassing van het nee-tenzij regime, de overblijvende negatieve effecten van de gewenste	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			ontwikkeling op de natuurwaarden gelijkwaardig moeten worden gecompenseerd. De generieke borging van cultuurwaarden is versterkt door aanpassing van het Besluit ruimtelijke ordening (art. 3.1.6.). Indien een bestemmingsplan, projectbesluit of beheersverordening wordt opgesteld, is het bevoegd gezag verplicht rekening te houden met cultuurhistorische waarden in en boven de grond.	
183 - 09	Vereniging Natuurmonumenten	In het Barro moet worden vastgelegd dat de provincies bij verordening regels stellen om de destijds al in de Nota Ruimte opgenomen planologische basisbescherming te garanderen voor de bruto begrensde EHS.	Er is geen sprake meer van rijksbeleid voor een bruto EHS. Het besluit gaat over datgene wat begrensd is als EHS. Daarbuiten worden geen regels gesteld.	Geen.
183 - 10	Vereniging Natuurmonumenten	In de toelichting van het besluit is vermeld dat het de bedoeling is dat agrarische gronden die nog niet materieel tot de EHS behoren, wel op de één of andere manier in bestemmingsplannen als EHS worden aangeduid. Dit staat niet in de tekst van het besluit. Dit moet wel in de tekst opgenomen.	De Nota van Toelichting gaat onder het kopje "Doorwerking naar bestemmingsplannen" in op de bestemming van de gronden die door de provincie zijn <i>aangewezen</i> als behorend tot Ecologische hoofdstructuur. De bestemming die de gemeente geeft aan de grond is echter niet leidend voor de vraag of het beschermingsregime uit het besluit van toepassing is op de grond. Zodra de grond bij provinciale verordening is begrensd als EHS is het beschermingsregime uit het besluit van toepassing. De gemeenten zijn vervolgens verplicht enkel bestemmingen op deze grond toe te staan die de "nee-tenzij" afweging doorstaan. In de doorwerking van het beschermingsregime ten aanzien van agrarische gronden gelegen binnen de EHS is dus reeds voorzien.	Geen.
183 - 11	Vereniging Natuurmonumenten	In de tekst van de toelichting (p8) wordt gesuggereerd dat het PBL heeft aangegeven dat een kleinere EHS een goed alternatief is	Het Planbureau voor de Leefomgeving heeft in het rapport 'Herijking van de Ecologische Hoofdstructuur' laten zien dat adequaat beheer	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		voor het bevorderen van de biodiversiteit. Dit klopt niet, verzoekt te corrigeren.	van de nu gerealiseerde EHS tot 2020 ongeveer de helft kost van voortzetting van het oude beleid, en vrijwel evenveel biodiversiteit oplevert (figuur 3, pagina 12). Als daarnaast geïnvesteerd wordt in inrichting en beperkte verwerving om de waterhuishouding op orde te krijgen en de betreffende natuurgebieden robuuster te maken, dan is meer biodiversiteit te realiseren met minder geld en hectares dan in het oude beleid.	
200 - 27	College van B&W van gemeente Nijmegen	Op het gebied van natuur komt het voor dat in hetzelfde gebied meerdere regimes voorkomen, die niet naadloos op elkaar aansluiten. Het is onduidelijk of dit probleem opgelost gaat worden omdat in de SVIR en het besluit de nieuwe Natuurwet niet wordt genoemd.	Zowel binnen de SVIR en Ontwerpwijziging Barro als de nieuwe Wet Natuur is gewerkt aan een vereenvoudiging en 'ontstapeling' van regels en beleidscategorieën. Een ontwerp van de nieuwe Wet Natuur is op 6 oktober 2011 ter consultatie voorgelegd. In de Nota van toelichting is onder het kopje "Relatie met andere beschermingsregimes", toegelicht hoe het beschermingsregime voor de EHS zich verhoudt tot het beschermingsregime dat volgt uit de Vogel- en Habitatrichtlijn.	Geen.
200 - 36	College van B&W van gemeente Nijmegen	De grote rivieren vallen wel onder de EHS, maar hier geldt het planologisch beschermingsregime niet. Het besluit maakt niet duidelijk waarom hiervoor is gekozen en wat de gevolgen zijn voor de bescherming van de Uiterwaarden en het rivierwater in relatie tot Natura 2000. De uiterwaarden hebben immers ook een Natura 2000-status, maar het rivierwater niet.	In het Barro is het beleid uit de Nota Ruimte ten aanzien van de grote rivieren voortgezet. De Natura -2000 bescherming op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 blijft van kracht en wordt niet geraakt door de regels in deze AMvB.	Geen.

L7. Primaire waterkeringen

Nummer	Organisatie	Zienswijze	Reactie	Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro
040 - 06	Gedeputeerde Staten van provincie Flevoland	Het is niet nodig in het Barro een regeling op te nemen aangaande het tegengaan van ontwikkelingen rondom primaire waterkeringen die het onderhoud, instandhouding of versterking van de kering kunnen belemmeren. Dit belang is al geregeld in het waterspoor. Als motief voor opname in het Barro wordt gesteld dat het NWP uitdrukkelijk is gekozen om de bescherming via 2 sporen te laten plaatsvinden (water en ruimtelijk) Echter, zodra de Waterwet onder de werking van de Wabo wordt gebracht, gaat het argument voorkomen mogelijk maken activiteiten die niet vergunbaar zijn via waterspoor niet meer op en is er in feite sprake van een overbodige regeling.	Aangezien op het gebruik van de gronden waarop de primaire waterkering is gelegen en de beschermingszone beperkingen van toepassing zijn, is het gewenst dat dit ook in het bestemmingsplan tot uiting komt. Burgers en bedrijven die in deze zone initiatieven ontwikkelen, wordt langs deze weg tijdig gewezen op de aanwezigheid van deze beperkingen. Ook bij enkele andere onderwerpen, zoals de primaire waterkeringen en de grote rivieren, is gekozen voor zowel bescherming van het waterstaatkundige spoor in het kader van de Waterwet als ruimtelijke bescherming in het Barro. Ook nadat de Waterwet onder de Wabo is gebracht zullen het veelal waterschappen zijn die op grond van hun Keur vergunning verlenen voor activiteiten in de primaire kering en/of beschermingszone. De regeling is dan ook niet overbodig.	Geen.
078 - 08	College van B&W van gemeente Amsterdam	Er is geen meerwaarde voor het tevens planologisch vastleggen van beschermingszones bij primaire Waterkeringen, aangezien dit al via de Waterwet is geregeld (via vastlegging in de van toepassing zijnde leggers en keur). Er moet daarom worden afgezien van het tevens borgen van de beschermingszones in het bestemmingsplan.	Aangezien op het gebruik van de gronden waarop de primaire waterkering is gelegen en de beschermingszone beperkingen van toepassing zijn, is het gewenst dat dit ook in het bestemmingsplan tot uiting komt. Burgers en bedrijven die in deze zone initiatieven ontwikkelen, wordt langs deze weg tijdig gewezen op de aanwezigheid van deze beperkingen. Ook bij enkele andere onderwerpen, zoals het kustfundament en de daarop gelegen primaire waterkering en de grote rivieren, is gekozen voor zowel bescherming van het waterstaatkundige	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			spoor in het kader van de Waterwet als ruimtelijke bescherming in het Barro. Ook nadat de Waterwet onder de Wabo is gebracht zullen het veelal waterschappen zijn die op grond van hun Keur vergunning verlenen voor activiteiten in de primaire kering en/of beschermingszone. De regeling is dan ook niet overbodig.	
216 - 13	College van B&W van gemeente Middelburg	Artikel 2.3.5. van het ontwerp van het besluit moet duidelijker specificeren dat dit artikel alleen bedoeld is voor gebieden waar sprake is van een primaire waterkering of kustfundament.	Deze reactie valt buiten de ontwerpwijziging van het Barro en heeft betrekking op het reeds vastgesteld Barro. Dit besluit is reeds gepubliceerd in het Staatsblad op 22 augustus 2011 en zal binnenkort in werking treden. De landinwaartse grens van het kustfundament is tot stand gekomen in overleg met de betrokken overheden. Het betreffende artikel beperkt zich tot het kustfundament, zoals blijkt uit de titel 2.3 en het bovenschrift van het artikel 2.3.5.	Geen.
230 - 38	Unie van Waterschappen	Tekstsuggestie Artikel 2.11.3 AMVB (Beschermingszones toevoegen): 'Ten aanzien van gronden waarop een primaire waterkering ligt of die de functie van primaire waterkering hebben, of beschermingszones....voor zover de nieuwe bestemming ontwikkelingen mogelijk maakt die het onderhoud, de instandhouding of de versterking van de primaire waterkering of beschermingszones, kunnen belemmeren'.	De bestaande tekst geeft aan dat ter plaatse van de beschermingszones geen bestemmingswijzigingen mogen plaats vinden die het onderhoud, de instandhouding of de versterking van de primaire waterkering kunnen belemmeren. De voorgestelde toevoeging is niet nodig en maakt het onderhoud, de instandhouding of de versterking van de beschermingszone tot een zelfstandig doel.	Geen.

L8. IJsselmeergebied

Nummer	Organisatie	Zienswijze	Reactie	Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro
037 - 05	College van B&W van gemeente Almere	<p>Artikel 2.12.2., lid c., stelt dat de uitbreidingsruimte in de Randmeren (voor Almere is dit het Gooimeer) beperkt is tot 15 hectare als onderdeel van de totale 700 hectare. Reeds bij diverse gelegenheden hebben wij aangegeven dat wij deze interpretatie van het Nationale Waterplan (NWP) niet delen. In het ontwerp-NWP was namelijk duidelijk aangegeven dat de 700 hectare van toepassing op was op heel Almere, zonder kwantitatieve beperkingen aan de Randmeren, aangezinde Randmeren (i.c. Gooimeer), IJmeer en Markermeer onderdeel uitmaken van hetzelfde watersysteem. Is oneens met het gestelde in artikel 2.12.2., lid c. De ontwerp Amvb Ruimte moet bevatten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voor het Gooimeer te bepalen dat er voor de gemeente Almere buitendijkse ontwikkelingen mogelijk zijn; - de omvang van deze buitendijkse ontwikkelingen echter niet te maximaliseren op 12 hectare, maar op 50 hectare; - de daadwerkelijke omvang van deze buitendijkse ontwikkelingen in het Gooimeer te salderen met de 700 hectare die reeds zijn vastgelegd in het Nationaal Waterplan. 	<p>Het besluit wordt aangepast teneinde duidelijk te maken dat de buitendijkse uitbreidingsruimte van Almere van 700 hectare van toepassing is op heel Almere, met daar inbegrepen 12ha als maximum voor uitbreiding voor het project Hoogtij in het Gooimeer. Dit project is als een zogenaamd pijplijnproject te beschouwen, waarmee wordt bedoeld dat dit project zich ten tijde van het uitbrengen van het NWP al in een zodanig (bestuurlijk en juridisch) vergevorderd stadium bevond, dat dit project wordt ondersteund. Zoals hiervoor opgemerkt, wordt de daadwerkelijke omvang van de buitendijkse ontwikkeling in het Gooimeer gesaldeerd met de totale buitendijkse ruimte voor Almere van 700 hectare.</p>	<p>Artikel 2.12.2 wordt aangepast om buitendijkse uitbreidingsruimte Almere te salderen met de ontwikkeling Gooimeer.</p>
040 - 07	Gedeputeerde Staten van provincie Flevoland	<p>Verzoek om het Barro voor buitendijks bouwen in het IJsselmeergebied in overeenstemming te brengen met het voorstel van de gemeente Almere om in het Gooimeer de ontwikkeling</p>	<p>Het besluit wordt aangepast teneinde duidelijk te maken dat de buitendijkse uitbreidingsruimte van Almere van 700 hectare van toepassing is op heel Almere, met daar inbegrepen 12ha als maximum</p>	<p>Artikel 2.12.2 wordt aangepast om buitendijkse uitbreidingsruimte Almere</p>

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		van 50ha mogelijk te maken en de daadwerkelijke omvang te salderen met de 700ha die volgens het Barro maximaal mag worden ontwikkeld.	voor uitbreiding voor het project Hoogtij in het Gooimeer. Dit project is als een zogenaamd pijplijnproject te beschouwen, waarmee wordt bedoeld dat dit project zich ten tijde van het uitbrengen van het NWP al in een zodanig (bestuurlijk en juridisch) vergevorderd stadium bevond, dat dit project wordt ondersteund. Zoals hiervoor opgemerkt, wordt de daadwerkelijke omvang van de buitendijkse ontwikkeling in het Gooimeer gesaldeerd met de totale buitendijkse ruimte voor Almere van 700 hectare.	te salderen met de ontwikkeling Gooimeer.
040 - 08	Gedeputeerde Staten van provincie Flevoland	Verzocht wordt de peildatum in het Barro van 22 december 2009 ten aanzien van buitendijks bouwen (oppervlakte buitendijksgebied dat per gemeente mag worden ontwikkeld) te laten vervallen zodat de bepalingen gaan gelden vanaf de datum dat het Barro-eerste aanvulling van kracht wordt. Deze datum geeft onduidelijkheid voor plannen die mogelijk gemaakt zijn tussen 22 december 2009 en het van kracht worden van het Barro-eerste aanvulling. Mocht hier geen invulling aan worden gegeven, dan wordt er vanuit gegaan dat de genoemde plannen Zeewolde/uitwerkingsplan Eemhof en het mogelijk maken van natuureilanden met ligplaatsen niet meetellen voor het maximum van 5 ha aan buitendijkse ontwikkeling.	De peildatum 22 december 2009 is beoogd van toepassing te zijn op de uitzonderingen genoemd in lid 2 van artikel 2.12.2. Lid 1 en 2 van artikel 2.12.2 worden aangepast in de zin dat de peildatum wordt opgenomen in lid 2 en 3 en vervalt in lid 1.	Lid 1 en 2 van artikel 2.12.2 worden aangepast in de zin dat de peildatum wordt opgenomen in lid 2 en 3 en vervalt in lid 1.
040 - 09	Gedeputeerde Staten van provincie Flevoland	Verzocht wordt om in de Barro-regeling buitendijks bouwen niet-overstroombare natuur mogelijk te maken die niet aansluitend is op bestaande bebouwing. Deze ontwikkelingen	Artikel 2.12.3 wordt aangepast, teneinde duidelijk te maken dat het maximum van 5ha wel van toepassing is op de ontwikkeling van niet-overstroombare natuur, en de eis van aansluitend	Artikel 2.12.3 wordt aangepast, teneinde duidelijk te maken dat het maximum van 5ha wel

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		zijn wenselijk bijvoorbeeld vanwege natuurcompensatie.	zijn op bestaande bebouwing daarop niet van toepassing is.	van toepassing is op de ontwikkeling van niet-overstroombare natuur, en de eis van aansluitend zijn op bestaande bebouwing daarop niet van toepassing is.
078 - 09	Collegie van B&W van gemeente Amsterdam	Gaat er vanuit dat aangaande de uitbreidingsruimte voor IJburg de beoogde 350 hectare (artikel 2.12.2 lid 2a) betrekking heeft op enkel IJburg tweede fase, exclusief het reeds bestaande land van IJburg eerste fase. De juridisch-planologische onherroepelijke ruimtelijke verbeelding van IJburg tweede fase moet worden opgenomen in bijlage 8 van het ontwerp Barro.	Interpretatie is correct. Artikel 2.12.2 lid 2a heeft betrekking op enkel IJburg tweede fase, exclusief het reeds bestaande land van IJburg eerste fase	Geen.
083 - 33	Samenwerkingsverband Noord-Nederland	Artikel 2.12.2 heeft als consequentie dat er in het IJsselmeer geen ruimte is voor de bouw van windmolens. Dit is in strijd met de kaart Ruimte voor elektriciteitsvoorzieningen in het ontwerp SVIR. In het 2e lid van artikel 2.12.2 zou een uitzondering gemaakt moeten worden voor de realisatie van windenergieclusters in het IJsselmeer.	In het 2e lid van artikel 2.12.2 wordt een uitzondering gemaakt voor de realisatie van windenergie in het IJsselmeer.	Artikel 2.12.2 2 ^e lid wordt aangepast om mogelijkheden windenergie in het IJsselmeer te behouden
104 - 01	Stichting Verantwoord Beheer IJsselmeer	art 2.12.2: verstedelijkingsmogelijkheden IJsselmeer: zorgelijke ontwikkeling en onwenselijk dat het Rijk op eenzijdige gronden, en vooruitlopend op onderzoek en strategie (bijv. over de zoetwatervraag) van het Deltaprogramma buitendijks bouwen faciliteert. pleit ervoor dat het Rijk ten aanzien van het IJsselmeergebied geen besluiten neemt die de	Het Rijk is verantwoordelijk voor de functies van het hoofdwatersysteem, waar onder andere de grote wateren in het IJsselmeergebied deel van uitmaken. In het Nationaal Waterplan (NWP, 2009) heeft het Rijk ten aanzien van buitendijks bouwen in het IJsselmeergebied bepaald dat onder voorwaarden kleinschalige en grootschalige buitendijkse bebouwing mogelijk wordt gemaakt,	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		toekomstige veerkracht en klimaatadaptatie in de weg kunnen staan. Het Rijk is niet consistent in haar ruimtelijke beleid t.a.v. het IJsselmeergebied, legt aan ene kant stevige claims op het gebied, maar laat andere opgaven over aan de regio. Rijk zou zich moeten uitspreken om kernwaarden IJsselmeer te beschermen.	zonder dat het verlies aan waterbergend vermogen hoeft te worden gecompenseerd. Voor het Markermeer-IJmeer en de (Veluwe)randmeren geeft het NWP aan dat het waterpeil wordt losgekoppeld van dat in het IJsselmeer, onder meer om daarmee ruimtelijke en ecologische ontwikkelingen mogelijk te maken (uitbreiding IJburg, Almere en Lelystad). De randmeren spelen hierdoor een beperktere rol in het waterbergend vermogen van het IJsselmeergebied, maar de functie waterberging blijft ook hier belangrijk. Het besluit is de verdere uitwerking van het NWP-beleid. Het Rijk beschouwt ruimtelijke kwaliteit als een taak van gemeenten en provincies.	
133 - 01	College van B&W van gemeente Gaasterlân-Sleat	Verzoek om de tekst in het Barro ten aanzien van 2.12.2 zodanig aan te passen dat de aanleg van een werkeiland van ca 7ha als onderdeel van de industriezandwinning in het IJsselmeer niet wordt uitgesloten. Dit gezien het nationaal belang van zandwinning en gebleken is dat het technisch niet haalbaar is om daar zand te winnen zonder opspuiten van een werkeiland; het feit dat uit de SVIR, het NWP en het Deltaprogramma geen beleidsmatige bezwaren blijken; het innovatieve karakter van dit specifieke project aansluit bij de doelstellingen van het Deltaprogramma; uit de onderzoeken is gebleken dat dit project (locatie en winning door opspuiten) als voorkeursalternatief moet worden beschouwd; de beoogde oppervlakte van het werkeiland niet veel groter is dan het	In het 2e lid van artikel 2.12.2 wordt ruimte voor de gemeente Gaasterlân-Sleat geboden ten behoeve van een tijdelijk werkeiland voor de winning van beton- en metselzand.	Artikel wordt aangepast om ruimte voor de gemeente Gaasterlân-Sleat te bieden ten behoeve van een tijdelijk werkeiland voor de winning van beton- en metselzand.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		volgens het besluit toegestane oppervlak van 5ha.		
204 - 01	College van B&W van gemeente Zeewolde	Niet duidelijk is wat gevolgen van ontwikkelingsruimte van 5 hectare is voor drie bestaande plannen in Zeewolde.	Het betreffende artikel (2.12.2) geldt voor bestemmingsplannen die zijn of worden vastgesteld na inwerkingtreding van dit besluit. De in reeds bestaande bestemmingsplannen vastgelegde buitendijkse ontwikkelruimte wordt echter wel verrekend met de in het NWP toegekende maximale ruimte. Indien deze 5 ha in de periode tussen 12 december 2009 en de inwerkingtreding van het Barro (eerste aanvulling) al zijn benut, bestaat geen ruimte meer voor bebouwingen of landaanwinningen in het IJsselmeergebied.	In NvT wordt duidelijkheid gegeven over hoe de effecten van de gekozen peildatum.
204 - 02	College van B&W van gemeente Zeewolde	De peildatum van 22 december 2009 moet vervallen, dit geeft onduidelijkheid. Beter dat bepalingen gaan gelden vanaf datum vaststelling Barro-eerste aanvulling.	Het betreffende artikel (2.12.2) geldt voor bestemmingsplannen die zijn of worden vastgesteld na inwerkingtreding van dit besluit. De in reeds bestaande bestemmingsplannen vastgelegde buitendijkse ontwikkelruimte wordt echter wel verrekend met de in het NWP toegekende maximale ruimte. Indien deze 5 ha in de periode tussen 12 december 2009 en de inwerkingtreding van het Barro (eerste aanvulling) al zijn benut, bestaat geen ruimte meer voor bebouwingen of landaanwinningen in het IJsselmeergebied.	In NvT wordt duidelijkheid gegeven over hoe de effecten van de gekozen peildatum.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
204 - 03	College van B&W van gemeente Zeewolde	Buitendijkse ontwikkelingen die niet aansluiten op bestaande bebouwing (bijvoorbeeld vanwege natuurcompensatie) moeten ook mogelijk zijn.	Artikel 2.12.3 wordt aangepast, teneinde duidelijk te maken dat het maximum van 5ha wel van toepassing is op de ontwikkeling van niet-overstroombare natuur, en de eis van aansluitend zijn op bestaande bebouwing daarop niet van toepassing is.	Artikel 2.12.3 wordt aangepast, teneinde duidelijk te maken dat het maximum van 5ha wel van toepassing is op de ontwikkeling van niet-overstroombare natuur, en de eis van aansluitend zijn op bestaande bebouwing daarop niet van toepassing is.

L9. BRO-wijziging

Nummer	Organisatie	Zienswijze	Reactie	Doorwerking in SVIR, Ontwerp wijziging Barro
037 - 06	College van B&W van gemeente Almere	Het toepassen van de SER-ladder voor bestaand stedelijke gebied is plausibel. Dit instrument is voor een groeigemeente als Almere ongewenst. De Ontwerp Amvb Ruimte moet die gebieden van de invoering van de SER-ladder uitsluiten waar in het kader van de Rijksopgave (RRAAM) groei is voorzien. Verzoekt ontwerp Amvb Ruimte op dit onderdeel dienovereenkomstig aan te passen.	De ladder voor duurzame verstedelijking vraagt om een motivering bij ruimtelijke plannen van andere overheden, in de zin dat in het proces rekening is gehouden met behoefte aan extra verstedelijking, de mogelijkheden binnen het verstedelijkte gebied en met bereikbaarheid via meerdere vervoersmogelijkheden. De motivering dat er aantoonbaar behoefte is aan woningen, bedrijventerrein, kantoren of anderszins, kan volgen uit een rijksopgave die is beschreven in een rijksstructuurvisie, voor zover de opgave in het betreffende gebied zijn beslag moeten krijgen.	Geen.
078 - 10	College van B&W van gemeente Amsterdam	t.a.v. de SER-ladder: volgens de Nota van toelichting (p35) is de wijziging van artikel 3.1.6 Bro van toepassing op alle ruimtelijke besluiten die door de overheden worden genomen. Echter artikel 3.1.6 Bro is niet van toepassing op alle ruimtelijke besluiten maar ziet uitsluitend op bestemmingsplannen en besluiten ex artikel 12, 1e lid onder a sub 3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.	Beoogd is dat de ladder voor duurzame verstedelijking kaderstellend is aan alle ruimtelijke plannen van decentrale overheden. Het ontwerp van het Barro zal hierop worden aangepast, in de zin dat deze ladder ook kaderstellend wordt gemaakt voor andere plannen dan het bestemmingsplan.	Artikel II wordt gewijzigd en aangevuld teneinde kaderstellend te zijn aan alle ruimtelijke plannen.
078 - 11	College van B&W van gemeente Amsterdam	Geldt de motiveringsplicht die wordt neergelegd in artikel 3.1.6 van het Bro uitsluitend indien sprake is van een regionale of intergemeentelijke vraag of ook indien sprake is van een gemeentelijke vraag? De formuleringen in de Nota van toelichting en artikel 2 zijn hierover niet duidelijk.	Met de ladder voor duurzame verstedelijking is beoogd dat in regionaal verband de gezamenlijke ontwikkelingsbehoefte wordt bepaald, en vervolgens de optimale locatie(s) om in die behoefte te voorzien, en, indien meerdere locaties aangewezen worden, de optimale verdeling van de behoefte over die locaties. Als de regionale behoefte voldoende is om een beoogde locatie te ondersteunen en in regionaal verband deze	In toelichting bij artikel II wordt verduidelijkt: de ladder moet worden doorlopen bij elke gewenste stedelijke ontwikkeling.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			locatie wordt geselecteerd om in de behoefte te voldoen, dan kan dit afdoende de motivering vormen in de toelichting bij het bestemmingsplan ten aanzien van trede 1 van de ladder.	
102 - 22	Gedeputeerde Staten provincie Limburg	In het besluit bij de toelichting van de SER ladder moet een koppeling/verwijzing worden opgenomen naar de duurzaamheidsmethode van de Dutch Green Building Council: de beoordelingsRichtlijn Gebieden. Daarin is feitelijk de SER-ladder voor alle soorten gebieden verwerkt, naast criteria voor energie, milieu, cultuur en ook economie. In het instrument wordt ook getoetst aan synergie en management.	De ladder voor duurzame verstedelijking is evenals genoemde duurzaamheidsmethode gericht op zorgvuldig en toekomstbestendig ruimtegebruik. De ladder beoogt een eenvoudig en helder kader te geven, en voegt daar geen kwantitatieve eisen aan toe. De reden hiervoor is dat situationele omstandigheden te verschillend zijn voor een algemene inhoudelijke norm en maatwerk nodig is in de afweging. Het staat overheden vrij om voorgestelde richtlijn te benutten in hun ruimtelijke besluitvorming.	Geen.
151 - 02	Detailhandel Nederland	De ladder voor duurzame verstedelijking is onduidelijk en laat gemeenten en provincies te vrij. Hij is in verschillende wetteksten verschillend verwoord. Onduidelijk is of de ladder ook lokaal moet worden toegepast op ruimtelijk plan met impact voor detailhandelstructuur. Er is geen onderscheid gemaakt binnen definitie "stedelijke ontwikkeling" tussen functies die clustering nodig hebben en niet. Dit moet worden meegenomen bij behoefte.	De ladder is in lijn met het vertrouwen dat het Rijk in de SVIR stelt in andere overheden. De eisen die de ladder stelt aan het proces van ruimtelijke plannen dienen in de artikeltekst en toelichting van de ontwerpwijziging Barro eenduidig te zijn, teksten worden daartoe aangepast. De ladder moet worden toegepast bij alle voorziene stedelijke ontwikkelingen, ook van detailhandel. Daarbij wordt geen onderscheid gemaakt tussen functies die clustering behoeven en niet. In de motivering bij het bestemmingsplan kan de specifieke aard van de stedelijke ontwikkeling een rol spelen.	De artikelen en toelichting worden aangepast teneinde verschillen in interpretatie te voorkomen.
154 - 26	Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Brabant	Er dient in de tekst en de toelichting duidelijk gemaakt te worden dat bij de invulling van de voorkeursvolgorde zowel de behoefte per sector als de locatiemogelijkheden per sector in regionaal verband niet alleen dienen te	Met de ladder voor duurzame verstedelijking is beoogd dat in regionaal verband de gezamenlijke ontwikkelingsbehoefte wordt bepaald, en vervolgens de optimale locatie(s) om in die behoefte te voorzien, en, indien meerdere locaties	In artikel en/of toelichting wordt verduidelijkt dat regionale afstemming ook bij het voorzien in de behoefte is beoogd.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR. Ontwerpwijziging Barro</u>
		worden afgestemd maar dienen te worden aangetoond.	aangewezen worden, de optimale verdeling van de behoefte over die locaties. Als de regionale behoefte voldoende is om een beoogde locatie te ondersteunen en in regionaal verband deze locatie wordt geselecteerd om in de behoefte te voldoen, dan kan dit afdoende de motivering vormen in de toelichting bij het bestemmingsplan ten aanzien van trede 1 van de ladder.	
201 - 17	VNO-NCW	Consistent maken van teksten ladder voor duurzame verstedelijking in SVIR en Bro op gebied van detailhandel.	De ladder dient ook toegepast te worden bij de ontwikkeling van detailhandel.	Het woord detailhandel wordt ter verduidelijking aan de ladder toegevoegd in de SVIR.

L10. Rivieruitbreiding

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
001 - 01	College van B&W van gemeente Wijchen	Het aanwijzen van gebied ten zuidoosten van Wijchen als toekomstig retentiegebied is niet conform gemaakte bestuurlijke afspraken, en zorgvuldigheid ten aanzien van bestuurlijke verantwoordelijkheden en juridische status ontbreekt.	In het Nationaal Waterplan is het belang erkend te anticiperen op hogere rivierafvoeren voor de Maas en Rijntakken. De daarvoor benodigde ruimtelijke reserveringen voor de Maas zijn overgenomen uit de Integrale Verkenning Maas. Een verkenning die in samenwerking met de regio tot stand is gekomen, maar geen juridische status heeft verkregen. Door deze gebieden vast te leggen in een structuurvisiekaart in het Nationaal Waterplan hebben deze gebieden de status van structuurvisie gekregen. Om deze gebieden ook bindend te verklaren richting de bestemmingsplannen van gemeenten, is het nodig deze vast te leggen in het Barro. Het vastleggen van deze gebieden in het Barro is aangekondigd in het Nationaal Waterplan, in de paragraaf ruimtelijke aspecten bij hoofdstuk 5.2, die de status van structuurvisie heeft. Het ontwerp Nationaal Waterplan heeft volgens de vereisten van de Algemene wet bestuursrecht ter inzage gelegen. In het advies dat is uitgebracht over de Integrale Verkenning Maas 2 is een voorkeursvolgorde van maatregelen opgenomen. Deze afspraak wordt door het Deltaprogramma Rivieren meegenomen in de uitwerking van de veiligheidsstrategieën voor de waterveiligheid langs de Maas.	Geen.
001 - 02	College van B&W van gemeente Wijchen	Met bedenkingen tegen aanwijzen van retentiegebied ten ZO van Wijchen die geuit zijn in het kader van het NWP is door Rijk niets	In de Nota van Antwoord naar aanleiding van inspraak ontwerp Nationaal Waterplan is de zienswijze van de provincie Gelderland	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		gedaan.	beantwoord.	
001 - 03	College van B&W van gemeente Wijchen	De maatregelen tbv retentiegebied ten ZO van Wijchen zijn al vergevorderd zonder aangetoonde nut en noodzaak (inzicht in hoeveelheid water ontbreekt en ontwikkelingsmogelijkheden ontbreken in het betreffende gebieden) en zonder betrokkenheid van gemeente Heumen.	De gemeente Heumen is op dezelfde wijze als de gemeente Wijchen geïnformeerd over de voorgenomen binnendijkse reserveringen in het Barro. In het NWP staat dat het Rijk uitgaat van een stijging van de maatgevende afvoeren van de Maas in 2100. De ruimtelijke reservering betreft de gebieden, waar naar verwachting op de lange termijn rivierverruimende maatregelen noodzakelijk zijn. Om gebieden te vrijwaren van grootschalige en/of kapitaalintensieve ontwikkelingen die het treffen van mogelijke toekomstige maatregelen ernstig belemmeren, worden deze gebieden ook opgenomen in het Barro. Hierbij geldt dat vigerende bestemmingsplannen worden gerespecteerd, het Barro heeft alleen gevolgen voor wijzigingen in bestemmingsplannen.	Geen.
001 - 04	College van B&W van gemeente Wijchen	Het kaartmateriaal bij de diverse plannen is niet eenduidig.	De structuurvisiekaart in het Nationaal Waterplan heeft een globaal karakter en daarom een laag detailniveau. Voor een meer gedetailleerd overzicht van de maatregelen verwijst het Nationaal Waterplan, zowel in de tekst als de legenda bij de structuurvisiekaart, naar de Integrale Verkenning Maas 2. Door verschillende partijen is aangegeven dat meer gedetailleerd kaartmateriaal wenselijk zou zijn. Dit verzoek is ingewilligd in de kaarten die de bijlage vormen bij het besluit.	Geen.
001 - 05	College van B&W van gemeente Wijchen	Aanwijzen van retentiegebied ten ZO van Wijchen gaat niet gepaard met schaderegeling voor schaduwshade.	Het klopt dat in het Barro niet is voorzien in een regeling voor schaduwshade, die mogelijkerwijze zou ontstaan als gevolg van de reserveringen. Dit	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
			ligt in de lijn van de huidige planschadepraktijk, die geen ruimte laat om schaduw schade te vergoeden. Dit is meerdere malen in jurisprudentie bevestigd.	
001 - 06	College van B&W van gemeente Wijchen	aanwijzen van retentiegebied ten ZO van Wijchen geeft watertechnisch ellende.	In het Barro worden de gebieden alleen gereserveerd om ontwikkelingen die het treffen van toekomstige maatregelen belemmeren tegen te houden. Op het moment dat het gebied ook als retentiegebied wordt aangewezen, zullen inrichtingsplannen concreet worden uitgewerkt.	Geen.

Plan MER

M. Algemeen

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
022 - 04	Stichting Das & Boom	In het planMER worden ten onrechte niet de gevolgen van verschillende alternatieven van Rijksbeleid in beeld gebracht, maar bandbreedtes die provincies bovenop de herijkte EHS kunnen realiseren. In het derde scenario wordt de Herijkte EHS getoetst. uit het planMER volgt klip en klaar dat de Herijkte EHS tot negatieve gevolgen leidt, en dus strijdig is met internationaal en Europees recht.	In het planMER kon niet anders gewerkt worden dan met bandbreedtes, aangezien op dat moment nog niet bekend was welke afspraken Rijk en provincies zouden maken over de afronding en het beheer van de herijkte EHS.	Geen.
022 - 06	AKD Namens Stichting Das & Boom	De opmerking op pagina 7 van het planMER over geen significant negatieve gevolgen omdat de gerealiseerde EHS door de herijking niet wordt aangetast, raakt kant noch wal. Het gaat voorbij aan het feit dat de soortenbeschermingsverplichting verder reikt dan Natura 2000 en miskent dat de huidige beleidsuitvoering al dusdanig onder de maat was dat een dalende populatietrend zelfs niet is voorkomen.	Uit het planMER (pagina 7) komt naar voren dat de uitspraken die in de SVIR worden gedaan geen significante negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura2000 gebieden hebben. De tot nu toe gerealiseerde EHS wordt door de herijking niet aangetast en bovendien zal de herijkte EHS nog in omvang groeien ten opzichte van de thans gerealiseerde EHS. Inmiddels is er een onderhandelingsakkoord bereikt tussen Rijk en provincies over de decentralisatie van het natuurbeleid en de herijking van de EHS. Volgens dit akkoord is het realiseren van de internationale verplichtingen een harde randvoorwaarde bij de afronding en het beheer van de herijkte EHS.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
047 - 01	Federale directoraat-generaal Leefmilieu-dienst Marien Milieu	Verstrek meer informatie over de beweerde afwezigheid van consequenties voor de Noordzee en de kust (hoofdstuk 5.9 Milieueffectrapport).	De vier principiële beleidskeuzes hebben naar verwachting geen negatieve effecten voor de Noordzee en de kust. Waar het eerdere beleidskeuzes betreft, is meer informatie te vinden in het planMER behorend bij het Nationaal Waterplan.	Geen.
058 - 03	Algemene Vereniging voor Natuurbescherming	Het planMER toont aan dat grote verstedelijking leidt tot verlies aan variatie tussen stad en land, uitwaaiing van stedelijke ontwikkelingen, ernstig verlies van natuur- en landschapswaarden en versnippering, ook van recreatiegebieden. De SVIR gaat daaraan voorbij. De gevolgen van de voorgestelde ontwikkelingen voor de leefbaarheid en duurzaamheid worden onvoldoende duidelijk gemaakt.	De informatie uit het planMER is gebruikt bij het opstellen van de SVIR. Het Rijk acht voldoende recht te hebben gedaan aan de in het planMER gesignaleerde effecten ten gevolge van verstedelijking. Daar waar het Rijk de keuze maakt om beleid te dereguleren, worden juist de decentrale overheden optimaal in staat gesteld om een eigen afweging te maken. Het Rijksadagium 'je gaat erover, of niet' is hier van toepassing. Het planMER is dan ook op een passend abstractieniveau uitgevoerd.	Geen.
061 - 02	Vereniging Platform Lichthinder	Effecten van verstedelijking op het aspect donkerte, lichtvervuiling en donkertebeleid middels scenario's moeten in het PlanMER beschreven worden.	In het planMER is gebruik gemaakt van een beoordelingskader dat ingaat op de gevolgen voor duurzame ontwikkeling, afgestemd op het abstractieniveau van de SVIR. Lichtvervuiling en donkertebeleid zijn hierin niet opgenomen.	Geen.
061 - 04	Vereniging Platform Lichthinder	De afstemming van de verstedelijking en groene ruimte op regionale schaal leidt tot een landschappelijke verrommeling (voornamelijk bedrijventerreinen en woonwijken) met vaak overbodige, overdadige en niet doelmatige verlichting en lichthinder tot gevolg. In het planMER wordt dit wel onderkend, maar geen oplossing aangedragen. Deze moet nog toegevoegd worden.	De informatie uit het planMER is gebruikt bij het opstellen van de SVIR. Het Rijk acht voldoende recht te hebben gedaan aan de in het planMER gesignaleerde effecten ten gevolge van verstedelijking	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
066 - 07	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Den Haag	In het planMER wordt onvoldoende duidelijk gemaakt wat de milieuconsequenties zijn van de (impliciete) beleidskeuzes in de SVIR. Het is niet duidelijk of met de voorgestelde maatregelen door het Rijk aan verplichtingen op het gebied van lucht, geluid en groen kan worden voldaan.	De vier principiële beleidskeuzes zijn in het planMER getoetst. De mogelijke effecten die zich kunnen voordoen ten gevolge van de uitvoering van deze beleidskeuzes is inzichtelijk gemaakt. Door middel van monitoring wordt een vinger aan de pols gehouden.	In hoofdstuk 5 wordt bij monitoring toegevoegd monitoring van milieueffecten en de daarbij horende vervolgstappen.
066 - 08	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Den Haag	Doordat de SVIR wel keuzes maakt, maar het ten aanzien van het milieu de gevolgen niet inzichtelijk maakt, schuift het Rijk de verantwoordingsplicht van de gemaakte keuzes door naar het uitvoeringsniveau. Op uitvoeringsniveau is het ondoenlijk om milieugevolgen van strategische keuzes op rijksniveau inzichtelijk te maken. Bovendien past het doorschuiven van de verantwoordingsplicht niet in het rijksadagium 'je gaat erover, of niet'.	Het planMER maakt de milieueffecten van een viertal principiële beleidskeuzes inzichtelijk, dat passend is bij het abstractieniveau van de SVIR. Daar waar het Rijk de keuze maakt om beleid te dereguleren, worden juist de decentrale overheden optimaal in staat gesteld om een eigen afweging te maken. Het Rijksadagium 'je gaat erover, of niet' is hier juist wel van toepassing.	Geen.
066 - 09	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Den Haag	Het planMER toetst niet aan de huidige actuele situatie maar aan (eerder) bestaand beleid, waardoor er in het planMER structureel een te positief beeld wordt geschetst. Het planMER is in deze zin misleidend en schuift problemen in de tijd en/of naar het bordje van de uitvoerende partijen door.	Het planMER toetst de vier principiële beleidskeuze aan het vigerende beleid en houdt hierbij rekening met de huidige situatie. Bijvoorbeeld bij de beleidskeuze 'Bescherming van Natuurnetwerken'. Hieruit blijkt dat, ten gevolge van de beleidsuitspraken in de SVIR, er geen (significant) negatieve gevolgen zullen optreden. Het Rijk houdt door middel van monitoring een vinger aan de pols.	Geen.
066 - 11	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Den Haag	Uit het planMER blijkt niet of het Rijk aan haar NSL verplichtingen kan voldoen. Mocht dit niet het geval zijn, dan komt de Haagse verkeerstechnische en economische ontwikkeling in gevaar. Uit het planMER voor de Haagse Nota Mobiliteit blijkt dat er naast	Het planMER is passend bij het abstractieniveau van de SVIR, waardoor gedetailleerde effectmetingen niet zijn uitgevoerd. Om de bereikbaarheid te verbeteren zet het Rijk in op een beleidsmix van investeren, innoveren en in stand houden. Conform het regeerakkoord zet het	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		alle Haagse inpassingen ook een kilometerheffing of een gelijkwaardige maatregel(-enmix) op rijksniveau nodig is om aan de NSL verplichtingen te kunnen voldoen.	Rijk niet langer in op beprijzing als instrument.	
073 - 09	Stichting Milieuzorg Zeist e.o.	In het planMER is veel te weinig aandacht besteed aan de effecten van de verbreding van rijkswegen.	De ontwerpwijziging Barro reserveert stroken voor mogelijke verbreding. De effecten hiervan worden bij meer concrete vervolgbesluiten getoetst.	Geen.
081 - 38	Noordvleugel Utrecht	In het planMER wordt op vele beleidsmatige en inhoudelijke keuzes niet ingegaan aangezien deze in andere structuurvisies, andere kaders worden vastgelegd. Het planMER is daarmee niet een afdoende onderbouwing voor het definitief vastleggen van bijvoorbeeld woningbouwlocaties. Bij nadere besluitvorming over concrete ontwikkelingen zullen er dan ook opnieuw planMER'en moeten worden gemaakt.	Het planMER gaat in op vier kaderstellende, principiële beleidskeuzes die in de SVIR gemaakt worden. Elke concreet kaderstellende beleidskeuze met mogelijk aanzienlijke gevolgen voor het milieu is MER-plichtig. Bij nadere besluitvorming over concrete ontwikkelingen wordt opnieuw de wettelijk verplichte MER.-procedure doorlopen.	Geen.
085 - 01	Vereniging Nieuwe Natuur? Nee!	Alle natuurplannen moeten aan een complete MER-procedure worden onderworpen, om een juiste afweging te kunnen maken van alle belangen waaronder de volksgezondheid (verspreiding van ziekten, o.a. insecten, Lyme ed.) en plagen voor bestaande flora en fauna (o.a. snelle verspreiding exoten).	In het planMER zijn de gevolgen van de beleidskeuzes voor een gezonde en veilige leefomgeving getoetst, passend bij het abstractieniveau van de SVIR.	Geen.
104 - 02	Stichting Verantwoord Beheer IJsselmeer	Alle natuurplannen moeten aan een complete MER procedure worden onderworpen, om een juiste afweging te kunnen maken van alle belangen waaronder de volksgezondheid (verspreiding van ziekten, o.a. insecten, Lyme ed.) en plagen voor bestaande flora en fauna (o.a. snelle verspreiding exoten).	In het planMER zijn de gevolgen van de beleidskeuzes voor een gezonde en veilige leefomgeving getoetst, passend bij het abstractieniveau van de SVIR.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
108 - 02	Stichting Oude Kern Rijsoord	In het planMER wordt aangegeven dat de effecten van het afschaffen van de bufferzones niet zijn in te schatten, terwijl in de provinciale verordening van Zuid-Holland geen bescherming van de bufferzones is opgenomen. De milieueffecten van de afschaffing van de bufferzones in Zuid-Holland zijn dus negatief.	De SVIR geeft aan dat de Rijksoverheid de sturing op de verstedelijking door middel van Bufferzones loslaat. Daar waar het Rijk de keuze maakt om beleid te dereguleren, worden juist de decentrale overheden optimaal in staat gesteld om een eigen afweging te maken. Het Rijksadagium 'je gaat erover, of niet' is hier van toepassing. Het maken van een inschatting van de invulling door provincies is hierdoor niet mogelijk.	Geen.
108 - 05	Stichting Oude Kern Rijsoord	De uitwerking van het gebiedsgerichte nationale belang Zuidvleugel/Zuid-Holland wordt gedaan in het Investeringsprogramma. Dit programma wordt niet beoordeeld in de MER. Een ontwikkeling als de aanleg van bedrijventerrein Nieuw-Reijerwaard wordt hiermee mogelijk gemaakt, zonder dat de milieugevolgen zijn getoetst.	In de SVIR worden geen uitspraken gedaan over locaties als Nieuw-Reijerwaard, aangezien deze vorm van verstedelijking geen rijkstaak meer is. Alvorens de bestemming van bedrijventerrein Nieuw-Reijerwaard wordt vastgesteld, dient een locatie-MER.-procedure te zijn doorlopen, waarin de milieugevolgen zijn getoetst. De SVIR neemt deze verplichting niet weg voor de bestemming van Nieuw-Reijerwaard.	Geen.
123 - 01	Vlinderstichting	De effecten van de SVIR zijn onvoldoende weergegeven in het planMER. Er moet inzage gegeven worden in de effecten op individuele soorten. Aanwijzing Natura-2000 gebied kan immers ook op basis van één soort gebeuren.	Het Rijk acht de effecten van de SVIR voldoende weergegeven in het planMER. Het planMER is uitgevoerd op een abstractieniveau passend bij de SVIR. Hierdoor zijn effecten van de beleidskeuzes op individuele soorten niet in het planMER getoetst. Bij vervolgbesluiten die van invloed zijn op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura2000 gebieden, als ook de aanwijzing hiervan, dient de MER-procedure te worden gevolgd en waar nodig een passende beoordeling uitgevoerd te worden.	Geen.
142 - 04	Natuurvereniging Ridderkerk	Het planMER geeft aan dat wat niet gerealiseerd is, geen achteruitgang kan betekenen. Een voornemen om iets te doen is echter ook al bestaand beleid. Terugkomen op	Het planMER geeft aan dat de tot nu toe gerealiseerde EHS niet wordt aangetast door de Herijkte EHS. Hierdoor is er geen sprake van achteruitgang voor Natura2000 gebieden en	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		dit bestaande beleid betekent indirect wel degelijk een achteruitgang voor Natura2000 gebieden en beschermde soorten.	beschermde diersoorten, ten opzichte van de huidige situatie.	
154 - 27	Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Brabant	Het planMER gaat enkel in op de wijzigingen ten opzichte van het bestaande beleid en de milieueffecten daarvan. Zaken uit eerdere structuurvisies/nota's die nog niet zijn gerealiseerd dienen ook meegenomen te worden.	Het planMER toetst de vier principiële beleidskeuze aan het vigerende beleid en houdt hierbij rekening met de huidige situatie. Bijvoorbeeld bij de beleidskeuze 'Bescherming van Natuurnetwerken'. Hieruit blijkt dat, ten gevolge van de beleidsuitspraken in de SVIR, er geen (significant) negatieve gevolgen zullen optreden. Het Rijk houdt door middel van monitoring een vinger aan de pols.	Toegevoegd in hoofdstuk 3 wordt de onderbouwing en consequenties van de reserveringen voor wegbreiding
154 - 28	Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Brabant	Voor de beleidskeuze "Ruimtelijk economische structuur en verstedelijking" mist het planMER een passende beoordeling. Deze zou uitgevoerd moeten worden.	Uit de voortoets blijkt dat significant negatieve gevolgen naar aanleiding van deze beleidskeuze zijn uit te sluiten.	Geen.
154 - 29	Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Brabant	Voor de beleidskeuze "Investeren, innoveren en instandhouden bereikbaarheid" mist het planMER een passende beoordeling. Deze zou uitgevoerd moeten worden.	Uit de voortoets blijkt dat significant negatieve gevolgen naar aanleiding van deze beleidskeuze zijn uit te sluiten.	Geen.
154 - 30	Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Brabant	Voor de beleidskeuze "Bescherming van natuurnetwerken" mist het planMER een passende beoordeling. Deze zou uitgevoerd moeten worden.	Uit de voortoets blijkt dat significant negatieve gevolgen naar aanleiding van deze beleidskeuze voor de korte termijn zijn uit te sluiten.	Geen.
154 - 31	Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Brabant	In paragraaf 6.4 "aandachtspunten voor vervolgbesluiten" is aangegeven dat, indien bij deze vervolgbesluiten blijkt dat er mogelijk significante negatieve effecten zijn voor Natura2000, de ADC-toets moet worden uitgevoerd. Dat klopt niet. Pas als uit een passende beoordeling blijkt dat met mitigerende maatregelen deze significante negatieve gevolgen niet kunnen worden	In paragraaf 6.4. wordt de volgorde van de ADC-toets foutief weergegeven. In de passende beoordeling dient bezien te worden of mitigerende maatregelen de significante effecten kunnen voorkomen. Als dit niet het geval is, dient de ADC-toets uitgevoerd te worden.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
		voorkomen, dan dient de ADC-toets te worden doorlopen.		
154 - 32	Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Brabant	In bijlage VI "Onderbouwing voortoets effecten herijking EHS" is vermeld dat significant negatieve effecten voor Natura 2000 kunnen optreden. In paragraaf 5 van deze bijlage staat dat het schrappen van de Robuuste verbinding Natte As voor habitattypen en soorten die kenmerkend zijn voor water, rietmoeras, nat schraalland en moerasbos kan leiden tot het niet of te laat bereiken van de geformuleerde instandhoudingsdoelen. Dus had een passende beoordeling moeten worden uitgevoerd. De conclusies in paragraaf 7 zijn hiermee in tegenspraak.	De uitspraken in paragraaf 5 en 7 zijn niet in tegenspraak met elkaar. Er bestaat immers geen deadline voor het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen, waardoor het later halen van de doelen niet als significant kan worden beoordeeld.	Geen.
155 - 31	Stichting Natuur & Milieu	Klimaatbeleid moet in onze ogen integraal onderdeel zijn van de keuzes die gemaakt worden in de SVIR. Het is pijnlijk en onaanvaardbaar dat dit Kabinet meent dat de klimaateffecten van de Structuurvisie niet behoeven te worden onderzocht.	In het planMER zijn de gevolgen van het beleid voor zowel klimaatadaptatie als –mitigatie in het beoordelingskader opgenomen.	Geen.
179 - 02	Waddenvereniging	Een passende beoordeling zoals de Natuurbeschermingswet voorschrijft ontbreekt ten aanzien van de wadden. Onder meer de ontwikkelingen rond de Eemshaven, de hoogspanningsleiding langs de afsluitdijk, energie en kerncentrales en zoutwinning.	De beleidskaders voor het Waddengebied en de elektriciteitsvoorziening zijn ongewijzigd en hoeven niet opnieuw beoordeeld te worden. De Derde Nota Waddenzee en SEV III blijven van kracht. Vervolgbesluiten dienen op basis van de Natuurbeschermingswet een voortoets te ondergaan dan wel passend beoordeeld te worden.	Geen.

<u>Nummer</u>	<u>Organisatie</u>	<u>Zienswijze</u>	<u>Reactie</u>	<u>Doorwerking in SVIR, Ontwerpwijziging Barro</u>
200 - 40	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen	De bandbreedte van de SVIR is te groot om duidelijkheid te krijgen over de milieueffecten. De milieueffecten moeten bij nadere uitwerkingen van (onderdelen van) het rijksbeleid duidelijk in beeld worden gebracht voordat besluitvorming plaatsvindt.	Dit is in het planMER geagendeerd.	Geen.
258 - 08	Staatskanzlei des Landes Nordrhein-Westfalen	De planMER geeft aan dat op basis van de SVIR geen grensoverschrijdende milieueffecten te verwachten zijn. Echter niet uit te sluiten is dat bij de uitwerking van concrete projecten op basis van de SVIR aanzienlijke milieueffecten optreden. Bij de verdere uitwerking van de SVIR (bijvoorbeeld waar het gaat om de vestiging van energiecentrales) moet daarom nader onderzocht worden of beschermde gebieden/objecten (bijvoorbeeld drinkwaterwingebieden, natuurbeschermingsgebieden) in de grensstreek hiervan geen nadelige effecten ondervinden.	Het planMER gaat in op vier kaderstellende, principiële beleidskeuzes die in de SVIR gemaakt worden. Elke concreet kaderstellende beleidskeuze met mogelijk aanzienlijke gevolgen voor het milieu is MER-plichtig. Bij nadere besluitvorming over concrete ontwikkelingen wordt opnieuw de wettelijk verplichte MER.-procedure doorlopen.	Geen.

3 INDEX ZIENSWIJZEN

Naam indiener	Mede namens	Hoofdnummer zienswijze	Rubriek(-en)
AG Charlemagne, Nederland/Duitsland		198	C1
Agriboard Noord-Holland Noord		162	C1
Algemene Vereniging voor Natuurbescherming		058	A2, B, C1, D3, E3, E5, F, L1, M
ASI 80 Auto's		097	D4, L1, L3
Bestuurlijk coördinatieoverleg Noord-Holland Noord		130	C1
Bestuurlijk Platform Zuidvleugel		140	A1, A3, C1, E3, G, I, K
BügelHajema Adviseurs b.v.		136	A1
Bundeministerium für Verkehr, Bau und Stadtentwicklung, Duitsland		225	A4
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Almere		037	L3, L4, L8, L9
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Amsterdam		078	F, L2, L3, L4, L7, L8, L9
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Arnhem		069	A4, C1, C2, D1, G, J, L6
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Bernisse	Colleges van Burgemeester en Wethouders van de gemeenten Brielle, Hellevoetsluis, Spijkenisse en Westvoorne.	093	C1, C2, D3, E2, L4, L5
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Boxmeer	Colleges van Burgemeester en Wethouders van de gemeenten Cuijk, Grave en Mill en Sint-Antonis	013	D3, D4, L4
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Dalfsen		124	D3, L1, L5
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente De Ronde Venen		246	E3
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Delft		094	L3

Naam indiener	Mede namens	Hoofdnummer zienswijze	Rubriek(-en)
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Delfzijl	Colleges van Burgemeester en Wethouders van de gemeenten Appingedam, Eemsmond, Groningen en Loppersum.	139	B, C1, C2, D3, D4, D5
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Den Haag		066	C1, D1, D4, M
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Den Helder		131	C1
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Deventer		165	A2, A3, D3, D4, E5, F
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Diemen		005	C1, C2, D3, D4, F
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Dinkelland		143	C4, E5, G
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Doetinchem	Colleges van Burgemeester en Wethouders van de gemeenten Bronckhorst, Aalten, Oude IJsselstreek, Oost-Gelre, Winterswijk, Berkelland en Montferland.	096	A1, A2, B, C2, D2, D3, D4, E4, E6, F, K
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Drechterland		176	C2, G
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Edam -Volendam		038	C2, E2, E5, G
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Eemnes		227	C2, E3
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Eemsmond		117	C2, D2, D4, G, K
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Eersel	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Oirschot	068	E5
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Enkhuisen		126	C2, G
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Franekeradeel		159	C2, K
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Gaasterlân-Sleat		133	C2, C4, L8

Naam indiener	Mede namens	Hoofdnummer zienswijze	Rubriek(-en)
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Gorinchem		036	D4, L3
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Haarlemmermeer		177	A1, B, C1, C2, D3, D4, E1, E2, E3, J
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude		212	E3
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Harlingen		243	D5
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Heerde		180	A1, B, C1, D1, E2, E5, K
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Hillegom		233	A3, D3
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Hoorn		034	C1, C2, D1, D3, D4, G
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Horst aan de Maas		244	C1
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Katwijk		017	C1, E4, G
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Koggenland		219	C2
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Leiden		175	C1, D3, D4, E3, L4
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Lelystad		218	D5
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Lemsterland		039	C2, G
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Lingewaard		045	-
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Lochem		092	K
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Menameradiel		127	C4
College van Burgemeester en Wethouders van de		216	A1, C1, C2, D4, E4, F, J, L7

Naam indiener	Mede namens	Hoofdnummer zienswijze	Rubriek(-en)
gemeente Middelburg			
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Midden-Delfland		241	E3
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nieuw-Lekkerland	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Graafstroom en College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Liesveld.	046	E4
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen		200	A2, A3, C1, C2, D1, D3, D4, D5, D6, E3, E4, E5, E6, L1, L3, L6, M
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Noordoostpolder		152	B, C2, D5, E1, G
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Noordwijk		211	C1, C2, E5, G, I
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Oldebroek		188	D3, G
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Oss		157	C1, D3
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Purmerend		187	A2
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Raalte		035	A2, D3, L5
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Schouwen-Duiveland		043	E2, E5
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente 's-Hertogenbosch		031	A2, A3, C1, C2, D1, E3
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Skarsterlân		074	E4
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Steenwijkerland		128	B, D5, E1, E5, G, K
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Terneuzen		132	A4, C1, C2, D3, D4, L4
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Twenterand		234	D3, E4

Naam indiener	Mede namens	Hoofdnummer zienswijze	Rubriek(-en)
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Uden		205	C1, C2, D3, D4, E6
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Urk		121	C1, C2, D3
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Utrecht		168	C1, D4, E3
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Velsen		169	C1, F, G
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Venlo		029	C1, D4, K
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Venray		235	C1, D3, D4, D5
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Voorst	NV Luchthaven Teuge	095	A1
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Westland		240	A1, B, C1, C2, C4, D2, D3, E2
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Wierden		014	D4, I, K
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Wieringermeer		141	B
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Wijchen	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Heumen	001	L10
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Zaanstad		072	A3, B, D4, E3, E5, F, G, L3
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Zandvoort		206	G
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Zeewolde		204	L8
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Zijpe		167	E6
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Zoetermeer		254	L3
College van Burgemeester en Wethouders van de		082	C1

Naam indiener	Mede namens	Hoofdnummer zienswijze	Rubriek(-en)
gemeente Zuidplas			
College van Burgemeester en Wethouders van gemeente Vlissingen		044	C1, E2
De Broekse Hoeve		182	C2
De Nieuwe Volkspartij		002	C1, D3, D4, E3, F
De Wereldbazar OG b.v.		099	A1, L3
Deltalinqs		088	A1, A2, C1, C2, D1, D3
Departement RWO en Agentschap Ruimtelijke Ordening, België		170	A4, B, D3, D4, G, I, K
Detailhandel Nederland		151	A2, F, L9
Development Company Greenport Venlo		208	C1, E1, E5, E6, G, K
Dorpsraad Acht te Eindhoven		149	G
Drechtsteden		181	C1, C2, D3, D4, E1, G, L2, L3
Engelen Marketing		016	A2, C1
Erfgoedvereniging Heemschut	Vereniging van vrijwilligers in de archeologie	210	A1, C1, E3, E4, L1
Federale directoraat-generaal Leefmilieu-dienst Marien Milieu, België		047	M
Federatie Particulier Grondbezit		100	C3
Federatie van Oppervlaktedelfstoffenwinnende Industrieën		071	C4, L1
Federatie Welstand		156	A1, C1, E3, E4, F
Federatieve Onafhankelijke Partijen Gelderland		194	A1, B, D1, D3, D4, H
Fractie Lokale Dorpspartijen	Onafhankelijke Nijmeegse Partij	217	D4
Fractie Sociaal Groesbeek	Onafhankelijke Nijmeegse Partij	191	D4, F
Fryske Ferieniging Arnhem Nijmegen		009	G
G32-Stedennetwerk		062	A1, A2, A3, A4, B, C1, D1, F, J
G4 Verkeer en Vervoer	G4-collegawethouders Verkeer E. Wiebes van Amsterdam, J. Baljeu van Rotterdam en F. Lintmeijer van Utrecht	060	D1, D2, D4, E1
Gedeputeerde Staten provincie Limburg	Colleges van Burgemeester en Wethouders	102	A1, A4, C1, C4, D1, D2, D3, D4, D5, E2,

Naam indiener	Mede namens	Hoofdnummer zienswijze	Rubriek(-en)
	van de gemeenten Heerlen, Maastricht, Sittard-Geleen en Venlo.		E5, G, I, K, L6, L9
Gedeputeerde Staten van de Belgische provincie Limburg, België		027	A4, B, D4
Gedeputeerde Staten van de Belgische provincie Oost-Vlaanderen, België		231	C1, C2, E5, E6
Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland		032	A1, A2, A3, C1, C2, D1, D3, D4, D5, E2, E4, E5, G, I, J, K, L1, L4, L6
Gedeputeerde Staten van provincie Flevoland		040	E5, L1, L6, L7, L8
Gedeputeerde Staten van provincie Gelderland	Provincie Overijssel; Regio Twente; Stadsregio Arnhem Nijmegen.	203	A1, A2, C1, D2, D4, E4, E5, E6, G, I, J, K
Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Brabant		154	A1, A3, B, C1, D1, D5, E5, G, H, J, K, L6, L9, M
Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Holland		173	C1, C2, E4, G, J
Gedeputeerde Staten van provincie Zeeland		054	A4, B, C1, C2, C3, D2, D5, E2, E3, E5, G, K, L6
Gemeente Medemblik		125	C2
Gemeente Rotterdam		228	L4
Gemeentewerken Rotterdam		193	A1, C2, C3, K
Gewest Gooi en Vechtstreek		195	A2, C1, C2, D3, D4, E2, E3
GGD Nederland		245	E1
Greenport Holland		251	C1, C3, C4, D1, D3, G, L3
Greenport Westland-Oostland		220	B, C1, C2, C4, D1, D3, E2, G
Greenportoverheden overleg		113	C1, C3, C4, D1, D2, D4, E2, F, K
GroenLinks Schoonhoven	GroenLinks Krimpenerwaard	024	E3
Groenservice Zuid-Holland	Recreatieschap Rottemeren; Recreatieschap Midden-Delfland; Recreatieschap Voorne-Putten-Rozenburg; Natuur- en recreatieschap Dobbeplass; Natuur en	171	A3, C1, D1, G

Naam indiener	Mede namens	Hoofdnummer zienswijze	Rubriek(-en)
	recreatieschap IJsselmonde; Natuur en recreatieschap Krimpenerwaard; Natuur en recreatieschap Reeuwijkse Plassen; Natuur en recreatieschap Grevelingen; Natuur en recreatieschap Haringvliet.		
Havenbedrijf Rotterdam N.V.		148	A1, C1, C2, D1, D3, D4, D5, E5, L4
Het Groene Hart Brabant		199	A1, A2, B, C1, E1, E3, E4, E5, F, H
Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht		153	C2, L4
Hoogheemraadschap van Delfland		025	A1, C1, E2, E3, F, G, J, K
Intergemeentelijk Samenwerkingsorgaan Waterland		184	A3, D3, G
Intergemeentelijk Samenwerkingsverband Goeree-Overflakkee	Colleges van Burgemeester en Wethouders van de gemeenten Goedereede, Dirksland, Middelharnis en Oostflakkee.	161	C2, D2, D3, E5, G
Interprovinciaal Overleg		116	A1, A3, C1, C2, C4, H, L6
IVN regio Den Haag		008	E1, E5
Kamer van Koophandel Amsterdam		250	A2, B, C1, D3, D4
Kamer van Koophandel Centraal Gelderland	VNO NCW Achterhoek	237	D3, D4
Kamer van Koophandel Den Haag		242	A3, B, C1, D2, D3, D4, E5, K
Kamer van Koophandel Limburg		249	A1, A3, C1, D3, D4
Kamer van Koophandel Midden-Nederland	Bedrijvenkring Altena; Brabant Zeeuwse Werkgeversvereniging; Industriële Kring Gorinchem; Industrievereniging Lage Weide; Lexmondse Ondernemersvereniging; MKB Midden; Ondernemersvereniging Overvecht; Ondernemersvereniging Meerkerk; Vereniging Ondernemers Geertruidenberg; VNO-NCW West Alblasserwaard-Vijfherenlanden; de Kamer van Koophandel.	041	D3
Kamer van Koophandel Noordwest-Holland, Platform Regionale Economie	LTO Noord-Holland; VNO-NCW West; Westfriese Bedrijvengroep; Vereniging Ondernemend Waterland; Transport en	067	C1, C2 D3, D4, G

Naam indiener	Mede namens	Hoofdnummer zienswijze	Rubriek(-en)
	Logistiek Nederland; EVO; MKB West; Koninklijke Metaal-unie; Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord; Bouwend Nederland; Federatie Bedrijven-vereniging Alkmaar e.o.; Koninklijke Horeca Nederland en Recron.		
Kamer van Koophandel Rotterdam		090	A1, C1, D1, D2, D3, D4, D5, F, G
Koninklijk Nederlands Watersport Verbond		122	D5, L2
Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie	Stichting Wandelnet; Stichting Landelijk Fietsplatform	087	A1, A2, C1, D1, E3
Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging		064	B, E3
Koninklijke Nederlandse Natuurhisto-riche Vereniging afdeling Amsterdam		189	A2, E3, E5
Koninklijke Schuttevaer		174	A2, D1, D5, E2, E5, K
Koninklijke Smals Beheer B.V.		003	C4
Kontakt Milieubeheer Zaanstreek		098	A1, A2, B, C2, D6, E3, H
Landkreis Emsland, Duitsland		232	C2, D3
Longfeifengwu, praktijk voor Chinese geneeskunde		057	C2
LTO Nederland		118	A2, B, C3, E2, E5, F, L6
Metropoolregio Amsterdam		144	A1, A2, B C1, C2, D2, D3, D4, D5, G, H, K
Nationaal Park Oosterschelde		042	C2
Nationaal Programma Herbestemming		138	A2, B, C1
Natuur en Miliu Federatie Flevoland		120	A2, C2, D1, D3, D4, E5
Natuurvereniging Ridderkerk		142	D3, E3, E5, M
Nederlandse Aardolie Maatschappij		059	C4
Nederlandse Genootschap van Insprekers		006	A1, A4, B, D4
Nederlandse Vereniging van Makelaars o.g. en vastgoeddeskundigen		080	A1, A3, B, C1, E2, E5, F
Nederlandse Windenergie Associatie		158	C2
Nederlans Instituut voor Radio Astronomie		186	G

Naam indiener	Mede namens	Hoofdnummer zienswijze	Rubriek(-en)
Niedersächsisches Ministerium für Ernährung, Landwirtschaft, Verbraucherschutz und Landesentwicklung, Duitsland		252	A4, D6
Noordvleugel Utrecht	Utrechts Verkeer- en Vervoerberaad	081	A2, A3, B, C1, C2, C4, D1, D2, D4, E1, E3, E5, G, I, J, K, L1, L3, L6, M
NS Reizigers		257	D4, F
Onafhankelijke Nijmeegse Partij		192	A1, A2, B, C1, C2, C3, D1, D3, D4, E4, E6, G, H, I, L4
Ondernemersvereniging Regio Amsterdam		091	B, C1, D1, D3, D4, E2, G
Overleg Samenwerkingsorganen Openluchtrecreatie		172	A1, C1, D1
Productschap VIS		021	G, L1, L6
ProRail		163	B, D4, L1, L3
Recreatie Noord-Holland NV		214	E3, E5
Regio FoodValley		248	A1, B, C1, C2, D1, D3, D4, E3, E4, F, G
Regio Groningen-Assen		145	A2, A3, A4, C1, D4
Regionaal Overleg Midden-Brabant		247	A1, A2, C1, D1
Regionalverband Ruhr, Duitsland		147	D4
RIO Nuevo!		020	A1, B, D1, E6, K
Rover		190	A1, B, D1, D4
Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland		236	C1, D3, D5, E3, K
Samenwerkingsverband Nationale Parken		238	E5
Samenwerkingsverband Noord-Nederland		083	A1, A3, A4, B, C1, C2, C3, C4, D1, D4, D5, E2, E4, E5, G, L1, L8
Samenwerkingsverband Regio Eindhoven	College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Eindhoven; College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Helmond.	215	A3, C1
Schiphol Group		213	G
SGP Katwijk		048	E4
Staatsbosbeheer		089	A2, E3, E5

Naam indiener	Mede namens	Hoofdnummer zienswijze	Rubriek(-en)
Staatskanzlei des Landes Nordrhein-Westfalen, Duitsland		258	A4, D1, G, M
Stadsregio's kader Verkeer en Vervoer		070	A2, B, C1, D1, D4, D6
Stadt Emden, Duitsland		019	A4, C2
Stadt Gronau, Duitsland		010	C1
Stadt Nordhorn, Duitsland		135	C1, E6
Stedenkring Zwolle-Emsland		256	D1
Stichting Behoud Waterland		110	E3, E4, E5, J
Stichting Bescherm Zuiderwoude		221	E3, E4, E5, J
Stichting Brainport		164	D4
Stichting Comité Doesbrug		023	A2, E3
Stichting Das en Boom		022	A1, E5, J, L6, M
Stichting De Groene Buffer Woerden	Stichting Het Groene Hart	063	E3
Stichting G. Ribbius Peletier Jr.	Landgoed Linschoten	178	C1, D3, L3
Stichting Greenport Venlo		209	C1, K
Stichting Groene Hart		115	B, E3, E5, H
Stichting Het Nationale Park De Hoge Veluwe		084	E5
Stichting Kritisch Platform Ontwikkeling Zijpe	PV-Zijpe; Toeristische ondernemers in gemeente Zijpe.	107	C2
Stichting Landschapsmanifest		202	A1, A2, C1, E3, E5
Stichting Milieuzorg Zeist e.o.		073	A1, A2, B, C1, D2, D3, E5, F, M
Stichting Natuur & Milieu	De12Landschappen; Milieudefensie; Natuurmonumenten; de Natuur en Milieufederaties; Landschapsbeheer Nederland; Vogelbescherming Nederland; De Vlinderstichting; De stichting Verantwoord Beheer IJsselmeer.	155	A1, A2, B, C1, C2, D1, D2, D3, D4, D6, E1, E2, E3, E5, F, G, H, K, L1, L6, M
Stichting Oude Kern Rijsoord		108	A1, C1, D3, E3, M
Stichting Platform Storm		011	B, C2

Naam indiener	Mede namens	Hoofdnummer zienswijze	Rubriek(-en)
Stichting Platform Storm	Tegenwind Hunzedal; Tegenwind N33; WindNEE.	137	C2
Stichting Platform Tegenwind N33		076	C2
Stichting Recreatietoervaart Nederland		129	D5, L2
Stichting Seed Valley		109	C1
Stichting tot Behoud van de Hoeksche Waard als Polderlandschap		052	B, C1, D1, D3, D5, E3, G
Stichting tot behoud van natuurlijke en cultuurhistorische waarden in de Alkmaardermeeromgeving		207	E3, E5
Stichting Verantwoord Beheer IJsselmeer		104	E2, L8, M
Studio Hartzema BV.		185	A1
Stuurgroep Groene Hart		015	J
TenneT TSO B.V.		114	A1, C2, F, K, L4
Transport en Logistiek Nederland	EVO	134	D1, D2, D3
Unie van Waterschappen		230	A1, A2, A3, C1, C4, E2, E5, F, G, I, K, L7
Vereniging Natuurmonumenten	De12Landschappen; De Natuur en Milieufederaties; Stichting Natuur en Milieu en Vogelbescherming.	183	L1, L4, L6
Vereniging Nieuwe Natuur? Nee! - Behoudt ons agrarisch cultuurlandschap		085	M
Vereniging Platform Lichthinder		061	A2, B, E1, E3, E5, M
Vereniging Regio Water		033	A2, D1, D5
Vereniging Tegen Milieubederf	Stichting Milieu Dichterbij; Bewonersgroep Behoud Schieveense Polder; Stichting Gezond Overschie; Stichting Natuur- en Milieuwacht Berkel & Rodenrijs; Vereniging Natuur- en Milieubescherming Noordrand.	196	D1, D3, D5, E1, E3, E5, H
Vereniging van Leidingeigenaren in Nederland		028	A1, C3, H, I, K, L5
Vereniging van Nederlandse Gemeenten		160	A1, A2, D1, D3, D4, E1, E6, F, H, L1, L5
Vereniging van Recreatieondernemers Nederland		086	B, E5, L6

Naam indiener	Mede namens	Hoofdnummer zienswijze	Rubriek(-en)
Vertrouwelijk		004	J
Vertrouwelijk		007	C2
Vertrouwelijk		012	A1, A2, B, C1, C2, C4, D1, D3, F, G, H, I, J
Vertrouwelijk		018	A1, D4
Vertrouwelijk		026	A1
Vertrouwelijk		030	J
Vertrouwelijk		049	C2, D3, D4, E6, G
Vertrouwelijk		050	C2
Vertrouwelijk		051	D3, E5
Vertrouwelijk		053	A1, B C2
Vertrouwelijk		056	A1, C2
Vertrouwelijk		065	A1, D1, D3, D4
Vertrouwelijk		075	H
Vertrouwelijk		077	C1
Vertrouwelijk		079	C2
Vertrouwelijk		103	C2
Vertrouwelijk		105	C2
Vertrouwelijk		106	C2
Vertrouwelijk		111	B, C2, C4, D1, E2, E3, E5
Vertrouwelijk		112	C2, E1
Vertrouwelijk		119	B, D3, E3, E5
Vertrouwelijk		150	C2
Vertrouwelijk		197	C2
Vertrouwelijk		222	C2
Vertrouwelijk		223	A1, A2, A4, B, C1, D2, D3, E1, F, H, J
Vertrouwelijk		224	E3, E4
Vertrouwelijk		226	G

Naam indiener	Mede namens	Hoofdnummer zienswijze	Rubriek(-en)
VEWIN		166	C3, E1, E2, E5, I, L1
Vlaamse Overheid, België		253	A4
Vlinderstichting		123	M
VNO NCW	MKB Nederland	201	A1, A3, B, C1, D1, D6, E5, F, I, L2, L9
VNO NCW West		229	A1, A2, A3, C1, D1, D3, D4, D6
Vrienden van 't Gooi		239	B, E5
Waddeneilanden	Vereniging Waddengemeenten	255	L1
Waddenvereniging	Vereniging Natuurmonumenten; Stichting Landschap Noord-Holland; Stichting Het Groninger Landschap.	179	C2, C4, E5, G, L4, M
Wasser- und Schifffahrtsverwaltung des Bundes, Duitsland		101	A4
Waterschap Brabantse Delta		055	E2
Waterschap De Dommel		146	E2, L3

Afkortingenlijst

ACT	Amsterdam Connecting Trade
ADC-toets	Alternatieven, dwingende reden, compensatie
AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
Barro	Besluit algemene regels ruimtelijke ordening
BDU	Brede doeluitkering verkeer en vervoer
BO	Bestuurlijk Overleg
Brim	Besluit rijkssubsidiëring instandhouding monumenten
Bro	Besluit ruimtelijke ordening
BRTN	BasisRecreatie ToervaartNet
BZK	Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CPB	Centraal Plan Bureau
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek
CVV	Collectief Vraagafhankelijk Vervoer
DIS	Den Haag Internationale Stad
ECF	European Climate Foundation
EHS	Ecologische Hoofdstructuur
EL&I	Economie, Landbouw & Innovatie
ETCS	European Train Control System
EU	Europese Unie
EZ	Economische Zaken
GE	Global Economy (WLO-scenario)
GES	Gezondheidseffect Screening
GIOS	Groen in en om de Stad
GLB	Gemeenschappelijk Landbouwbeleid
HIA	Health Impact Assessment

HOV	Hoogwaardig Openbaar Vervoer
HSL	Hogesnelheidslijn
HWBP	Hoogwaterbeschermingsprogramma
IBT	Interbestuurlijk Toezicht
IC	Intercity
IDVV	Impuls Dynamisch Verkeersmanagement Vaarwegen
IenM	Infrastructuur en Milieu
ILG	Investeringsbudget Landelijk Gebied
IPO	Interprovinciaal Overleg
ISV	Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing
KiM	Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid
KRW	Kaderrichtlijn Water
LIB	Luchthavenindelingsbesluit
LOFAR	LOw Frequency ARray
LOG	Landbouwontwikkelingsgebied
MER	Milieueffectrapportage
MIRT	Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport
MIRT-VAR	MIRT Verkenning Antwerpen-Rotterdam
MIT	Meerjarenprogramma Infrastructuur en Transport
MJPO	Meerjarenprogramma Ontsnippering
MKB	Midden- en Kleinbedrijf
MKBA	Maatschappelijke Kosten-Batenanalyse
MNP	Milieu en Natuur Planbureau
Momo	Modernisering Monumentenzorg
MRA	Metropool Regio Amsterdam
NMCA	Nationale Markt- en Capaciteitsanalyse
NoMo	Nota Mobiliteit
NRW	Nordrhein-Westfalen
NSL	Nationaal Samenwerkings programma Luchtkwaliteit
NvT	Nota van Toelichting

NWO	Nieuwe Westelijke Oeververbinding
NWP	Nationaal Waterplan
OCAP	Organic Carbon dioxide for Assimilation of Plants
OCW	Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OECD	Organisation for Economic Cooperation and Development
OV	Openbaar vervoer
OV SAAL	Spoorverbreding tussen Schiphol, Amsterdam, Almere en Lelystad
P+R	Park & Ride
PAS	Programmatische Aanpas Stikstof
PBL	Planbureau voor de Leefomgeving
PHS	Programma Hoogfrequent Spoor
PKB	Planologische Kernbeslissing
PPS	Publiek-Private Samenwerking
RBZ	Rijksbufferzones
RC	Regional Communities (WLO-scenario)
RIS	River Information Services
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RO	Ruimtelijke Ordening
ROAD	Rotterdam Opslag en Afvang Demonstratieproject
RodS	Recreatiegebieden om de Stad
RRAAM	Rijk-regioprogramma Amsterdam -Almere-Markermeer
SER	Sociaal-Economische Raad
SEV III	3 ^{de} Structuurschema Elektriciteitsvoorziening
SkVV	Samenwerkende kaderwetgebieden Verkeer en Vervoer
SMART	Specifiek Meetbaar Acceptabel Realistisch Tijdgebonden
SMASH	Structuurvisie Mainport Amsterdam Schiphol Haarlemmermeer
SMT	Structuurschema Militaire Terreinen
SVIR	Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte
SWUNG	Samen Werken aan de Uitvoering van Nieuw Geluidbeleid
TBES	Toekomstbestendig Ecologisch Systeem

TEN	Trans-Europese Netwerken
TK	Tweede Kamer
TMIJ	Toekomstbeeld Markermeer IJmeer
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
VELIN	Vereniging van Leidende Eigenaren in Nederland
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VRI's	Verkeers Regel Installaties
VROM	Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
WABO	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WERV	Regionaal stedelijk netwerk van de gemeenten Wageningen, Ede, Rhenen en Veenendaal
WGR+	Wet Gemeenschappelijke Regelingen 'plus'
WLO	Welvaart en Leefomgeving
WMO	Wet maatschappelijke ondersteuning
Wro	Wet ruimtelijke ordening
WVGS	Wet Vervoer Gevaarlijke Stoffen